

1.

Na osnovu člana 62 stav 13 Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG”, broj 34/24), Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. decembra 2025. godine, donijela je

UREDBU
O NAKNADI KOJU PLAĆA PRODAVAČ LAGANE PLASTIČNE KESE ZA NOŠENJE,
DEBLJINE ZIDA VIŠE OD 50 MIKRONA

Član 1

Ovom uredbom propisuju se način obračuna i plaćanja i visina naknade koju plaća prodavač lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona.

Član 2

Naknadu koju plaća prodavač lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona obračunava se na osnovu mjesečnog izvještaja o količini kesa koju je prodavač stavio u promet.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana prodavač dostavlja organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, najkasnije do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Visina naknade koju plaća prodavač lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona iznosi 0,05 € po komadu.

Član 3

Obračun naknada iz člana 2 ove uredbe utvrđuje se rješenjem.

Naknada iz stava 1 ovog člana uplaćuje se u roku od 15 dana od dana izdavanja rješenja na posebni račun Fonda za zaštitu životne sredine, u skladu sa propisom kojim se uređuje način uplate javnih prihoda.

Član 4

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o naknadi koju plaća prodavač lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona („Službeni list CG”, broj 105/24).

Član 5

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-011/25-4342/3

Podgorica, 10. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

2.

Na osnovu člana 14 Zakona o eksproprijaciji („Službeni list RCG”, br. 55/00, 12/02 i 28/06 i „Službeni list CG”, br. 21/08, 30/17, 75/18, 33/24 i 53/25), Vlada Crne Gore je, 23. decembra 2025. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA NEPOTPUNU EKSPROPRIJACIJU RADI IZGRADNJE ELEKTRO ENERGETSKE I PUTNE INFRASTRUKTURE U OPŠTINI ŠAVNIK I OPŠTINI NIKŠIĆ

Član 1

Utvrđuje se javni interes za nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti u Opštini Šavnik i Opštini Nikšić i to:

OPŠTINA ŠAVNIK

KO GORNJA BIJELA

- dio katastarske parcele broj 1301, u površini od 166 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 213 kao svojina Šobić Vuk Božidar; Šobić Vuk Božo, Šobić Vuk Milan, Šobić Ranko Steva, Šobić Vuk Milan i Šobić Mina Zdravko;

- dio katastarske parcele broj 1312, u površini od 162 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 213 kao susvojina Šobić Vuk Božo, Šobić Vuk Milan, Šobić Ranko Steva, Šobić Vuk Milan i Šobić Mina Zdravko;

- dio katastarske parcele broj 1294, u površini od 265 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 70 kao svojina Kekić Sava Zagorka;

- dio katastarske parcele 1320, u površini od 275 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 70 kao svojina Kekić Sava Zagorka;

- dio katastarske parcele 1321, u površini od 32 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 70 kao svojina Kekić Sava Zagorka;

- dio katastarske parcele broj 1373, u površini od 852 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 254 kao su susvojina Zorić Milosav Ratko (42700/106773);

- dio katastarske parcele 1099, u površini od 355 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 46 kao svojina Zorić Leka Ljubiša; Zorić Milica, Zorić Leka Novak, Zorić Ratko Predrag i Zorić Nenad;

- dio katastarske parcele 1419, u površini od 589 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 46, kao susvojina Zorić Leka Ljubiša, Zorić Milica, Zorić Leka Novak, Zorić Ratko Predrag i Zorić Nenad;

- dio katastarske parcele 1431, u površini od 684 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 61, kao svojina Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan, Zorić Blagota, Zorić Dragan i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1096, u površini od 1998 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zorić Jovan Dragan; Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan, Zorić Blagota i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1095, u površini od 402 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 61 kao svojina Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan i Zorić Radoman Veselin; Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1019, u površini od 121 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 261 kao svojina Jeftić Vladimir Milka ud Mirčete;

- dio katastarske parcele 1249, u površini od 35 m², po kulturi njiva 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 141 kao svojina Kekić Jovo Budimir;

- dio katastarske parcele 1091, u površini od 35 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 8 kao svojina Vuković Milenko Aleksandar, Vuković Milenko Aleksandra, Vuković Miloš Branko; Vuković Branko Miklojka, Vuković Branko Mirko.

KO KOMARNICA

- dio katastarske parcele broj 928, u površini od 3285 m², po kulturi pašnjak 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 123 kao svojina Kasalica Neško Veselin;

- dio katastarske parcele broj 945, u površini od 3526 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 170 kao svojina Savović Pero Vaso;

- dio katastarske parcele broj 944, u površini od 1748 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 170 kao svojina Savović Pero Vaso;

- dio katastarske parcele broj 946, u površini od 900 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Savović Milorad Milivoje, Savović Milorad Miodrag; Jovanović Milorad Miodrag i Savović Milorad Svetlana, Jovanović Snežana;

- dio katastarske parcele broj 950, u površini od 292 m² po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 136 kao svojina Mandić - Projkoski Daliborka; Tomić Miloš Darinka, Mandić Dragan Dragan, Bajović Miloš Dunja, Mandić Jovan, Mandić Krsto; Mandić Miloš, Malović Milinko Miomir, Brajović Slavka; Malović Milinko Vidoje, Čapo Marjana, Jandrić Vladimir Slavka, Malović Ljubomir Sreten;

- dio katastarske parcele broj 951, u površini od 1279 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 136 kao svojina Mandić - Projkoski Daliborka; Tomić Miloš Darinka, Mandić Dragan Dragan, Bajović Miloš Dunja, Mandić Jovan, Mandić Krsto; Mandić Miloš, Malović Milinko Miomir, Brajović Slavka; Malović Milinko Vidoje, Čapo Marjana, Jandrić Vladimir Slavka, Malović Ljubomir Sreten;

- dio katastarske parcele 927, u površini od 1527 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 133 kao svojina Mašić Branko Momčilo;

KO MALINSKO

- dio katastarske parcele 485, u površini od 5361 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj 3 kao svojina Aleksić Vuksan Balša;

- dio katastarske parcele 1679, u površini od 5070 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj kao susvojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mladen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 1670, u površini od 3867 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mladen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 1938, u površini od 163 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 146 kao svojina Lopušina Isailo Milka;

- dio katastarske parcele 1857, u površini od 154 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti 146 broj kao svojina Lopušina Isailo Milka;

- dio katastarske parcele 1861, u površini od 644 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 264 kao svojina Trebješanin Radoica Miljan, Trebješanin Momir Suzana i Trebješanin Momir Vesko;

- dio katastarske parcele 1934, u površini od 307 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 211 kao svojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mladen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 655, u površini od 3303 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 1 kao svojina Mujović ud Đuro Darinka, Aleksić Aleksa Darko i Aleksić Đuro Rajko;

- dio katastarske parcele 1770, u površini od 1198 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 76 kao svojina Gvozdenović Veselin Miljan;
- dio katastarske parcele 1793, u površini od 1382 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 328 kao svojina MINT AND ROSE;
- dio katastarske parcele 1798, u površini od 174 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 148 kao svojina Lopušina Julka, Lopušina Radomir Gordana, Bečković Novak; Gajović Radovan;
- dio katastarske parcele 1854, u površini od 942 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 33 kao svojina Bojić Milorad Predrag;
- dio katastarske parcele 1864, u površini od 3848 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 160 kao svojina Lukovac Milorad Mrkoje;
- dio katastarske parcele 1865, u površini od 1172 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 67 kao svojina Vujačić Petar Danilo; Vujačić Vuk Ljubica; Vujačić Petar Neško; Zlatković Petar Stanica; Vujačić Petar Radovan;
- dio katastarske parcele 1929/3, u površini od 667 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 190 kao svojina Perošević Radisav Rajko;
- dio katastarske parcele 1795, u površini od 2286 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Aleksić ud Krsta Rosa;

KO DONJA BIJELA

- dio katastarske parcele 1923, u površini od 103 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 166 kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;
- dio katastarske parcele 1908/3, u površini od 93 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;
- dio katastarske parcele 1986, u površini od 121 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;
- dio katastarske parcele 1891, u površini od 150 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 101 kao svojina Knežević Vukosav Branislavka; Knežević Vidoje Ivana, Knežević Milutin Miodrag; Knežević Jovan Olivera i Knežević Jovan Vladimir;
- dio katastarske parcele 1993, u površini od 146 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Knežević Vukosav Branislavka; Knežević Vidoje Ivana, Knežević Milutin Miodrag; Knežević Jovan Olivera i Knežević Jovan Vladimir;
- dio katastarske parcele 1874, u površini od 65 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 66 kao svojina Đikanović Milivoje Jovan; Đikanović Milivoje Mihailo; Đikanović Milivoje Njegovan;
- dio katastarske parcele 2006, u površini od 55 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đikanović Milivoje Jovan, Đikanović Milivoje Mihailo, Đikanović Milivoje Njegovan;
- dio katastarske parcele 1855, u površini od 114 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 104 kao svojina Mijušković Milovan Dušan; Mijušković Milovan Radovan;
- dio katastarske parcele 2019, u površini od 115 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Mijušković Milovan Dušan; Mijušković Milovan Radovan;

- dio katastarske parcele 1836, u površini od 104 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 283 kao svojina Simović Savo Mikonja;
- dio katastarske parcele 2035, u površini od 110 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Simović Savo Mikonja;
- dio katastarske parcele 1832, u površini od 95 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 338 kao svojina Janjušević Milivoje Željko; Janjušević Milivoje Mirko Janjušević Milivoje Rajko;
- dio katastarske parcele 2038, u površini od 130 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Janjušević Milivoje Željko; Janjušević Milivoje Mirko Janjušević Milivoje Rajko;
- dio katastarske parcele 2051, u površini od 299 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 374 kao svojina Roćenović Branko Milan;
- dio katastarske parcele 1801, u površini od 173 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Nenezić Joka ud. Dragiše;
- dio katastarske parcele 2053, u površini od 219 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Nenezić Joka ud. Dragiše;
- dio katastarske parcele 2027, u površini od 90 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 90 kao svojina Janjušević Milivoje Mirko;
- dio katastarske parcele 1845, u površini od 101 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 90 kao svojina Janjušević Milivoje Mirko;
- dio katastarske parcele 2004, u površini od 35 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 91 kao svojina Janjušević Tomaš Natalija;
- dio katastarske parcele 117, u površini od 66 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Janjušević Rade Nenad; Janjušević Radislav Radmila.

KO DUŽI

- dio katastarske parcele 2517, u površini od 345 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 261 kao svojina Mašić Radovan Božana;
- dio katastarske parcele 2516, u površini od 435 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Mašić Radovan Božana;
- dio katastarske parcele 2529, u površini od 516 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 180 kao svojina Petković Milivoje Željko; Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 1590, u površini od 1582 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petković Milivoje Željko, Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 1589, u površini od 4551 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petković Milivoje Željko i Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 2522, u površini od 1297 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2556, u površini od 52 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2519, u površini od 183 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2501, u površini od 431 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2520/1, u površini od 300 m², po kulturi pašnjak 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 1786, u površini od 571 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2537, u površini od 1183 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;

- dio katastarske parcele 2538, u površini od 528 m², po kulturi pašnjak 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;
- dio katastarske parcele 2536, u površini od 215 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;
- dio katastarske parcele 2540, u površini od 1485 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 165 kao svojina Malović Petrašin Željko;
- dio katastarske parcele 2542, u površini od 1667 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 189 kao svojina Mašić Vukašin Branko;
- dio katastarske parcele 2478, u površini od 335 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 225 kao svojina Pavićević Blagoslav Zoran;
- dio katastarske parcele 2479, u površini od 38 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 225 kao svojina Pavićević Blagoslav Zoran;
- dio katastarske parcele 2475, u površini od 707 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Malović Radisav Ratko;
- dio katastarske parcele 2134, u površini od 694 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 153 kao svojina Malović Mirčeta Dragomir i Malović Milutin;
- dio katastarske parcele 2010, u površini od 1306 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Mirčeta Dragomir i Malović Danko Milutin;
- dio katastarske parcele 2135, u površini od 117 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Mirčeta Dragomir i Malović Danko Milutin;
- dio katastarske parcele 1808, u površini od 68 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 161 kao svojina Malović Pero Velizar;
- dio katastarske parcele 1474, u površini od 2105 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 350 kao suvojina Mandić Jovan; Čapo Marjana; Mandić Miloš;
- dio katastarske parcele 1475, u površini od 3170 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 351 kao svojina Mandić Jovan; Čapo Marjana, Mandić Miloš;
- dio katastarske parcele 2115, u površini od 183 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 154 kao svojina Malović Momir Darka;
- dio katastarske parcele 2116, u površini od 126 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Momir Darka;
- dio katastarske parcele 1563, u površini od 601 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 324 kao svojina Mandić Čedomir Vesko;
- dio katastarske parcele 1562, u površini od 1336 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 324 kao svojina Mandić Čedomir Vesko;
- dio katastarske parcele 1746, u površini od 3464 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 339 kao svojina Vilotijević Uglješa Vojislav;
- dio katastarske parcele 1750, u površini od 3309 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 339 kao svojina Vilotijević Uglješa Vojislav;
- dio katastarske parcele 1775, u površini od 2690 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 241 kao svojina Pavićević Gledo Krsto;

KO PETNJICA

- dio katastarske parcele 1181, u površini od 1233 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 81 kao svojina Popović Zoran Aleksandar; Karadžić Đuro Darinka; Popović Zoran Ivana; Popović Marko Slavko;
- dio katastarske parcele 1182, u površini od 2850 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 115 kao svojina Karadžić Mitar Dejan;
- dio katastarske parcele 1209, u površini od 148 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 260 kao svojina Tomić Radivoje Žarko;

- dio katastarske parcele 1208, u površini od 205 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj 260 kao svojina Tomić Radivoje Žarko;
- dio katastarske parcele 1189, u površini od 2060 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1190, u površini od 87 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1191, u površini od 3233 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1193, u površini od 1045 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1206, u površini od 1210 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1196, u površini od 1529 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1197, u površini od 119 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1198, u površini od 1349 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1194, u površini od 1657 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 243 kao svojina Seratlić Branko Darko; Terzić Branko Pavica;
- dio katastarske parcele 1195, u površini od 1854 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Terzić Branko Pavica; Seratlić Branko Darko;
- dio katastarske parcele 1509, u površini od 2184 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Vojin Pavle; Tomić Petrašin Zdravko;
- dio katastarske parcele 1514, u površini od 6742 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Tomić Petrašin Zdravko; Tomić Vojin Pavle;
- dio katastarske parcele 1517, u površini od 3526 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 22 kao svojina Zarubica Tripko Filip; Zarubica Djordjije Jakov; Zarubica Obrad Predrag Zarubica Đorđije Ćirilo;
- dio katastarske parcele 35, u površini od 1053 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Vuković Filip Jasminka;
- dio katastarske parcele 36, u površini od 1646 m², po kulturi dvorište, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Vuković Filip Jasminka;
- dio katastarske parcele 27/1, u površini od 2 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Golović Vladislav Ikonija; Golović Lazar Mijomir, Golović Vladislav Milica, Golović Lazar Milivoje, Golović Lazar Mian;
- dio katastarske parcele 25, u površini od 347 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 35 kao svojina Golović Vladislav Ikonija; Golović Lazar Mijomir, Golović Vladislav Milica, Golović Lazar Milivoje, Golović Lazar Mian;

KO MILOŠEVIĆI

- dio katastarske parcele 1300, u površini od 1701 m², po kulturi njiva 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 17 kao svojina Vukićević Đoko Perko;
- dio katastarske parcele 1319, u površini od 608 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Vukićević Đoko Perko;
- dio katastarske parcele 1306, u površini od 11 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 274 kao svojina Nenezić Jovanka ud. Dragutina;
- dio katastarske parcele 1307, u površini od 11 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Jovanka ud. Dragutina;

- dio katastarske parcele 1311, u površini od 33 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 131 kao svojina Žižić Radomir Milivoje;

KO DONJA BIJELA

- dio katastarske parcele 1313, u površini od 443 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 50 kao svojina Đikanović Periša Milutin;

- dio katastarske parcele 47, u površini od 151 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 341 kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Đurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 51, u površini od 2490 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Đurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 52, u površini od 1287 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Đurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 62, u površini od 1072 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Đurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 60, u površini od 323 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Đurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 224, u površini od 1068 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 21 kao svojina Vulović Momir Marko; Vulović Živko Miodrag;

- dio katastarske parcele 225, u površini od 2586 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Vulović Momir Marko Vulović Živko Miodrag; Vulović Momir Vuk; Vulović Živko Predrag;

- dio katastarske parcele 199, u površini od 647 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 181 kao svojina Nenezić Milun Mihailo;

- dio katastarske parcele 133, u površini od 30 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 149 kao svojina Nenezić Kostadin Aleksandar; Nenezić Jovo Mileva; Nenezić Borislav Miljan; Nenezić Jovan Tomislav;

- dio katastarske parcele 129, u površini od 349 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 166 kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Novo Rosanda;

- dio katastarske parcele 130, u površini od 15 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije;

- dio katastarske parcele 131, u površini od 35 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije.

OPŠTINA NIKŠIĆ

KO ĆERANIĆA GORA

- dio katastarske parcele 50, u površini od 32 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 172 kao svojina Đukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 346/1, u površini od 410 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 346/3, u površini od 128 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 347/2, u površini od 6 m², po kulturi Neplodna zemljišta, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 345/1, u površini od 14 m², po kulturi Neplodna zemljišta, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 89, u površini od 66 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 198 kao svojina Zajović Savelja Milutin;
- dio katastarske parcele 84, u površini od 304 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zajović Djordjije Savka;
- dio katastarske parcele 90, u površini od 89 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 984 kao svojina Lalatović Milan Ilija; Lalatović Milan Vidak;
- dio katastarske parcele 62, u površini od 1026 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 263, u površini od 512 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 70, u površini od 451 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 261, u površini od 112 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 97, u površini od 172 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 96, u površini od 335 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;
- dio katastarske parcele 87, u površini od 291 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 204 kao svojina Nenezić Milosav Savka;
- dio katastarske parcele 80, u površini od 260 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 748 kao svojina Mandić Milica; Četković Lazar Radoš; Milošević Stevan;
- dio katastarske parcele 93, u površini od 372 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 748 kao svojina Mandić Milica Četković Lazar Radoš; Milošević Stevan;
- dio katastarske parcele 81, u površini od 87 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 37 kao svojina Varajić Rako Milosav;
- dio katastarske parcele 92, u površini od 49 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Varajić Rako Milosav;
- dio katastarske parcele 88, u površini od 98 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zajović Slavka;
- dio katastarske parcele 86, u površini od 135 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 255 kao svojina Janjušević Rade Nenad; Janjušević Radislav Radmila.

Član 2

Svrha eksproprijacije je izgradnja elektro energetske i putne infrastrukture u opštinama Šavnik i Nikšić, u periodu od 30 godina.

Član 3

Korisnik eksproprijacije je Država Crna Gora – Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine.

Član 4

Postupak eksproprijacije nepokretnosti iz člana 1 ove odluke, sprovede Uprava za nekretnine CG - Područna jedinica Šavnik za Opštinu Šavnik, a Područna jedinica Nikšić za Opštinu Nikšić.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/25-4714/3

Podgorica, 23. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

3.

Na osnovu člana 17 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Službeni list CG”, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21,92/22, 152/22, 113/23 i 48/24), Vlada Crne Gore je 23. decembra 2025. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova, donijela

ODLUKU
O DODATKU NA OSNOVNU ZARADU ZA OBAVLJANJE POSLOVA NA RADNIM
MJESTIMA ZA INDIREKTNO, DIREKTNO I PODIJELJENO UPRAVLJANJE
SREDSTVIMA U OKVIRU INSTRUMENTA
PRETPRISTUPNE PODRŠKE (IPA)

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se radna mjesta, način ostvarivanja prava i iznos dodatka na osnovnu zaradu za državne službenike koji obavljaju poslove programiranja, implementacije, nadgledanja, kontrole i revizije pretpristupnih fondova kroz indirektno, direktno i podijeljeno upravljanje projektima koji se finansiraju iz fondova instrumenta pretpristupne podrške (IPA) (u daljem tekstu: dodatak na zaradu) u organima državne uprave.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Poslovi programiranja, implementacije, nadgledanja, kontrole i revizije pretpristupnih fondova kroz indirektno, direktno i podijeljeno upravljanje projektima koji se finansiraju iz EU fondova su poslovi koji se odnose na izradu programske dokumentacije u vezi efikasnog planiranja načina i vremenskog okvira za korišćenje fondova pretpristupne podrške, izradu tenderske dokumentacije i sprovođenje tenderskih procedura i procedura ocjene ponuda, procedura ugovaranja, nadgledanje funkcionalnosti i efikasnosti sistema i struktura za EU fondove, kontrolu i reviziju korišćenja EU fondova, sprovođenje projekata/programa i finansijsko upravljanje projektima/programima, koji se odnose na izvršenje aktivnosti utvrđenih zakonom, programskim dokumentima, finansijskim sporazumima i sporazumima koji uređuju međusobne odnose i odgovornosti lica i tijela u sistemu upravljanja i kontrole za upravljanje i sprovođenje programa instrumenta pretpristupne podrške.

Član 4

Dodatak na zaradu može da ostvari zaposleni iz člana 22 stav 1 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (u daljem tekstu: Zakon), raspoređen u grupe poslova D, na radnim mjestima na kojima se obavljaju poslovi iz člana 3 ove odluke.

Dodatak na zaradu, zbog posebnih uslova rada, poslovne opterećenosti i kvaliteta učinka zaposlenih, značaja poslova i odgovornosti, posebnih znanja, vještina i kompetencija, može biti određen u visini do 30% osnovne zarade.

Član 5

Rješenje o iznosu dodatka na zaradu zaposlenog, na mjesečnom nivou donosi lice određeno Zakonom, uz prethodno pribavljenu saglasnost Nacionalnog službenika za ovjeravanje.

Nacionalni službenik za ovjeravanje provjerava i vrši analizu opravdanosti Zahtjeva kojim se dostavlja predlog dodatka na zaradu od strane rukovodilaca institucija nadležnih za poslove programiranja i implementacije pretpristupnih fondova kroz indirektno, direktno i podijeljeno upravljanje projektima koji se finansiraju iz fondova instrumenta pretpristupne podrške (IPA).

Nacionalni službenik za ovjeravanje donosi Instrukcije o primjeni ove odluke, kojima se definiše i metodologija predlaganja visine dodatka, komunikacije nadležnih strana u procesu i ocjene opravdanosti dostavljenih zahtjeva sa predlogom dodataka iz člana 4 stav 2 ove odluke.

Član 6

Podnošenje zahtjeva, analiza zahtjeva i izdavanje saglasnosti ili odbijanje zahtjeva kao i realizacija isplate sredstava po osnovu dodatka o zaradi za poslove programiranja, implementacije, kontrole i revizije pretprijetnih fondova kroz indirektno, direktno i podijeljeno upravljanje projektima koji se finansiraju iz fondova instrumenta pretprijetne podrške (IPA) vrši se na mjesečnom nivou, u svim mjesecima kalendarske godine u skladu sa rokovima propisanim Instrukcijama o primjeni ove odluke.

Član 7

Sredstva za uvećanje zarada, u skladu sa ovom odlukom, obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Član 8

Dodatak na zaradu može se odrediti državnim službenicima koji, u skladu sa važećim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa državne uprave i samostalnih organa revizije sredstava iz EU fondova, imaju utvrđene poslove koja obuhvataju aktivnosti na zadacima EU fondova, odnosno službenicima koji izvršavaju poslove programiranja i implementacije, nadgledanja funkcionalnosti i efikasnosti sistema i struktura za EU fondove, kontrolu i reviziju korišćenja EU fondova kroz indirektno, direktno i podijeljeno upravljanje u:

1) Ministarstvu finansija: Direktoratu za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU; Direktoratu za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške; Direkcija za zaštitu finansijskih interesa EU (AFCOS) u okviru Direktorata za inspekcijski nadzor i zaštitu finansijskih interesa EU; Odjeljenje za međunarodnu saradnju, evropske integracije i EU fondove;

2) Ministarstvu evropskih poslova: Direktoratu za koordinaciju finansijske podrške EU i Direktoratu za evropsku teritorijalnu saradnju;

3) Ministarstvu ekonomskog razvoja: Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova u okviru Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU fondova;

4) Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga: Direkcija za programiranje i implementiranje EU fondova u okviru Direktorata za EU fondove, evropske integracije i međunarodnu saradnju; Direkcija za socijalnu ekonomiju u okviru Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom; Direkcija za pristup tržištu rada i Direkcija za razvoj politika tržišta rada u okviru Direktorata za pristup i politiku tržišta rada; Direkcija za unapređenje poslova zaštite i zdravlja na radu i Direkcija za normativno-pravne poslove i upravni postupak u okviru Direktorata za zaštitu i zdravlje na radu i Direkcija za praćenje primjene standarda MOR i instrumenata SE u okviru Direktorata za rad;

5) Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije: Direkcija za nadzor nad stručnim radom javnih ustanova i pružilaca usluga socijalne i dječije zaštite u okviru Direktorata za razvoj i praćenje pružanja usluga; Direkcija za zaštitu djece i mladih i Direkcija za brigu o porodici i zaštitu od rodno zasnovanog nasilja u okviru Direktorata za socijalno staranje i brigu o porodici; Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova u okviru Direktorata za evropske integracije i međunarodnu saradnju;

6) Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede: Direktorat za ruralni razvoj; Direktorat za plaćanja/Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu - službenici koji obavljaju poslove realizacije i postupka korišćenja sredstava finansijske podrške sprovođenja akreditovanih mjera poljoprivrede, ruralnog razvoja i ribarstva u skladu sa Zakonom o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva (Direkcija za administrativne poslove, Direkcija za kontrolu na terenu, Direkcija za IAKS (Integrirani administrativni i kontrolni sistem) mjere, Direkcija za evaluaciju i odobravanje projekata, Direkcija za autorizaciju plaćanja, Direkcija za mjere tržišne podrške, Direkcija za računovodstvo, budžet i izvršavanje plaćanja, Direkcija za IT, Direkcija za upravljanje rizicima i nepravilnostima, službenici koji obavljaju poslove uspostavljanja i vođenja Registra poljoprivrednih gazdinstava i Sistema za identifikaciju zemljišnih parcela (Direkcija za poljoprivredne registre i regionalnu koordinaciju) i Odjeljenje za međunarodnu saradnju i IPA projekte.

7) Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera: Direkcija za EU fondove u okviru Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove; Direkcija za komunalne poslove, Odsjek za upravljanje otpadom, Odsjek za komunalne poslove i vode u okviru Direktorata za ekologiju; Direkcija za zaštićena područja, Odsjek za morske i priobalne ekosisteme u okviru Direktorata za zaštitu prirode;

8) Ministarstvu saobraćaja; Direkcija za kapitalne projekte i EU fondove u okviru Direktorata za kapitalne projekte i međunarodnu saradnju;

9) Ministarstvu pomorstva: Odjeljenje za kapitalne projekte i međunarodnu saradnju;

10) Ministarstvu zdravlja: Direkcija za IPA i druge projekte u okviru Direktorata za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu;

11) Ministarstvu pravde: Direkcija za međunarodne projekte i fondove EU u okviru Direktorata za kapitalne, međunarodne i projekte iz fondova EU;

12) Ministarstvu javnih radova: Direkcija za ugovaranje, implementaciju i nadzor IPA projekata; Direkcija za kontrolu kvaliteta dokumentacije IPA projekata i Direkcija za finansijske i računovodstvene procedure IPA projekata u Direktoratu za sprovođenje projekata iz pretpristupne podrške EU - IPA, kontrolu kvaliteta i realizaciju ugovora;

13) Ministarstvu unutrašnjih poslova: Direkcija za projekte u okviru Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i projekte;

14) Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija: Direkcija za međunarodnu saradnju i EU fondove iz oblasti nauke i inovacija i Direkcija za evropske integracije i EU fondove iz oblasti prosvjete u okviru Direktorata za međunarodnu saradnju, evropske integracije i EU fondove;

15) Ministarstvu javne uprave: Direkcija za međunarodnu saradnju i IPA fondove, Odsjek za IPA fondove, u okviru Direktorata za strateško planiranje u javnoj upravi, međunarodnu saradnju i IPA fondove;

16) Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava: Odjeljenje za programiranje i implementaciju EU fondova i izvještavanje prema ugovornim tijelima UN-a;

17) Zavodu za zapošljavanje Crne Gore - Sektoru za ugovaranje i finansiranje sredstava EU podrške;

18) Revizorskom tijelu.

Član 9

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na radnim mjestima za decentralizovano/centralizovano, indirektno/direktno i podijeljeno upravljanje sredstvima u okviru instrumenta pretpristupne podrške (IPA) („Službeni list CG”, broj 13/19).

Član 10

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-011/25-4807/3

Podgorica, 23. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Miljko Spajić**, s.r.

4.

Na osnovu člana 35 stav 2 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG”, br. 21/09 i 23/25), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. decembra 2025. godine, donijela je

ODLUKU
O PRENOSU PRAVA RASPOLAGANJA GLAVNOM GRADU PODGORICA, BEZ
NAKNADE, NA NEPOKRETNOSTIMA - KATASTARSKOJ
PARCELI BROJ 1286/2 I 1286/3

1. Prenosi se pravo raspolaganja Glavnom gradu Podgorica, bez naknade, radi izgradnje saobraćajnice do kraja UP 26, u zahvatu DUP -a „Dajbabe Zelenika - dio planske zone 11“ u Podgorici na nepokretnostima i to:

katastarskoj parceli broj 1286/2, u površini od 177 m², iz lista nepokretnosti broj: 358 KO Dajbabe;

katastarskoj parceli broj 1286/3 u površini od 12 m², iz lista nepokretnosti broj: 358 KO Dajbabe.

2. Ova odluka će se objaviti u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-011/25-4628/3

Podgorica, 25. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

5.

Na osnovu člana 4 Uredbe o zaradama i drugim novčanim primanjima pripadnika Vojske Crne Gore, operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i policije i zaposlenih u organima državne uprave za vrijeme učešća u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu („Službeni list CG”, br. 22/09 i 82/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. decembra 2025. godine, donijela je

ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O UTVRĐIVANJU VISINE NOVČANE NAKNADE ZAPOSLENIM
U MINISTARSTVU ODBRANE ZA VRIJEME UČEŠĆA U NATO SAVJETODAVNOM
TIMU ZA VEZU (NATO ADVISORY AND LIAISON TEAM - NALT) U REPUBLICI
KOSOVO

Član 1

U Odluci o utvrđivanju visine novčane naknade zaposlenim u Ministarstvu odbrane za vrijeme učešća u NATO Savjetodavnom timu za vezu (NATO Advisory and Liaison Team - NALT) u Republici Kosovo („Službeni list CG”, broj 104/22) u članu 2 riječi: „70 eura” zamjenjuju se riječima: „115 eura”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-011/25-4874

Podgorica, 25. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

6.

Na osnovu člana 21 stav 3 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Službeni list CG“, br. 145/21 i 48/24), Vlada Crne Gore, na predlog Ministarstva zdravlja, na sjednici od 25. decembra 2025. godine, donijela je

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU OSNOVNE I DOPLATNE LISTE LJEKOVA**

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se osnovna i doplatna lista lijekova (u daljem tekstu: Lista lijekova) koja, saglasno zakonu, sadrži lijekove koji su od posebnog značaja za zdravlje osiguranih lica.

Član 2

Lista lijekova data je u Prilogu, koji čini sastavni dio ove odluke.

Član 3

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o utvrđivanju osnovne i doplatne liste lijekova („Službeni list CG“, broj 123/25).

Član 4

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/25-4879
Podgorica, 25. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

LISTA LJEKOVA

Osnovna lista

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A	LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA ALIMENTARNI TRAKT I METABOLIZAM									
A01	STOMATOLOŠKI LJEKOVI, LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI USNE ŠUPLJINE									
A01AB09	mikonazol	oralni gel	Belupo	Rojazol	2% (40g)	1x40g		R; SZ		1,70 €
A01AB09	mikonazol	oralni gel	Galenika	Daktanol	2% (40g)	1x40g		R	0,425 €	1,70 €
A01AB12	heksetidin	rastvor za usnu sluzokožu			1mg/ml (200ml)		IA01	SZ		
A02	LJEKOVI ZA LIJEČENJE POREMEĆAJA ACIDITETA, ULKUSNE BOLESTI I SA DJELOVANJEM NA PERISTALTIKU									
A02BA03	famotidin	film tableta	Hemofarm	Famotidin HF	20mg	30x20mg	IA01/1	R; SZ		2,17 €
A02BA03	famotidin	film tableta	Alkaloid	Famotidin Alkaloid	20mg	20x20mg	IA01/1	R; SZ		1,44 €
A02BA03	famotidin	film tableta	Alkaloid	Famotidin Alkaloid	40mg	10x40mg	IA01/1	R; SZ		1,01 €
A02BA03	famotidin	film tableta	Hemofarm	Famotidin HF	40mg	30x40mg	IA01/1	R; SZ		3,04 €
A02BC01	omeprazol	gastrorezistentna kapsula	Alkaloid	Omezol	20mg	14x20mg	IA02	RS; SZ		1,30 €
A02BC02	pantoprazol	prašak za rastvor za injekciju	Delphi GmbH	Gastrex	40mg	1x40mg	IA03	Z; SZ		1,13 €
A02BC02	pantoprazol	prašak za rastvor za injekciju	Anfarm Hellas	Ulceron	40mg	5x40mg	IA03	Z; SZ		5,67 €
A02BC02	pantoprazol	prašak za rastvor za injekciju	Laboratorios Normon	Pantoprazol Normogen	40mg	50x40mg	IA02	Z; SZ		56,70 €
A02BC02	pantoprazol	gastrorezistentna tableta	Takeda GmbH	Controloc	20mg	14x20mg	IA02	RS; SZ		2,88 €*
A02BC02	pantoprazol	gastrorezistentna tableta	Pliva	Zipantola	20mg	28x20mg	IA02	RS; SZ	0,095 €	1,31 €
A02BC02	pantoprazol	gastrorezistentna tableta	Nobel Illac	Pulcet	40mg	14x40mg	IA02	RS; SZ	0,046 €	0,65 €
A02BC02	pantoprazol	gastrorezistentna tableta	Pliva	Zipantola	40mg	28x40mg	IA02	RS; SZ	0,046 €	1,30 €
A02BC05	esomeprazol	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Hemofarm	Peptix	40mg	10x40mg	IA03	SZ		20,82 €
A02BC05	esomeprazol	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Anfarm Hellas	Solezol	40mg	10x40mg	IA03	SZ		20,82 €
A02BC05	esomeprazol	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Laboratorios Normon	Esomeprazol Normon	40mg	1x40mg	IA04	SZ		2,08 €
A03	LJEKOVI KOJI REGULIŠU FUNKCIONALNE GASTROINTESTINALNE POREMEĆAJE									
A03B	ALKALOIDI BELADONE I DERIVATI, MONOKOMPONENTNI									
A03BA01	atropin	rastvor za injekciju, ampula			1mg/1ml			Z; SZ		
A03BB01	hioscin butilbromid	rastvor za injekciju			20mg/ml			Z; SZ		
A03F	PROPULZIVI									
A03FA01	metoklopramid	oralni rastvor			5mg/5ml (100ml)			R; SZ		
A03FA01	metoklopramid	tableta	Galenika	Klometol	10mg	30x10mg		R; SZ	0,060 €	0,86 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A03FA01	metoklopramid	rastvor za injekciju	Galenika	Klometol	10mg/2ml	10x2ml		Z; SZ	0,510 €	1,90 €
A04	ANTIEMETICI I LJEKOVI ZA SUZBIJANJE NAUZEJE									
A04AA02	granisetron	film tableta			1mg		IA04/2	RS; SZ		
A04AA02	granisetron	film tableta			2mg		IA04/2	RS; SZ		
A04AA02	granisetron	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Kytril	1mg/ml	5x(1mg/ml)	IA04/1	SZ	10,810 €	18,01 €
A04AA02	granisetron	koncentrat za rastvor za infuziju			3mg/3ml		IA04/1	SZ		
A04AA05	palonosetron hlorid	rastvor za injekciju	Pharma Swiss	Aloxi	250mcg/5ml	1x(250mcg/5ml)	IA05	SZ	45,540 €	27,30 €
A04AA55	netupitant, palonosetron	kapsula tvrda	Pharma Swiss	Akynzeo	300mg+0,5mg	1x(300 mg+0,5 mg)	IA24	RS; SZ	58,990 €	53,09 €
A04AD12	aprepitant	kapsula tvrda	Merck Sharp & Dohme BV	Emend	80mg, 125 mg	2x80mg i 1x125mg	IA25	RS; SZ	28,140 €	28,48 €
A05	LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA BOLESTI ŽUČNIH PUTEVA I JETRE									
A05AA02	urzodeoksiholna kiselina	kapsula, tvrda	Dr Falk Pharma GmbH	Ursofalk	250mg	50x250mg	IA06	RS; SZ	0,650 €	10,94 €*
A05BA...	L-ornitin, L-aspartat	granule			3g		IA07	RS; SZ		
A05BA...	L-ornitin, L-aspartat	koncentrat za rastvor za infuziju			5g/10ml		IA07	SZ		
A06	LAKSATIVI									
A06AB02	bisakodil	gastrorezistentna obložena tableta; dražeja			5mg			RS; SZ		
A06AB02	bisakodil	supozitorija			10mg			SZ		
A06AD11	laktuloza	sirup	Abbott	Duphalac	666,7g/1000ml (500ml)	1x500ml	IA07/1	RS; SZ		4,06 €
A06AD65	makrogol, natrijum hlorid, kalijum hlorid, natrijum hidrogenkarbonat, natrijum sulfat	prašak za oralni rastvor	Beaufour Ipsen Industrie	Fortrans	64g+1,46g+0,75g+1,68g+5,7g	4x74g	IA10	R; RS		6,12 €
A07	ANTIDIJAROICI I LJEKOVI SA ANTIINFLAMATORNIM I ANTIINFEKTIVNIM DJELOVANJEM									
A07DA03	loperamid	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Loperamid	2mg	20x2mg		R; SZ	0,470 €	1,61 €
A07EA06	budesonid	gastrorezistentna kapsula, tvrda			3mg		IA08	RS; SZ		
A07EA06	budesonid	gastrorezistentna tableta			10mg		IA08	RS; SZ		
A07EA06	budesonid	rektalna pjena			2mg/doza		IA08/1	RS; SZ		
A07EC01	sulfasalazin	gastrorezistentna tableta	Pfizer	Salazopyrin	500mg	100x500mg		RS; SZ	0,030 €	10,36 €
A07EC02	mesalazin	gastrorezistentna tableta			250mg		IA09	RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A07EC02	mesalazin	gastrorezistentna tableta			400mg		IA09	RS; SZ		
A07EC02	mesalazin	gastrorezistentna tableta	Dr Falk Pharma GmbH	Salofalk	500mg	50x500mg	IA09	RS; SZ	0,750 €	11,240 €
A07EC02	mesalazin	gastrorezistentna tableta	Bionika Pharmaceuticals	Salcrozine	500mg	100x500mg	IA09	RS; SZ	0,770 €	22,48 €
A07EC02	mesalazin	supozitorija	Bionika Pharmaceuticals	Salcrozine	500mg	12x500mg	IA09	RS; SZ		7,700 €
A07EC02	mesalazin	rektalna suspenzija	Dr Falk Pharma GmbH	Salofalk	4.000mg/60ml	7x(4.000mg/60ml)	IA09	RS; SZ	1,500 €	25,85 €
A07EC02	mesalazin	granule sa produženim oslobađanjem			1000mg		IA09	RS; SZ		
A07EC02	mesalazin	tableta sa produženim oslobađanjem			500mg		IA09	RS; SZ		
A09	LJEKOVI ZA OLAKŠAVANJE PROBAVE (ENZIMI)									
A09AA02	enzimi pankreasa (visoko dozirani)	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Abbott	Kreon 10.000	10.000 U lipaze + 8.000 U amilaze + 600 U proteaze (150mg)	100x150mg	IA11	RS; SZ		9,53 €
A09AA02	enzimi pankreasa (visoko dozirani)	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Abbott	Kreon 25.000	25.000 U lipaze + 18.000 U amilaze + 1.000 U proteaze (300mg)	100x300mg	IA11	RS; SZ		20,47 €
A10	LJEKOVI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU U DIJABETESU (ANTIDIJABETICI)									
A10AB	INSULINI I ANALOZI BRZOG DEJSTVA									
A10AB01	humani insulini	rastvor za injekciju u penu sa uloškom			100 U/ml (3ml)			RS; Z; SZ		
A10AB05	insulin aspart	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Novo Nordisk	Novorapid Flexpen	100 U/ml (3ml)	5x3ml	IA12	RS; Z; SZ	0,830 €	31,42 €*
A10AB05	insulin aspart	rastvor za injekciju			100j./ml		IA12/1	RS; Z; SZ		
A10AB05	insulin aspart	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu			100j./ml		IA12	RS; Z; SZ		
A10AB06	insulin glulizin	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Sanofi Aventis	Apidra Solostar	100 U/ml (3ml)	5x3ml	IA12	RS; Z; SZ	0,730 €	25,82 €
A10AC	INSULINI I ANALOZI SREDNJE DUGOG DEJSTVA									
A10AC01	humani izofan insulin	suspenzija za injekciju u penu sa uloškom			100 U/ml (3ml)			RS; SZ		
A10AD	INSULINI I ANALOZI SREDNJE DUGOG DEJSTVA U KOMBINACIJI SA INSULINIIMA BRZOG DEJSTVA									
A10AD01	humani insulini brzog dejstva sa izofan insulinom (25%+75%)	suspenzija za injekciju u penu sa uloškom			100 U/ml (3ml)			RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A10AD05	insulin aspart sa protamin insulinom (30%+70%)	suspencija za injekciju u penu sa uloškom			100 U/ml (3ml)		IA13	RS; SZ		
A10AE	INSULINI I ANALOZI DUGOG DEJSTVA									
A10AE04	insulin glargine	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Sanofi Aventis	Lantus Solostar	100 U/ml (3ml)	5x3ml	IA14	RS; SZ	1,040 €	38,49 €
A10AE04	insulin glargine	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Sanofi Aventis	Toujeo	300 U/ml (1,5ml)	3x1,5ml	IA14/1	RS; SZ	1,040 €	36,11 €*
A10AE05	insulin detemir	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Novo Nordisk	Levemir Flexpen	100 U/ml (3ml)	5x3ml	IA14	RS; SZ	1,290 €	48,93 €*
A10AE06	insulin degludek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Novo Nordisk	Tresiba	100 U/ml (3ml)	5x3ml	IA14/3	RS; SZ		50,03 €
A10AE06	insulin degludek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Novo Nordisk	Tresiba Flextouch	200j./ml	3x3ml	IA14/2	RS; SZ		66,45 €*
A10AE56	insulin degludek, liraglutid	rastvor za injekciju	Novo Nordisk	Xultophy	100j./ml + 3.6mg/ml	5x3ml	IA15	RS; SZ	5,600 €	143,67 €
A10B	ORALNI ANTIDIJABETICI									
A10BA02	metformin	film tableta	Merck	Glucophage	500mg	30x500mg		R; SZ		0,80 €
A10BA02	metformin	film tableta	Berlin-Chemie AG	Siofor 850	850mg	30x850mg		R; SZ	0,061 €	1,02 €
A10BA02	metformin	film tableta	Berlin-Chemie AG	Siofor 1000	1.000mg	30x1.000mg		R; SZ	0,072 €	1,28 €
A10BA02	metformin	tableta sa produženim oslobađanjem	Merck	Glucophage XR	750mg	30x750mg		R; SZ	0,190 €	3,30 €
A10BB09	gliklazid	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Les Laboratoires Servier Industrie	Diaprel MR	60mg	30x60mg		R; SZ	0,159 €	3,15 €
A10BB09	gliklazid	tableta	Galenika	Glional	80mg	30x80mg		R; SZ	0,034 €	1,17 €
A10BB12	glimepirid	tablete			2mg			R; SZ		
A10BB12	glimepirid	tablete			3mg			R; SZ		
A10BD07	metformin, sitagliptin	film tableta	Merck Sharp & Dohme BV	Janumet	850mg+50mg	56x(850mg+50mg)	IA17/2	RS; SZ		36,44 €*
A10BD07	metformin, sitagliptin	film tableta	Krka	Maymetsi	850mg+50mg	56x(850mg+50mg)	IA17/2	RS; SZ		11,78 €
A10BD07	metformin, sitagliptin	film tableta	Krka	Maymetsi	1000mg+50mg	56x(1000mg+50mg)	IA17/2	RS; SZ		8,65 €
A10BD08	vildagliptin, metformin	film tableta	Hemofarm	Criteo duo	50mg+850mg	60x(50mg+850mg)	IA17/2	RS; SZ		15,85 €
A10BD08	vildagliptin, metformin	film tableta	Novartis Pharma	Eucreas	50mg+1000mg	60x(50mg+1000mg)	IA17/2	RS; SZ		26,75 €*
A10BD15	metformin+dapagliflozin	film tableta	Astra Zeneca	Xigduo	1000mg+5mg	60x(1000mg+5mg)	IA26	RS;SZ		39,16 €*
A10BH01	sitagliptin	film tableta	Krka	Maysiglu	50mg	28x50mg	IA17	RS; SZ	0,558 €	7,81 €
A10BH01	sitagliptin	film tableta	Teva	Sitagliptin Teva	100mg	28x100mg	IA17	RS; SZ	0,665 €	8,44 €
A10BH01	sitagliptin	film tableta	Krka	Maysiglu	100mg	28x100mg	IA17	RS; SZ	0,335 €	8,44 €
A10BH02	vildagliptin	tableta	Belupo	Agnis	50mg	30x50mg	IA17	RS; SZ	0,270 €	5,40 €
A10BH02	vildagliptin	tableta	Hemofarm	Criteo	50mg	60x50mg	IA17	RS; SZ		10,80 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A10BH03	saksagliptin	film tableta	Astra Zeneca	Onglyza	5mg	28x5mg	IA17/1	RS; SZ	1,070 €	31,51 €*
A10BK03	empagliflozin	film tableta	Boehringer Ingelheim	Jardiance	10mg	30x10mg	IA18/3	RS; SZ		38,62 €*
A10BK03	empagliflozin	film tableta	Boehringer Ingelheim	Jardiance	25mg	30x25mg	IA18	RS; SZ		37,36 €*
A10BJ02	liraglutid	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Novo Nordisk	Victoza	6mg/ml	2x3ml	IA18/1	RS; SZ	3,030 €	84,25 €*
A10BJ06	semaglutid	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novo Nordisk	Ozempic	0,25mg (2mg/1,5ml)	1x1,5ml	IA18/1	RS; SZ		88,64 €*
A10BJ06	semaglutid	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novo Nordisk	Ozempic	0,5mg (2mg/1,5ml)	1x1,5ml	IA18/1	RS; SZ		88,64 €*
A10BJ06	semaglutid	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novo Nordisk	Ozempic	1mg (4mg/3ml)	1x3ml	IA18/1	RS; SZ		90,07 €*
A10BK01	dapagliflozin	film tableta	Krka	Dagrafors	10mg	30x10mg	IA18/2	RS; SZ	0,658 €	19,74 €
A10BX09	dapagliflozin	film tableta	Bristol Myers Astra Zeneca	Forxiga	10mg	30x10mg	IA18/2	RS; SZ		37,15 €*
A11	VITAMINI									
A11C	VITAMINI A I D, UKLJUČUJUĆI NJIHOVE KOMBINACIJE									
A11CC03	alfakalcidol	kapsula meka	Teva	Alpha D3	0,25mcg	50x0,25mcg	IA19	RS; SZ	0,422 €	6,03 €
A11CC03	alfakalcidol	kapsula meka	Teva	Alpha D3	1mcg	30x1mcg	IA19	RS; SZ	0,272 €	7,33 €
A11CC04	kalcitriol	kapsula meka			0,25mcg		IA20	RS; SZ		
A11CC04	kalcitriol	kapsula, meka			0,5mcg		IA20	RS; SZ		
A11CC05	holekalciferol	rastvor, oralne kapi			4.000 U/ml (10ml)			RS; SZ		
A11CC05	holekalciferol	rastvor, oralne kapi	Fresenius Kabi	Kabivit D3	14.400 i.j./ml	12,5ml		RS; SZ	0,024 €	5,30 €
A11CC05	holekalciferol	rastvor, oralne kapi			20.000 U/ml (10ml)			RS; SZ		
A11D	VITAMIN B1 MONOKOMPONENTNI I U KOMBINACIJI SA VITAMINIMA B6 I VITAMINOM B12									
A11DA01	tiamin	rastvor za injekciju			100mg/ml			Z; SZ		
A11H	OSTALI MONOKOMPONENTNI VITAMINSKI PREPARATI									
A11HA02	piridoksin	rastvor za injekciju	Galenika	Bedoxin	50mg/2ml	50x(50mg/2ml)		Z; SZ	0,346 €	9,00 €
A12	MINERALI									
A12AA03	kalcijum glukonat (glukonat)	ampula			10% (10ml)			Z; SZ		
A12AA04	kalcijum karbonat	tableta			1g			R; SZ		
A12BA01	kalijum hlorid	tableta			1g		IA22	R; SZ		
A12BA01	kalijum hlorid	prašak			1g		IA22	R; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A12CC02	magnezijum sulfat	ampula			10% (10ml)			SZ		
A12CC02	magnezijum sulfat	ampula			20% (10ml)			SZ		
A12CC02	magnezijum sulfat	ampula			50% (10ml)			SZ		
B	LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KRV I KRVOTVORNIH ORGANA									
B01	ANTITROMBOTIČKA SREDSTVA (ANTIKOAGULANSI)									
B01AA03	varfarin	tableta			5mg			RS; SZ		
B01AA07	acenokumarol	tableta			4mg			RS; SZ		
B01AB	HEPARINI									
B01AB01	heparin	rastvor za injekciju			5.000 U/ml			Z; SZ		
B01AB01	heparin	rastvor za injekciju	Galenika	Heparin	25.000 U/ml	10x5ml		Z; SZ	1,150 €	33,35 €
B01AB01	heparin	rastvor za injekciju	Panpharma GmbH	Heparin natrijum Panpharma	25000i.j./5ml	10x5ml		Z; SZ		33,35 €
B01AB02	antitrombin III	prašak za injekciju			500 U		IB01/1	SZ		
B01AB04	dalteparin	špric			2.500 U		IB01	Z; SZ		
B01AB04	dalteparin	špric			5.000 U		IB01	Z; SZ		
B01AB04	dalteparin	špric			10.000 U		IB01	Z; SZ		
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Centre Specialites Pharmaceutiques	Enoxaparin Lendraxen	2.000 I.J./0,2ml	10x0,2ml	IB01/2	Z; SZ	1,290 €	12,37 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Rovi Pharma	Crusia	2000ij/0,2ml	10x0,2ml	IB01/2	Z; SZ	1,33 €	12,37 €
B01AB05	enoksaparin natrijum	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Health Med	Inhixa	2000i.j./0.2ml	10x0.2ml	IB01/2	Z; SZ		12,37 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi Aventis	Clexane	4.000 U/0,4ml	10x(4.000 U/0,4ml)	IB01/2	Z; SZ		34,58 €*
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Centre Specialites Pharmaceutiques	Enoxaparin Lendraxen	4.000 I.J./0,4ml	10x0,4ml	IB01/2	Z; SZ	1,250 €	23,27 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Rovi Pharma	Crusia	4000ij/0,4ml	10x0,4ml	IB01/2	Z; SZ	1,25 €	23,27 €
B01AB05	enoksaparin natrijum	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Health Med	Inhixa	4000i.j./0.4ml	10x0.4ml	IB01/2	Z; SZ		23,27 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi Aventis	Clexane	6.000 U/0,6ml	10x(6.000 U/0,6ml)	IB01/2	Z; SZ		44,62 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Centre Specialites Pharmaceutiques	Enoxaparin Lendraxen	6.000 I.J./0,6ml	10x0,6ml	IB01/2	Z; SZ	1,100 €	31,24 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Rovi Pharma	Crusia	6000ij/0,6ml	10x0,6ml	IB01/2	Z; SZ	1,10 €	31,24 €
B01AB05	enoksaparin natrijum	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Health Med	Inhixa	6000i.j./0.6ml	10x0.6ml	IB01/2	Z; SZ		31,24 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi Aventis	Clexane	8.000 U/0,8ml	10x(8.000 U/0,8ml)	IB01/2	Z; SZ		52,62 €*
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Centre Specialites Pharmaceutiques	Enoxaparin Lendraxen	8.000 I.J./0,8ml	10x0,8ml	IB01/2	Z; SZ	0,980 €	36,18 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Rovi Pharma	Crusia	8000ij/0,8ml	10x0,8ml	IB01/2	Z; SZ	0,98 €	36,18 €
B01AB05	enoksaparin natrijum	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Health Med	Inhixa	8000i.j./0.6ml	10x0.8ml	IB01/2	Z; SZ		36,18 €
B01AB05	enoksaparin	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Rovi Pharma Industrial Services S.A.	Crusia	10.000 I.J./ml	10x1ml	IB01/2	Z; SZ	0,799 €	70,49 €
B01AB06	nadroparin	rastvor za injekciju	Glaxo Smith Kline	Fraxiparine	2.850 U	10x2.850 U	IB01/3	Z; SZ		16,00 €
B01AB06	nadroparin	rastvor za injekciju	Glaxo Smith Kline	Fraxiparine	3.800 U	10x3.800 U	IB01/3	Z; SZ		16,52 €
B01AB06	nadroparin	rastvor za injekciju	Glaxo Smith Kline	Fraxiparine	5.700 U	10x5.700 U	IB01/3	Z; SZ		28,17 €
B01AC	INHIBITORI AGREGACIJE TROMBOCITA (IZUZEV HEPARINA)									
B01AC04	klopidogrel	film tableta	Hemofarm	Clopidix	75mg	28x75mg	IB02	RZ; SZ		3,22 €
B01AC04	klopidogrel	film tableta	Krka	Zyllt	75mg	28x75mg	IB02	RZ; SZ	0,093 €	2,59 €
B01AC17	tirofiban	koncentrat za rastvor za infuziju			0.25mg/ml		IB03	SZ		
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Astra Zeneca	Brilique	60mg	56x60mg	IB04/1	RS; SZ	2,880 €	55,13 €*
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Geneparm SA	Ecugra	60mg	60x60mg	IB04/1	RS; SZ		25,30 €
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Krka	Atixarso	90mg	56x90mg	IB04	RZ; SZ	0,928 €	19,83 €
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Labormed Pharma	Tikagrelor SK	90mg	56x90mg	IB04	RZ; SZ	0,840 €	19,83 €
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Geneparm SA	Ecugra	90mg	60x90mg	IB04	RZ; SZ		21,24 €
B01AD	ENZIMI									
B01AD02	alteplaza	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju/infuziju	Boehringer Ingelheim	Actilyse	50mg	1x50mg	IB05	SZ		360,35 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B01AD11	tenekteplaza	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Boehringer Ingelheim	Metalyse	50mg (10.000 U)/10ml (10ml)	1x10ml	IB06	SZ		785,27 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula tvrda	Boehringer Ingelheim	Pradaxa	75mg	30x75mg	IB07	RS; SZ		28,12 €*
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula tvrda	Boehringer Ingelheim	Pradaxa	110mg	60x110mg	IB07/2	RS; SZ		33,21 €*
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Towa Pharmaceuticals	Dabigatran SK	110mg	60x110mg	IB07/2	RS; SZ		22,95 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Gedeon Richter	Berevin	110mg	60x110mg	IB07/2	RS; SZ		22,95 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Krka	Daxanlo	110mg	60x110mg	IB07/2	RS; SZ		22,95 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula tvrda	Boehringer Ingelheim	Pradaxa	150mg	60x150mg	IB07/1	RS; SZ		20,05 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Towa Pharmaceuticals	Dabigatran SK	150mg	60x150mg	IB07/1	RS; SZ		20,05 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Gedeon Richter	Berevin	150mg	60x150mg	IB07/1	RS; SZ		20,05 €
B01AE07	dabigatraneteksilat	kapsula, tvrda	Krka	Daxanlo	150mg	60x150mg	IB07/1	RS; SZ		20,05 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Hemofarm AD	Trombocen	2.5mg	60x2.5mg	IB07/1	RS; SZ		14,50 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Bayer Pharma AG	Xarelto	10mg	10x10mg	IB07/3	RS; SZ	1,852 €	18,22 €*
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Combino Pharm	Rivaroksaban S K	10mg	10x10mg	IB07/3	RS; SZ	1,900 €	2,40 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Hemofarm AD	Trombocen	10mg	10x10mg	IB07/3	RS; SZ		2,40 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Krka	Xerdoxo	10mg	14x10mg	IB07/3	RS; SZ	1,896 €	3,36 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Krka	Xerdoxo	10mg	28x10mg	IB07/3	RS; SZ	1,896 €	6,72 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Hemofarm AD	Trombocen	10mg	30x10mg	IB07/3	RS; SZ		7,20 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Bayer Pharma AG	Xarelto	15mg	28x15mg	IB07/1	RS; SZ	2,100 €	48,66 €*
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Krka	Xerdoxo	15mg	28x15mg	IB07/1	RS; SZ		5,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Combino Pharm	Rivaroksaban S K	15mg	28x15mg	IB07/1	RS; SZ	1,650 €	5,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Hemofarm AD	Trombocen	15mg	30x15mg	IB07/1	RS; SZ		5,36 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Bayer Pharma AG	Xarelto	20mg	28x20mg	IB07/1	RS; SZ	1,570 €	48,64 €*
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Krka	Xerdoxo	20mg	28x20mg	IB07/1	RS; SZ	0,922 €	5,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Combino Pharm	Rivaroksaban S K	20mg	28x20mg	IB07/1	RS; SZ	1,240 €	5,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Hemofarm AD	Trombocen	20mg	30x20mg	IB07/1	RS; SZ		5,36 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Bristol Myers	Eliquis	2,5mg	10x2,5mg	IB07/2	RS; SZ		10,15 €*
B01AF02	apiksaban	film tableta	Bristol Myers	Eliquis	2,5mg	60x2,5mg	IB07/2	RS; SZ	3,460 €	58,38 €*
B01AF02	apiksaban	film tableta	Hemofarm	Trombomelt	2,5mg	60x2,5mg	IB07/2	RS; SZ		18,35 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Combino Pharm	Elixan	2,5mg	60x2,5mg	IB07/2	RS; SZ	2,02 €	18,35 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Krka	Aboxoma	2,5mg	60x2,5mg	IB07/2	RS; SZ	2,01 €	18,35 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Bristol Myers	Eliquis	5mg	60x5mg	IB07/1	RS; SZ	1,600 €	53,46 €*
B01AF02	apiksaban	film tableta	Hemofarm	Trombomelt	5mg	60x5mg	IB07/1	RS; SZ		18,35 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Combino Pharm	Elixan	5mg	60x5mg	IB07/1	RS; SZ	1,01 €	18,35 €
B01AF02	apiksaban	film tableta	Krka	Aboxoma	5mg	60x5mg	IB07/1	RS; SZ	1,00 €	18,35 €
B01AX05	fondaparinuks	rastvor za injekciju	Glaxo Smith Kline	Arixtra	2,5mg/0,5ml	10x(2,5mg/0,5ml)	IB09	SZ		37,57 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B02	ANTIHEMORAGICI (LJEKOVI KOJI POSPJEŠUJU MEHANIZAM ZGRUŠAVANJA KRVI)									
B02AA02	traneksaminska kisjelina	rastvor za injekciju	Bioindustria Laboratorio Italiano	Acido Tranexamico Bioindustria L.I.M.	500mg/5ml	5x(500mg/5ml)	IB10	SZ	5,630 €	11,66 €
B02BA01	fitomenadion	rastvor za injekciju			2mg/0,2ml			SZ		
B02BA01	fitomenadion	rastvor/emulzija za injekciju/infuziju			10mg/ml			SZ		
B02BC30	fibrinogen, koagulacioni faktor XIII, humani, aprotinin, trombin, kalcijum hlorid	prašak i rastvarač za fibrinsko ljepilo za tkivo			3ml			SZ		
B02BC30	humani fibrinogen, humani trombin	ljekoviti sunder			3cmx2,5cm (5,5mg/cm ² +2,0 i.j./cm ²)			SZ		
B02BC30	humani fibrinogen, humani trombin	ljekoviti sunder			4.8cm x 4.8cm (5,5mg/cm ² +2,0 i.j./cm ²)			SZ		
B02BC30	humani fibrinogen, humani trombin	ljekoviti sunder	Takeda Austria GmbH	TachoSil	9,5cmx4,8cm (5,5mg/cm ² +2,0 i.j./cm ²)	1x(9,5cmx4,8cm)		SZ		268,50 €
B02BD01	koagulacioni faktori II,VII,IX,X	prašak i rastvarač za rastvor za infuziju			500 U			SZ		
B02BD02	koagulacioni faktor VIII	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Octapharma	Octanate 250	250 U/5ml	1x(250 U/5ml)		RK; SZK		48,38 €
B02BD02	koagulacioni faktor VIII	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Octapharma	Octanate 500	500 U/10ml	1x(500 U/10ml)		RK; SZK		91,91 €
B02BD02	koagulacioni faktor VIII	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Kedrion	Emoclot	500 U/10ml	1x(500 U/10ml)		RK; SZK		91,91 €
B02BD02	koagulacioni faktor VIII	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Octapharma	Octanate 1000	1000 U/10ml	1x(1000 U/10ml)		RK; SZK		193,50 €
B02BD04	koagulacioni faktor IX	prašak i rastvarač za rastvor za infuziju	Kedrion	Aimafix	500 U/10ml	1x(500 U/10ml)		RK; SZK		147,50 €
B02BD04	koagulacioni faktor IX	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Octapharma	Octanine F	500 U/5ml	1x(500 U/5ml)		RK; SZK		147,50 €
B02BD07	koagulacioni faktor XIII	lio bočica			250 U			SZ		
B02BX06	emicizumab	rastvor za injekciju	Roche	Hemlibra	105mg/0.7ml	1x0.7ml	IB19	RK; SZK		5.594,67 €*
B02BX06	emicizumab	rastvor za injekciju	Roche	Hemlibra	150mg/ml	1x1ml	IB19	RK; SZK		8.244,15 €*
B02BX06	emicizumab	rastvor za injekciju	Roche	Hemlibra	30mg/ml	1x1ml	IB19	RK; SZK		1.621,39 €*
B02BX06	emicizumab	rastvor za injekciju	Roche	Hemlibra	60mg/0.4ml	1x0.4ml	IB19	RK; SZK		3.202,66 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B03	ANTIANEMICI									
B03AA02	gvožđe II - fumarat	kapsula, tvrda	Alkaloid	Heferol	350mg	30x350mg		R; SZ		2,20 €
B03AC..	gvožđe (III) hidroksid,saharozna kompleks	rastvor za injekciju/infuziju	Rafarm S.A.	Ferrovín	100mg/5ml	5x(100mg/5ml)	IB13	Z; SZ	4,614 €	21,78 €
B03BA03	hidroksikobalamin	rastvor za injekciju	Galenika	OHB12	2,5mg/2ml	5x(2,5mg/2ml)	IB14	Z; SZ	0,004 €	3,07 €
B03BB01	folna kiselina	tableta	Jadran Galenski Laboratorij	Folacin	5mg	30x5mg		R; SZ	0,133 €	5,20 €
B03XA01	epoetin alfa - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Cilag AG	Eprex	2.000 U/0,5 ml	6x(2.000 U/0,5 ml)	IB15	Z; SZ	5,310 €	50,11 €* €
B03XA01	epoetin alfa - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Cilag AG	Eprex	10.000 U/ml	6x(10.000 U/ml)	IB15/1	Z; SZ	5,110 €	233,41 €
B03XA01	epoetin alfa - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sandoz	Binocrit	2.000 U/ml	6x(2.000 U/1 ml)	IB15	Z; SZ	3,560 €	42,79 €
B03XA01	epoetin beta - biološki lijek	ampula; rastvor za injekciju;rastvor za inj u napunjenom injek.špricu	Roche	Neorecormon	2.000 U/0,3ml	6x0,3ml	IB15	Z; SZ	10,620 €	53,48 €
B03XA01	epoetin beta - biološki lijek	ampula; rastvor za injekciju;rastvor za inj u napunjenom injek.špricu	Roche	Neorecormon	10.000 U/0,6ml	6x0,6ml	IB15/1	Z; SZ	54,310 €	275,69 €
B03XA02	darbepoetin alfa	rastvor za injekciju	Amgen Europe B.V.	Aranesp (darbepoetin alfa)	10mcg/0,4ml	1x(10mcg/0,4ml)	IB15	Z; SZ	5,090 €	11,32 €
B03XA02	darbepoetin alfa	rastvor za injekciju	Amgen Europe B.V.	Aranesp (darbepoetin alfa)	20mcg/0,5ml	1x(20mcg/0,5ml)	IB15	Z; SZ	5,100 €	22,67 €
B03XA02	darbepoetin alfa	rastvor za injekciju	Amgen Europe B.V.	Aranesp (darbepoetin alfa)	30mcg/0,3ml	1x(30mcg/0,3ml)	IB15	Z; SZ	5,090 €	33,96 €
B03XA02	darbepoetin alfa	rastvor za injekciju			40 mcg/0,4ml		IB15	Z; SZ		
B03XA03	metoksi polietilenglikol-epoetin beta	rastvor za injekciju	Roche	Mircera	50mcg/0,3ml	1x(50mcg/0,3ml)	IB15	Z; SZ	5,870 €	69,82 €
B03XA03	metoksi polietilenglikol-epoetin beta	rastvor za injekciju	Roche	Mircera	75mcg/0,3ml	1x(75mcg/0,3ml)	IB15	Z; SZ	5,860 €	103,84 €
B03XA03	metoksi polietilenglikol-epoetin beta	rastvor za injekciju	Roche	Mircera	100mcg/0,3ml	1x(100mcg/0,3ml)	IB15	Z; SZ	5,860 €	136,74 €
B03XA03	metoksi polietilenglikol-epoetin beta	rastvor za injekciju	Roche	Mircera	200mcg/0,3ml	1x(200mcg/0,3ml)	IB15	Z; SZ	5,850 €	273,24 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B05	SREDSTVA ZA ZAMJENU KRV I PERFUZIONI RASTVORI									
B05AA..	proteini plazme, humani	rastvor za infuziju	Octapharma	Octaplas LG	45-70mg/ml	1x200ml	IB20	SZ		79,82 €
B05AA01	humani albumin	rastvor za infuziju	Octapharma	Albunorm 5%	5% (250ml)	1x250ml		SZ		37,00 €
B05AA01	humani albumin	rastvor za infuziju	Octapharma	Albunorm 20%	20% (50ml)	1x50ml		SZ		28,00 €
B05AA01	humani albumin	rastvor za infuziju	Kedrion	Umani albumin	200g/l	1x50ml		SZ		28,00 €
B05AA07	hidroksietilskrob, natrijum klorid	rastvor za infuziju			100 g/l + 9 g/l (500ml)		IB17/1	SZ		
B05BA01	alanin, arginin, cistein, fenilalanin, glicin, histidin, izoleucin, leucin, lizin, metionin, prolin, serin, glacialna sirćetna kiselina, treonin, triptofan, valin	rastvor za infuziju	Hemomont	Hepasol 8%	4.64 g/l + 10.72 g/l + 0.52 g/l + 0.88 g/l + 5.82 g/l + 2.8 g/l + 10.4 g/l + 13.09 g/l + 6.88 g/l + 1.1 g/l + 5.73 g/l + 2.24 g/l + 4.4 g/l + 0.7 g/l + 10.08 g/l	1x500ml		SZ		4,26 €
B05BA01	rastvor aminokiselina za parenteralnu ishranu kod pacijenata sa renalnom insuficijencijom-L-izoleucin, L-leucin, L-lizinacetat, L-lizin, L-metionin, L-fenilalanin, L-treonin, L-triptofan, L-valin, L-arginin, L-histidin, L-alanin, N-acetil-L-cistein, L-cistein, Glicin, L-prolin, L-serin, L-tirozin, N-glicil-L-tirozin, glicin, tirozin	rastvor za infuziju			5,80 g/L+12,80 g/L+16,90 g/L+12,00 g/L+2,00 g/L+3,50 g/L+8,20 g/L+3,00 g/L+8,70 g/L+8,20 g/L+9,80 g/L+9,80 g/L+6,20 g/L+0,54 g/L+0,40 g/L+5,31 g/L+3,00 g/L+7,60 g/L+7,60 g/L+0,60 g/L+3,16 g/L+0,994 g/L+2,40 g/L			SZ		
B05BA01	rastvor aminokiselina za parenteralnu ishranu kod pedijatrijskih pacijenata-alanin, arginin, asparaginska kiselina, cistein, glutaminska kiselina, glicin, histidin, izoleucin, leucin, lizin, metionin, fenilalanin,	rastvor za infuziju			6.3g/L+4.1g/L+4.1g/L+1 g/L+7.1g/L+2.1g/L+2.1g/L+3.1g/L+7g/L+5.6g/L+1.3g/L+2.7g/L+5.6g/L+3.8g/L+300mg/L+3.6g/L+1.4g/L+500mg/L+3.6g/L			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
	prolin, serin, taurin, treonin, triptofan, tirozin, valin									
B05BA01	rastvor aminokiselina za parenteralnu ishranu novorodjenčadi, odojčadi i dječarginin, leucin, izoleucin, metionin, fenilalanin, alanin, prolin, valin, treonin, lizin, glicin, histidin, serin, tirozin, triptofan, acetilcistein, jabučna kiselina, taurin	rastvor za infuziju			7.5g/L+13g/L+8g/L+3.12g/L+3.75g/L+9.3g/L+9.71g/L+9g/L+4.4g/L+12g/L+4.15g/L+4.76g/L+7.67g/L+5.176g/L+2.01g/L+0.77g/L+2.62g/L+0.4g/L;			SZ		
B05BA02	ulje soje, fosfolipidi jajeta, glicerol	infuzija			20% + 1,2% + 2,25% (100ml)			SZ		
B05BA02	ulje soje, fosfolipidi jajeta, glicerol	infuzija			20% + 1,2% + 2,25% (250ml)			SZ		
B05BA02	ulje soje, fosfolipidi jajeta, glicerol	infuzija			20% + 1,2% + 2,25% (500ml)			SZ		
B05BA02	retinol, fitomenadion, ergokalciferol, tokoferol	koncentrat za emulziju za infuziju			194.1mcg/mL+15mcg/mL+0.5mcg/mL+0.91mg/mL			SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			50g/l			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			50g/l (100ml)			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			50g/l (1000ml)			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			5% (250ml)			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju	Hemofarm	Glucosi Infundibile	5% (500ml)	1x500ml		Z; SZ		0,73 €
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			50g/l			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			10% (500ml)			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			25%			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			37%			Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B05BA03	glukoza	koncentrat za rastvor za infuziju			40%			Z; SZ		
B05BA03	glukoza	rastvor za infuziju			50%			Z; SZ		
B05BA10	aminokiseline (i kombinacija sa vitaminima i mineralima i dr.)	rastvor za infuziju						SZ		
B05BB01	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			9g/l			Z; SZ		
B05BB01	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			9g/l (100ml)			Z; SZ		
B05BB01	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			9g/l (1000ml)			Z; SZ		
B05BB01	natrijum hlorid + kalijum hlorid + kalcijum hlorid	rastvor za infuziju	Hemofarm	Natrii Chloridi Infundibile Compositum (Ringerov rastvor)	8.6 g/l + 0.3 g/l + 0.33 g/l (500ml)	1x500ml		Z; SZ		0,85 €
B05BB01	natrijum hlorid + kalijum hlorid + kalcijum hlorid + natrijum laktat	rastvor za infuziju	Hemofarm	Hartmanov rastvor	3,010g + 0,1865g + 0,147g + 3,138g (500ml)	1x500ml		Z; SZ		0,85 €
B05BB01	kalcijum hlorid + kalijum hlorid + magnezijum hlorid + natrijum hlorid + natrijum laktat	rastvor za infuziju			0.134 g/l + 0.4 g/l + 0.203 g/l + 6 g/l + 3.05 g/l (500ml)			Z; SZ		
B05BB02	natrijum hlorid + glukoza	rastvor za infuziju			50 g/l + 9 g/l (500ml)			Z; SZ		
B05BC01	manitol	rastvor za infuziju	Hemomont	Manitol	10% (500ml)	1x500ml		Z; SZ		2,30 €
B05BC01	manitol	rastvor za infuziju	Hemomont	Manitol	20% (250ml)	1x250ml		Z; SZ		2,30 €
B05CX10	manitol, sorbitol	rastvor za ispiranje bešike	Hemofarm	Ispirol	5,4g/l + 27g/l (5.000ml)	1x5000ml		SZ		11,91 €
B05D	RASTVORI ZA PERITONEALNU DIJALIZU									
B05DB	HIPERTONIČNI RASTVORI									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B05DB..	natrijum hlorid, natrijum laktat, kalcijum hlorid, magnezijum hlorid, glukoza	rastvor za peritonealnu dijalizu			5.64 g/l + 3.925 g/l + 0.2573 g/l + 0.1017 g/l + 15 g/l (2000ml)			Z; SZ		
B05DB..	natrijum hlorid, natrijum laktat, kalcijum hlorid, magnezijum hlorid, glukoza	rastvor za peritonealnu dijalizu			5.64 g/l + 3.925 g/l + 0.2573 g/l + 0.1017 g/l + 22.73 g/l (2000ml)			Z; SZ		
B05DB..	natrijum hlorid, natrijum laktat, kalcijum hlorid, magnezijum hlorid, glukoza	rastvor za peritonealnu dijalizu			5.64 g/l + 3.925 g/l + 0.2573 g/l + 0.1017 g/l + 42.5 g/l (2000ml)			Z; SZ		
B05DB..	natrijum hlorid, natrijum laktat, kalcijum hlorid, magnezijum hlorid, glukoza	rastvor za peritonealnu dijalizu			5.786 g/l + 7.847 g/l + 0.2573 g/l + 0.1017 g/l + 15 g/l (5000ml)			Z; SZ		
B05DB..	natrijum hlorid, natrijum laktat, kalcijum hlorid, magnezijum hlorid, glukoza	rastvor za peritonealnu dijalizu			5.786 g/l + 7.847 g/l + 0.2573 g/l + 0.1017 g/l + 22.73 g/l (5000ml)			Z; SZ		
B05X	RASTVORI ZA INTRAVENSKU PRIMJENU, KAO DOPUNSKA TERAPIJSKA SREDSTVA									
B05XA01	kalijum hlorid	koncentrat za rastvor za infuziju			7.46% (74,6 mg/ml)			Z; SZ		
B05XA01	kalijum hlorid	koncentrat za rastvor za infuziju			14.9% (149mg/10ml)			Z; SZ		
B05XA02	natrijum hidrogenkarbonat	rastvor za infuziju			8,40%			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			0,45% (500ml)			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			0,9% (250ml)			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju	Hemomont	Natrii Chloridi Infundibile	0,9% (500ml)	1x500ml		Z; SZ		0,72 €
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			0,9% (3000ml)			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			3%			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	rastvor za infuziju			10% (10ml)			Z; SZ		
B05XA03	natrijum hlorid	koncentrat za rastvor za infuziju			10% (100ml)			Z; SZ		
B05XA14	natrijum glicerofosfat	koncentrat rastvora za infuziju			1mmol/ml			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
B05XA31	hrom hlorid, bakar hlorid, gvožđe hlorid, mangan hlorid, natrijum molibdat, natrijum selenit anhidrovani, cink hlorid, kalijum jodid, natrijum fluorid	rastvor za injekciju			5,33 mcg(0.02µmol)+340 mcg(2µmol)+540 mcg(2µmol)+99 mcg(0.5µmol)+4,85 mcg(0.02µmol)+6,9 mcg(0.04µmol)+1.36mg(10µmol)+16,6mcg(0.1µmol)+210mcg(5µmol) u 1ml rastvora			SZ		
B05XC..	tiamin, riboflavin, nikotinamid, piridoksin, pantotenska kiselina, askorbinska kiselina, biotin, folna kiselina, cijanokobalamin	prašak za rastvor za infuziju			2.5mg+3.6mg+40mg+4mg+15mg+100mg+60mcg+0.4mg+5mcg			SZ		
C	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA KARDIOVASKULARNI SISTEM									
C01	TERAPIJA BOLESTI SRCA									
C01A	KARDIOTONICI									
C01AA05	digoksin	tableta	Bosna Lijek	Lanibos	0,25mg	20x0,25mg		RS; SZ	0,019 €	0,38 €
C01AA05	digoksin	rastvor za inj/inf			0,25mg/2ml			Z; SZ		
C01AA05	digoksin	rastvor za inj/inf			0,5mg/2ml			Z; SZ		
C01B	ANTIARITMICI									
C01BC03	propafenon	film tableta	Hemofarm	Propafen	150mg	50x150mg		RS; SZ		2,30 €
C01BC03	propafenon	film tableta	Hemofarm	Propafen	300mg	50x300mg		RS; SZ		4,58 €
C01BC03	propafenon	ampula; injekcija			35mg/10ml			Z; SZ		
C01BD01	amjodaron	rastvor za injekciju/infuziju	Bioindustria Laboratorio Italiano Medicinali	Amiodarone Cloridrato Bioindustria Lim	150mg/3ml	5x3ml		Z; SZ	3,110 €	11,68 €
C01C	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA STIMULACIJU RADA SRCA									
C01CA01	etilefrin	injekcija			10mg/1ml			SZ		
C01CA03	noradrenalin	ampula			1mg/1ml			SZ		
C01CA03	noradrenalin	ampula			2mg/1ml			SZ		
C01CA04	dopamin	koncentrat za infuziju			50mg/5ml			SZ		
C01CA06	fenilefrin	ampula			10mg/1ml			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C01CA07	dobutamin	koncentrat za rastvor za infuziju			250mg/20ml			SZ		
C01CA19	fenoldopam	ampula			20mg/2ml			SZ		
C01CA24	adrenalin (epinefrin)	rastvor za injekciju			1mg/1ml			Z; SZ		
C01CA24	adrenalin (epinefrin)	rastvor za injekciju, autoinjektor			0.15mg/0.3ml		IC12	RS; Z; SZ		
C01CA24	adrenalin (epinefrin)	rastvor za injekciju, autoinjektor			0.3mg/0.3ml		IC12	RS; Z; SZ		
C01CA24	adrenalin (epinefrin)	rastvor za injekciju, autoinjektor			1mg/2ml		IC12	RS; Z; SZ		
C01CA24	adrenalin (epinefrin)	rastvor za injekciju, autoinjektor			2mg/2ml		IC12	RS; Z; SZ		
C01CE02	milrinon	ampula			10mg/10ml			SZ		
C01CX08	levosimendan	koncentrat za rastvor za infuziju			2,5mg/ml		IC10	SZK*		
C01D	VAZODILATORI- LJEKOVI ZA LIJEČENJE ANGINE PEKTORIS									
C01DA02	gliceriltrinitrat	sublingvalna tableta			0,5mg			R; Z; SZ		
C01DA02	gliceriltrinitrat	sublingvalni sprej			0,4mg/doza			R; Z; SZ		
C01DA02	gliceriltrinitrat	koncentrat za rastvor za infuziju			5mg/1,6ml			SZ		
C01DA14	izosorbid-5-mononitrat	tableta	Hemofarm	Monizol	20mg	30x20mg		R; SZ	0,063 €	1,10 €
C01DA14	izosorbid-5-mononitrat	tableta sa produženim oslobađanjem	Belupo	Isocard	40mg	50x40mg		R; SZ		3,50 €
C01E	OSTALI LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA SRCE									
C01EA01	alprostadil	ampula			0,5 mg/ml		IC02	SZ		
C01EB10	adenozin	rastvor za injekciju			5mg/2ml			SZ		
C01EB16	ibuprofen	ampula			5mg/ml		IC11	SZK*		
C02	ANTIHIPERTENZIVI									
C02AB02	metildopa	film tableta	Hemofarm	Methyldopa	250mg	20x250mg		RS; SZ		1,20 €
C02CA04	doksazosin	tableta	Bosna Lijek	Doxat	2mg	20x2mg		RS; SZ	0,074 €	0,74 €
C02CA04	doksazosin	tableta	Bosna Lijek	Doxat	4mg	20x4mg		RS; SZ	0,048 €	0,95 €
C02CA06	urapidil	rastvor za injekciju/infuziju			25mg/5ml			SZ		
C02CA06	urapidil	rastvor za injekciju/infuziju			50mg/10ml			SZ		
C02DB02	hidralazin	prašak za koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			1mg/ml			SZ		
C02DB02	hidralazin	prašak za koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			20mg/ml			SZ		
C02DD01	natrijum nitroprusid	prašak za rastvor za infuziju			60mg			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C02KX04	macitentan	film tableta	Kevapo Group EOOD	Macitentan SK	10mg	30x10mg	IC17	RK; SZK		1.192,73 €
C03	DIURETICI									
C03AA03	hidrohloriazid	tableta			25mg			R; SZ		
C03BA11	indapamid	film tableta	Hemofarm	Indapres	2,5mg	30x2,5mg		R; SZ		1,25 €
C03CA01	furosemid	tableta	Belupo	Fursemid	40mg	20x40mg		R; SZ	0,023 €	0,51 €
C03CA01	furosemid	rastvor za injekciju			20mg/2ml			Z; SZ		
C03CA01	furosemid	rastvor za infuziju			250mg/10ml			Z; SZ		
C03DA01	spironolakton	tableta			25mg			R; SZ		
C03DA01	spironolakton	tableta			100mg			R; SZ		
C03DA04	eplerenon	film tableta	PharmaSwiss	Diupot	50mg	30x50mg	IC18	RS;SZ		9,76 €
C03DA05	finerenon	film tableta	Bayer	Kerendia	10mg	28x10mg	IC16	RS; SZ	2,060 €	57,68 €*
C03DA05	finerenon	film tableta	Bayer	Kerendia	20mg	28x20mg	IC16	RS; SZ	2,060 €	57,68 €*
C03EA12	amilorid, metiklotiazid	tableta			10mg+5mg			R; SZ		
C07	BLOKATORI BETAADRENERGIČKIH RECEPTORA									
C07AA05	propranolol	tableta	Galenika	Propranolol	40mg	50x40mg		R; SZ	0,076 €	0,95 €
C07AB02	metoprolol	film tableta	Hemofarm	Presolol	50mg	28x50mg		R; SZ		1,08 €
C07AB02	metoprolol	film tableta	Hemofarm	Presolol	100mg	30x100mg		R; SZ		1,73 €
C07AB02	metoprolol	film tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Salutas Pharma	Metoprolol XL Sandoz	47.5mg	30x47.5mg		R; SZ	0,031 €	1,34 €
C07AB02	metoprolol	film tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Salutas Pharma	Metoprolol XL Sandoz	95mg	30x95mg		R; SZ	0,031 €	1,93 €
C07AB02	metoprolol	rastvor za injekciju			5mg/5ml			Z; SZ		
C07AB03	atenolol	tableta	Galenika	Prinorm	100mg	14x100mg		R; SZ	0,043 €	0,78 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Krka	Sobycor	2.5 mg	30x2,5mg		RS; SZ		0,86 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Krka	Sobycor	5mg	30x5mg		RS; SZ		1,13 €
C07AB09	esmolol	rastvor za injekciju/infuziju			10mg/ml			SZ		
C07AB12	nebivolol	tableta	Belupo	Nibel	5mg	28x5mg		RS; SZ	0,080 €	2,04 €
C07AB12	nebivolol	tableta	Hemofarm	Barios	5mg	30x5mg		RS; SZ		2,18 €
C07AG01	labetalol	rastvor za injekciju			5mg/ml			SZ		
C07AG02	karvedilol	tableta	Krka	Coryol	6,25mg	28x6,25mg		RS; SZ	0,083 €	1,71 €
C07AG02	karvedilol	tableta	Krka	Coryol	12,5mg	28x12,5mg		RS; SZ	0,165 €	1,63 €
C07AG02	karvedilol	tableta	Krka	Coryol	25mg	28x25mg		RS; SZ	0,051 €	2,40 €
C08	BLOKATORI KALCIJUMSKIH KANALA									
C08CA01	amlodipin	tableta	Galenika	Amlogal	5mg	30x5mg		R; SZ	0,030 €	0,80 €
C08CA01	amlodipin	tableta	Hemofarm	Vazotal	5mg	30x5mg		R; SZ		0,80 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C08CA01	amlodipin	tableta	Galenika	Amlogal	10mg	30x10mg		R; SZ	0,060 €	1,25 €
C08CA01	amlodipin	tableta	Hemofarm	Vazotal	10mg	30x10mg		R; SZ		1,25 €
C08CA04	nikardipin	rastvor za injekciju			1mg/ml			SZ		
C08CA05	nifedipin	tableta			10mg			R; Z; SZ		
C08CA05	nifedipin	tableta sa produženim oslobađanjem			20mg			R; Z; SZ		
C08CA06	nimodipin	rastvor za infuziju	Bayer Pharma AG	Nimotop S	10mg/50ml	1x50ml	IC09	SZ		8,51 €
C08DA01	verapamil	rastvor za injekciju			5mg/2ml			Z; SZ		
C08DA01	verapamil	film tableta	Hemofarm	Verapamil HF	40mg	30x40mg		R; SZ		1,20 €
C08DA01	verapamil	obložena tableta	Alkaloid	Verapamil Alkaloid	80mg	30x80mg		R; SZ		1,90 €
C08DB01	diltiazem	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Hemofarm	Cortiazem R	90mg	30x90mg		R; SZ		1,50 €
C08DB01	diltiazem	tableta sa produženim oslobađanjem	Alkaloid	Aldizem	90mg	30x90mg		R; SZ		1,50 €
C09	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA RENIN – ANGIOTENZIN SISTEM									
C09A	BLOKATORI KONVERTAZE (ACE- INHIBITORI), MONOKOMPONENTNI									
C09AA01	kaptopril	tableta			12,5mg			R; Z; SZ		
C09AA01	kaptopril	tableta	Hemofarm	Zorkaptil	25mg	40x25mg		R; Z; SZ		0,92 €
C09AA01	kaptopril	tableta	Hemofarm	Zorkaptil	50mg	40x50mg		R; Z; SZ		1,61 €
C09AA02	enalapril	rastvor za injekciju			1,25 mg/ml			SZ		
C09AA02	enalapril	tableta	Krka	Enap	10mg	20x10mg		R; SZ	0,029 €	0,58 €
C09AA02	enalapril	tableta	Krka	Enap	20mg	20x20mg		R; SZ	0,029 €	1,15 €
C09AA02	enalapril	tableta	Hemofarm	Prilenap	20mg	30x20mg		R; SZ		1,72 €
C09AA03	lizinopril	tableta			5mg			RS; SZ		
C09AA03	lizinopril	tableta	Belupo	lrumed	10mg	30x10mg		RS; SZ	0,019 €	0,84 €
C09AA03	lizinopril	tableta	Belupo	lrumed	20mg	30x20mg		RS; SZ		1,15 €
C09AA04	perindopril	tableta	Krka	Prenessa	4mg	30x4mg		R; SZ		1,51 €
C09AA04	perindopril	tableta	Krka	Prenessa	8mg	30x8mg		R; SZ		2,04 €
C09AA05	ramipril	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Vivace	2,5mg	28x2,5mg		RS; SZ	0,030 €	0,82 €
C09AA05	ramipril	tableta	Hemofarm	Prilinda	2,5mg	28x2,5mg		RS; SZ		0,82 €
C09AA05	ramipril	tableta	Krka	Ampril	2,5mg	30x2,5mg		RS; SZ	0,032 €	0,89 €
C09AA05	ramipril	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Vivace	5mg	28x5mg		RS; SZ	0,030 €	1,21 €
C09AA05	ramipril	tableta	Hemofarm	Prilinda	5mg	28x5mg		RS; SZ		1,21 €
C09AA05	ramipril	tableta	Krka	Ampril	5mg	30x5mg		RS; SZ	0,056 €	1,29 €
C09AA05	ramipril	tableta	Hemofarm	Prilinda	10mg	28x10mg		RS; SZ		2,02 €
C09AA06	kvinapril	film tableta			10mg			RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C09AA06	kvina pril	film tableta			20mg			RS; SZ		
C09AA09	fosinopril	tableta	Pharma Swiss	Monopril	10mg	28x10mg		R; RS; SZ	0,130 €	2,40 €
C09AA09	fosinopril	tableta	Pharma Swiss	Monopril	20mg	28x20mg		R; RS; SZ	0,080 €	2,90 €
C09B	ACE - INHIBITORI, KOMBINACIJE									
C09BA02	enalapril, hidrohloriazid	tableta	Hemofarm	Prilenap H	10mg + 25mg	30x(10mg+25mg)		R; SZ		1,00 €
C09BA02	enalapril, hidrohloriazid	tableta	Hemofarm	Prilenap HL	10mg + 12,5mg	30x(10mg+12,5mg)		R; SZ		1,90 €
C09BA03	lizinopril, hidrohloriazid	tableta	Belupo	Iruzid	20mg + 12,5mg	30x(20mg+12,5mg)		RS; SZ		1,18 €
C09BA03	lizinopril, hidrohloriazid	tableta	Bosna Lijek	Lopril H	10mg + 12,5mg	20x(10mg+12,5mg)		RS; SZ		0,52 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Vivace plus L	2,5mg + 12,5mg	28x(2,5mg+12,5mg)		RS; SZ	0,030 €	0,97 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Hemofarm	Prilinda plus	2,5mg + 12,5mg	28x(2,5mg+12,5mg)		RS; SZ		0,97 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Krka	Ampril HL	2,5mg + 12,5mg	30x(2,5mg+12,5mg)		RS; SZ	0,035 €	1,04 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Hemofarm	Prilinda plus	5mg + 25mg	28x(5mg+25mg)		RS; SZ		1,31 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Vivace plus	5mg + 25mg	28x(5mg+25mg)		RS; SZ	0,060 €	1,31 €
C09BA05	ramipril, hidrohloriazid	tableta	Krka	Ampril HD	5mg + 25mg	30x(5mg+25mg)		RS; SZ	0,047 €	1,40 €
C09BA09	fosinopril, hidrohloriazid	tableta	Pharma Swiss	Monopril Plus	20mg + 12,5mg	28x(20mg+12,5mg)		R; RS; SZ	0,130 €	3,70 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Krka	Amlessa	4mg + 5mg	30x(4mg + 5mg)		RS; SZ		2,20 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Krka	Amlessa	4mg + 10mg	30x(4mg + 10mg)		RS; SZ		2,42 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Galenika	Ramdopin	5mg+5mg	30x(5mg+5mg)		RS; SZ		2,09 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Galenika	Ramdopin	5mg+10mg	30x(5mg+10mg)		RS; SZ		2,54 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Galenika	Ramdopin	10mg+5mg	30x(10mg+5mg)		RS; SZ		2,96 €
C09C	ANTAGONISTI RECEPTORA ANGIOTENZINA II, MONOKOMPONENTNI									
C09CA01	losartan	film tableta	Krka	Lorista	50mg	28x50mg	IC05	RS; SZ	0,026 €	0,73 €
C09CA01	losartan	film tableta	Krka	Lorista	100mg	28x100mg	IC05	RS; SZ	0,037 €	3,16 €
C09CA03	valsartan	film tableta	Krka	Valsacor	80mg	28x80mg	IC05	RS; SZ	0,059 €	3,94 €
C09CA03	valsartan	film tableta	Krka	Valsacor	160mg	28x160mg	IC05	RS; SZ	0,050 €	6,41 €
C09CA04	irbesartan	film tableta	Hemofarm	Irbenida	150mg	30x150mg		RS; SZ		2,50 €
C09CA04	irbesartan	film tableta	Hemofarm	Irbenida	300mg	30x300mg		RS; SZ		3,50 €
C09D	ANTAGONISTI RECEPTORA ANGIOTENZINA II, KOMBINACIJE									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C09DA01	losartan, hidrohloriazid	film tableta	Galenika	Losar Plus	50mg+12.5mg	30x(50mg+12.5mg)	IC05	RS; SZ		1,93 €
C09DA03	valsartan, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valsacombi	80mg + 12,5mg	28x(80mg + 12,5mg)	IC05	RS; SZ		2,35 €
C09DA03	valsartan, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valsacombi	160mg + 12,5mg	28x(160mg + 12,5mg)	IC05	RS; SZ		3,25 €
C09DA03	valsartan, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valsacombi	160mg + 25mg	28x(160mg + 25mg)	IC05	RS; SZ		3,12 €
C09DA03	valsartan, indapamid	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	krka	Valomindo	160mg+1.5mg	30x(160mg+1.5mg)	IC05/1	RS; SZ		7,16 €
C09DA03	valsartan, indapamid	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Krka	Valomindo	80mg+1.5mg	30x(80mg+1.5mg)	IC05/1	RS; SZ		4,69 €
C09DA04	irbesartan, hidrohloriazid	film tableta	Hemofarm	Irbenida Plus	150mg + 12,5mg	30x(150mg+12,5mg)		RS; SZ		3,60 €
C09DA04	irbesartan, hidrohloriazid	film tableta	Hemofarm	Irbenida Plus	300mg + 12,5mg	30x(300mg+12,5mg)		RS; SZ		3,18 €
C09DB01	valsartan, amlodipin	film tableta	Krka	Wamlox	160mg + 10mg	30x(160mg + 10mg)	IC05	RS; SZ		5,82 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valtricom	160mg + 5mg + 25mg	30x(160mg + 5mg + 25mg)	IC05	RS; SZ		3,28 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Alkaloid AD	Flirkano	160mg+5mg+25mg	28x(160mg+5mg+25mg)	IC05	RS; SZ		3,28 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valtricom	160mg + 5mg + 12,5mg	30x(160mg + 5mg + 12,5mg)	IC05	RS; SZ		7,37 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Alkaloid AD	Flirkano	160mg+5mg+12.5mg	28x(160mg+5mg+12.5mg)	IC05	RS; SZ		7,37 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valtricom	160mg + 10mg + 12,5mg	30x(160mg + 10mg + 12,5mg)	IC05	RS; SZ		8,26 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Alkaloid AD	Flirkano	160mg+10mg+12.5mg	28x(160mg+10mg+12.5mg)	IC05	RS; SZ		8,26 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Krka	Valtricom	160mg + 10mg + 25mg	30x(160mg + 10mg + 25mg)	IC05	RS; SZ		3,38 €
C09DX01	valsartan, amlodipin, hidrohloriazid	film tableta	Alkaloid AD	Flirkano	160mg+10mg+25mg	28x(160mg+10mg+25mg)	IC05	RS; SZ		3,38 €
C09DX04	valsartan, sakubitril	film tableta	Novartis Pharma	Entresto	26mg+24mg	28x(26mg+24mg)	IC07	RS; SZ		56,77 €* 111,06 €* 110,64 €* 1,02 €
C09DX04	valsartan, sakubitril	film tableta	Novartis Pharma	Entresto	51mg+49mg	56x(51mg+49mg)	IC07	RS; SZ		
C09DX04	valsartan, sakubitril	film tableta	Novartis Pharma	Entresto	103mg+97mg	56x(103mg+97mg)	IC07	RS; SZ		
C10	SREDSTVA KOJA SMANJUJU LIPIDE U SERUMU (HIPOLIPEMICI)									
C10A	LJEKOVI KOJI SMANJUJU NIVO HOLESTEROLA I TRIGLICERIDA									
C10AA01	simvastatin	film tableta	Hemofarm	Cholipam	10mg	30x10mg	IC06	R; SZ		1,02 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
C10AA01	simvastatin	film tableta	Alkaloid	Hollesta	10mg	30x10mg	IC06	R; SZ		1,02 €
C10AA01	simvastatin	film tableta	Hemofarm	Cholipam	20mg	30x20mg	IC06	R; SZ		1,59 €
C10AA01	simvastatin	film tableta	Alkaloid	Hollesta	20mg	30x20mg	IC06	R; SZ		1,59 €
C10AA03	pravastatin	tableta	Pharma Swiss	Pravacor	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ	0,120 €	2,42 €
C10AA03	pravastatin	tableta	Pharma Swiss	Pravacor	40mg	30x40mg	IC06	RS; SZ	0,080 €	3,40 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Nobel Ilac	Lipidra	10mg	30x10mg	IC06	RS; SZ	0,083 €	1,25 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Hemofarm	Hypolip	10mg	30x10mg	IC06	RS; SZ		1,25 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Alkaloid	Etora	10mg	30x10mg	IC06	RS; SZ		1,25 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Alkaloid	Etora	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ		1,80 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Hemofarm	Hypolip	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ		1,80 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Nobel Ilac	Lipidra	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ	0,060 €	1,80 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Hemofarm	Hypolip	40mg	30x40mg	IC06	RS; SZ		3,60 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Pliva	Epri	5mg	30x5mg	IC06	RS; SZ	0,099 €	1,34 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Hemofarm	Paravano	5mg	30x5mg	IC06	RS; SZ		1,34 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Pliva	Epri	10mg	30x10mg	IC06	RS; SZ	0,089 €	2,15 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Hemofarm	Paravano	10mg	30x10mg	IC06	RS; SZ		2,15 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Pliva	Epri	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ	0,063 €	3,08 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Hemofarm	Paravano	20mg	30x20mg	IC06	RS; SZ		3,08 €
C10AB	FIBRATI									
C10AB05	fenofibrat	film tableta			145mg			RS; SZ		
C10AB08	ciprofibrat	kapsula, tvrda			100mg			RS; SZ		
C10AX13	evolokumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Amgen	Repatha	140mg/ml	2x1ml	IC13	RK; SZK	12,510 €	373,37 €*
C10AX16	inklisiran	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sandoz	Leqvio	284mg	1x1,5ml	IC13	RK; SZK		2.002,50 €*
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Elpen	Ezrusta	10mg+10mg	30x(10mg+10mg)	IC14	RS; SZ	0,326 €	7,60 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Krka	Co-Roswera	10mg+10mg	30x(10mg+10mg)	IC14	RS; SZ		7,60 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Alkaloid	Refidoro	10mg+10mg	30x(10mg+10mg)	IC14	RS; SZ		7,60 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Elpen	Ezrusta	20mg+10mg	30x(20mg+10mg)	IC14	RS; SZ	0,377 €	9,16 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Krka	Co-Roswera	20mg+10mg	30x(20mg+10mg)	IC14	RS; SZ		9,16 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Alkaloid	Refidoro	20mg+10mg	30x(20mg+10mg)	IC14	RS; SZ		9,16 €
D	DERMATOLOGICI-LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA									
D01	ANTIMIKOTICI ZA DERMATOLOŠKU PRIMJENU									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
D01AA01	nistatin	mast			100.000 U/g (20g)			R; SZ		
D01AC	DERIVATI IMIDAZOLA I TRIAZOLA									
D01AC01	klotrimazol	krem			1%			R; SZ		
D01AC02	mikonazol	krem	Belupo	Rojazol	2% (30g)	1x30g		R; SZ		0,90 €
D05	ANTIPSORIJATICI									
D05BB02	acitretin	kapsule			10mg		ID01	RS; SZ		
D05BB02	acitretin	kapsule			25mg		ID01	RS; SZ		
D06	ANTIBIOTICI I HEMIOTERAPEUTICI ZA DERMATOLOŠKU PRIMJENU									
D06AX04	bacitracin, neomicin	sprej			150ml			Z; SZ		
D06AX04	bacitracin, neomicin	mast			30g			R; SZ		
D06AX04	bacitracin, neomicin	prašak			5g			R; SZ		
D06AX04	bacitracin, neomicin	prašak			50g			R; SZ		
D06AX07	gentamicin	mast			0,1%			RS; SZ		
D06BA01	sulfadiazin srebro	krem			1% (50g)			Z; SZ		
D06BB03	aciclovir	krem	Belupo	Herplex	5% (5g)	1x5g		R; SZ		0,75 €
D07	KORTIKOSTEROIDI ZA PRIMJENU U LIJEČENJU KOŽNIH BOLESTI									
D07AB10	alklometazon	krem	Belupo	Afloderm	0,5mg/g (20g)	1x20g		R; SZ		2,40 €
D07AB10	alklometazon	mast	Belupo	Afloderm	0,5mg/g (20g)	1x20g		R; SZ		2,40 €
D07AC04	fluocinolon acetonid	krem			0,025% (15g)			R; SZ		
D07AC04	fluocinolon acetonid	mast			0,025% (15g)			R; SZ		
D07CC01	betametazon, gentamicin	mast			0,5 mg/g + 1 mg/g			RS; SZ		
D08	ANTISEPTICI I DEZIFICIJENSI									
D08AE..	fenol i derivati	rastvor za kožu			10g/100g + 45g/100g + 0.2g/100g			Z; SZ		
D08AG02	povidon jod	rastvor za kožu			7.5% (1000ml)			Z; SZ		
D08AG02	povidon jod	rastvor za kožu			10% (500ml)			Z; SZ		
D08AG02	povidon jod	pjena za kožu			7,5% (500ml)			Z; SZ		
D10	PREPARATI PROTIV AKNI									
D10BA01	izotretinoin	kapsula			10mg		ID02	RS; SZ		
G	LJEKOVI ZA LIJEČENJE GENITO-URINARNOG SISTEMA I POLNI HORMONI									
G01	LJEKOVI SA ANTIINFEKTIVIM I ANTISEPTIČKIM DJELOVANJEM ZA GINEKOLOŠKU PRIMJENU									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
G01AA51	nistatin, neomicin, polimiksin	vaginalna kapsula, meka	Innothera Chouzy	Polygynax	100.000 U + 35.000 U + 35.000 U	12x(100.000 U + 35.000 U + 35.000 U)		RS; SZ	0,420 €	7,33 €
G01AF01	metronidazol	vaginalna tableta	Belupo	Medazol	500mg	10x500mg		RS; SZ		1,30 €
G01AF02	klotrimazol	vaginalna tableta			200mg			RS; SZ		
G01AF15	butokonazol	vaginalni krem	Gedeon Richter	Gynofort	20mg/g	1x5g		RS; SZ		6,47 €
G01AX11	povidon jod	vaginaleta	Hemofarm	Povidon jod HF	200mg	14x200mg		RS; SZ	0,150 €	2,10 €
G02	OSTALI GINEKOLOŠKI PREPARATI									
G02A	UTEROSTIPTICI I PROSTAGLANDINI									
G02AB01	metilergometrin	rastvor za injekciju			0,1mg/ml			Z; SZ		
G02AB01	metilergometrin	rastvor za injekciju			0,2mg/ml			Z; SZ		
G02AB01	metilergometrin	oralne kapi			0,25mg/ml (10ml)			RS; SZ		
G02AD02	dinoproston	gel			0,5mg/3g			SZ		
G02AD02	dinoproston	vaginalna tableta			3mg			SZ		
G02AD04	karboprost	rastvor za injekciju			0,25mg/ml			SZ		
G02AD06	misoprostol	tableta			400µg			SZ		
G02C	BETAADRENERGIČNI AGONISTI									
G02CB01	bromokriptin	tableta			2,5mg			RS; SZ		
G02CB03	kabergolin	tableta			0,5mg		IG06	RS; SZ		
G03	POLNI HORMONI I OSTALI LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA POLNI SISTEM									
G03AA07	etinilestradiol, levonorgestrel	obložena tableta	Bayer Pharma AG	Microgynon 30	0,03mg + 0,15mg	21x(0,03mg + 0,15mg)		RS; SZ		2,97 €*
G03BA03	testosteron	rastvor za injekciju			250mg/ml			Z; SZ		
G03CA03	estradiol	transdermalni flasteri			50mcg/24h			Z; SZ		
G03CA03	estradiol	rastvor za injekciju			5mg/ml			Z; SZ		
G03CA03	estradiol	injekcija			10mg/ml			Z; SZ		
G03CA03	estradiol	transdermalni sprej, rastvor	Gedeon Richter	Lenzetto	1.53mg/potisak	1x6.5ml	IG07	RS; SZ	0,160 €	8,96 €
G03DA03	hidroksiprogesteron	rastvor za injekciju			250mg/ml			Z; SZ		
G03DA04	progesteron	kapsula meka	Besins Manufacturing	Utrogestan	100mg	30x100mg	IG01	RS; SZ	0,550 €	6,15 €
G03DA04	progesteron	kapsula meka	Besins Manufacturing	Utrogestan	200mg	14x200mg	IG01	RS; SZ	0,575 €	7,51 €
G03DC03	linestrenol	tableta			5mg			RS; SZ		
G03GA01	horiogonadotropin	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			1.500 U			SZ		
G03GA01	horiogonadotropin	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			5.000 U			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
G03GA02	menotrofin - biološki lijek	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Ferring International Center SA	Menopur	75 U + 75 U	10x(75U+75U)	IG02	SZ		162,23 €*
G03GA02	menotrofin	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			600i.j.		IG02	SZ		
G03GA02	menotrofin	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			1200i.j.		IG02	SZ		
G03GA05	folitropin alfa - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Merck	Gonal-F	300 U/0,48ml	1x(300 U/0,48ml)	IG02	SZ	23,440 €	83,10 €*
G03GA05	folitropin alfa	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Merck	Gonal-F	450i.j./0,72ml	1x0.72ml	IG02	SZ		126,02 €
G03GA05	folitropin alfa - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Merck	Gonal-F	900 U/1,44ml	1x(900 U/1,44ml)	IG02	SZ	23,210 €	237,63 €
G03GA05	folitropin alfa - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Gedeon Richter	Bemfola	75 i.j./0,125ml	1x0,125ml	IG02	SZ	18,090 €	17,28 €*
G03GA05	folitropin alfa - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Gedeon Richter	Bemfola	150 i.j./0,25ml	1x0,25ml	IG02	SZ	18,750 €	34,15 €*
G03GA05	folitropin alfa - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Gedeon Richter	Bemfola	225 i.j./0,375ml	1x0,375ml	IG02	SZ	18,800 €	49,10 €*
G03GA05	folitropin alfa - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Gedeon Richter	Bemfola	300 i.j./0,5ml	1x0,5ml	IG02	SZ	18,170 €	72,33 €*
G03GA06	folitropin beta	rastvor za injekciju	NV Organon	Puregon	300 U/0,36ml	1x(300 U/0,36ml)	IG02	SZ	21,870 €	81,60 €
G03GA06	folitropin beta	rastvor za injekciju	NV Organon	Puregon	600 U/0,72ml	1x(600 U/0,72ml)	IG02	SZ	21,870 €	174,96 €
G03GA06	folitropin beta	rastvor za injekciju	NV Organon	Puregon	900 U/1,08ml	1x(900 U/1,08ml)	IG02	SZ	21,870 €	254,24 €
G03GA08	horiogonadotropin alfa	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Merck	Ovitrelle	250mcg/0.5ml	1x0.5ml	IG02	SZ	24,200 €	24,05 €
G03GA08	horiogonadotropin alfa	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck	Ovitrelle	250mcg/0.5ml	1x0.5ml	IG02	SZ		24,09 €
G03GA09	korifolitropin alfa	rastvor za injekciju	NV Organon	Elonva	100mcg/0.5ml	1x0.5ml	IG02	SZ		396,11 €
G03GA09	korifolitropin alfa	rastvor za injekciju	NV Organon	Elonva	150mcg/0.5ml	1x0.5ml	IG02	SZ		413,69 €
G03GA30	folitropin alfa, lutropin alfa	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Merck	Pergoveris	150i.j. + 75i.j.	1x(150i.j. + 75i.j.)	IG02	SZ	68,790 €	64,21 €*
G03HA01	ciproteron	tableta			50mg			RS; SZ		
G03XB01	mifepriston	tableta			200mg			SZ		
G04	UROLOŠKI LJEKOVI									
G04B	OSTALI UROLOŠKI LJEKOVI UKLJUČUJUĆI ANTISPAZMOTIKE									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
G04BD07	tolterodin	film tableta	Pfizer	Detrusitol	2mg	28x2mg	IG05	RS; SZ	0,980 €	8,93 €
G04BD08	solifenacin	film tableta	Astellas	Vesicare	10mg	30x10mg	IG05	RS; SZ		16,27 €
G04BD09	tropsijum	rastvor za injekciju			0,2mg/5ml			Z; SZ		
G04BE03	sildenafil	film tableta	Accord	Granpidam	20mg	90x20mg	IG03	RK*; SZK*	4,560 €	130,50 €
G04BE03	sildenafil	film tableta	Laboratorios Normon	Sildenafilo Normon	20mg	90x20mg	IG03	RK*; SZK*		130,50 €
G04C	LJEKOVI U TERAPIJI BENIGNE HIPERTROFIJE PROSTATE									
G04CA02	tamsulosin	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Alkaloid	Tamlos	0,4mg	30x0,4mg		RS; SZ	0,067 €	1,80 €
G04CA02	tamsulosin	kapsula sa modifikovanim oslobađanjem, tvrda	Hemofarm	Betamsal	0,4mg	30x0,4mg		RS; SZ		1,80 €
G04CA03	terazosin	tableta			2mg			RS; SZ		
G04CA03	terazosin	tableta			5mg			RS; SZ		
G04CA04	silodosin	kapsula tvrda	Recordati Industria Chimica e Farmaceutica	Urorec	8mg	30x8mg		RS; SZ	0,306 €	9,09 €
G04CA53	tamsulosin, solifenacin	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Adamed Pharma S.A.	Tamsunorm combi	0,4mg+6mg	30x(0,4mg+6mg)	IG08	RS; SZ		11,56 €
G04CB01	finasterid	film tableta	Pliva	Mostrafin	5mg	28x5mg		RS; SZ	0,115 €	6,49 €
G04CB02	dutasterid	kapsula meka	Bosnalijek	Verion	0,5mg	30x0,5mg		RS; SZ	0,163 €	4,88 €
H	HORMONI ZA SISTEMSKU PRIMJENU, ISKLJUČUJUĆI POLNE HORMONE									
H01	HORMONI HIPOFIZE, HIPOTALAMUSA I ANALOZI									
H01A	HORMONI PREDNJEG REŽNJA HIPOFIZE									
H01AA02	tetrakozaktid	injekcija			250mcg			SZ		
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom			5mg/1.5ml		IH01	RK*; SZK*		
H01AC01	somatropin - biološki lijek	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Pfizer	Genotropin	5.3mg/ml	1x(5.3mg/ml)	IH01	RK*; SZK*	12,540 €	89,53 €*
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Merck	Saizen	5.83mg/ml	1x1.03ml	IH01	RK*; SZK*		116,29 €*
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Merck	Saizen	8mg/ml	1x1.5ml	IH01	RK*; SZK*		223,50 €*
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Merck	Saizen	8mg/ml	1x2.5ml	IH01	RK*; SZK*		330,09 €*
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom			6mg/3ml		IH01	RK*; SZK*		
H01AC01	somatropin - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom			10mg/1.5ml		IH01	RK*; SZK*		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
H01AC01	somatropin - biološki lijek	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Pfizer	Genotropin	12mg/ml	1x(12mg/ml)	IH01	RK*; SZK*	11,900 €	193,20 €*
H01AC01	somatropin - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u ulošku	Sandoz	Omnitrope	15mg/1,5ml	1x(15mg/1,5ml)	IH01/2	RK*; SZK*	7,340 €	164,38 €
H01AC08	somatrogon	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Pfizer	Ngenla	24mg	1x1,2ml	IH07	RK*; SZK*	0,580 €	340,40 €*
H01AC08	somatrogon	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Pfizer	Ngenla	60mg	1x1,2ml	IH07	RK*; SZK*	0,576 €	831,57 €*
H01B	HORMONI ZADNJEG REŽNJA HIPOFIZE									
H01BA01	argipresin	koncentrat za rastvor za infuziju			40IU/2ml			SZ		
H01BA02	dezmpresin	tableta	Ferring International Center SA	Minirin	0,2mg	30x0.2mg	IH05/1	RS; SZ	2,676 €	32,27 €
H01BA02	dezmpresin	sprej za nos, rastvor			0,1mg/ml (5ml)		IH05/2	RS; SZ		
H01BA02	dezmpresin	liofilizat oral.			60mcg		IH05/4	RS; SZ		
H01BA02	dezmpresin	rastvor za injekciju			4mcg/0,5ml		IH05/3	SZ		
H01BA02	dezmpresin	rastvor za injekciju			20mcg/ml		IH05/3	SZ		
H01BB02	oksitocin	rastvor za injekciju/infuziju			5 U/ml			SZ		
H01BB02	oksitocin	rastvor za injekciju/infuziju			10 U/ml			SZ		
H01C	HORMONI HIPOTALAMUSA									
H01CA01	gonadorelin	injekcija			0,1mg		IH02	SZ		
H01CB02	oktreotid	rastvor za injekciju/infuziju	Novartis Pharma	Sandostatin	0,1mg/ml	5x(0,1mg/ml)	IH03	Z; SZ		10,86 €
H01CB02	oktreotid	prašak i rastvarač za suspenziju za injekciju	Novartis Pharma	Sandostatin LAR	10mg	1x10mg	IH04	Z; SZ		228,30 €
H01CB02	oktreotid	prašak i rastvarač za suspenziju za injekciju	Novartis Pharma	Sandostatin LAR	20mg	1x20mg	IH04	Z; SZ		409,39 €*
H01CB02	oktreotid	prašak i rastvarač za suspenziju za injekciju	Novartis Pharma	Sandostatin LAR	30mg	1x30mg	IH04	Z; SZ		528,66 €*
H01CB03	lanreotid	rastvor za injekciju	Ipsen Pharma Biotech	Somatuline Autogel	90mg	1x90mg	IH04	Z; SZ	24,020 €	722,99 €*
H01CB03	lanreotid	rastvor za injekciju	Ipsen Pharma Biotech	Somatuline Autogel	120mg	1x120mg	IH04	Z; SZ	24,640 €	752,86 €
H01CC01	ganireliks	rastvor za injekciju, napunjeni injekcioni špric	Organon	Orgalutran	0,25mg/0,5ml	1x0,5ml	IG02	SZ		21,67 €
H01CC02	cetoreliks	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju, bočica i napunjeni injekcioni špric	Baxter Oncology	Cetrotide	0,25mg/1ml	1x1ml	IG02	SZ		28,16 €
H02	KORTIKOSTEROIDI ZA SISTEMSKU PRIMJENU									
H02AA02	fludrokortizon	tableta			0,1mg			RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
H02AB01	betametazon	suspenzija za injekciju			7mg/ml			Z; SZ		
H02AB02	deksametazon	tableta	Galenika	Dexason	0,5mg	50x0,5mg		R; SZ		2,82 €
H02AB02	deksametazon	rastvor za injekciju	Krka	Dexamethason Krka	4mg/ml	25x4mg/ml		Z; SZ	0,073 €	4,36 €
H02AB02	deksametazon	rastvor za injekciju	Galenika	Dexason	4mg/ml	25x4mg/ml		Z; SZ	0,065 €	4,36 €
H02AB04	metilprednizolon	tableta			4mg			R; SZ		
H02AB04	metilprednizolon	prašak i rastvarač za rastvor za inj/inf	Hemofarm	Lemod-solu	20mg	15x1ml		Z; SZ		17,25 €
H02AB04	metilprednizolon	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Pfizer	Solu - Medrol	40mg/1ml	1x(40mg/1ml)		Z; SZ	0,770 €	3,65 €
H02AB04	metilprednizolon	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Pfizer	Solu - Medrol	125mg/2ml	1x(125mg/2ml)		Z; SZ	0,960 €	4,60 €
H02AB04	metilprednizolon	prašak i rastvarač za rastvor za inj/inf	Hemofarm	Lemod-solu	500mg	1x500mg		Z; SZ	0,182 €	5,68 €
H02AB07	prednizon	tableta			5mg			R; SZ		
H02AB07	prednizon	tableta	Galenika	Pronison	20mg	20x20mg		R; SZ	0,040 €	3,51 €
H02AB09	hidrokortizon	tableta			5mg			R; SZ		
H02AB09	hidrokortizon	tableta			10mg			R; SZ		
H02AB09	hidrokortizon	ampula			100mg/2ml			SZ		
H02AB13	deflazakort	tableta	Lacer S.A.	Flazak	6mg	20x6mg		R; SZ	1,080 €	8,70 €
H02AB13	deflazakort	tableta	Lacer S.A.	Flazak	30mg	10x30mg		R; SZ	0,660 €	12,84 €
H03	LJEKOVI ZA LIJEČENJE TIREOIDEJE									
H03A	PREPARATI TIREOIDEJE									
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,025mg	50x0,025mg		RS; SZ	0,110 €	0,80 €
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,05mg	50x0,05mg		RS; SZ	0,080 €	1,10 €
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,075mg	50x0,075mg		RS; SZ	0,050 €	1,20 €
H03AA01	levotiroksin natrijum	tableta	Merck	Euthyrox	88mcg	50x88mcg		RS; SZ		2,20 €
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,1mg	50x0,1mg		RS; SZ	0,060 €	1,46 €
H03AA01	levotiroksin natrijum	tableta	Merck	Euthyrox	112mcg	50x112mcg		RS; SZ		2,64 €
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,125mg	50x0,125mg		RS; SZ	0,040 €	1,50 €
H03AA01	levotiroksin natrijum	tableta	Merck	Euthyrox	137mcg	50x137mcg		RS; SZ		2,93 €
H03AA01	levotiroksin	tableta	Merck	Euthyrox	0,15mg	50x0,15mg		RS; SZ	0,040 €	1,82 €
H03AA01	levotiroksin	tableta			0,1mg			RS; SZ		
H03B	ANTITIREOIDNI PREPARATI									
H03BA02	propiltiouracil	tableta	Alkaloid	PTU	50mg	20x50mg		R; SZ		1,29 €
H03BA02	propiltiouracil	tableta			100mg			R; SZ		
H03BB02	tiamazol	film tableta			20mg			R; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
H04	LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA LUČENJE HORMONA PANKREASA									
H04AA01	glukagon	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Novo Nordisk	Glucagen Hypokit	1mg/ml	1x(1mg/ml)		RS; Z; SZ		13,55 €
H05	LJEKOVI A ODRŽAVANJE HOMEOSTAZE KALCIJUMA									
H05BX01	sinakalcet	film tableta			30mg		IH06	RS; SZ		
H05BX02	parikalcitol	rastvor za injekciju	Rafarm S.A.	Rextol	5mcg/ml	5x1ml	IH08	RS; SZ	3,072 €	57,70 €
J	ANTIINFektivNI LIJEKOVI ZA LIJEČENJE SISTEMSKIH INFEKCIJA (IZUZEV INFEKCIJA IZAZVANIH PARAZITIMA)									
J01	ANTIBAKTERIJSKI LIJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU									
J01A	TETRACIKLINI									
J01AA02	doksiciklin	kapsula tvrda	Galenika	Dovicin	100mg	5x100mg		R; SZ		0,75 €
J01AA12	tigeciklin #	prašak za rastvor za infuziju	Pharmadox Healthcare Ltd.	Tigeciklin SK	50mg	10x50mg	IJ01/1	SZ	46,500 €	188,28 €
J01AA12	tigeciklin #	prašak za rastvor za infuziju	Laboratorios Normon	Tigeciclina Normon	50mg	10x50ng	IJ01/1	SZ		188,28 €
J01AA12	tigeciklin	prašak za rastvor za infuziju	Sofarimex	Tigilin	50mg	10x50mg	IJ01/1	SZ		188,28 €
J01B	HLORAMFENIKOLI									
J01BA01	hloramfenikol #	prašak za injekciju			1.000mg		IJ01	SZ		
J01C	BETA - LAKTAMSKI PENICILINI									
J01CA01	ampicilin	prašak za rastvor za injekciju			1.000mg			Z; SZ		
J01CA04	amoksicilin	kapsula tvrda	Remedica Ltd	Amoxicillin	250mg	20x250mg		R; SZ	0,116 €	0,58 €
J01CA04	amoksicilin	kapsula	Medochemie	Moxilen	500mg	16x500mg		R; SZ		0,67 €
J01CA04	amoksicilin	kapsula tvrda	Remedica Ltd	Amoxicillin	500mg	16x500mg		R; SZ	0,083 €	0,67 €
J01CA04	amoksicilin	prašak za oralnu suspenziju	Alkaloid	Almacin	250mg/5ml (100ml)	1x100ml		R; SZ		1,29 €
J01CA04	amoksicilin	tableta za oralnu suspenziju			500mg			R; SZ		
J01CE01	benzilpenicilin	prašak za rastvor za injekciju			1.000.000 i.j.			Z; SZ		
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	peroralna suspenzija			750.000 U/5ml (60ml)			R; SZ		
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	film tableta	Remedica	Penopen	800mg	30x800mg		R; SZ		5,40 €
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	film tableta	Remedica	Penopen	1g	30x1g		R; SZ		6,30 €
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	film tableta	Sandoz	Ospen K	1.000.000 U	30x1.000.000 U		R; SZ		3,79 €
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	film tableta	Sandoz	Ospen K	1.500.000 U	30x 1.500.000 U		R; SZ		5,09 €
J01CE08	benzatin-benzilpenicilin	injekcija; lio bočica			600.000 U			Z; SZ		
J01CE08	benzatin-benzilpenicilin	injekcija;			1.200.000 U			Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J01CE08	benzatin-benzilpenicilin	injekcija; lio bočica; prašak i rastvarač za suspenziju za injekciju			2.400.000 U			Z; SZ		
J01CE30	benzilpenicilin, prokain benzilpenicilin	prašak za suspenziju za injekciju	Hemofarm	Pancillin	800.000 U	50x800.000 U		Z; SZ		15,67 €
J01CF02	kloksacilin #	sirup			125mg/5ml		IJ02	RS; SZ		
J01CF02	kloksacilin #	kapsula			500mg		IJ02	RS; SZ		
J01CF02	kloksacilin #	ampula			1.000mg		IJ02	SZ		
J01CR01	ampicilin, sulbaktam #	prašak za rastvor za injekciju			1000mg+500mg			SZ		
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	prašak za oralnu suspenziju			(125mg + 31,25mg)/5ml (100ml)		IJ03	R; SZ		
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	prašak za oralnu suspenziju	Hemofarm	Panklav Forte	(250mg + 62,5mg)/5ml (100ml)	1x100ml	IJ03	R; SZ		3,40 €
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	prašak za oralnu suspenziju	Lek	Amoksiklav 2X	(400mg + 57mg)/5ml (70ml)	1x70ml	IJ03	R; SZ	0,370 €	2,20 €
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	granule za oralnu suspenziju	Hemofarm	Panklav 2X	(400mg + 57mg)/5ml (140ml)	1x140ml	IJ03	R; SZ		4,40 €
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	prašak za rastvor za injekciju			500mg + 100mg		IJ03	Z; SZ		
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	prašak za rastvor za injekciju/infuziju			1.000mg + 200mg		IJ03	Z; SZ		
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	film tableta	Hemofarm	Panklav	500mg + 125mg	20x(500mg+125mg)	IJ03	R; SZ		4,50 €
J01CR02	amoksicilin, klavulonska kiselina	film tableta	Hemofarm	Panklav 2X	875mg + 125mg	14x(875mg+125mg)	IJ03	R; SZ		4,10 €
J01CR05	piperacilin, tazobaktam #	prašak za rastvor za infuziju			4.000mg + 500mg		IJ01/3	SZ		
J01D	CEFALOSPORINI									
J01DB01	cefaleksin	granule za oralnu suspenziju			250mg/5ml (100ml)			R; SZ		
J01DB01	cefaleksin	kapsula tvrda			250mg			R; SZ		
J01DB01	cefaleksin	kapsula tvrda	Hemofarm	Cefaleksin HF	500mg	16x500mg		R; SZ		1,70 €
J01DB01	cefaleksin	kapsula	Alkaloid	Cefalexin Alkaloid	500mg	16x500mg		R; SZ		1,70 €
J01DB01	cefaleksin	prašak za oralnu suspenziju	Alkaloid	Cefalexin Alkaloid	250mg/5ml (100ml)	1x100ml		R; SZ		2,70 €
J01DB04	cefazolin	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Pharma Swiss	Primaceph	1.000mg	50x1.000mg		Z; SZ	3,360 €	41,67 €
J01DB04	cefazolin	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Kymos	Cefazolina Qilu	1g	100x1g		Z; SZ		83,34 €
J01DC02	cefuroksim	prašak za rastvor za injekciju	Chephasaar Chemische	Cefuroxim-MIP	750mg	10x750mg	IJ04	SZ	2,692 €	6,73 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J01DC02	cefuroksim	prašak za rastvor za injekciju	Chephasaar Chemische	Cefuroxim-MIP	1.500mg	10x1.500mg	IJ04	SZ	2,282 €	11,41 €
J01DC02	cefuroksim	obložena tableta			250mg		IJ04	R; SZ		
J01DD02	ceftazidim #	prašak za rastvor za injekciju			500mg		IJ01	SZ		
J01DD02	ceftazidim #	prašak za rastvor za injekciju			1.000mg		IJ01	SZ		
J01DD04	ceftriakson #	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju/infuziju			1.000mg		IJ05	Z; SZ		
J01DD04	ceftriakson #	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju/infuziju	Chephasaar Chemische	Ceftriaxon-MIP	1.000mg	10x1.000mg	IJ05	Z; SZ	1,980 €	8,91 €
J01DD04	ceftriakson	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Kymos	Ceftriaxona Qilu	1.000mg	100x1.000mg	IJ05	Z; SZ		89,10 €
J01DD04	ceftriakson #	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju/infuziju	Chephasaar Chemische	Ceftriaxon-MIP	2.000mg	10x2.000mg	IJ05	Z; SZ		19,80 €
J01DD08	cefiksim	granule za oralnu suspenziju	Alkaloid	Pancef	100mg/5ml (100ml)	1x100ml	IJ06	R; SZ		5,73 €
J01DD08	cefiksim	prašak za oralnu suspenziju	Hemofarm	Cefapan	100mg/5ml	1x(100mg/5ml)	IJ06	R; SZ		5,73 €
J01DD08	cefiksim	film tableta	Alkaloid	Pancef	400 mg	10x400mg	IJ06	R; SZ		6,68 €
J01DD08	cefiksim	film tableta	Hemofarm	Cefapan	400 mg	10x400mg	IJ06	R; SZ		6,68 €
J01DD52	ceftazidim, avibaktam	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Pfizer	Zavicefta	2g+0,5g	10x2,5g	IJ31	SZ		996,39 €
J01DE01	cefepim #	prašak rastvor za inf./inj.			500mg		IJ01	SZ		
J01DE01	cefepim #	prašak rastvor za inf/inj			1.000mg		IJ01	SZ		
J01DH	KARBAPENEMI									
J01DH02	meropenem #	prašak za rastvor za injekciju/infuziju			500mg		IJ01/4	SZ		
J01DH02	meropenem #	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Pharma Swiss	Merocid	1.000mg	10x1.000mg	IJ01/4	SZ	11,080 €	40,38 €
J01DH02	meropenem #	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	Medochemie	Archifar	1.000mg	10x1.000mg	IJ01/4	SZ	9,970 €	40,38 €
J01DH02	meropenem #	prašak za rastvor za injekciju/infuziju	ACS Dobfar	Meropenem Aptapharma	1000mg	10x1.000mg	IJ01/4	SZ	30,380 €	40,38 €
J01DH03	ertapenem #	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Merck Sharp & Dohme BV	Invanz	1.000mg	1x1.000mg	IJ01/5	SZ	42,090 €	19,46 €
J01DH03	ertapenem #	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	ACS Dobfar	Ertazna	1.000mg	10x1.000mg	IJ01/5	SZ	19,460 €	194,60 €
J01DH51	imipenem, cilastatin #	prašak za rastvor za infuziju	Pharma Swiss	Mipacid	500mg + 500mg	10x(500mg + 500mg)	IJ01/6	SZ	17,530 €	37,01 €
J01DH51	imipenem, cilastatin #	prašak za rastvor za infuziju	ACS Dobfar	Imipenem/cilastatin Aptapharma	500mg+500mg	10x(500mg+500mg)	IJ01/6	SZ	14,800 €	37,01 €
J01DH51	imipenem, cilastatin #	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju			500mg + 500mg		IJ01/6	SZ		
J01DH56	imipenem, cilastatin, relebaktam #	prašak za rastvor za infuziju	Fareva Mirabel	Recarbrio	500mg+500mg+250mg	25x(500mg+500mg+250mg)	IJ16	SZ	625,150 €	3.745,19 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J01DI02	ceftarolin fosamil #	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	ACS Dobfar	Zinfo	600mg	10x600mg	IJ01/9	SZ	109,530 €	463,41 €
J01DI54	ceftolozan, tazobaktam #	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Fareva Mirabel	Zerbaxa	1g+0.5g	10x(1g+0.5g)	IJ22	SZ	247,340 €	810,11 €
J01E	SULFONAMIDI I TRIMETOPRIM									
J01EE01	sulfametoksazol, trimetoprim	sirup			(200mg + 40mg)/5ml (100ml)			R; SZ		
J01EE01	sulfametoksazol, trimetoprim	koncentrat za infuziju			(400mg + 80mg)/5ml			SZ		
J01EE01	sulfametoksazol, trimetoprim	tableta	Bosna Lijek	Esbesul	400mg + 80mg	20x(400mg + 80mg)		R; SZ	0,170 €	1,00 €
J01F	MAKROLIDI I LINKOZAMIDI									
J01FA01	eritromicin	prašak za oralnu suspenziju			250mg/5ml (100ml)			R; SZ		
J01FA01	eritromicin	film tableta			500mg			R; SZ		
J01FA09	klaritromicin	prašak za oralnu suspenziju			125mg/5ml		IJ07	RS; SZ		
J01FA09	klaritromicin	film tableta	Hemofarm	Zymbaktar	500mg	14x500mg	IJ07	RS; SZ		3,92 €
J01FA09	klaritromicin	film tableta	Krka	Fromilid	500mg	14x500mg	IJ07	RS; SZ	0,281 €	3,92 €
J01FA10	azitromicin	prašak za oralnu suspenziju	Pliva	Sumamed Forte	200mg/5ml (50ml)	1x50ml	IJ08	R; SZ	1,630 €	3,93 €
J01FA10	azitromicin	prašak za rastvor za infuziju	Hemofarm	Hemomycin	500mg	1x500mg	IJ08/1	SZ		4,20 €
J01FA10	azitromicin	film tableta	EMS S.A.	Azinocin	500mg	3x500mg	IJ08	R; SZ		1,46 €
J01FA10	azitromicin	kapsula tvrda	Hemofarm	Hemomycin	250mg	6x250mg	IJ08	R; SZ		1,41 €
J01FF01	klindamicin #	rastvor za injekciju	Chephasaar Chemische	Clindamycin-MIP	600mg/4ml	5x4ml	IJ01	SZ	2,610 €	4,35 €
J01FF01	klindamicin #	rastvor za injekciju	Hemofarm	Klindamicin	300mg/2ml	10x(300mg/2ml)	IJ01	SZ		6,35 €
J01G	AMINOGLIKOZIDI									
J01GA01	streptomycin	injekcija; prašak za injekciju			1.000mg			SZ		
J01GB03	gentamicin	rastvor za injekciju			40mg/2ml			Z; SZ		
J01GB03	gentamicin	rastvor za injekciju	Galenika	Gentamicin	80mg/2ml	10x(80mg/2ml)		Z; SZ	0,810 €	3,02 €
J01GB03	gentamicin	rastvor za injekciju			120mg/2ml			Z; SZ		
J01GB06	amikacin #	rastvor za injekciju/infuziju	Galenika	Amikacin	100mg/2ml	10x(100mg/2ml)	IJ05	Z; SZ	3,900 €	3,90 €
J01GB06	amikacin #	rastvor za injekciju/infuziju	Galenika	Amikacin	500mg/2ml	10x(500mg/2ml)	IJ05	Z; SZ	1,800 €	15,29 €
J01M	HINOLONI									
J01MA01	ofloksacin #	tableta			200mg		IJ01/7	RS; SZ		
J01MA02	ciprofloksacin #	film tableta	Krka	Ciprinol	250mg	10x250mg	IJ12	RS; SZ	0,237 €	0,59 €
J01MA02	ciprofloksacin #	film tableta	Krka	Ciprinol	500mg	10x500mg	IJ12	RS; SZ	0,187 €	0,93 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J01MA02	ciprofloksacin #	koncentrat za rastvor za infuziju	Krka	Ciprinol	100mg/10ml	5x(100mg/10ml)	IJ12	SZ		3,33 €
J01MA02	ciprofloksacin #	rastvor za infuziju	Infomed Fluids	Ciprofloxacin Quatalia	2mg/ml	10x100ml	IJ12	SZ	11,990 €	36,93 €
J01MA02	ciprofloksacin #	rastvor za infuziju	Infomed Fluids	Ciprofloxacin Quatalia	2mg/ml	10x200ml	IJ12	SZ	11,600 €	77,83 €
J01MA14	moksifloksacin	tableta			400mg		IJ12/1	RS; SZ		
J01MA14	moksifloksacin	film tableta	Alkaloid	Kimoks	400mg	5x400mg	IJ12/1	RS; SZ	0,728 €	2,58 €
J01MA14	moksifloksacin	film tableta	Alkaloid	Kimoks	400mg	7x400mg	IJ12/1	RS; SZ	0,720 €	3,62 €
J01MA14	moksifloksacin	rastvor za infuziju	Hemofarm	Cenomar	400mg/250ml	1x250ml	IJ12/1	SZ		8,25 €
J01X	OSTALI ANTIBIOTICI									
J01XA01	vankomicin #	prašak za rastvor za infuziju	Vianex	Voxin	500mg	1x500mg	IJ01/8	RS; SZ		1,54 €
J01XA01	vankomicin	prašak za koncentrat rastvor za infuziju	Demo SA Pharmaceutical	Vondem	500mg	10x500mg	IJ01/9	RS; SZ		15,39 €
J01XA01	vankomicin #	prašak za rastvor za infuziju	Vianex	Voxin	1.000mg	1x1.000mg	IJ01/8	RS; SZ		2,16 €
J01XA01	vankomicin	prašak za koncentrat rastvor za infuziju	Demo SA Pharmaceutical	Vondem	1000mg	10x1000mg	IJ01/9	RS; SZ		21,60 €
J01XB01	kolistin #	prašak za rastvor za injekciju/infuziju			1.000.000 i.j.			RS; SZ		
J01XD01	metronidazol	rastvor za infuziju	Galenika	Orvagil	500mg/100ml	1x(500mg/100ml)		SZ	5,454 €	0,97 €
J01XD01	metronidazol	rastvor za infuziju	Demo SA Pharmaceutical Industry	Colpocin-T	5mg/ml	20x100ml		SZ	3,177 €	19,44 €
J01XX01	fosfomicin	granule za oralni rastvor			3g		IJ01/2	RS; SZ		
J01XX08	linezolid	rastvor za infuziju	Hemofarm	Zenix	2mg/ml	1x300ml	IJ10	SZ		23,09 €
J01XX08	linezolid	rastvor za infuziju	Cooper S.A.	Antizolid	2mg/ml	1x300ml	IJ10	SZ		23,09 €
J01XX08	linezolid	film tableta	Hemofarm	Zenix	600mg	10x600mg	IJ10	RZ; SZ		198,92 €
J02	ANTIMIKOTICI ZA SISTEMSKU PRIMJENU									
J02AA01	amfotericin B #	prašak za koncentrat za disperziju za infuziju			50mg			SZK*		
J02AC	DERIVATI TRAZOLA									
J02AC01	flukonazol	rastvor za infuziju	Hemofarm	Fluconal	2mg/ml (100ml)	1x100ml		SZ		4,70 €
J02AC01	flukonazol	kapsula tvrda	Bosna Lijek	Funzol	50mg	7x50mg		RS; SZ		0,85 €
J02AC01	flukonazol	kapsula, tvrda	Bosna Lijek	Funzol	150mg	1x150mg		RS; SZ	1,813 €	1,36 €
J02AC03	vorikonazol	tableta			200mg		IJ13	RK*; SZK*		
J02AC03	vorikonazol	prašak za rastvor za infuziju	Pfizer - Fareva Amboise	Vfend	200mg	1x200mg	IJ13	RK*; SZK*	230,580 €	62,88 €
J02AC04	posakonazol	oralna suspenzija			40mg/ml		IJ24	SZ		
J02AC04	posakonazol	gastrorezistentna tableta	Dekorbis Pharmaceuticals	Posaconazol Zentiva	100mg	24x100mg	IJ24	SZ		316,17 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J02AC05	izavukonazol	kapsula, tvrda	Almac Pharma	Cresemba	100mg	14x100mg	IJ23	RK*; SZK*	76.07	559,34 €*
J02AC05	izavukonazol	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Almac Pharma	Cresemba	200mg	1x200mg	IJ23	SZK*		338,46 €*
J02AX04	kaspofungin	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju			1x50mg		IJ25	SZ		
J02AX04	kaspofungin	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju			1x70mg		IJ25	SZ		
J04	ANTITUBERKULOTICI									
J04A	LJEKOVI ZA TERAPIJU TUBERKULOZE									
J04AA01	para-amino salicilna kiselina	tableta			500mg			RS; SZ		
J04AB01	cikloserin	kapsula			250mg			RS; SZ		
J04AB02	rifampicin	kapsula/tableta			150mg			RS; SZ		
J04AB02	rifampicin	kapsula			300mg			RS; SZ		
J04AB30	kapreomicin	ampula			1.000mg			SZ		
J04AC01	izoniazid	tableta			50mg			RS; SZ		
J04AC01	izoniazid	tableta			100mg			RS; SZ		
J04AC01	izoniazid	tableta			300mg			RS; SZ		
J04AC51	izoniazid +piridoksin	kapsula			400mg + 25mg			RS; SZ		
J04AD03	etionamid	tableta			250mg			RS; SZ		
J04AK01	pirazinamid	tableta			150mg			RS; SZ		
J04AK01	pirazinamid	tableta			500mg			RS; SZ		
J04AK02	etambutol	tableta			100mg			RS; SZ		
J04AK02	etambutol	tableta			400mg			RS; SZ		
J05	ANTIVIRUSNI LJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU									
J05A	LJEKOVI SA DIREKTNIM DJELOVANJEM NA VIRUSE									
J05AB01	aciklovir	prašak za rastvor za infuziju; liofilizat za rastvor za infuziju			250mg			SZ		
J05AB01	aciklovir	tableta	Zdravlje AD Leskovic	Aciklovir	200mg	25x200mg		R; SZ	2,240 €	6,13 €
J05AB06	ganciklovir	prašak za infuziju; prašak za koncentrat za infuziju			500mg		IJ17/2	SZ		
J05AB14	valganciklovir	film tableta			450mg		IJ15	RK*; SZK*		
J05AF01	zidovudin	kapsula			100mg		IJ18	RK*; SZK*		
J05AF01	zidovudin	kapsula			250mg		IJ18	RK*; SZK*		
J05AF05	lamivudin	film tableta	Glaxo Smith Kline	Zeffix	100mg	28x100mg	IJ19	RK*; SZK*		31,09 €
J05AF05	lamivudin	film tableta	Glaxo Smith Kline	Epivir	150mg	60x150mg	IJ20	RK*; SZK*	3,180 €	56,08 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J05AF07	tenofovir	film tableta			245mg		IJ19/1	RK*; SZK*		
J05AG06	doravirin	film tableta	MSD	Pifeltro	100mg	30x100mg	IJ21/1	RK*; SZK*	8,440 €	253,21 €
J05AJ01	raltegravir	film tableta	Merck Sharp & Dohme BV	Isentress	600mg	60x600mg	IJ18/1	RK*; SZK*	9,250 €	430,93 €*
J05AJ03	dolutegravir	film tableta	Glaxo Smith Kline	Tivicay	50mg	30x50mg	IJ18	RK*; SZK*	17,750 €	506,09 €
J05AP55	sofosbuvir, velpatasvir	film tableta	Gilead	Epclusa	400mg+100mg	28x(400mg+100mg)	IJ30	RK; SZK	523,120 €	7.752,35 €*
J05AP57	glekaprevir, pibrentasvir	film tableta	AbbVie	Maviret	100mg+40mg	84x(100mg+40mg)	IJ29	RK; SZK		10.806,28 €*
J05AR03	tenofovir, emtricitabin	film tableta			245mg + 200mg		IJ18/1	RK*; SZK*		
J05AR14	darunavir, kobicistat	film tableta	Jansen Cilag SpA	Rezolsta	800mg + 150mg	30x(800mg + 150mg)	IJ21	RK*; SZK*	11,020 €	330,71 €
J05AR24	lamivudin, tenofovir dizoprosil, doravirin	film tableta	MSD	Delstrigo	300mg+245mg+100mg	30x(300mg+245mg+100mg)	IJ18	RK*; SZK*	15,720 €	434,80 €
J06	SERUMI I IMUNOGLOBULINI									
J06A	IMUNOSERUMI									
J06AA01	antitoksin protiv difterije	injekcija			10.000 U			SZ		
J06AA02	antitoksin protiv tetanusa	injekcija			1.500 U			Z; SZ		
J06AA02	antitoksin protiv tetanusa	injekcija			10.000 U			Z; SZ		
J06AA02	antitoksin protiv tetanusa	injekcija			20.000 U			Z; SZ		
J06AA03	antitoksin protiv zmijskog otrova	rastvor za injekciju			170mg/ml (5ml)		IJ27	Z; SZ		
J06AA04	antitoksin protiv botulinuma	injekcija						SZ		
J06AA05	anti toksin protiv gasne gangrene	injekcija						SZ		
J06AA06	serum protiv bjesnila	injekcija						Z; SZ		
J06B	IMUNOGLOBULINI									
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Kedrion SpA	Ig VENA	5% (50ml)	1x50ml	IJ11	SZ		146,92 €
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za	rastvor za infuziju	Kedrion SpA	Ig VENA	5% (100ml)	1x100ml	IJ11	SZ		327,75 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
	intravaskularnu primjenu									
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Octapharma	Octagam	50mg/ml	1x100ml	IJ11/1	SZ		245,28 €
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Octapharma	Octagam	50mg/ml	1x200ml	IJ11/1	SZ		402,41 €
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Octapharma	Octagam	100mg/ml	1x50ml	IJ11/1	SZ		382,95 €
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Octapharma	Octagam	100mg/ml	1x100ml	IJ11/1	SZ		765,89 €
J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani za intravaskularnu primjenu	rastvor za infuziju	Octapharma	Octagam	100mg/ml	1x200ml	IJ11/1	SZ		1.594,97 €
J06BB01	imunoglobulin humani anti D (Rho)	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Kedrion SpA	Immuno RHO	300mcg/2ml	1x(300mcg/2ml)	IJ14	Z; SZ		32,10 €
J06BB02	imunoglobulin antitetanusni	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			250 U/ml			Z; SZ		
J06BB03	Hiperimuni globulin protiv varicella zoster virusa	rastvor za injekciju			125i.j./1.2ml		IJ26	Z; SZ		
J06BB04	hiperimunoglobulin protiv hepatitisa "B"	rastvor za injekciju			180U/ml			Z; SZ		
J06BB05	imunoglobulin protiv bjesnila	rastvor za injekciju			150 U/ml (1ml)			Z; SZ		
J06BB05	imunoglobulin protiv bjesnila	rastvor za injekciju			150 U/ml (2ml)			Z; SZ		
J06BB05	imunoglobulin protiv bjesnila	rastvor za injekciju			150 U/ml (5ml)			Z; SZ		
J06BB05	imunoglobulin protiv bjesnila	rastvor za injekciju			150 U/ml (10ml)			Z; SZ		
J06BD01	palivizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju	AbbVie S.r.L.	Synagis	50mg/0,5ml	1x0,5ml	IJ26	SZK		394,90 €
J07	VAKCINE									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07A	BAKTERIJSKE VAKCINE									
J07AG01	Vakcina protiv hemofilusa influence tip B, konjugovana	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			10mcg/0.5ml, 1x0.5ml		IJ26	Z; SZ		
J07AH04	vakcina protiv meningokoknog meningitisa četvorovalentna (A+C+W135+Y), prečišćena polisaharidna	prašak za injekciju			0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07AH08	vakcina protiv meningokoknog meningitisa četvorovalentna (A+C+W135+Y), konjugovana	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju u napunjenom špricu			0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07AH09	Vakcina protiv meningokoka B	suspenzija za injekciju u napunjenom špricu			1x0.5ml (50+50+50+20)mcg		IJ26	Z; SZ		
J07AJ52	vakcina protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (Di Te PerAl), acelularna	ampula; suspenzija za injekciju			10mcg/0,5ml + 5mcg/0,5ml + 5mcg/0,5ml + 3mcg/0,5ml + 30 U/0,5ml + 40 U/0,5 ml (0,5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AJ52	vakcina protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (Di Te PerAl), acelularna	ampula; suspenzija za injekciju			(30 U + 40 U + 25mcg + 25mcg + 8mcg)/0,5ml		IJ26	Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07AL01	vakcina pneumokokna, polivalentna, polisaharidna za aktivnu imunizaciju djece starije od 2 godine, adolescenata i odraslih	rastvor za injekciju			(1x0.5ml 25 mcg/0.5 mL + 25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL +25 mcg/0.5 mL), 1x0.5ml		IJ26	Z; SZ		
J07AL02	pneumokokna polisaharidna konjugovana vakcina, adsorbovana	Suspenzija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 4mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml + 2mcg/0.5ml		IJ26	Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07AL02	pneumokokna polisaharidna konjugovana vakcina, adsorbovana	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Wyeth Pharmaceuticals	Prevenar 13	2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/ 0,5mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 4,4 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL + 2,2 mcg/0,5 mL	1x0,5ml	IJ26	Z; SZ		43,74 €
J07AL02	pneumokokna polisaharidna konjugovana vakcina, adsorbovana	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck Sharp & Dohme	Vaxneuvance	2mcg/0,5ml+2mcg/0,5 ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+4m cg/0,5ml+2mcg/0,5ml+ 2mcg/0,5ml+2mcg/0,5 ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+2m cg/0,5ml+2mcg/0,5ml+ 2mcg/0,5ml	1x0,5ml	IJ26	Z; SZ		56,86 €
J07AL02	pneumokokna polisaharidna konjugovana vakcina, adsorbovana	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck Sharp & Dohme	Vaxneuvance	2mcg/0,5ml+2mcg/0,5 ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+4m cg/0,5ml+2mcg/0,5ml+ 2mcg/0,5ml+2mcg/0,5 ml+2mcg/0,5ml+2mcg/0,5ml+2m cg/0,5ml+2mcg/0,5ml+ 2mcg/0,5ml	10x0,5ml	IJ26	Z; SZ		568,600 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07AM51	vakcina protiv tetanusa i difterije (Di Te Al)	ampula; suspenzija za injekciju			(30 U (najmanje) + 40 U (najmanje))/0,5ml (10ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AM51	vakcina protiv tetanusa i difterije (Di Te Al)	ampula; suspenzija za injekciju			(30 U (najviše) + 40 U (najmanje))/0,5ml (5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AM51	vakcina protiv tetanusa i difterije (Di Te Al)	ampula; suspenzija za injekciju			(30 U (najviše) + 40 U (najmanje))/0,5ml (10ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AN01	vakcina protiv tuberkuloze, živa atenuirana	ampula; prašak i rastvarač za suspenziju za injekciju			(1,6-16,0 x 10 ⁶ (6)CFU)/ml (1ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AN01	vakcina protiv tuberkuloze, živa atenuirana	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			(1,6-16,0 x 10 ⁶ (6)CFU)/ml (1ml)		IJ26	Z; SZ		
J07AP03	vakcina protiv trbušnog tifusa, prečišćena polisaharidna	ampula; rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			25mcg/0,5ml (10ml)		IJ26	Z; SZ		
J07B	VIRUSNE VAKCINE									
J07BA01	vakcina protiv krpeljnog meningoencefalitisa, inaktivisan cjelovirusna	ampula			0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07BB02	vakcina protiv gripa, inaktivisana, rascijepljena i prečišćena ("split") ili pojedinačna ("subunit")	suspenzija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			(15mcg + 15mcg + 15mcg)/0,5ml (0,5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07BB02	vakcina protiv gripa (inaktivisana, rascijepana virusna čestica)	suspenzija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			(15mcg + 15mcg + 15mcg)/0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07BB02	vakcina protiv gripa (inaktivisana, rascijepana virusna čestica)	suspenzija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			(15mcg + 15mcg + 15mcg + 15mcg)/0,5ml		IJ26	Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07BB02	vakcina protiv gripa (inaktivisana, rascijepana virusna čestica)	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi Pasteur	Vaxigriptetra	(15mcg + 15mcg + 15mcg + 15mcg)/0,5ml	1x0,5ml	IJ26	Z; SZ		10,10 €
J07BC01	vakcina protiv hepatitisa B, rekombinantna	suspencija za injekciju	Glaxo Smith Kline	Engerix B	10mcg/0,5ml	100 x10mcg/0,5 ml	IJ26	Z; SZ		529,55 €
J07BC01	vakcina protiv hepatitisa B, rekombinantna	suspencija za injekciju	Glaxo Smith Kline	Engerix B	20mcg/ml	100 x 20mcg/ml	IJ26	Z; SZ		681,97 €
J07BC02	vakcina protiv žutice izazvane virusom hepatitisa A, inaktivisana cjelovirusna	ampula; suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			80 Antigen U/0,5ml (0,5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07BC02	vakcina protiv žutice izazvane virusom hepatitisa A, inaktivisana cjelovirusna	ampula; suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			160 Antigen U/0,5ml (0,5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07BD01	vakcina protiv malih boginja, živa atenuirana	ampula			0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07BD52	vakcina protiv morbila, rubeole i parotitisa, živa atenuirana	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Glaxo Smith Kline	Priorix	10exp3 CCID 50/0,5ml + 10exp3,7 CCID 50/0,5ml + 10exp3 CCID 50/0,5ml (0,5ml)	1 x 0,5 ml plus rastvarač 1 x 0,5 ml	IJ26	Z; SZ		8,84 €
J07BD52	vakcina protiv morbila, rubeole i parotitisa, živa atenuirana	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Merck Sharp & Dohme BV	M-M-RVaxPRO	1x10exp3 CCID50 + 12,5x10exp3 CCID50 + 1x10exp3 CCID50 (0,5ml)	10 bočica sa praškom + 10x0.5ml rastvarača u napunjenim injekcionim špricima	IJ26	Z; SZ		112,08 €
J07BF03	vakcina protiv dječije paralize, inaktivisana, tritipna	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			40D U + 8D U + 32D U/0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07BG01	vakcina protiv bjesnila, inaktivisana	ampula; prašak i rastvarač za suspenciju za injekciju			2,5 U/0,5ml (0,5ml)		IJ26	Z; SZ		
J07BL01	vakcina protiv žute groznice, živa atenuirana	prašak za injekcije; prašak i rastvarač za suspenciju za injekciju			0,5ml		IJ26	Z; SZ		
J07BK01	vakcina protiv varicele, živa	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			1x0.5ml (10exp3,3)		IJ26	Z; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
J07BM03	vakcina protiv humanog papilomavirusa 9-ovalentna (tipovi 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58), rekombinantna, adsorbirana	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck Sharp & Dohme BV	Gardasil 9	30mcg/0.5ml + 40mcg/0.5ml + 60mcg/0.5ml + 40mcg/0.5ml + 20mcg/0.5ml + 20mcg/0.5ml + 20mcg/0.5ml + 20mcg/0.5ml + 20mcg/0.5ml	1x0,5ml		Z; SZ		108,72 €
J07CA01	Vakcina protiv difterije, tetanusa (adsorbirana) i dječje paralize (inaktivisana)	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			1 x 0,5ml (≥ 2 i.j., ≥ 20 i.j., .40 D.j., 8 D.j., 32 D.j.)		IJ26	Z; SZ		
J07CA02	Vakcina protiv difterije, pertusisa, dječje paralize (inaktivisana) i tetanusa	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			1 x 0,5ml, (30i.j.+25mcg+25mcg+40D.j.+8D.j.+32D.j.+40i.j.)/0,5mL		IJ26	Z; SZ		
J07CA06	vakcina protiv H. influenzae tip B, adsorbirana difterije i tetanusa i acelularna pertusisa i inaktivisana poliomijelitisa 1, 2 i 3	prašak i suspencija za suspenciju za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi Pasteur	Pentaxim	(30i.j.+40i.j.+25mcg+25mcg+40DJ+8DJ+32DJ+10mcg)/0.5ml	1 x 0,5ml	IJ26	Z; SZ		18,67 €
J07CA09	vakcina protiv difterije, Haemophilus influenzae tip B (konjugovana, adsorbirana), pertusisa (acelularna), poliomijelitisa (inaktivisana), tetanusa i hepatitisa B (rekombinantna), kombinovana	suspencija za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Sanofi	Hexaxim	20ij/0,5ml+12mcg/0,5ml +22-36mcgT/0,5ml+25mcg/0,5ml+25mcg/0,5ml+40D.j./0,5ml+8D.j./0,5ml+32D.j./0,5ml+40ij/0,5ml+10mcg/0,5ml	1x0,5ml	IJ26	Z; SZ		40,73 €
L	ANTINEOPLASTICI I IMUNOMODULATORI									
L01	ANTINEOPLASTICI									
L01A	ALKILIRAJUĆI CITOSTATICI									
L01AA01	ciklofosfamid	tableta			50mg		IL01	RS; SZ		
L01AA01	ciklofosfamid	prašak za rastvor za injekciju			1.000mg		IL01	SZ		
L01AA01	ciklofosfamid	bočica; prašak za injekcije			200mg		IL01	SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01AA01	ciklofosamid	bočica; prašak za injekcije			500mg		IL01	SZ		
L01AA02	hlorambucil	tableta			2mg		IL02	RS; SZ		
L01AA02	hlorambucil	kapsula			2mg		IL02	RS; SZ		
L01AA03	melfalan	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju/infuziju			50mg		IL02	SZ		
L01AA03	melfalan	tableta			2mg		IL02	RS; SZ		
L01AA03	melfalan	tableta			5mg		IL02	RS; SZ		
L01AA06	ifosamid	prašak za rastvor za injekciju			1.000mg		IL03	SZ		
L01AA09	bendamustin - generička paralela	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Fresenius Kabi	Bendamustin Kabi	25mg	1x25mg	IL04	SZK*		32,84 €
L01AA09	bendamustin - generička paralela	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Fresenius Kabi	Bendamustin Kabi	100mg	1x100mg	IL04	SZK*		132,46 €
L01AD01	karmustin	prašak i rastvarač za rastvor za infuziju			100mg		IL05	SZ		
L01AX03	temozolomid	kapsula, tvrda			5mg			RK*; SZK*		
L01AX03	temozolomid	kapsula, tvrda			20mg			RK*; SZK*		
L01AX03	temozolomid	kapsula, tvrda			100mg			RK*; SZK*		
L01AX03	temozolomid	kapsula, tvrda			250mg			RK*; SZK*		
L01AX03	temozolomid	kapsula			140mg			RK*; SZK*		
L01AX03	temozolomid	kapsula			180mg			RK*; SZK*		
L01AX04	dakarbazin	prašak za rastvor za injekciju/infuziju			100mg			SZ		
L01AX04	dakarbazin	prašak za rastvor za injekciju/infuziju			200mg			SZ		
L01B	ANTIMETABOLITI									
L01BA01	metotreksat	tableta			2,5mg		IL06	RS; SZ		
L01BA01	metotreksat	tableta			5mg		IL06	RS; SZ		
L01BA01	metotreksat	ampula			10mg/ml		IL06	Z; SZ		
L01BA01	metotreksat	ampula			50mg/2ml		IL06	Z; SZ		
L01BA01	metotreksat	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Ebewe Pharma	Methotrexat Ebewe	15mg/0.75ml	1x0,75ml	IL06	RS; Z; SZ		8,87 €
L01BA01	metotreksat	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Ebewe Pharma	Methotrexat Ebewe	20mg/ml	1x1ml	IL06	RS; Z; SZ		9,50 €
L01BA04	pemetreksed	koncentrat za rastvor za infuziju			25mg/ml		IL07	SZK*		
L01BA04	pemetreksed	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju			500mg		IL07	SZK*		
L01BB02	merkaptopurin	tableta			50mg		IL02	RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01BB03	tiogvanin	tableta			40mg		IL02	RS; SZ		
L01BB04	kladribin	rastvor za injekciju			10mg/5ml		IL08	SZ		
L01BB05	fludarabin	koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			50mg/2ml		IL09	SZ		
L01BC01	citarabin	ampula			500mg/10ml			SZ		
L01BC02	fluorouracil	koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			250mg/5ml			SZ		
L01BC02	fluorouracil	koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			500mg/10ml			SZ		
L01BC02	fluorouracil	koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			1000mg/20ml			SZ		
L01BC02	fluorouracil	koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			5000mg/100ml			SZ		
L01BC05	gemcitabin	koncentrat za rastvor za infuziju			40mg/ml		IL10	SZ		
L01BC05	gemcitabin	koncentrat za rastvor za infuziju			100mg/ml		IL10	SZ		
L01BC05	gemcitabin	prašak za rastvor za infuziju	Vianex	Gemnil	200mg	1x200mg	IL10	SZ		3,81 €
L01BC05	gemcitabin	prašak za rastvor za infuziju	Vianex	Gemnil	1000mg	1x1000mg	IL10	SZ		18,03 €
L01BC06	kapecitabin	film tableta	Remedica Ltd	Kapetral	150mg	60x150mg		RS; SZ		10,70 €
L01BC06	kapecitabin	film tableta			300mg			RS; SZ		
L01BC06	kapecitabin	film tableta	Remedica Ltd	Xalvobin	500mg	120x500mg		RS; SZ		29,50 €
L01BC06	kapecitabin	film tableta	Remedica Ltd	Kapetral	500mg	120x500mg		RS; SZ		29,50 €
L01BC07	azacitidin	prašak za suspenziju za injekciju	Baxter Oncology	Vidaza	100mg	1x100mg	IL14	SZK*		184,75 €*
L01BC07	azacitidin	prašak za suspenziju za injekciju	Accord	Azacitidine Accord	25mg/ml	1x100mg	IL14	SZK*	50,100 €	113,47 €
L01BC07	azacitidin	prašak za suspenziju za injekciju	Stada Arzneimittel AG	Azacitidin HF	25 mg/ml	1x100mg	IL14	SZK*		113,47 €
L01BC07	azacitidin	prašak za suspenziju za injekciju	Stada	Azacitidin Stada	25mg/ml	1x100mg	IL14	SZK*		113,47 €
L01BC59	trifluridin, tipiracil	film tableta	Anderson	Lonsurf	15mg+6,14mg	20x(15mg+6,14mg)	IL101	RK*; SZK*		501,14 €*
L01BC59	trifluridin, tipiracil	film tableta	Anderson	Lonsurf	20mg+8,19mg	20x(20mg+8,19mg)	IL101	RK*; SZK*		660,76 €*
L01C	PODOFILINSKI DERIVATI I BILJNI ALKALOIDI									
L01CA01	vinblastin	prašak za injekcije			10mg			SZ		
L01CA02	vinkristin	rastvor za injekciju/infuziju			1mg/ml			SZ		
L01CA04	vinorelbin	koncentrat za rastvor za infuziju			10mg/1ml			SZ		
L01CB01	etopozid	kapsula			50mg			RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01CB01	etopozid	koncentrat za rastvor za infuziju	Ebewe Pharma	Etoposid	100mg/5ml	1x(100mg/5ml)		SZ		5,94 €
L01CB01	etopozid	koncentrat za rastvor za infuziju			1000mg			SZ		
L01CD01	paklitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Sindan-Pharma	Sindaxel	30mg/5ml	1x(30mg/5ml)		SZ		14,43 €
L01CD01	paklitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Vianex	Pataxel	30mg/5ml	1x5ml		SZ		14,43 €
L01CD01	paklitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Paclitaxelum Accord	6mg/ml	1x5ml		SZ	8,02 €	14,43 €
L01CD01	paklitaksel	prašak za suspenziju za infuziju	Celgene Europe Ltd.	Abraxane	100mg	1x100mg		SZ		299,34 €*
L01CD01	paklitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Vianex	Pataxel	100mg/16.7ml	1x100mg/16.7ml		SZ		49,70 €
L01CD01	paklitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju			300mg/50ml			SZ		
L01CD02	docetaksel	koncentrat za rastvor za infuziju			20mg/ml			SZ		
L01CD02	docetaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Sindan-Pharma	Docetaxel Actavis	20mg/ml	1x(20mg/1ml)		SZ		21,01 €
L01CD02	docetaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Sindan-Pharma	Docetaxel Actavis	80mg/4ml	1x(80mg/4ml)		SZ		82,36 €
L01CD02	docetaksel	koncentrat za rastvor za infuziju			80mg/4ml			SZ		
L01CD02	docetaksel	koncentrat za rastvor za infuziju			160mg/8ml			SZ		
L01CD04	kabazitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Ever Pharma Jena GmbH	Kabazitaksel Ever Pharma	10mg/ml	1x4.5ml	IL70	SZK		1.634,140 €
L01CD04	kabazitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Ever Pharma Jena GmbH	Kabazitaksel Ever Pharma	10mg/ml	1x5ml	IL70	SZK		2.628,60 €*
L01CD04	kabazitaksel	koncentrat za rastvor za infuziju	Ever Pharma Jena GmbH	Kabazitaksel Ever Pharma	10mg/ml	1x6ml	IL70	SZK		2.477,99 €*
L01CD04	kabazitaksel	koncentrat i rastvarač za rastvor za infuziju	Sanofi Aventis	Jevtana	60mg/1,5ml	1x(60mg/1,5ml)	IL70	SZK		3.209,80 €*
L01CE02	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Irinotecan Accord	20mg/ml	1x2ml		SZ	15,990 €	9,59 €
L01CE02	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Kymos	Irinotecan Qilu	40mg/2ml	1x2ml		SZ		9,59 €
L01CE02	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Irinotecan Accord	20mg/ml	1x5ml		SZ	36,580 €	21,95 €
L01CE02	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Kymos	Irinotecan Qilu	100mg/5ml	1x5ml		SZ		21,95 €
L01D	CITOSTATSKI ANTIBIOTICI									
L01DA01	daktinomycin	injekcija			0,5mg			SZK*		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01DB01	doksorubicin	koncentrat za rastvor za infuziju	Ebewe Pharma	Doxorubicin Ebewe	50mg/25ml	1x(50mg/25ml)		SZ		14,13 €
L01DB01	doksorubicin	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord Healthcare Ltd.	Doxorubicinum Accord	2mg/ml	1x25ml		SZ	1,520 €	14,13 €
L01DB02	daunorubicin	prašak za infuzije			20mg			SZ		
L01DB03	epirubicin	liofilizat za rastvor za infuziju			10mg			SZ		
L01DB07	mitoksantron	koncentrat za rastvor za infuziju			10mg/5ml		IL16	SZ		
L01DB07	mitoksantron	koncentrat za rastvor za infuziju			20mg/10ml		IL16	SZ		
L01DC01	bleomicin	prašak za rastvor za inj./inf.			15mg			SZ		
L01E	INHIBITORI PROTEIN KINAZE									
L01EA01	imatinib	film tableta	Remedica Ltd	Imarem	100mg	60x100mg	IL25	RK*; SZK*		44,00 €
L01EA02	dasatinib	film tableta	Synthon Hispania	Dasatinib Zentiva	20mg	30x20mg	IL50	RK; SZK		423,05 €
L01EA02	dasatinib	film tableta	Synthon Hispania	Dasatinib Zentiva	100mg	30x100mg	IL50	RK; SZK		1.160,52 €
L01EA02	dasatinib	film tableta	Synthon Hispania	Dasatinib Zentiva	140mg	30x140mg	IL50	RK; SZK		2.190,52 €
L01EA03	nilotinib	kapsula tvrda	Novartis Pharma	Tasigna	150mg	112x150mg	IL31	RK; SZK		2.104,47 €*
L01EA03	nilotinib	kapsula, tvrda	Pharos MT	Nilotinib Stada	150mg	112x150mg	IL31	RK; SZK		1.287,18 €
L01EA03	nilotinib	kapsula tvrda	Novartis Pharma	Tasigna	200mg	112x200mg	IL31/1	RK; SZK		2.643,03 €*
L01EA03	nilotinib	kapsula, tvrda	Pharos MT	Nilotinib Stada	200mg	112x200mg	IL31/1	RK; SZK		1.702,25 €
L01EA06	asciminib	film tableta	Novartis Pharma	Scemblix	20mg	60x20mg	IL17	RK; SZK		5.491,98 €*
L01EA06	asciminib	film tableta	Novartis Pharma	Scemblix	40mg	60x40mg	IL17	RK; SZK		5.491,98 €*
L01EB01	gefitinib	film tableta	Remedica	Refetib	250mg	30x250mg	IL27	RK*; SZK*		184,00 €
L01EB04	osimertinib	film tableta	Astra Zeneca	Tagrisso	40mg	30x40mg	IL87	RK; SZK	209,450 €	5.337,63 €*
L01EB04	osimertinib	film tableta	Astra Zeneca	Tagrisso	80mg	30x80mg	IL87	RK; SZK	209,450 €	5.249,81 €*
L01EC01	vemurafenib	film tableta	Roche	Zelboraf	240mg	56x240mg	IL33	RK; SZK		1.167,75 €*
L01ED01	krizotinib	kapsula tvrda	Pfizer	Xalkori	200mg	60x200mg	IL89	RK; SZK		3.560,35 €
L01ED01	krizotinib	kapsula tvrda	Pfizer	Xalkori	250mg	60x250mg	IL89	RK; SZK		4.207,63 €*
L01ED03	alektinib	kapsula tvrda	Roche	Alecensa	150mg	224x150mg	IL78	RK; SZK		4.285,25 €*
L01ED04	brigatinib	film tableta	Takeda Austria GmbH	Alunbrig	30mg	28x30mg	IL78	RK; SZK		749,36 €*
L01ED04	brigatinib	film tableta	Takeda Austria GmbH	Alunbrig	90mg	28x90mg	IL78	RK; SZK		2.235,47 €*
L01ED04	brigatinib	film tableta	Takeda Austria GmbH	Alunbrig	180mg	28x180mg	IL78	RK; SZK		3.702,66 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01ED05	lorlatinib	film tableta	Pfizer	Lorviqua	25mg	90x25mg	IL28	RK; SZK	171,260 €	3.199,31 €*
L01ED05	lorlatinib	film tableta	Pfizer	Lorviqua	100mg	30x100mg	IL28	RK; SZK	141,810 €	3.612,03 €*
L01EE01	trametinib	film tableta	Novartis Pharma	Mekinist	2mg	30x2mg	IL33/3	RK; SZK		3.562,81 €*
L01EE02	kobimetinib	film tableta	Roche	Cotellic	20mg	63x20mg	IL33/1	RK; SZK		4.767,78 €*
L01EF01	palbociklib	kapsula tvrda	Pfizer	Ibrance	75mg	21x75mg	IL81	RK; SZK		1.971,59 €
L01EF01	palbociklib	film tableta	Pfizer	Ibrance	75mg	21x75mg	IL81	RK; SZK		2.070,81 €*
L01EF01	palbociklib	kapsula tvrda	Pfizer	Ibrance	100mg	21x100mg	IL81	RK; SZK		1.971,59 €
L01EF01	palbociklib	film tableta	Pfizer	Ibrance	100mg	21x100mg	IL81	RK; SZK		2.070,81 €*
L01EF01	palbociklib	kapsula tvrda	Pfizer	Ibrance	125mg	21x125mg	IL81	RK; SZK		1.973,10 €
L01EF01	palbociklib	film tableta	Pfizer	Ibrance	125mg	21x125mg	IL81	RK; SZK		2.070,81 €*
L01EF02	ribociklib	film tableta	Novartis Pharma	Kisqali	200mg	63x200mg	IL81	RK; SZK		1.912,81 €*
L01EH01	lapatinib	film tableta	Novartis Pharma	Tyverb	250mg	70x250mg	IL30	RK; SZK		900,03 €*
L01EM03	alpelisib	film tableta	Novartis Pharma	Piqray	200mg	28x200mg	IL12	RK; SZK		3.187,83 €*
L01EM03	alpelisib	film tableta	Novartis Pharma	Piqray	150mg	56x150mg	IL12	RK; SZK		3.187,83 €*
L01EM03	alpelisib	film tableta	Novartis Pharma	Piqray	50mg i 200mg	28x50mg + 28x200mg	IL12	RK; SZK		3.187,83 €*
L01EX01	sunitinib	kapsula tvrda	Pfizer	Sutent	12,5mg	28x12,5mg	IL29	RK; SZK	33,860 €	749,37 €*
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Genepharma	Misvenol	12,5mg	28x12,5mg	IL29	RK; SZK	17,900 €	422,35 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Bluepharma	Sunitinib Pharmascience	12,5mg	30x12,5mg	IL29	RK; SZK	46,650 €	452,52 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib Zentiva	12,5mg	28x12,5mg	IL29	RK; SZK		422,35 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pliva	Sunitinib Pliva	12,5mg	28x12,5mg	IL29	RK; SZK	45,910 €	422,35 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib S.K.	12,5mg	28x12,5mg	IL29	RK; SZK		422,35 €
L01EX01	sunitinib	kapsula tvrda	Pfizer	Sutent	25mg	28x25mg	IL29	RK; SZK	67,500 €	1.484,96 €*
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Genepharma	Misvenol	25mg	28x25mg	IL29	RK; SZK	34,170 €	861,06 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Bluepharma	Sunitinib Pharmascience	25mg	30x25mg	IL29	RK; SZK	46,390 €	922,56 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib Zentiva	25mg	28x25mg	IL29	RK; SZK		861,06 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pliva	Sunitinib Pliva	25mg	28x25mg	IL29	RK; SZK		861,06 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib S.K.	25mg	28x25mg	IL29	RK; SZK		861,06 €
L01EX01	sunitinib	kapsula tvrda	Pfizer	Sutent	50mg	28x50mg	IL29	RK; SZK	134,540 €	2.952,16 €*
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Genepharma	Misvenol	50mg	28x50mg	IL29	RK; SZK	68,010 €	1.643,27 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Bluepharma	Sunitinib Pharmascience	50mg	30x50mg	IL29	RK; SZK	46,240 €	1.760,56 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib Zentiva	50mg	28x50mg	IL29	RK; SZK		1.643,27 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pliva	Sunitinib Pliva	50mg	28x50mg	IL29	RK; SZK	44,680 €	1.643,27 €
L01EX01	sunitinib	kapsula, tvrda	Pharmacare Premium	Sunitinib S.K.	50mg	28x50mg	IL29	RK; SZK		1.643,27 €
L01EX02	sorafenib	film tableta	Remedica	Sorafenib Zentiva	200mg	60x200mg	IL15	RK; SZK		612,71 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01EX02	sorafenib	film tableta	Remedica	Sorafenib Zentiva	200mg	112x200mg	IL15	RK; SZK		1.143,72 €
L01EX02	sorafenib	film tableta	Bayer Pharma AG	Nexavar	200mg	112x200mg	IL15	RK; SZK	98,040 €	2.329,94 €*
L01EX02	sorafenib	film tableta	Teva	Sorafenib Teva	200mg	112x200mg	IL15	RK; SZK	56,034 €	1.143,72 €
L01EX02	sorafenib	film tableta	Genepharma	Saltapsa	200mg	112x200mg	IL15	RK; SZK	55,860 €	1.143,72 €
L01EX02	sorafenib	film tableta	Pharmacare Premium	Sorafenib S.K.	200mg	112x200mg	IL15	RK; SZK	45,390 €	1.143,72 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Novartis Pharma	Votrient	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		591,06 €*
L01EX03	pazopanib	film tableta	Remedica Ltd	Pazopanib Teva	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK	50,480 €	243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Remedica	Pazopanib Zentiva	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Parizol	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Liburadone	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Pazopanib SK	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Hemofarm	Pazopanib HF	200mg	30x200mg	IL73	RK; SZK		243,79 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Novartis Pharma	Votrient	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		2.272,27 €*
L01EX03	pazopanib	film tableta	Remedica Ltd	Pazopanib Teva	400mg	30x400mg	IL73	RK; SZK	51,120 €	472,98 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Hemofarm	Pazopanib HF	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		945,97 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Remedica	Pazopanib Zentiva	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		945,97 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Parizol	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		945,97 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Liburadone	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		945,97 €
L01EX03	pazopanib	film tableta	Pharmacare Premium	Pazopanib SK	400mg	60x400mg	IL73	RK; SZK		945,97 €
L01F	MONOKLONSKA ANTITIJELA I KONJUGATI LJEKOVA ANTITIJELA									
L01FA01	rituksimab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Sandoz	Rixathon	100mg/10ml	2x(100mg/10ml)	IL19	SZK*		201,90 €
L01FA01	rituksimab	koncentrat za rastvor za infuziju	Pfizer	Ruxience	100mg	1x10ml	IL19	SZK*		125,29 €*
L01FA01	rituksimab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Sandoz	Rixathon	500mg/50ml	1x(500mg/50ml)	IL19	SZK*		500,72 €
L01FA01	rituksimab	koncentrat za rastvor za infuziju	Pfizer	Ruxience	500mg	1x50ml	IL19	SZK*		614,96 €*
L01FD01	trastuzumab - biološki sličan lijek	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Pfizer	Trazimera	150mg	1x15ml	IL20	SZK*		298,81 €
L01FD01	trastuzumab - biološki sličan lijek	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Pfizer	Trazimera	420mg	1x30ml	IL20	SZK*		765,86 €
L01FD01	trastuzumab - biološki lijek	rastvor za injekciju	Roche	Herceptin	600mg/5ml	1x(600mg/5ml)	IL20	SZK*		1.166,63 €*
L01FD02	pertuzumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Perjeta	420mg/14ml	1x(420mg/14ml)	IL23	SZK*		2.089,50 €
L01FD03	trastuzumab emtanzin	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Kadcyla	100mg	1x100mg	IL32	SZK		1.434,96 €
L01FD03	trastuzumab emtanzin	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Kadcyla	160mg	1x160mg	IL32	SZK		2.316,43 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01FD04	trastuzumab derukstekan	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Daiichi Sankyo	Enhertu	100mg	1x100mg	IL11	SZK		1.464,91 €*
L01FE01	cetuksimab - biološki lijek	rastvor za infuziju	Merck	Erbitux	5mg/ml	1x20ml	IL21	SZK*		160,31 €
L01FE02	panitumumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Amgen	Vectibix	20mg/ml	1x5ml	IL80	SZK*		320,48 €
L01FF01	nivolumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Swords Laboratories	Opdivo	10mg/ml	1x4ml	IL102	SZK		403,90 €*
L01FF01	nivolumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Swords Laboratories	Opdivo	10mg/ml	1x10ml	IL102	SZK		1.003,18 €*
L01FF02	pembrolizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Schering-Plough Labo NV	Keytruda	25mg/ml	1x4ml	IL24	SZK		2.538,97 €*
L01FF03	durvalumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Astra Zeneca	Imfinzi	50mg/ml	1x(500mg/10 ml)	IL94	SZK		2.157,42 €*
L01FF04	avelumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Merck	Bavencio	20mg/ml	1x10ml	IL100	SZK		651,71 €
L01FF05	atezolizumab	rastvor za injekciju	Roche	Tecentriq	1875mg	1x15ml	IL79	SZK		3.212,78 €*
L01FG01	bevacizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Avastin	25mg/ml	1x(100mg/4ml)	IL22	SZK*		206,44 €*
L01FG01	bevacizumab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Hemofarm	Oyavas	25mg/ml	1x(100mg/4ml)	IL22	SZK*		151,31 €
L01FG01	bevacizumab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	GH Genhelix S.A.	Alymsys	25mg/ml	1x(100mg/4ml)	IL22	SZK*		151,31 €
L01FG01	bevacizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Avastin	25mg/ml	1x(400mg/16ml)	IL22	SZK*		762,55 €*
L01FG01	bevacizumab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Hemofarm	Oyavas	25mg/ml	1x(400mg/16ml)	IL22	SZK*		577,40 €
L01FG01	bevacizumab - biološki sličan lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	GH Genhelix S.A.	Alymsys	25mg/ml	1x(400mg/16ml)	IL22	SZK*		577,40 €
L01FY01	pertuzumab, trastuzumab	rastvor za injekciju	Roche	Phesgo	(600 mg+600 mg)/10 ml	1x(600 mg+600 mg)/10 ml	IL99	SZK		3.194,61 €*
L01FY01	pertuzumab, trastuzumab	rastvor za injekciju	Roche	Phesgo	(1200 mg+600 mg)/15 ml	1x(1200 mg+600 mg)/15 ml	IL99	SZK		5.457,09 €*
L01X	OSTALI CITOSTATICI									
L01XA01	cisplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Ebewe Pharma	Cisplatin Ebewe	50mg/100ml (100ml)	1x(50mg/100ml)		SZ		11,73 €
L01XA01	cisplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Cisplatinum Accord	1mg/ml	1x50ml		SZ	0,90 €	6,72 €
L01XA01	cisplatin	koncentrat za rastvor za infuziju			10mg/20ml			SZ		
L01XA01	cisplatin	koncentrat za rastvor za infuziju			25mg/50ml			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Sindan-Pharma	Carboplasin	150mg/15ml (10mg/ml)	1x(150mg/15ml)		SZ		14,83 €
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord Healthcare Ltd.	Carboplatin Accord	10mg/ml	1x15ml		SZ	2,680 €	14,83 €
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Fareva Unterach GmbH	Carboplatin Ebewe	150mg/15ml	1x15ml		SZ		14,83 €
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju			10mg/ml	45ml		SZ		
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Fareva Unterach GmbH	Carboplatin Ebewe	450mg/45ml	1x45ml		SZ		40,48 €
L01XA02	karboplatin	koncentrat za rastvor za infuziju			10mg/ml	60ml		SZ		
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Ebewe Pharma	Oxaliplatin Ebewe	50mg/10ml	1x(50mg/10ml)		SZ		17,50 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Oxaliplatin Accord	5mg/ml	1x10ml		SZ	42,790 €	17,50 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Kymos	Oxaliplatin Qilu	5mg/ml	1x10ml		SZ		17,50 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Ebewe Pharma	Oxaliplatin Ebewe	100mg/20ml	1x(100mg/20ml)		SZ		33,75 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Oxaliplatin Accord	5mg/ml	1x20ml		SZ	82,500 €	33,75 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju	Kymos	Oxaliplatin Qilu	5mg/ml	1x20ml		SZ		33,75 €
L01XA03	oksaliplatin	koncentrat za rastvor za infuziju			200mg			SZ		
L01XB01	prokarbazin	kapsula			50mg			RS; SZ		
L01XC02	rituksimab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Mabthera	100mg/10ml	2x(100mg/10ml)	IL19	SZK*		301,79 €*
L01XC02	rituksimab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Mabthera	500mg/50ml	1x(500mg/50ml)	IL19	SZK*		736,37 €*
L01XC02	rituksimab - biološki lijek	rastvor za injekciju	Roche	Mabthera	1400mg/11.7ml	1x(1400mg/11.7ml)	IL19/1	SZK*		1.338,85 €
L01XC02	rituksimab - biološki lijek	rastvor za injekciju	Roche	Mabthera	1600mg/13.4ml	1x13.4ml	IL19/2	SZK*		1.542,91 €
L01XC32	atezolizumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Tecentriq	1200mg/20ml	1x20ml	IL79	SZK		3.456,93 €*
L01XE01	imatinib	film tableta	Remedica Ltd	Imakrebin	100mg	120x100mg	IL25	RK*; SZK*		88,00 €
L01XE10	everolimus	tableta	Novartis Pharma	Afinitor	10mg	30x10mg	IL71	RK; SZK		1.769,04 €*
L01XE23	dabrafenib	kapsula tvrda	Novartis Pharma	Tafinlar	75mg	120x75mg	IL33/2	RK; SZK		4.847,29 €*
L01XG01	bortezomib	rastvor za injekciju	Stada	Trioma	2.5mg/ml	1x1.4ml	IL39	SZK*		256,83 €
L01XG01	bortezomib	prašak za rastvor za injekciju	Synthon BV	Vortemyel	3,5mg	1x3,5mg	IL39	SZK*		256,83 €
L01XG01	bortezomib	prašak za rastvor za injekciju	Oncotec Pharma	Bortegaz	3,5mg	1x3,5mg	IL39	SZK*		256,83 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01XX02	l - asparaginaza	prašak za injekciju			10.000 U	28x10.000 U		SZ		
L01XX05	hidroksikarbamid	kapsula			500mg		IL34	RS; SZ		
L01XX11	estramustin	kapsula tvrda			140mg		IL35	RS; SZ		
L01XX14	tretinoin	kapsula			10mg		IL36	R; SZ		
L01XX19	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Vianex	Iritec	40mg/2ml	1x(40mg/2ml)		SZ		9,59 €
L01XX19	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju	Vianex	Iritec	100mg/5ml	1x(100mg/5ml)		SZ		21,95 €
L01XX19	irinotekan	koncentrat za rastvor za infuziju			500mg/25ml			SZ		
L01XX23	mitotan	tableta			500mg		IL38	RK; SZK		
L01XX24	pegaspargaza	prašak za rastvor za infuziju			750U/ml		IL95	SZK*		
L01XX32	bortezomib	prašak za rastvor za injekciju	Pliva	Bortezomib Pliva	3,5mg	1x5ml	IL39	SZK*		280,40 €
L02	ENDOKRINOLOŠKA TERAPIJA									
L02A	HORMONI I SRODNI LJEKOVI									
L02AE03	goserelin	implant u napunjenom injekcionom špricu	AMW	Reseligo	3,6mg	1x3,6mg	IL40	Z; SZ		34,59 €
L02AE03	goserelin	implant u napunjenom injekcionom špricu	AMW	Reseligo	10,8mg	1x10,8mg	IL40	Z; SZ		103,00 €
L02AE04	triptorelin	prašak i rastvarač za suspenziju za injekcije sa produženim oslobađanjem; prašak za injekcije			0,1mg		IL41	Z; SZ		
L02AE04	triptorelin	prašak i rastvarač za suspenziju za injekcije sa produženim oslobađanjem	Pharma Swiss	Diphereline 3,75	3,75mg	1x3,75mg	IL41/1	Z; SZ	3,070 €	72,27 €
L02AE04	triptorelin	prašak i rastvarač za suspenziju za injekcije sa produženim oslobađanjem	Pharma Swiss	Diphereline 11,25	11,25mg	1x11,25mg	IL41/2	Z; SZ	3,070 €	200,45 €
L02B	ANTAGONISTI HORMONA									
L02BA01	tamoksifen	film tableta	Astra Zeneca	Nolvadex	10mg	30x10mg	IL42	RS; SZ		2,94 €
L02BA03	fulvestrant	rastvor za injekciju	Astra Zeneca	Faslodex	250mg/5ml	2x(250mg/5ml)	IL43	Z; SZ		417,83 €*
L02BA03	fulvestrant	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Pliva	Fulvestrant Pliva	250mg/5ml	2x(250mg/5ml)	IL43	Z; SZ	6,010 €	204,65 €
L02BA03	fulvestrant	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Accord	Fulwestrant Accord	250mg/5ml	2x(250mg/ml)	IL43	Z; SZ	3,770 €	204,65 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L02BA03	fulvestrant	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Laboratorios Farmalan	Faseligo	250mg	2x5ml	IL43	Z; SZ		204,65 €
L02BB	ANTI - ANDROGENI									
L02BB03	bicalutamid	film tableta	Accord	Bicalutamide Accord	50mg	28x50mg	IL44	RS; SZ	0,51 €	11,18 €
L02BB04	enzalutamid	kapsula tvrda	Astellas	Xtandi	40mg	112x40mg	IL44/1	RK; SZK		2.598,15 €*
L02BB05	apalutamid	film tableta	Janssen Cilag S.p.A.	Erleada	60mg	120x60mg	IL97	RK; SZK	104,910 €	2.664,35 €*
L02BB06	darolutamid	film tableta	Bayer	Nubeqa	300mg	112x300mg	IL13	RK; SZK	99,020 €	2.860,94 €*
L02BG	INHIBITORI ENZIMA									
L02BG03	anastrozol	film tableta	Remedica Ltd	Aremed	1mg	28x1mg	IL45	RS; SZ	0,165 €	4,16 €
L02BG03	anastrozol	film tableta	Pharma Swiss	Trasolette	1mg	28x1mg	IL45	RS; SZ	0,148 €	4,16 €
L02BG04	letrozol	film tableta	Pliva	Avomit	2,5mg	30x2,5mg	IL45	RS; SZ	0,223 €	6,99 €
L02BG06	eksemestan	obložena tableta	Pfizer	Aromasin	25mg	30x25mg	IL46	RS; SZ		69,21 €*
L02BX03	abirateron	tableta	Janssen Cilag S.p.A.	Zytiga	250mg	120x250mg	IL47	RK; SZK		3.092,20 €*
L02BX03	abirateron	film tableta	Remedica	Enagal	250mg	120x250mg	IL47	RK; SZK	54,000 €	789,97 €
L02BX03	abirateron	film tableta	Stada Arzneimittel AG	Abirateron EG	500mg	56x500mg	IL47	RK; SZK		789,97 €
L02BX03	abirateron	film tableta	Remedica	Enagal	500mg	60x500mg	IL47	RK; SZK	42,430 €	789,97 €
L03	IMUNOSTIMULATORI									
L03A	CITOKINI I IMUNOMODULATORI									
L03AA02	filgrastim - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju/infuziju u napunjenom injekcionom špricu	Sandoz	Zarzio	48 MU (0,48mg)/0,5ml (0,5ml)	1x0,5ml	IL66/1	Z; SZ	12,390 €	15,30 €
L03AB04	interferon alfa 2a	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			3 MU/0,5ml		IL48	Z; SZ		
L03AB07	interferon beta 1a	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck	Rebif	22mcg (6 MU)/0,5ml (0,5ml)	12x22mcg (6MU)/0.5ml (0.5ml)	IL49	RK; SZK		547,22 €
L03AB07	interferon beta 1a	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Merck	Rebif	44mcg (12 MU)/0,5ml (0,5ml)	12x0,5ml	IL49	RK; SZK		685,00 €
L03AB07	interferon beta 1a	rastvor za injekciju	Biogen Idec Denmark	Avonex	30mcg (6 MU)/0,5ml (0,5ml)	4x0,5ml	IL49	RK; SZK		615,79 €*
L03AB08	interferon beta 1b	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Betaferon	0,25mg/ml (8 MU) (1,2ml)	15x1,2ml	IL49	RK; SZK	18,030 €	529,20 €*
L03AX03	živi atenuirani bacili M. bovis-soj BCG	prašak za intravezikalni rastvor			81mg		IL52	SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L03AX03	živi atenuirani bacili M. bovis-soj BCG	prašak za intravezikalni rastvor			12,5mg		IL52	SZ		
L03AX13	glatiramer acetat	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			20mg/ml		IL49	RK; SZK		
L03AX13	glatiramer acetat	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Teva	Copaxone	40mg/ml	12x(40mg/ml)	IL49	RK; SZK	21,810 €	513,38 €
L04	IMUNOSUPRESIVI									
L04AA06	mikofenolna kiselina	kapsula, tvrda	Roche	CellCept	250mg	100x250mg		RS; SZ	3,860 €	31,04 €
L04AA06	mikofenolna kiselina	film tableta	Roche	CellCept	500mg	50x500mg		RS; SZ	3,460 €	31,04 €
L04AA06	mikofenolna kiselina	gastrorezistentna tableta	Novartis	Myfortic	180mg	120x180mg		RS; SZ	8,520 €	107,98 €*
L04AA06	mikofenolna kiselina	gastrorezistentna tableta	Novartis Pharma	Myfortic	360mg	120x360mg		RS; SZ		184,21 €
L04AA06	mikofenolna kiselina-generička paralela	kapsula, tvrda			250mg			RS; SZ		
L04AA06	mikofenolna kiselina-generička paralela	film tableta			500mg			RS; SZ		
L04AA18	everolimus	tableta			0,25mg		IL91	RS; SZ		
L04AA18	everolimus	tableta			0,5mg		IL91	RS; SZ		
L04AA34	alemtuzumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Genzyme Ltd.	Lemtrada	12mg/1,2ml (10mg/ml)	1x1.2ml	IL58/1	SZK		5.700,54 €*
L04AA36	okrelizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Ocrevus	300mg/10ml	1x10ml	IL75	SZK		4.725,06 €
L04AA40	kladribin	tableta	Nerpharma S.R.L.	Mavenclad	10mg	1x10mg	IL86	RK; SZK	72,810 €	1.545,69 €
L04AA44	upadacitinib	tableta sa produženim oslobađanjem	AbbVie	Rinvoq	15mg	28x15mg	IL96	RK; SZK		595,63 €
L04AA44	upadacitinib	tableta sa produženim oslobađanjem	AbbVie	Rinvoq	30mg	28x30mg	IL96	RK; SZK		1.281,84 €*
L04AA44	upadacitinib	tableta sa produženim oslobađanjem	AbbVie	Rinvoq	45mg	28x45mg	IL96	RK; SZK		1.723,18 €*
L04AB01	etanercept - biološki lijek	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju	Pfizer	Enbrel	25mg	4x25mg	IL60	RK; SZK	12,130 €	275,47 €
L04AB01	etanercept - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Pfizer	Enbrel	50mg/1ml	4x(50mg/1ml)	IL60	RK; SZK	22,540 €	539,76 €
L04AB01	etanercept - biološki lijek	rastvor za injekciju u penu sa uloškom	Pfizer	Enbrel	50mg/1ml	4x(50mg/1ml)	IL60	RK; SZK	22,540 €	539,76 €
L04AB02	infliksimab - biološki lijek	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Janssen Biologics	Remicade	100mg	1x100mg	IL61	SZK*	18,090 €	364,38 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L04AB02	infliksimab - biološki sličan lijek	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Hospira	Inflectra	100mg	1x100mg	IL61	SZK*		233,06 €*
L04AB04	adalimumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	AbbVie Biotechnology Deutschland GmbH	Humira	20mg/0,2ml	2x(20mg/0,2ml)	IL62/1	RK; SZK		230,75 €
L04AB04	adalimumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	AbbVie Biotechnology Deutschland GmbH	Humira	40mg/0,4ml	2x(40mg/0,4ml)	IL62	RK; SZK		443,04 €*
L04AB04	adalimumab - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Alvotech	Hukyndra	40mg	2x0,4ml	IL62	RK; SZK		328,44 €
L04AB04	adalimumab - biološki sličan lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Sandoz	Hyrimoz	40mg/0,8ml	2x0,8ml	IL62	RK; SZK		328,44 €
L04AB04	adalimumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu			80mg/0,8ml		IL62	RK; SZK		
L04AB06	golimumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Janssen Biologics	Simponi	50mg	1x0,5ml	IL63/2	RK; SZK	27,990 €	689,20 €
L04AC05	ustekinumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Janssen	Stelara	130mg/26ml	1x26ml	IL88	SZK		1.763,75 €*
L04AC05	ustekinumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Janssen	Stelara	90mg/ml	1x1ml	IL88	SZK		2.130,20 €*
L04AC07	tocilizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	RoActemra	80mg/4ml	1x(80mg/4ml)	IL63/1	SZK*		107,41 €
L04AC07	tocilizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	RoActemra	200mg/10ml	1x(200mg/10ml)	IL63/1	SZK*		264,01 €
L04AC07	tocilizumab - biološki lijek	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	RoActemra	400mg/20ml	1x(400mg/20ml)	IL63/1	SZK*		512,87 €
L04AC07	tocilizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Roche	RoActemra	162mg/0,9ml	4x0,9ml	IL63/3	RK*; SZK*		736,38 €
L04AC10	sekukinumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Novartis Pharma	Cosentyx	150mg	2x(150mg/1ml)	IL84	RK; SZK	31,810 €	847,86 €*
L04AC10	sekukinumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novartis Pharma	Cosentyx	150mg	2x(150mg/1ml)	IL84	RK; SZK		847,86 €*
L04AC10	sekukinumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novartis Pharma	Cosentyx	300mg	1x(300mg/2ml)	IL84	RK; SZK		848,02 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L04AC16	guselkumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Cilag AG	Tremfya	100mg/ml	1x1ml	IL84/1	RK; SZK	35,550 €	1.678,11 €*
L04AD01	ciklosporin A	oralni rastvor	Novartis Pharma	Sandimmun Neoral	5.000mg/50ml	1x(5.000mg/50ml)		RS; SZ		93,52 €
L04AD01	ciklosporin A	kapsula, meka	Novartis Pharma	Sandimmun Neoral	25mg	50x25mg		RS; SZ		20,02 €
L04AD01	ciklosporin A	kapsula meka	Novartis Pharma	Sandimmun Neoral	50mg	50x50mg		RS; SZ		36,36 €
L04AD01	ciklosporin A	kapsula meka	Novartis Pharma	Sandimmun Neoral	100mg	50x100mg		RS; SZ		86,04 €
L04AD01	ciklosporin A	koncentrat za infuzije			250mg/5ml			SZ		
L04AD01	ciklosporin A - generička paralela	oralni rastvor			5.000mg/50ml			RS; SZ		
L04AD01	ciklosporin A - generička paralela	kapsula, meka			25mg			RS; SZ		
L04AD01	ciklosporin A - generička paralela	kapsula meka			50mg			RS; SZ		
L04AD01	ciklosporin A - generička paralela	kapsula meka			100mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus	tableta sa produženim oslobađanjem			0,75mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus	tableta sa produženim oslobađanjem			1mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus	tableta sa produženim oslobađanjem			4mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus	kapsula, tvrda	Astellas	Prograf	0,5mg	30x0,5mg		RS; SZ		14,51 €
L04AD02	takrolimus	kapsula, tvrda	Astellas	Prograf	1mg	60x1mg		RS; SZ		53,15 €
L04AD02	takrolimus	kapsula, tvrda	Astellas	Prograf	5mg	30x5mg		RS; SZ		123,21 €
L04AD02	takrolimus	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Astellas	Advagraf	0,5mg	30x0,5mg		RS; SZ		18,49 €
L04AD02	takrolimus	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Astellas	Advagraf	1mg	60x1mg		RS; SZ		75,60 €
L04AD02	takrolimus	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Astellas	Advagraf	3mg	30x3mg		RS; SZ		120,17 €
L04AD02	takrolimus	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Astellas	Advagraf	5mg	30x5mg		RS; SZ		167,36 €
L04AD02	takrolimus - generička paralela	kapsula tvrda			0,5mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus - generička paralela	kapsula tvrda			1mg			RS; SZ		
L04AD02	takrolimus - generička paralela	kapsula tvrda			5mg			RS; SZ		
L04AE01	fingolimod	kapsula, tvrda	Novartis Pharma	Gilenya	0,5mg	28x0,5mg	IL58	RK; SZK		955,87 €*
L04AE01	fingolimod	kapsula, tvrda	Teva	Fingolimod Teva	0,5mg	28x0,5mg	IL58	RK; SZK	26,683 €	605,80 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L04AE01	fingolimod	kapsula, tvrda	Bluepharma - Industria Farmaceutica S.A.	Estrela	0,5mg	28x0,5mg	IL58	RK; SZK	26,097 €	605,80 €
L04AE01	fingolimod	kapsula, tvrda	Stada	Fingolimod Stada	0,5mg	28x0,5mg	IL58	RK; SZK		605,80 €
L04AE03	siponimod	film tableta	Novartis Pharma	Mayzent	0.25mg	12x0.25mg	IL98	RK; SZK		100,10 €
L04AE03	siponimod	film tableta	Novartis Pharma	Mayzent	0.25mg	120x0.25mg	IL98	RK; SZK		960,42 €
L04AE03	siponimod	film tableta	Novartis Pharma	Mayzent	2mg	28x2mg	IL98	RK; SZK		1.151,12 €
L04AF01	tofacitinib	film tableta	Pfizer	Xeljanz	5mg	56x5mg	IL85	RK; SZK	23,280 €	621,25 €*
L04AG03	natalizumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Biogen Idec Denmark	Tysabri	300mg/15ml	1x(300mg/15ml)	IL57	SZK*		1.144,04 €*
L04AG03	natalizumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Biogen	Tysabri	150mg	2x1ml	IL57	SZK*	43,600 €	1.158,11 €*
L04AG05	vedolizumab - biološki lijek	prašak za infuzije	Takeda Austria GmbH	Entyvio	300mg	1x300mg	IL59	SZK*		1.504,41 €
L04AG05	vedolizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Takeda Austria GmbH	Entyvio	108mg/0,68ml	1x0,68ml	IL59	RK*; SZK*	18,810 €	376,10 €
L04AG05	vedolizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Takeda Austria GmbH	Entyvio	108mg/0,68ml	2x0,68ml	IL59	RK*; SZK*	18,810 €	752,21 €
L04AG05	vedolizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Takeda Austria GmbH	Entyvio	108mg/0,68ml	1x0,68ml	IL59	RK*; SZK*	18,810 €	375,92 €
L04AG05	vedolizumab - biološki lijek	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Takeda Austria GmbH	Entyvio	108mg/0,68ml	2x0,68ml	IL59	RK*; SZK*	18,810 €	751,85 €
L04AG11	anifrolumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Astra Zeneca	Saphnelo	300mg	1x2ml	IL18	SZK		990,56 €*
L04AG12	ofatumumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Novartis	Kesimpta	20mg	1x0,4ml	IL51	RK; SZK		1.302,80 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L04AK02	teriflunomid	tableta	Sanofi Aventis	Aubagio	14mg	28x14mg	IL49	RK; SZK		617,46 €*
L04AK02	teriflunomid	film tableta	Coripharma	Teriflunomid Zentiva	14mg	28x14mg	IL49	RK; SZK		314,68 €
L04AK02	teriflunomid	film tableta	Pharmacare Premium Ltd	Arteflumid	14mg	28x14mg	IL49	RK; SZK		314,68 €
L04AK02	teriflunomid	film tableta	Pharmacare Premium	Teriflunomid SK	14mg	28x14mg	IL49	RK; SZK		314,68 €
L04AX01	azatioprin	tableta			50mg			RS; SZ		
L04AX02	talidomid	kapsula			100mg		IL65	RS; SZ		
L04AX02	talidomid	obložena tableta			100mg		IL65	RS; SZ		
L04AX07	dimetilfumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Biogen Idec Denmark	Tecfidera	120mg	14x120mg	IL49	RK; SZK		96,63 €*
L04AX07	dimetil fumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Pharmadox Healthcare	Dimetex	120mg	14x120mg	IL49	RK; SZK		54,32 €
L02AX07	dimetil fumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Galenika	Difumarez	120mg	14x120mg	IL49	RK; SZK		54,32 €
L04AX07	dimetilfumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Biogen Idec Denmark	Tecfidera	240mg	56x240mg	IL49	RK; SZK		655,98 €*
L04AX07	dimetil fumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Pharmadox Healthcare	Dimetex	240mg	56x240mg	IL49	RK; SZK		413,27 €
L02AX07	dimetil fumarat	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Galenika	Difumarez	240mg	56x240mg	IL49	RK; SZK		413,27 €
M	LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KOŠTANO-MIŠIČNOG SISTEMA									
M01	ANTIINFLAMATORNI I ANTIREUMATSKI LJEKOVI									
M01A	NESTEROIDNI ANTIINFLAMATORNI I ANTIREUMATSKI LJEKOVI									
M01AB05	diklofenak	rastvor za injekciju	Hemofarm	Diklofenak	75mg/3ml	5x(75mg/3ml)		Z; SZ		1,10 €
M01AB05	diklofenak	tableta	Hemofarm	Rapten Duo	75mg	30x75mg		R; SZ		1,72 €
M01AB05	diklofenak	kapsula sa modifikovanim oslobađanjem	Krka	Naklofen Duo	75mg	20x75mg		R; SZ		1,15 €
M01AB05	diklofenak	tableta sa modifikovanim oslobađanjem	Hemofarm	Rapten Forte	100mg	20x100mg		R; SZ		0,80 €
M01AB05	diklofenak	supozitorija			50mg			R; SZ		
M01AB15	ketorolak	rastvor za injekciju			30mg/ml			Z; SZ		
M01AB16	aceklofenak	film tableta	Gedeon Richter	Aflamil	100mg	20x100mg		R; SZ		3,03 €
M01AC01	piroksikam	kapsula	Belupo	Lubor	20mg	20x20mg		R; SZ		0,75 €
M01AC06	meloksikam	tableta	Nobel	Melox Fort	15mg	30x15mg		R; SZ	0,065 €	1,96 €
M01AE01	ibuprofen	oralna suspenzija	Abbvie	Brufen	100mg/5ml (100ml)	1x100ml		R; Z; SZ		1,01 €
M01AE01	ibuprofen	film tableta	Hemofarm	Ibumax RP	400mg	30x400mg		R; SZ		1,40 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
M01AE02	naproksen	film tableta	Hemofarm	Naproksen	375mg	20x375mg		R; SZ		1,38 €
M01AE03	ketoprofen	film tableta	Lek	Ketonal Forte	100mg	20x100mg		R; SZ	0,120 €	1,27 €
M01AE03	ketoprofen	rastvor za injekciju	Lek	Ketonal	100mg/2ml	10x2ml		Z; SZ		2,39 €
M01C	SPECIFIČNA ANTIREUMATSKA SREDSTVA									
M01CC01	penicilamin	tableta, kapsula			250mg			RS; SZ		
M03	MIŠIĆNI RELAKSANSI									
M03A	MIORELAKSANSI SA PERIFERNIM DJELOVANJEM									
M03AB01	suksametonijum	rastvor za injekciju/infuziju			100mg/2ml			SZ		
M03AC01	pankuronijum bromid	injekcija			4mg/2ml			SZ		
M03AC03	vekuronijum bromid	prašak za injekciju			4mg			SZ		
M03AC09	rokuronijum bromid	rastvor za injekciju/infuziju	AS Kalceks	Rocuronium Bromide Kalceks	50mg/5ml	10x5ml		SZ		30,64 €
M03AC11	cisatrakurijum	rastvor za injekciju/infuziju			2mg/ml			SZ		
M03AX01	klostridium botulinum tip A toksin	prašak za injekciju			50 U		IM01	SZK*		
M03AX01	klostridium botulinum tip A toksin	prašak za injekciju			100 U		IM01	SZK*		
M03AX01	klostridium botulinum tip A toksin	prašak za injekciju			500 U		IM01	SZK*		
M04	LJEKOVI ZA LJEČENJE GIHTA									
M04AA01	alopurinol	tableta	Hemofarm	Alopinol	100mg	40x100mg		RS; SZ		0,88 €
M04AA01	alopurinol	tableta	Belupo	Alopinol Belupo	100mg	100x100mg		RS; SZ		2,20 €
M05	LJEKOVI U TERAPIJI OBOLJENJA KOSTIJU									
M05B	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA STRUKTURU KOSTI I MINERALIZACIJU									
M05BA	BISFOSFANATI									
M05BA04	alendronat	tableta; film tableta			70mg		IM03	RS; SZ		
M05BA06	ibandronska kiselina	film tableta			50mg		IM04	RS; SZ		
M05BA06	ibandronska kiselina	film tableta	Pharmathen	Alvodronic	150mg	1x150mg	IM03/1	RS; SZ		4,08 €
M05BA06	ibandronska kiselina	film tableta	Hemofarm	Idika	150mg	1x150mg	IM03/1	RS; SZ		4,08 €
M05BA06	ibandronska kiselina	koncentrat za rastvor za infuziju	Pharmathen	Alvodronic	2mg/2ml	1x2ml	IM05	SZ		109,00 €
M05BA06	ibandronska kiselina	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Synthon BV	Alvodronic	3mg/3ml	1x3ml	IM05/1	SZ		11,03 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
M05BA06	ibandronska kiselina	rastvor za injekciju	Atnahs Pharma Denmark	Bonviva	3mg/3ml	1x(3mg/3ml)	IM05/1	SZ	76,470 €	11,03 €
M05BA08	zoledronska kiselina	koncentrat za rastvor za infuziju	Sanochemia Pharmazeutika GmbH	Zometa	4mg/5ml	1x(4mg/5ml)	IM06	SZ		91,10 €*
M05BA08	zoledronska kiselina	koncentrat za rastvor za infuziju	Accord	Zoledronic acid Accord	4mg/5ml	1x5ml	IM06	SZ	31,19 €	31,19 €
M05BB03	alendronska kiselina, holekalciferol	tableta	Merck Sharp & Dohme BV	Fosavance	70mg + 5.600 U	4x(70mg + 5.600 U)	IM03	RS; SZ	0,440 €	8,22 €
M05BX04	denosumab	rastvor za injekciju	Amgen	Prolia	60mg/ml	1x1ml	IM07	SZ	0,880 €	141,19 €
N	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVENI SISTEM									
N01	ANESTETICI									
N01A	OPŠTI ANESTETICI									
N01AB08	sevofluran	para za inhalaciju, tečnost (100%)	Aesica Queenborough Limited	Sevorane	250ml	1x250ml		SZ		70,59 €
N01AB08	sevofluran	para za inhalaciju, tečnost (100%)	Baxter	Sevofluran Baxter	250ml	6x250ml		SZ		402,65 €
N01AF03	tiopental natrijum	prašak za rastvor inf/inj			500mg			SZ		
N01AF03	tiopental natrijum	prašak za rastvor inf/inj			1.000mg			SZ		
N01AH01	fentanil §	rastvor za injekciju			0,1mg/2ml			SZ		
N01AH01	fentanil §	rastvor za injekciju			0,5mg/10ml			SZ		
N01AH02	alfentanil §	rastvor za injekciju			1mg/2ml			SZ		
N01AH02	alfentanil §	rastvor za injekciju			5mg/10ml			SZ		
N01AH06	remifentanil §	prašak za koncentrat za rastvor za injekciju/infuziju			2mg			SZ		
N01AX03	ketamin	rastvor za injekciju			50mg/10ml			SZ		
N01AX07	etomidat	rastvor za injekciju			20mg/10ml			SZ		
N01AX10	propofol	emulzija za injekciju/infuziju	Fresenius Kabi	Propofol 1% MCT Fresenius	10mg/ml	5x20ml		SZ		7,46 €
N01B	LOKALNI ANESTETICI									
N01BB01	bupivakain	rastvor za injekciju	Recipharma Monts	Marcaine 0,5%	5mg/ml (20ml)	5x20ml		SZ		21,27 €
N01BB01	bupivakain	rastvor za injekciju	Genexi	Marcaine Spinal 0,5%	5mg/ml (4ml)	5x4ml		SZ		15,64 €
N01BB02	lidokain hlorid	rastvor za injekciju	Galenika	Lidokain-Hlorid 1%	10mg/ml (3,5ml)	10x3.5ml		Z; SZ		2,05 €
N01BB02	lidokain	rastvor za injekciju	Galenika	Lidokain Hlorid 2%	20mg/ml (2ml)	50x2ml		Z; SZ		8,58 €
N01BB02	lidokain-hlorid 2%	rastvor za injekciju			40mg/2ml			Z; SZ		
N01BB02	lidokain	sprej			100mg/ml (50ml)			SZ		
N01BB02	lidokain	gel			2% (30g)			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N01BB52	lidokain, adrenalin	rastvor za injekciju	Galenika	Lidokain 2% - Adrenalin	(40mg + 0,025mg)/2ml	50x2ml		Z; SZ		7,37 €
N02	ANALGETICI									
N02A	OPIOIDI									
N02AA01	morfin §	tableta			10mg		IN11	RS; SZ		
N02AA01	morfin §	tableta			30mg		IN11	RS; SZ		
N02AA01	morfin §	tableta			60mg		IN11	RS; SZ		
N02AA01	morfin §	tableta			100mg		IN11	RS; SZ		
N02AA01	morfin §	oralne kapi	L. Molteni & C. DEI F. LLI	Oramorph	20mg/ml	1x20ml	IN11	RS; SZ		4,750 €
N02AA01	morfin §	rastvor za injekciju			20mg/ml		IN11	SZ		
N02AB02	petidin §	rastvor za injekciju			100mg/2ml			SZ		
N02AB03	fentanil §	transdermalni flasteri			25mcg/h		IN01	RS; SZ		
N02AB03	fentanil §	transdermalni flasteri			50mcg/h		IN01	RS; SZ		
N02AB03	fentanil §	transdermalni flasteri			100mcg/h		IN01	RS; SZ		
N02AJ13	tramadol, paracetamol	film tableta	Krka	Doreta	37,5mg+325mg	20x(37,5mg+325mg)	IN02	RS;SZ		2,06 €
N02AJ13	tramadol, paracetamol	film tableta	Krka	Doreta	75mg+650mg	20x(75mg+650mg)	IN02	RS;SZ		3,74 €
N02AX02	tramadol §	kapsula			50mg		IN02	RS; SZ		
N02AX02	tramadol §	tableta			50mg		IN02	RS; SZ		
N02AX02	tramadol §	tableta sa produženim oslobađanjem	Medochemie	Mabron Retard	100mg	30x100mg	IN02	RS; SZ		2,40 €
N02AX02	tramadol §	tableta sa produženim oslobađanjem			200mg		IN02	RS; SZ		
N02AX02	tramadol §	rastvor za injekciju	Krka	Tramadol Krka	50mg/ml	5x(50mg/ml)	IN02	SZ	1,225 €	1,85 €
N02AX06	tapentadol §	tableta sa produženim oslobađanjem	Gruenthal GmbH	Palexia SR	50mg	30x50mg	IN25	RS; SZ		16,780 €
N02AX06	tapentadol §	tableta sa produženim oslobađanjem	Gruenthal GmbH	Palexia SR	100mg	30x100mg	IN25	RS; SZ		32,600 €
N02AX06	tapentadol §	tableta sa produženim oslobađanjem	Gruenthal GmbH	Palexia SR	150mg	30x150mg	IN25	RS; SZ		45,120 €
N02B	OSTALI ANALGETICI I ANTIPIRETICI									
N02BA01	acetil salicilna kiselina	tableta			300mg			SZ		
N02BA01	acetil salicilna kiselina	tableta			500mg			SZ		
N02BB02	metamizol	rastvor za injekciju	Alkaloid	Analgin	2.500mg/5ml	50x(2.500mg/5ml)		Z; SZ		10,50 €
N02BE01	paracetamol	sirup			120mg/5ml (100ml)			R; SZ		
N02BE01	paracetamol	tableta	Galenika	Paracetamol Galenika	500mg	20x500mg		SZ	0,243 €	1,26 €
N02BE01	paracetamol	supozitorija			80mg			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N02BE01	paracetamol	supozitorija			150mg			SZ		
N02BE01	paracetamol	rastvor za infuziju	Pharma Swiss	Paracetamol PharmaSwiss	10mg/100ml	10x100ml	IN12	Z; SZ	4,010 €	12,89 €
N03	LJEKOVI ZA LIJEČENJE EPILEPSIJE									
N03A	ANTIEPILEPTICI									
N03AA02	fenobarbiton §	tableta			15mg			RS; SZ		
N03AA02	fenobarbiton §	tableta	Hemofarm	Phenobarbiton	100mg	30x100mg		RS; SZ	0,044 €	1,44 €
N03AA02	fenobarbiton §	prašak i rastvarač za rastvor za injekciju			220mg/2ml			SZ		
N03AD01	etosuksimid - originator	sirup			250mg/5ml		IN21	RS; SZ		
N03AD01	etosuksimid	tableta			250mg		IN21	RS;SZ		
N03AE01	klonazepam	tableta			2mg			RS; SZ		
N03AF01	karbamazepin	oralna suspenzija			100mg/5mL			RS; SZ		
N03AF01	karbamazepin	tableta	Hemofarm	Karbapin	200mg	50x200mg		RS; SZ		2,00 €
N03AF01	karbamazepin	tableta sa modificovanim oslobađanjem			400mg			RS; SZ		
N03AF02	okskarbazepin - originator	tableta			300mg		IN21	RS; SZ		
N03AF02	okskarbazepin - originator	suspenzija			60mg/ml		IN21	RS; SZ		
N03AG01	valproinska kiselina	sirup	Sanofi Aventis	Eftil	50mg/ml (150ml)	1x150ml		RS; SZ		3,93 €
N03AG01	valproinska kiselina sa natrijum valproatom	tableta sa produženim oslobađanjem	Sanofi Aventis	Eftil	145mg + 333mg	30x(145mg + 333mg)		RS; SZ		2,91 €
N03AG04	vigabatrin - originator	kapsula; film tableta			500mg		IN22	RS; SZ		
N03AX03	sultiam - originator	tableta			50mg		IN20	RS; SZ		
N03AX03	sultiam - originator	tableta			200mg		IN20	RS; SZ		
N03AX09	lamotrigin - originator	tableta	Glaxo Smith Kline	Lamictal	25mg	30x25mg	IN13	RS; SZ		1,16 €
N03AX09	lamotrigin - originator	tableta	Glaxo Smith Kline	Lamictal	50mg	30x50mg	IN13	RS; SZ		2,48 €
N03AX09	lamotrigin - originator	tableta	Glaxo Smith Kline	Lamictal	100mg	30x100mg	IN13	RS; SZ		4,57 €
N03AX09	lamotrigin - generička paralela	tableta			25mg		IN13	RS; SZ		
N03AX09	lamotrigin - generička paralela	tableta			50mg		IN13	RS; SZ		
N03AX09	lamotrigin - generička paralela	tableta			100mg		IN13	RS; SZ		
N03AX11	topiramam - originator	film tableta			25mg		IN14	RS; SZ		
N03AX11	topiramam - originator	film tableta			50mg		IN14	RS; SZ		
N03AX11	topiramam - originator	film tableta			100mg		IN14	RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N03AX11	topiramát - generička paralela	film tableta			25mg		IN14	RS; SZ		
N03AX11	topiramát - generička paralela	film tableta			50mg		IN14	RS; SZ		
N03AX11	topiramát - generička paralela	film tableta			100mg		IN14	RS; SZ		
N03AX11	topiramát - generička paralela	film tableta			200mg		IN14	RS; SZ		
N03AX12	gabapentin - originator	kapsula tvrda			100mg		IN15	RS; SZ		
N03AX12	gabapentin - originator	kapsula tvrda	Pfizer	Neurontin	300mg	50x300mg	IN15	RS; SZ	0,570 €	4,78 €
N03AX12	gabapentin - generička paralela	kapsula tvrda			100mg		IN15	RS; SZ		
N03AX12	gabapentin - generička paralela	kapsula tvrda			300mg		IN15	RS; SZ		
N03AX14	levetiracetam	rastvor za injekciju			100mg/ml		IN14	SZ		
N03AX14	levetiracetam	oralni rastvor			100mg/ml (300ml)		IN14	RS; SZ		
N03AX14	levetiracetam	film tableta	Remedica Ltd	Quetra	250mg	60x250mg	IN14	RS; SZ		6,35 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	Remedica Ltd	Quetra	500mg	60x500mg	IN14	RS; SZ		7,66 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	Hemofarm	Levetiracetam HF	500mg	60x500mg	IN14	RS; SZ		7,66 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	Remedica Ltd	Quetra	1000mg	60x1000mg	IN14	RS; SZ		14,96 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	Hemofarm	Levetiracetam HF	1000mg	60x1000mg	IN14	RS; SZ		14,96 €
N03AX15	zonisamid - originator	kapsula, tvrda			25mg		IN21	RS; SZ		
N03AX15	zonisamid - originator	kapsula, tvrda			50mg		IN21	RS; SZ		
N03AX15	zonisamid - originator	kapsula, tvrda			100mg		IN21	RS; SZ		
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Balkanpharma Dupnitsa AD	Epica	50mg	90x50mg	IN15/1	RS; SZ	0,892 €	10,71 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Pregalix	50mg	56x50mg	IN15/1	RS; SZ	0,80 €	6,67 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Gabapreg	50mg	90x50mg	IN15/1	RS; SZ	0,40 €	10,71 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Balkanpharma Dupnitsa AD	Epica	75mg	60x75mg	IN15/1	RS; SZ	0,646 €	4,68 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Pregalix	75mg	56x75mg	IN15/1	RS; SZ	0,35 €	4,37 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Gabapreg	75mg	56x75mg	IN15/1	RS; SZ	0,17 €	4,37 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Balkanpharma Dupnitsa AD	Epica	150mg	60x150mg	IN15/1	RS; SZ	0,341 €	8,30 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Pregalix	150mg	56x150mg	IN15/1	RS; SZ	0,31 €	7,74 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pharmathen	Gabapreg	150mg	56x150mg	IN15/1	RS; SZ	0,15 €	7,74 €
N04	LJEKOVI ZA LIJEČENJE PARKINSONOVE BOLESTI									
N04A	ANTIHLINERGIČKI LJEKOVI									
N04AA01	trihexifenidil §	tableta			2mg			RS; SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N04AA01	trihexifenidil §	tableta			5mg			RS; SZ		
N04AA02	biperiden	tableta	Alkaloid	Mendilex	2mg	50x2mg		RS; SZ		1,80 €
N04AA02	biperiden	ampula; injekcija			5mg/ml			Z; SZ		
N04B	DOPAMINERGIČKI LJEKOVI									
N04BA02	levodopa, benzerazid	tableta			200mg + 50mg		IN16	RS; SZ		
N04BA02	levodopa, benzerazid	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda			100mg + 25mg		IN16	RS; SZ		
N04BC04	ropinirol	tableta sa produženim oslobađanjem	Glaxo Smith Kline	Requip Modutab	2mg	28x2mg	IN16	RS; SZ		5,45 €
N04BC04	ropinirol	tableta sa produženim oslobađanjem	Glaxo Smith Kline	Requip Modutab	4mg	28x4mg	IN16	RS; SZ		10,61 €
N04BC04	ropinirol	tableta sa produženim oslobađanjem	Glaxo Smith Kline	Requip Modutab	8mg	28x8mg	IN16	RS; SZ		18,47 €
N04BC05	pramipeksol	tableta			0,18mg		IN03	RS; SZ		
N04BC05	pramipeksol	tableta			0,7mg		IN03	RS; SZ		
N04BC05	pramipeksol	tableta sa produženim oslobađanjem			0,52mg		IN03	RS; SZ		
N04BC05	pramipeksol	tableta sa produženim oslobađanjem			1,05mg		IN03	RS; SZ		
N04BC05	pramipeksol	tableta sa produženim oslobađanjem			2,1mg		IN03	RS; SZ		
N05	PSIHOLEPTICI									
N05A	ANTIPSIHOTICI									
N05AA01	hlorpromazin	film tableta			25mg			RS; SZ		
N05AA01	hlorpromazin	ampula			25mg/1ml			Z; SZ		
N05AA01	hlorpromazin	ampula			50mg/2ml			Z; SZ		
N05AA02	levomepromazin	tableta			25mg			RS; SZ		
N05AA02	levomepromazin	tableta			100mg			RS; SZ		
N05AB02	flufenazin	obložena tableta	Krka	Moditen	1mg	25x1mg		RS; SZ	0,343 €	4,68 €
N05AB02	flufenazin	obložena tableta	Krka	Moditen	2,5mg	100x2,5mg		RS; SZ	0,282 €	8,50 €
N05AB02	flufenazin	obložena tableta	Krka	Moditen	5mg	100x5mg		RS; SZ	0,169 €	10,70 €
N05AB02	flufenazin	rastvor za injekciju	Krka	Moditen Depo	25mg/ml	5x1ml		Z; SZ	0,088 €	15,09 €
N05AD01	haloperidol	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Haloperidol	2mg	25x2mg		RS; SZ	0,150 €	1,33 €
N05AD01	haloperidol	tableta	Zdravlje AD Leskovac	Haloperidol	10mg	30x10mg		RS; SZ	0,320 €	2,70 €
N05AD01	haloperidol	rastvor za injekciju			5mg/ml			Z; SZ		
N05AD01	haloperidol	rastvor za injekciju	Krka	Haldol Depo	50mg/ml	5x(50mg/ml)		Z; SZ	0,191 €	16,24 €
N05AH02	klozapin	tableta	Remedica Ltd	Clozapine	25mg	50x25mg	IN17	RS; SZ	0,305 €	1,08 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N05AH02	klozapin	tableta	Salutas Pharma GmbH	Clozapin Sandoz	25mg	50x25mg	IN17	RS; SZ		1,08 €
N05AH02	klozapin	tableta	Salutas Pharma GmbH	Clozapin Sandoz	100mg	50x100mg	IN17	RS; SZ		2,60 €
N05AH02	klozapin	tableta	Remedica Ltd	Clozapine Remedica	100mg	50x100mg	IN18	RS; SZ		2,60 €
N05AH03	olanzapin	tableta	Krka	Zalasta	5mg	28x5mg	IN18	RS; SZ	0,615 €	6,66 €
N05AH03	olanzapin	film tableta	Actavis	Onzapin	5mg	28x5mg	IN18	RS; SZ	0,590 €	6,66 €
N05AH03	olanzapin	tableta	Krka	Zalasta	10mg	28x10mg	IN18	RS; SZ	0,628 €	12,73 €
N05AH03	olanzapin	film tableta	Actavis	Onzapin	10mg	28x10mg	IN18	RS; SZ	0,550 €	12,73 €
N05AH03	olanzapin	oralna disperzibilna tableta	Actavis	Onzapin	15mg	28x15mg	IN18	RS; SZ	0,695 €	23,61 €
N05AH03	olanzapin	oralna disperzibilna tableta	Actavis	Onzapin	20mg	28x20mg	IN18	RS; SZ	0,660 €	24,21 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Zaklady	Pentiax	25mg	60x25mg	IN18	RS; SZ	1,31 €	4,90 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Zaklady	Pentiax	100mg	60x100mg	IN18	RS; SZ	0,64 €	9,54 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Zaklady	Pentiax	200mg	60x200mg	IN18	RS; SZ	0,48 €	14,54 €
N05AH04	kvetiapin	tableta sa produženim oslobađanjem			50mg		IN18	RS; SZ		
N05AL01	sulpirid	kapsula tvrda	Alkaloid	Eglonyl	50mg	30x50mg		RS; SZ		1,87 €
N05AL01	sulpirid	tableta	Alkaloid	Eglonyl Forte	200mg	10x200mg		RS; SZ		2,18 €
N05AL01	sulpirid	rastvor za injekciju			100mg/2ml			SZ		
N05AN01	litijum karbonat	tableta, kapsula			300mg			RS; SZ		
N05AX08	risperidon	film tableta	Krka	Torendo	1mg	20x1mg	IN05	RS; SZ	0,477 €	1,64 €
N05AX08	risperidon	film tableta	Krka	Torendo	2mg	20x2mg	IN05	RS; SZ	0,250 €	2,00 €
N05AX08	risperidon	film tableta	Krka	Torendo	3mg	20x3mg	IN05	RS; SZ	0,171 €	2,06 €
N05AX08	risperidon	film tableta			4mg		IN05	RS; SZ		
N05AX08	risperidon	prašak i rastvarač za injekciju sa produženim oslobađanjem	Cilag AG	Rispolept Consta	25mg/2ml	1x(25mg/2ml)	IN06	Z; SZ		66,54 €*
N05AX08	risperidon	prašak i rastvarač za injekciju sa produženim oslobađanjem	Cilag AG	Rispolept Consta	37,5mg/2ml	1x(37,5mg/2ml)	IN06	Z; SZ		89,49 €*
N05AX08	risperidon	prašak i rastvarač za injekciju sa produženim oslobađanjem	Cilag AG	Rispolept Consta	50mg/2ml	1x(50mg/2ml)	IN06	Z; SZ		107,49 €*
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju s produženim oslobađanjem			50mg/0,5ml		IN06/1	Z; SZ		
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju s produženim oslobađanjem	Janssen Pharmaceutica	Xeplion	75mg/0,75ml	1x0,75ml	IN06/1	Z; SZ		183,34 €*
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Actavis	Paliperidon Teva	75mg/0,75ml	1x0,75ml	IN06/1	Z; SZ	4,580 €	128,71 €
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju s produženim oslobađanjem	Janssen Pharmaceutica	Xeplion	100mg/ml	1x1ml	IN06/1	Z; SZ		221,83 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Actavis	Paliperidon Teva	100mg/ml	1x1ml	IN06/1	Z; SZ	4,260 €	159,16 €
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju s produženim oslobađanjem	Janssen Pharmaceutica	Xeplion	150mg/1,5ml	1x1,5ml	IN06/1	Z; SZ		324,77 €*
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Actavis	Paliperidon Teva	150mg/1,5ml	1x1,5ml	IN06/1	Z; SZ	4,090 €	234,83 €
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Janssen	Trevicta	263mg/1,315ml	1x1,315ml	IN06/3	Z; SZ	5,360 €	544,10 €
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Janssen	Trevicta	350mg/1,75ml	1x1,75ml	IN06/3	Z; SZ	4,950 €	662,57 €
N05AX13	paliperidon	suspenzija za injekciju sa produženim oslobađanjem	Janssen	Trevicta	525mg/2,625ml	1x2,625ml	IN06/3	Z; SZ	4,780 €	985,28 €
N05AX15	kariprazin	kapsula tvrda	Gedeon Richter	Reagila	1,5mg	28x1,5mg	IN06/2	RS; SZ	5,430 €	45,41 €
N05AX15	kariprazin	kapsula tvrda	Gedeon Richter	Reagila	3mg	28x3mg	IN06/2	RS; SZ	2,710 €	48,93 €
N05AX15	kariprazin	kapsula tvrda	Gedeon Richter	Reagila	4,5mg	28x4,5mg	IN06/2	RS; SZ	1,810 €	52,09 €
N05AX15	kariprazin	kapsula tvrda	Gedeon Richter	Reagila	6mg	28x6mg	IN06/2	RS; SZ	1,360 €	52,42 €
N05B	ANKSIOLITICI									
N05BA01	diazepam	mikroklizma / rektalni rastvor			5mg/2,5ml		IN07	R; Z; SZ		
N05BA01	diazepam	tableta	Hemofarm	Diazepam	2mg	30x2mg	IN07/1	R; SZ		0,74 €
N05BA01	diazepam	tableta	Galenika	Bensedin	2mg	30x2mg	IN07/1	R; SZ	0,076 €	0,59 €
N05BA01	diazepam	tableta	Hemofarm	Diazepam	5mg	30x5mg	IN07/2	RS; SZ		0,76 €
N05BA01	diazepam	tableta	Galenika	Bensedin	5mg	30x5mg	IN07/2	RS; SZ	0,038 €	0,76 €
N05BA01	diazepam	tableta	Hemofarm	Diazepam	10mg	30x10mg	IN07/3	RS; SZ		1,00 €
N05BA01	diazepam	tableta	Galenika	Bensedin	10mg	30x10mg	IN07/3	RS; SZ	0,026 €	1,00 €
N05BA01	diazepam	rastvor za injekciju	Alkaloid	Diazepam Alkaloid	10mg/2ml	10x2ml		Z; SZ		2,49 €
N05BA01	diazepam	rastvor za injekciju	Galenika	Bensedin	10mg/2ml	10x2ml		Z; SZ	0,140 €	2,49 €
N05BA06	lorazepam	injekcija			2mg/ml			SZ		
N05BA06	lorazepam	rastvor za injekciju	Medochemie Limited	Losepan	4mg/ml	10x1ml		SZ		22,300 €
N05BA06	lorazepam	tableta	Hemofarm	Lorazepam HF	1mg	30x1mg	IN07/4	RS; SZ		0,90 €
N05BA06	lorazepam	tableta	Hemofarm	Lorazepam HF	2,5mg	20x2,5mg	IN07/4	RS; SZ		0,78 €
N05BA06	lorazepam	tableta	Belupo	Lorsilan	2,5mg	20x2,5mg	IN07/4	RS; SZ		0,78 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Alkaloid	Lexilium	1,5mg	30x1,5mg	IN07/1	R; SZ		0,60 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Hemofarm	Bromazepam HF	3mg	30x3mg	IN07/2	RS; SZ		0,79 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Hemofarm	Bromazepam HF	6mg	20x6mg	IN07/3	RS; SZ		0,75 €
N05BA09	klobazam - originator	tableta			10mg		IN21	RS; SZ		
N05BA12	alprazolam	tableta	Galenika	Ksalol	0,25mg	30x0,25mg	IN07/3	RS; SZ	0,029 €	0,45 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N05BA12	alprazolam	tableta	Galenika	Ksalol	0,5mg	30x0,5mg	IN07/3	RS; SZ	0,043 €	0,65 €
N05BA12	alprazolam	tableta	Galenika	Ksalol	1mg	30x1mg	IN07/3	RS; SZ	0,028 €	1,52 €
N05C	HIPNOTICI I SEDATIVI									
N05CD02	nitrazepam	tableta	Bosna Lijek	Trazem	5mg	10x5mg	IN07/3	RS; SZ	0,031 €	0,31 €
N05CD08	midazolam	rastvor za injekciju			1mg/ml			SZ		
N05CD08	midazolam	rastvor za injekciju			5mg/ml			SZ		
N05CD08	midazolam	rastvor za oralnu sluzokožu			5mg			SZ		
N05CD08	midazolam	rastvor za oralnu sluzokožu			10mg			SZ		
N05CF02	zolpidem	film tableta	Lek	Sanval	5mg	20x5mg	IN07/3	RS; SZ	0,040 €	0,60 €
N05CF02	zolpidem	film tableta	Lek	Sanval	10mg	20x10mg	IN07/3	RS; SZ	0,050 €	0,62 €
N06	PSIHOANALEPTICI									
N06A	ANTIDEPRESIVI									
N06AA04	klomipramin	obložena tableta			25mg		IN07/3	RS; SZ		
N06AA09	amitriptilin	film tableta			10mg		IN07/3	RS; SZ		
N06AA09	amitriptilin	film tableta			25mg		IN07/3	RS; SZ		
N06AA21	maprotilin	film tableta	Zdravlje AD Leskovac	Maprotilin	25mg	30x25mg	IN07/3	RS; SZ	1,320 €	1,60 €
N06AA21	maprotilin	film tableta	Zdravlje AD Leskovac	Maprotilin	50mg	30x50mg	IN07/3	RS; SZ	0,130 €	2,21 €
N06AB03	fluoksetin	tableta	Hemofarm	Flunisan	20mg	30x20mg	IN07/3	RS; SZ		2,15 €
N06AB05	paroksetin	film tableta	Glaxo Smith Kline	Seroxat	20mg	30x20mg	IN07/3	RS; SZ		2,14 €
N06AB06	sertralin	film tableta	Hemofarm	Sigene	50mg	28x50mg	IN07/3	RS; SZ		1,58 €
N06AB06	sertralin	film tableta	Nobel	Misol	50mg	28x50mg	IN07/3	RS; SZ		1,58 €
N06AB06	sertralin	film tableta	Hemofarm	Sigene	100mg	28x100mg	IN07/3	RS; SZ		3,70 €
N06AB10	escitalopram	film tableta	Hemofarm	Lata	10mg	28x10mg	IN07/3	RS; SZ		2,30 €
N06AX03	mianserin	film tableta			30mg		IN07/3	RS; SZ		
N06AX21	duloksetin	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Hemofarm	Taita	30mg	28x30mg	IN23	RS; SZ		4,68 €
N06AX21	duloksetin	gastrorezistentna kapsula, tvrda	Hemofarm	Taita	60mg	28x60mg	IN23	RS; SZ		8,05 €
N06BC01	kofein citrat	rastvor za infuziju			20mg/ml		IN24	SZK*		
N06D	LJEKOVI ZA TERAPIJU DEMENCIJE									
N06DX01	memantin	film tableta	Alkaloid	Ymana	10mg	28x10mg	IN09	RS; SZ		4,35 €
N06DX01	memantin	film tableta	Zaklady	Memalis	10mg	28x10mg	IN09	RS; SZ		4,35 €
N06DX01	memantin	film tableta	Zaklady	Memalis	20mg	28x20mg	IN09	RS; SZ		8,70 €
N07	OSTALI LJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVNI SISTEM									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
N07A	PARASIMPATOMIMETICI									
N07AA01	neostigmin	rastvor za injekciju			0,5mg/ml			SZ		
N07AA02	piridostigmin	obložena tableta			60mg			RS; SZ		
N07B	LJEKOVI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU ZA BOLESTI ZAVISNOSTI									
N07BC01	buprenorfin §	sublingvalna tableta			0,4mg		IN19	Z; SZ		
N07BC01	buprenorfin §	sublingvalna tableta	Alkaloid	Buprenorfin	2mg	7x2mg	IN19	Z; SZ		2,25 €
N07BC01	buprenorfin §	sublingvalna tableta	Alkaloid	Buprenorfin	8mg	7x8mg	IN19	Z; SZ		7,52 €
N07BC02	metadon §	oralni rastvor			10mg/ml (1.000ml)			Z; SZ		
N07X	OSTALI LJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVENI SISTEM									
N07XX02	riluzol	film tableta	Sanofi Aventis	Rilutek	50mg	56x50mg	IN10	RS; SZ		94,42 €
P	LJEKOVI ZA LIJEČENJE INFEKCIJA UZROKOVANIH PARAZITIMA									
P01	ANTIPROTOZOICI									
P01AB01	metronidazol	tableta	Belupo	Medazol	400mg	20x400mg		R; SZ	0,213 €	1,25 €
P01BA01	hlorokin	tableta			250mg			RS; SZ		
P01BA02	hidroksi-hlorokin	tableta			200mg			RS; SZ		
P02	ANTIHELMINTICI									
P02C	LJEKOVI PROTIV NEMATODA									
P02CA01	mebendazol	oralna suspenzija			100mg/5ml (30ml)			R; SZ		
P02CA01	mebendazol	tableta za žvakanje			100mg			R; SZ		
P02CA03	albendazol	tableta			400mg		IP01	RS; SZ		
P03	LJEKOVI PROTIV EKTOPARAZITA, SKABICIDI, INSEKTICIDI									
P03A	LJEKOVI PROTIV EKTOPARAZITA I SKABIJESA									
P03AX01	benzil benzoat	emulzija			25%			R; SZ		
R	LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI RESPIRATORNOG SISTEMA									
R03	LJEKOVI KOJI SE PRIMJENJUJU U OPSTRUKTIVNOJ PLUĆNOJ BOLESTI									
R03A	ADRENERGICI, INHALACIONI									
R03AC	SELEKTIVNI AGONISTI BETA-2-ADRENORECEPTORA									
R03AC02	salbutamol	rastvor za inhalaciju			5mg/ml			R; SZ		
R03AC02	salbutamol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Glaxo Smith Kline	Ventolin	0,1mg/dozi (200 doza)	1x200 doza		R; SZ		5,52 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
R03AC12	salmeterol	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Glaxo Smith Kline	Serevent inhaler CFC-Free	25mcg/dozi (120 doza)	1x120 doza	IR01	RS; SZ		14,81 €
R03AK	ADRENERGICI I DRUGI LJEKOVI ZA OPSTRUKTIVNE PLUĆNE BOLESTI U KOMBINACIJI									
R03AK03	fenoterol, ipratropijum bromid	rastvor za inhalaciju pod pritiskom			(0,05mg + 0,021mg)/dozi (200 doza)		IR01/1	RS; SZ		
R03AK06	flutikazon propionat, salmeterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Glaxo Smith Kline	Seretide Diskus	100mcg + 50mcg	1x60 doza	IR03	RS; SZ		14,11 €
R03AK06	flutikazon propionat, salmeterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Aeropharm	Airflusal Forspiro	250mcg + 50mcg	1x60 doza	IR03/1	RS; SZ	0,510 €	14,40 €
R03AK06	flutikazon propionat, salmeterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Aeropharm	Airflusal Forspiro	500mcg + 50mcg	1x60 doza	IR03/1	RS; SZ	0,670 €	19,18 €
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Astra Zeneca	Symbicort Turbuhaler	80mcg + 4,5mcg	60x(80mcg + 4,5mcg)	IR03/2	RS; SZ	0,880 €	14,26 €*
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Astra Zeneca	Symbicort Turbuhaler	160mcg + 4,5mcg	60x(160mcg + 4,5mcg)	IR03/1	RS; SZ	1,110 €	13,20 €*
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Aeropharm	Airbufo Forspiro	160mcg + 4,5mcg	60x(160mcg + 4,5mcg)	IR03/1	RS; SZ		9,28 €
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Astra Zeneca	Symbicort Turbuhaler	160mcg + 4,5mcg	120x(160mcg + 4,5mcg)	IR03/1	RS; SZ		26,39 €*
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Teva	Duosp Spiromax	160mcg + 4,5mcg	120x(160mcg + 4,5mcg)	IR03/1	RS; SZ		18,56 €
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Astra Zeneca	Symbicort Turbuhaler	320mcg + 9mcg	60x(320mcg + 9mcg)	IR03/1	RS; SZ	1,090 €	26,79 €*
R03AK07	budesonid, formoterol	prašak za inhalaciju	Teva	Duosp Spiromax	320mcg + 9mcg	60x(320mcg + 9mcg)	IR03/1	RS; SZ		18,86 €
R03AL01	fenoterol, ipratropijum bromid	rastvor za raspršivanje	Boehringer Ingelheim	Berodual	(0,5mg + 0,25mg)/ml (20ml)	1x20ml		RS; Z; SZ		3,47 €
R03AL04	indakaterol, glikopironijum bromid	prašak za inhalaciju, tvrda kapsula	Novartis Pharma	Ultibro Breezhaler	85mcg+43mcg	30x(85mcg+43mcg)	IR04/1	RS; SZ	1,170 €	36,59 €*
R03AL06	olodaterol, tiotropijum bromid	rastvor za inhalaciju	Boehringer Ingelheim	Spiolto Respimat	2.5mcg/potisak + 2.5mcg/potisak	1x4ml (60 potisaka, 30 doza)	IR04/1	RS; SZ		34,04 €
R03AL09	formoterol, glikopironijum bromid, beklometazon	rastvor za inhalaciju pod pritiskom	Chiesi Farmaceutici	Trimbow	5mcg+9mcg+ 87mcg	1x180 doza	IR14	RS; SZ		66,28 €*
R03AL11	formoterol, glikopironijum bromid, budesonid	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Astra Zeneca	Trixeo Aerosphere	5mcg+7,2mcg+160mcg	1x120 doza	IR13	RS; SZ	1,520 €	50,82 €*
R03B	OSTALI LJEKOVI ZA OPSTRUKTIVNE PLUĆNE BOLESTI, INHALACIONI									
R03BA02	budesonid	suspenzija za raspršivanje	Astra Zeneca	Pulmicort	0,25mg/ml (2ml)	20x2ml	IR02	RS; SZ	0,770 €	10,19 €
R03BA02	budesonid	suspenzija za raspršivanje	Astra Zeneca	Pulmicort	0,5mg/ml (2ml)	20x2ml	IR02	RS; SZ	0,600 €	16,39 €
R03BA02	budesonid	prašak za inhalaciju	Astra Zeneca	Pulmicort Turbuhaler	200mcg/dozi (100 doza)	1x100 doza	IR09	RS; SZ	0,340 €	9,70 €
R03BA05	flutikazon	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Glaxo Smith Kline	Flixotide	50mcg/dozi (120 doza)	1x120 doza	IR09	RS; SZ	0,660 €	6,24 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
R03BA05	flutikazon	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Glaxo Smith Kline	Flixotide	125mcg/dozi (60 doza)	1x60 doza	IR09	RS; SZ	0,520 €	6,28 €
R03BA05	flutikazon	suspenzija za inhalaciju pod pritiskom	Glaxo Smith Kline	Flixotide	250mcg/dozi (60 doza)	1x60 doza	IR09	RS; SZ	0,500 €	11,75 €
R03BA08	ciklesonid	rastvor za inhalaciju pod pritiskom	Takeda GmbH	Alvesco	160mcg/doza (60 doza)	1x60 doza	IR09	RS; SZ		15,28 €
R03BA08	ciklesonid	rastvor za inhalaciju pod pritiskom	Takeda GmbH	Alvesco	80mcg/doza (120 doza)	1x120 doza	IR09	RS; SZ		20,74 €
R03BB04	tiotropijum bromid	prašak za inhalaciju, tvrda kapsula	Boehringer Ingelheim	Spiriva	18mcg	30x18mcg	IR04	RS; SZ	0,894 €	22,41 €
R03C	ADRENERGICI, ZA SISTEMSKU PRIMJENU									
R03CC02	salbutamol	oralni rastvor	Galenika	Spalmotil	2mg/5ml (200ml)	1x200ml		R; SZ	0,315 €	2,34 €
R03CC02	salbutamol	tableta			2mg			R; SZ		
R03D	DRUGI LJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU U OPSTRUKTIVNIM BOLESTIMA PLUĆA									
R03DA04	teofilin	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda			125mg			RS; SZ		
R03DA04	teofilin	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Zdravlje AD Leskovac	Durofilin	250mg	40x250mg		RS; SZ	0,090 €	5,05 €
R03DA05	aminofilin	rastvor za injekciju			250mg/10ml			Z; SZ		
R03DA05	aminofilin	tableta sa produženim oslobađanjem			350mg			RS; SZ		
R03DC03	montelukast	granula	Merck Sharp & Dohme BV	Singular	4mg	28x4mg	IR05	RS; SZ	1,330 €	10,99 €
R03DC03	montelukast	tableta za žvakanje	Pharmathen	Alvokast	4mg	28x4mg	IR06	RS; SZ		4,15 €
R03DC03	montelukast	tableta za žvakanje	Merck Sharp & Dohme BV	Singular	5mg	28x5mg	IR06	RS; SZ	0,590 €	4,95 €
R03DC03	montelukast	tableta za žvakanje	Pharmathen	Alvokast	5mg	28x5mg	IR06	RS; SZ		4,95 €
R03DC03	montelukast	film tableta	Pharmathen	Alvokast	10mg	28x10mg	IR06	RS; SZ		5,48 €
R03DX05	omalizumab	rastvor za injekciju	Novartis Pharma	Xolair	150mg/ml	1x(150mg/1ml)	IR11	SZK	33,730 €	261,44 €* €
R03DX07	rofumilast	film tableta			500mcg		IR10	RS; SZ		
R03DX10	benralizumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Astra Zeneca	Fasenra	30mg/ml	1x1ml	IR12	SZK	40,000 €	1.935,38 €* €
R03DX11	tezepelumab	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom penu	Astra Zeneca	Tezspire	210mg/1,91ml	1x1,91ml	IR15	SZK		889,72 €
R05	LJEKOVI PROTIV KAŠLJA I PREHLADE									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
R05D	ANTITUSICI, ISKLJUČUJUĆI KOMBINACIJE SA EKSPEKTORANSIMA									
R05DB13	butamirat	oralni rastvor			4mg/5ml (200ml)			SZ		
R05DB13	butamirat	tableta			20mg			SZ		
R06	ANTIHISTAMINICI ZA SISTEMSKU UPOTREBU									
R06AC03	hloropiramin	rastvor za injekciju			20mg/2ml			Z; SZ		
R06AX13	loratadin	sirup	Hemofarm	Pressing	5mg/5ml (120ml)	1x120ml		R; Z; SZ		2,10 €
R07	OSTALI LJEKOVI SA DJELOVANJEM NA DISAJNE ORGANE									
R07AA02	poraktant alfa	suspenzija za endotraheopulmonalno ukapavanje			120mg/1,5ml		IR08	SZ		
R07AA02	poraktant alfa	bočica; injekcija			240mg/3ml		IR08	SZ		
S	LJEKOVI KOJI DJELUJU NA OKO I UHO									
S01	LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI OKA									
S01A	ANTIMIKROBNI I ANTIVIRUSNI LJEKOVI									
S01AA11	gentamicin	kapi za oči	Hemomont	Gentokulin	0,3% (10ml)	1x10ml		Z; R; SZ		1,50 €
S01AA11	gentamicin	mast za oči			0,30%			R; SZ		
S01AD03	aciclovir	mast za oči			3% (4,5g)			RS; SZ		
S01AX13	ciprofloksacin	kapi za oči			0,3% (5ml)		IS01	RS; SZ		
S01B	ANTIINFLAMATORNI LJEKOVI									
S01BA04	prednizolon	kapi za oči, suspenzija			0,5% (5ml)			Z; RS; SZ		
S01BC03	diklofenak	kapi za oči			0,1% (10ml)			RS; SZ		
S01C	ANTIINFLAMATORNI LJEKOVI U KOMBINACIJI SA ANTIINFEKTIVIMA									
S01CA01	neomicin, deksametazon	kapi za oči, rastvor	Hemomont	Neodeksacin	0,35% + 0,1% (10ml)	1x10ml		Z; RS; SZ		1,47 €
S01E	LJEKOVI ZA LIJEČENJE GLAUKOMA I MIOTICI									
S01EB01	pilocarpin	kapi za oči			2% (10ml)			RS; SZ		
S01EC01	acetazolamid	tablete			250mg			RS; SZ		
S01EC03	dorzolamid	kapi za oči, rastvor	Jadran Galenski Laboratorij	Dorzol	20mg/ml	1x5ml	IS01/1	Z; RS; SZ	0,125 €	3,07 €
S01EC04	brinzolamid	kapi za oči, suspenzija	Alcon-Couvreur N.V.	Azopt	10mg/ml	1x5ml	IS01/1	RS; SZ	0,250 €	4,15 €
S01ED01	timolol	kapi za oči, rastvor	Hemomont	Timadren	0,5% (5ml)	1x5ml		Z; RS; SZ		1,34 €
S01ED01	timolol	kapi za oči, rastvor	Galenika	Glaumol	0,5% (5ml)	1x5ml		Z; RS; SZ	0,062 €	1,34 €
S01ED51	timolol, dorzolamid	kapi za oči, rastvor	JGL	Glaumax	5mg/ml+20mg/ml	1x5ml	IS02	RS; SZ	0,130 €	5,35 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
S01ED51	timolol, dorzolamid	kapi za oči, rastvor	Santen Oy	Cosopt	5mg/ml+20mg/ml	1x5ml	IS02	RS; SZ		5,35 €
S01ED51	timolol, brinzolamid	kapi za oči, suspenzija	Alcon-Couvreur N.V.	Azarga	5mg/ml + 10mg/ml	1x5ml	IS02	RS; SZ	0,197 €	11,02 €*
S01EE01	latanoprost	kapi za oči, rastvor	Pfizer	Xalatan	0.005%	1x2,5ml	IS04	RS; SZ		3,87 €
S01EE01	latanoprost	kapi za oči, rastvor	Jadran Galenski Laboratorij	Latanox	50mcg/ml	1x2,5ml	IS04	RS; SZ	0,140 €	3,87 €
S01F	MIDRIJATICI I CIKLOPLEGICI									
S01FA01	atropin	kapi za oči			0,50%			RS; SZ		
S01FA01	atropin	kapi za oči			1%			RS; SZ		
S01FA06	tropikamid	kapi za oči			1% (10ml)			Z; RS; SZ		
S01FA06	tropikamid	kapi za oči			0,5%			Z; RS; SZ		
S01H	LOKALNI ANESTETICI									
S01HA03	tetrakain	kapi za oči			0,5%			Z; SZ		
S01J	DIJAGNOSTICI U OFTALMOLOGIJI									
S01JA01	fluorescein	kapi za oči			0,50%			SZ		
S01JA01	fluorescein	kapi za oči			1%			SZ		
S01JA01	fluorescein	kapi za oči			2%			SZ		
S01JA01	fluorescein	ampula			10%			SZ		
S01JA01	fluorescein	ampula			20%			SZ		
S01JA01	fluorescein	štapići						SZ		
S01K	HIRURŠKA POMOĆNA SREDSTVA									
S01KA02	hipromeloza	kapi za oči			0,5% (10ml)			Z; SZ		
S01L	LJEKOVI ZA POREMEĆAJ CIRKULACIJE U OKU									
S01LA04	ranibizumab	rastvor za injekciju	Novartis Pharma	Lucentis	10mg/ml (0,23ml)	1x0,23ml	IS03/1	SZK*		490,00 €*
S01LA05	aflibercept	rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Eylea	40mg/ml	1x(4mg/0,1ml)	IS03	SZK*		577,39 €*
S01LA05	aflibercept	rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Eylea	114,3mg/ml	1x0,263ml	IS05	SZK*		872,80 €*
S01LA09	faricimab	rastvor za injekciju	Roche	Vabysmo	120mg/ml	1x0,24ml	IS05	SZK*		780,57 €*
S03	LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI OKA I UHA									
S03AA30	bacitracin, neomicin	mast za oči			5g			R; SZ		
S03CA01	neomicin, deksametazon	kapi za uši/oči, rastvor	Galenika	Dexamethason-Neomycin	0,35% + 0,1% (10ml)	1x10ml		Z; RS; SZ		1,47 €
V	OSTALI LJEKOVI									
V03	OSTALI PREPARATI ZA LIJEČENJE RAZNIH BOLESTI									

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
V03AB	ANTIDOTI									
V03AB14	protamin sulfat	rastvor za injekciju			50mg/5ml			SZ		
V03AB15	nalokson	rastvor za injekciju/infuziju			400mcg/ml			Z; SZ		
V03AB23	acetilcistein	injekcija			300mg/3ml		IV01	SZ		
V03AB25	flumazenil	ampula; rastvor za inj/inf			0,5mg/5ml			SZ		
V03AB25	flumazenil	ampula; rastvor za inj/inf			1mg/10ml			SZ		
V03AB35	sugamadeks	rastvor za injekciju	Organon	Bridion	100mg/ml	10x2ml	IV02	SZ		687,56 €
V03AB37	idarucizumab	rastvor za injekciju/infuziju	Boehringer Ingelheim	Praxbind	2.5g/50ml	2x50ml	IV05	SZ		2.448,79 €*
V03AE	LJEKOVI ZA LIJEČENJE HIPERKALIJEMIJE									
V03AE02	sevelamer	film tablete	Genzyme Ltd.	Renvela	800mg	180x800mg	IV03	RS; SZ	6,635 €	71,49 €
V03AF	LJEKOVI ZA DETOKSIKACIJU U TERAPIJI ANTINEOPLASTICIMA									
V03AF01	mesna (merkaptotetan-sulfonska kiselina)	rastvor za injekciju			400mg/4 ml			SZ		
V03AF03	kalcijum folinat	rastvor za injekciju			50mg/5ml			SZ		
V03AF03	kalcijum folinat	rastvor za injekciju			100mg/10ml			SZ		
V03AF03	kalcijum folinat	rastvor za injekciju/infuziju			10mg/ml (100ml)			SZ		
V04	DIJAGNOSTIČKA SREDSTVA									
V04CF01	PPD tuberkulin	rastvor za injekciju			3 i.j./0,1ml			Z; SZ		
V06	OPŠTI NUTRIJENTI									
V06DB	namirnica za enteralnu primjenu-za posebne medicinske namene koja se koristi za potrebe ishrane pacijenata kod malnutricija, posebno onkoloških pacijenata i pacijenata koji imaju hroničnu kataboličku bolest ili kaheksiju , visoke energetske vrijednosti 306 Kcal/125ml i proteina 18g/125ml, obogaćen omega-3 masnim kiselinama DHA i EPA(0.73 g i 1.1g/125ml) i	plastična bočica			125ml			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
	vitaminom D (10.0 µg / 125ml)									
V06DB	dijetetski preparat baziran na proteinima kod pacijenata sa sarkopenijom, energetska vrijednost 387 Kcal/100g, proteini 52.2g/100g, sadrži Leucin, Esencijalne amino kiseline i Vitamin D	prašak			280g			SZ		
V06DB	namirnica za enteralnu primjenu - imunomodulirajući rastvor - normokaloričan (1,0 kcal/ml), bez vlakana, visok sadržaj proteina (5,5 g/100 ml) povećani nivoi glutamina i arginina, bogat EPA i DHA, sa 58% MCT, bez laktose	emulzija			500ml			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
V06DB	dijetetski preparat baziran na proteinima kod pacijenata sa sarkopenijom, energetska vrijednost 387 Kcal/100g, proteini 52.2g/100g, sadrži Leucin, Esencijalne amino kiseline i Vitamin D	limenka	Milupa	Fortifit	280g	1x280g	IV15	RS; SZ		11,340 €
V06DB	namirnica za enteralnu primjenu-za posebne medicinske namene koja se koristi za potrebe ishrane pacijenata kod malnutricija, posebno onkoloških pacijenata i pacijenata koji imaju hroničnu kataboličku bolest ili kaheksiju , visoke energetske vrijednosti 306 Kcal/125ml i proteina 18g/125ml, obogaćen omega-3 masnim kiselinama DHA i EPA(0.73 g i 1.1g/125ml) i vitaminom D (10.0 µg / 125ml)	plastična bočica	Nutricia	Forticare Advanced Cool Berry	125ml	4x125ml	IV16	RS; SZ		8,000 €
V06DB	namirnica za enteralnu primjenu-za posebne medicinske namene koja se koristi za potrebe ishrane pacijenata kod malnutricija, posebno onkoloških pacijenata i pacijenata koji imaju hroničnu kataboličku bolest ili kaheksiju , visoke energetske vrijednosti 306 Kcal/125ml i proteina 18g/125ml, obogaćen omega-3 masnim	plastična bočica	Nutricia	Forticare Advanced Cool Mango Peach	125ml	4x125ml	IV16	RS; SZ		8,000 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
	kiselinama DHA i EPA(0.73 g i 1.1g/125ml) i vitaminom D (10.0 µg / 125ml)									
V06DX01	dijetetski preparat - za preosjetljivost na bjelančevine mlijeka i soje, alergiju na hranu, malapsorpciju zbog intolerancije, sindrom kratkog crijeva, malapsorpciju poslije hirurškog zahvata, izrazitu proteinsko energetska malnutriciju, tešku proteinsku pothranjenost, nespecifičnu tešku proteinsko energijsku pothranjenost, cističnu fibrozu i atopijski dermatitis	prašak			400g		IV04	RS; SZ		
V06DX01	dijetetski proizvod - hrana za posebne medicinske namjene	prašak	Hemofarm	Modilac Expert Riz	400g	1x400g	IV06/2	RS; SZ		18,55 €
V06DX01	dijetetski preparat - ekstenzivni hidrolizat kazeina	prašak	UP Medi-Europa SA	Novalac Allernova AR	400g	1x400g	IV06	RS; SZ		15,69 €
V06DX01	dijetetski preparat - na bazi aminokiselina	prašak	SHS International LTD	Neocate Junior	400g	1x400g	IV06/3	RS; SZ		42,00 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
V06DX01	dijetetski preparat - ekstenzivni hidrolizat kazeina	prašak	SHS International LTD	Neocate LCP	400g	1x400g	IV06/1	RS; SZ		42,00 €
V06DX01	dijetetski preparat	prašak	Nutricia	Aptamil Allergy Digestive Care	400g	1x400g	IV06/2	RS; SZ		10,90 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Molino Rivetti Pietro	Mix for Bread Gluten Free and Milk Free	500g	1x500g	IV07	RS; SZ		1,06 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Aleksandrija Fruška Gora	Premium Univerzal Mix	500g	1x500g	IV07	RS; SZ		0,85 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Dr Schar	Mix IT	500g	1x500g	IV07	RS; SZ		1,39 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Aleksandrija Fruška Gora	Premium Univerzal Mix	1.000g	1x1000g	IV07	RS; SZ		1,70 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Dr Schar	Mix B	1.000g	1x1000g	IV07	RS; SZ		3,49 €
V06DX02	bezglutenski proizvod	prašak	Dr Schar	Mix C Patisserie	1.000g	1x1000g	IV07	RS; SZ		3,49 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Fresenius Kabi	Frebini Energy Drink	200ml	1x200ml	IV08	RS; SZ		1,90 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Fresenius Kabi	Supportan Drink	200ml	1x200ml	IV10	RS; SZ		3,45 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Fresenius Kabi	Fresubin Protein Energy Drink	200ml	1x200ml	IV08	RS; SZ		1,68 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Fresenius Kabi	Fresubin Renal	200ml	1x200ml	IV14	RS; SZ		3,60 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Nutricia	Infatrini	200ml	1x200ml	IV13	RS; SZ		2,46 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Nutricia	Nutrinidrink Multi Fibre	200ml	1x200ml	IV08	RS; SZ		1,68 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Nutricia	Nutridrink	200ml	1x200ml	IV08/1	RS; SZ		1,80 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična bočica	Nutricia	Nutridrink	200ml	4x200ml	IV08/1	RS; SZ		7,20 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu-za pacijente sa hroničnom insuficijencijom jetre-sa povećanim sadržajem aminokiselinama razgranatog lanca, sa trigliceridima srednjeg lanca i vlaknima	plastična bočica			200ml			SZ		
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična kesa	Fresenius Kabi	Supportan	500ml	1x500ml	IV10	RS; SZ		5,95 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična kesa	Fresenius Kabi	Fresubin	500ml	1x500ml	IV08	RS; SZ		3,75 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična kesa	Nutricia	Nutrison	500ml	1x500ml	IV12	RS; SZ		1,74 €
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu-sa viskom koncentracijom proteina za pacijente u metaboličkom stresu	plastična kesa			500ml			SZ		
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu- visoke energetske vrijednosti 1,5 kcal/mL, sa prilagođenim profilom ugljenih hidrata: nizak glikemijski indeks	plastična kesa			500ml			SZ		
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu- visoke energetske vrijednosti 1,0 kcal/mL, sa prilagođenim profilom ugljenih hidrata: nizak glikemijski indeks	plastična bočica			500ml			SZ		
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu-za pacijente sa malnutricijom, visokokalorijski rastvor 1,5Kcal/ml, proteini 6g/100ml,osmolnost 460mOsmol/L	plastična bočica			500ml			SZ		
V06DX03	namirnica za enteralnu primjenu	plastična kesa	Nutricia	Nutrison Energy Multi Fibre	1000ml	1x1000ml	IV12	RS; SZ		7,20 €
V07	OSTALI NETERAPIJSKI PROIZVODI									
V07AB	aqua pro injectione	rastvarač za parenteralnu upotrebu	Alkaloid	Aqua ad Iniectionabilia Alkaloid	5ml	50x5ml		Z; SZ		5,07 €
V07AB	voda za injekcije	rastvarač za parenteralnu upotrebu	Galenika	Voda za injekcije	5ml	50x5ml		Z; SZ		5,07 €
V07AB	voda za injekcije	rastvarač za parenteralnu upotrebu			5ml (500ml)			Z; SZ		
V08	KONTRASTNA SREDSTVA									
V08A	KONTRASTNA SREDSTVA SA JODOM									
V08AA05	joksitaminska kiselina	rastvor za oralnu i rektalnu primjenu			300mg joda/ml (100 ml)			SZ		

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
V08AB02	joheksol	rastvor za injekciju	GE Healthcare Ireland Limited	Omnipaque	350mg/ml	6x500ml		SZ		844,56 €*
V08AB02	joheksol	rastvor za injekciju	GE Healthcare Ireland Limited	Omnipaque	350mg/ml	10x100ml		SZ		250,42 €*
V08AB05	jopromid	rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Ultravist 300	300mg joda/ml (100ml)	10x100ml		SZ		325,24 €*
V08AB05	jopromid	rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Ultravist 370	370mg joda/ml (500ml)	8x500ml		SZ		1.538,69 €*
V08AB09	jodiksanol	rastvor za injekciju	GE Healthcare Ireland Limited	Visipaque	320mg/ml	10x200ml		SZ		306,35 €*
V08B	KONTRASTNA SREDSTVA BEZ JODA									
V08BA01	barijum sulfat	suspencija			100% (200ml)			SZ		
V08BA01	barijum sulfat	suspencija			100% (5.000ml)			SZ		
V08C	KONTRASTNA SREDSTVA ZA MAGNETNU REZONANCU									
V08CA02	gadoterična kiselina	rastvor za injekciju	GE Healthcare AS	Clariscan	0,5mmol/ml	10x10ml		SZ		176,050 €
V08CA02	gadoterična kiselina	rastvor za injekciju	GE Healthcare AS	Clariscan	0,5mmol/ml	10x20ml		SZ		203,25 €
V08CA09	gadobutrol	rastvor za injekciju; napunjeni injekcioni špric	Bayer Pharma AG	Gadovist	1mmol/ml (7,5ml)	5x7,5ml		SZ		259,89 €*
V08CA09	gadobutrol	rastvor za injekciju	Bayer Pharma AG	Gadovist	1mmol/ml (30ml)	10x30ml		SZ	1.530,000 €	1.736,99 €*
V08CA09	gadobutrol	rastvor za injekciju; napunjeni injekcioni špric			1mmol/ml (30ml)			SZ		
V08CA10	gadoksetinska kiselina	rastvor za injekciju; napunjeni injekcioni špric	Bayer Pharma AG	Primovist	0,25mmol/ml (10ml)	1x10ml	IV09	SZ		142,30 €*

Osnovna lista – lijekovi sa posebnim režimom propisivanja

Lijekove sa Liste lijekova sa posebnim režimom odobravanja, na osnovu konzilijarnih predloga konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice Brezovik i mišljenja konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore za odobravanje lijekova, odobrava Komisija za lijekove Ministarstva zdravlja za:

- liječenje rijetkih bolesti

- sprovođenje transplantacionih programa.

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
A16AB02	imigluceraza	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Genzyme (Sanofi)	Cerezyme	400 i.j.	1 x 400 i.j.	IA23	K	1.097,440 €	1.199,77 €
A16AX05	cink acetat	kapsula tvrda			50mg		IA27	K		
B02BD08	eptakog alfa (aktivirani)	prašak za rastvor za injekciju	Novo Nordisk	Novoseven	1mg (50K i.j.)	1x1mg	IB11	K	270,061 €	531,55 €
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Novartis Pharma	Revolade	25mg	28x25mg	IL83	K		734,23 €*
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Elpen Pharmaceutical	Elmopag	25mg	28x25mg	IL83	K		462,56 €
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Synthon Hispania	Ergotromb	25mg	28x25mg	IL83	K		462,56 €
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Novartis Pharma	Revolade	50mg	28x50mg	IL83	K		1.376,73 €*
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Elpen Pharmaceutical	Elmopag	50mg	28x50mg	IL83	K		867,34 €
B02BX05	eltrombopag	film tableta	Synthon Hispania	Ergotromb	50mg	28x50mg	IL83	K		867,34 €
B06AC02	ikatibant	rastvor za injekciju	Shire Pharmaceuticals Ireland Ltd.	Firazyr	30 mg/3 ml	1x3ml	IB18	K		1.052,36 €*
B06AC02	ikatibant	rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu	Pharmadox Healthcare Ltd.	Ikatibant SK	30mg/3ml	1x3ml	IB18	K		742,54 €
J01GB01	tobramicin	rastvor za raspršivanje			300mg/4ml		IJ09	K		
L01EJ01	ruksolitinib	tableta	Novartis Pharma	Jakavi	5mg	56x5mg	IL72/1	K		1.474,24 €
L01EJ01	ruksolitinib	tableta	Novartis Pharma	Jakavi	15mg	56x15mg	IL72	K		2.924,36 €*
L01EJ01	ruksolitinib	tableta	Novartis Pharma	Jakavi	20mg	56x20mg	IL72	K		2.924,36 €*
L01EK01	aksitinib	film tableta	Pfizer	Inlyta	1mg	56x1mg	IL74	K		584,28 €*
L01EK01	aksitinib	film tableta	Pfizer	Inlyta	5mg	56x5mg	IL74	K		2.875,50 €*
L01EL01	ibrutinib	kapsula tvrda	Janssen Cilag S.p.A.	Imbruvica	140mg	90x140mg	IL36/1	K		4.975,19 €*
L01EL02	akalabrutinib	kapsula tvrda	Astra Zeneca	Calquence	100mg	60x100mg	IL37	K	170,650 €	4.975,19 €*
L01EL02	akalabrutinib	film tableta	Astra Zeneca	Calquence	100mg	60x100mg	IL37	K	170,650 €	5.439,83 €*
L01FC01	daratumumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Janssen Biologics B.V.	Darzalex	20mg/ml	1x5ml	IL76	K		419,13 €*
L01FC01	daratumumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Janssen Biologics B.V.	Darzalex	20mg/ml	1x20ml	IL76	K		1.578,36 €*
L01FC01	daratumumab	rastvor za injekciju	Janssen	Darzalex	1800mg	1x15ml	IL76	K		4.361,81 €*
L01FX05	brentuksimab vedotin	prašak za koncentrat za rastvor za infuziju	Takeda GmbH	Adcetris	50mg	1x50mg	IL79/1	K		2.642,30 €
L01XC15	obinutuzumab	koncentrat za rastvor za infuziju	Roche	Gazyvaro	1000mg/40ml	1x40ml	IL26	K		2.212,92 €*

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja
L01XG03	iksazomib	kapsula tvrda	Takeda GmbH	Ninlaro	2.3mg	3x2.3mg	IL90	K		4.641,65 €
L01XG03	iksazomib	kapsula tvrda	Takeda GmbH	Ninlaro	3mg	3x3mg	IL90	K		4.641,65 €
L01XG03	iksazomib	kapsula tvrda	Takeda GmbH	Ninlaro	4mg	3x4mg	IL90	K		4.641,65 €
L01XJ01	vismodegib	kapsula tvrda	Roche	Erivedge	150mg	28x150mg	IL68	K		3.704,10 €
L01XK01	olaparib	tableta	Astra Zeneca	Lynparza	100mg	56x100mg	IL77/1	K		2.002,95 €
L01XK01	olaparib	tableta	Astra Zeneca	Lynparza	150mg	56x150mg	IL77/1	K		2.082,82 €
L04AA04	antitimocitni imunoglobulin kunića	koncentrat za rastvor za infuziju			20mg/ml		IL54	K		
L04AA04	antitimocitni imunoglobulin kunića	prašak za rastvor za infuziju			25mg		IL54	K		
L04AA10	sirolimus	tablete			1mg		IL56	K		
L04AC02	baziliksimumab - biološki lijek	prašak i rastvarač za injekciju/infuziju			20mg/5ml		IL64	K		
L04AX04	lenalidomid	kapsula tvrda	Celgene	Revlimid	10mg	21x10mg	IL69	K	253,550 €	2.305,54 €*
L04AX04	lenalidomid	kapsula, tvrda	Accord	Lenalidomide Accord	10mg	21x10mg	IL69	K	82,610 €	1.345,01 €
L04AX04	lenalidomid	kapsula, tvrda	Akciju Sabiedriba "Grindeks"	Lenalidomide Grindeks	10mg	21x10mg	IL69	K		1.345,01 €
L04AX04	lenalidomid	kapsula tvrda	Celgene	Revlimid	25mg	21x25mg	IL69	K	112,850 €	2.563,49 €*
L04AX04	lenalidomid	kapsula, tvrda	Accord	Lenalidomide Accord	25mg	21x25mg	IL69	K	41,400 €	1.642,57 €
L04AX04	lenalidomid	kapsula, tvrda	Akciju Sabiedriba "Grindeks"	Lenalidomide Grindeks	25mg	21x25mg	IL69	K		1.642,57 €
L04AX05	pirfenidon	film tableta	Roche	Esbriet	267mg	252x267mg	IL67	K		1.833,84 €
M09AX10	risdiplam	prašak za oralni rastvor	Roche	Evrysdi	0,75mg/ml	1x(0,75mg/ml)	IM02	K		7.415,71 €*
R05CB13	dornaze alfa	rastvor za raspršivanje			2.500 U (2,5mg)/2,5ml		IR07	K		

Doplatna lista

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguranik	Cijena pakovanja
A03FA01	metoklopramid	tableta	Alkaloid	Reglan	10mg	40x10mg		R		0,86 €	0,44 €	1,30 €
A10BA02	metformin	film tableta	Berlin-Chemie AG	Siofor 500	500mg	30x500mg		R	0,093 €	0,80 €	0,59 €	1,39 €
A10BA02	metformin	film tableta	Merck	Glucophage	500mg	60x500mg		R		1,40 €	0,20 €	1,60 €
A10BA02	metformin	film tableta	Merck	Glucophage	850mg	30x850mg		R	0,120 €	1,02 €	0,35 €	1,37 €
A10BA02	metformin	film tableta	Merck	Glucophage	1.000mg	30x1.000mg		R	0,100 €	1,28 €	0,51 €	1,79 €
A10BA02	metformin	tableta sa produženim oslobađanjem	Merck	Glucophage XR	500mg	30x500mg		R	0,240 €	0,70 €	1,11 €	1,81 €
A10BA02	metformin	tableta sa produženim oslobađanjem	Merck	Glucophage XR	1.000mg	30x1.000mg		R	0,190 €	1,08 €	1,74 €	2,82 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguranik	Cijena pakovanja
A10BD08	vildagliptin, metformin	film tableta	Hemofarm	Criteo duo	50mg+1000mg	60x(50mg+1000mg)	IA17/2	RS		11,91 €	2,09 €	14,00 €
A10BH02	vildagliptin	tableta	Novartis Pharma	Galvus	50mg	28x50mg	IA17	RS		5,60 €	3,40 €	9,00 €
B01AC04	klopidogrel	film tableta	Sanofi Winthrop Industrie	Plavix	75mg	28x75mg	IB02	RZ	0,270 €	3,23 €	4,14 €	7,37 €
B01AC24	tikagrelor	film tableta	Astra Zeneca	Brilique	90mg	56x90mg	IB04	RZ		19,83 €	22,26 €	42,09 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Galenika	Rivarox	10mg	10x10mg	IB07/3	RS	1,71 €	2,40 €	4,38 €	6,78 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Alkaloid	Rufixalo	10mg	30x10mg	IB07/3	RS		7,20 €	9,60 €	16,80 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Accord Healthcare Ltd.	Rivaroxaban Accord	15mg	28x15mg	IB07/1	RS	1,660 €	5,00 €	5,00 €	10,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Galenika	Rivarox	15mg	28x15mg	IB07/1	RS	1,11 €	5,00 €	9,00 €	14,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Alkaloid	Rufixalo	15mg	28x15mg	IB07/1	RS		5,00 €	5,00 €	10,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Accord Healthcare Ltd.	Rivaroxaban Accord	20mg	28x20mg	IB07/1	RS	1,250 €	5,00 €	5,00 €	10,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Galenika	Rivarox	20mg	28x20mg	IB07/1	RS	0,83 €	5,00 €	9,00 €	14,00 €
B01AF01	rivaroksaban	film tableta	Alkaloid	Rufixalo	20mg	28x20mg	IB07/1	RS		5,00 €	5,00 €	10,00 €
C01BC03	propafenon	film tableta	Alkaloid	Propafenon Alkaloid	150mg	50x150mg		RS		2,30 €	0,40 €	2,70 €
C02CA04	doksazosin	tableta	Krka	Kamiren	2mg	20x2mg		RS	0,095 €	0,74 €	0,21 €	0,95 €
C02CA04	doksazosin	tableta	Krka	Kamiren	4mg	20x4mg		RS	0,064 €	0,95 €	0,32 €	1,27 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Merck	Concor Cor	1,25mg	30x1,25mg		RS		0,43 €	1,25 €	1,68 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Hemofarm	Cor Tensec	1,25mg	30x1,25mg		RS		0,43 €	0,96 €	1,39 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Merck	Concor Cor	2,5 mg	30x2,5mg		RS		0,86 €	1,62 €	2,48 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Hemofarm	Cor Tensec	2,5mg	30x2,5mg		RS		0,86 €	0,52 €	1,38 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Hemofarm	Tensec	5mg	30x5mg		RS		1,13 €	0,14 €	1,27 €
C07AB07	bisoprolol	film tableta	Merck	Concor	5mg	30x5mg		RS		1,13 €	1,41 €	2,54 €
C09AA02	enalapril	tableta	Hemofarm	Prilenap	10mg	30x10mg		R		0,87 €	0,15 €	1,02 €
C09AA03	lizinopril	tableta	Bosna Lijek	Lopril	10mg	20x10mg		RS	0,040 €	0,56 €	0,22 €	0,78 €
C09AA03	lizinopril	tableta	Alkaloid	Skopryl	10mg	20x10mg		RS		0,56 €	0,22 €	0,78 €
C09AA03	lizinopril	tableta	Bosna Lijek	Lopril	20mg	20x20mg		RS	0,024 €	0,77 €	0,18 €	0,95 €
C09AA04	perindopril	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanil	5mg	30x5mg		R		1,51 €	2,39 €	3,90 €
C09AA04	perindopril	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanil	10mg	30x10mg		R		2,04 €	1,86 €	3,90 €
C09AA05	ramipril	tableta	Sanofi Aventis	Tritace	2,5mg	28x2,5mg		RS		0,82 €	0,47 €	1,29 €
C09AA05	ramipril	tableta	Sanofi Aventis	Tritace	5mg	28x5mg		RS		1,20 €	0,68 €	1,88 €
C09BA02	enalapril, hidrohlorotiazid	tableta	Krka	Enap H	10mg + 25mg	20x(10mg+25mg)		R	0,038 €	0,67 €	0,08 €	0,75 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguranik	Cijena pakovanja
C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	tableta	Belupo	lruzid	10mg + 12,5mg	30x(10mg+12,5mg)		RS		0,78 €	0,32 €	1,10 €
C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	tableta	Bosna Lijek	Lopril H	20mg + 12,5mg	20x(20mg+12,5mg)		RS		0,79 €	0,81 €	1,60 €
C09BA04	perindopril, indapamid	tableta	Krka	Prenewel	4mg + 1,25mg	30x(4mg + 1,25mg)		R		1,98 €	0,53 €	2,51 €
C09BA04	perindopril, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanil Combi	5mg+1,25mg	30x(5mg+1,25mg)		R		1,98 €	1,94 €	3,92 €
C09BA04	perindopril, indapamid	tableta	Krka	Prenewel	8mg + 2,5mg	30x(8mg + 2,5mg)		R		2,98 €	0,63 €	3,61 €
C09BA04	perindopril, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanil Combi HD	10mg+2,5mg	30x(10mg+2,5mg)		R		2,98 €	5,04 €	8,02 €
C09BA05	ramipril, hidrohlorotiazid	tableta	Sanofi Aventis	Tritace Comp LS	2,5mg + 12,5mg	28x(2,5mg+12,5mg)		RS		0,97 €	0,15 €	1,12 €
C09BA05	ramipril, hidrohlorotiazid	tableta	Sanofi Aventis	Tritace Comp	5mg + 25mg	28x(5mg+25mg)		RS		1,31 €	0,50 €	1,81 €
C09BB03	lizinopril, amlodipin	tableta	Gedeon Richter	Lisonorm	10mg+5mg	30x(10mg+5mg)		RS		1,37 €	2,32 €	3,69 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanor	5mg+5mg	30x(5mg+5mg)		RS		2,20 €	3,15 €	5,35 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanor	5mg+10mg	30x(5mg+10mg)		RS		2,42 €	3,01 €	5,43 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Krka	Amlessa	8mg+5mg	30x(8mg+5mg)		RS		2,84 €	0,57 €	3,41 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanor	10mg+5mg	30x(10mg+5mg)		RS		2,84 €	4,19 €	7,03 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Krka	Amlessa	8mg+10mg	30x(8mg+10mg)		RS		3,29 €	0,61 €	3,90 €
C09BB04	perindopril, amlodipin	tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Prexanor	10mg+10mg	30x(10mg+10mg)		RS		3,29 €	3,28 €	6,57 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Pharma Swiss	Amloram	2,5mg + 5mg	30x(2,5mg + 5mg)		RS	0,085 €	1,69 €	0,60 €	2,29 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Belupo	Amora	2,5mg+5mg	30x(2,5mg+5mg)		RS	0,08 €	1,69 €	0,60 €	2,29 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Galenika	Ramdopin	2.5mg+5mg	30x(2.5mg+5mg)		RS		1,69 €	0,60 €	2,29 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Pharma Swiss	Amloram	5mg + 5mg	30x(5mg + 5mg)		RS	0,110 €	2,09 €	1,31 €	3,40 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Belupo	Amora	5mg+5mg	30x(5mg+5mg)		RS	0,10 €	2,09 €	0,97 €	3,06 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Pharma Swiss	Amloram	5mg + 10mg	30x(5mg + 10mg)		RS	0,110 €	2,54 €	0,86 €	3,40 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Belupo	Amora	5mg+10mg	30x(5mg+10mg)		RS	0,120 €	2,54 €	0,17 €	3,44 €
C09BB07	ramipril, amlodipin	kapsula, tvrda	Pharma Swiss	Amloram	10mg + 5mg	30x(10mg + 5mg)		RS	0,127 €	2,96 €	0,87 €	3,83 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	tableta	Krka	Amlewel	4mg + 5mg + 1.25mg	30x(4mg + 5mg + 1.25mg)		RS		2,78 €	0,47 €	3,25 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguranik	Cijena pakovanja
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Triplixam	5mg+5mg+1,25mg	30x(5mg+5mg+1,25mg)		RS		2,78 €	3,64 €	6,42 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	tableta	Krka	Amlewel	4mg + 10mg + 1.25mg	30x(4mg + 10mg + 1.25mg)		RS		3,23 €	0,24 €	3,47 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Triplixam	5mg+10mg+1,25mg	30x(5mg+10mg+1,25mg)		RS		3,23 €	3,72 €	6,95 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	tableta	Krka	Amlewel	8mg+5mg+2,5mg	30x(8mg+5mg+2,5mg)		RS		3,78 €	1,44 €	5,22 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Triplixam	10mg+5mg+2,5mg	30x(10mg+5mg+2,5mg)		RS		3,78 €	5,17 €	8,95 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	tableta	Krka	Amlewel	8mg+10mg+2,5mg	30x(8mg+10mg+2,5mg)		RS		4,23 €	1,26 €	5,49 €
C09BX01	perindopril, amlodipin, indapamid	film tableta	Les Laboratoires Servier Industrie	Triplixam	10mg+10mg+2,5mg	30x(10mg+10mg+2,5mg)		RS		4,23 €	5,07 €	9,30 €
C09BX05	ramipril, bisoprolol	kapsula, tvrda	Adamed Pharma S.A.	Belkombo	2,5mg+1,25mg	30x(2,5mg+1,25mg)		RS	0,056 €	1,38 €	0,28 €	1,66 €
C09BX05	ramipril, bisoprolol	kapsula, tvrda	Adamed Pharma S.A.	Belkombo	2,5mg+2,5mg	30x(2,5mg+2,5mg)		RS	0,095 €	1,86 €	0,99 €	2,85 €
C09BX05	ramipril, bisoprolol	kapsula, tvrda	Adamed Pharma S.A.	Belkombo	5mg+2,5mg	30x(5mg+2,5mg)		RS	0,110 €	2,46 €	0,85 €	3,31 €
C09BX05	ramipril, bisoprolol	kapsula, tvrda	Adamed Pharma S.A.	Belkombo	5mg+5mg	30x(5mg+5mg)		RS	0,119 €	2,64 €	0,94 €	3,58 €
C09BX05	ramipril, bisoprolol	kapsula, tvrda	Adamed Pharma S.A.	Belkombo	10mg+5mg	30x(10mg+5mg)		RS	0,163 €	3,54 €	1,36 €	4,90 €
C09DA01	losartan, hidrohlorotiazid	film tableta	Krka	Lorista H	50mg + 12,5mg	28x(50mg+12,5mg)		RS		1,80 €	0,34 €	2,14 €
C09DB01	valsartan, amlodipin	film tableta	Krka	Wamlox	80mg + 5mg	30x(80mg + 5mg)	IC05	RS		2,53 €	3,09 €	5,62 €
C09DB01	valsartan, amlodipin	film tableta	Krka	Wamlox	160mg + 5mg	30x(160mg + 5mg)	IC05	RS		3,77 €	1,74 €	5,51 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Pfizer	Sortis	10mg	30x10mg	IC06	RS		1,25 €	2,11 €	3,36 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Pfizer	Sortis	20mg	30x20mg	IC06	RS		1,80 €	2,61 €	4,41 €
C10AA05	atorvastatin	film tableta	Pfizer	Sortis	40mg	30x40mg	IC06	RS		3,60 €	1,88 €	5,48 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Alkaloid	Ropuido	5mg	30x5mg	IC06	RS	0,116 €	1,34 €	0,31 €	1,65 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Alkaloid	Ropuido	10mg	30x10mg	IC06	RS	0,098 €	2,15 €	0,80 €	2,95 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Pharma Swiss	Rosuhol	10mg	30x10mg	IC06	RS	0,088 €	2,15 €	1,00 €	3,15 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Alkaloid	Ropuido	20mg	30x20mg	IC06	RS	0,070 €	3,08 €	1,14 €	4,22 €
C10AA07	rosuvastatin	film tableta	Pharma Swiss	Rosuhol	20mg	30x20mg	IC06	RS		3,08 €	1,21 €	4,29 €
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Mylan	Rozor	10mg+10mg	30x(10mg+10mg)	IC14	RS	0,380 €	8,81 €	2,57 €	11,38 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguranik	Cijena pakovanja
C10BA06	rosuvastatin, ezetimib	film tableta	Mylan	Rozor	20mg+10mg	30x(20mg+10mg)	IC14	RS	0,420 €	10,18 €	2,47 €	12,65 €
C10BX13	rosuvastatin, perindopril, indapamid	film tableta	Krka	Roxiper	10mg+4mg+1,25mg	30x(10mg+4mg+1,25mg)	IC15	RS		4,16 €	2,08 €	6,24 €
C10BX13	rosuvastatin, perindopril, indapamid	film tableta	Krka	Roxiper	10mg+8mg+2,5mg	30x(10mg+8mg+2,5mg)	IC15	RS		5,19 €	2,97 €	8,16 €
C10BX13	rosuvastatin, perindopril, indapamid	film tableta	Krka	Roxiper	20mg+4mg+1,25mg	30x(20mg+4mg+1,25mg)	IC15	RS		5,09 €	6,28 €	11,37 €
C10BX13	rosuvastatin, perindopril, indapamid	film tableta	Krka	Roxiper	20mg+8mg+2,5mg	30x(20mg+8mg+2,5mg)	IC15	RS		6,12 €	3,34 €	9,46 €
D01AC02	mikonazol	krem	Galenika	Daktanol	2% (30g)	1x30g		R		0,90 €	0,50 €	1,40 €
G04CA02	tamsulosin	kapsula sa produženim oslobađanjem, tvrda	Pharma Swiss	Tamsol	0,4mg	30x0,4mg		RS	0,100 €	1,80 €	1,05 €	2,85 €
J01CA04	amoksisilin	kapsula tvrda	Alkaloid	Almacin	500mg	16x500mg		R		0,67 €	0,31 €	0,98 €
J01CA04	amoksisilin	kapsula tvrda	Hemofarm	Amoksisilin	500mg	16x500mg		R		0,67 €	0,31 €	0,98 €
J01FA10	azitromicin	granule za oralnu suspenziju	Hemofarm	Hemomycin	200mg/5ml (20ml)	1x20ml	IJ08	R		1,57 €	0,23 €	1,80 €
J01FA10	azitromicin	kapsula tvrda	Pliva	Sumamed	250mg	6x250mg	IJ08	R	1,010 €	1,41 €	2,30 €	3,71 €
J01FA10	azitromicin	film tableta	Pliva	Sumamed	500mg	3x500mg	IJ08	R	1,300 €	1,46 €	1,26 €	2,72 €
J01FA10	azitromicin	film tableta	Hemofarm	Hemomycin	500mg	3x500mg	IJ08	R		1,46 €	0,41 €	1,87 €
J01MA02	ciprofloksacin #	film tableta	Zdravlje AD Leskovac	Ciprocinol	500mg	10x500mg	IJ12	RS	0,660 €	0,93 €	1,44 €	2,37 €
J02AC01	flukonazol	kapsula, tvrda	Pfizer	Diflucan	150mg	1x150mg		RS		1,36 €	0,65 €	2,01 €
L01BC06	kapecitabin	film tableta	Krka	Ecansya	500mg	120x500mg		RS		29,50 €	13,00 €	42,50 €
L01BC06	kapecitabin	film tableta	Pharma Swiss	Capecitabine PharmaSwiss	500mg	120x500mg		RS		29,50 €	9,50 €	39,00 €
L02BB03	bikalutamid	film tablete	Pharma Swiss	Bicadex	50mg	28x50mg	IL44	RS	0,610 €	14,27 €	2,39 €	16,66 €
L02BG04	letrozol	film tableta	Pharma Swiss	Femozol	2,5mg	30x2,5mg	IL45	RS	0,300 €	6,99 €	2,01 €	9,00 €
M01AE01	ibuprofen	oralna suspenzija	Alkaloid	Blokmax	100mg/5ml (100ml)	1x100ml		R		1,01 €	0,68 €	1,69 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	UCB Pharma	Keppra	250mg	60x250mg	IN14	RS		6,35 €	1,13 €	7,48 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	UCB Pharma	Keppra	500mg	60x500mg	IN14	RS		7,66 €	4,67 €	12,33 €
N03AX14	levetiracetam	film tableta	UCB Pharma	Keppra	1000mg	60x1000mg	IN14	RS		14,96 €	8,87 €	23,83 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pfizer	Lyrica	75mg	56x75mg	IN15/1	RS	0,620 €	4,86 €	3,73 €	8,59 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Mylan Hungary	Pregabalin Mylan Pharma	75mg	56x75mg	IN15/1	RS	0,520 €	4,86 €	0,94 €	5,80 €
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Pfizer	Lyrica	150mg	56x150mg	IN15/1	RS	0,490 €	8,26 €	4,06 €	12,32 €

ATC	INN-internacionalni nezaštićeni naziv lijeka	Farmaceutski oblik lijeka	Proizvođač	Zaštićeno ime lijeka	Jačina lijeka	Pakovanje	Oznaka indikacije	Oznaka režima propisivanja i primjene lijeka	Cijena 1 DDD	Cijena pakovanja koju plaća FZO	Cijena pakovanja koju plaća osiguravnik	Cijena pakovanja
N03AX16	pregabalin	kapsula, tvrda	Mylan Hungary	Pregabalin Mylan Pharma	150mg	56x150mg	IN15/1	RS	0,400 €	8,26 €	1,98 €	10,24 €
N05AH02	klozapin	oralna disperzibilna tableta	Synthon Hispania	Neozapin	25mg	50x25mg	IN17	RS	1,050 €	1,08 €	0,96 €	2,04 €
N05AH02	klozapin	oralna disperzibilna tableta	Synthon Hispania	Neozapin	100mg	50x100mg	IN17	RS	0,840 €	2,60 €	4,45 €	7,05 €
N05AH02	klozapin	oralna disperzibilna tableta	Synthon Hispania	Neozapin	200mg	50x200mg	IN17	RS	0,880 €	5,78 €	8,32 €	14,10 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Actavis	Actawell	25mg	60x25mg	IN18	RS	1,360 €	4,90 €	0,69 €	5,59 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Actavis	Actawell	100mg	60x100mg	IN18	RS	0,720 €	9,54 €	1,55 €	11,09 €
N05AH04	kvetiapin	film tableta	Actavis	Actawell	200mg	60x200mg	IN18	RS	0,560 €	14,54 €	3,46 €	18,00 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Hemofarm	Bromazepam HF	1,5mg	30x1,5mg	IN07/1	R		0,60 €	0,30 €	0,90 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Alkaloid	Lexilium	3mg	30x3mg	IN07/2	RS		0,79 €	0,02 €	0,81 €
N05BA08	bromazepam	tableta	Alkaloid	Lexilium	6mg	30x6mg	IN07/3	RS		0,75 €	0,89 €	1,64 €
N05BA12	alprazolam	tableta	Pfizer	Xanax	0,25mg	30x0,25mg	IN07/3	RS	0,177 €	0,45 €	0,57 €	1,02 €
N05BA12	alprazolam	tableta	Pfizer	Xanax	0,5mg	30x0,5mg	IN07/3	RS	0,121 €	0,65 €	0,95 €	1,60 €
N06AB03	fluoksetin	tableta	Bosna Lijek	Flusetin	20mg	20x20mg	IN07/3	RS	0,075 €	1,43 €	0,07 €	1,50 €
N06AB06	sertralin	film tableta	Pfizer - Haupt Pharma	Zoloft	50mg	28x50mg	IN07/3	RS	0,140 €	1,58 €	0,62 €	2,20 €
N06AB06	sertralin	film tableta	Pfizer - Haupt Pharma	Zoloft	100mg	28x100mg	IN07/3	RS	0,950 €	3,70 €	0,18 €	3,88 €
P01AB01	metronidazol	tableta	Galenika	Orvagil	400mg	20x400mg		R	0,325 €	1,25 €	0,05 €	1,30 €
R03AK06	flutikazon propionat, salmeterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Glaxo Smith Kline	Seretide Diskus	250mcg + 50mcg	1x60 doza	IR03/1	RS	0,550 €	14,40 €	1,97 €	16,37 €
R03AK06	flutikazon propionat, salmeterol	prašak za inhalaciju, podijeljen	Glaxo Smith Kline	Seretide Diskus	500mcg + 50mcg	1x60 doza	IR03/1	RS	0,710 €	19,18 €	2,00 €	21,18 €
R03DC03	montelukast	tableta za žvakanje	Merck Sharp & Dohme BV	Singulair	4mg	28x4mg	IR06	RS	0,780 €	4,15 €	4,17 €	8,32 €
R03DC03	montelukast	film tableta	Merck Sharp & Dohme BV	Singulair	10mg	28x10mg	IR06	RS	0,270 €	5,48 €	0,71 €	6,19 €
S01EC03	dorzolamid	kapi za oči, rastvor	Santen Oy	Trusopt	20mg/ml	1x5ml	IS01/1	RS		3,07 €	1,36 €	4,43 €

Legenda

* Cijena ovog preparata je predmet posebnog ugovora

R - lijek se izdaje na osnovu recepta propisanog od:

- izabranog doktora;
- izabranog stomatologa;
- pedijatra iz Centra za djecu sa posebnim potrebama;
- pneumoftziologa ili pulmologa iz Centra za plućne bolesti i TBC (ljekove iz svoje specijalnosti);
- psihijatra iz Centra za mentalno zdravlje (ljekove koji djeluju na nervni sistem).

RS - lijek se izdaje na osnovu recepta izabranog doktora, koji je propisan na osnovu izvještaja doktora specijaliste određene gran e medicine.

RZ - lijek se izdaje na osnovu recepta izabranog doktora, koji je propisan na osnovu terapije predložene u otpusnoj listi.

Z - lijek se primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi primame zdravstvene zaštite.

SZ - lijek se primjenjuje u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi.

RK - lijek se primjenjuje na osnovu recepta izabranog doktora, propisanog na osnovu mišljenja konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti Kliničkog centra Crne Gore i/ili Specijalne bolnice Brezovik i mišljenja Komisije Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

RK* - lijek se primjenjuje na osnovu recepta izabranog doktora, propisanog na osnovu mišljenja konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti Kliničkog centra Crne Gore i/ili Specijalne bolnice Brezovik.

SZK- lijek se primjenjuje u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi, na osnovu mišljenja konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti Kliničkog centra Crne Gore i/ili Specijalne bolnice Brezovik i mišljenja Komisije Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

SZK*-lijek se primjenjuje u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi, na osnovu mišljenja konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti Kliničkog centra Crne Gore i/ili Specijalne bolnice Brezovik.

K - lijek odobrava Komisija Ministarstva zdravlja

- rezervni antibiotik propisuje se u skladu sa protokolom zdravstvene ustanove.

§ - droga, snažan uticaj lijeka na psihofizičke sposobnosti.

Indikacije

Šifra	Ograničenje
IA01	Samo u jedinicama intenzivne njege.
IA01/1	1. Za šifre MKB: K25-K29, najduže mjesec dana tokom godine, osim za profilaksu ulkusa kod primjene kortikosteroida i citostatske terapije, kada se primjena odobrava dok traje terapija kortikosteroidima ili citostaticima. 2. Za šifru MKB: K30, terapija do 8 nedjelja u toku 12 mjeseci po predlogu subspecialiste gastroenterologa.
IA02	1. Zollinger-Elisonov sindrom E16.8, dokumentovan kada je primjena vremenski neograničena 2. Za šifre MKB: K25-K29, najduže mjesec dana tokom godine, za eradikaciju <i>Helicobacter pylori</i> . Nakon neuspješne primarne terapije obavezna je mikrobiološka analiza s antibiogramom. Ulkus mora da bude gastroskopski dokumentovan. 3. Za profilaksu ulkusa kod primjene kortikosteroida i citostatske terapije C00-C97, kada se primjena odobrava dok traje terapija kortikosteroidima ili citostaticima.
IA03	U jedinicama intenzivne njege i u jedinicama koje zbrinjavaju akutna krvarenja iz gornjeg gastrointestinalnog trakta, u uslovima akutnog krvarenja iz ulkusa i erozija gornjeg digestivnog trakta kada nije moguća oralna primjena.
IA04/1	Samo za suzbijanje povraćanja uzrokovanog citostaticima i radioterapijom, nakon neuspješne primjene metoklopramida; za MKB: C00-C97. Lijek odobrava nadležni konzilijum Kliničkog centra Crne Gore i Specijalne bolnice Brezovik.
IA04/2	Samo za suzbijanje povraćanja uzrokovanog citostaticima i radioterapijom, nakon neuspješne primjene metoklopramida; za MKB: C00-C97. Tablete: kao nastavak parenteralne terapije inicijalno uvedene u Kliničkom centru Crne Gore (Klinika za onkologiju, Interna klinika-Centar za hematologiju) ili Specijalnoj bolnici Brezovik.
IA05	Samo za suzbijanje povraćanja uzrokovanog visokoemetogenom hemioterapijom lijekovima, cisplatin, karboplatin AUC ≥ 5 , doksorubicin ≥ 50 mg/m ² , mitoksantron ≥ 10 mg/m ² , ifosfamid $\geq 2,5$ g/m ² , ciklofosfamid > 1000 mg/m ² , dakarbazin ≥ 150 mg/m ² , koji ne reaguju na metoklopramid. Lijek odobrava nadležni konzilijum Kliničkog centra Crne Gore i Specijalne bolnice Brezovik.
IA06	1. Patohistološki dijagnostikovana primarna bilijarna ciroza: za MKB - K74.3. 2. Primarni sklerozirajući holangitis: za MKB - K83.0 Po prijedlogu specialiste pedijatra-gastroenterohepatologa ili interniste-gastroenterohepatologa na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.
IA07	Prevenција i liječenje hepatičke encefalopatije, MKB: K72. Po prijedlogu ljekara specialiste interniste gastroenterohepatologa.
IA07/1	1. Prevenција i liječenje hepatičke encefalopatije, MKB: K72. 2. Opstipacije uzrokovane opijatima kod onkoloških bolesnika. 3. Mb Hirschprung u uzrastu do 7 godina. Za indikaciju 1. po prijedlogu ljekara specialiste interniste gastroenterohepatologa. Za indikacije 2. i 3. primjena isključivo na na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.
IA08	1. Crohnova bolest terminalnog ileuma ili ascendentnog kolona za MKB: K50. 2. Autoimuni hepatitis (K75.4) Lijek se u terapiju uvodi do 3 mjeseca u toku 12 mjeseci po prijedlogu gastroenterologa, a nastavak terapije još 3 mjeseca u toku 12 mjeseci po prijedlogu gastroenterologa.
IA08/1	Za liječenje akutnih epizoda ulceroznog kolitisa koji je ograničen na rektum i sigmoidni kolon, po preporuci specialista internista ili pedijatra (MKB: K51)
IA09	1. Crohnova bolest (K50), 2. Ulcerozni kolitis (K51). Po prijedlogu interniste - gastroenterohepatologa.
IA10	Lavaža kolona u pripremi za skrining kolona.
IA11	1. Poremećaj egzokrine funkcije pankreasa uzrokovan cističnom fibrozom (MKB:E84). 2. Za bolesnike nakon pankreatektomije uslijed karcinoma pankreasa, po preporuci specialiste sa sekundarnog nivoa. 3. Steatorrhoea pancreatica (MKB:K90.3), dokazana odgovarajućim dijagnostičkim testom, kvalitativnim ili kvantitativnim, odgovarajućim morfološkim vizuelizacionim metodama, uz pothranjenost pacijenta (ITM>20). 4. Hronični pankreatitis (MKB: K86). Za indikaciju 1. lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja pedijatra ili gastroenterologa ili pulmologa zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite i Specijalne bolnice Brezovik. Za indikacije 2,3. i 4. lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja specialiste gastroenterologa sa sekundarnog nivoa.
IA12	Diabetes mellitus. 1. Za liječenje bolesnika koji imaju česte i dokumentovane hipoglikemijske epizode tokom terapije humanim insulinom u poslednjih 6 mjeseci; 2. Izuzetno, za bolesnike sa šećerom bolesti tipa 1 i 2, koji nakon 6 mjeseci kombinovane terapije maksimalnim dozama drugih antidijabetskih lijekova koje nisu postigli ciljne vrijednosti HbA1c<7%.
IA12/1	Diabetes mellitus. Za liječenje odraslih, adolescenata i djece u uzrastu od jedne i više godina koji koriste insulinske pumpe. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja subspecialiste pedijatra-endokrinologa ili subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA13	Diabetes mellitus. 1. Za liječenje bolesnika uzrasta od 10 do 17 godina po prijedlogu pedijatra-endokrinologa 2. Za liječenje bolesnika od 17 godina po prijedlogu interniste-endokrinologa: - sa nezadovoljavajućom kontrolom dijabetesa na terapiji humanim insulinima u toku posljednjih 6 mjeseci (glikozilirani hemoglobin veći od 7%, tj. HbA1c>7%) u kojih perzistiraju ponavljane postprandijalne hiperglikemije (glikemija veća od 9mmol/l, 2h poslije obroka) ili ponavljane hipoglikemije (glikemija manja od 3,6mmol/l) i pored adekvatne korekcije doziranja insulina i komplijanse pacijenta u navedenom periodu od 6 mjeseci. Hipoglikemijska, odnosno postprandijalna hiperglikemijska epizoda se utvrđuje na jedan od sljedećih načina: - podatak o nivou glikemije u toku hipoglikemijske, odnosno postprandijalne hiperglikemijske epizode utvrđen aparatom za samokontrolu glikemije (memorija ličnog aparata) i verifikovan nalazom u kartonu pacijenta, odnosno specialističkim izvještajem na osnovu koga se lijek uvodi u terapiju; - podatak o nivou glikemije u toku hipoglikemijske, odnosno postprandijalne hiperglikemijske epizode utvrđen u zdravstvenoj ustanovi i verifikovan u kartonu pacijenta, odnosno specialističkom izvještaju na osnovu koga se lijek uvodi u terapiju.
IA14	Diabetes mellitus. Za bolesnike na intenziviranoj terapiji insulinom (dnevno 1 ili 2 injekcije bazalnog insulina +3 injekcije kratkodjelujućeg insulina uz glavne obroke), koji tokom posljednjih 6 mjeseci, uprkos promjenama terapijske šeme, ne uspijevaju postići zadovoljavajuću glukoregulaciju (HbA1c <6,5%), koji imaju više od jedne hipoglikemije nedjeljno, a kod kojih se s ostalim vrstama insulina ne može postići dobra regulacija glikemije. Lijek se u terapiju uvodi na osnovu mišljenja subspecialiste pedijatra-endokrinologa ili subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA14/1	Liječenje diabetes mellitus-a kod odraslih. 1. Za bolesnike na intenziviranoj terapiji insulinom (dnevno 1 ili 2 injekcije bazalnog insulina +3 injekcije kratkodjelujućeg insulina uz glavne obroke), koji tokom posljednjih 6 mjeseci, uprkos promjenama terapijske šeme, ne uspijevaju postići zadovoljavajuću glukoregulaciju (HbA1c <6,5%), koji imaju više od jedne hipoglikemije nedjeljno, a kod kojih se s ostalim vrstama insulina ne može postići dobra regulacija glikemije.

Šifra	Ograničenje
	2. U kombinaciji s oralnim hipoglikemijskim lijekovima za grupu bolesnika sa dijabetesom tip 2, koji nakon 6 mjeseci kombinovane terapije maksimalnim dozama oralnih hipoglikemijskih lijekova nisu postigli ciljne vrijednosti HbA1c < 7 %. Lijek se u terapiju uvodi na osnovu mišljenja subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA14/2	Liječenje diabetes mellitus-a kod odraslih, adolescenata i djece starije od jedne godine. 1. Za bolesnike na intenziviranoj terapiji insulinom (dnevno 1 ili 2 injekcije bazalnog insulina +3 injekcije kratkodjelujućeg insulina uz glavne obroke), koji tokom posljednjih 6 mjeseci, uprkos promjenama terapijske šeme, ne uspijevaju postići zadovoljavajuću glukoregulaciju (HbA1c <6,5%), koji imaju više od jedne hipoglikemije nedjeljno, a kod kojih se s ostalim vrstama insulina ne može postići dobra regulacija glikemije. 2. U kombinaciji s oralnim hipoglikemijskim lijekovima za grupu bolesnika sa dijabetesom tip 2, koji nakon 6 mjeseci kombinovane terapije maksimalnim dozama oralnih hipoglikemijskih lijekova nisu postigli ciljne vrijednosti HbA1c < 7 %. Lijek se u terapiju uvodi na osnovu mišljenja subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA14/3	Liječenje diabetes mellitus-a kod djece starije od 1 godine, adolescenata i odraslih do 26. godine. 1. Za bolesnike na intenziviranoj terapiji insulinom (dnevno 1 ili 2 injekcije bazalnog insulina +3 injekcije kratkodjelujućeg insulina uz glavne obroke), koji tokom posljednjih 6 mjeseci, uprkos promjenama terapijske šeme, ne uspijevaju postići zadovoljavajuću glukoregulaciju (HbA1c <6,5%), koji imaju više od jedne hipoglikemije nedjeljno, a kod kojih se s ostalim vrstama insulina ne može postići dobra regulacija glikemije. 2. U kombinaciji s oralnim hipoglikemijskim lijekovima za grupu bolesnika sa dijabetesom tip 2, koji nakon 6 mjeseci kombinovane terapije maksimalnim dozama oralnih hipoglikemijskih lijekova nisu postigli ciljne vrijednosti HbA1c < 7 %. Lijek se u terapiju uvodi na osnovu mišljenja subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA15	Diabetes mellitus-a tip 2. Za liječenje odraslih pacijenata radi poboljšanja glikemijske kontrole u kombinaciji sa oralnim lijekovima za snižavanje glukoze u krvi kada oni sami ili u kombinaciji s agonistom GLP-1 receptora ili bazalnim insulinom ne omogućavaju adekvatnu glikemijsku kontrolu. Lijek se u terapiju uvodi na osnovu mišljenja ljekara subspecialiste interniste-endokrinologa.
IA17	Diabetes mellitus tip 2, za poboljšanje glikemijske kontrole kod odraslih osoba kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti. 1. Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%) kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola; 2. Monoterapija za bolesnike kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola (HbA1c>7%), a kod kojih je metformin neodgovarajuća terapija zbog nepodnošljivosti ili je kontraindikovan; 3. Dodatna terapija insulinu (s lijekom metformin ili bez njega) za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%).
IA17/1	Diabetes mellitus tip 2, za poboljšanje glikemijske kontrole kod odraslih osoba kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti 1. Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%) kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola; 2. Dodatna terapija insulinu (s lijekom metformin ili bez njega) za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%).
IA17/2	Diabetes mellitus tip 2, za poboljšanje glikemijske kontrole kod odraslih osoba kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti 1. Kod bolesnika sa neadekvatno kontrolisanom glikemijom pri maksimalnoj podnošljivoj dozi metformina u monoterapiji. 2. Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%) kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola; 3. Dodatna terapija insulinu za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%).
IA18	Diabetes mellitus tip 2, u dobi od 18 do 75 godina sa BMI ≥ 27 , sa klirensom kreatinina (CrCl) >60ml/min, ili procijenjenom brzinom glomerularne filtracije (eGFR)>60ml/min/1.73m ² za poboljšanje glikemijske kontrole kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti. 1. Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%), kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola. 2. Dodatna terapija insulinu (s lijekom metformin ili bez njega) za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%).
IA18/1	Diabetes mellitus tip 2, samo za gojazne bolesnike starije od 18 godina (s Indeksom tjelesne mase > 27), sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%), a nakon primjene dva oralna antidijabetika. Evaluacija učinka lijeka na 6 mjeseci. Po predlogu endokrinologa.
IA18/2	1. Diabetes mellitus tip 2, u dobi od 18 do 75 godina sa BMI ≥ 27 , sa klirensom kreatinina (CrCl) >60ml/min, ili procijenjenom brzinom glomerularne filtracije (eGFR)>60ml/min/1.73m ² za poboljšanje glikemijske kontrole kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti. a) Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%), kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola. b) Dodatna terapija insulinu (s lijekom metformin ili bez njega) za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%). 2. Liječenje simptomatske srčane slabosti odraslih bolesnika sa redukovanom ejectionskom frakcijom. 3. Liječenje hronične bolesti bubrega odraslih bolesnika.
IA18/3	1. Diabetes mellitus tip 2, u dobi od 18 do 75 godina sa BMI ≥ 27 , sa klirensom kreatinina (CrCl) >60ml/min, ili procijenjenom brzinom glomerularne filtracije (eGFR)>60ml/min/1.73m ² za poboljšanje glikemijske kontrole kao dopuna dijeti i fizičkoj aktivnosti. a) Dodatna terapija standardnim antidijabeticima kod bolesnika sa neregulisanom glikemijom (HbA1c>7%), kod kojih se ne postiže odgovarajuća kontrola. b) Dodatna terapija insulinu (s lijekom metformin ili bez njega) za bolesnike kod kojih se uz stabilnu dozu insulina ne postiže odgovarajuća kontrola glikemije (HbA1c>7%). 2. Liječenje simptomatske srčane slabosti odraslih bolesnika sa redukovanom ejectionskom frakcijom.
IA19	1. Hipokalcemija bilo koje etiologije (E58), 2. Renalna osteodistrofija (N25.0), 3. Osteomalacija kod vitamin D rezistentnog rahitisa (E83.3), 4. Glukokortikoidima indukovana osteoporoza (M81.4). Po prijedlogu endokrinologa za indikaciju 1., a za indikaciju 2. nefrologa. Za indikacije 3. i 4. po prijedlogu reumatologa.
IA20	1. Renalna osteodistrofija (MKB: N25.0) 2. Postmenopauzalna osteoporoza (MKB: M81) Po prijedlogu nefrologa za indikaciju 1., a za indikaciju 2. reumatologa ili endokrinologa.
IA22	Uz diuretike Henleove petlje, nakon bolničkog liječenja, na osnovu mišljenja iz otpusne liste i kod preosjetljivosti ili kontraindikacije na spironolakton.
IA23	Dugotrajnu enzimsku supstytucionu terapiju kod bolesnika s potvrđenom dijagnozom Gaucherove bolesti. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore. Primjenjuje se samo u kliničkim uslovima.

Šifra	Ograničenje
IA24	Samo za suzbijanje povraćanja uzrokovanog visokoemetogenom hemoterapijom. Po prijedlogu onkologa ili hematologa Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice Brezovik.
IA25	Prevenција akutne i odložene mučnine i povraćanja kod odraslih, koji su povezani sa izrazito emetogenom hemioterapijom karcinoma zasnovanom na cisplatinu u toku tri dana hemioterapije kod svakog ciklusa. Po prijedlogu onkologa ili hematologa Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice Brezovik.
IA26	Terapija dijabetes melitusa tipa 2 kod odraslih pacijenata, kao dopuna pravilnoj ishrani i vježbama: - kod pacijenata kod kojih glikemija nije dovoljno dobro regulisana najvećom podnošljivom dozom samog metformina - u kombinaciji sa drugim lijekovima za liječenje dijabetesa kod pacijenata kod kojih glikemija nije dovoljno dobro regulisana metforminom i ovim lijekovima - kod pacijenata koji se već liječe kombinacijom dapaglifozina i metformina u vidu zasebnih tableta.
IA27	Willson-ova bolest (MKB: E83.0)
IB01	1. Pre i postoperativna profilaksa tromboembolije kod visokorizičnih hirurških intervencija, ukupno do 35 dana 2. Liječenje tromboza dubokih vena u ambulantnim uslovima do postizanja terapijskog INR (2,0-3,0) uz paralelnu primenu oralnih antikoagulanasa na predlog specijaliste, u bolničkim uslovima i duže, u zavisnosti od procjene odgovarajućeg specijaliste 3. Profilaksa kod bolesnika sa značajno povećanim rizikom od nastanka venske tromboembolije koji su privremeno imobilizirani zbog akutne bolesti (zatajivanja srca, respiratorne insuficijencije, teških infekcija) 4. Liječenje nestabilne angine pektoris, non Q infarkta miokarda i u sklopu protokola perkutanih koronarnih intervencija (PCI/PTCA). 5. Profilaksa venske tromboembolijske bolesti kod trudnica sa visokim rizikom tokom trudnoće i 6 nedjelja postpartalno; Profilaksa ponovljenih gubitaka ploda kod trudnica sa prethodnim habitualnim pobačajima i utvrđenom nasljednom trombofilijom ili antifosfolipidnim sindromom.
IB01/1	Samo kod izmjerenog manjka (manje od 70% antitrombina III). Lijek indikuje specijalista internista hematolog i transfuziolog. Primjena na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.
IB01/2	1. Pre i postoperativna profilaksa tromboembolije kod visokorizičnih hirurških intervencija, ukupno do 35 dana. 2. Liječenje tromboza dubokih vena u ambulantnim uslovima do postizanja terapijskog INR (2,0-3,0) uz paralelnu primjenu oralnih antikoagulanasa na predlog specijaliste, u bolničkim uslovima i duže, u zavisnosti od procjene odgovarajućeg specijaliste. 3. Profilaksa kod bolesnika sa značajno povećanim rizikom od nastanka venske tromboembolije koji su privremeno imobilizirani zbog akutne bolesti (zatajivanja srca, respiratorne insuficijencije, teških infekcija). 4. Liječenje nestabilne angine pektoris, non Q infarkta miokarda i u sklopu protokola perkutanih koronarnih intervencija (PCI/PTCA). 5. Profilaksa venske tromboembolijske bolesti kod trudnica sa visokim rizikom tokom trudnoće i 6 nedjelja postpartalno; Profilaksa ponovljenih gubitaka ploda kod trudnica sa prethodnim habitualnim pobačajima i utvrđenim nasljednom trombofilijom ili antifosfolipidnim sindromom. 6. U liječenju pacijenata sa akutnim infarktom miokarda sa elevacijom ST segmenta (STEMI).
IB01/3	1. Pre i postoperativna profilaksa tromboembolije kod visokorizičnih hirurških intervencija, ukupno do 35 dana 2. Liječenje tromboza dubokih vena u ambulantnim uslovima do postizanja terapijskog INR (2,0-3,0) uz paralelnu primjenu oralnih antikoagulanasa na predlog specijaliste, u bolničkim uslovima i duže, u zavisnosti od procjene odgovarajućeg specijaliste 3. Profilaksa kod bolesnika sa značajno povećanim rizikom od nastanka venske tromboembolije koji su privremeno imobilizirani zbog akutne bolesti (zatajivanja srca, respiratorne insuficijencije, teških infekcija) 4. Liječenje nestabilne angine pektoris, non Q infarkta miokarda i u sklopu protokola perkutanih koronarnih intervencija (PCI/PTCA). 5. Profilaksa venske tromboembolijske bolesti kod trudnica sa visokim rizikom tokom trudnoće i 6 nedjelja postpartalno; Profilaksa ponovljenih gubitaka ploda kod trudnica sa prethodnim habitualnim pobačajima i utvrđenim nasljednom trombofilijom ili antifosfolipidnim sindromom.
IB02	1. Poslije ugradnje grafta ili stenta sa 100mg acetilsalicilne kiseline do 12 mjeseci (MKB: Z95) 2. Sekundarna prevencija infarkta miokarda ili infarkta mozga (MKB: I20.9, I21, I63, G45) Za indikaciju 1. po prijedlogu vaskularnog hirurga ili interventnog kardiologa. Za indikaciju 2. po prijedlogu kardiologa ili neurologa.
IB03	Za liječenje pacijenata sa akutnim koronarnim sindromom (NSTEMI-AKS; STEMI-AKS), uključujući pacijente koji su planirani za medikamentozni tretman, kao i za one pacijente koji se podvrgavaju proceduri PTCA ili aterektomiji.
IB04	Prevenција aterotrombotičkih događaja, primijenjen istovremeno sa acetilsalicilnom kiselinom (ASA), kod odraslih pacijenata sa akutnim koronarnim sindromima (nestabilna angina, infarkt miokarda bez elevacije ST segmenta - NSTEMI ili infarkt miokarda sa elevacijom ST segmenta - STEMI); uključujući pacijente koji se liječe nehirurški i one koji se liječe perkutanom koronarnom intervencijom (PCI) ili koronarnim arterijskim bajpasom sa graftom (CABG). Po izvještaju nadležnog kardiologa u trajanju do najduže 12 mjeseci.
IB04/1	Za prevenciju aterotrombotičkih događaja kod odraslih bolesnika s infarktom miokarda u anamnezi i visokim rizikom za razvoj aterotrombotskog događaja (dijabetes, viševenska koronarna bolest, dva prethodna infarkta miokarda u anamnezi, hronična bolest bubrega), primijenjen istovremeno s acetilsalicilnom kiselinom (ASA) kao nastavak terapije nakon početnog jednogodišnjeg liječenja lijekom Brilique od 90 mg ili drugim inhibitorom receptora adenozin difosfata (ADP), bez prekida ili unutra jedne godine nakon prekida prethodnog liječenja inhibitorom ADP, a u trajanju do najviše 12 mjeseci. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja lekara specijaliste kardiologa.
IB05	1. Akutni ishemijski moždani udar unutar 4,5h od početka simptoma moždanog udara ako su zadovoljeni propisani kriterijumi (inkluzioni i ekskluzioni). 2. Akutna masivna plućna embolija sa hemodinamskom nestabilnošću. 3. Akutni infarkt miokarda (STEMI). Za indikaciju 1. po prijedlogu neurologa. Za indikacije 2. i 3. po prijedlogu kardiologa.
IB06	Za trombolizu kod akutnog infarkta miokarda (AIM) sa elevacijom ST segmenta do 6 sati od početka simptoma AIM.
IB07	Prevenција venske tromboembolije, kod odraslih pacijenata koji se podvrgavaju elektivnom hirurškom zahvatu zamjene kuka ili koljena.
IB07/1	1. Prevenција moždanog udara i sistemske embolije kod odraslih osoba sa nevalvularnom atrijalnom fibrilacijom sa jednim ili više sljedećih faktora rizika: a) prethodni moždani udar ili sistemska embolija, b) ejakciona frakcija lijevog ventrikula < 40%, c) simptomatsko zatajenje srca, stepen ≥ 2 prema klasifikaciji NYHA, d) starost ≥ 75 godina, e) starost ≥ 65 godina povezana sa jednim od sljedećeg- dijabetes melitus, koronarna bolest srca, hipertenzija ili tranzitorni ishemijski atak, a koji ne postižu s varfarinom ciljnu vrijednost INR-a (INR 2-3) 2. Za liječenje duboke venske tromboze najduže do 6 mjeseci i liječenje plućne embolije najduže do 12 mjeseci, te prevenciju ponovljene duboke venske tromboze i/ili plućne embolije kod odraslih bolesnika.
IB07/2	1. Prevenција venske tromboembolije, kod odraslih pacijenata koji se podvrgavaju elektivnom hirurškom zahvatu zamjene kuka ili koljena 2. Prevenција moždanog udara i sistemske embolije kod odraslih osoba sa nevalvularnom atrijalnom fibrilacijom sa jednim ili više sljedećih faktora

Šifra	Ograničenje
	<p>rizika:</p> <p>a) prethodni moždani udar ili sistemska embolija,</p> <p>b) ejectiona frakcija lijevog ventrikula < 40%,</p> <p>c) simptomatsko zatajenje srca, stepen ≥ 2 prema klasifikaciji NYHA,</p> <p>d) starost ≥ 75 godina,</p> <p>e) starost ≥ 65 godina povezana sa jednim od sljedećeg- dijabetes melitus, koronarna bolest srca, hipertenzija ili tranzitorni ishemijski atak.,a koji ne postižu s varfarinom ciljnu vrijednost INR-a (INR 2-3).</p> <p>3. Za liječenje duboke venske tromboze najduže do 6 mjeseci i liječenje plućne embolije najduže do 12 mjeseci, te prevenciju ponovljene duboke venske tromboze i/ili plućne embolije kod odraslih bolesnika.</p>
IB07/3	<p>1. Prevencija venske tromboembolije, kod odraslih pacijenata koji se podvrgavaju elektivnom hirurškom zahvatu zamjene kuka ili koljena.</p> <p>2. Tromboza dubokih vena (TDV) najduže do 6 mjeseci i plućna embolija najduže do 12 mjeseci.</p> <p>3. Prevencija rekurentne TDV i PE kod odraslih osoba</p>
IB09	<p>1. Nestabilna angina ili infarkt miokarda bez elevacije ST segmenta (NSTEMI) kod pacijenata kod kojih nije indikovano urgentno (do 120 minuta) invazivno liječenje (PCI);</p> <p>2. Infarkt miokarda sa elevacijom ST segmenta (STEMI) kod pacijenata koji se liječe tromboliticima ili koji u početku neće primati drugi oblik reperfuzivne terapije.</p> <p>Lijek odobrava Konzilijum kardiologa Kliničkog centra Crne Gore i primjenjuje se isključivo u ustanovi na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.</p>
IB10	<p>1. Za liječenje bolesnika sa hemofilijom A i B, sa von Willenbrandovom bolešću i bolesnika sa drugim nasljednim koagulopatijama. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore;</p> <p>2. Kao antifibrinolitik. Po prijedlogu Konzilijuma kardiohirurga Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IB11	<p>1. Kod bolesnika sa urođenom hemofilijom koji imaju inhibitore na faktore koagulacije VIII ili IX > 5 Bethesda jedinica (BU)</p> <p>2. Kod bolesnika sa urođenom hemofilijom kod kojih se očekuje ispoljavanje snažnog anamnestičkog odgovora na primjenu faktora VIII ili IX</p> <p>3. Kod bolesnika sa naslijeđenim nedostatkom faktora FVII</p> <p>Lijek indikuje nadležni Konzilijum Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore i Konzilijum hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IB13	Anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa za bolesnike na dijalizi.
IB14	Perniciozna anemija MKB: D51.
IB15	Primjenjuje se u svim centrima gdje se sprovodi dijaliza, za bubrežnu anemiju sa hemoglobinom nižim od 90 g/L za početak terapije, a za održavanje 110g/L. Uslov za početak primjene je dovoljna rezerva gvožđa (serumski feritin pacijenta minimum 100mcg /l) bez koga je terapija eritropoetinom neefikasna.
IB15/1	<p>1. Anemija kod maligniteta.</p> <p>2. Primjenjuje se u svim centrima gdje se sprovodi dijaliza, za bubrežnu anemiju sa hemoglobinom nižim od 90 g/L za početak terapije, a za održavanje 110g/L. Uslov za početak primjene je dovoljna rezerva gvožđa (serumski feritin pacijenta minimum 100mcg /l) bez koga je terapija eritropoetinom neefikasna.</p>
IB17/1	<p>Terapija i prevencija hipovolemije i šoka poslije operacija, povreda, infekcija i opekotina.</p> <p>Za nadoknadu volumena kod poremećaja cerebralne, retinalne i kohlearne cirkulacije.</p>
IB18	<p>Simptomatsko liječenje akutnih napada nasljednog (hereditarnog) angioedema (HAE) kod odraslih osoba, adolescenata i djece od navršene 2 godine i starije, koji imaju nedostatak inhibitora C1-esteraze.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IB19	<p>Za liječenje bolesnika sa hroničnom teškom hemofilijom A:</p> <p>- sa ili bez inhibitora na faktor VIII</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece.</p>
IB20	<p>1. Kompleksni nedostaci faktora koagulacije, kao što je koagulopatija zbog teške insuficijencije jetre ili masivne transfuzije.</p> <p>2. Zamjensko liječenje nedostataka faktora koagulacije kada koncentrat specifičnog faktora koagulacije (npr. faktora V ili faktora XI) nije dostupan ili u hitnim situacijama kada precizna laboratorijska dijagnoza nije moguća.</p> <p>3. Brza reverzija učinaka oralnih antikoagulanasa (kumarinskog ili indanedionskog tipa) kada koncentrat protrombinskog kompleksa nije dostupan ili kada primjena vitamina K zbog oštećene funkcije jetre nije dovoljna ili u hitnim situacijama.</p> <p>4. Potencijalno opasna krvarenja za vrijeme fibrinolitickog liječenja primjenom npr. tkivnih aktivatora plazminogena, kod pacijenata kod kojih nije bilo odgovora na konvencionalno liječenje.</p> <p>5. Terapijski postupci izmjene plazme, uključujući one kod trombotične trombocitopenične purpore (TTP).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja nadležnog Konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore uz potpis direktora klinike, a izuzetno nastavak terapije u zdravstvenoj ustanovi koja obavlja zdravstvenu djelatnost na sekundarnom nivou.</p>
IC02	<p>Preoperativno kod novorođenčadi sa urođenom srčanom manom, za održavanje prohodnosti Ductus Botalli.</p> <p>Primjena u Institutu za bolesti djece.</p> <p>Lijek odobrava nadležni Konzilijum Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IC05	Samo za bolesnike koji ne podnose ACE-inhibitore nakon 4 mjeseca primjene terapije. Sa istom smjernicom i za njegov oblik sa hidrohlortiazidom.
IC05/1	<p>Indikovano za liječenje esencijalne hipertenzije kao supstituciona terapija kod odraslih pacijenata koji su adekvatno kontrolisani valsartanom i indapamidom koji se daju istovremeno u istoj dozi kao u ovoj kombinaciji, ali kao zasebne tablete.</p> <p>Po predlogu specijaliste kardiologa.</p>
IC06	<p>Za sekundarnu prevenciju bolesnika koji su preboljeli infarkt miokarda MKB:I21;I24.1, ishemični cerebralni infarkt, tranzitorni ishemični atak, ultrazvučno dokazani plak na karotidama ili ultrazvučno dokazanu perifernu arterijsku okluzivnu bolest MKB:I63;G45;I69;I70 ili boluju od koronarne bolesti dokazane koronarografijom ili testom opterećenja:MKB:I20;Z95; te za bolesnike koji boluju od šećerne bolesti uz vrijednosti ukupnog kolesterola iznad 4,5mmol/L MKB:E10;E11.</p>
IC07	<p>Prva linija terapije hronične insuficijencije srca sa smanjenom ejectionskom frakcijom kod odraslih pacijenata EF<=40%, NYHA klasa II ili III. Lijek se može propisati samo kod pacijenata koji su i dalje simptomatični na optimalnoj medikamentnoj terapiji >=3 mjeseca (maksimalna podnošljiva doza ACE inhibitora ili blokatora angiotenzinskih receptora i dodatna standardna terapija koja uključuje beta-blokator, diuretik i blokator mineralokortikoidnih receptora).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja ljekara specijaliste kardiologa.</p>
IC09	Subarahnoidalno krvarenje MKB: I60.
IC10	<p>Kratkotrajno liječenje akutno dekompenzovane teške srčane insuficijencije u situacijama kada konvencionalna terapija nije dovoljna i u slučajevima gdje se farmakološka podrška inotropnim lijekovima smatra indikovanim.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma kardiologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IC11	Za liječenje hemodinamski značajnog perzistentnog ductus arteriosusa (DAP) kod prijevremeno rođenih novorođenčadi, gestacijske starosti manje od 34 nedjelje.

Šifra	Ograničenje
IC12	Za bolesnike sa prethodno dokumentovanim anafilaktičkim šokom ili teškom alergijskom reakcijom na alergene, npr. ubode ili ugrize insekata, hranu ili lijekove, po preporuci specijaliste sa sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite.
IC13	1. Za pacijente sa heterozigotnom porodičnom hiperholesterolemijom (koji imaju 6 ili više bodova prema kriterijima za postavljanje kliničke dijagnoze porodične hiperholesterolemije prema »Dutch Lipid Clinic Network«) bez aterosklerotske kardio vaskularne bolesti kod kojih su vrijednosti LDL-H više od 5 mmol/l uprkos terapiji sa maksimalno podnošljivom dozom rosuvastatina/atorvastatina i ezetimibom u dozi od 10 mg. 2. Za pacijente sa heterozigotnom porodičnom hiperholesterolemijom koji imaju aterosklerotsku kardio vaskularnu bolest a koji uprkos terapiji sa maksimalno podnošljivom dozom rosuvastatina/atorvastatina i ezetimibom u dozi od 10 mg imaju vrijednosti LDL-H više od 2,6 mmol/l. Po preporuci specijalista endokrinologa, kardiologa ili internista. Liječenje se odobrava na period od 6 mjeseci prve godine, a nakon toga svakih 12 mjeseci liječenja. 3. Za pacijente koji su imali akutni koronarni sindrom kod kojih su vrijednosti LDL-H više od 2,6 mmol/l uprkos liječenju maksimalno podnošljivom dozom rosuvastatina/atorvastatina i ezetimibom u dozi od 10 mg. Po predlogu Konzilijuma kardiologa ili Konzilijuma endokrinologa.
IC14	Za liječenje primarne hiperholesterolemije kod pacijenata sa vrlo visokim ili visokim kardiovaskularnim rizikom kod kojih je uprkos terapiji statinom nivo LDL-H $\geq 2,5$ mmol/L. Po preporuci specijaliste kardiologa ili endokrinologa.
IC15	Supstituciona terapija kod odraslih pacijenata kod kojih je postignuta odgovarajuća kontrola istovremenom primjenom perindopрила, indapamida i rosuvastatina, davanih u istim dozama kao u ovoj kombinaciji u liječenju esencijalne hipertenzije i jednom od sljedećih stanja: Za sekundarnu prevenciju bolesnika koji su preboljeli infarkt miokarda MKB:I21;I24.1, ishemični cerebralni infarkt, tranzitorni ishemični atak, ultrazvučno dokazani plak na karotidama ili ultrazvučno dokazanu perifernu arterijsku okluzivnu bolest MKB:I63;G45;I69;I70 ili boluju od koronarne bolesti dokazane koronarografijom ili testom opterećenja:MKB:I20;Z95; te za bolesnike koji boluju od šećerne bolesti uz vrijednosti ukupnog kolesterola iznad 4,5mmol/L MKB:E10;E11.
IC16	Lijek je indikovano za liječenje odraslih sa hroničnom bolešću bubrega (s albuminurijom) koja je udružena sa dijabetesom tipa 2. Po predlogu specijaliste nefrologa.
IC17	Lijek je indikovano kao monoterapija ili u kombinaciji za dugotrajno liječenje plućne arterijske hipertenzije (MKB: I27) kod odraslih sa funkcionalnom klasom II-III prema SZO. Po predlogu specijaliste kardiologa.
IC18	1. Lijek je indikovano kao dodatak standardnoj terapiji koja uključuje beta-blokatore, za smanjenje rizika od kardiovaskularnog mortaliteta i morbiditeta kod stabilnih pacijenata sa disfunkcijom lijeve komore (ejekciona frakcija lijeve komore - LVEF ≤ 40 %) i klinički manifestnom srčanom insuficijencijom nakon skorašnjeg infarkta miokarda; 2. Indikovano je kao dodatak standardnoj optimalnoj terapiji, za smanjenje rizika od kardiovaskularnog mortaliteta i morbiditeta kod odraslih pacijenata sa hroničnom srčanom insuficijencijom NYHA klase II i sistolnom disfunkcijom lijeve komore (LVEF ≤ 30 %). Po predlogu specijaliste kardiologa.
ID01	Psorijaza (MKB: L40.0; L40.1; L40.2; L40.3; L40.5; L40.8; L40.9). Nije indikovano za liječenje <i>psoriasis guttata</i> .
ID02	Akne conglobata (MKB: L70.1) Samo za djecu do 18 godina. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja ljekara specijaliste dermatologa.
IG01	1. Prijevremeni porodaj, MKB: O60, 2. Prijeteći abortus, MKB: O20.0. 3. Primarni ili sekundarni sterilitet, usljed parcijalne ili totalne progesteronske insuficijencije (N97); 4. Potpora lutealne faze u toku IVF kao i u programu donacije oocita (N98); Po prijedlogu specijaliste ginekologa ili urologa ili endokrinologa.
IG02	Kao terapija za do četiri postupka vanjajesne oplodnje, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.
IG03	Uznapredovala plućna hipertenzija (MKB:I27), kod bolesnika sa insuficijencijom srca – III stepen, a koji više ne reaguju na dotadašnju terapiju koja je uključivala blokatore kalcijumovih kanala. Po prijedlogu Konzilijuma kardiologa ili pulmologa Kliničkog centra Crne Gore.
IG05	1. Iritabilna bešika MKB:N39.4 2. Urinarna inkontinencija MKB:N39.3 Po prijedlogu urologa, ginekologa ili neurologa.
IG06	Tumori hipofize - za liječenje bolesnika koje imaju izražene neželjne efekte na prethodnu terapiju bromokriptinom. Po prijedlogu subspecijaliste endokrinologa.
IG07	Hormonska supstituciona terapija (HST) za terapiju simptoma nedostatka estrogena kod žena u postmenopauzi (kod žena kod kojih je proteklo najmanje 6 mjeseci od posljednje menstruacije ili hirurški indukovane menopauze, sa matericom illi bez nje).
IG08	Liječenje umjerenih do teških simptoma zadržavanja mokraće i simptoma pražnjenja mokraćne bešike udruženih sa benignom hiperplazijom prostate kod muškaraca koji nisu adekvatno odgovorili na primjenu monoterapije. Po predlogu specijaliste urologa.
IH01	1. Nizak rast (izmjerena visina SDS<-2.5 i genetski potencijal rasta SDS<-1) prouzrokovan nedovoljnim lučenjem ili izostankom lučenja hormona rasta MKB: E23.0, samo kod djece do 18 godina starosti, 2. Turnerov sindrom MKB: Q96, samo kod djece do 18 godina starosti, 3. Djeca rođena mala za određeno gestaciono doba (SGA), intrauterusni zastoj u rastenju (P05.1). 4. Usporeni rast kod djece u prepubertetu usled hroničnog oboljenja bubrega (N18.2-N18.9). 5. Supstituciona terapija kod mladih osoba sa urođenim ili stečenim deficitom hormona rasta (hipopituitarizam) MKB: E23.0. 6. Prader - Willi sindrom (Q87.1). Po predlogu Konzilijuma pedijatar endokrinologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore za indikacije 1,2,3,4,6, Po predlogu Konzilijuma endokrinologa Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma pedijatar endokrinologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore za indikaciju 5.
IH01/2	1. Nizak rast (izmjerena visina SDS<-2.5 i genetski potencijal rasta SDS<-1) prouzrokovan nedovoljnim lučenjem ili izostankom lučenja hormona rasta MKB: E23.0, samo kod djece do 18 godina starosti, 2. Turnerov sindrom MKB: Q96, samo kod djece do 18 godina starosti, 3. Djeca rođena mala za određeno gestaciono doba (SGA), intrauterusni zastoj u rastenju (P05.1). 4. Usporeni rast kod djece u prepubertetu usled hroničnog oboljenja bubrega (N18.2-N18.9). 5. Supstituciona terapija kod mladih osoba sa urođenim ili stečenim deficitom hormona rasta (hipopituitarizam) MKB: E23.0. 6. Prader - Willi sindrom (Q87.1). Za pacijente kojima se prvi put uvodi biološka terapija i pacijente koji se prevode na terapiju biološki sličnim lijekom. Po predlogu Konzilijuma pedijatar endokrinologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore za indikacije 1,2,3,4,6,

Šifra	Ograničenje
	Po predlogu Konzilijuma endokrinologa Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma pedijatar endokrinologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore za indikaciju 5.
IH02	Retencija testisa kod djece do 3 godine.
IH03	1. Karcinoidi i endokrini tumori 2. Krvarenja iz gornjeg dijela digestivnog trakta, kod bolesnika koji ne reaguju na endoskopsku hemostazu. Po prijedlogu subspecijaliste gastroenterohepatologa, subspecijaliste endokrinologa ili specijaliste onkologa Kliničkog centra Crne Gore za indikaciju 1. Po prijedlogu subspecijaliste gastroenterohepatologa na sekundarnom i tercijarnom nivou za indikaciju 2. Nastavak bolničke terapije na primarnom i sekundarnom nivou.
IH04	1. Akromegalija 2. Neuroendokrini tumori Lijek odobrava Konzilijum internista Kliničkog centra Crne Gore na osnovu predloga subspecijaliste endokrinologa za indikaciju 1. Lijek odobrava Konzilijum za neuroendokrine tumore Kliničkog centra Crne Gore za indikaciju 2. Nastavak bolničke terapije na primarnom i sekundarnom nivou.
IH05/1	1. Primarno noćno mokrenje F98.0 Po prijedlogu specijaliste endokrinologa. 2. Dijabetes insipidus, E23.2 Po prijedlogu specijaliste endokrinologa.
IH05/2	1. Insipidni dijabetes centralnog tipa (MKB: E23.2). 2. Ispitivanje koncentracijske moći bubrega. Po prijedlogu subspecijaliste endokrinologa za indikaciju 1. Po prijedlogu subspecijaliste nefrologa za indikaciju 2.
IH05/3	1. Blaga i umjerena hemofilija A, Von Willebrand-ova bolest tip I; 2. Preoperativna priprema hemofiličara i oboljelih od Von Willebrand-ove bolesti.
IH05/4	1. Insipidni dijabetes centralnog tipa (MKB: E23.2) 2. Za liječenje primarnog noćnog mokrenja. Za indikaciju 1. po prijedlogu subspecijaliste endokrinologa. Za indikaciju 2. po prijedlogu subspecijaliste nefrologa.
IH06	1. Terapija sekundarnog hiperparatireoidizma (HPT) kod bolesnika sa bolešću bubrega u terminalnoj fazi (ESRD) koji su na dijaliznoj terapiji održavanja. 2. Redukcija hiperkalcijemije kod bolesnika sa: - karcinomom paratireoidee, - primarnim HPT kod kojih bi na bazi nivoa kalcijuma u serumu bila indikovana paratireoidektomija (kako definišu relevantne terapijske smjernice), ali kod kojih je paratireoidektomija klinički nepodesna ili je kontraindikovana.
IH07	Za liječenje djece i adolescenata uzrasta od 3 godine sa smetanjem u rastu usljed nedovoljnog lučenja hormona rasta. Po predlogu Konzilijuma endokrinologa Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma pedijatar Instituta za bolesti djece.
IH08	Terapija sekundarnog hiperparatireoidizma kod bolesnika sa bolešću bubrega u terminalnoj fazi koji su na dijaliznoj terapiji održavanja. Po predlogu ljekara specijaliste nefrologa.
IJ01	Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram; Primjena u stacionarnim ustanovama, odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/1	Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram; Indikacije: 1) komplikovane intra-abdominalne infekcije; 2) komplikovane infekcije kože i mekih tkiva. Odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/2	1. Akutni bakterijski cistitis, akutni rekurentni bakterijski cistitis, akutni bakterijski uretrovezikalni sindrom, nespecifični bakterijski uretritis; 2. Značajna asimptomatska bakteriurija (tokom trudnoće); 3. Postoperativne infekcije urinarnog trakta; 4. Profilaksa infekcija urinarnog trakta tokom hirurškog zahvata i transuretralnih dijagnostičkih postupaka.
IJ01/3	Rezervni antibiotik obavezan antibiogram. Odrasli i djeca uzrasta preko 2 godine: 1. Teški oblici pneumonija i pneumonije kod bolesnika na vještačkoj ventilaciji 2. Komplikovane infekcije urinarnog trakta (uključujući pijelonefritis) 3. Komplikovane intra-abdominalne infekcije 4. Komplikovane infekcije kože i mekih tkiva (uključujući infekcije dijabetesnog stopala) Liječenje pacijenata sa bakterijama u krvi koja se javlja udružena sa, ili se sumnja da je udružena sa bilo kojom gore navedenom infekcijom. Može se koristiti u liječenju bolesnika sa neutropenijom i groznicom za koju se sumnja da je uzrokovana bakterijskom infekcijom. Djeca uzrasta 2 do 12 godina: 1. Komplikovane intra-abdominalne infekcije Može koristiti kod djece sa neutropenijom i groznicom za koju se sumnja da je uzrokovana bakterijskom infekcijom. Odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/4	Rezervni antibiotik obavezan antibiogram. Odrasli i djeca starije od 3 mjeseca: 1. teška pneumonija, uključujući nozokomijalnu pneumoniju i pneumoniju povezanu sa mehaničkom ventilacijom, 2. bronho-pulmonarne infekcije kod cistične fibroze, 3. komplikovane infekcije urinarnog trakta, 4. komplikovane intra-abdominalne infekcije, 5. intra- i post-partalne infekcije, 6. komplikovane infekcije kože i mekih tkiva, 7. akutni bakterijski meningitis. Odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/5	Rezervni antibiotik obavezan antibiogram. 1. Intraabdominalne infekcije, 2. vanbolnički stečena pneumonija, 3. akutne infekcije u ginekologiji, 4. infekcije kože i mekih tkiva kod dijabetičkog stopala. Prevenција: Lijek je indikovani kod odraslih pacijenata u profilaksi infekcije operativnog mjesta nakon elektivne kolorektalne hirurške intervencije.

Šifra	Ograničenje
	Primjena samo u ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite - odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/6	Rezervni antibiotik obavezan antibiogram. Odrasli i djeca uzrasta od godinu dana i starija: 1. komplikovane intraabdominalne infekcije, 2. teška pneumonija, uključujući bolnički stečenu pneumoniju i pneumoniju povezanu sa mehaničkom ventilacijom, 3. infekcije nastale tokom i poslije porođaja, 4. komplikovane infekcije urinarnog trakta, 5. komplikovane infekcije kože i mekih tkiva. Odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ01/7	Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram.
IJ01/8	Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram; Primjena u stacionarnim ustanovama, odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove. Oralna primjena je indikovana u svim uzrastima za liječenjem infekcije <i>Clostridium difficile</i> .
IJ01/9	Rezervni antibiotik; Komplikovane infekcije kože i mekog tkiva i vanbolničke stečene pneumonije. - kao terapija izbora u liječenju teških infekcija uzrokovanih rezistentnim gram-pozitivnim bakterijama (MRSA, penicilin rezistentni pneumokoki), nakon neuspjeha liječenja vankomicinom ili teikoplaninom.
IJ02	Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram; Indikacije: Infekcije kože i mekih tkiva, respiratorne i ostale infekcije uzokovane osjetljivim stafilokokom koji produkuje penicilinazu. Primjena u stacionarnim ustanovama odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ03	Druga linija terapije bakterijskih infekcija nakon neuspješne primjene punih doza amoksicilina ili kod postojanja visokog procenta rezistencije bakterija na amoksicilin. Indikacije: 1) Infekcije gornjeg i donjeg respiratornog trakta (J00-J06.8; J20; J32; J40; J41; J42), 2) Infekcije urogenitalnog trakta (N30; N34; N36; N37; N39), 3) Infekcije srednjeg uha (H65; H66).
IJ04	Druga linija terapije bakterijskih infekcija nakon neuspješne primjene polusintetskih penicilina u punoj dozi. 1. Infekcije gornjeg i donjeg respiratornog trakta MKB: J00-J06; J13; J14; J15; J20; J32; J41; J42, 2. infekcije kože i mekog tkiva MKB: L00-L08, 3. infekcije urogenitalnog trakta MKB: N30, N34, 4. lajska bolest MKB: A69.2.
IJ05	Rezervni antibiotik. Primjena u skladu sa principima primjene rezervnih antibiotika. Daje se samo u slučajevima kada ne postoje alternativni antibiotici. Primjena u stacionarnim uslovima, izuzetno na primarnom nivou zdravstvene zaštite kao nastavak terapije isključivo pod uslovom da je na otpusnoj listi preporučen nastavak terapije.
IJ06	1. Infekcije gornjeg i donjeg respiratornog trakta MKB: J00-J06; J13; J14; J15; J20; J32; J41; J42; 2. Zapaljenje srednjeg uva MKB: H66; 3. Urinarni infekcije MKB: N00; N10; N30; N34.
IJ07	1. Infekcije prouzrokovane atipičnim uzročnicima ili Gram+ bakterijama kod bolesnika preosjetljivih na penicilin: - infekcije gornjeg i donjeg respiratornog trakta MKB: J00-J06; J15.7; J16.0; J20-J32; J40; J41; J42, - infekcije kože i mekog tkiva MKB: L00-L08, - infekcije srednjeg uva MKB: H65; H66, - Infekcije izazvane Mycobacterium MKB: A31. 2. Infekcije želuca i dvanaestopalačnog crijeva sa <i>Helicobacter pylori</i> MKB: K29.
IJ08	Infekcije prouzrokovane atipičnim bakterijama kod bolesnika preosjetljivih na penicilin: 1. infekcije gornjeg i donjeg respiratornog trakta MKB: J00-J06; J15.7; J16.0; J20-J32; J40; J41; J42, 2. infekcije kože i mekog tkiva MKB: L00-L08, 3. infekcije srednjeg uha MKB: H65; H66, 4. infekcije izazvane Chlamydia-ma MKB: A55; A56, 5. negonokokni uretritis MKB: N34.1, 6. cervicitis MKB: N72.
IJ08/1	Atipična pneumonija i urogenitalne infekcije s Chlamydia trachomatis ili N. gonorrhoeae u bolesnika koji zahtijevaju inicijalno parenteralno liječenje. Odobrava Komisija za antibiotike zdravstvene ustanove.
IJ09	Supresivno liječenje hronične plućne infekcije uzrokovane bakterijom Pseudomonas aeruginosa kod odraslih i djece uzrasta od 6 i više godina sa cističnom fibrozom, MKB: E84. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IJ10	Samo kao rezervni antibiotik u slučaju nepodnošenja ili rezistencije na glikopeptide, uz obavezan antibiogram.
IJ11	1. Supstituciona terapija kod odraslih, djece i adolescenata (0 -18 godina) u: Primarnim sindromima imunodeficijencije sa oštećenom produkcijom antitijela. - Hipogamaglobulinemija i rekurentne bakterijske infekcije kod pacijenata sa hroničnom limfocitnom leukemijom, kod kojih se profilaktička terapija antibioticima pokazala neuspješnom. - Hipogamaglobulinemija i rekurentne bakterijske infekcije kod pacijenata sa multiplim mijelomom u plato fazi koji nijesu razvili odgovor na pneumokoknu imunizaciju. - Hipogamaglobulinemija kod pacijenata poslije alogene transplantacije hematopoetskih stem ćelija (HSCT) - Djeca sa kongenitalnim AIDS-om i rekurentnim bakterijskim infekcijama. 2. Imunomodulacija kod odraslih, djece i adolescenata (0 -18 godina): - Idiopatska trombocitopenijska purpura (ITP), kod pacijenata koji su visoko rizični za nastanak krvarenja ili prije operativnog zahvata kako bi se korigovao broj trombocita. - Guillain Barré-ov sindrom. - Kawasakijeva bolest. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja nadležnog Konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore uz potpis direktora klinike, a izuzetno nastavak terapije u zdravstvenoj ustanovi koja obavlja zdravstvenu djelatnost na sekundarnom nivou.

Šifra	Ograničenje
IJ11/1	<p>1. Supstituciona terapija kod odraslih osoba, djece i adolescenata (uzrasta 0-18 godina) kod sljedećih stanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sindroma primarne imunodeficijencije sa oštećenom produkcijom antitijela. • Sekundarne imunodeficijencije (SID) kod pacijenata koji pate od teških ili rekurentnih infekcija, neefikasnog antimikrobnog liječenja, te dokazanog nedostatka specifičnih antitijela (PSAF) ili nivoa IgG u serumu <4 g/l. <p>*PSAF= neuspjeh u postizanju barem dvostrukog porasta titra IgG antitijela na pneumokokne vakcine sa polisaharidnim i polipeptidnim antigenima.</p> <p>2. Imunomodulacija kod odraslih osoba, djece i adolescenata (uzrasta 0-18 godina) kod sljedećih stanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primarne imune trombocitopenije (idiopatske trombocitopenijske purpore, ITP) kod pacijenata sa visokim rizikom od krvarenja ili prije hirurške intervencije radi korekcije broja trombocita. • Guillain Barré-ovog sindroma. • Kawasaki-jeve bolesti (zajedno sa acetilsalicilnom kiselinom; vidjeti odjeljak 4.2). • Hronične inflamatorne demijelinizirajuće poliradikuloneuropatije (CIDP). • Multifokalne motorne neuropatije (MMN). <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja nadležnog Konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore uz potpis direktora klinike, a izuzetno nastavak terapije u zdravstvenoj ustanovi koja obavlja zdravstvenu djelatnost na sekundarnom nivou.</p>
IJ12	<p>Rezervni antibiotik-obavezan antibiogram;</p> <p>Indikacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zarazne bolesti crijeva Typhus abdominalis i Paratyphus MKB: A01; Salmonellosis MKB: A02, Shigellosis MKB: A03 2) infekcije izazvane uzročnikom Mycobacterium tuberculosis MKB: A15-A19 3) polne infekcije izazvane Chlamydia uzročnikom MKB: A56 4) infekcija respiratornog trakta izazvana uzročnikom Mycoplasma pneumoniae MKB: J15.7 5) infekcije respiratornog trakta izazvane Chlamydia uzročnikom MKB: J16.0 6) infekcije urogenitalnog trakta MKB: N30; N34; N36; N37; N39; N41.1; N72 7) zapaljenje srednjeg uha MKB: H66 8) osteomyelitis MKB: M86 <p>Per os primjena: Po preporuci bolničkog specijaliste.</p> <p>Infuzija: Isključivo kod pacijenata koji lijek ne mogu uzimati per os i dokazane infekcije osjetljivim uzročnicima.</p>
IJ12/1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teški oblik zapaljenja pluća; 2. Komplikovane infekcije kože i mekih tkiva u jedinicama intenzivne njege. <p>Per os primjena - druga linija liječenja.</p> <p>Parenteralna primjena - isključivo kod bolesnika koji ne mogu uzimati per os oblike.</p>
IJ13	<p>Sistemske gljivične infekcije kod imunokompromitovanih pacijenata rezistentnih na terapiju flukonazolom.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaksa anti-D (Rho) imunizacije kod Rh-negativnih (Rho,d) i kod Du-pozitivnih žena. <p>Senzibilizacija se javlja naročito poslije porođaja, ali se može javiti i tokom trudnoće. Osim toga, amniocenteza, eksterno okretanje fetusa u materici sa glavom nadolje, abdominalna trauma, hemoragija prije porođaja, ektopična trudnoća, uzorkovanje horionskih resica kao i spontani pobačaj ili abortus, predstavljaju potencijalno opasne epizode za senzibilizaciju.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Profilaksa anti-D (Rho) imunizacije kod negativnih Rho (D) osoba poslije nekompatibilne transfuzije Rh-pozitivne krvi (D) ili koncentrata eritrocita.
IJ15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija CMV bolesti bolesnika rizičnih za razvoj CMV bolesti, bolesnika kod kojih je izvršena transplantacija solidnog organa i bolesnika oboljelih od HIV-infekcije. 2. Održavanje liječenja CMV bolesti nakon, parenteralnom terapijom postignute, stabilizacije bolesti.
IJ16	<p>Rezervni antibiotik za liječenje teških bolničkih infekcija uzrokovanih aerobnim Gram negativnim bakterijama koje su rezistentne na sve druge antibiotike uz obavezan antibiogram.</p> <p>Liječenje isključivo u bolničkim uslovima i odobrava ga Komisija za primjenu antibiotika ustanove.</p>
IJ17/2	<p>Lijek je indikovano kod djece starije od 12 godina i odraslih za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. liječenje citomegalovirusne (CMV) bolesti u imunokompromitiranih bolesnika; 2. prevenciju CMV bolesti kod bolesnika koji pate od imunosupresije izazvane lijekovima (na primjer nakon presađivanja organa ili hemioterapije).
IJ18	<p>HIV infekcija, MKB: B20, B21, B22, B23 i B24.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ18/1	<p>HIV infekcija, MKB: B20, B21, B22, B23 i B24.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>*Za postekspozicionu profilaksu po procjeni Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ19	<p>Za tablete od 100mg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hepatitis acuta B (B16.2; B16.9), teške forme akutnog hepatitisa B (fulminantni, subakutni). 2. Hepatitis viralis chronica B (B18.1),hronični hepatitis, kompenzovana (K74.6) i dekompenzovana ciroza jetre (K74.6) 3. Prevencija HBV infekcije kod bolesnika HBsAg pozitivnih na hemioterapiji i sa transplantiranim organima i tkivima <p>- svi oblici hroničnih oboljenja jetre izazvanih virusom hepatitisa B (HBV) i HBsAg+ i HBsAg⁻ : hronični hepatitis, kompenzovana i dekompenzovana ciroza jetre, prevencija HBV infekcije kod bolesnika sa transplantiranim organima HBsAg+.</p> <p>Hronična HBV infekcija:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) HBsAg pozitivan u serumu > 6 meseci b) prisutna replikacija virusa (HBV DNK-PCR u titru >10 000 kopija/ml seruma) c) biohemijski povišena aktivnost transaminaza (ALT)>2x iznad normalne vrednosti <p>Kontraindikacija je preosetljivost na lamivudin.</p> <p>Lijek odobrava nadležni konzilijum Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ19/1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hronični hepatitis B (B16.2; B16.9; B18.1); 2. HIV infekcija - za bolesnike kod kojih je dokazana rezistencija virusa humane imunodeficijencije na postojeće antiretrovirusne lekove (B20; B21; B22; B23; B24). <p>Lijek odobrava nadležni konzilijum Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ20	<p>Za tablete od 150mg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. HIV infekcija za MKB: B20, B21, B22, B23 i B24. <p>Po prijedlogu Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IJ21	<p>Za liječenje infekcije izazvane HIV1 virusom kod odraslih osoba i adolescenata (stariji od 12 godina sa masom preko 40kg) u kombinaciji sa drugim antiretrovirusnim lijekovima.</p> <p>HIV infekcija, MKB: B20, B21, B22, B23 i B24.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>

Šifra	Ograničenje
IJ21/1	Za liječenje infekcije izazvane HIV1 virusom kod odraslih osoba u kombinaciji sa drugim antiretrovirusnim lijekovima, MKB: B20, B21, B22, B23 i B24. Po predlogu Konzilijuma infektologa Kliničkog centra Crne Gore.
IJ22	Za liječenje komplikovanih intraabdominalnih infekcija, akutnog pijelonefritisa, komplikovanih infekcija urinarnog trakta, bolnički stečene pneumonije uključujući pneumoniju povezanu sa mehaničkom ventilacijom koje su rezistentne na primjenu svih drugih antibiotika uz obavezan antibiogram. Rezervni antibiotik. Liječenje isključivo u bolničkim uslovima i odobrava ga Komisija za primjenu antibiotika ustanove.
IJ23	Indikovani su za: 1. Invazivne aspergiloze; 2. Mukomikoze kod pacijenata koji ne mogu uzimati amfotericin B.
IJ24	Za liječenje odraslih bolesnika koji su bili podvrgnuti transplantaciji matičnih ćelija hematopoeze. Za liječenje gljivičnih infekcija kod odraslih osoba: 1. invazivne aspergiloze kod pacijenata koji ne reaguju na liječenje amfotericinom B kod pacijenata koji ne podnose ovaj lijek; 2. fuzarioze kod pacijenata koji ne reaguju na liječenje amfotericinom B ili kod pacijenata koji ne podnose amfotericin B; 3. kokcidioidomikoza kod pacijenata koji ne reaguju na liječenje amfotericinom B ili flukonazolom ili kod pacijenata koji ne podnose ove lijekove; Izostanak odgovora na liječenje se definiše kao napredovanje infekcije ili izostanak poboljšanja nakon najmanje 7 dana primjene terapijskih doza efikasnih antimikotika. Za profilaksu gljivičnih infekcija: 1. kod pacijenata sa akutnom mijeloidnom leukemijom (AML) ili mijelodisplastičnim sindromima (MDS) koji primaju hemioterapiju za postizanje remisije bolesti, za koju se očekuje da će izazvati dugotrajnu neutropeniju i kod kojih postoji veliki rizik za razvoj invazivnih gljivičnih infekcija; 2. kod primaoca transplantiranih hematopoetskih matičnih ćelija koji primaju visoke doze imunosupresivnih lijekova zbog reakcije "kalem protiv domaćina" (GVHD) i kod kojih postoji velik rizik za razvoj invazivnih gljivičnih infekcija.
IJ25	Za liječenje odraslih bolesnika koji su bili podvrgnuti transplantaciji matičnih ćelija hematopoeze. 1. Liječenje invazivne kandidijaze kod odraslih 2. Liječenje invazivne aspergiloze kod odraslih koji ne reaguju na amfotericin B, lipidne formulacije amfotericina B. Izostanak odgovora na liječenje (refraktornost) definiše se kao napredovanje infekcije ili izostanak poboljšanja nakon najmanje 7 dana prethodnog uzimanja terapijskih doza efikasne antigljivične terapije. 3. Empirijska terapija za suspektne gljivične infekcije (poput infekcija gljivicama Candida ili Aspergillus) kod odraslih febrilnih pacijenata sa neutropenijom. U zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite ili u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite za nastavak liječenja, na osnovu mišljenja tercijarne zdravstvene ustanove u kojoj je započeto liječenje.
IJ26	Vakcinacija se sprovodi u skladu sa Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti.
IJ27	Terapija poslije ujeda evropskih zmija otrovnica (poskoka i šarke).
IJ29	Za odrasle bolesnike i adolescente uzrasta od 12 do 18 godina, kojima je potvrđena dijagnoza hroničnog hepatitisa C i koji imaju pozitivan nalaz HCV RNA. Potrebna je apstinencija od i.v. droga i abuzusa alkohola unazad 6 mjeseci. Bolesnici koji su zavisnici o drogama moraju imati dokaz da apstiniraju najmanje 6 mjeseci, a dokaz su dokumentovani nalaz psihijatra i rezultati toksikoloških ispitivanja tokom tretmana svaka 3 mjeseca. Preporučeno trajanje liječenja sa lijekom Maviret kod bolesnika koji prethodno nisu primali terapiju zbog HCV-a: - svi genotipovi HCV-a: bez ciroze: 8 nedelja; sa cirozom 8 nedelja. Preporučeno trajanje liječenja sa lijekom Maviret kod bolesnika koji nisu uspješno odgovorili na prethodnu terapiju sa kombinacijom peginterferon + ribavirin +/- sofosbuvir ili sofosbuvir + ribavirin: - genotipovi HCV-a 1,2,4-6 bez ciroze 8 nedelja; sa cirozom 12 nedelja, - genotip 3 bez ciroze 16 nedelja; sa cirozom 16 nedelja. Na prijedlog nadležnog Konzilijuma za lijekove Kliničkog Centra Crne Gore.
IJ30	Za odrasle bolesnike, kojima je potvrđena dijagnoza hroničnog hepatitisa C i koji imaju pozitivan nalaz HCV RNA. Potrebna je apstinencija od i.v. droga i abuzusa alkohola unazad 6 mjeseci. Bolesnici koji su zavisnici o drogama moraju imati dokaz da apstiniraju najmanje 6 mjeseci, a dokaz su dokumentovani nalaz psihijatra i rezultati toksikoloških ispitivanja tokom tretmana svaka 3 mjeseca. Preporučeno trajanje liječenja sa lijekom kod bolesnika koji prethodno nisu primali terapiju zbog HCV-a: - genotipovi HCV-a 1,2,4-6: bez ciroze I sa kompenzovanom cirozom 12 nedelja, - genotip HCV-a 3: bez ciroze I sa kompenzovanom cirozom 12 nedelja, razmotriti dodavanje ribavirina - svi genotipovi HCV sa dekompenzovanom cirozom + ribavirin 12 nedelja Preporučeno trajanje liječenja sa lijekom kod bolesnika koji nisu uspješno odgovorili na prethodni terapijski režim koji sadrži NS5A: - Svi genotipovi HCV-a + Ribavirin 24 nedelje Na prijedlog Konzilijuma infektologa Kliničkog Centra Crne Gore.
IJ31	1. Liječenje infekcija kod odraslih: - Komplikovane intraabdominalne infekcije; - Komplikovane infekcije urinarnog trakta, uključujući pijelonefritis; - Bolnička pneumonija, uključujući pneumoniju kod pacijenta na mehaničkoj ventilaciji. 2. Indikovani su za liječenje infekcija izazvanih aerobnim Gram negativnim mikroorganizmima kod odraslih pacijenata sa ograničenim terapijskim opcijama. Rezervni antibiotik. Liječenje isključivo u bolničkim uslovima i odobrava ga Komisija za primjenu antibiotika ustanove.
IL01	Po prijedlogu onkologa, reumatologa, hematologa, neurologa.
IL02	Po prijedlogu hematologa.
IL03	1. sarkom kostiju i mekih tkiva, 2. karcinom testisa (druga linija), 3. agresivni limfom (ICE protokol), 4. karcinom grlića materice (druga linija). Po prijedlogu onkologa ili hematologa, lijek odobrava nadležni konzilijum Kliničkog centra Crne Gore.
IL04	1. Prva linija u liječenju hronične limfocitne leukemije (Binet stadijum B ili C) kod pacijenata za koje kombinovana terapija sa fludarabinom nije odgovarajuća. 2. Liječenje Non – Hodkin limfom kod pacijenata sa progresijom bolesti tokom primjene ili 6 mjeseci nakon primjene rituksimaba ili režima koji sadrži rituksimab 3. Liječenje Multiplog mijeloma (Durie-Salmon stadijum II, sa progresijom bolesti ili stadijum III) u kombinaciji sa prednizolonom kod pacijenata starijih od 65 godina i koji nijesu podobni za autolognu transplantaciju matičnih ćelija i koji imaju kliničke znake neuropatije u trenutku postavljanja dijagnize što onemogućava primjenu talidomida ili bortezomiba. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.

Šifra	Ograničenje
IL05	Za liječenje odraslih bolesnika koji su bili podvrgnuti transplantaciji matičnih ćelija hematopoeze. Indikovani su za kondicioniranje prije autologe transplantacije matičnih ćelija hematopoeze (HSCT), kod malignih hematoloških bolesti (Non Hodgkin lymphoma / Hodgkin lymphoma).
IL06	Po prijedlogu onkologa, reumatologa, hematologa, neurologa, dermatovenerologa ili gastroenterologa.
IL07	1. Maligni pleuralni mezoteliom Za liječenje bolesnika sa inoperabilnim pleuralnim mezoteliomom u kombinaciji sa cisplatinom, a koji prethodno nisu primali drugu hemoterapiju. 2. Nemikrocelularni karcinom pluća Za liječenje bolesnika s inoperabilnim III B ili IV stadijumom neskvamoznog nemikrocelularnog karcinoma pluća, kao monoterapija u drugoj hemoterapijskoj liniji, do pojave neprihvatljive toksičnosti ili progresije bolesti. Liječenje lijekom pemetreksed dozvoljeno je ukoliko su ispunjeni sljedeći kriterijumi- a. opšte stanje ECOG 0-2, b. nivo bilirubina, AST, ALT < 5x gornja granica uredne vrijednosti, kreatinin < 1.5x gornja granica urednih vrijednosti, nivo neutrofila > 1.5x(10) ⁹ /L, nivo trombocita >100x(10) ⁹ /L. Odobravaju se dva ciklusa liječenja lijekom pemetreksed, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest). Po prijedlogu Konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju ili Konzilijuma specijalne bolnice Brezovik, do ukupno 6 ciklusa liječenja.
IL08	Leukemija vlasastih ćelija. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL09	Za hroničnu limfocitnu leukemiju, MKB-C91.1 rezistentnu na prvu liniju terapije. Lijek Fludarabin se daje do postizanja optimalnog odgovora (kompletna ili parcijalna remisija, obično 6 ciklusa), potom prekinuti terapiju. Terapija hronične limfocitne leukemije (HLL) B ćelija kod pacijenata sa očuvanom funkcijom kostne srži. Prvu liniju terapije ovim lijekom treba započeti samo kod pacijenata sa uznapređovalom bolešću, Rai stadijumi III/IV (Binet stadijum C), ili Rai stadijumi I/II (Binet stadijum A/B) kada pacijent ima simptome povezane sa bolešću ili dokaz o progresiji bolesti. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL10	Po predlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma Specijalne bolnice Brezovik.
IL11	1. Indikovani su kao monoterapija za liječenje odraslih pacijenata sa neresektabilnim ili metastatskim HER2 pozitivnim karcinomom dojke koji su primili dva protokola zasnovana na anti HER2 terapiji. 2. Indikovani su u drugoj liniji, kao monoterapija za liječenje odraslih pacijenata sa neresektabilnim ili metastatskim HER2 pozitivnim karcinomom dojke koji su prethodno primili terapiju trastuzumabom i taksanom zbog lokalno uznapređovale ili metastatske bolesti ili su imali recidiv tokom ili u roku od 6 mjeseci od završene adjuvantne terapije. Odobravaju se tri ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna evaluacija terapijskog odgovora. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog odgovora na primijenjenu terapiju (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest). Po predlogu Konzilijuma onkologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL12	U kombinaciji s fulvestrantom u terapiji uznapređovalog ili metastatskog karcinoma dojke HR pozitivnog i HER2 negativnog i potvrđenom PIK3CA mutacijom, u liječenju: 1. kao početna terapija u metastatskoj bolesti kod bolesnika koji su progredirali tokom adjuvantnog liječenja baziranog na endokrinu terapiju ili unutar godine dana od završetka istog; 2. kao 2. linija liječenja, neposredno nakon progresije bolesti na prvu liniju liječenja endokrinom terapijom (koja se primjenjivala kao monoterapija) ili u kombinaciji s CDK4/6 inhibitorom. Kriterijumi za propisivanje: 1. Potvrđena PIK3CA mutacija u tumorskom tkivu ili plazmi; 2. Progresija nakon endokrine terapije i/ili CDK4/6 inhibitora; 3. ECOG status ≤ 2 Procjena terapijskog odgovora je obavezna nakon tri ciklusa liječenja. Po predlogu Konzilijuma za dojku Kliničkog centra Crne Gore.
IL13	1. Indikovani su u terapiji nemetastatskog karcinoma prostate rezistentnog na kastraciju, kod odraslih muškaraca kod kojih postoji visoki rizik za razvoj metastatskog oblika bolesti (PSA ≤10 mjeseci, ECOG 0-1). 2. Indikovani su u terapiji metastatskog, hormon senzitivnog karcinoma prostate u kombinaciji sa docetakselom i terapijom deprivacije androgena. Odobravaju se 3 ciklusa liječenja, nakon čega se vrši evaluacija terapijskog odgovora. Liječenje se sprovodi do progresije bolesti. Po predlogu Uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL14	Za liječenje odraslih bolesnika kod kojih nije moguće transplantirati hematopoetsku matičnu ćeliju, a koji boluju od: 1. mijelodisplastičnog sindroma (MDS), srednjeg 2 ili visokog rizika prema međunarodnom prognostičkom numeričkom sistemu rangiranja (IPSS), 2. hronične mijelomonocitne leukemije (CMML) sa 10-29% blasta u koštanoj srži bez mijeloproliferativnog poremećaja, 3. akutne mijeloidne leukemije (AML) sa 20-30% blasta i displazije više loza, prema klasifikaciji Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL15	Primarni karcinom jetre (HCC) kod bolesnika sa lokalno odmaklom ili metastatskom bolešću gdje nije bilo moguće primijeniti hirurško niti bilo koje drugo lokalno regionalno liječenje (BCLC C), ili je ovo liječenje bilo neuspješno (BCLC B), a bolesnici su sa očuvanom funkcijom jetre (Child-Pugh A) i u dobrom performans statusu (PS 0-1) (C22.0). Po prijedlogu Konzilijuma za digestivne tumore Kliničkog centra Crne Gore.
IL16	1. akutna mijeloblastna i akutna limfoblastna leukemija, agresivni NHL, PS 0 ili 1, 2. treća terapijska linija za primarno progresivnu multiplu sklerozu sa relapsima i visoko aktivnu sekundarno progresivnu multiplu sklerozu sa relapsima; Za indikaciju 2. nastavak terapije na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite.
IL17	Za liječenje odraslih pacijenata sa Philadelphia hromozom pozitivnom hroničnom mijeloidnom leukemijom u hroničnoj fazi (Ph+ CML-CP) koji su prethodno liječeni sa dva ili više inhibitora tirozin kinaze. Po predlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL18	1. Indikovani su kao dodatna terapija za liječenje odraslih pacijenata koji uprkos standardnoj terapiji imaju umjereno težak do težak aktivni sistemski eritemski lupus sa pozitivnim autoantitijelima. Kandidati za primjenu terapije su pacijenti: 1. kod kojih je bolest aktivna uprkos primjeni standardne terapije; 2. sa učestalim relapsima bolesti uprkos primjeni standardne terapije; 3. sa dokumentovanim neželjenim dejstvima na glukokortikoide, antimalarike ili imunosupresive. U procjeni aktivnosti bolesti procjenjuje se zglobna, kožna, renalna, hematološka i serološka aktivnost bolesti. Pod standardnom terapijom podrazumijeva se kombinovana primjena glukokortikoida, antimalarika i imunosupresiva. Liječenje se odobrava na 3 mjeseca, a nastavak je moguć isključivo kod pozitivnog terapijskog odgovora. Liječenje se prekida u slučaju:

Sifra	Ograničenje
	<p>1. nemogućnosti da se nakon 4-6 nedjelja primjene snizi inicijalna doza glukokortikoida;</p> <p>2. nemogućnosti sniženja doze prednizona na manje od 0,2 mg/kg/dan nakon 6 mjeseci liječenja;</p> <p>3. nemogućnosti sniženja doze prednizona na manje od 0,1 mg/kg/dan nakon 12 mjeseci liječenja;</p> <p>4. razvoja neželjenih dejstava uz standardnu terapiju.</p> <p>Po predlogu Konzilijuma reumatologa ili imunologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL19	<p>1. Prva linija liječenja agresivnih non-Hodgkin limfoma, koji su prema nalazu imunohistohemije, imunocitohemije ili protočne citometrije CD20 pozitivni, u kliničkom stadijumu II-IV ili stadijumu I s povišenim LDH ili velikom tumorskom masom, odobrava se 4 ciklusa liječenja u kombinaciji s hemioterapijom u dozi od 375 mg/(m²) po ciklusu. U slučaju povoljnog učinka odobrava se primjena još 4 ciklusa terapije.</p> <p>2. Prva linija liječenja bolesnika s neliječenim CD20 pozitivnim indolentnim non-Hodgkin limfomom. Odobrava se primjena osam ciklusa liječenja u dozi od 375 mg/(m²) po ciklusu.</p> <p>3. Liječenje bolesnika sa indolentnim B-ćelijskim non-Hodgkinovim limfomom u relapsu odnosno u bolesnika sa hemorezistentnim tipom B-ćelijskog non-Hodgkinovog limfoma niskog stepena maligniteta kod kojih je imunohistohemijski i/ili protočnom citometrijom dokazano da ćelije na sebi imaju CD20 marker. Odobrava se primjena tri ciklusa liječenja uz obaveznu reevaluaciju učinka nakon trećeg ciklusa terapije. U slučaju povoljnog učinka odobrava se primjena još tri ciklusa terapije.</p> <p>4. Reumatoidni artritis.</p> <p>4.a. Indikacija za primjenu (kao monoterapija i u kombinaciji sa lijekom metotreksat ili nekim drugim sintetičkim DMARD), sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest DAS28 >= 5,1 ili DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), funkcionalni status- HAQ 0,5-2,5.</p> <p>4.b. Prethodna terapija, najmanje dva lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba biti lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno i jedan TNF blokator ili lijek tocilizumab kroz 12 nedjelja.</p> <p>4.c. Prije primjene test na latentnu TBC i određivanje markera hepatitisa B i C.</p> <p>4.d. Očekivani odgovor na liječenje nakon 16 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 >= 5,1, pad DAS28 >= 1,2 u odnosu na početno stanje ili postizanje DAS28 <= 3,2, ako je započeto s DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 >= 1,2 + 50% manje otečenih zglobova.</p> <p>4.e. Trajanje liječenja, reekspozicija lijeku rituksimab nakon dvije infuzije dolazi u obzir nakon 24 nedjelje, ukoliko je prisutna rezidualna upalna aktivnost DAS28 >= 3,2 ili je došlo do egzacerbacije RA s porastom DAS28 za >= 0,6.</p> <p>4.f. Kriterijumi za prekid terapije:</p> <p>a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP <=1 mg/dL, b. broj bolnih zglobova/28<=1, c. broj otečenih zglobova/28<=1, d. bolesnikova ocjena (0-10) <=1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavlja sintetičkim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz biološki lijek. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija biološkom lijeku bez obzira na vrijednost DAS28. Bolesnici, koji se biološkom terapijom liječe po monoterapijskom načelu, isključeni su iz navedenih kriterijuma i nastavljaju biološko liječenje.</p> <p>b. ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak zadanog učinka.</p> <p>Za indikacije 1., 2. i 3. po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore;</p> <p>Za indikaciju 4. po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore, odobrava Komisja za lijekove KCCG i Komisija FZO.</p>
IL19/1	<p>1. Prva linija liječenja agresivnih non-Hodgkin limfoma, koji su prema nalazu imunohistohemije, imunocitohemije ili protočne citometrije CD20 pozitivni, u kliničkom stadiju II-IV ili stadiju I s povišenim LDH ili velikom tumorskom masom, odobrava se 4 ciklusa liječenja (1 i.v. + 3 s.c.) u kombinaciji s hemoterapijom. U slučaju povoljnog odgovora odobrava se primjena još 4 ciklusa terapije (s.c.).</p> <p>2. Prva linija liječenja bolesnika s neliječenim CD20 pozitivnim indolentnim non-Hodgkin limfomom. Odobrava se primjena 8 ciklusa liječenja (1 i.v. + 7 s.c.).</p> <p>3. Liječenje bolesnika sa indolentnim B-ćelijskim non-Hodgkinovim limfomom u relapsu odnosno kod bolesnika sa hemorezistentnim tipom B-ćelijskog non-Hodgkinovog limfoma niskog stepena malignosti kod kojih je imunohistohemijski i/ili protočnom citometrijom dokazano da ćelije na sebi imaju CD20 receptor. Odobrava se primjena 3 ciklusa liječenja (1 i.v. + 2 s.c.) uz obaveznu reevaluaciju efekata nakon trećeg ciklusa terapije. U slučaju povoljnog efekta odobrava se primjena još 3 ciklusa terapije (s.c.).</p> <p>Lijek se primjenjuje u fiksnoj dozi od 1400 mg po ciklusu. Prije početka primjene s.c. injekcija, svi bolesnici uvijek moraju najprije intravenskom infuzijom primiti cijelu dozu lijeka rituksimab u formulaciji za intravensku primjenu u 1. ciklusu liječenja.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL19/2	<p>Liječenje odraslih pacijenata sa prethodno neliječenom i relapsirajućom/refraktornom hroničnom limfocitnom leukemijom (HLL) u kombinaciji sa hemioterapijom, prvi ciklus intravenski narednih 5 ciklusa supkutano.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma hematologa Kliničkog Centra Crne Gore.</p>
IL20	<p>1. Rani karcinom dojke HER 2 +++ (ili CISH +), kao nastavak adjuvantne hemioterapije sa antraciklinima kao monoterapija ili u kombinaciji sa taksanima do ukupno 12 mjeseci, kod nodus pozitivnih i nodus negativnih pacijenata sa tumorom većim od 10 mm (u slučaju postojanja kontraindikacija za antracikline, trastuzumab se može kombinovati sa neantraciklinskim rezimima).</p> <p>Terapija je moguća ukoliko je:</p> <p>a) PS od 0 do 1,</p> <p>b) EFLV veća od 50%,</p> <p>c) laboratorija: kompletna krvna slika i hepatogram: AST i ALT < 5x gornje granice normalne vrijednosti i bilirubin < 3x gornje granice.</p> <p>2. metastatski karcinom dojke HER 2 +++, PS 0 ili 1, prva linija terapije nakon antraciklina (adjuvantno) u kombinaciji sa taksanima (paklitaksel ili docetaksel).</p> <p>Kriterijumi za primjenu:</p> <p>a) ECOG 0-1,</p> <p>b) nepostojanje metastaza na CNS-u, bez opsežnih metastaza na plućima koje izazivaju značajnu simptomatologiju,</p> <p>c) adekvatni hematološki i biohemijski parametri (AST, ALT do 5x gornje granice, bilirubin do 3x gornje granice referentne vrijednosti).</p> <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija ili parcijalna remisija uz obaveznu reevaluaciju učinka nakon tri mjeseca liječenja).</p> <p>U slučaju izostanka efekta ili kod progresije bolesti terapija se prekida.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za tumore dojke Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL21	<p>1. Metastatski karcinomom kolorektuma- prva linija liječenja bolesnika kod kojih je potvrđeno nepostojanje RAS mutacija ('divlji tip' RAS statusa 2, 3 i 4 ekson KRAS-a, odnosno NRAS-a) što se određuje u laboratorijima sa validnom metodom određivanja. Primjenjuje se u kombinaciji sa hemoterapijom na bazi irinotekana ili u prvoj liniji u hemoterapiji sa FOLFOX hemoterapijskim protokolom, kao monoterapija nakon neuspjeha terapije na bazi irinotekana i oksalipatine i kod onih bolesnika koji ne podnose irinotekan.</p> <p>Kriterijumi za primjenu:</p> <p>a) PS 0 i 1 po ECOG</p> <p>b) nepostojanje metastaza u CNS-u;</p> <p>c) nivo bilirubina <1,5 x gornja granica normalne vrijednosti;</p> <p>d) nivo AST i ALT <5x gornja granica normalne vrijednosti;</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>e) nivo kreatinina <1.25x gornja granica normalne vrijednosti;</p> <p>f) nivo granulocita > 1.5x(10)9/L;</p> <p>g) nivo trombocita >100x(10)9/L.</p> <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest).</p> <p>2. Karcinom pločastih ćelija glave i vrata (osim karcinoma epifarinksa) u kombinaciji sa radioterapijom za lokalno uznapredovalu bolest kod bolesnika koji ne podnose preporučene visoke doze platine (punu terapijsku dozu) ili je njena primjena kontraindikovana.</p> <p>3. Karcinom pločastih ćelija glave i vrata, u kombinaciji s hemoterapijom na bazi platine za recidivirajuću i/ili metastatsku bolest, nakon koje slijedi terapija održavanja do progresije bolesti ili neprihvatljive toksičnosti.</p> <p>U slučaju izostanka efekta ili kod progresije bolesti terapija se prekida.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL22	<p>1. Metastatski kolorektalni karcinom - u kombinaciji sa hemioterapijom i isključivo tokom trajanja iste. Liječenje bevacizumabom se sprovodi tokom trajanja hemioterapije dok traje pozitivni tumorski odgovor (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest).</p> <p>Kriterijumi za primjenu:</p> <p>a) očekivano preživljenje > 12 mjeseci,</p> <p>b) PS ECOG 0-1,</p> <p>c) nepostojanje metastaza u mozgu,</p> <p>d) razmak od 6 nedjelja između hirurškog liječenja primarnog tumora i započinjanja primjene bevacizumaba,</p> <p>e) razmak od 3 mjeseca između radioterapije primarnog tumora i započinjanja primjene bevacizumaba,</p> <p>f) nivo bilirubina <2x gornja granica normalne vrijednosti, nivo AST i ALT <5x gornja granica normalne vrijednosti, nivo kreatinina <1,5x gornja granica normalne vrijednosti, nivo granulocita >1,5 X(10)9 / L, nivo trombocita >100X (10)9/L. Kontrola svaka 2 mjeseca.</p> <p>Lijek se odobrava na 2 mjeseca, nakon čega je neophodna kompletna evaluacija i procjena tumorskog odgovora na terapiju.</p> <p>U slučaju izostanka efekta ili kod progresije bolesti terapija se prekida.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za digestivne tumore Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>2. Bevacizumab je, u kombinaciji sa karboplatinom i paklitakselom, indikovano za prvu liniju terapije uznapredovalog karcinoma jajnika (FIGO stadijumi IIIB, IIIC i IV), jajovoda ili primarnog peritonealnog karcinoma. Primjenjuje se uz karboplatin i paklitaksel do najviše 6-8 terapijskih ciklusa, poslije čega slijedi bevacizumab kao monoterapija do progresije bolesti, maksimalno 15 mjeseci ili do pojave neprihvatljive toksičnosti, u zavisnosti od toga koji se od ovih događaja ranije pojavi.</p> <p>Lijek se odobrava na 2 mjeseca, nakon čega je neophodna kompletna evaluacija i procjena tumorskog odgovora na terapiju.</p> <p>U slučaju izostanka efekta ili kod progresije bolesti terapija se prekida.</p> <p>3. Bevacizumab je u kombinaciji sa paklitakselom i cisplatinom ili, alternativno, paklitakselom i topotekanom kod pacijentkinja koje ne mogu da primaju terapiju platinom, indikovano za liječenje odraslih pacijentkinja sa perzistentnim, cedivirajućim ili metastatskim karcinomom cerviksa.</p> <p>Po prijedlogu ginekološko-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL23	<p>1. Za primjenu u kombinaciji sa trastuzumabom i docetakselom kod odraslih pacijenata sa HER2 pozitivnim metastatskim ili lokalno recidivirajućim neresektabilnim karcinomom dojke, koji prethodno nisu primali anti-HER2 terapiju ni hemoterapiju za liječenje metastatske bolesti.</p> <p>2. Neoadjuvantno liječenje karcinoma dojke.</p> <p>Za primjenu u kombinaciji sa trastuzumabom i hemoterapijom za neoadjuvantno liječenje odraslih pacijenata s HER2 pozitivnim, lokalno uznapredovalim, upalnim ili karcinomom dojke u ranom stadijumu sa velikim rizikom od recidiva.</p> <p>3. Za adjuvantno liječenje u kombinaciji s trastuzumabom i hemioterapijom odraslih bolesnika s HER2 pozitivnim karcinomom dojke do 18 ciklusa kod bolesnika sa bolešću visokog rizika od recidiva (nodus pozitivna bolest ili hormon receptor negativna bolest) ili kao nastavak neoadjuvantnog liječenja ukupno do 18 ciklusa.</p> <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest) uz obaveznu prvu reevaluaciju kliničkog efekta nakon tri ciklusa liječenja. Svaka slijedeća evaluacija efekta liječenja se radi nakon sprovedena tri mjeseca liječenja.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za dojku Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL24	<p>1. Uznapredovali (neresektabilni ili metastatski) melanom kod odraslih pacijenata, kao monoterapija PS 0-1 (C43). Odobrava se primjena na pet ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest) koji se provjerava nakon svakih 5 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>2. Adjuvantno liječenje operabilnog melanoma stadijuma III kod odraslih kod kojih je bolest zahvatila limfne čvorove i koji su podvrgnuti potpunom resekciji primarnog melanoma i limfatika. PS 0-1. Klinička i dijagnostička obrada zbog procjene uspješnosti liječenja obavezna je na svaka 4 ciklusa liječenja. Liječenje se sprovodi do pojave znakova recidiva bolesti ili pojave neprihvatljive toksičnosti, a najviše u trajanju od godinu dana.</p> <p>3. Metastatski nesitnoćelijski karcinom pluća-prva linija (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih pacijenata čiji tumori eksprimiraju PD-L1 sa TPS ≥50% (eng. tumor proportion score - TPS) i koji nijesu pozitivni na tumorske mutacije gena EGFR ili ALK, kao monoterapija i PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>3a. Metastatski skvamozni nesitnoćelijski karcinom pluća-prva linija (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih pacijenata čiji tumori eksprimiraju PD-L1 sa TPS ≥50% (eng. tumor proportion score - TPS), kao monoterapija i PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>4. Lokalno uznapredovali ili metastatski nesitnoćelijski karcinom pluća (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih bolesnika čiji tumori eksprimiraju PD-L1 i koji su prethodno primili najmanje jedan hemioterapijski protokol i PS 0-1. Bolesnici pozitivni na tumorske mutacije gena EGFR ili ALK treba takođe da prime i odobrenu terapiju za te mutacije prije nego što prime lijek. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti</p> <p>4a. Lokalno uznapredovali ili metastatski skvamozni nesitnoćelijski karcinom pluća (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih bolesnika čiji tumori eksprimiraju PD-L1 i koji su prethodno primili najmanje jedan hemioterapijski protokol i PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti</p> <p>5. Prva linija liječenja metastatskog nesitnoćelijskog karcinoma pluća kod odraslih čiji tumori eksprimiraju PD-L1 sa ekspresijom 0-50% i koji nijesu pozitivni na mutacije gena EGFR ili ALK i PS 0-1 u kombinaciji sa pemetreksedom i hemioterapijom koja sadrži platinu. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti</p> <p>6. Prva linija liječenja metastatskog skvamoznog nesitnoćelijskog karcinoma pluća kod odraslih čiji tumori eksprimiraju PD-L1 sa ekspresijom 0-50% i PS 0-1 u kombinaciji sa karboplatinom i nab-paklitakselom ili paklitakselom. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti</p> <p>7. Liječenje lokalno uznapredovalog ili metastatskog urotelijalnog karcinoma kao monoterapija kod odraslih koji su prethodno liječeni hemioterapijom koja sadrži platinu. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti</p> <p>8. Liječenje lokalno uznapredovalog ili metastatskog urotelijalnog karcinoma kao monoterapija kod odraslih kod bolesnika koji nijesu pogodni za hemioterapiju koja sadrži cisplatin u prvoj liniji liječenja i čiji tumori eksprimiraju PD-L1 sa kombinovanim pozitivnim skorom (CPS≥10). Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>9. Liječenje rekurentnog ili metastatskog karcinoma skvamoznih ćelija glave i vrata kod odraslih, kao monoterapija, čiji tumori ekspimiraju PD-L1 uz TPS $\geq 50\%$ i čija bolest progredira tokom ili nakon hemioterapije koja sadrži platinu, PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>10. Za liječenje lokalno uznapredovalog ili ranog trostruko negativnog karcinoma dojke sa visokim rizikom od recidiva, u kombinaciji sa hemioterapijom za neodjuvantno liječenje, a zatim u nastavku kao monoterapija u adjuvantnom liječenju nakon hirurškog zahvata.</p> <p>Liječenje se sprovodi do znakova recidiva bolesti ili nepodnošnja terapije, najviše u trajanju do 12 mjeseci.</p> <p>Klinička i dijagnostička obrada pacijenta neophodna je prije planiranog hirurškog liječenja a nastavak terapije je moguć samo kod onih koji su hirurški liječeni.</p> <p>Za indikacije 1. i 2. po prijedlogu Konzilijuma za kožu Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Za indikacije 3,3a,4,4a,5 i 6. po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice za plućne bolesti Brezovik. Za indikacije 7,8,9 i 10 po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL25	<p>1. Hronična mijeloidna leukemija sa pozitivnim Philadelphia (Ph+) hromosomom (bcr-abl) pozitivnim kod odraslih pacijenata za koju se transplantacija kostne srži ne smatra prvom linijom terapije. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>I. Bolesnici u prvoj hroničnoj fazi bolesti - 1. Kriterijumi za prekid liječenja zbog primarne rezistencije- a) nakon 3 mjeseca liječenja- nije postignut kompletan hematološki odgovor/ili Ph+ $>95\%$ b) nakon 3 mjeseca liječenja- bcr-abl1 $>10\%$ i/ili Ph+ $>35\%$ c) nakon 12 mjeseci liječenja- bcr-abl1 $>1\%$ i/ili Ph+ >0 2. Kriterijumi za prekid liječenja zbog sekundarne rezistencije, zbog jednog ili više od navedenog bilo kada tokom liječenja- a) gubitak kompletnog hematološkog odgovora b) gubitak kompletnog citogenetskog odgovora c) potvrđen gubitak velikog molekularnog odgovora u dva uzastopna testa, od kojih je u jednom bcr-abl1 $\geq 1\%$ d) pojava mutacije 3. Kriterijumi za prekid liječenja zbog nuspojava- a) teške nuspojave gradusa 3 ili 4 b) perzistentne nuspojave gradusa 2, koje ne reaguju na terapiju (citopenija u prva tri mjeseca liječenja ne smatra se razlogom za promjenu terapije).</p> <p>II. Bolesnici kojima je dijagnoza postavljena u ubrzanj fazi ili blastičnoj transformaciji- Kriterijumi za prekid liječenja- a) nakon 3 mjeseca liječenja nije postignut hematološki odgovor ($L > 10 \times 10^{12}/L$ ili prisustvo blasta u perifernoj krvi. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore za početak i nastavak liječenja.</p> <p>2. Za odrasle bolesnike s hroničnom mijeloidnom leukemijom kojima je dijagnoza postavljena u ubrzanj fazi ili blastičnoj transformaciji. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>3. Za liječenje odraslih bolesnika sa Kit (CD117) pozitivnim neoperabilnim i/ili metastatskim malignim gastrointestinalnim stromalnim tumorima (GIST) i adjuvantna primjena kod "high risk" bolesti. Po prijedlogu Konzilijuma za digestivne tumore Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL26	<p>1. U kombinaciji s hlorambucilom za liječenje odraslih bolesnika sa prethodno neliječenom hroničnom limfocitnom leukemijom (KLL) i komorbiditetima, zbog kojih kod istih nije adekvatno liječenje zasnovano na punoj dozi fludarabina, ukupno do najviše 6 ciklusa.</p> <p>2. Prva linija liječenja folikularnog limfoma u indukciji i terapiji održavanja (podtip NHL) sa hemoterapijskim protokolima (CHOP, bendamustin, CVP). Po prijedlogu konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL27	<p>Prva i druga linija liječenja lokalno uznapredovalog ili metastatskog karcinoma pluća ne-malih ćelija s aktivirajućom mutacijom tirozin kinaze receptora za epidermalni faktor rasta (EGFR-TK).</p> <p>Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <p>a. dokazan lokalno uznapredovali ili metastatski karcinom pluća ne-malih ćelija,</p> <p>b. dokazana EGFR-TK mutacija u ćelijam tumora ili metastaza.</p> <p>Odobrava se primjena terapije za dva mjeseca nakon koje slijedi provjera rezultata liječenja.</p> <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog odgovora na provedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija, stabilna bolest) do progresije bolesti.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma za maligna oboljenja pluća Specijalne bolnice Brezovik.</p>
IL28	<p>1. Kao monoterapija za liječenje odraslih pacijenata sa ALK pozitivnim uznapredovalim NSCLC čija je bolest uznapredovala nakon primjene:</p> <p>1) alektiniba ili certiniba kao prve linije ALK inhibitorom;</p> <p>2) krizotiniba i najmanje jednog drugog ALK inhibitora.</p> <p>Odobravaju se dva ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju evaluacije terapijskog odgovora.</p> <p>Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog terapijskog odgovora (kompletna ili djelomična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti.</p> <p>Po predlogu Konzilijuma onkologa Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma za maligne bolesti pluća Specijalne bolnice Brezovik.</p> <p>2. Kao monoterapija za liječenje odraslih sa ALK pozitivnim uznapredovalim NSCLC koji prethodno nisu bili liječeni ALK inhibitorom.</p>
IL29	<p>Prva linija liječenja metastatskog karcinoma bubrega (svjetloćelijski podtip), primijenjen kao monoterapija.</p> <p>Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <p>a) ECOG 0-1,</p> <p>b) nepostojanje CNS metastaza,</p> <p>c) AST i ALT $< 5 \times$ gornja granica normalne vrijednosti,</p> <p>d) klirens kreatinina ≥ 30 ml/min.</p> <p>e) kod pacijenata dobre (ili intermedijarne) prognoze.</p> <p>Odobravaju se dva ciklusa nakon čega je obavezna kompletna evaluacija tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Evaluacija se vrši nakon svaka dva ciklusa terapije. Nastavak liječenja je moguć samo u slučaju pozitivnog odgovora na terapiju (kompletna ili parcijalna remisija, stabilna bolest).</p> <p>Po prijedlogu uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL30	<p>Karcinom dojke - druga linija metastatskog HER2 pozitivnog karcinoma dojke, u kombinaciji sa lijekom kapecitabin, kod pacijenata sa progresijom osnovne bolesti, prethodno liječenih antraciklinima i taksanima i lijekom trastuzumab, koji je primijenjen u prvoj liniji liječenja metastatske bolesti.</p> <p>Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <p>a) laboratorijske vrijednosti AST, ALT $< 5 \times$ gornja granica normalne vrijednosti; uredna funkcija hematopoetskog sistema (trombociti $> 100\ 000$, neutrofilni > 1500),</p> <p>b) uredna bubrežna funkcija (kreatinin klirens > 50 ml/min),</p> <p>c) ECOG status bolesnika 0-2.</p> <p>Nastavak liječenja je moguć samo u slučaju pozitivnog odgovora na terapiju (kompletna ili parcijalna remisija, stabilna bolest).</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za dojk u Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL31	<p>Terapija odraslih bolesnika sa novodijagnostikovanom Philadelphia hromozom pozitivnom hroničnom mijelogenom leukemijom (CML) u hroničnoj fazi.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL31/1	<p>Druga terapijska linija kod odraslih bolesnika sa hroničnom mijeloidnom leukemijom, otpornih ili netolerantnih na bar jednu prethodnu terapiju, uključujući imatinib mesilat.</p> <p>Indikuju se 2 ciklusa terapije.</p>

Šifra	Ograničenje
	Nastavak liječenja je moguć samo u slučaju pozitivnog odgovora na terapiju (kompletna ili parcijalna remisija, stabilna bolest). Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL32	1. Indikovano je kao monoterapija za adjuvantno liječenje odraslih pacijenata sa HER 2 pozitivnim ranim karcinomom dojke koji imaju rezidualnu invazivnu bolest u dojci i/ili limfnim čvorovima nakon neoadjuvantne terapije zasnovane na taksanu i ciljane HER 2 terapije. Liječenje traje 14 mjeseci osim u slučaju nepodnošljivosti. 2. Druga linija liječenja odraslih bolesnika s HER2 pozitivnim, neoperabilnim lokalno uznapredovalim ili metastatskim karcinomom dojke, u monoterapiji, koji su prethodno primali trastuzumab i taksan, odvojeno ili u kombinaciji. Prije uvođenja lijeka u terapiju neophodno je: - prethodno primati terapiju za lokalno uznapredovalu ili metastatsku bolest - imati recidiv bolesti tokom ili u toku 6 mjeseci od završetka adjuvantne terapije. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest), uz obaveznu prvu procjenu terapijskog efekta liječenja nakon 4 ciklusa liječenja. Po prijedlogu Konzilijuma za dojku Kliničkog Centra Crne Gore.
IL33	Za liječenje bolesnika sa metastatskim ili neoperabilnim melanomom kod kojih je dokazana BRAF V600 mutacija. ECOG status 0-2 kod pacijenata dobre (ili intermedijarne) prognoze. Odobrava se primjena dva ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja nakon svaka dva ciklusa. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest). Po prijedlogu Konzilijuma za tumore kože Kliničkog centra Crne Gore.
IL33/1	Za primjenu u kombinaciji sa vemurafenibom za liječenje odraslih pacijenata sa neoperabilnim ili metastatskim melanomom sa mutacijom BRAF V6. Po prijedlogu Konzilijuma za tumore kože Kliničkog centra Crne Gore.
IL33/2	1. Za liječenje bolesnika s metastatskim ili neoperabilnim melanomom stadija IIIc u kojih je dokazana BRAF V600 mutacija. ECOG 0-2. Odobrava se primjena dva ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti. Klinička i dijagnostička obrada u cilju procjene uspješnosti liječenja obavezna je svaka 2 mjeseca. 2. Dabrafenib u kombinaciji sa trametinibom za adjuvantno liječenje odraslih bolesnika s melanomom stadija III u kojih je dokazana BRAF V600 mutacija, nakon potpune resekcije. ECOG 0-1. Odobrava se primjena tri ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene postojanja recidiva bolesti i podnošljivosti liječenja. Liječenje se sprovodi do znakova recidiva bolesti ili nepodnošenja liječenja a najviše u trajanju od godinu dana. Po prijedlogu Konzilijuma za tumore kože Kliničkog centra Crne Gore.
IL33/3	1. Za liječenje bolesnika s metastatskim ili neoperabilnim melanomom stadija IIIc u kojih je dokazana BRAF V600 mutacija. ECOG 0-2. Odobrava se primjena dva ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stupnja tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti. Klinička i dijagnostička obrada u cilju procjene uspješnosti liječenja obavezna je svaka 2 mjeseca. 2. Trametinib u kombinaciji sa dabrafenibom za adjuvantno liječenje odraslih bolesnika s melanomom stadija III u kojih je dokazana BRAF V600 mutacija, nakon potpune resekcije. ECOG 0-1. Odobrava se primjena tri ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene postojanja recidiva bolesti i podnošljivosti liječenja. Liječenje se sprovodi do znakova recidiva bolesti ili nepodnošenja liječenja a najviše u trajanju od godinu dana. Po prijedlogu Konzilijuma za tumore kože Kliničkog centra Crne Gore.
IL34	Hronične mijeloproliferativne bolesti: - hronična granulocitna leukemija MKB: C92.1, - esencijalna trombocitemija MKB: D47.3, - primarna mijelofibroza MKB: C94.5, - policitemija vera MKB: D45. Po prijedlogu hematologa ili onkologa.
IL35	Za šifru MKB: C 61, karcinom prostate, hormonorefraktan PS 0 ili 1. Evaluaciju raditi na dva mjeseca. Po prijedlogu uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL36	Akutna mijeloidna leukemija, podtip akutna promijelocitna leukemija - C92.4. Po prijedlogu hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL36/1	1. Monoterapija odraslih pacijenata sa recidivirajućim ili refraktornim limfomom "mantle ćelija" (MCL). 2. Monoterapija indikovana za terapiju odraslih pacijenata sa prethodno neliječenom hroničnom limfocitnom leukemijom (CLL). 3. Monoterapija ili u kombinaciji sa bendamustinom i rituksimabom (BR) indikovana za terapiju odraslih pacijenata sa hroničnom limfocitnom leukemijom (CLL) koji su prethodno primili najmanje jednu terapiju. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL37	1. Monoterapija indikovana za terapiju odraslih pacijenata sa prethodno neliječenom hroničnom limfocitnom leukemijom (CLL). 2. Monoterapija za liječenje odraslih pacijenata sa hroničnom limfocitnom leukemijom (CLL) koji su prethodno primili najmanje jednu terapiju. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL38	Inoperabilni i metastatski adrenokortikalni karcinom; MKB-C74.0. Terapija se odobrava na tri mjeseca nakon čega je neophodno uraditi kompletnu evaluaciju. U slučaju pozitivnog tumorskog odgovora, dozvoljen je nastavak terapije. Po prijedlogu Konzilijuma za endokrine tumore Kliničkog centra Crne Gore.
IL39	1. Lijek borteomib je indikovano za liječenje bolesnika sa diseminovanim multiplim mijelomom. Odobravaju se 4 ciklusa liječenja, u slučaju povoljnog terapijskog odgovora, odobrava se primjena još 4 ciklusa terapije. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest). 2. Lijek borteomib u kombinaciji sa rituksimabom, ciklofosfamidom, doksorubicinom i prednizolonom je indikovano za terapiju odraslih pacijenata oboljelih od mantle ćelijskog limfoma koji prethodno nijesu liječeni, a kod kojih se ne može primijeniti transplantacija hematopoetskih matičnih ćelija. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL40	1. Karcinom prostate - preduslov lokalizovana bolest (PS 0 ili 1), sa visokim rizikom (PSA>20, Gleason score≥8), uz radioterapiju. Kod lokalno uznapredovalog karcinoma prostate, u kombinaciji sa radioterapijom, kod pacijenata sa PS 0 ili 1. 2. Karcinom dojke 3. Endometriozna.
IL41	1. Karcinom prostate sa metastazama (terapija napada, prije upotrebe oblika sa produženim oslobađanjem) Povoljan efekat terapije je češći i više izražen ukoliko pacijent prethodno nije primao ni jednu drugu hormonsku terapiju. 2. Neplodnost kod žena

Sifra	Ograničenje
	Dopunska terapija u kombinaciji sa gonadotropinima (hMG, FSH, hCG) radi izazivanja ovulacije u procesu in vitro oplodnje i embriotransfera (I.V.F.E.T).
IL41/1	<p>1. Karcinom prostate Terapija lokalno uznapredovalog (pojedinačna terapija ili istovremena i adjuvantna uz terapiju zračenjem) ili metastatskog karcinoma prostate. Povoljan efekat terapije je češći i više izražen ukoliko pacijent prethodno nije primao ni jednu drugu hormonsku terapiju.</p> <p>2. Prevretni pubertet (prije 8. godine kod djevojčica i 10. godine kod dječaka).</p> <p>3. Genitalna i ekstragenitalna endometrioza (stadijum I do IV) Dužina trajanja terapije je ograničena na 6 mjeseci. Ne preporučuje se preduzimanje novog terapijskog ciklusa liječenja triptorelinom ili nekim drugim GnRH analogom.</p> <p>4. Neplodnost kod žena Dodatna terapija u kombinaciji sa gonadotropinima (hMG, FSH, hCG) radi izazivanja ovulacije u procesu in vitro oplodnje i embriotransfera (I.V.F.E.T).</p> <p>5. Liječenje fibromioma uterusa prije operacije - ako se dovodi u vezu sa anemijom (hemoglobin manji ili jednak 8 g/dl) - kada je neophodno smanjenje veličine fibromioma kako bi se olakšala ili izmjenila hirurška tehnika: endoskopska hirurgija, transvaginalna hirurgija. - trajanje liječenja je ograničeno na 3 mjeseca.</p> <p>6. Medikamentna kastracija za karcinom dojke</p>
IL41/2	<p>1. Karcinom prostate Terapija lokalno uznapredovalog (pojedinačna terapija ili istovremena i adjuvantna uz terapiju zračenjem) ili metastatskog karcinoma prostate. Povoljan efekat terapije je češći i više izražen ukoliko pacijent prethodno nije primao ni jednu drugu hormonsku terapiju.</p> <p>2. Genitalna i ekstragenitalna endometrioza (stadijum I do IV) Terapija ne bi smjela da se primjenjuje duže od šest mjeseci. Ne preporučuje se preduzimanje novog terapijskog ciklusa liječenja triptorelinom ili nekim drugim GnRH analogom.</p> <p>3. Prevretni pubertet (prije 8. godine kod djevojčica i 10. godine kod dječaka).</p>
IL42	<p>1. Metastatski hormon-zavisni karcinom dojke, do trajanja pozitivnog odgovora na terapiju (CR, PR, SD), MKB - C50; 2. Rani hormon-zavisni karcinom dojke, MKB - C50; Po prijedlogu onkologa.</p>
IL43	Kod postmenopausalnih žena sa estrogen- receptor pozitivnim lokalno uznapredovalim ili metastatskim karcinomom dojke kod relapsa bolesti ili nakon adjuvantne anti-estrogene terapije ili nakon progresije bolesti poslije primjene anti-estrogena. Lijek se odobrava na 3 mjeseca po prijedlogu specijaliste onkologa Kliničkog centra Crne Gore. Nastavak liječenja je moguć samo u slučaju pozitivnog odgovora na terapiju (kompletna ili parcijalna remisija, stabilna bolest) uz evaluaciju svaka 3 mjeseca.
IL44	Uznapredovali, metastatski karcinom prostate, u kombinaciji sa LHRH analogom ili orhidektomijom u kompletnoj androgenoj blokadi; MKB-C61. Lijek odobrava uro-onkološki konzilijum Kliničkog centra Crne Gore.
IL44/1	<p>1. Kastraciono-rezistentni metastatski karcinom prostate, terapija posle progresije na hemioterapiju docetakselom, kod pacijenata sa PS 0-2 (C61). 2. Liječenje odraslih muškaraca koji boluju od metastatskog karcinoma prostate rezistentnog na kastraciju, koji su nakon neuspjeha terapije deprivacije androgena asimptomatični ili imaju blago ispoljavanje simptoma i kod kojih hemioterapija još nije klinički indikovana. 3. Terapija metastatskog hormon zavisnog karcinoma prostate (mHSPC) u kombinaciji sa androgen deprivacionom terapijom (ADT), kod odraslih muškaraca Odobravaju se 3 ciklusa liječenja, nakon čega se na osnovu dijagnostičke obrade ocjenjuje učinak terapije i podnošljivost liječenja. Liječenje se sprovodi do progresije bolesti. Progresijom se smatra značajno pogoršanje bolesti utemeljeno na procjeni kliničke progresije i najmanje jednog od dva dodatna kriterijuma (vrijednost PSA i/ili radiološka progresija). Po prijedlogu uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL45	<p>1. kod postmenopausalnih žena sa metastatskim karcinomom dojke i kao adjuvantna terapija hormonski zavisnog karcinoma dojke kod postmenopausalnih žena; 2. kod pacijentkinja u drugoj liniji terapije metastatskog hormon-zavisnog karcinoma dojke koji je progredirao na tamoksifen. Kriterijumi: a) hormonski zavisni tumor, b) ECOG od 0 do 3. Lijek odobrava Konzilijum za dojk u Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL46	<p>1. Adjuvantno hormonsko liječenje postmenopausalnih bolesnica sa estrogen-receptor pozitivnim ranim karcinomom dojke, nakon 2.-3. godine početnog adjuvantnog liječenja tamoksifenom, do ukupno 5 godina adjuvantnog hormonskog liječenja; 2. Metastatski/uznapredovali karcinom dojke postmenopausalnih bolesnica hormonski pozitivnih receptora, nakon neuspjeha liječenja lijekom tamoksifen. Kriterijumi za liječenje: a) hormonski zavisna bolest, b) ECOG 0-3. Lijek odobrava Konzilijum za dojk u Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL47	<p>1. Metastatski karcinom prostate rezistentan na kastraciju, gdje je bolest napredovala tokom ili nakon hemioterapijskog protokola zasnovanog na docetakselu. Lijek se primjenjuje u kombinaciji sa prednizonom. Lijek se odobrava nakon neuspjeha androgenske supresije u prethodnom toku liječenja, kao i nakon hemioterapijskog protokola zasnovanog na docetakselu. 2. Terapija pacijenata sa metastatskim karcinomom prostate koji je rezistentan na kastraciju nakon neuspješne terapije androgenom deprivacijom, kod kojih hemioterapija nije klinički indikovana. Odobravaju se 3 ciklusa liječenja, nakon čega se na osnovu dijagnostičke obrade ocjenjuje efekat terapije i podnošljivost liječenja. Liječenje se sprovodi do progresije bolesti, a nakon svaka 3 ciklusa sprovesti evaluaciju. Progresijom se smatra značajno pogoršanje bolesti zasnovano na procjeni kliničke progresije i najmanje jednog od dva dodatna kriterijuma (vrijednost PSA i/ili radiološka progresija). Po prijedlogu Uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL48	<p>1. Hronični hepatitis B: a) Objke forme hroničnog hepatitisa B: HBeAg pozitivan i HBeAg negativan hronični hepatitis B, HBV DNK (PCR) + b) Prisutna replikacija virusa > 6 meseci; c) Biohemijski povišena aktivnost transaminaza (ALT>2x iznad normalne vrijednosti); d) Histološki aktivna (nekroinflamacija i/ili fibroza) bolest jetre: hronični hepatitis i kompenzovana ciroza jetre. Isključiti bolesnike sa kontraindikacijama za primjenu interferona. <u>Doze:</u> HBeAg pozitivan hronični hepatitis B: 5-10 miliona i.j. 3x nedjeljno, 4-6 mjeseci. HBeAg negativan hronični hepatitis B: 5-10 miliona i.j. 3 puta nedjeljno, 12-24 mjeseci.</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>Za decu: 5-6 miliona i.j./m² 3 puta nedjeljno, 4-6 mjeseci.</p> <p>2. Hronični hepatitis C:</p> <p>a) Antitijela na virus hepatitisa C pozitivna u serumu >6 mjeseci;</p> <p>b) Prisutna replikacija HCV (HCV RNK-PCR+);</p> <p>c) Biohemijski povišena aktivnost transaminaza (ALT>2x iznad normalne vrijednosti);</p> <p>d) Histološki dokazana aktivna (nekroinflamacija i/ili fibroza) bolest jetre: hronični hepatitis i kompenzovana ciroza jetre.</p> <p><u>Doza:</u> rekombinirani interferon alfa se primjenjuje u dozi od 3 miliona i.j. 3 puta nedjeljno, 52 nedelje; za djecu: 5 miliona i.j./m² 3 puta nedjeljno, 52 nedjelje.</p> <p>3. Hronična mijeloidna leukemija.</p> <p>4. Trihroleukemija.</p> <p>5. Melanom - stadijum II po AJCC (Breslow index > 1,5 mm, bez zahvatanja limfnih cvorova i bez zahvatanja kože, bez detektovanih metastaza poslije hirurgije);</p> <p>6. Održavanje remisije multiplog mijeloma.</p> <p>7. Uznapredovali karcinom bubrežnih ćelija.</p> <p>Za indikacije 1. i 2. lijek odobrava Konzilijum infektologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Za indikacije 3., 4. i 6. lijek odobrava Konzilijum hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Za indikacije 5. i 7. lijek odobrava nadležni Konzilijum Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Nastavak bolničke terapije na primarnom nivou. Terapija se odobrava na 3 mjeseca, nakon čega slijedi klinička evaluacija bolesti. Terapija se nastavlja ukoliko ne postoje znaci progresije bolesti, a ukupno do 6 mjeseci terapije.</p>
IL49	<p>Relapsno-remitentna Multipla skleroza</p> <p>Kriterijumi za početak liječenja 1. linijom terapije (interferonom beta/glatiramer acetatom*/teriflunomidom/dimetilfumaratom):</p> <p>a. 2 relapsa (u relaps se ubraja i anamnestički relaps za kojega se naknadno ustanovi da je posljedica demijelinizacijskih lezija, a zbog kojega se bolesnik javio svom izabranom doktoru ili neurologu, te kod kojega je došlo do spontanog oporavka. (Relaps ne mora biti liječen pulsnom kortikosteroidnom terapijom, ako dođe do spontanog oporavka simptoma) ili</p> <p>b. 1 relaps uz dokaz diseminacije u prostoru - ≥ 1 T2 lezije u 2 od 4 tipične regije za multiplu sklerozu unutar središnjeg nervnog sistema (periventrikularna, jukstakortikalna, infratentorijska ili kičmena moždina) te diseminacija u vremenu - istovremena prisutnost demijelinizacijske lezije koja se imbibira kontrastom i neimbibirajuće demijelinizacijske lezije ili nova T2 i/ili gadolinijumom imbibirana demijelinizacijska lezija na kontrolnom MR-u bez obzira u kojem vremenskom razmaku se učini ili pozitivne oligoklonske IgG trake u likvoru.</p> <p>c. EDSS ≤ 6</p> <p>d. odsustvo trudnoće kod terapije lijekovima teriflunomid ili dimetilfumarat*</p> <p>e. liječenje počinje sa interferonom ili glatiramer acetatom ili teriflunomidom.</p> <p>Razlog za promjenu lijeka prve linije interferona beta ili glatiramer acetata ili teriflunomida u dimetilfumarat su-</p> <p>a. ozbiljna neželjena dejstva (dokumentovana i prijavljena)</p> <p>b. nedjelotvornost jednog od lijekova 1. linije (kako je ranije definisano) u slučaju da bolesnik zbog rizika nije kandidat za neki od lijekova 2. linije.</p> <p>Kriterijumi za promjenu ili prekid 1. linije terapije relapsno-remitirajuće multiple skleroze:</p> <p>a. ≥ 4 nove T2 lezije na MR-u nakon početka liječenja ili</p> <p>b. ≥ 2 relapsa nakon početka liječenja</p> <p>c. trudnoća*</p> <p>d. ozbiljna neželjena dejstva (dokumentovana i prijavljena).</p> <p>*Napomena- trudnoća nije kontraindikacija za prekid liječenja glatiramer acetatom.</p> <p>Uvođenje lijeka u terapiju mora nadzirati ljekar specijalista neurolog. Nastavak terapije na primarnom nivou – apoteka ZUA "Montefarm-a"</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL50	<p>Indikovano je za liječenje odraslih pacijenata sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novodijagnostikovanom hroničnom mijeloidnom leukemijom (HML) sa pozitivnim Filadelfijskim hromozomom (Ph+) u hroničnoj fazi; - Hroničnom, ubrzanom ili blastnom fazom HML koji su rezistentni ili nisu podnosili prethodnu terapiju, uključujući imatinib; - Ph+ akutnom limfoblastnom leukemijom (ALL) i limfoidnom blastnom HML koji su rezistentni ili nisu podnosili prethodnu terapiju. <p>Po predlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL51	<p>1. Prva terapijska linija kod liječenja visokoaktivne forme relapsno-remitentne multiple skleroze:</p> <p>a) bolesnici sa teškom brzonapredujućom relapsno-remitentnom formom multiple skleroze definisanom sa najmanje jednim ili više teško onesposobljavajućih relapsa (motorni relaps, cerebelarni, moždano stablo, optički neuritis, ili kognitivni i rezidualni deficit i/ili neophodnost tretmana terapijskom izmjenom plazme i/ili rezidualni deficit), tokom poslednjih godinu dana, nezavisno od trajanja bolesti i prethodne terapije i/ili;</p> <p>b) značajan broj aktivnih lezija na magnetnoj rezonanci i;</p> <p>c) stepen onesposobljenosti (EDSS) jednak ili manji od 6.5 i;</p> <p>d) odsustvo trudnoće.</p> <p>2. Druga terapijska linija kod liječenja visoko-aktivne forme relapsno-remitentne multiple skleroze:</p> <p>a) bolesnici kod kojih je bolest aktivna uprkos 1. ili 2. terapijskoj liniji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 ili više relapsa tokom godinu dana liječenja, ili- jedan težak relaps (motorni, cerebelarni, moždano stablo, optički neuritis, kognitivni) tokom godinu dana liječenja, ili značajno veći broj novih T2 lezija na snimku magnetne rezonance u poređenju sa prethodnim nalazom ili jedna/više T1 promjena koje se prebojavaju kontrastom tokom godinu dana liječenja ili; - neželjeni efekti prethodne druge terapijske linije nepodnošljivi za pacijenta i/ili klinički neprihvatljivi i; <p>b) stepen onesposobljenosti (EDSS) jednak ili manji od 6.5 i;</p> <p>c) odsustvo trudnoće. Po predlogu Konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Uvođenje lijeka u terapiju mora nadzirati ljekar specijalista neurolog. Nastavak terapije na primarnom nivou – apoteka ZUA "Montefarm".</p>
IL52	<p>Primarni i recidivantni karcinom "in situ" mokraćne bešike.</p> <p>Lijek odobrava Uro-onkološki konzilijum Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Odobrava se terapija za period od šest mjeseci, a nakon toga se daje procjena stepena odgovara na terapiju.</p>
IL54	<p>Profilaksa akutnog odbacivanja bubrega nakon transplantacije.</p> <p>Po prijedlogu Urološko-nefrološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL56	<p>Kod bolesnika sa pogoršanom bubrežnom funkcijom kalema, kod pojave izražene fibroze dokazane na bioptičkom materijalu ili ehosonografski, sa ciljem usporenja progresije hronične alograft nefropatije (Z94.0).</p> <p>Lijek odobrava Konzilijum nefrologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>

Šifra	Ograničenje
IL57	<p>Multipla skleroza: Monoterapija u visoko aktivnoj relapsno-remitentnoj multiploj sklerozi s fazama relapsa i remisije uz sledeće kriterijume:</p> <p>a) EDSS <=6 b) odsustvo trudnoće (samo bolesnici s negativnim antitijelima na JCV ili niskim titrom JCV antitijela (indeks < 0.9) mogu biti kandidati za terapiju natalizumabom)-</p> <p>1.kod bolesnika kod kojih je bolest aktivna i koji nisu odgovorili na potpuni i odgovarajući režim liječenja (obično najmanje godinu dana liječenja) barem jednom terapijom koja modifikuje tok bolesti (interferon beta, glatiramer acetat, teriflunomid, dimetil fumarat), odnosno kada su ispunjeni kriterijumi za prekid navedene terapije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - progresija praćena relapsima za 1 EDSS tokom 12 mjeseci, - progresija bez relapsa za 1 EDSS tokom 6 mjeseci, - tri relapsa tokom 12 mjeseci). <p>Bolest je aktivna uprkos provedenoj prethodnoj terapiji uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. >4 nove T2 lezije na MR-u nakon godinu dana liječenja ili b. >=2 relapsa <p>2.Teška brzonapredujuća relapsno-remitentna multipla skleroza.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL58	<p>Multipla skleroza -visoko aktivna relapsno remitentna: Kriterijumi za uvodjenje terapije</p> <p>a) EDSS <=6 b) odsustvo trudnoće</p> <p>1 - bolesnici koji nisu imali odgovor na prvu terapijsku liniju, koja modifikuje prirodni tok bolesti, odnosno kada su ispunjeni kriterijumi za prekid navedene terapije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Progresija praćena relapsima za 1 EDSS tokom 12 mjeseci, - Progresija bez relapsa za 1 EDSS tokom 6 mjeseci, - Tri relapsa tokom 12 mjeseci. <p>Bolest je aktivna uprkos sprovedenoj prethodnoj terapiji uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) >4 nove T2 lezije na MR-u nakon godinu dana liječenja ili b) >=2 relapsa. <p>2 - bolesnici sa brzonapredujućom relapsno-remitentnom multiplom sklerozom.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore. Napomena: Nastavak terapije na primarnom nivou – apoteka.</p>
IL58/1	<p>Multipla skleroza: 1. Liječenje odraslih bolesnika sa relapsno-remitentnom multiplom sklerozom Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EDSS<=6,0, - odsustvo trudnoće, - aktivna bolest uprkos liječenju lijekovima -interferon beta, glatiramer acetat, teriflunomid, dimetil fumarat, odnosno kada su ispunjeni kriterijumi za prekid terapije sa prethodno navedenim lijekovima: - progresija praćena relapsima za 1 EDSS tokom 12 mjeseci, - progresija bez relapsa za 1 EDSS tokom 6 mjeseci, - tri relapsa tokom 12 mjeseci), <p>2. liječenje bolesnika sa teškom, visokoaktivnom relapsno-remitentnom multiplom sklerozom - definisanom sa 2 ili više onesposobljavajućih relapsa u 1 godini (onesposobljavajući relaps definiše se kao porast EDSS-a u relapsu za jednako ili više od 2 boda), Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EDSS<=6,0, - odsutnost trudnoće, <p>Odobravaju se ukupno dva ciklusa liječenja- prvi ciklus tokom 5 uzastopnih dana prve godine, a drugi ciklus 3 uzastopna dana 12 mjeseci nakon prvog ciklusa liječenja. Po prijedlogu Konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL59	<p>Teška aktivna forma Cronove bolesti i ulceroznog kolitisa kod pacijenata koji nisu adekvatno reagovali na konvencionalnu terapiju, prestali su da reaguju ili ne podnose terapiju lijekovima iz grupe antagonista faktora alfa tumorske nekroze. Po prijedlogu Konzilijuma gastroenterohepatologa Crne Gore.</p>
IL60	<p>1. Za bolesnike sa juvenilnim idiopatskim artritisom kod kojih je liječenje započeto prije 18. godine života sa neadekvatnim odgovorom ili nepodnošljivošću na metotreksat ili druge imunosupresivne lijekove najmanje tokom šest mjeseci terapije; 2. Za liječenje reumatoidnog artritisa indikacija za primjenu (u kombinaciji sa metotreksatom ili nekim drugim sintetskim LMTB):</p> <p>a) sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest, DAS28 >=5,1 ili DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44) ili koristiti druge mjere procjene aktivnosti bolesti SDAI>11 i CDAI>10 ili ultrazvučnim/NMR pregledom dokazani sinovitis.</p> <p>b) funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5. c) prethodna terapija, najmanje dva lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (LMTB) u periodu od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba da bude lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno (ili zbog nepodnošljivosti u nižoj dozi).</p> <p>Kriterijumi za nastavak liječenja nakon 3 mjeseca primjene:</p> <p>a) ako je započeto sa DAS28 >= 5,1, pad DAS28 >=1,2 u odnosu na početno stanje ili postignuće DAS28 <= 3,2, ako je započeto s DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova, pad DAS28 >= 1,2 + 50% manje otečenih zglobova.</p> <p>3. Za liječenje ankilozirajućeg spondilitisa nakon izostanka efekta na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u maksimalnoj preporučenoj dnevnoj dozi kroz 3 mjeseca ili postojanja kontraindikacija.</p> <p>Kriterijumi za primjenu lijeka:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) aktivna bolest >=4 nedjelje prema BASDI indeksu i intenzitetom >=4; b) prema procjeni reumatologa ukupna težina bolesti >=4 prema skali 0-10, c) bolest koja progredira: aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/ili redicivirajući uveitis i/ili SE, CRP/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturnih promjena). <p>Primjena se evaluira nakon 3 mjeseca primjene. Kriterijumi za nastavak terapije:</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>a) očekivani efekat: 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za ≥ 2 na 0-10 skali ili ASDAS smanjenje skora od početne vrijednosti veće od 1.1.</p> <p>Terapija se prekida kod izostanka očekivanog efekta ili nepodnošenja lijeka.</p> <p>4. Za liječenje aktivnog psorijatičnog artritisa nakon izostanka efekta ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca ili nakon izostanka efekta najmanje 2 od 3 različita lijeka (metotreksat, leflunomid, sulfasalazin) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi.</p> <p>Dodatni kriterijumi:</p> <p>a) kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti ≥ 4 nedjelje sa ≥ 3 bolna i ≥ 3 otečena zgloba,</p> <p>b) ukupna težina bolesti ≥ 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa,</p> <p>Uslovi za nastavak terapije:</p> <p>a) nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni reumatologa (skala 0-10). Terapija se prekida kod izostanka očekivanog efekta ili nepodnošenja lijeka. Terapija se odobrava prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 4.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom aktivnosti bolesti kao što je navedeno u kriterijumima.</p> <p>5. Za bolesnike s umjereno-teškom do teškom psorijazom (PASI i/ili BSA $>15\%$ i/ili DLQI >15), izuzetno u slučajevima zahvaćenosti posebnih dijelova kože kao npr- lice i/ili tjemena i/ili dlanovi i/ili stopala i/ili genitalna regija i/ili jaka zahvaćenost noktiju, i to onima koji nisu odgovorili ili ne podnose ili imaju kontraindikacije na najmanje dva različita ranije primijenjena lijeka koji modifikuju tok bolesti uključujući PUVA terapiju, retinoide, ciklosporin i metotreksat, po preporuci specijalista dermatovenerologa. Liječenje treba započeti i nadzirati ljekar koji ima iskustva s dijagnozom i liječenjem psorijaze. Prije uvođenja lijeka u terapiju, potrebo je izračunati PASI i/ili BSA vrijednost te index kvaliteta života DLQI. Preporučena doza je 25 mg s.c. 2x nedjeljno ili 50 mg 1x nedjeljno. Liječenje se mora nastaviti dok se ne postigne remisija, najduže do 24 nedjelje. Procjena učinka terapije i aktivnost bolesti treba biti evaluirana u nedjelji 12. i 24., izračunavanjem vrijednosti PASI, BSA i DLQI. Nastavak liječenja moguće je isključivo kod pozitivnog odgovora na započeto liječenje, odnosno ukoliko je nakon 12 nedjelja postignuto najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti te poboljšanje DLQI vrijednosti veće od 5 bodova te ukoliko je nakon 28 nedjelja postignuto najmanje 75% poboljšanje PASI vrijednosti ili najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti uz pad DLQI vrijednosti ispod 5). Po prijedlogu Konzilijuma dermatovenerologa Kliničkog centra Crme Gore.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL61	<p>1. a. Liječenje fistulirajućeg oblika Crohnove bolesti, b. Liječenje teške aktivne Crohnove bolesti koja je refraktorna na terapiju kortikosteroidima i imunomodulatorima, odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu, c. Liječenje Crohnove bolesti kod djece (6-17 godina) koja nijesu reagovala na konvencionalnu terapiju kortikosteroidima i imunomodulatorima odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu Konzilijuma gastroenterohepatologa Kliničkog centra Crme Gore.</p> <p>2. Liječenje teškog oblika ulceroznog kolitisa kod bolesnika koji nijesu adekvatno odgovorili na konvencionalno liječenje kortikosteroidima i 6-merkaptopurinom ili azatioprinom odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu Konzilijuma gastroenterohepatologa Kliničkog centra Crme Gore.</p> <p>3. Za liječenje reumatoidnog artritisa 3.a. Indikacija za primjenu (u kombinaciji sa lijekom metotreksat ili nekim drugim sintetskim DMARD), sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest, DAS28 $\geq 5,1$ ili DAS28 $\geq 3,2 + 6$ otečenih zglobova (od 44), funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5. 3.b. Prethodna terapija, najmanje dva lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba da bude lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno (ili zbog nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka učinka TNF blokatora. 3.c. Prije primjene skrining na hepatitis B i C i latentnu TBC. 3.d. Zadani učinak liječenja nakon 12 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 $\geq 5,1$, pad DAS28 $\geq 1,2$ u odnosu na početno stanje ili postignuće DAS28 $\leq 3,2$, ako je započeto s DAS28 $\geq 3,2 + 6$ otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 $\geq 1,2 + 50\%$ manje otečenih zglobova. 3.e. Kriterijumi za prekid terapije, a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP ≤ 1 mg/dL, b. broj bolnih zglobova/28 ≤ 1, c. broj otečenih zglobova/28 ≤ 1, d. bolesnikova ocjena (0-10) ≤ 1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavlja sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz biološki lijek. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija biološkom lijeku bez obzira na vrijednost DAS28. b. ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak zadanog učinka. 3.f. Po prijedlogu Konzilijuma Konzilijum reumatologa Kliničkog centra Crme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom aktivnosti bolesti kao što je navedeno u tački 3.d.</p> <p>4. Za liječenje aktivnog ankilozantnog spondilitisa i aksijalnog spondiloartritisa 4.a. Nakon izostanka učinka ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 4.b. Kod aktivne bolesti trajanja ≥ 4 nedjelje prema BASDAI indeksu ≥ 4. 4.c. Prema procjeni reumatologa ukupna težina bolesti ≥ 4 na skali 0-10, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/ili recidivirajući uveitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturalnih promjena). 4.d. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za ≥ 2. 4.e. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignuća zadanog efekta. 4.f. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom aktivnosti bolesti kao što je navedeno u tački. 4.d.</p> <p>5. Za liječenje aktivnog psorijatičnog artritisa 5.a. Nakon izostanka učinka ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 5.b. Nakon izostanka učinka najmanje 2 od 3 diferentna lijeka, lijek metotreksat (20 mg nedjeljno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi 5.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti ≥ 4 nedjelje s ≥ 3 bolna i ≥ 3 otečena zgloba. 5.d. Ukupna težina bolesti ≥ 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturalnih promjena). 5.e. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecijalista reumatologa (skala 0-10). 5.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignuća zadanog učinka. 5.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis. 5.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno od težine kožne bolesti. 5.i. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom aktivnosti bolesti kao što je navedeno u tački 5.e.</p> <p>6. Za bolesnike sa umjereno-teškom do teškom psorijazom (PASI i/ili BSA $>15\%$ i/ili DLQI >15, osim u slučajevima zahvaćenosti posebnih dijelova kože kao npr- lice i/ili tjemena i/ili dlanovi i/ili stopala i/ili genitalna regija i/ili jaka zahvaćenost noktiju, i to onima koji nijesu odgovorili ili ne podnose ili imaju kontraindikacije na najmanje dva različita ranije primijenjena sastavna lijeka uključujući PUVA terapiju, retinoide, ciklosporin i metotreksat, po preporuci specijalista dermatovenerologa. Liječenje treba da započne i nadzire ljekar koji ima iskustva sa dijagnozom i liječenjem psorijaze. Prije uvođenja lijeka u terapiju, potrebno je izračunati PASI i/ili BSA vrijednost te index kvaliteta života DLQI. Liječenje započinje primjenom doze od 5 mg/kg u nedjelji 0 (nultom), nakon čega slijedi doza od 5 mg/kg u nedjelji 2 i 6, a nakon toga doza od 5 mg/kg svakih 8 nedjelja. Procjena učinka terapije i aktivnost bolesti treba da bude evaluirana u nedjelji 14., izračunavanjem vrijednosti PASI, BSA i DLQI. Nastavak liječenja moguće je isključivo kod pozitivnog odgovora na započeto liječenje, odnosno ukoliko je nakon 14 nedjelja postignuto najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti te poboljšanje DLQI vrijednosti veće od 5 bodova te ukoliko je nakon 28 nedjelja postignuto najmanje 75% poboljšanje PASI vrijednosti ili najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti uz pad DLQI vrijednosti ispod 5. Po prijedlogu Konzilijuma dermatovenerologa Kliničkog centra Crme Gore.</p>

Šifra	Ograničenje
IL62	<p>1. Juvenilni idiopatski artritis. Za bolesnike kod kojih je liječenje započeto prije 18. godine života. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>2. Reumatoidni artritis 2.a. Indikacija za primjenu (u kombinaciji sa lijekom metotreksat ili nekim drugim sintetskim DMARD), sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest- DAS28 $\geq 5,1$ ili DAS28 $\geq 3,2 + 6$ otečenih zglobova, funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5 ili druge mjere procjene aktivnosti bolesti SDAI>11 i CDAI>10 ili ultrazvučnim/NMR dokazani sinovitis. 2.b. Prethodna terapija, najmanje dva lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba da bude lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno (ili zbog nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka učinka TNF blokatora. 2.c. Prije primjene skrining na hepatitis B i C i latentnu TBC 2.d. Zadati učinak liječenja nakon 12 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 $\geq 5,1$, pad DAS28 $\geq 1,2$ u odnosu na početno stanje ili postignuće DAS28 $\leq 3,2$, ako je započeto s DAS28 $\geq 3,2 + 6$ otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 $\geq 1,2 + 50\%$ manje otečenih zglobova. 2.e. Kriterijumi za prekid terapije, a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP ≤ 1 mg/dL, b. broj bolnih zglobova/28≤ 1, c. broj otečenih zglobova/28≤ 1, d. bolesnikova ocjena (0-10) ≤ 1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavljaju sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz biološki lijek. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija biološkom lijeku bez obzira na vrijednost DAS28. b. ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak zadatog učinka. 2.f. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 2.d.</p> <p>3. Aktivni ankilozirajući spondilitis i aksijalni spondiloartritis 3.a. Nakon izostanka učinka ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 3.b. Kod aktivne bolesti trajanja ≥ 4 nedjelje prema BASDAI indeksu ≥ 4. 3.c. Prema procjeni reumatologa ukupna težina bolesti ≥ 4 na skali 0-10, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/ili recidivirajući uveitis /ili SE, CRP /ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturnih promjena). 3.d. Nakon najmanje nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za ≥ 2 ili ASDAS smanjenje skora početne vrijednosti veće od 1.1. 3.e. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojave, a nastavlja kod postignuća zadatog efekta. 3.f. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom statusa bolesti kao što je navedeno u tački 3.d.</p> <p>4. Aktivni psorijatični artritis. 4.a. Nakon izostanka učinka ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 4.b. Nakon izostanka učinka najmanje 2 od 3 diferentna lijeka- lijek metotreksat (20 mg/nedjeljno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi. 4.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti ≥ 4 nedjelje s ≥ 3 bolna i ≥ 3 otečena zgloba. 4.d. Ukupna težina bolesti ≥ 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis /ili psorijatični spondilitis /ili SE, CRP /ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturnih promjena). 4.e. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni specijalista reumatologa (skala 0-10). 4.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojave, a nastavlja kod postignuća zadatog učinka. 4.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis. 4.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno od težine kožne bolesti. 4.i. Lijek indikuje Konzilijum reumatologa Kliničkog centra Crne Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 4.e. v</p> <p>5. a. Crohnova bolest - fistulirajući oblik, b. Teška aktivna Crohnova bolest koja je refraktorna na terapiju kortikosteroidima i imunomodulatorima, odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu Konzilijuma gastroenterologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>6. Ulcerozni kolitis - teški oblik kod odraslih bolesnika koji nisu adekvatno odgovorili na konvencionalno liječenje kortikosteroidima i 6-merkaptopurinom ili azatioprinom odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu Konzilijum gastroenterohepatologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>7. Umjereno-teška do teška psorijaza (PASI /ili BSA$>15\%$ /ili DLQI>15),osim u slučajevima zahvaćenosti posebnih dijelova kože kao npr- lice /ili tjeme /ili dlanovi /ili stopala /ili genitalna regija /ili jaka zahvaćenost noktiju, i to onima koji nisu odgovorili ili ne podnose ili imaju kontraindikacije na najmanje dva različita ranije primijenjena sastavna lijeka uključujući PUVA terapiju, retinoide, ciklosporin i metotreksat, po preporuci specijalista dermatovenerologa. Liječenje treba da započne i nadzire lekar koji ima iskustva sa dijagnozom i liječenjem psorijaze. Prije uvođenja lijeka u terapiju, potrebno je izračunati PASI /ili BSA vrijednost te index kvaliteta života DLQI. Procjena učinka terapije i aktivnost bolesti treba da se evaluira u nedjelji 4., 12. i 28., izračunavanjem vrijednosti PASI, BSA i DLQI. Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog odgovora na započeto liječenje, odnosno ukoliko je nakon 12 nedjelja postignuto najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti te poboljšanje DLQI vrijednosti veće od 5 bodova te ukoliko je nakon 28 nedjelja postignuto najmanje 75% poboljšanje PASI vrijednosti ili najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti uz pad DLQI vrijednosti ispod 5). Po prijedlogu Konzilijuma dermatovenerologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>8. Umjereni do teški oblik aktivnog gnojnog hidradenitisa (acne inversa) kod odraslih i adolescenata u uzrastu od 12 godina i starijih, kod kojih nije postignut zadovoljavajući odgovor na konvencionalno sistemsko liječenje gnojnog hidradenitisa. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa ili Konzilijuma dermatologa Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>9. Terapija neinfektivnog intermedijalnog, posteriornog i panuveitisa kod odraslih pacijenata kod kojih nije postignut zadovoljavajući odgovor na terapiju kortikosteroidima, kod pacijenata kojima je potrebno smanjiti ili ukiniti primjenu kortikosteroida (corticosteroid – sparing) ili kod kojih terapija kortikosteroidima nije adekvatna. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL62/1	<p>1. Aktivni poliartrikularni juvenilni idiopatski artritis, u kombinaciji s lijekom metotreksat, kod djece i adolescenata u uzrastu od 2 do 17 godina kod kojih prethodnim liječenjem jednim ili više antireumatika koji modifikuju tok bolesti nije postignut zadovoljavajući odgovor, te kao monoterapija u slučajevima nepodnošenja lijeka metotreksat ili kada nastavak terapije lijekom metotreksat nije prikladan. Po prijedlogu konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>2. a. Crohnova bolest-fistulirajući oblik, b. Liječenje teške aktivne Crohnove bolesti koja je refraktorna na terapiju kortikosteroidima i imunomodulatorima, odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>3. Hronična plak psorijaza kod djece i adolescenata u uzrastu od 4 ili više godina kod kojih nije postignut zadovoljavajući odgovor ili koji nisu prikladni kandidati za topikalnu terapiju i fototerapije, po preporuci specijalista dermatovenerologa. Po prijedlogu konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>4. Terapija hroničnog neinfektivnog anteriornog uveitisa kod pedijatrijskih pacijenata uzrasta od 2 i više godina kod kojih nije postignut zadovoljavajući odgovor ili nisu tolerantni na konvencionalnu terapiju, ili kod kojih konvencionalna terapija nije adekvatna. Po prijedlogu konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL63/1	<p>1. Sistemski juvenilni idiopatski artritis u uzrastu od dvije godine i više.</p> <p>2. Juvenilni idiopatski poliartritis.</p> <p>3. Aktivni reumatoidni artritis - umjereni do teški oblik.</p> <p>Kriterijumi za uvođenje terapije:</p> <p>3.a. Sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest DAS28 $\geq 5,1$ ili DAS28 $\geq 3,2 + 6$ otečenih zglobova (od 44), ili druge mjere procjene aktivnosti bolesti</p>

Sifra	Ograničenje
	<p>SDAI>11 i CDAI>10 ili ultrazvučnim/NMR dokazani sinovitis, funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5.</p> <p>3.b. Prethodna terapija, najmanje 2 lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba biti lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno (u slučaju nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka odgovora na neki drugi anti-TNF biološki lijek.</p> <p>3.c. Obavezan test na latentnu TBC i određivanje markera hepatitisa B i C.</p> <p>Kriterijumi za nastavak liječenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Očekivani učinak liječenja nakon 12 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 >=5,1, pad DAS28 >=1,2 u odnosu na početno stanje ili postignuće DAS28 <=3,2, ako je započeto s DAS28 >=3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 >=1,2 + 50% manje otečenih zglobova. <p>Kriterijumi za prekid terapije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP <=1 mg/dL, - broj bolnih zglobova/28<=1, - broj otečenih zglobova/28<=1, - bolesnikova ocjena (0-10) <=1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti reumatodnog artritisa, a obavezno se nastavlja sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz biološki lijek. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija biološkom lijeku bez obzira na vrijednost DAS28. Bolesnici koji se biološkom terapijom liječe po monoterapijskom načelu isključeni su iz navedenih kriterijuma i nastavljaju biološko liječenje. - ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak očekivanog učinka. <p>Za indikacije 1. i 2. po prijedlogu Konzilijuma pedijataru Instituta za dječje bolesti Kliničkog centra Crme Gore.</p> <p>Za indikaciju 3. po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore.</p> <p>Napomena: Za indikacije 2. i 3. lijek se primjenjuje u kombinaciji sa metotreksatom, a u slučaju nepodnošenja metotreksata kao monoterapija.</p>
IL63/2	<p>1. Reumatoidni artritis, u kombinaciji s lijekom metotreksat ili nekim drugim sintetskim DMARD, sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest, DAS28 >=5,1 ili DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5. Prethodna terapija, najmanje dva lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u periodu od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba biti lijek metotreksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjeljno (ili zbog nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka učinka lijeka tocilizumab ili drugog TNF blokatora. Procjena efekta liječenja nakon 12 tjedana primjene, ako je započeto s DAS28 >= 5,1, pad DAS28 >=1,2 u odnosu na početno stanje ili postignuće DAS28 <= 3,2, ako je započeto s DAS28 >= 3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 >= 1,2 + 50% manje otečenih zglobova. Kriterijumu za prekid terapije, a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP <=1 mg/dL, b. broj bolnih zglobova/28<=1, c. broj otečenih zglobova/28<=1, d. bolesnikova ocjena (0-10) <=1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavlja sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz biološki lijek. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija biološkom lijeku bez obzira na vrijednost DAS28. Bolesnici koji se biološkom terapijom liječe po monoterapijskom načelu isključeni su iz navedenih kriterija i nastavljaju biološko liječenje</p> <p>2. Aktivni ankilozantni spondilitis i aksijalni spondiloartritis, nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. Kod aktivne bolesti trajanja >= 4 tjedna prema BASDAI indeksu >= 4. Prema procjeni specijaliste reumatologa ukupna težina bolesti >= 4 na skali 0-10, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/i/ili recidivirajući uveitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturalnih promjena). Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za >=2. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojave, a nastavlja kod postignuća zadanog efekta.</p> <p>3. Aktivni psorijatični artritis, nakon izostanka efekta ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca ili nakon izostanka učinka najmanje 2 od 3 lijeka- lijek metotreksat (20 mg/tjedno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti >= 4 tjedna s >= 3 bolna i >= 3 otečena zglobova. Ukupna težina bolesti >= 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturalnih promjena). Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecijalista reumatologa (skala 0-10). Za izolovani psorijatični spondilitis se primjenjuju kriterijumi za ankilozantni spondilitis. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno o težini kožne bolesti.</p> <p>4. Ulcerozni kolitis-teški oblik kod odraslih bolesnika koji nisu adekvatno odgovorili na konvencionalno liječenje kortikosteroidima i 6-merkaptopurinom ili azatioprinom odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontraindikacija za njihovu primjenu.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore za indikacije pod 1, 2 i 3; po prijedlogu Konzilijuma gastroenterologa Kliničkog centra Crme Gore indikaciju pod 4.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL63/3	<p>U kombinaciji sa metotreksatom (MTX) indikovani su za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. liječenje teškog oblika aktivnog i progresivnog reumatoidnog artritisa (RA) kod odraslih pacijenata koji prethodno nisu liječeni MTX-om. 2. liječenje umjerenog do teškog aktivnog reumatoidnog artritisa (RA) kod odraslih pacijenata koji su ili neadekvatno reagovali ili nisu podnosili prethodnu terapiju jednim ili većim brojem anti-reumatskih lijekova koji modifikuju bolest (DMARDs) ili antagonistima faktora nekroze tumora (TNF). Može se davati kao monoterapija u slučaju nepodnošljivosti MTX, ili tamo gdje je nastavak terapije MTX neprimjeren. 3. liječenje giganto-celularnog artritisa kod odraslih pacijenata. <p>Nastavak terapije na primarnom nivou-dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore.</p>
IL64	Prevenција akutnog odbacivanja organa u <i>de novo</i> alogeničnoj transplantaciji bubrega kod odraslih i pedijatrijskih bolesnika. Lijek odobrava Konzilijum nefrologa Kliničkog centra Crme Gore.
IL65	Multipli mijelom za MKB: C90 Lijek odobrava Konzilijum hematologa Kliničkog centra Crme Gore.
IL66/1	<p>Skraćivanje trajanja neutropenije i incidencije febrilne neutropenije kod pacijenata liječenim utvrđenom citotoksičnom hemoterapijom zbog maligniteta (sa izuzetkom hronične mijeloidne leukemije i mijelodisplastičnog sindroma), kao i za skraćivanje trajanja neutropenije i njenih kliničkih posljedica kod pacijenata koji se podvrgavaju mijeloablativnoj terapiji poslije koje se radi transplantacija koštane srži i za koje se smatra da su izloženi povećanom riziku od produžene teške neutropenije.</p> <p>Po prijedlogu ljekara specijaliste za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pacijente kojima se prvi put uvodi biološka terapija, - pacijente koji se prevode na terapiju biološki sličnim lijekom.
IL67	<p>Idiopatska plućna fibroza, ukoliko FVC iznosi između 50% i 80% od očekivane vrijednosti.</p> <p>Kriterijum za prekidanje terapije je pogoršanje FVC >=10% u bilo kojem 12-mjesečnom razdoblju.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma pulmologa Kliničkog centra Crme Gore ili Specijalne bolnice Brezovik.</p>

Šifra	Ograničenje
IL68	Lijek je indikovano za liječenje odraslih pacijenata sa: - simptomatskim metastatskim karcinomom bazalnih ćelija, - lokalno uznapredovalim karcinomom bazalnih ćelija kod kojih nije indikovano hirurško liječenje ili radioterapija. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog Centra Crne Gore.
IL69	1. Multipli mijelom - Monoterapija - kao terapija održavanja odraslih pacijenata sa novodijagnostikovanim multiplim mijelomom koji su podvrgnuti autolognoj transplataciji matičnih ćelija; - Kombinovana terapija - za liječenje odraslih pacijenata sa prethodno neliječenim multiplim mijelomom koji nisu prikladni za transplantaciju. - U kombinaciji sa deksametazonom - za tretman multiplog mijeloma kod odraslih pacijenata koji su već primili najmanje jednu prethodnu terapiju. 2. Mantl ćelijski limfom - Monoterapija odraslih pacijenata sa relapsnim ili refraktarnim mantl ćelijskim limfomom (engl. mantle cell lymphoma). Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL70	Karcinom prostate - metastatski hormon refraktorni, u kombinaciji sa prednizonom, kod bolesnika koji su prethodno bili na režimu liječenja docetakselom. Po prijedlogu nadležnog Uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL71	1.Hormon-receptor pozitivni uznapredovali karcinom dojke Za terapiju hormon-receptor pozitivnog, HER2/neu negativnog uznapredovalog karcinoma dojke, u kombinaciji sa eksemestanom, kod postmenopausalnih žena bez simptomatske visceralne bolesti nakon recidiva ili progresije poslije primjene nesteroidnog inhibitora aromataze. 2. Neuroendokrini tumori pankreasnog porijekla Za terapiju neresektabilnog ili metastatskog, dobro- ili umjereno-diferenciranog neuroendokrinog tumora pankreasnog porijekla kod odraslih osoba sa progresivnom bolešću. 3.Karcinom bubrega Za terapiju bolesnika sa uznapredovalim karcinomom bubrega, kod kojih je bolest progredirala tokom ili poslije VEGF-ciljane terapije. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL72	Splenomegalija kod odraslih bolesnika s primarnom mijelofibrozom (hronična idiopatska mijelofibroza) i sekundarna mijelofibroza nakon policitemije vere ili nakon esencijalne trombocitemije. Kriterijumi za primjenu lijeka: Liječe se bolesnici koji imaju bolest srednjeg i visokog rizika (International prognostic scoring system IPSS 2.2 i 3, intermedijarni visoki i visoki rizik). Liječenje se odobrava na 6 mjeseci, nakon čega je obavezna reevaluacija liječenja. Simptome treba nadgledati pomoću MPN-SAF. Veličina slezine može se pratiti fizički pregled sa mjerenjem slezine (nije potrebno redovno snimanje). Za pacijente koji imaju dokazano određeni stepen kliničkog poboljšanja, preporučuje se da liječenje rukolitinitom bude prekinuto, ako zadrže povećanje dužine slezine za 40% u poređenju sa osnovnom veličinom (otprilike ekvivalentno povećanju zapremine slezine za 25%) i više nemaju opipljivo poboljšanje kod simptoma povezanih sa bolestima. Reevaluacija liječenja je obavezna svakih 6 mjeseci kliničkim pregledom i dijagnostičkom obradom sa ciljem provjere dužine slezine. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL72/1	1.Splenomegalija kod odraslih bolesnika s primarnom mijelofibrozom (hronična idiopatska mijelofibroza) i sekundarna mijelofibroza nakon policitemije vere ili nakon esencijalne trombocitemije. 2.Policitemija vera (PV) kod odraslih bolesnika koji su rezistentni ili intolerantni na hidroksiureu. Kriterijumi za primjenu lijeka: Liječe se bolesnici koji imaju bolest srednjeg i visokog rizika (International prognostic scoring system IPSS 2.2 i 3, intermedijarni visoki i visoki rizik). Liječenje se odobrava na 6 mjeseci, nakon čega je obavezna reevaluacija liječenja. Simptome treba nadgledati pomoću MPN-SAF. Veličina slezine može se pratiti fizički pregled sa mjerenjem slezine (nije potrebno redovno snimanje). Za pacijente koji imaju dokazano određeni stepen kliničkog poboljšanja, preporučuje se da liječenje ruksolitinitom bude prekinuto, ako zadrže povećanje dužine slezine za 40% u poređenju sa osnovnom veličinom (otprilike ekvivalentno povećanju zapremine slezine za 25%) i više nemaju opipljivo poboljšanje kod simptoma povezanih sa bolestima. Reevaluacija liječenja je obavezna svakih 6 mjeseci kliničkim pregledom i dijagnostičkom obradom sa ciljem provjere dužine slezine. Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.
IL73	1. Prva linija liječenja metastatskog karcinoma bubrega svijetlih ćelija, primijenjen kao monoterapija. Kriterijumi za primjenu: a) ECOG 0-1, b) Nepostojanje CNS metastaza, c) AST i ALT <5x gornja granica normalne vrijednosti, d) Klirens kreatinina ≥ 30 ml/min. Odobrava se primjena terapije za 3 mjeseca nakon kojih se sprovodi provjera efekata terapije. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelomična remisija ili stabilna bolest) do progresije bolesti. 2. Za liječenje odraslih bolesnika s određenim podtipovima uznapredovalog sarkoma mekih tkiva koji su prethodno primili hemoterapiju za metastatsku bolest ili kod kojih je došlo do progresije bolesti u roku od 12 mjeseci nakon (neo) adjuvantne terapije. Liječenje uznapredovalog sarkoma mekih tkiva potrebno je sprovoditi u skladu sa podacima navedenim u Sažetku opisa svojstava lijeka. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL74	Karcinom bubrega - lokalno uznapredovali ili metastatski, kao druga linija-poslije prethodno neuspješnog liječenja lijekovima-inhibitorima tirozin kinaze. Kriterijumi za primjenu: 1. funkcija bubrega - klirens kreatinina >30 ml/min; 2. nepostojanje CNS metastaza; 3. status ECOG 0-2 Odobrava se primjena terapije na 3 mjeseca, nakon kojih se sprovodi evaluacija efekata primjenjene terapije. Nastavak liječenja je moguć samo u slučaju postojanja kliničkog odgovora (kompletna odgovor, parcijalna remisija ili stabilna bolest). Po prijedlogu Uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.
IL75	1. Brzonapredujuća relapsno-remitentna Multipla skleroza Kriterijumi za uvođenje lijeka u terapiju: a) 2 ili više onesposobljavajućih relapsa (motorički relaps, ataksija, moždano stablo) u trajanju manje od jedne godine nezavisno od trajanja bolesti i prethodnoj terapiji; b) EDSS $\leq 7,0$;

Šifra	Ograničenje
	<p>c) Odsustvo trudnoće.</p> <p>2. Relapsno-remitentna Multipla skleroza Kriterijumi za uvođenje lijeka u terapiju:</p> <p>1) Bolesnici kod kojih je bolest aktivna uprkos prvoj liniji terapije: a. ≥ 4 nove T2 lezije na MR-u nakon početka liječenja lijekovima prve linije ili: b. ≥ 2 relapsa nakon početka liječenja lijekovima prve linije</p> <p>2) EDSS $\leq 7,0$</p> <p>3) Odsustvo trudnoće</p> <p>4) Bolesnici kod kojih je bolest aktivna uprkos drugoj liniji terapije: a. ≥ 1 relapsa nakon početka liječenja lijekovima druge linije ili b. Nepodnošljivih neželjenih dejstava liječenja ili</p> <p>c. Kod bolesnika liječenih natalizumabom u slučaju visokog titra anti JCV antitijela i povišenog rizika razvoja PML-a</p> <p>3. Primarno progresivna Multipla skleroza Kriterijumi za uvođenje lijeka u terapiju:</p> <p>1) Zadovoljeni revidirani McDonaldovi dijagnostički kriterijumi za primarno progresivni oblik Multiple skleroze;</p> <p>2) EDSS $\leq 7,0$;</p> <p>3) Odsustvo trudnoće.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL76	<p>1. Kao monoterapija za liječenje odraslih pacijenata sa relapsnim i refraktornim multiplim mijelomom, čija je prethodna terapija uključivala inhibitor proteazoma i imunomodulator i kod kojih je bolest progredirala tokom posljednje terapije.</p> <p>2. U kombinaciji sa lenalidomidom i deksametazonom, ili bortezomibom i deksametazonom za terapiju odraslih pacijenata sa multiplim mijelomom, koji su prethodno primili najmanje jednu terapiju.</p> <p>3. U kombinaciji sa lenalidomidom i deksametazonom ili sa bortezomibom, melfalanom i prednizonom za liječenje odraslih pacijenata sa novodijagnostikovanim multiplim mijelomom koji nisu podobni za autolognu transplantaciju matičnih ćelija.</p> <p>4. U kombinaciji sa bortezomibom, talidomidom i deksametazonom za terapiju odraslih pacijenata sa novodijagnostifikovanim multiplim mijelomom koju su podobni za presađivanje autoloških matičnih ćelija. Odobrava se primjena maksimalno 8 ciklusa.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL771	<p>1. Monoterapija u terapiji održavanja kod odraslih bolesnica s recidivom na platinu osjetljivog seroznog epitelnog karcinoma jajnika visokog stepena nediferenciranosti, karcinoma jajovoda ili primarnog peritonealnog karcinoma s mutacijom (germinativnom i/ili somatskom) BRCA gena koje su ostvarile odgovor (potpun ili djelomičan) na hemoterapiju temeljenu na platini.</p> <p>Liječenje se odobrava na period od 3 mjeseca, nakon čega slijedi provjera rezultata liječenja. Nastavak liječenja samo u slučaju pozitivnog odgovora na liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija, stabilna bolest) do progresije bolesti.</p> <p>2. Monoterapija za terapiju održavanja kod odraslih bolesnica s uznapredovalim (stadij III i IV prema FIGO klasifikaciji) epitelnim karcinomom jajnika visokog stepena nediferenciranosti, karcinomom jajovoda ili primarnim peritonealnim karcinomom pozitivnim na mutacije gena BRCA1/2 (germinativne i/ili somatske) koje su ostvarile odgovor (potpun ili djelomičan) nakon završetka prve linije hemoterapije zasnovane na platini.</p> <p>Kriterijumi za primjenu lijeka su:</p> <p>a) dokazane mutacije gena BRCA1 i/ili BRCA2 (germinativne i/ili somatske),</p> <p>b) ostvaren odgovor (potpun ili djelomičan) na prvu liniju hemoterapije zasnovane na platini.</p> <p>Lijek je indikovano u kombinaciji sa bevacizumabom za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • terapiju održavanja kod odraslih pacijenata sa uznapredovalim (stadijum III i IV prema FIGO klasifikaciji) epitelnim karcinomom jajnika visokog stepena nediferenciranosti, karcinomom jajovoda ili primarnim peritonealnim karcinomom koje su ostvarile odgovor (potpun ili djelimičan) nakon završetka hemoterapije u prvoj liniji bazirane na platini u kombinaciji sa bevacizumabom i čiji tumor ima pozitivan status na deficijenciju homologne rekombinacije (engl. homologous recombination deficiency, HRD), definisan prisutnošću mutacije gena BRCA1/2 i/ili genomskom nestabilnošću <p>Po prijedlogu Ginekološko-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore, lijek se odobrava na period od 3 mjeseca, nakon čega slijedi provjera rezultata liječenja.</p> <p>*nastavak liječenja samo u slučaju pozitivnog odgovora na liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest) do radiološke progresije bolesti, pojave neprihvatljive toksičnosti ili do 2 godine. Kod bolesnica koje nakon 2 godine liječenja nemaju radioloških dokaza progresije bolesti, ali je bolest i dalje prisutna, i koje prema mišljenju nadležnog onkologa mogu ostvariti dalju korist od nastavka liječenja, mogu nastaviti liječenje i duže od 2 godine.</p>
IL78	<p>1. Kao monoterapija za liječenje odraslih bolesnika s uznapredovalim nesitnoćelijskim karcinomom pluća nemalih stanica pozitivnim na kinazu anaplastičnog limfoma, prethodno liječenih krizotinibom. Odobravaju se dva ciklusa liječenja, nakon čega je obvezna klinička i dijagnostička evaluacija tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja.</p> <p>Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti.</p> <p>2. Kao monoterapija za liječenje odraslih bolesnika s uznapredovalim nesitnoćelijskim karcinomom pluća pozitivnim na kinazu anaplastičnog limfoma u prvoj liniji liječenja.</p> <p>Odobravaju se dva ciklusa liječenja, nakon čega je obvezna evaluacija u cilju tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog Centra Crne Gore i/ili Konzilijuma za maligna oboljenja pluća Specijalne bolnice Brezovik.</p>
IL79	<p>1. Lokalno uznapredovali ili metastatski nesitnoćelijski karcinom pluća (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih bolesnika čiji tumori ekspiriraju PD-L1 i koji su prethodno primili najmanje jedan hemioterapijski protokol. Bolesnici pozitivni na tumorske mutacije gena EGFR ili ALK treba takođe da prime i odobrenu terapiju za te mutacije prije nego što prime lijek. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>2. Kao monoterapija za prvu liniju liječenja odraslih pacijenata sa metastatskim NSCLC čiji tumori pokazuju nivo ekspresije PDL1 $\geq 50\%$ na tumorskim ćelijama ili $\geq 10\%$ na ćelijama imunskog sistema koje se infiltriraju u tumor i koji nemaju EGFR mutacije ili ALK pozitivni NSCLC. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>3. U kombinaciji sa nabpaklitakselom i karboplatinom kao prva linija liječenja metastatskog neskvamoznog NSCLC koji nemaju EGFR mutacije ili ALK pozitivni NSCLC; PDL1 1-49%; ECOG 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>4. U monoterapiji za adjuvantno liječenje NSCLC nakon potpune resekcije i hemioterapije zasnovane na platini kod odraslih pacijenata sa visokim rizikom od recidiva čiji tumori pokazuju nivo ekspresije PDL1 $\geq 50\%$ na tumorskim ćelijama i koji nemaju EGFR mutacije ni ALK pozitivni NSCLC.</p> <p>Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p>

Sifra	Ograničenje
	<p>5. U kombinaciji sa karboplatinom i etopozidom kao prva linija liječenja za odrasle pacijente sa sitnoćelijskim karcinomom pluća u proširenom stadijumu bolesti. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>Za indikacije 1, 2, 3, 4 i 5 po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice za plućne bolesti Brezovik</p> <p>6. Urotelijalni karcinom kao monoterapija kod odraslih pacijenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koji su prethodno primali hemoterapiju koja je sadržila platinu ili - koji se ne smatraju pogodnima za liječenje cisplatinom i čiji tumori pokazuju nivo ekspresije PD-L1 \geq 5% <p>Za indikaciju 6 po prijedlogu uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL79/1	<p>Hodgkinov limfom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. za liječenje odraslih pacijenata sa prethodno neliječenim CD30+ Hodgkin-ovim limfomom (HL) u 4. stadijumu, u kombinaciji sa doksorubicinom, vinblastinom i dakarbazinom (AVD). 2. za liječenje odraslih pacijenata sa CD30+ HL-om sa povećanim rizikom od relapsa ili progresije nakon transplantacije autolognih matičnih ćelija (engl. autologous stem cell transplant, ASCT) 3. za liječenje odraslih pacijenata sa relapsom ili refraktornim oblikom CD30+ Hodgkin-ovog limfoma (HL): <ul style="list-style-type: none"> - nakon (ASCT) ili - nakon najmanje dva prethodna ciklusa liječenja kada ASCT ili kombinovana hemioterapija nije terapijska opcija. <p>Sistemska anaplastična limfom velikih ćelija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. u kombinaciji sa ciklofosamidom, doksorubicinom i prednizonom (CHP) za liječenje odraslih pacijenata sa prethodno neliječenim sistematskim anaplastičnim limfomom velikih ćelija (sALCL) 2. za liječenje odraslih pacijenata sa relapsom ili refraktornim oblikom sALCL. <p>Kožni T-ćelijski limfom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. za liječenje odraslih pacijenata sa CD30+ kožnim T-ćelijskim limfomom (CTCL) nakon najmanje 1 prethodne sistemske terapije. <p>Po prijedlogu konzilijuma hematologa Kliničkog Centra Crne Gore</p>
IL80	<p>Prva linija liječenja bolesnika s metastatskim karcinomom debelog crijeva kod kojih je potvrđeno nepostojanje RAS mutacija ('divlji tip' RAS statusa 2, 3 i 4 ekson KRAS-a, odnosno NRAS-a) što se određuje u laboratorijima sa validiranom metodom određivanja. Primjenjuje se u prvoj liniji liječenja u kombinaciji sa hemoterapijom po FOLFOX ili FOLFIRI-protokolu ili kao monoterapija nakon progresije bolesti, a nakon prethodnog liječenja hemoterapijom irinotekanom, oksaliplatinom i fluoropirimidinima.</p> <p>Kriterijumi za primjenu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) fizički status 0 i 1 po ECOG (Karnofsky 80-100), 2) nepostojanje meta promjena u CNS-u, 3) nivo bilirubina $<1,5$ x gornja granica normalne vrijednosti, 4) nivo AST i ALT <5 x gornja granica normalne vrijednosti, 5) klirens kreatinina >50 ml/min, 6) nivo granulocita $>1.5 \times (10)^9/L$, 7) nivo trombocita $>100 \times (10)^9/L$. <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na provedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest).</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za digestivne tumore Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL81	<p>Lokalno uznapredoval ili metastatski karcinom dojke pozitivan na hormonski receptor (HR), negativan na receptor humanog epidermalnog faktora rasta 2 (HER2)-</p> <ol style="list-style-type: none"> a) u kombinaciji s inhibitorom aromataze kod pacijentkinja koje prethodno nisu primile sistemska liječenja b) u kombinaciji s fulvestrantom kod pacijentkinja kod kojih je bolest napredovala tokom ili unutar 12 mjeseci od završetka adjuvantne endokrine terapije, ili tokom ili unutar 1 mjesec od prethodne endokrine terapije za uznapredovalu bolest. <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest) uz obaveznu prvu procjenu terapijskog dejstva liječenja nakon 3 ciklusa liječenja. Svaka slijedeća procjena se radi nakon sprovedenih 3 ciklusa liječenja.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma za dojku Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL83	<p>Za liječenje splenektomiranih bolesnika s hroničnom imunom (idiopatskom) trombocitopenijskom purpurom (ITP), koji ne reaguju na uobičajenu terapiju (kortikosteroide, imunoglobuline), kao i u drugoj liniji liječenja odraslih nesplenektomiranih bolesnika kod kojih je splenektomija kontraindikovana.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore ili Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL84	<p>1. Aktivni ankilozantni spondilitis i aksijalni spondiloartritis -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.a. Nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primjenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 1.b. Kod aktivne bolesti trajanja ≥ 4 nedelje prema BASDAI indeksu ≥ 4. 1.c. Prema procjeni reumatologa ukupna težina bolesti ≥ 4 na skali 0-10, a koja ukazuje na- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/i ili recidivirajući uveitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturnih promjena). 1.d. Nakon najmanje 12 nedelja primjene očekivani efekat je- 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za ≥ 2. 1.e. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog efekta ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignutog zadanog efekta. 1.f. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 1.d. <p>2. Aktivni psorijatični artritis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.a. Nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primjenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 2.b. Nakon izostanka dejstva najmanje 2 od 3 diferentna lijeka- lijek metotreksat (20 mg/tjedno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi. 2.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti ≥ 4 nedelje s ≥ 3 bolna i ≥ 3 otečena zglobova. 2.d. Ukupna težina bolesti ≥ 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja ukazuje na- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturnih promjena). 2.e. Nakon najmanje 12 nedelja primjene očekivani efekat je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecialista reumatologa (skala 0-10). 2.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog dejstva ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignutog zadanog efekta. 2.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis. 2.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno o težini kožne bolesti. 2.i. Po prijedlogu konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crne Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 2.e. <p>3. Umjereno-teška do teška psorijaza (PASI i/ili BSA $>15\%$ i/ili DLQI >15), osim u slučajevima zahvaćenosti posebnih dijelova kože kao npr - lice i/ili vlastište i/ili dlanovi i/ili stopala i/ili genitalna regija i/ili jaka zahvaćenost noktiju, i to onima koji nisu odgovorili ili ne podnose ili imaju kontraindikacije na</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>metotretksat, po preporuci specijaliste dermatovenerologa. Liječenje treba započinjati i nadzirati ljekar specijalista koji ima iskustva s dijagnozom i liječenjem psorijaze.</p> <p>Prije uvođenja lijeka u terapiju, potrebno je izračunati PASI i/ili BSA vrijednost te index kvalitete života DLQI. Liječenje započinje primjenom doze od 300 mg u nedjelji 0 (nultom), 1., 2. i 3. nedjelji, nakon čega slijedi mjesečna doza održavanja počevši od 4. nedjelje u dozi od 300 mg (15 aplikacija u prvoj godini liječenja i 12 aplikacija u drugoj i svakoj slijedećoj godini). Procjena učinka terapije i aktivnost bolesti treba biti evaluirana u nedeljama: 4., 12. i 28., izračunavanjem vrijednosti PASI, BSA i DLQI. Nastavak liječenja moguće je isključivo kod pozitivnog odgovora na započeto liječenje, odnosno ukoliko je nakon 12 nedjelja postignuto najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti te poboljšanje DLQI vrijednosti veće od 5 bodova te ukoliko je nakon 28 nedjelja postignuto najmanje 75% poboljšanje PASI vrijednosti ili najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti uz pad DLQI vrijednosti ispod 5. Po prijedlogu konzilijuma dermatovenerologa Kliničkog centra Cme Gore.</p> <p>4. Umjereni do teški oblik aktivnog gnojnog hidradenitisa (acne inversa) kod odraslih i adolescenata u uzrastu od 12 godina i starijih, kod kojih nije postignut zadovoljavajući odgovor na konvencionalno sistemsko liječenje gnojnog hidradenitisa. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa ili Konzilijuma dermatologa Kliničkog centra Cme Gore.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL84/1	<p>1. Umjereni-teška do teška psorijaza (PASI i/ili BSA>15% i/ili DLQI>15), osim u slučajevima zahvaćenosti posebnih dijelova kože kao npr - lice i/ili vlasište i/ili dlanovi i/ili stopala i/ili genitalna regija i/ili jaka zahvaćenost noktiju, i to onima koji nisu odgovorili ili ne podnose ili imaju kontraindikacije na metotretksat, po preporuci specijaliste dermatovenerologa.</p> <p>Liječenje treba započinjati i nadzirati ljekar specijalista koji ima iskustva s dijagnozom i liječenjem psorijaze. Prije uvođenja lijeka u terapiju, potrebno je izračunati PASI i/ili BSA vrijednost te index kvalitete života DLQI. Liječenje započinje primjenom doze od 100 mg u 0. (nultoj) nedjelji i 4. nedjelji, nakon čega slijedi doza održavanja na svakih 8 nedjelja.</p> <p>Nastavak liječenja moguće je isključivo kod pozitivnog odgovora na započeto liječenje, odnosno ukoliko je nakon 16 nedjelja postignuto najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti te poboljšanje DLQI vrijednosti veće od 5 bodova te ukoliko je nakon 28 nedjelja postignuto najmanje 75% poboljšanje PASI vrijednosti ili najmanje 50% poboljšanje PASI vrijednosti uz pad DLQI vrijednosti ispod 5.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma dermatovenerologa Kliničkog centra Cme Gore.</p> <p>2. Aktivni psorijatični artritis:</p> <p>2.a. Nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primjenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca.</p> <p>2.b. Nakon izostanka dejstva najmanje 2 od 3 diferentna lijeka- lijek metotretksat (20 mg/tjedno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi.</p> <p>2.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti >= 4 nedjelje s >= 3 bolna i >= 3 otečena zgloba.</p> <p>2.d. Ukupna težina bolesti >= 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja ukazuje na- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturnih promjena).</p> <p>2.e. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani efekat je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecijalista reumatologa (skala 0-10).</p> <p>2.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog dejstva ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignutog zadanog efekta.</p> <p>2.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis.</p> <p>2.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno o težini kožne bolesti.</p> <p>2.i. Po prijedlogu konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Cme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanim ishodom kao što je navedeno u tački 2.e.</p> <p>Nastavak terapije na primarnom nivou - dom zdravlja ili apoteke ZUA "Montefarm".</p>
IL85	<p>1. Reumatoidni artritis - umjereni do teški oblik kod odraslih pacijenata:</p> <p>1.a. Indikacija za primjenu (kao monoterapija ili u kombinaciji s lijekom metotretksat ili nekim drugim sintetskim DMARD), sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest DAS28 >=5,1 ili DAS28 >=3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5.</p> <p>1.b. Prethodna terapija, najmanje 2 lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba biti lijek metotretksat primijenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjelju (u slučaju nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka učinka nekog drugog biološkog lijeka.</p> <p>1.c. Prije primjene probir na latentnu TBC i određivanje markera hepatitisa B i C.</p> <p>1.d. Očekivani efekat liječenja nakon 12 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 >=5,1, pad DAS28 >=1,2 u odnosu na početno stanje ili postignutog DAS28 <=3,2, ako je započeto s DAS28 >=3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 >=1,2 + 50% manje otečenih zglobova.</p> <p>Kriterijumi za prekid terapije,</p> <p>a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP <=1 mg/dL,</p> <p>b. broj bolnih zglobova/28<=1,</p> <p>c. broj otečenih zglobova/28<=1,</p> <p>d. ocjena bolesnika(0-10) <=1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavlja sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz JAK inhibitor. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija JAK inhibitoru bez obzira na vrijednost DAS28. Bolesnici koji se JAK inhibitorom liječe po monoterapijskom načelu isključeni su iz navedenih kriterijuma i nastavljaju liječenje JAK inhibitorom.</p> <p>e. ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak ciljanog efekta.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog Centra Cme Gore prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci /dokumentovati evaluacijom-tačka 1.d./</p> <p>2. Aktivni psorijatični artritis</p> <p>2.a. Nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primjenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca.</p> <p>2.b. Nakon izostanka učinka najmanje 2 od 3 referentna lijeka- lijek metotretksat (20 mg/nedjeljno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi.</p> <p>2.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti >= 4 nedjelje s >= 3 bolna i >= 3 otečena zgloba.</p> <p>2.d. Ukupna težina bolesti >= 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja ukazuje- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturnih promjena).</p> <p>2.e. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani efekat je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecijalista reumatologa (skala 0-10).</p> <p>2.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignuća zadanog učinka.</p> <p>2.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis.</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>2.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno o težini kožne bolesti. Po prijedlogu konzilijuma reumatologa Kliničkog Centra Crne Gore, prvo za period od tri mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci/dokumentovati evaluacijom-tačka 2e/</p> <p>3. Teški oblik ulceroznog kolitisa kod odraslih bolesnika koji nisu adekvatno odgovorili na konvencionalno liječene kortikosteroidima i 6-merkatopurinom ili azatioprinom ili biološku terapiju, odnosno u slučaju nepodnošenja ili kontradikacija za njihovu primjenu. Po prijedlogu Konzilijuma gastroenterologa Kliničkog Centra Crne Gore.</p>
IL86	<p>Relapsno-remitentna multipla skleroza kod odraslih pacijenata Kada je bolest aktivna uprkos liječenju jednim od lijekova- interferon beta, glatiramer acetat, teriflunomid, dimetil fumarat (bolest je aktivna i ispunjeni su kriteriji za prekid terapije s prethodno pobrojanim lijekovima- a. Progresija praćena relapsima za 1 EDSS tokom 12 mjeseci, b. Progresija bez relapsa za 1 EDSS tokom 6 mjeseci, c. Tri relapsa tijekom 12 mjeseci), 2. Bolesnici s teškom, visokoaktivnom RRMS - definisanoj sa 2 ili više onesposobljavajućih relapsa u 1 godini (onesposobljavajući relaps definiše se kao porast EDSS-a u relapsu za jednako ili više od 2 boda), 3. EDSS<=6,0, d. Odsustvo trudnoće, Odobravaju se ukupno dva ciklusa liječenja- prvi ciklus liječenja sastoji se od 2 nedjelje liječenja, jednog na početku prvog mjeseca i jednog na početku drugog mjeseca prve godine liječenja, a drugi ciklus jednako je raspodijeljen 12 mjeseci nakon prvog ciklusa liječenja. Nije potrebno daljnje liječenje lijekom tokom 3 i 4. godine. Po prijedlogu konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL87	<p>1. Prva linija liječenja odraslih pacijenata sa lokalno uznapredovalim ili metastatskim nemikrocelularnim karcinomom pluća (engl. non-small cell lung cancer, NSCLC) sa aktivirajućim mutacijama receptora epidermalnog faktora rasta (engl. epidermal growth factor receptor, EGFR). 2. Liječenje odraslih pacijenata sa lokalno uznapredovalim ili metastatskim NSCLC-om koji je pozitivan na mutaciju receptora T790M EGFR-a. 3. Indikovani kao adjuvantno liječenje nakon kompletne resekcije tumora kod odraslih pacijenata sa nemikrocelularnim karcinomom pluća stadijuma IB-IIIa čiji tumori imaju mutacije receptora epidermalnog rasta delecije eksona 19 ili supstitucije eksona 21. Liječenje traje do pojave recidiva bolesti ili neprihvatljive toksičnosti, najduže u trajanju do 36 mjeseci. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog Centra Crne Gore i/ili Konzilijuma za maligna oboljenja pluća Specijalne bolnice Brezovik.</p>
IL88	<p>1. Kronova bolest – za liječenje umjernog do teškog oblika aktivne Kronove bolesti kod pacijenata kod kojih nije bilo adekvatnog odgovora ili su izgubili odgovor na prethodno primijenjenu konvencionalnu i/ili anti TNF alfa terapiju. 2. Ulcerozni kolitis - za liječenje umjernog do teškog oblika aktivnog ulceroznog kolitisa kod pacijenata kod kojih nije bilo adekvatnog odgovora ili su izgubili odgovor prethodno primijenjenu konvencionalnu i/ili anti TNF alfa terapiju. Po predlogu Konzilijuma gastroenterohepatologa za propisivanje biološke terapije Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL89	<p>Nemikrocelularni karcinom pluća: - prva linija terapije kod odraslih osoba sa ALK (anaplastična limfomska kinaza) pozitivnim, uznapredovalim nemikrocelularnim karcinomom pluća (NSCLC), - terapija odraslih osoba sa prethodno liječenim, ALK (anaplastična limfomska kinaza) pozitivnim, uznapredovalim nemikrocelularnim karcinomom pluća (NSCLC), - terapija odraslih osoba sa ROS1-pozitivnim, uznapredovalim nemikrocelularnim karcinomom pluća (NSCLC). Odobravaju se dva ciklusa liječenja, nakon čega je obvezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja, Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelomična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma za maligne bolesti pluća Specijalne bolnice Brezovik.</p>
IL90	<p>Multipli mijelom Za liječenje odraslih bolesnika, u kombinaciji s lenalidomidom i deksametazonom, koji su primili najmanje jednu prethodnu terapiju. Odobrava se četiri ciklusa liječenja. Nastavak liječenja moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora nakon primjene lijeka (potpuni odgovor, djelimičan odgovor ili stabilna bolest). Po prijedlogu Konzilijuma hematologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL91	<p>Profilaksa odbacivanja organa kod odraslih bolesnika sa malim ili umjerenim imunološkim rizikom koji su dobili alogeni transplantat bubrega ili srca (MKB:Z94.0; Z94.1).</p>
IL94	<p>1. Monoterapija za liječenje lokalno uznapredovalog, neresektabilnog karcinoma pluća nemalih ćelija (engl. non small cell lung cancer, NSCLC) kod odraslih osoba čiji tumori pokazuju ekspresiju PD L1 na $\geq 1\%$ tumorskih ćelija i kojima bolest nije uznapredovala nakon hemoradioterapiji zasnovane na platini. Kriterijumi za primjenu lijeka: a) ECOG status 0-1, b) bolesnici nisu prethodno bili izloženi bilo kojem antitijelu na PD 1 ili PD L1. Liječenje treba započeti u toku 6 nedjelja, nakon što su završena najmanje dva ciklusa definitivne hemoterapiji zasnovane na platini u kombinaciji s radioterapijom. Procjena uspješnosti liječenja obavezna je svaka 3 mjeseca, a nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelomična remisija, stabilna bolest), do progresije bolesti, pojave neprihvatljive toksičnosti ili do najduže 12 mjeseci. Ukoliko se nakon prve procjene utvrdi da je došlo do progresije bolesti terapija se do sljedeće procjene može nastaviti kod bolesnika koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume: a) odsustvo simptoma koji ukazuju na progresiju bolesti, b) odsustvo pogoršanja ECOG statusa, c) odsustvo brze progresije bolesti ili progresije bolesti na kritičnim anatomskim mjestima koja bi zahtijevala hitnu medicinsku intervenciju. Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma za maligna oboljenja pluća Specijalne bolnice Brezovik. 2. Prva linija liječenja odraslih osoba sa proširenim stadijom karcinoma pluća malih ćelija (engl. extensive-stage small cell lung cancer, ES-SCLC) u kombinaciji sa etopozidom i karboplatinom ili cisplatinom. Kriterijumi za primjenu lijeka: ECOG status 0-1, Lijek treba primijeniti prije hemoterapije u istom danu. Doziranje 1500 mgb u kombinaciji sa hemoterapijom, d svake 3 nedjelje (21 dana) tokom 4ciklusa, a zatim 1500 mg svake 4 nedjelje u monoterapiji do progresije bolesti ili pojave neprihvatljive toksičnosti.</p>

Šifra	Ograničenje
	Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crme Gore ili Konzilijuma za maligna oboljenja pluća Specijalne bolnice Brezovik.
IL95	Dio antineoplastične kombinovane terapije u akutnoj limfoblastičnoj leukemiji (ALL).
IL96	<p>1. Reumatoidni artritis-umjereni do teški oblik kod odraslih pacijenata</p> <p>1.a. Indikacija za primjenu (kao monoterapija ili u kombinaciji s lijekom metotreksat ili nekim drugim sintetskim DMARD), sigurna dijagnoza RA i aktivna bolest DAS28 >=5,1 ili DAS28 >=3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), funkcionalni status, HAQ 0,5-2,5.</p> <p>1.b. Prethodna terapija, najmanje 2 lijeka iz grupe lijekova koji modifikuju bolest (DMARD) u razdoblju od 6 mjeseci od kojih jedan obavezno treba biti lijek metotreksat primjenjen najmanje kroz 2 mjeseca 20 mg nedjelju (u slučaju nepodnošljivosti u nižoj dozi) ili nakon izostanka učinka nekog drugog biološkog lijeka.</p> <p>1.c. Prije primjene proba na latentnu TBC i određivanje markera hepatitisa B i C.</p> <p>1.d. Očekivani efekat liječenja nakon 12 nedjelja primjene, ako je započeto s DAS28 >=5,1, pad DAS28 >=1,2 u odnosu na početno stanje ili postignutog DAS28 <=3,2, ako je započeto s DAS28 >=3,2 + 6 otečenih zglobova (od 44), pad DAS28 >=1,2 + 50% manje otečenih zglobova. Kriterijumi za prekid terapije,</p> <p>a. stabilna klinička remisija u trajanju od 6 mjeseci (a. CRP <=1 mg/dL,</p> <p>b. broj bolnih zglobova/28<=1,</p> <p>c. broj otečenih zglobova/28<=1,</p> <p>d. ocjena bolesnika(0-10) <=1) pod uslovom da kroz to vrijeme nije bilo nikakvih epizoda pogoršanja aktivnosti RA, a obavezno se nastavlja sintetskim lijekovima koji mijenjaju tok bolesti (DMARD) i koje je bolesnik uzimao uz JAK inhibitor. U slučaju apsolutnog pogoršanja DAS28 za 1,2 neophodna je reekspozicija JAK inhibitoru bez obzira na vrijednost DAS28. Bolesnici koji se JAK inhibitorom liječe po monoterapijskom načelu isključeni su iz navedenih kriterijuma i nastavlja liječenje JAK inhibitorom.</p> <p>e. ozbiljne nuspojave, teška interkurentna infekcija (privremeni/trajni prekid), trudnoća i izostanak ciljanog efekta.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog Centra Crme Gore prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci (dokumentovati evaluacijom-tačka 1.d.)</p> <p>2. Aktivni psorijatični artritis</p> <p>2.a. Nakon izostanka dejstva ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primjenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca.</p> <p>2.b. Nakon izostanka učinka najmanje 2 od 3 referentna lijeka- lijek metotreksat (20 mg/nedjeljno) ili lijek leflunomid (20 mg/dan) ili lijek sulfasalazin (2 g/dan) ukupno kroz 6 mjeseci, a jedan od njih primijenjen najmanje 2 mjeseca u punoj dnevnoj dozi.</p> <p>2.c. Kod afekcije perifernih zglobova trajanje aktivne bolesti >= 4 nedjelje s >= 3 bolna i >= 3 otečena zglobova.</p> <p>2.d. Ukupna težina bolesti >= 4 prema skali 0-10 prema procjeni reumatologa, a koja ukazuje- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/daktilitis i/ili psorijatični spondilitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjutorizirana tomografija, magnetska rezonancija, progresija strukturnih promjena).</p> <p>2.e. Nakon najmanje 12 nedjelja primjene očekivani efekat je- 50% poboljšanje bolnih i otečenih zglobova i 50% ukupno poboljšanje prema procjeni subspecialista reumatologa (skala 0-10).</p> <p>2.f. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignuća zadanog učinka.</p> <p>2.g. Za izolovani psorijatični spondilitis primjenjuju se kriterijumi za ankilozantni spondilitis.</p> <p>2.h. Težina zglobne bolesti ocjenjuje se nezavisno o težini kožne bolesti.</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma reumatologa Kliničkog Centra Crme Gore, prvo za period od tri mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci/dokumentovati evaluacijom-tačka 2e.</p> <p>3. Aktivni ankilozirajući spondilitis i aksijalni spondiloartritis 3.a. Nakon izostanka učinka ili kontraindikacija na najmanje 2 nesteroidna antireumatika primijenjena u punoj dnevnoj dozi kroz 2 mjeseca. 3.b. Kod aktivne bolesti trajanja >= 4 nedjelje prema BASDAI indeksu >= 4. 3.c. Prema procjeni reumatologa ukupna težina bolesti >= 4 na skali 0-10, a koja respektira- aktivni koksitis, sinovitis/entezitis/ili recidivirajući uveitis i/ili SE, CRP i/ili radiološki nalaz (klasični radiogrami, kompjuterizovana tomografija, magnetna rezonanca, progresija strukturnih promjena). 3.d. Nakon najmanje nedjelja primjene očekivani učinak je- 50% poboljšanje BASDAI indeksa ili apsolutno poboljšanje BASDAI indeksa za >=2 ili ASDAS smanjenje skora početne vrijednosti veće od 1.1. 3.e. Terapija se prekida kod izostanka očekivanog učinka ili razvoja nuspojava, a nastavlja kod postignuća zadanog efekta. 3.f. Po prijedlogu Konzilijuma reumatologa Kliničkog centra Crme Gore, prvo za period od 3 mjeseca, a kasnije za period od 6 mjeseci i dokumentovanom evaluacijom statusa bolesti kao što je navedeno u tački 3.d.</p> <p>4. Za liječenje teškog atopijskog dermatitisa (EASI >=21 i/ili SCORAD >50 i DLQI>13) kod pacijenata starijih od 12 godina kod kojih nije postignut zadovoljavajući terapijski odgovor nakon najmanje 3 mjeseca primjene barem jednog imunosupresivnog lijeka (uključujući ciklosporin, metotreksat, azatioprin i mikofenolat mofetil) ili su se pojavili neželjeni efekti lijeka koji zahtijevaju prekid terapije ili imaju kontraindikacije za uvođenje gore navedenih imunosupresivnih lijekova.</p> <p>Prije uvođenja terapije potrebno je odrediti EASI i/ili SCORAD i DLQI, test na latentnu TBC i određivanje markera hepatitisa B i C.</p> <p>Procjena terapijskog odgovora se vrši nakon 3 mjeseca terapije.</p> <p>Nastavak liječenja je moguć samo ako je nakon 3 mjeseca postignuto najmanje 50 % poboljšanje EASI i/ili SCORAD vrijednosti i poboljšanje DLQI vrijednosti više od 4 boda.</p> <p>Liječenje se prekida u sljedećim slučajevima:</p> <p>a) nakon 3 mjeseca nije postignuto najmanje 50 % poboljšanje EASI i/ili SCORAD vrijednosti i poboljšanje DLQI vrijednosti više od 4 boda;</p> <p>b) nakon svake naknadne evaluacije nije postignut očekivan učinak održavanja terapijskog odgovora;</p> <p>c) ozbiljnog neželjenog dejstva, teške interkurentne infekcije (privremeni/trajni prekid), trudnoće.</p> <p>Po predlogu ljekara specialiste dermatovenerologa.</p> <p>5. Kronova bolest – za liječenje umjernog do teškog oblika aktivne Kronove bolesti kod pacijenata kod kojih nije bilo adekvatnog odgovora ili su izgubili odgovor na prethodno primijenjenu konvencionalnu i/ili biološku terapiju.</p> <p>6. Ulcerozni kolitis - za liječenje umjernog do teškog oblika aktivnog ulceroznog kolitisa kod pacijenata kod kojih nije bilo adekvatnog odgovora ili su izgubili odgovor prethodno primijenjenu konvencionalnu i/ili biološku terapiju.</p> <p>Za indikacije 5. i 6. po predlogu Konzilijuma gastroenterohepatologa Kliničkog centra Crme Gore.</p>
IL97	<p>1. Terapija metastatskog hormon zavisnog karcinoma prostate (mHSPC) u kombinaciji sa androgen deprivacionom terapijom (ADT), kod odraslih muškaraca</p> <p>2. Terapija nemetastatskog, karcinoma prostate rezistentnog na kastraciju (nmCRPC) kod odraslih muškaraca koji zadovoljavaju kriterijum definicije visokog rizika (vrijeme udvostručenja PSA ≤ 10 mjeseci (PSA-DT ≤10 mjeseci))</p> <p>Odobravaju se 3 ciklusa liječenja, nakon čega se na osnovu dijagnostičke obrade ocjenjuje efekat terapije i podnošljivost liječenja. Liječenje se sprovodi do progresije bolesti, a nakon svaka 3 ciklusa sprovedi evaluaciju. Progresijom se smatra značajno pogoršanje bolesti zasnovano na procjeni kliničke progresije i najmanje jednog od dva dodatna kriterijuma (vrijednost PSA i/ili radiološka progresija).</p> <p>Po predlogu Uro-onkološkog konzilijuma Kliničkog centra Crme Gore.</p>
IL98	<p>Sekundarno-progresivna Multipla Skleroza</p> <p>-kao monoterapija za liječenje odraslih pacijenata</p>

Šifra	Ograničenje
	<p>Kriterijumi za uvođenje u terapiju:</p> <p>a. Zadovoljeni Lublinovi kriterijumi za sekundarno progresivnu multiplu sklerozu – progresivno nakupljanje onesposobljenosti nakon inicijalnog relapsnog remitentnog toka bolesti.</p> <p>b. EDSS 3.0 – 6.5.</p> <p>c. Odsustvo trudnoće.</p> <p>Kriterijumi za isključivanje terapije je porast EDSS vrijednosti za jedan ili više bodova u zavisnosti od inicijalnog skora.</p> <p>Uvođenje lijeka u terapiju mora nadzirati ljekar specijalista neurolog. Nastavak terapije na primarnom nivou – apoteka ZUA "Montefarm-a"</p> <p>Po prijedlogu konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL99	<p>1. Za liječenje u kombinaciji s hemoterapijom odraslih bolesnika sa HER2 pozitivnim lokalno recidivirajućim, neresektabilnim ili metastatskim karcinomom dojke koji prethodno za liječenje metastatske bolesti nisu primali anti - HER2 terapiju ni hemoterapiju.</p> <p>Nastavak liječenja moguć je isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna remisija, parcijalna remisija ili stabilna bolest) uz obaveznu prvu reevaluaciju učinka nakon četiri ciklusa liječenja.</p> <p>Nakon prestanka hemoterapije, a prema odluci nadležnog onkologa, liječenje se nastavlja (sa ili bez hormonske terapije) do progresije bolesti ili do pojave neprihvatljive toksičnosti. Svaka slijedeća evaluacija učinka liječenja se radi nakon sprovedenih šest ciklusa liječenja.</p> <p>2. Za neoadjuvantno liječenje karcinoma dojke u kombinaciji s hemoterapijom odraslih bolesnika sa HER2 pozitivnim, lokalno uznapredovalim, upalnim ili karcinomom dojke u ranom stadiju s velikim rizikom od recidiva.</p> <p>3. Za adjuvantno liječenje bolesnica s HER2 pozitivnim karcinomom dojke sa visokim rizikom recidiva bolesti, a koje imaju sledeće simptome: 1) Pozitivni limfni čvorovi, 2) Negativni hormonski receptori (tumori veličine T2 i veći).</p> <p>Fiksnu subkutanu kombinaciju lijekova pertuzumab+trastuzumab treba primjenjivati tokom ukupno godinu dana ili 18 ciklusa, odnosno do recidiva bolesti ili do pojave toksičnosti koja se ne može zbrinuti, kao dio cjelovitog protokola za liječenje ranog karcinoma dojke, nezavisno o vremenu hirurškog zahvata. Ukupno trajanje liječenja (neoadjuvantno+adjuvantno) do godinu dana ili 18 ciklusa.</p> <p>Po predlogu Konzilijuma za dojku Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL100	<p>Monoterapija u prvoj liniji liječenja terapijom održavanja kod odraslih pacijenata sa lokalno uznapredovalim ili metastatskim urotelijalnim karcinomom kod kojih nije došlo do progresije nakon hemioterapije na bazi platine.</p> <p>Liječenje se odobrava na period od 3 mjeseca nakon čega se vrši evaluacija terapijskog odgovora. Nastavak liječenja moguć samo u slučaju pozitivnog terapijskog odgovora.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma onkologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL101	<p>Za liječenje odraslih pacijenata sa metastatskim kolorektalnim karcinomom ECOG statusa 0-2, koji su prethodno neuspješno liječeni terapijom na bazi fluoropirimidina, oksaliplatin, irinotekana, kao i anti-VEGF i anti-EGFR lijekovima</p> <p>Liječenje se odobrava na tri mjeseca, nakon čega se vrši evaluacija terapijskog odgovora.</p> <p>Nastavak terapije moguć samo u slučaju pozitivnog terapijskog odgovora (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest).</p> <p>Po predlogu Konzilijuma onkologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IL102	<p>1. Uznappedovali (neresektabilni ili metastatski) melanom kod odraslih pacijenata, kao monoterapija PS 0-1 (C43). Odobrava se primjena na pet ciklusa liječenja, nakon čega je obavezna klinička i dijagnostička obrada u cilju ocjene stepena tumorskog odgovora i podnošljivosti liječenja. Nastavak liječenja je moguć isključivo kod pozitivnog tumorskog odgovora na sprovedeno liječenje (kompletna ili djelimična remisija, stabilna bolest) koji se provjerava nakon svakih 5 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>2. Adjuvantno liječenje operabilnog melanoma stadijuma III kod odraslih kod kojih je bolest zahvatila limfne čvorove i koji su podvrgnuti potpunoj resekciji primarnog melanoma i limfatika. PS 0-1. Klinička i dijagnostička obrada zbog procjene uspješnosti liječenja obavezna je na svaka 4 ciklusa liječenja. Liječenje se sprovodi do pojave znakova recidiva bolesti ili pojave neprihvatljive toksičnosti, a najviše u trajanju od godinu dana.</p> <p>3. Lokalno uznapredovali ili metastatski skvamozni nesitoceljni karcinom pluća (engl. non-small cell lung carcinoma, NSCLC) kod odraslih bolesnika čiji tumori ekspiriraju PD-L1 i koji su prethodno primili najmanje jedan hemioterapijski protokol i PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>4. Liječenje lokalno uznapredovalog ili metastatskog urotelijalnog karcinoma kao monoterapija kod odraslih koji su prethodno liječeni hemioterapijom koja sadrži platinu. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>5. Monoterapija u prvoj liniji liječenja terapijom održavanja kod odraslih pacijenata sa lokalno uznapredovalim ili metastatskim urotelijalnim karcinomom kod kojih nije došlo do progresije nakon hemioterapije na bazi platine.</p> <p>Liječenje se odobrava na period od 3 mjeseca nakon čega se vrši evaluacija terapijskog odgovora. Nastavak liječenja moguć samo u slučaju pozitivnog terapijskog odgovora.</p> <p>6. Liječenje rekurentnog ili metastatskog karcinoma skvamoznih ćelija glave i vrata kod odraslih, kao monoterapija, čiji tumori ekspiriraju PD-L1 uz TPS $\geq 50\%$ i čija bolest progredira tokom ili nakon hemioterapije koja sadrži platinu, PS 0-1. Evaluacija se vrši nakon 4 ciklusa liječenja, do progresije bolesti.</p> <p>Po prijedlogu nadležnog konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice za plućne bolesti Brezovik.</p>
IM01	<p>1. Cerebralna paraliza sa spasticitetom i/ili distonijom i urednim mentalnim stanjem - IQ (G80.0, G80.1, G80.2, G80.3, G80.8);</p> <p>2. Spazmodična distonija, blefarospazam, spazmodični tortikolis (cervikalna distonija), grafospazam (G24.1, G24.2, G24.3, G24.4, G24.5, G24.8, G24.9, G24.0, G51.3);</p> <p>3. Hemifacijalni spazam (G51.3);</p> <p>4. Postapopleksična distonija šake, ruke i stopala (G81.8, G83.1, G83.2);</p> <p>5. Spasticet ekstremiteta teškog stepena kod pacijenata sa multplom sklerozom (G81.1, G82.1).</p> <p>Za indikaciju 1. po prijedlogu nadležnog konzilijuma Instituta za bolesti djece.</p> <p>Za indikacije 2. i 3. uvođenje u terapiju po prijedlogu Konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore, nastavak terapije na osnovu izvještaja ljekara specijaliste neurologa.</p> <p>Primjena u zdravstvenoj ustanovi koja obavlja zdravstvenu djelatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.</p>
IM02	<p>Za liječenje spinalne mišićne atrofije uzrokovane mutacijom na hromozomu 5q kod pacijenta uzrasta od 2 mjeseca i starijih, uz minimalno dvije kopije gena kod pacijenata sa potvrđenom dijagnozom SMA tipa 1, 2 ili 3.</p> <p>Liječenje se odobrava na period od 6 mjeseci, nakon čega se vrši evaluacija bolesti.</p> <p>Liječenje se prekida ako:</p> <p>1. je neophodno uvođenje invazivne ventilacije ili ako dijete uprkos liječenju izgubi na vagi koja mjeri fizičku sposobnost djeteta: - za SMA tip 1 pad za više od 1,5 poena na CHOP skali od početka liječenja; - za SMA tip 2 i 3 pad za više od 1 poena na HFMSE skali od početka liječenja.</p> <p>2. je potrebna kontinuirana upotreba invazivne ventilacije ili ako odrasli pacijent izgubi 3 ili više poena na HFSME skali od početka liječenja.</p>
IM03	<p>1. Osteoporoza kod pacijentkinja poslije menopauze radi primarne i sekundarne prevencije osteoporotičnih fraktura (MKB: M80; M81.0).</p> <p>2. Osteoporoza kod pacijentkinja sa patološkim prelomom (MKB: M80).</p> <p>Napomena: lijek se uvodi u terapiju kada je osteoporoza verifikovana:</p> <p>a) DEXA T vrijednost u L 1-4 ≤ -2.5 ili ≤ -2.5 u Total/Neck.</p>

Šifra	Ograničenje
	Kontrola na 6 mjeseci, obavezna denzitometrija. Po prijedlogu reumatologa i endokrinologa.
IM03/1	1. Osteoporozna kod pacijentkinja poslije menopauze radi primarne i sekundarne prevencije osteoporotičnih fraktura (MKB: M80; M81.0). 2. Osteoporozna kod pacijentkinja sa patološkim prelomom (MKB: M80). Napomena: lijek se uvodi u terapiju kada je osteoporozna verifikovana: a) DEXA T vrijednost u L 1-4 \leq -2.5 ili \leq -2.5 u Total/Neck. Kontrola na 6 mjeseci, obavezna denzitometrija. Dokazano je smanjenje rizika za pojavu vertebralnih fraktura, dok efikasnost kod fraktura vrata femura nije ustanovljena. Po prijedlogu reumatologa i endokrinologa.
IM04	Prevenција patoloških preloma, komplikacije na kostima koje zahtijevaju radioterapiju ili operaciju, kod bolesnika s karcinomom dojke i koštanim metastazama. Po prijedlogu onkologa.
IM05	1. Prevencija oštećenja skeleta (patološke frakture, koštane komplikacije koje zahtijevaju radioterapiju ili hirurško liječenje) kod pacijenata sa karcinomom dojke ili metastazama u kostima. 2. Liječenje hiperkalcijemije izazvane tumorom sa ili bez metastaza. Po prijedlogu Konzilijuma onkologa, hematologa ili urologa Kliničkog centra Crne Gore ili nadležnog konzilijuma Specijalne bolnice Brezovik. Primjena najduže do godinu dana, s tim da je neophodna evaluacija nakon svaka tri primijenjena ciklusa.
IM05/1	1. Osteoporozna-teška forma sa, DEXA T vrijednosti u L 1-4 \leq -3.5 ili \leq -3.5 u Total/Neck (potrebno je priložiti snimak osteodenzitometrije), kada nije moguća primjena oralnih bisfosfonata zbog nemogućnosti efikasne resorpcije. Nemogućnost primjene oralnih bisfosfonata potvrđuje se mišljenjem gastroenterologa: a) mišljenje o postojanju hroničnog gastritisa, erozivnog gastritisa, ulkusne bolesti, pogoršanja postojeće bolesti jednjaka, želuca ili crijeva, uz obavezan nalaz ezofagogastroduodenoskopije; b) mišljenje o postojanju sindroma intestinalne malapsorpcije različitog uzroka, a na osnovu gastroenterološke dokumentacije. 2. Osteoporozna sa DEXA T vrijednosti u L 1-4 \leq -2.5 (potrebno je priložiti snimak osteodenzitometrije), uz dokazanu patološku frakturu na nalazu vertebromorfometrije, kod žena u ranoj postmenopauzi. Za indicaciju 1. lijek se primjenjuje po predlogu ljekara specijaliste reumatologa. Za indicaciju 2. lijek se primjenjuje po predlogu ljekara specijaliste endokrinologa.
IM06	1. Prevencija komplikacija na kostima (patoloških fraktura, kompresija kičme, zračenje ili operacija kostiju ili tumorom izazvane hiperkalcemije) kod pacijenata sa uznapredovalim malignitetom koji zahvata i kosti. 2. Terapija odraslih pacijenata sa hiperkalcemijom usljed malignih bolesti, ako su ispunjeni uslovi: a) metastatske osteolitičke promjene dokazane scintigrafijom, RTG-om ili CT-om; b) ECOG status 0-2; c) nepostojanje CNS metastaza; d) očekivano preživljavanje bolesnika duže od 6 mjeseci; e) terapija traje do pojave progresije koštane bolesti ili do pojave komplikacije koštanih metastaza. Lijek se odobrava na 6 mjeseci, nakon uvida u obavezne evaluacione nalaze, koji se ponavljaju svakih 6 mjeseci. Lijek odobrava Konzilijum onkologa ili urologa ili hematologa Kliničkog centra Crne Gore ili nadležni konzilijum Specijalne bolnice Brezovik.
IM07	1. Terapija osteoporoze kod žena u postmenopauzi, kod kojih je povećan rizik od pojave fraktura. 2. Terapija gubitka koštane mase udružena sa hormonskom ablacijom kod muškaraca sa karcinomom prostate i povećanim rizikom od pojave fraktura. 3. Terapija osteoporoze kod muškaraca sa multiplim osteoporotičnim frakturama. Za indicaciju 1. po prijedlogu ljekara specijaliste reumatologa ili endokrinologa. Za indicaciju 2. po prijedlogu nadležnog konzilijuma Klinike za onkologiju i radioterapiju Kliničkog centra Crne Gore.
IN01	Bolovi u malignitetu, MKB: C00-C97 koji se ne mogu kontrolisati standardnom terapijom. Za liječenje hroničnog, umjereno jakog do jakog kancerskog bola na tzv. trećoj analgetičkoj stepenici (C00-C97) (ne smije se koristiti u akutnim pogoršanjima hroničnog kancerskog bola), i to: - kao opioid druge linije kod bolesnika kod kojih su se u toku liječenja oralnim morfinom razvila neželjena dejstva koja se teško kontrolišu i nisu prihvatljiva za bolesnika; - kao opioid prve linije kod bolesnika sa simptomima i komplikacijama maligne bolesti koje sprečavaju primjenu morfina i otežavaju njegovo titriranje do optimalne doze (mučnina, povraćanje, opstipacija, nekompletna mehanička opstrukcija crijeva); Za šifre MKB: C00-C97
IN02	Lijek propisuje izabrani doktor za navedene dijagnoze. Za verifikaciju dijagnoze neophodna je otpusna lista iz Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice Brezovik.
IN03	Za liječenje uznapredovalog stadijuma Parkinsonove bolesti za MKB: G20; G21; G22; sa razvojem slabljenja dejstva levodope i/ili pojave oscilacije.
IN05	1. Šizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20 - F29), 2. Bipolarni afektivni poremećaj (F31), 3. Prolazna psihotična stanja kod organskih poremećaja (F00.0, F06.0; F06.2; F06.9). Za indicacije 1. i 2.: samo za pacijente sa refraktarnim oblicima bolesti na klasičnu terapiju ili zbog nepodnošenja klasične terapije (uključujući klozapin). Za indicacije 1. i 2. lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja dječjeg psihijatra, psihijatra ili neuropsihijatra. Za indicaciju 3. lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja neurologa ili neuropsihijatra.
IN06	Šizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20-F29) koji su rezistentni na klasične antipsihotike (pod rezistencijom se podrazumijeva neadekvatan odgovor na dva klasična antipsihotika u roku od 6 mjeseci). 1. Šizofrenija prve epizode šizofrenije kod osoba do 35 godine života, samo za pacijente koji ne saraduju u sprovođenju terapije u fazi pogoršanja bolesti, nakon prethodne terapije oralnim risperidonom. 2. Za bolesnike koji imaju neželjene efekte na klasičnim depoima koji se ne mogu tolerisati. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra.
IN06/1	Šizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20-F29) koji su rezistentni na klasične antipsihotike (pod rezistencijom se podrazumijeva neadekvatan odgovor na dva klasična antipsihotika u roku od 6 mjeseci). 1. Šizofrenija prve epizode šizofrenije kod osoba do 35 godine života, samo za pacijente koji ne saraduju u sprovođenju terapije u fazi pogoršanja bolesti, nakon prethodne terapije risperidonom. 2. Za bolesnike koji imaju neželjene efekte na klasičnim depoima koji se ne mogu tolerisati. Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra.
IN06/2	Šizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20-F29) Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra.

Šifra	Ograničenje
IN06/3	<p>Shizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20-F29) koji su rezistentni na klasične antipsihotike (pod rezistencijom se podrazumijeva neadekvatan odgovor na dva klasična antipsihotika u roku od 6 mjeseci).</p> <p>1. Šizofrenija prve epizode šizofrenije kod osoba do 35 godine života, samo za pacijente koji ne saraduju u sprovođenju terapije u fazi pogoršanja bolesti, nakon prethodne terapije risperidonom.</p> <p>2. Za bolesnike koji imaju neželjene efekte na klasičnim depoima koji se ne mogu tolerisati.</p> <p>Za terapiju održavanja kod pacijenata koji su klinički stabilni na terapiji paliperidonom u obliku jedno mjesečne injekcije.</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju isključivo na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra.</p>
IN07	Lijek propisuje izabrani doktor bez mišljenja specijaliste do 3 mjeseca tokom 12 mjeseci, a nastavak terapije na osnovu specijalističkog izvještaja psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.
IN07/1	Lijek propisuje izabrani doktor bez mišljenja specijaliste do 3 mjeseca tokom 12 mjeseci, a nastavak terapije na osnovu specijalističkog izvještaja psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.
IN07/2	Lijek propisuje izabrani doktor bez mišljenja specijaliste do mjesec dana tokom 12 mjeseci, a nastavak terapije na osnovu specijalističkog izvještaja psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.
IN07/3	Lijek propisuje izabrani doktor isključivo na osnovu specijalističkog izvještaja psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.
IN07/4	<p>Lijek je indikovano za kratkotrajno liječenje anksioznih stanja koja dovode do onesposobljenosti uključujući anksioznost povezanu sa psihosomatskim, organskim i psihotičkim bolestima, i za kratkotrajno liječenje nesanicе povezane sa tjeskobom. Lijek se takođe može koristiti i kao permedikacija prije operativnog zahvata u stomatologiji i opštoj hirurgiji.</p> <p>Lijek propisuje izabrani doktor isključivo na osnovu specijalističkog izvještaja psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.</p>
IN09	<p>Alzheimerova bolest za MKB: F00, G30.</p> <p>Po prijedlogu psihijatra, neuropsihijatra ili neurologa.</p>
IN10	<p>Amiotrofična lateralna skleroza; MKB-G12.2.</p> <p>Po prijedlogu Konzilijuma neurologa Kliničkog centra Crne Gore.</p>
IN11	Za liječenje umjereno jakog do jakog hroničnog bola (≥ 5 na NRS od 0-10) kod bolesnika sa malignim oboljenjem.
IN12	Samo za bolesnike koji ne mogu uzimati peroralnu terapiju, uz uslov da vrijednosti ALT i AST ne smiju biti veći od 3 puta u odnosu na normalne vrijednosti.
IN13	<p>1. Epilepsija (G40-G41);</p> <p>2. Bipolarni poremećaj (F31.7).</p> <p>Za indikaciju 1. lijek se uvodi u terapiju za bolesnike sa epilepsijom na osnovu mišljenja neurologa, kliničkog neurofiziologa-epileptologa, neuropsihijatra, pedijatra-kliničkog neurofiziologa-epileptologa ili dječijeg neurologa.</p> <p>Za indikaciju 2. lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra.</p>
IN14	<p>Epilepsija (G40-G41).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju za bolesnike sa epilepsijom na osnovu mišljenja neurologa, kliničkog neurofiziologa-epileptologa, neuropsihijatra, pedijatra-kliničkog neurofiziologa-epileptologa ili dječijeg neurologa.</p>
IN15	<p>Epilepsija (G40-G41).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju za bolesnike sa epilepsijom na osnovu mišljenja neurologa, kliničkog neurofiziologa-epileptologa, neuropsihijatra, pedijatra-kliničkog neurofiziologa-epileptologa ili dječijeg neurologa.</p>
IN15/1	<p>1. Epilepsija</p> <p>Adjuvantna terapija parcijalnih konvulzija kod odraslih, sa ili bez sekundarne generalizacije.</p> <p>Samo za bolesnike sa epilepsijom refrakternom na druge antiepileptike (N03AA, N03AB, N03AD, N03AE, N03AF i N03AG). MKB:G40-G4</p> <p>Po predlogu specijaliste neurologa ili pedijatra.</p> <p>2. Generalizovani anksiozni poremećaj</p> <p>Terapija generalizovanog anksioznog poremećaja (GAP) kod odraslih. MKB:F41.</p> <p>Po predlogu psihijatra/neuropsihijatra.</p> <p>3. Neuropatski bol</p> <p>Po predlogu specijaliste neurologa.</p>
IN16	<p>Parkinsonova bolest (G20; G21; G22).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja neurologa ili neuropsihijatra.</p>
IN17	<p>1. Šizofrenija (F20, F20.0 - F20.9) i drugi psihotični poremećaji (F29, F06.2) sa nezadovoljavajućim odgovorom na dva prethodno primijenjena antipsihotika.</p> <p>2. Psihotični poremećaji koji se javljaju u okviru Parkinsonove bolesti i drugih oblika parkinsonizma (G20; G21; G22).</p> <p>Za indikaciju 1. po prijedlogu psihijatra ili neuropsihijatra.</p> <p>Za indikaciju 2. po prijedlogu neurologa ili neuropsihijatra.</p>
IN18	<p>1. Šizofrenija, šizotipski poremećaji i poremećaji sa sumanutošću (F20 - F29),</p> <p>2. Manična epizoda sa psihotičnim simptomima (F30.2),</p> <p>3. Bipolarni afektivni poremećaj, manična epizoda sa psihotičnim simptomima (F31.2),</p> <p>4. Bipolarni afektivni poremećaj u remisiji (F31.7).</p> <p>Za bolesnike sa refrakternim oblicima bolesti na klasičnu terapiju (dva antipsihotika) i za bolesnike sa leukopenijom izazvanom primjenom klozapina.</p> <p>Lijek odobrava Konzilijum psihijataru Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice Dobrota-Kotor.</p>
IN19	Liječenje zavisnosti od opijata (F11).
IN20	<p>Progresivna mioklonična epilepsija (G40) udružena sa drugim označenim degenerativnim bolestima nervnog sistema (G31.8).</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju po prijedlogu neurologa.</p>
IN21	<p>Epilepsija.</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju po prijedlogu neurologa ili pedijatra.</p>
IN22	<p>Epilepsija, SY West.</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju po prijedlogu neurologa ili pedijatra.</p>
IN23	<p>1. Teške depresivne epizode (F32.2;F32.3)</p> <p>2. Rekurentni depresivni poremećaj (F33)</p> <p>3. Generalizovani anksiozni poremećaji (F41.1)</p> <p>4. Neuropatski bol (G63.2)</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja psihijatra ili neuropsihijatra ili neurologa za indikaciju pod 1,2 i 3.</p> <p>Lijek se uvodi u terapiju na osnovu mišljenja neurologa ili neuropsihijatra za indikaciju pod 4.</p>
IN24	Za liječenje apneje nedonoščadi.

Šifra	Ograničenje
IN25	Lijek je indikovano za terapiju umjerenog do teškog hroničnog bola kod odraslih, kada se on može adekvatno kupirati samo opioidnim analgeticima. Samo za liječenje boli kod bolesnika s malignom bolesti. Po predlogu specijaliste onkologa.
IP01	1. Ehinokokoza MKB: B67 2. Cisticerkoza MKB: B69
IR01	Hronična opstruktivna bolest pluća za umjereni teške, teške i veoma teške (II, III i IV stadijum) oblike bolesti za MKB; J44; Po prijedlogu pulmologa, pneumoftiziologa ili pedijatra pulmologa.
IR01/1	1. bronhijalna astma, uz terapiju inhalacionim kortikosteroidima za MKB: J45; 2. hronična opstruktivna bolest pluća za umjereni teške, teške i veoma teške (II, III i IV stadijum) oblike bolesti za MKB; J44; Po prijedlogu pulmologa, pneumoftiziologa ili pedijatra pulmologa.
IR02	Za liječenje djece s bronhijalnom astmom (J45). Po prijedlogu pulmologa, pneumoftiziologa ili pedijatra-pulmologa.
IR03	Za šifre MKB: J45, za liječenje bolesnika sa III i IV stadijumom bronhijalne astme za liječenje bolesnika sa III i IV stadijumom bronhijalne astme. Po prijedlogu specijaliste pedijatra – pulmologa.
IR03/1	Za šifre MKB: J44; J45, za liječenje bolesnika sa III i IV stadijumom bronhijalne astme i bolesnika sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti (HOBP) s FEV manje od 60% i učestalim egzacerbacijama bolesti uprkos terapiji bronhodilatatorima. Po prijedlogu specijaliste pulmologa ili pneumoftiziologa na osnovu obavezno urađenog spirometrijskog nalaza za MKB J45.
IR03/2	Za šifre MKB: J45, za liječenje bolesnika sa III i IV stadijumom bronhijalne astme za liječenje bolesnika sa III i IV stadijumom bronhijalne astme. Po prijedlogu specijaliste pulmologa ili pneumoftiziologa na osnovu obavezno urađenog spirometrijskog nalaza.
IR04	Hronična opstruktivna bolest pluća kod odraslih umjereni teške, teške i veoma teške (II, III i IV stadijum) oblike bolesti za MKB: J44. Na predlog pulmologa ili pneumoftiziologa na osnovu obavezno urađenog spirometrijskog nalaza.
IR04/1	Hronična opstruktivna bolest pluća kod odraslih umjereni teške, teške i veoma teške (II, III i IV stadijum) oblike bolesti za MKB: J44, kod bolesnika kod kojih terapija jednim bronhodilatatorom nije djelotvorna. Na predlog pulmologa ili pneumoftiziologa na osnovu obavezno urađenog spirometrijskog nalaza.
IR05	Bronhijalna astma (MKB: J45) Granule: Kao dodatna terapija inhalacionim kortikosteroidima u kombinaciji sa kratkodjelujućim beta-2 agonistima u blagoj ili umjereni teškoj astmi kod pacijenata kod kojih se ovom kombinacijom ne postiže klinička kontrola bolesti, uključujući i naporom uzrokovanu astmu. Samo za djecu do navršanih 6 godina starosti, po preporuci specijaliste pedijatra-pulmologa.
IR06	Bronhijalna astma (MKB: J45) Tablete za žvakanje, film tablete: Kao dodatna terapija inhalacionim kortikosteroidima u kombinaciji sa kratkodjelujućim beta-2 agonistima u blagoj ili umjereni teškoj astmi kod pacijenata kod kojih se ovom kombinacijom ne postiže klinička kontrola bolesti, uključujući i naporom uzrokovanu astmu. Na prijedlog pulmologa, pneumoftiziologa ili pedijatra-pulmologa na osnovu obavezno urađenog spirometrijskog nalaza.
IR07	Cistična fibroza sa forsiranim vitalnim kapacitetom > 40%. Na prijedlog Konzilijuma pedijatra Kliničkog centra Crne Gore ili Konzilijuma pulmologa Kliničkog centra Crne Gore.
IR08	Respiratorni distress sindrom kod prijevremeno rođene djece. Na prijedlog Konzilijuma neonatologa Kliničkog centra Crne Gore.
IR09	Bronhijalna astma (MKB: J45) Na prijedlog pulmologa, pneumoftiziologa ili pedijatra-pulmologa. Obavezan spirometrijski nalaz.
IR10	Hronična opstruktivna bolest pluća – za teške i veoma teške (III i IV stadijum) oblike bolesti (MKB: J44), povezana sa hroničnim brinhitisom i čestim egzacerbacijama (dvije ili više godišnje). Dodatna terapija bronhodilatatorima, inhalacionim kortikosteroidima i dudodjelujućim antagonistima muskarinskih receptora. Po prijedlogu specijaliste pulmologa ili pneumoftiziologa.
IR11	1. Teška alergijska astma (ranog ili kasnog početka), posredovana IgE-om kod bolesnika starijih od 6 godina koji se nalaze na srednjim/visokim dozama inhalatornih kortikosteroida (uz drugi lijek za kontrolu simptoma, tj. na koracima liječenja GINA 4/5) i/ili zahtijevaju terapiju oralnim glukokortikoidima (definisano kao 2 ili više pogoršanja tokom prethodne godine, uz primjenu sistemskih kortikosteroida u trajanju dužem od 3 ili više dana ili jednu hospitalizaciju). Kriterijumi za uvođenje u terapiju: - pozitivan kožni prick test ili specifični IgE na bar jedan od višegodišnjih inhalacijskih alergena, - povećan nivo IgE (>30IU/ml), opcionalno FeNo ≥20ppb, broj Eos u krvi ≥260/μl - loše kontrolisani simptomi astme verifikovani standardizovanim upitnicima, Asthma Control Questionnaire- ACQ-5 ≥1.5 i Asthma Control Test – ACT<20 Obavezna je reevaluacija statusa bolesti i efekata primjenjene terapije nakon 12 nedelja liječenja. 2. Dodatna terapija za liječenje teške hronične spontane urtikarije (UAS7>=28) kod odraslih bolesnika i adolescenata (12 godina starosti i više), s neodgovarajućim odgovorom na liječenje antagonistima leukotrienskih receptora i antagonistima H1 histaminskih receptora u standardnim i povišenim dozama. Odobrava se 4 ciklusa liječenja (300 mg supkutanom injekcijom svaka četiri) uz 2 dodatna ciklusa liječenja samo kod bolesnika koji su postigli terapijski odgovor (UAS7<16). Nakon toga terapija se ukida. Za bolesnike sa odgovorom na omalizumab koji dožive relaps (UAS7>=28) nakon završetka prethodnog ciklusa liječenja, odobrava se dodatnih 6 ciklusa liječenja. Za indikaciju 1. po prijedlogu Konzilijuma pulmologa Kliničkog centra Crne Gore ili Specijalne bolnice "Brezovik". Terapija može se započeti isključivo na osnovu konzilijarne odluke najmanje tri specijalista, obavezno iz oblasti pulmologije (uži specijalista pulmolog ili pneumoftiziolog) s tim da jedan član konzilijuma može biti alergolog-imunolog. Za indikaciju 2. po prijedlogu Konzilijuma dermatologa Kliničkog centra Crne Gore.
IR12	Za liječenje teške eozinofilne astme kod bolesnika starijih od 18 godina koji zahtijevaju tretman srednjim/visokim dozama inhalatornih kortikosteroida (uz drugi lijek za kontrolu simptoma, GINA koraci 4/5) i/ili zahtijevaju primjenu sistemskih glukokortikoida u trajanju ≥3 dana (uz ≥2 ili više egzacerbacija u prethodnoj godini ili jedna hospitalizacija). Kriterijumi za uvođenje u terapiju: - vrijednost eozinofila u perifernoj krvi je ≥150 ćelija/μl ukoliko je na terapiji oralnim glukokortikoidima ili ≥300 ćelija/μl u zadnjih 12 mjeseci (verifikovano makar u ≥2 i više navrata) - loše kontrolisani simptomi astme verifikovani standardizovanim upitnicima, Asthma Control Questionnaire- ACQ-5 ≥1.5 i Asthma Control Test – ACT<20 Liječenje se odobrava na 3 mjeseca, nakon čega je obavezna procjena terapijskog odgovora, a nastavak terapije se predlaže uz pozitivan terapijski odgovor, koji se definiše kao redukcija u broju egzacerbacija za najmanje 50%, redukcija u upotrebi oralnih glukokortikoida, kao i poboljšanje kontrole simptoma astme verifikovano standardizovanim upitnicima (ACT, ACQ). Po prijedlogu Konzilijuma pulmologa Kliničkog Centra Crne Gore ili Specijalne bolnice "Brezovik". Terapija može se započeti isključivo na osnovu

Šifra	Ograničenje
	konzilijame odluke najmanje tri specijalista, obavezno iz oblasti pulmologije (uži specijalista pulmolog ili pneumoftziolog) s tim da jedan član konzilijuma može biti alergolog-imunolog.
IR13	Indikovani su kao terapija održavanja kod odraslih pacijenata sa umjerenom do teškom hroničnom opstruktivnom bolešću pluća koji nisu odgovarajuće liječeni kombinacijom inhalacionog kortikosteroida i dugodjelujućeg β2 agonista ili kombinacijom dugodjelujućeg β2 agonista i dugodjelujućeg antagonistu muskarinskih receptora. Po predlogu ljekara specijaliste pulmologa ili pneumoftziologa.
IR14	1. Terapija održavanja kod odraslih pacijenata sa umjerenom do teškom hroničnom opstruktivnom bolešću pluća koji nisu odgovarajuće liječeni kombinacijom inhalacionog kortikosteroida i dugodjelujućeg beta 2 agoniste ili kombinacijom dugodjelujućeg beta 2 agoniste i dugodjelujućeg muskarinskog antagonistu. 2. Terapija održavanja kod odraslih sa astmom koja nije odgovarajuće kontrolisana kombinovanom terapijom održavanja dugodjelujućim beta 2 agonistom i srednjom dozom inhalacionog kortikosteroida i koji su prethodnih godinu dana imali jednu ili više egzacerbacija astme. Po predlogu ljekara specijaliste pulmologa ili pneumoftziologa.
IR15	Za liječenje teške astme, bez obzira na fenotip (eozinofilni ili alergijski), kod osoba u dobi od 12 godina i starijih, čija astma nije kontrolisana trenutnim lijekovima za astmu, odnosno bolesnik je u prethodnih godinu dana u dva ili više navrata zahtijevao primjenu sistemskih glikokortikoida, doživio jedno ili više pogoršanja astme koje je zahtijevalo posjetu hitnoj medicinskoj pomoći ili hospitalizaciju zbog astme, kod bolesnika kod kojih nije postignuta adekvatna kontrola bolesti uprkos primjeni srednjim/visokim dozama inhalatornih kortikosteroida (uz drugi lijek za kontrolu simptoma, GINA koraci 4/5), kod bolesnika koji su prethodno i u protekloj godini primali neki drugi biološki lijek za liječenje teške astme ali bez očekivanog terapijskog odgovora. Liječenje se odobrava na period od 3 mjeseca, nakon čega je obavezna procjena terapijskog odgovora, a dalji nastavak terapije se predlaže uz pozitivan terapijski odgovor, koji se definiše kao redukcija u broju egzacerbacija za najmanje 50%, redukcija u upotrebi oralnih glikokortikoida, kao i poboljšanje kontrole simptoma astme verifikovano standardizovanim upitnicima (ACT, ACQ). Po prijedlogu Konzilijuma pulmologa Kliničkog Centra Crne Gore ili Specijalne bolnice "Brezovik". Terapija može se započeti isključivo na osnovu konzilijarne odluke najmanje tri specijalista, obavezno iz oblasti pulmologije (uži specijalista pulmolog ili pneumoftziolog) s tim da jedan član konzilijuma može biti alergolog-imunolog.
IS01	1. Bakterijski keratitis (H16), 2. Bakterijski konjunktivitis (H10.0), 3. Bakterijski blefaritis (H01.0).
IS01/1	Za refrakterne slučajeve na uobičajenu antiglaukomatoznu terapiju.
IS02	1. Druga linija liječenja - Za slučajeve refrakterne na uobičajenu antiglaukomsku terapiju, po preporuci specijalista oftalmologa. Nije opravdano mijenjati terapiju beta blokatora kada se postigao ciljani očni pritisak i zaustavilo napredovanje bolesti (stabilno vidno polje) kod primarnog glaukoma otvorenog ugla i okularne hipertenzije. 2. Prva linija liječenja isključivo za: a) primarni glaukom otvorenog ugla s početnom vrijednosti očnog pritiska > = od 30 mm Hg izmjenjenog Goldmannovom aplanacijskom metodom, b) hitnog stanja, kao što je akutno stanje glaukoma zatvorenog ugla, c) sekundarni refraktorni glaukomi, d) pacijenti kod kojih su beta blokatori kontraindikovani zbog komorbiditetnih kardiorespiratornih bolesti, e) uznapredovali stadijum glaukoma (oštećenje vidnog polja i/ili nervnih vlakana očnog nerva) u trenutku postavljanja dijagnoze zbog postizanja nižeg ciljnog pritiska.
IS03	1. Liječenje neovaskularne (vlažne) senilne makularne degeneracije. Samo za bolesnike sa vidnom oštrinom > 0,2 i makularnom degeneracijom na oba oka. Odobrava se najviše 6 aplikacija godišnje. 2. Liječenje bolesnika sa dijabetesnim makularnim edemom (DME-om) koji zahvaća centar makule (CSME) kod kojih je dijagnostičkom analizom FAG-om utvrđena prisutnost propuštajućih mikroaneurizmi smještenih unutar 500 μm, nedostupnih laserskoj FKG, i odsutnost znakova makularne ishemije, odnosno pretragom OCT-om utvrđeno centralno zadebljanje makule >350 mikrona s elementima edema bez subretinalne fibroze i elemenata epimakularne membrane, te s vidnom oštrinom 6/12. 3. Liječenje bolesnika sa oštećenjem vida (samo za bolesnike sa vidnom ostrinom > 0,2) uzrokovanog makularnim edemom nastalim kao posljedica okluzije retinalne vene (RVO - okluzija grane retinalne vene ili okluzija centralne retinalne vene). Po prijedlogu Konzilijuma oftalmologa Kliničkog centra Crne Gore.
IS03/1	1. Liječenje neovaskularne (vlažne) senilne makularne degeneracije. Samo za bolesnike sa vidnom oštrinom > 0,2 i makularnom degeneracijom na oba oka. Odobrava se najviše 6 aplikacija godišnje. 2. Liječenje bolesnika sa dijabetesnim makularnim edemom (DME-om) koji zahvaća centar makule (CSME) kod kojih je dijagnostičkom analizom FAG-om utvrđena prisutnost propuštajućih mikroaneurizmi smještenih unutar 500 μm, nedostupnih laserskoj FKG, i odsutnost znakova makularne ishemije, odnosno pretragom OCT-om utvrđeno centralno zadebljanje makule >350 mikrona s elementima edema bez subretinalne fibroze i elemenata epimakularne membrane, te s vidnom oštrinom 6/12. 3. Liječenje bolesnika sa oštećenjem vida (samo za bolesnike sa vidnom ostrinom > 0,2) uzrokovanog makularnim edemom nastalim kao posljedica okluzije retinalne vene (RVO - okluzija grane retinalne vene ili okluzija centralne retinalne vene). 4. Liječenje retinopatije kod nedonoščadi (engl. retinopathy of prematurity - ROP) sa bolešću zone I (stadijum 1+, 2+, 3 ili 3+), zone II (stadijum 3+) ili AP-ROP-om (agresivnim posteriornim ROP-om). Po prijedlogu Konzilijuma oftalmologa Kliničkog centra Crne Gore - za indikacije 1.,2.i 3. Po prijedlogu Konzilijuma pedijataru Instituta za bolesti djece - za indikaciju 4.
IS04	Glaukom MKB:H40 1. Druga linija liječenja - za slučajeve refrakterne na uobičajenu antiglaukomsku terapiju. Nije opravdano mijenjati terapiju beta blokatora kada se postigao ciljani očni pritisak pa se zaustavilo napredovanje bolesti (stabilno vidno polje) kod primarnog glaukoma otvorenog ugla i okularne hipertenzije. 2. Prva linija liječenja isključivo za: a) primarni glaukom otvorenog ugla s početnom vrijednosti očnog pritiska > = od 30 mm Hg izmjenjenog Goldmannovom aplanacijskom metodom, b) hitnog stanja, kao što je akutno stanje glaukoma zatvorenog ugla, c) sekundarni refraktorni glaukomi, d) pacijenti kod kojih su beta blokatori kontraindikovani zbog komorbiditetnih kardiorespiratornih bolesti, e) uznapredovali stadijum glaukoma (oštećenje vidnog polja i/ili nervnih niti vidnog nerva) u trenutku postavljanja dijagnoze zbog postizanja nižeg ciljnog očnog pritiska. Po prijedlogu oftalmologa.
IS05	1. Liječenje neovaskularne (vlažne) senilne makularne degeneracije. Samo za bolesnike sa vidnom oštrinom > 0,2 i makularnom degeneracijom na oba oka. 2. Liječenje bolesnika sa dijabetesnim makularnim edemom (DME-om) koji zahvaća centar makule (CSME) kod kojih je dijagnostičkom analizom FAG-om utvrđena prisutnost propuštajućih mikroaneurizmi smještenih unutar 500 μm, nedostupnih laserskoj FKG, i odsutnost znakova makularne ishemije,

Šifra	Ograničenje
	odnosno pretragom OCT-om utvrđeno centralno zadebljanje makule >350 mikrona s elementima edema bez subretinalne fibroze i elemenata epimakularne membrane, te s vidnom oštrinom 6/12. Po prijedlogu Konzilijuma oftalmologa Kliničkog centra Crne Gore.
IV01	Antidot kod trovanja paracetamolom.
IV02	Antidot kod reverzibilne muskularne blokade izazvane rokuronijumom ili vekuronijumom.
IV03	Hiperfosfatemija kod bolesnika s uremijskim sindromom koji su liječeni dijalizom, kod kojih se i drugim mjerama, koje uključuju dijetu siromašnu fosfatima, dijalizu pomoću rastvora s niskom koncentracijom kalcijuma (1,25 mmol/L) i maksimalno mogućom primjenom vezača sa kalcijumom (kalcijum karbonat), nije postigao zadovoljavajući nivo fosfata u serumu (proizvod kalcijuma i fosfata veći od 4,4 mmol ² /L ²), ili u slučaju dokazanih vankoštanijih kalcifikata. Po prijedlogu specijaliste nefrologa.
IV04	1. preosjetljivost na bjelančevine mlijeka i soje/alergija na hranu MKB: K90.4, malapsorpcija zbog intolerancije, 2. sindrom MKB: K90.4, malapsorpcija zbog intolerancije, 3. sindrom kratkog crijeva (urođeni, nakon hirurške resekcije) MKB: K91.2, malapsorpcija poslije hirurškog zahvata, 4. izrazita proteinsko energetska malnutricija (kvašiorokor) MKB: E40.0, teška proteinska pothranjenost za MKB: E43.0, nespecifična teška proteinsko energetska pothranjenost, 5. cistična fibroza MKB: E845. atopijski dermatitis MKB: L20 Upotreba kod odojčadi do navršanih 24 mjeseca života, mjesečno 1200 - 2000 g, zavisno od tjelesne mase djeteta i mjeseci života. Po prijedlogu pedijatra Kliničkog centra Crne Gore.
IV05	Lijek je indikovano kod odraslih pacijenata koji primaju lijek dabigatraneteksilat kada je potrebno brzo poništenje njegovog antikoagulantnog dejstva: - za hitne hirurške intervencije/procedure, - u slučaju po život opasnog ili nekontrolisanog krvarenja.
IV06	1. alergija na proteine kravljeg mlijeka, 2. multipla intolerancija hrane. Upotreba kod odojčeta do navršanih 24 mjeseci života, mjesečno 1200-2000 g zavisno od tjelesne mase djeteta. Po prijedlogu pedijatra Kliničkog centra Crne Gore.
IV06/1	1. alergija na proteine kravljeg mlijeka, 2. multipla intolerancija hrane. Upotreba kod odojčeta do navršanih 12 mjeseci života, mjesečno 1200-3200 g zavisno od tjelesne mase djeteta. Po prijedlogu pedijatra Kliničkog centra Crne Gore.
IV06/2	Alergija na proteine kravljeg mlijeka. Upotreba kod odojčeta do navršanih 12 mjeseci života, mjesečno 1200-2000 g zavisno od tjelesne mase djeteta. Po prijedlogu pedijatra Kliničkog centra Crne Gore.
IV06/3	1. alergija na proteine kravljeg mlijeka, 2. multipla intolerancija hrane. Upotreba kod djece od 1 do 3 godine života, mjesečno 1200-2000 g zavisno od tjelesne mase djeteta. Po prijedlogu gastroenterologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore i Konzilijuma pedijata Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.
IV07	Celijakija, MKB: K90.0, za djecu od 1 do 5 godine – 4 kg za mjesec dana, za djecu od 5 do 10 godina – 5 kg za mjesec dana, za djecu od 10 do 15 godina – 7 kg za mjesec dana, za starije od 15 godina – 10 kg za mjesec dana, Po prijedlogu gastroenterologa Kliničkog centra Crne Gore.
IV08	Namijenjeno djeci starosti 1-12 godina sa rizikom od razvoja pothranjenosti i povećanom potrebom za energijom (cistična fibroza, Crohn-ova bolest, ulcerozni kolitis, neurološka oboljenja, hronična iscrpljujuća oboljenja, loše napredovanje, malnutricija). Po prijedlogu pedijatra Instituta za bolesti djece KCCG.
IV08/1	Namijenjeno djeci nakon 6. godine života i odraslima sa rizikom od razvoja pothranjenosti i povećanom potrebom za energijom (cistična fibroza, Crohn-ova bolest, ulcerozni kolitis, neurološka oboljenja, hronična iscrpljujuća oboljenja, loše napredovanje, malnutricija). Po prijedlogu bolničkog specijaliste.
IV09	Samo za dijagnostiku karcinoma jetre
IV10	Kaheksija kod bolesnika sa malignitetom Po prijedlogu bolničkog specijaliste.
IV12	Isključivo za primjenu putem enteralne sonde u odraslih i djece starije od 6 godina. Po prijedlogu gastroenterologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore i Konzilijuma pedijata Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.
IV13	Namijenjeno dojenčadi od rođenja do 18 mjeseci i 9kg tjelesne mase kod malnutricije, malapsorpcije i poremećaja u rastu. Po prijedlogu gastroenterologa Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore i Konzilijuma pedijata Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore.
IV14	Indikovano je za dijetalnu prehranu u slučaju ili kod rizika od pothranjenosti kod pacijenata sa hroničnim bolestima bubrega ili nekataboličkih oblika akutnog oštećenja bubrega. Po predlogu specijaliste nefrologa.
IV15	Namijenjeno ishrani pacijenata starijih od 18 godina kod bolesti povezanih sa pothranjenošću proteinima uz gubitak mišićne mase (sarkopenija).
IV16	Namijenjeno ishrani onkoloških pacijenata starijih od 6 godina života koji su u riziku od razvoja pothranjenosti, imaju povećanu potrebu za energijom, kao i pacijenata u hroničnom katabolizmu ili kaheksiji.

7.

Na osnovu člana 29 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG”, br. 20/14, 56/14, 70/17, 55/18, 70/21, 27/23 i 125/23), Vlada Crne Gore je, 30. decembra 2025. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

ODLUKU O IZRADI KAPITALNOG BUDŽETA

Predmet

Član 1

Ovom odlukom propisuje se izrada kapitalnog budžeta, utvrđivanje i vrednovanje kriterijuma za izbor kapitalnih projekata, način i postupak izbora kapitalnih projekata.

Izrada kapitalnog budžeta

Član 2

Izrada kapitalnog budžeta obuhvata pripremu i planiranje izdataka za realizaciju kapitalnih projekata izabranih u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovom odlukom.

Realizaciju kapitalnih projekata uvrštenih u kapitalni budžet države sprovode implementacione jedinice kapitalnog budžeta, odnosno organ državne uprave nadležan za kapitalne projekte i organ uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Kapitalni projekat

Član 3

Kapitalnim projektima iz člana 2 ove odluke, smatraju se:

- izrada tehničke i projektne dokumentacije;
- kupovina lokacije ili obezbjeđivanje zemljišta putem postupka eksproprijacije za potrebe izgradnje;
- izgradnja objekata javne infrastrukture i objekata komunalne infrastrukture od interesa za Crnu Goru;
- nabavka kapitalne opreme čiji je vijek trajanja, odnosno korišćenja, duži od pet godina i/ili koja zbog vrijednosti, roka implementacije ili drugih tehnoloških specifičnosti ne može da se nađe u tekućem budžetu predlagača, a čija nabavka je neophodna radi nesmetanog funkcionisanja ili unapređenja pojedinačnih funkcionalnih cijelina;
- rekonstrukcija i adaptacija radi obnove i unapređenja postojećih objekata javne infrastrukture i objekata komunalne infrastrukture.

Sadržina kapitalnog projekta

Član 4

Za finansiranje iz kapitalnog budžeta može da se predloži projekat ako, u skladu sa predmetom projekta, projektna dokumentacija sadrži:

- 1) detaljan opis projekta koji sadrži osnovne karakteristike i planirane aktivnosti:
 - a) fazu pripreme, koja uključuje aktivnosti na obezbjeđivanju zemljišta ili kupovini lokacije za izgradnju, izradi i reviziji tehničke i projektne dokumentacije i pribavljanju neophodnih uslova, saglasnosti i dozvola, odnosno aktivnosti neophodne za stvaranje uslova za početak izgradnje objekata i objekata komunalne infrastrukture od interesa za Crnu Goru, kao i za nabavku opreme;
 - b) fazu implementacije, koja uključuje aktivnosti izvođenja radova na izgradnji novih objekata i objekata komunalne infrastrukture od interesa za Crnu Goru, rekonstrukciji i adaptaciji u cilju

obnove i unaprjeđenja postojećih objekata i objekata komunalne infrastrukture uključujući vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova i aktivnosti na pribavljanju propisanih dozvola, kao i aktivnosti na nabavci i održavanju opreme;

- 2) izvore finansiranja projekata, koji sadrže primitke po vrstama iz kojih se obezbjeđuju sredstva za realizaciju kapitalnih projekata;
- 3) efekat na tekući budžet, kojim se iskazuje uticaj izgradnje na promjenu tekućeg budžeta i prihoda budžeta tokom čitavog životnog ciklusa projekta;
- 4) za projekte čija ukupna vrijednost investicije prelazi 5.000.000 eura obavezna je studija izvodljivosti, koja naročito obuhvata: tehničku i ekološku analizu, ekonomsku i finansijsku analizu ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta (Cost-benefit analiza), kao i druga rješenja kapitalnog projekta.

Metodologija za procjenu kapitalnih projekata, koja sadrži smjernice za izradu studija i analiza iz stava 1 tačka 4 ovog člana data je u Prilogu 1.

Osnovni uslovi za predlaganje projekata za kapitalni budžet

Član 5

Za finansiranje iz Kapitalnog budžeta može da se predloži projekat koji ispunjava sve sljedeće uslove, i to da:

- 1) je predviđen razvojnom strategijom ili drugim strateškim dokumentom kojeg usvaja Skupština Crne Gore i/ili Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), i/ili sastavni dio Reformske agende i Plana rasta, ciljevima održivog razvoja iz Agende Ujedinjenih nacija za održivi razvoj i/ ili strateškim planom razvoja jedinice lokalne samo;
- 2) ima riješeno pitanje urbanističko-tehničkih uslova u vidu usvojene planske dokumentacije ili na drugi način u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
- 3) ima izrađenu procjenu efekata na budžet;
- 4) ima izrađenu studiju opravdanosti, ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta (Cost-benefit analiza), za projekte čija je procijenjena vrijednost veća od 5.000.000 eura;
- 5) ima uređene imovinsko-pravne odnose, osim ako je eksproprijacija projektom predviđena kao obaveza države;
- 6) je pripremio i revidirao glavni projekat u skladu sa zakonom za projekte izgradnje, rekonstrukcije i adaptacije javne infrastrukture, ukoliko je predlagač jedinica lokalne samouprave;
- 7) doprinosi unaprjeđenju društveno-ekonomskog ambijenta.

Dopunski uslovi za predlaganje projekata za kapitalni budžet

Član 6

Za finansiranje iz kapitalnog budžeta može da se predloži i projekat koji, pored uslova iz člana 5 ove odluke, ispunjava i najmanje jedan od sljedećih uslova, i to da:

- 1) izrada projektne dokumentacije i druge dokumentacije iz Metodoloških smjernica iz člana 4 stava 2 ove odluke prelaze iznos od 100.000 eura;
- 2) da se višegodišnjim finansiranjem izgradnje jednog ili više objekata stvara dodatni prostor veličine 200 m² ili više;
- 3) troškovi eksproprijacije zemljišta i nabavke kapitalne opreme prelaze iznos od 200.000 eura;
- 4) troškovi izgradnje objekata javne infrastrukture i objekata komunalne infrastrukture prelaze iznos od 400.000 eura;
- 5) troškovi rekonstrukcije i adaptacije radi očuvanja, održavanja i unaprjeđenja postojeće komunalne infrastrukture ili objekata prelaze iznos od 500.000 eura.

Potrošačke jedinice u toku tekuće fiskalne godine, a u skladu sa ovom odlukom, dostavljaju Ministarstvu finansija podatke za sve kapitalne projekte koji ne ispunjavaju nijedan od uslova iz stava 1 ovog člana, kako bi isti u zavisnosti od raspoloživosti fiskalnog prostora bili predmet razmatranja za eventualno finansiranje iz sredstava opredijeljenih godišnjim zakonom o budžetu implementacionim jedinicama kapitalnog budžeta.

Prijava predloga kapitalnog projekta

Član 7

Potrošačke jedinice predlažu projekte ili djelove projekata koji ispunjavaju uslove iz čl. 3 do 6 ove odluke, za uključivanje u kapitalni budžet podnose prijavu koja je data na Obrascu 1.

U prijavi iz stava 1 ovog člana naročito se navode:

- 1) naziv nosioca projekta, odnosno investitora (sjedište, kontakt podaci, ime i prezime odgovornog lica i ime lica nadležnog za koordinaciju projekta);
- 2) naziv korisnika investicije (sjedište, kontakt podaci, ime i prezime odgovornog lica i ime lica nadležnog za koordinaciju projekta);
- 3) opis projekta koji naročito sadrži: naziv projekta, detaljan opis projekta, lokaciju, namjenu, tip projekta (novi objekat, rekonstrukcija, renoviranje, nastavak projekta ukoliko je došlo do prekida realizacije u određenom vremenskom periodu), prioritet projekta za predlagača (predlagač prema značaju rangira dostavljene predloge projekata), godinu početka realizacije projekta;
- 4) ukupna procijenjena vrijednost projekta pojedinačno prikazana za fazu pripreme i fazu izgradnje;
- 5) procijenjeni period realizacije projekta pojedinačno prikazan za fazu pripreme i fazu izgradnje;
- 6) izvore finansiranja (budžet, krediti, donacije) i predloženu dinamiku izvršavanja po godinama;
- 7) razloge za realizaciju projekta sa detaljnim opisom svrhe projekta;
- 8) očekivane koristi od realizacije projekta;
- 9) procjenu mogućih posljedica nesprovođenja projekta, rekonstrukcije ili adaptacije postojećih objekata, odnosno djelimične realizacije projekta;
- 10) procjenu uticaja klimatskih promjena na fazi izgradnje i dalje eksploatacije projekta;
- 11) procjena rizika projekta;
- 12) elementi finansijskog plana projekta, i to:
 - a) kapitalni troškovi (u apsolutnim iznosima i procentima u odnosu na vrijednost cjelokupnog projekta) koji obuhvataju: troškove faza projekta, troškove redovnog opremanje projekta, troškove specijalnog opremanja projekta, druge direktne troškove projekta, troškove upravljanja projektom, ukupne troškove projekta,
 - b) operativni troškovi raščlanjeni po kategorijama za cijelu operativnu fazu,
 - c) prihodi (u apsolutnim iznosima i procentima u odnosu na vrijednost cjelokupnog projekta) sa procjenom prihoda od naknada za korišćenje tokom čitave operativne faze,
 - d) subvencije iz državnog i/ili lokalnog budžeta.

Predlog za sprovođenje aktivnosti iz stava 2 ove odluke, Ministarstvu finansija i implementacionim jedinicama kapitalnog budžeta, dostavlja Komisija za ocjenjivanje projekata (u daljem tekstu: Komisija), a na osnovu dostavljenih prijava za finansiranje kapitalnog projekta (u daljem tekstu: obrazac prijave).

Potrošačke jedinice su isključivo odgovorne za tačnost podataka navedenih u obrascima prijave, kao i za validnost i zakonitost ostale propratne dokumentacije.

Obrazac prijave za finansiranje kapitalnog projekta

Član 8

Obrazac prijave za finansiranje kapitalnog projekta dat je na obrascu 1.

Ministarstvo finansija u januaru tekuće godine dostavlja potrošačkim jedinicama Obrazac prijave sa uputstvom za pripremu i tabelarnim prikazom finansijskih primitaka i izdataka, u elektronskom obliku ili ih obavještava o dostupnosti istih na svojoj zvaničnoj internet stranici.

Potrošačka jedinica, koja predlaže projekte za kapitalni budžet, dužna je da popunjeni Obrazac prijave dostavi Ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u elektronskoj i pisanoj formi, do dana uspostavljanja elektronskog sistema dostavljanja projekata.

U roku od 10 radnih dana od prijema obrasca prijave i druge dokumentacije (ako postoji), Ministarstvo finansija provjerava tehničku ispravnost i potpunost kompletne dokumentacije, te u slučaju nepotpunosti o istom elektronskim putem obavještava potrošačku jedinicu, koja revidiranu dokumentaciju može ponovo da dostavi Ministarstvu finansija u elektronskoj i pisanoj formi najkasnije 10 radnih dana od dana prijema obavještenja za dopunu/ispravku dokumentacije.

Kriterijumi za vrednovanje predloženih projekata

Član 9

Projekti se prioritetizuju u dvostepenom procesu, koji se sastoji od:

- a) provjera da li projekat ispunjava zahtjeve utvrđene u čl. 5 i 6 ove odluke;
 - b) bodovanje kvalitativnih kriterijuma za doprinos ciljevima javne politike i fisklane održivosti:
- 1) da je projekat funkcionalno povezan sa drugim kapitalnim projektima;
 - 2) doprinosi poboljšanju funkcionalnosti postojećih objekata i povećanju kvaliteta pružanja javnih usluga;
 - 3) doprinosi ravnomjernijem regionalnom razvoju kroz podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave propisnih zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj;
 - 4) doprinosi zaštiti i valorizaciji kulturne baštine, unapređenju kulturno umjetničkog stvaralaštva i kreativnih industrija, kao i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta;
 - 5) doprinosi otklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene;
 - 6) doprinosi pozitivnom uticaju na životnu sredinu, poboljšanju energetske efikasnosti i smanjenju emisija sa efektom staklene bašte;
 - 7) podstiče zapošljavanje i smanjenjuje negativna demografska kretanja;
 - 8) unapređuje usluge u socijalnoj i dječijoj zaštiti kroz obezbjeđenje veće odgovornosti budžetiranja za djecu, doprinosi profesionalnom razvoju mladih ljudi;
 - 9) doprinosi većoj rodnoj ravnopravnosti;
 - 10) za finansiranje projekta su obezbijeđeni vanbudžetski izvori (donacije ili sufinansiranje iz budžeta jedinica lokalne samouprave);
 - 11) efekat uticaja predloženog projekta na budžet nakon realizacije.

Bodovanje po kriterijumima

Član 10

Prije bodovanja projekta provjerava se njegova usklađenost sa minimalnim zahtjevima utvrđenim u članom 5 ove odluke, na način što se svaki od kriterijuma evidentira sa ispunjeno/nije ispunjeno/nije potrebno, kao i sa kriterijumima utvrđenim članom 6 ove odluke tako što se evidentira sa da/ne.

Projekat se odbija i ne vrši se bodovanje ako ne ispunjava uslove iz čl. 5 i 6 odluke.

Bodovanje za projekat se vrši:

- binarno (B) sa multiplikatorima 1 (da) ili 0 (ne);
- na osnovu skale (S) sa multiplikatorima od -1 do +1.

Bodovanje prema kvalitativnim kriterijumima iz člana 9 ove odluke vrši se na sljedeći način:

Br.	Kvalitativni kriterijumi	Ponder	Korektivni
1.	Funkcionalna povezanost sa postojećim kapitalnim projektom	5	B
2.	Doprinosi poboljšanju funkcionalnosti postojećih objekata i povećanju kvaliteta pružanja javnih usluga	10	S
3.	Doprinosi ravnomjernijem regionalnom razvoju kroz podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave propisanih zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj	10	S
4.	Doprinosi zaštiti i valorizaciji kulturne baštine, unapređenju kulturno umjetničkog stvaralaštva i kreativnih industrija, kao i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta	5	S
5.	Doprinosi otklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene	10	S
6.	Doprinosi pozitivnom uticaju na životnu sredinu, poboljšanju energetske efikasnosti i smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte	10	S
7.	Podstiče zapošljavanje i smanjuje negativna demografska kretanja	10	S
8.	Unapređuje usluge u socijalnoj i dječijoj zaštiti kroz obezbjeđenje veće odgovornosti budžetiranja za djecu, doprinosi razvoju mladih ljudi;	5	S
9.	Doprinosi većoj rodnoj ravnopravnosti	5	S
10.	Za finansiranje projekta obezbijeđeni su vanbudžetski izvori (donacije ili sufinansiranje iz budžeta lokalne samouprave)	20	S
11	Efekat uticaja predloženog projekta na budžet	10	B
	UKUPNO	100	

Rangiranje predloženog projekta se vrši na osnovu ukupnog broja bodova.

Projekat sa najvećom ocjenom dobija prednost u realizaciji.

U slučaju da dva ili više projekata istog ovlašćenog predlagača imaju jednak broj bodova prednost u rangiranju ima projekat koji je prioritetniji za tog predlagača.

Korektivni bodovi po kriterijumima

Član 11

Na osnovu bodovanja iz člana 10 ove odluke, a po kriterijumima iz člana 11 stav 3 ove odluke, za projekat se određuju korektivni bodovi na sljedeći način:

- 1) funkcionalna povezanost sa postojećim kapitalnim projektom (već započetim u kapitalnom budžetu države ili završenim a koji je finansiran iz državnog budžeta):
 - implementacija projekta podržava ostvarivanje ciljeva drugih projekata - 1 bod,
 - implementacija projekta ne podržava ostvarivanje ciljeva drugih projekata - 0 bodova;
- 2) doprinosi poboljšanju funkcionalnosti postojećih objekata i povećanju kvaliteta pružanja javnih usluga:
 - projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava ili olakšava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,
 - projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0 bodova;
- 3) doprinosi ravnomjernijem regionalnom razvoju kroz podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave propisanih zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj:
 - projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava ili olakšava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,

- projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0 bodova;
- 4) doprinosi zaštiti i valorizaciji kulturne baštine, unapređenju kulturno umjetničkog stvaralaštva i kreativnih industrija, kao i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta:
- projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava ili olakšava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,
 - projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0 bodova;
- 5) doprinosi otklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene:
- projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava ili olakšava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,
 - Projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma -1 bodova ;
- 6) doprinosi pozitivnom uticaju na životnu sredinu, poboljšanju energetske efikasnosti i smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte:
- projekat će imati pozitivan uticaj na životnu sredinu, energetska efikasnost i podržavaće smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG) - 1 bod,
 - projekat će imati pozitivan uticaj na jedan od tri ciljeva i biće neutralan u odnosu na druga dva cilja iz ovog kriterijuma - 0,5 poena,
 - projekat će biti neutralan u pogledu sva tri cilja iz ovog kriterijuma - 0 bodova,
 - projekat će imati negativan uticaj na jedan i bez uticaja na druga dva cilja iz ovog kriterijuma - - 0,5 poena,
 - projekat će imati negativan uticaj na sva tri cilja iz ovog kriterijuma - -1 bod;
- 7) podstiče zapošljavanje i smanjuje negativna demografska kretanja:
- projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju oba cilja iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma ili direktno utiče na ostvarivanje makar jednog od dva cilja iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,
 - projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0 bodova;
- 8) unapređuje usluge u socijalnoj i dječijoj zaštiti kroz obezbjeđenje veće odgovornosti budžetiranja za djecu, doprinosi profesionalnom razvoju mladih ljudi;:
- projekat ima za cilj da postigne korist u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 1 bod,
 - projekat indirektno podržava ili olakšava postizanje koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0,5 bodova,
 - projekat ne pokazuje relevantan doprinos postizanju koristi u ostvarivanju ciljeva iz ovog kriterijuma - 0 bodova ;
- 9) doprinosi većoj rodnoj ravnopravnosti:
- projekat je rodno osjetljiv - 1 bod,
 - projekat je rodno neutralan - 0 bodova,
 - projekat je rodno negativan - -1 bod;
- 10) za finansiranje projekta obezbijeđeni su vanbudžetski izvori (donacije ili sufinansiranje iz budžeta lokalne samouprave):
- obezbijeđeni vanbudžetski izvori (izraženo kao procenat finansiranja) - 1 bod x procenat,
 - vanbudžetski izvori nijesu obezbijeđeni - 0 bodova;

Konačni rezultati (1 bod * procenat * 20) će biti zaokruženi na najbližu cijelu tačku.

11) efekat uticaja predloženog projekta na budžet:

- projekat je finansijski održiv - 1 bod,
- projekat nije finansijski održiv - 0 bodova.

Ako se pokaže da projekat ima negativan uticaj na samo jedan od aspekata ocenjivanih po kriterijumima iz stava 1 ovog člana, Komisija može da odbije predlog projekta.

U slučaju da projekat ima negativan uticaj po najmanje dva kriterijuma iz stava 1 ovog člana, projekat se automatski odbija i ne vrši se dalje bodovanje.

Ukupan broj bodova za svaki od navedenih kriterijuma iz stava 1 ovog člana, dobija se množenjem ponderisanog i korektivnog boda, dok se ukupna ocjena projekta dobija sabiranjem ukupnih bodova svih 11 kriterijuma.

Pripremanje Liste predloženih projekata

Član 12

Na osnovu dostavljenog obrasca prijave i prateće dokumentacije, ako ista postoji, Ministarstvo finansija sačinjava Listu predloženih projekata u skladu sa ovom odlukom.

Ministarstvo finansija listu iz stava 1 ovog člana, dostavlja Komisiji, najkasnije do 1. juna tekuće godine za uključivanje u kapitalni budžet za narednu fiskalnu godinu.

Imenovanje i način rada Komisije za ocjenjivanje projekata

Član 13

Ministarstvo finansija predlaže predsjednika, zamjenika i dva člana Komisije, organ državne uprave nadležan za kapitalne projekte dva člana i organ uprave nadležan za poslove saobraćaja jednog člana.

Administrativne poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo finansija, a poslove kontrole i ispravnosti tehničke dokumentacije kapitalnih projekata, po zahtjevu Komisije obavljaju nadležni državni organi u zavisnosti od vrste projekta.

Predsjednik Komisije saziva i vodi sjednice Komisije, potpisuje zapisnike i dostavlja Ministarstvu finansija Izvještaj o radu Komisije za tekuću godinu sa predlogom Liste ocijenjenih kapitalnih projekata, utvrđenom prostom većinom od ukupnog broja članova Komisije.

Komisija do predaje izvještaja o radu može od predlagača obrasca prijave tražiti dopunu dokumentaciji ukoliko ocijeni da za to postoji potreba.

Komisija će analizirati studiju izvodljivosti u slučaju da je zahtijevana.

Svaki ocijenjeni projekat, koji zadovoljava kriterijume iz čl. 5 i 6 ove odluke mora biti potpisan prostom većinom od ukupnog broja članova Komisije na obrazcu za ocjenjivanje projekata koji je dat na Obrascu 2.

U slučaju spriječenosti za rad predsjednika Komisije, njegove poslove preuzima zamjenik.

Utvrđivanje Liste projekata za uključivanje u Kapitalni budžet države

Član 14

Komisija vrednovanjem kriterijuma iz čl. 9 do 12 ove odluke priprema predlog Liste ocijenjenih kapitalnih projekata, najkasnije do 1. septembra tekuće za narednu fiskalnu godinu.

Predlog Liste prioritetnih kapitalnih projekata, u skladu sa smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za srednji rok, Ministarstvo finansija dostavlja Vladi na razmatranje i usvajanje, najkasnije do 1. oktobra tekuće godine, za narednu fiskalnu godinu.

Izuzetno iz stava 2 ovog člana, shodno iskazanim prioritetima potrošačkih jedinica, Vlada može da utvrdi i Listu projekata od izuzetnog značaja za državu, koja sadrži projekte čija je procijenjena vrijednost iznad 5.000.000 eura i ako zadovoljavaju uslov iz člana 5 stav 1 tačka 7 ove odluke.

Na predlog Ministarstva finansija, Savjet za javne investicije razmatra projekte čija je procijenjena vrijednost veća od 5.000.000 eura i donosi konačnu odluku o uključivanju istih u Kapitalni budžet.

Projekti koji su predloženi nakon što je Komisija predala Izvještaj o radu, biće predmet razmatranja od strane Komisije u toku naredne fiskalne godine u skladu sa procedurama ovom odlukom.

Izvještaj o realizaciji kapitalnih projekata

Član 15

Organ državne uprave nadležan za kapitalne projekte i organ uprave nadležan za poslove saobraćaja dostavljaju Izvještaj o realizaciji kapitalnih projekata iz oblasti njihove nadležnosti Ministarstvu finansija, najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i češće, na posebnom elektronskom obrascu u jedinstvenom informacionom sistemu.

Ministarstvo finansija informiše Vladu o polugodišnjoj realizaciji Kapitalnog budžeta, a po zahtjevu Vlade ili Skupštine i češće.

Projekti koji ne podliježu ocjenjivanju

Član 16

Projekti čija je realizacija otpočela u prethodnom periodu, odnosno koji su godišnjim Zakonom o budžetu prepoznati za finansiranje iz kapitalnog budžeta, ne podliježu vrednovanju i ocjenjivanju u skladu sa ovom odlukom i imaju prioritet u realizaciji.

Projekti koji se realizuju u skladu sa Zakonom o Prijestonici ("Službeni list CG", broj 51/17), projekti koji se kofinansiraju iz EU donacija i namjenski ugovorenih kredita, kao i projekti javno-privatnog partnerstva ne podliježu vrednovanju odnosno ocjenjivanju u skladu sa ovom odlukom.

Ministarstvo finansija u predlog Kapitalnog budžeta može uvrstiti projekte koje predlaže Ministarstvo odbrane, radi ispunjavanja NATO standarda za dostizanje godišnjeg minimalnog izdvajanja ou budžeta za potrebe odbrane, u procentualnom odnosu na bruto domaći proizvod.

Projekte čija realizacija nije započeta u zakonski predviđenom roku zbog neispunjavanja uslova iz člana 5 ove odluke, Ministarstvo finansija na osnovu dostavljenog Izvještaja o realizaciji kapitalnih projekata, prilikom izrade Kapitalnog budžeta može isključiti iz predloga godišnjeg zakona o budžetu.

Prilog i obrasci

Član 17

Prilog 1 i Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ove odluke.

Prestanak važenja

Član 18

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o izradi kapitalnog budžeta („Službeni list CG”, broj 36/24).

Stupanje na snagu

Član 19

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/25-5005

Podgorica, 30. decembra 2025. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr **Milojko Spajić**, s.r.

Metodološke smjernice za ocjenu projekata

Uvod

Metodološke smjernice za ocjenu projekata imaju za cilj da pruže podršku predlagačima projekata u Crnoj Gori u pripremi budžetskih zahtjeva za javne investicije koje zahtijevaju studiju izvodljivosti i analizu troškova i koristi. Ove Smjernicu predstavljaju dopunu dokumenta **Zahtjevi u pogledu minimalnog sadržaja Studije izvodljivosti**, koji definiše očekivanu strukturu i sadržaj studije izvodljivosti, nudeći detaljna metodološka uputstva o ključnim aspektima ocjene projekta.

Ove Metodološke smjernice za ocjenu projekata imaju dvije primarne svrhe:

- pruže podršku predlagačima projekata postavljanjem jasnih očekivanja u vezi sa sadržajem i kvalitetom studija izvodljivosti. To osigurava da su predlagači projekata dobro pripremljeni za angažman sa konsultantima i procjenu metodološke ispravnosti dostavljenih studija izvodljivosti i analiza troškova i koristi.
- daju smjernice konsultantima o standardnim pristupima u pripremi studije izvodljivosti, obezbjeđujući dosljednost, analitičku strogost i pridržavanje najboljih praksi u ocjeni projekta.

Pored toga, ovaj dokument uključuje primjere i studije slučaja koji pružaju podršku kod popunjavanja Obrasca za prijavu kapitalnog projekta (CPAF). Za projekte koji zahtijevaju studiju izvodljivosti, Obrazac za prijavu kapitalnog projekta bi trebalo da bude popunjen na osnovu rezultata ocjene projekta predstavljenih u studiji izvodljivosti.

Metodološke smjernice za ocjenu projekata imaju za cilj da poboljšaju kvalitet i uporedivost studija izvodljivosti, što dovodi do bolje informisanosti prilikom odlučivanja o investiranju i efektivne raspodjele javnih sredstava.

1. Analiza potreba/potražnje

Analiza potreba/potražnje identifikuje i kvantifikuje društvenu potrebu za implementacijom investicije. Uvijek treba uzeti u obzir i trenutnu potražnju (na osnovu najažurnijih podataka dostupnih od pružaoca usluga, statističkih zavoda, ministarstava ili lokalnih samouprava) i projektovanu potražnju (na osnovu projekcija koje uključuju makroekonomske i društvene indikatore, između ostalog). Potražnja bi trebala da bude projektovana i za scenario sa i za scenario bez investicija.

Analiza potreba/potražnje je suštinski element procesa ocjene i uključuje kvantifikovanu prognozu očekivane potražnje za uslugama projekta, obuhvatajući projektovanu promjenu potražnje tokom životnog vijeka projekta. Cilj analize je da pokaže da postoji dovoljna potražnja za relevantnom uslugom na ciljnom tržištu među identifikovanim korisnicima projekta kako bi se opravdala njena implementacija. Tačna procjena potražnje je preduslov za:

- **izbor pravog dizajna projekta:** Usmerava dizajn kapitalne imovine tako da njena veličina i tehnički parametri odgovaraju projektovanoj potražnji. Kapacitet dizajna projekta bi uvijek trebalo da se odnosi na godinu u kojoj je potražnja najveća.
- **spvođenje pouzdane analize troškova i koristi (CBA):** uvijek pruža čvrstu osnovu za procjenu finansijskih troškova projekta, kao i ukupnih ekonomskih troškova i koristi cijelog projekta.

Prema tome, Analiza potreba/potražnje bi trebalo da prethodi analizi opcija, finansijskim i ekonomskim analizama, jer pruža bitne inpute potrebne za naredne korake ocjene. Tamo gdje je to moguće, uvijek se preporučuje da se pripreme odvojene projekcije za različite grupe korisnika, kao što su poslovne, industrijske, institucionalne ili stambene. Buduća potražnja mora da bude predviđena za cijeli životni ciklus projekta, a ovaj vremenski okvir treba da bude u skladu sa referentnim periodom analize koji se primjenjuje u finansijskoj i ekonomskoj analizi.

Prilikom sprovođenja analize potreba/potražnje, obično je potrebno da se definiše niz pretpostavki. One bi uvijek trebalo da budu jasno postavljene i detaljno opravdane u studiji izvodljivosti. Metoda sprovođenja analize potražnje će se vjerovatno razlikovati u zavisnosti od prirode projekata i dostupnosti vremena i resursa. U zavisnosti od karakteristika projekta, može da se zasniva na anketama i upitnicima koji se sprovode među potencijalnim korisnicima projekta, korišćenju prošlih trendova ili složenijim regresivnim modelima. Nivo detalja koji je potreban u analizi potreba/potražnje će varirati u zavisnosti od složenosti projekta i njegove vrijednosti. Bez obzira na odabrani pristup za projekcije, uključivanje istorijskih podataka o prošlim trendovima, kada je dostupno, je ključno za razumijevanje i utemeljenje prognoze.

Važno je napomenuti da brojni faktori obično utiču na obim potražnje. Neki od ovih faktora su univerzalni, dok su drugi jedinstveni za određene sektore ili projekte. Tačna i sveobuhvatna identifikacija ovih pokretača je ključna za određivanje kretanja potražnje tokom životnog ciklusa projekta.

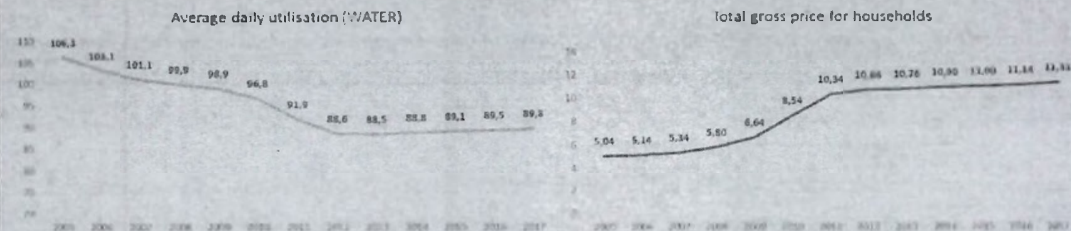
Opšti faktori obuhvataju demografske i socio-ekonomske trendove, kao i važeći sistem tarifa i spremnost pojedinaca da plate. Demografske projekcije, promjene u veličini stanovništva i promjene u starosnoj strukturi igraju ključnu ulogu u oblikovanju obrazaca potražnje. U međuvremenu, socio-ekonomski trendovi, uključujući nacionalni i regionalni ekonomski rast, stope zaposlenosti i strukture tržišta rada, značajno utiču na potražnju u više industrija. Osim toga, sistem tarifa i spremnost potrošača da plate dodatno utiču na ukupni okvir potražnje, odražavajući i regulatorne okvire i tržišnu dinamiku.

Studija slučaja: cjenovna elastičnost potražnje

Cjenovna elastičnost potražnje (PED) mjeri kako se količina tražene robe ili usluge mijenja kao odgovor na varijacije cijena. U kontekstu vodosnabdijevanja i drugih komunalnih usluga, to odražava kako potrošači prilagođavaju svoju potrošnju kada se tarife povećavaju ili smanjuju.

Grad X, koji ima oko 175.000 stanovnika, doživio je značajne promjene u potrošnji vode i cijenama između 2005. i 2017. godine. Tokom ovog perioda, prosječna dnevna potrošnja vode po glavi

stanovnika pala je za 15%, dok su se tarife više nego udvostručile, povećavajući se sa 5,04 na 11,33 eura po kubnom metru. To je u velikoj mjeri vođeno velikim investicionim programom koji je usmjeren na poboljšanje kvaliteta vode, koji je uključivao modernizaciju postrojenja za prečišćavanje, nadogradnju distribucione mreže i usklađenost sa strožim ekološkim standardima.

Slučaj Grada X naglašava složenu interakciju između troškova ulaganja, prilagođavanja tarifa i elastičnosti potražnje. Dok je poboljšanje vodne infrastrukture bilo neophodno za poboljšanje kvaliteta usluga, rezultirajuća povećanja cijena uticala su na ponašanje potrošača, što je dovelo do niže potrošnje vode od očekivane. Ovo pokazuje važnost uključivanja cjenovne elastičnosti potražnje (PED) u finansijske prognoze, jer procjenjivanje buduće potrošnje vode može dovesti do manjka prihoda.

Osim toga, pristupačnost vodnih usluga je postala kritično pitanje. Kako bi ublažio uticaj rastućih tarifa na ugrožena domaćinstva, Grad X je uveo višeslojni sistem cijena, osiguravajući da osnovne potrebe za vodom ostanu dostupne uz pokrivanje troškova ulaganja u infrastrukturu. Ovo naglašava potrebu za finansijskim planiranjem kako bi se uravnotežio povrat troškova, društvena jednakost i održivost. Drugi ključni aspekt bila je dugoročna finansijska održivost. Odluke o ulaganju nisu uzimale u obzir samo početne kapitalne izdatke, već i troškove rada i održavanja, servisiranje duga i buduća reinvestiranja. Jasna finansijska strategija je bila od suštinskog značaja za održavanje finansijske stabilnosti uz osiguranje kontinuiranih poboljšanja u kvalitetu usluga.

Osim ovih sveobuhvatnih odrednica, faktori specifični za sektor imaju poseban uticaj na potražnju u različitim industrijama. U transportu, potražnja je oblikovana industrijskim i logističkim sektorskim trendovima, prostornim transformacijama i strategijama upravljanja saobraćajem. Vodosnabdijevanje, kanalizacione usluge i sistemi upravljanja atmosferskim vodama su pod uticajem klimatskih uslova i fluktuacija u poljoprivrednoj i industrijskoj proizvodnji. Upravljanje otpadom je pod uticajem potrošačkih navika, institucionalnih inicijativa koje se odnose na recikliranje, zakonodavnih promjena i napretka u modelima cirkularne ekonomije. Slično tome, energetska sektor doživljava promjene potražnje zbog klimatskih uslova, mjera energetske efikasnosti, ekonomske ekspanzije i unaprjeđenja životnog standarda.

Potražnja za širokopoljnim internetom je vođena digitalnim obrazovanjem, urbanizacijom i javnim institucijama, dok se istraživanje i razvoj oslanjaju na obim industrija, investicije, preduzetnički kapital i kvalifikovane naučnike. Konkurencija, transfer znanja i percepcija javnosti takođe oblikuju potražnju za istraživanjem i razvojem. Ovi faktori naglašavaju interakciju između ekonomskih sila i uslova koji su specifični za određeni sektor, naglašavajući potrebu za ciljanim politikama i investicijama.

Detaljna analiza potražnje osigurava da su kapitalna sredstva **odgovarajuće veličine**, procjene troškova **tačne**, koristi projekta dobro **procijenjene**, a ekonomska održivost je **čvrsto utvrđena**.

2. Analiza opcija

Analiza opcija ima za cilj da identifikuje moguća rješenja koja mogu da ostvare ciljeve projekta i riješe identifikovani problem. Analiza služi da se utvrdi koja je od razmatranih opcija projekta najbolja, tj. najkorisnija u pogledu odnosa između rezultata i resursa, a koja bi trebala buda izabrana kao varijanta za implementaciju projekta.

Lista identifikovanih opcija može da se promijeni kako je više podataka dostupno i više informacija se prikuplja tokom razvoja projekta. Analiza opcija je iterativni proces i ne treba je tretirati kao zasebnu i izolovanu fazu pripreme studije izvodljivosti. Početno razmatranje i analiza dostupnih opcija treba izvršiti prije nego što se donese odluka o sprovođenju detaljne ocjene projekta. Studija izvodljivosti treba da razmotri i pruži dubinsku analizu ovih inicijalno razmatranih varijanti.. Procjena također može da otkrije druge održive opcije. Preporučuje se da se u studiji izvodljivosti spomenu sve razmatrane opcije i dâ obrazloženje za njihovo odbijanje/napuštanje, jer se time pokazuje da je predlagač projekta razmatrao brojna alternativna rješenja i nije izostavio nijedno značajno.

Analiza bi trebala da bude zasnovana na nizu pretpostavki, procjena, detaljnih podataka kao što su procjene troškova, najbolje znanje i iskustvo predlagača projekta. Sve pretpostavke i izvori podataka treba da budu detaljno obrazloženi i predstavljeni u studiji izvodljivosti.

2.1. Opcije projekta

2.1.1. Opcije 'Uraditi ništa' i 'Uraditi minimum'

Razmatrane opcije treba uporediti sa osnovnom/referentnom opcijom, koja se naziva nastavak uobičajeno poslovanje - "business-as-usual" (BAU) scenario, tj. scenario u kojem se investicija ne implementira, ali je ipak neophodan minimalni input za održavanje usluga na istom nivou ili što je moguće bliže njihovom trenutnom nivou. Ova opcija bi trebala da bude ocijenjena čak i kada se ne smatra realnom opcijom. BAU scenario ne treba da se smatra kao jedna od varijanti investicije, zbog činjenice da ne rješava identifikovane probleme, iako može da uključi neke kapitalne troškove (npr. troškove zamjene zastarjele imovine).

2.1.2. Investiciona opcija

U zavisnosti od karakteristika konkretnog projekta, mogu se uzeti u obzir sljedeće kategorije opcija prilikom sprovođenja analize opcija:

- **Opcije lokacije**

U većini slučajeva, lokacija bi trebalo da bude određena u ranijoj fazi (npr. tokom strateškog planiranja) i studija izvodljivosti bi trebalo da se fokusira na objašnjavanje razloga koji stoje iza takvog izbora. Međutim, to nije uvijek slučaj, jer detaljniji podaci mogu biti potrebni za određivanje najbolje lokacije. Prilikom upoređivanja različitih opcija lokacije, preporučuje se da se uzmu u obzir rizici izazvani klimatskim promjenama i druga relevantna pitanja, kao što je vlasništvo nad zemljištem (ako je primjenjivo, Akcioni plan preseljenja će biti eksplicitno spomenut i diskutovan u studiji izvodljivosti u poglavlju Procjena uticaja na društvo), pristup lokaciji i/ili prostorno planiranje.

- **Strateške opcije**

Ova kategorija se fokusira na analizu različitih strateških pristupa o tome kako se pozabaviti identifikovanim problemima, npr. uspostavljanje većeg broja malih, lokalnih klinika umjesto izgradnje jedne velike medicinske ustanove ili adaptacija nasuprot izgradnji novih objekata.

- **Tehničke/tehnološke opcije**

Korišćenje različitih tehnologija ili tehnoloških pristupa može značajno povećati ili smanjiti ukupne troškove investicije i/ili operativnih troškova. Takođe, kapacitet subjekta koji upravlja investicijom

kako bi se osiguralo pravilno održavanje planirane infrastrukture treba uzeti u obzir pri izboru tehnoloških rješenja.

- **Različite opcije za vremenski okvir/fazni pristup/skaliranje**

Preporučuje se da se uvijek razmotri promjena vremenskog okvira, faza i obima projekata kapitalnih investicija. U nekim slučajevima, isplativije je u početku ulagati u manjem obimu, ali osigurati opciju za proširenje infrastrukture u budućnosti, npr. kada potražnja dostigne veći nivo.

- **Institucionalne opcije**

Projektne opcije mogu da uključe različita rješenja u smislu institucionalnog postavljanja kako za implementaciju tako i za rad (tj. koje institucije će biti uključene).

Spisak kategorija za analizu opcija nikako nije zatvoren, tako da opseg procjene može da se proširi u zavisnosti od prirode konkretnog projekta.

2.1.3. Formulisanje opcija za projekat

Analiza opcija počinje sa formulisanjem strateških opcija i opcija za lokaciju. One se obično procjenjuju pomoću višekriterijumske analize, uzimajući u obzir prostorna, ekološka, tržišna, socio-ekonomska, finansijska, pravna i druga ograničenja. Međutim, u nekim slučajevima, mogu biti potrebne naprednije i kvantitativne tehnike za upoređivanje dostupnih opcija.

Kada se odredi preferirana strateška opcija, predlagač projekta mora da identifikuje moguća specifična tehnička/tehnološka rješenja. U ovoj fazi, primjenjuju se kvantitativne tehnike, kao što su analiza troškova i koristi ili analiza troškovne isplativosti, kako bi se odredila optimalna varijanta projekta.

Osim toga, na osnovu rezultata analize klimatskih rizika, opcije se takođe mogu razlikovati po nivou otpornosti na klimatske promjene. Procjena opcija otpornosti na klimatske promjene uključuje upoređivanje projektnih opcija sa i bez otpornosti sa BAU scenariom. Za projekte koji se isključivo odnose na prilagođavanje na klimatske promjene, kao što je zasebni projekat zaštite od poplava, primjenjuje se ista metodologija, iako nema opcija bez prilagođavanje na klimatske promjene (jer je ovo BAU scenario).

2.2. Metode za evaluaciju opcija za projekat

Kako bi se izvršila evaluacija svake identifikovane opcije projekta i odredilo koja je najkorisnija, može se koristiti nekoliko kvantitativnih i kvalitativnih metoda. Najčešće metode upoređivanja opcija su:

- Analiza troškova i koristi (CBA) - kvantitativna,
- Analiza troškovne isplativosti (CEA) - kvantitativna,
- Višekriterijumska analiza (MCA) - kvalitativna.

CBA je najsloženija i najzahtjevnija metoda, jer zahtijeva preciznu i detaljnu procjenu koristi i troškova za svaku pojedinačnu opciju. Koristi se za izbor preferirane opcije samo ako ni CEA ni MCA nisu dali konačne rezultate u vezi sa izborom optimalne varijante projekta. Međutim, ekonomska održivost projekta (tj. preferirana varijanta) uvijek će se odrediti pomoću CBA metode. CEA metoda se koristi za upoređenje troškova tokom cijelog životnog ciklusa projekta sa njegovim procijenjenim rezultatima i određivanje koja opcija je najisplativija. Najjednostavnija metoda za korišćenje je MCA koristi sistem kriterijuma i pondera kako bi se procijenila svaka pojedinačna opcija dodjeljujući joj ocjenu.

2.2.1. Analiza troškova i koristi (CBA)

CBA omogućava upoređenje troškova sa koristima projekta i drugim netržišnim uticajima izraženim u novčanom smislu u sadašnjoj vrijednosti. Korišćenje ove tehnike za izbor najbolje varijante projekta znači sprovođenje finansijske i ekonomske analize za svaku opciju, a zatim upoređivanje rezultata. U fazi analize opcija, CBA se može primijeniti u pojednostavljenom obliku, koristeći grube procjene troškova, prihoda i potražnje, na osnovu tržišnih cijena, pod uslovom da su procjene

troškova sveobuhvatne, tj. da nije preskočena neka značajna komponenta troškova. Detaljnija razmatranja o tome kako se sprovodi CBA mogu se naći u poglavlju 4.

2.2.2. Analiza troškovne isplativosti (CEA)

CEA je slična CBA; međutim, jednostavnija je u smislu da ne uključuje monetizaciju (izražavanje koristi ili troškova u novčanu vrijednost) projektnih koristi i eksternalija. Umjesto toga, koristi se izražavaju u fizičkim jedinicama, a ne u novčanom smislu. Cilj je da se odredi koja varijanta investiranja pruža **ili očekivani efekat pri najnižoj cijeni ili najveći efekat za datu cijenu** (tj. minimiziranje troškova ili maksimiziranje efekta) – tj. CEA ima za cilj da odredi koja varijanta projekta koristi javne resurse najefikasnije.

CEA je naročito korisna u situacijama kada je teško monetizovati benefite (npr. u sektorima zdravstva ili obrazovanja) ili kada je donešena odluka da se nastavi sa investicijom (na primjer zbog zakonskih zahtjeva), ali cilj je da se postigne rezultat uz minimalne troškove ili da se postigne najveći rezultat s obzirom na definisani budžet. Takođe, varijante projekta ne bi smjele da se značajno razlikuju u smislu eksternalija koje će proizvesti.

Ako se varijante projekta ne razlikuju u smislu ishoda koje generišu, već samo po troškovima, CEA predstavlja izračunavanje **neto sadašnjih troškova**. Trebalo bi primijeniti standardnu društvenu diskontnu stopu (vidi poglavlje 5). Ako je CEA izabrana za upoređenje varijanti projekta, potrebno je jasno predstaviti koliki je trošak po jedinici rezultata/ishoda ili neto sadašnji trošak za svaku varijantu. Ograničenje CEA je da ne daje kriterijum za prihvatanje ili odbijanje projekta, jer troškovi i koristi nisu direktno uporedivi.

Koeficijent troškovne isplativosti izražava odnos između sadašnje vrijednosti troškova projekta umanjenih za prihode i rezidualnu vrijednost, i diskontovanih promjena u rezultatima. Može se izračunati po sljedećoj formuli:

$$R = \frac{\sum_{t=1}^{t=n}(CF_t)}{\sum_{t=1}^{t=n}(Q_t)}$$

Gdje je:

R – koeficijent troškovne isplativosti

CF_t – diskontovana suma CAPEX + OPEX – prihod – rezidualno vrijednost u godini t

Q_t – diskontovane promjene u rezultatima (količine) u godini t

n – ukupan broj godina referentnog perioda.

Rezultati CEA bi trebali da budu uključeni u finansijski i ekonomski model koji se podnosi zajedno sa dokumentom studije izvodljivosti, gdje je njihova interpretacija neophodna. Tabela u nastavku predstavlja primjere rezultata CEA za projekat puta čije se varijante razlikuju samo u CAPEX-u i troškovima zamjene, dok su rezultati i OPEX identični.

Tabela 1: Primjeri rezultata analize troškovne isplativosti (u eurima)

	Varijanta 1 Sadašnja vrijednost	Varijanta 2 Sadašnja vrijednost
CAPEX	99 069 255	116 400 728
Troškovi zamjene	15 038 840	18 315 458
OPEX	2 633 929	2 633 929
Rezidualna vrijednost	4 814 254	5 682 593
Rezultat (km)	178,11	178,11
Koeficinet troškovne isplativosti (EUR/km)	628 413	739 241

Izvor: Autori

2.2.3. Višekriterijumska analiza (MCA)

MCA se koristi kao tehnika koja ima za cilj utvrđivanje preferencija između brojnih različitih opcija za postizanje datog skupa ciljeva projekta. Pomaže u identifikovanju najbolje investicione alternative

na osnovu određenog skupa kriterijuma. MCA je naročito korisna za upoređenje strateških opcija kada je potrebno razmotriti nekoliko kvantitativnih i kvalitativnih aspekata, ali detaljni finansijski podaci možda još nisu dostupni. Koristi se za rangiranje opcija ili izbor željene opcije. Obično, ona uključuje eksplicitni sistem relativnog ponderisanja za različite kriterijume koji se koriste.

Kada se identifikuju moguće strateške opcije (najmanje 2 varijante investiranja), treba ih procijeniti koristeći najmanje sljedeće kriterijume:

- Ekonomski aspekt (kvalitativna procjena društvenog i ekonomskog uticaja)
- Finansijski aspekt (priuštvost za budžet),
- Zakonski i administrativni aspekti (izvodljivost investicije, usklađenost sa prostornim planom),
- Funkcionalnost rješenja, uključujući pristupačnost (npr. rodna ravnopravnost, prilagodljivost potrebama osoba sa invaliditetom, kao i prilagođavanje na klimatske promjene i otpornost na prirodne katastrofe),
- Uticaj na životnu sredinu i klimu (kvalitativni).

Izjesno je da su neki kriterijumi važniji od drugih, u zavisnost od okolnosti i trenutnih prioriteta. 'Ponderisani metod' MCA je dizajniran da odražava ovu stvarnost.

U primjeru prikazanom u tabeli 2, ponderi su dati svakom od kriterijuma kao faktor 1,0. Stoga je ukupni ponder za sve kriterijume jednaka 1,0 a najveće vrijednosti treba dati onim kriterijumima koji su subjektivno identifikovani kao najuticajniji/najvažniji. U ovom konkretnom slučaju, raspon bodova je postavljen od 0 do 3 i bodovi su se dodjeljivali u zavisnosti od učinka svake opcije. Najvažniji kriterijumi u ovom primjeru su finansijski i ekonomski aspekti, svaki sa ponderom od 0,3. U metodu ponderisanog bodovanja, rezultat dat za svaki kriterijum se množi sa ponderom da bi se dobio 'ponderisani rezultat'.

Tabela 2: Primjer višekriterijske analize

Kriterijum	Opcija 1			Opcija 2			
	Rezultat	Ponder	Ponderisani rezultat	Rezultat	Ponder	Ponderisani rezultat	
Ekonomski	3	0,3	0,9	1	0,3	0,3	
Finansijski	1	0,3	0,3	3	0,3	0,9	
Zakonski i administrativni	3	0,2	0,6	3	0,2	0,6	
Funkcionalnost	3	0,1	0,3	2	0,1	0,2	
Uticaj na životnu sredinu i klimu	3	0,1	0,3	1	0,1	0,1	
Ukupni ponderisani rezultat			2,4	Ukupni ponderisani rezultat			2,1

Izvor: Autori

Kao što je prikazano u prethodnom primjeru, upoređene su dvije investicione opcije korišćenjem MCA, gdje prema primjenjenim kriterijumima treba odabrati opciju 1. Raspon bodovanja, izbor i opravdanje pondera i interpretacija rezultata uvijek moraju biti predstavljeni u studiji izvodljivosti. Odabrana opcija projekta će biti predmet pune analize troškova i koristi (CBA), uključujući i finansijske i ekonomske ocjene. Ako je korišćena pojednostavljena CBA za izbor preferirane varijante projekta, puna CBA će ponovo potvrditi početne procjene koristeći detaljnije tržišne podatke, primijeniti cijene u sjenci kada je to potrebno i ponovo procijeniti koristi projekta. U rijetkim slučajevima koji uključuju posebno složene projekte i kada jednostavnije metode nisu uspjele da proizvedu konačne rezultate, više od jedne varijante projekta može da bude predmet pune CBA.

3. Finansijska ocjena

Finansijska ocjena ima za cilj da procjeni **profitabilnost** projekta za njegovog vlasnika i ključne zainteresovane strane, provjeri **finansijsku održivost** projekta i odredi **njegovu priuštivost za budžet**, kao i da izradi novčane tokove koji služe kao ulazna informacija za ekonomsku ocjenu. Ključni element finansijske ocjene projekata javnih investicija je da se utvrdi njihova finansijska održivost. Projekat se može smatrati održivim kada se očekuje da će rizik od nedostatka gotovine u budućnosti biti nula.

Finansijska profitabilnost projekta znači da postoji pozitivna razlika između sadašnjih vrijednosti novčanih priliva i odliva projekta (uključujući kapitalne i operativne troškove).

Finansijska održivost projekta znači da će generisati dovoljno sredstava da ispuni svoje obaveze tokom svog životnog ciklusa ili će dovoljno sredstava biti obezbijeđeno od strane relevantnog subjekta.

Utvrđivanje **priuštivosti budžeta za projekat** je zadatak Ministarstva finansija, koja se sprovodi na osnovu sadržaja finansijske ocjene u studiji izvodljivosti prije uključivanja projekta u državni budžet. Cilj je da se ispita da li ima dovoljno sredstava na raspolaganju za implementaciju projekta i kako će novčani tokovi (uključujući otplatu zajma) koji se odnose na investiciju ili koje generiše investicija uticati na budžet.

3.1. Period ocjene projekta

Treba odlučiti o periodu analize tokom kojeg će se procijeniti koristi i troškovi projekta (i njegovih alternativnih varijanti). Period analize najčešće odgovara korisnom vijeku trajanja stvorenog osnovnog sredstva i trebalo bi da bude isti za sve opcije. U stvarnosti, neka velika infrastrukturna sredstva imaju gotovo neograničen životni vijek, pod uslovom da su dobro održavana. Uobičajena praksa je da se smanji period analize i uključi rezidualna vrijednost kao pozitivan novčani tok u posljednjoj godini analize. U sljedećoj tabeli prikazani su referentni periodi analize po sektorima koje je preporučila Evropska komisija¹, a koje bi trebalo koristiti u svrhu finansijske ocjene u Crnoj Gori.

Tabela 3: Preporučeni (referentni) periodi analiza projekta po sektorima

Sektor	Broj godina
Željeznice	30
Putevi	25-30
Luke i aerodromi	25
Gradski prevoz	25-30
Vodosnabdijevanje i kanalizacija	30
Upravljanje otpadom	15-25
Energije	15-25
Širokopojasni internet	15-20
Poslovna infrastruktura	10-15
Ostali sektori	10-15

Izvor: Vodič za analizu troškova i koristi investicionih projekata (*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*), Evropska komisija, 2014

¹ Vodič za analize troškova i koristi investicionih projekata: Alat za ekonomsku ocjenu za kohezionu politiku 2014-2020, Evropska komisija, 2014. (*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects: Economic Appraisal Tool for Cohesion Policy 2014-2020*, European Commission, 2014).

3.2. Osnovna pravila finansijske analize

Finansijska analiza bi trebalo da bude sprovedena u realnim iznosima, tj. isključujući efekat inflacije. Međutim, makroekonomski trendovi mogu i dalje biti relevantni i treba ih uzeti u obzir u određenim situacijama (npr. rast cijena energije koji premašuje stopu inflacije ili rast realnih plata). Sve pretpostavke bi trebalo da budu objašnjene i opravdane u studiji izvodljivosti.

Finansijska analiza bi trebalo da se zasniva na upoređivanju troškova određene varijante projekta (kako investicionih tako i operativnih), sa njegovim procijenjenim prihodima tokom njegovog životnog vijeka, tj. vremenskog perioda za koji se očekuje da će funkcionisati, i usvajanjem sljedećih metoda i pravila:

- Samo novčani prilivi (prihodi) i odlivi (troškovi) trebaju biti uzeti u obzir u analizi (tj. moraju se zanemariti deprecijacija (amortizacija materijalne imovine), cjenovne i tehničke nepredviđene situacije ili bilo koje druge računovodstvene stavke koje ne odgovaraju stvarnim tokovima).
- **Metoda diferencijalnog novčanog toka** – analizirane varijante investicije uvijek treba da se uporede sa takozvanom varijantom 0 (BAU scenario ili scenario "bez projekta"). Važno je da BAU scenario takođe može da uključi neke kapitalne izdatke (npr. troškove zamjene za postojeću infrastrukturu) i promjene u potražnji ili OPEX-u (npr. zbog klimatskih uticaja) u odnosu na postojeću situaciju.
- **Metoda diskontovanog novčanog toka** – budući neto novčani tokovi, izračunati u skladu sa metodom diferencijalnog novčanog toka, trebaju da budu diskontovani pomoću **finansijske diskontne stope (FDR)**, koja bi trebala da bude ista kao diskontna stopa koja se primjenjuje u ekonomskoj analizi (vidi poglavlje 5: Ekonomska ocjena), ako nije drugačije određeno. Svrha diskontovanja je da se uzme u obzir vremenska vrijednost novca, odražavajući princip da novac danas vrijedi više od istog iznosa u budućnosti zbog svoje potencijalne sposobnosti zarade. Ovo omogućava poređenje novčanih tokova koji se dešavaju u različito vrijeme pretvaranjem budućih iznosa u njihove ekvivalente sadašnje vrijednosti.
- Finansijska analiza se sprovodi bez PDV-a ukoliko investitor ima pravo na njegov povraćaj.

3.3. Investicioni troškovi projekta

Opseg projekta može da uključi različite kategorije troškova, uključujući kapitalne troškove svih osnovnih sredstava i obrtnih sredstava. Primjeri tipičnih kapitalnih troškova: Kupovina zemljišta i zgrada; Naknade za licence i dozvole vezane za projekat; Troškovi pripreme lokacije; Povezani infrastrukturni radovi (pristupni put lokaciji, komunalni priključci); Izgradnja; Troškovi ublažavanja društvenih i ekoloških uticaja; Kupovina opreme, vozila, hardvera i softvera vezanih za projekat; Troškovi instalacije, implementacije i puštanja u rad; Troškovi nadzora; Nepredviđene situacije^{2 3}.

Ako se planira zamjena zastarjele imovine prema dizajnu projekta, to predstavlja **trošak zamjene**, tj. kapitalni troškovi koji se javljaju tokom operativne faze projekta i trebalo bi da budu uključeni u relevantne godine finansijskih projekcija. Troškovi zamjene odnose se na troškove zamjene sredstava koja su stvorena / stečena kao dio projekta, ali čiji je operativni vijek kraći od cjelokupnog ekonomskog vijeka projekta usvojenog u CBA. Na primjer, projekat "Izgradnja hidroelektrane" počinje sa početnom kapitalnom investicijom od 200 miliona eura, koja podrazumijeva izgradnju

² Maksimalni iznos koji se može uključiti u budžet projekta čini 10% CAPEX-a.

³ Ako su nepredviđeni događaji uključeni u budžet projekta, treba imati na umu da treba da se isključe iz kalkulacije finansijskih i ekonomskih indikatora.

brane, turbina i druge bitne infrastrukture. Međutim, tokom operativnog vijeka brane, određene ključne komponente će se obezvrjediti ili zastarjeti, što zahtijeva njihovu zamjenu kako bi se održala efikasnost i sigurnost projekta. Finansijske projekcije za projekat uključuju sljedeće troškove zamjene:

- U 15. godini: Projekat predviđa potrebu za nadogradnjom turbina, koje su neophodne za pretvaranje energije iz tekuće vode u električnu energiju. Očekuje se da će ova nadogradnja koštati 20 miliona eura.
- U 30. godini: Očekuje se još jedna nadogradnja turbina. Predviđa se da će trošak za ovu zamjenu biti 20 miliona eura.

Dakle, ukupni troškovi zamjene tokom operativnog vijeka projekta procjenjuju se na 40 miliona eura. Ovi troškovi će biti uračunati u finansijsko planiranje kako bi se osigurala dugoročna održivost projekta.

3.4. Operativni rashodi i prihodi

Operativni rashodi bi uključuju sve troškove vezane za rad i održavanje nove ili nadograđene usluge koja je rezultat projekta tokom svih godina referentnog perioda. OPEX ne smije uključivati troškove finansiranja.

Tipični operativni troškovi uključuju: Troškove rada (plaće, socijalni vrijednosni papiri); Režijske troškove; Gorivo; Materijale; Troškove vezani za bezbjednost infrastrukture; Troškove održavanja (održavanje ili manji popravke imovine); Kancelarijske usluge (npr. online usluge, obrada podataka); Troškove lizinga i rente; Čišćenje.

Prihodi projekta uključuju novčane prilive za robu i/ili usluge koje se pružaju kao rezultat projekta, npr. direktne naknade za korišćenje infrastrukture (npr. putarine na autoputevima), zakup zemljišta/zgrada (iznajmljivanje knacelarijskog prostora ili učionica). Godišnje vrijednosti ovih prihoda bi trebalo odrediti prognoziranjem njihovih cijena i procijenjenih količina roba i/ili usluga koje se pružaju tokom svih godina operativne faze projekta. Osnova za ove procjene i konačne rezultate treba predstaviti u skladu sa analizom potražnje.

Operativni prihodi koji se koriste u računanju finansijske profitabilnosti **ne smiju da uključe transfere ili subvencije** (npr. transfere iz državnih ili regionalnih budžeta ili nacionalnog zdravstvenog osiguranja) i **ne smiju da uključe druge finansijske prihode** (npr. kamate od bankarskih depozita), jer se ne mogu direktno pripisati operacijama projekta. Međutim, oni će biti uključeni u verifikaciju finansijske održivosti.

Na kraju, **rezidualna vrijednost** osnovnih sredstava treba da bude uključena kao pozitivan novčani tok u posljednjoj godini referentnog perioda za potrebe sprovođenja finansijske analize. Iako to nije operativni prihod niti je novčani tok sam po sebi (osim ako je imovina stvarno likvidirana), rezidualna vrijednost odražava preostalu vrijednost imovine čiji ekonomski vijek još nije istekao i računakorišćenjem stope deprecijacije (amortizacija osnovnih sredstava) za svaku konkretnu kategoriju kapitalnih troškova koji su dio investicije.

Najčešći metod izračunavanja rezidualne vrijednosti koristi **metod linearne amortizacije (SLDM)**, koja procjenjuje prosječan pad vrijednosti imovine tokom određenog vremenskog perioda. Vremenski period treba da odgovara referentnom periodu analize navedenom u poglavlju 4.1. Godišnji iznos troškova (tj. godišnja vrijednost amortizacije) izračunava se na osnovu stopa amortizacije za konkretne vrste imovine, kao što je definisano u važećim računovodstvenim propisima u Crnoj Gori.

Ako se očekuje da će procijenjena upotreba, habanje ili zastarjelost koja smanjuje vrijednost imovine biti veća ili niža zbog specifičnosti investicije, stope amortizacije treba prilagoditi u skladu s tim i dati obrazloženje koje to podržava.

Izračunavanje rezidualne vrijednosti za jednu kategoriju imovine je prikazano na **primjeru**:

- Početna vrijednost imovine: 100.000 eura; Stopa amortizacije: 2,5%; Godišnja vrijednost amortizacije (koristeći SLDM): 100.000 € x 2,5% = 2.500 €; Period poslovanja: 5 godina.
- Tabela 4: Primjer kalkulacije rezidualne vrijednosti (u eurima)

Godina	Vrijednost imovine na početku perioda	Godišnja vrijednost amortizacije (SLDM)	Kumulativna vrijednost amortizacije	Vrijednost imovine na kraju perioda
1	100 000	2 500	2 500	97 500
2	97 500	2 500	5 000	95 000
3	95 000	2 500	7 500	92 500
4	92 500	2 500	10 000	90 000
5	90 000	2 500	12 500	87 500

Izvor: Autori

Kao što je prikazano u primjeru, preostala vrijednost imovine nakon 5 operativnih godina procijenjena je na 87.500 eura.

3.5. Finansijski indikatori

Rezultate analize finansijskog novčanog toka treba predstaviti u obliku dva finansijska indikatora:

- **Finansijska neto sadašnja vrijednost (FNPV)** – definisana kao diskontovana razlika između prihoda plus rezidualne vrijednosti i troškova projekta. Kada indikator ima pozitivnu vrijednost, onda je projekat profitabilan. NPV indikator se može izračunati pomoću formule:

$$NPV = \sum_{t=0}^{t=n} \frac{CF_t}{(1+i)^t}$$

Gdje je: NPV – neto sadašnja vrijednost; t – vrijeme novčanog toka (godina 0, 1, 2, ... godina n); n – ukupan broj godina referentnog perioda; i – diskontna stopa; CF_t = neto novčani tok (prihod + rezidualna vrijednost – CAPEX – OPEX) u godini t.

- **Finansijska interna stopa povrata (FIRR)** – definisana kao diskontna stopa koja proizvodi FNPV indikator jednak nuli. Ako je njegova vrijednost veća od primijenjene diskontne stope, tada se smatra da je projekat finansijski održiv. Dakle, FRR je dat rješenjem sljedeće jednačine:

$$0 = \sum_{t=0}^{t=n} \frac{CF_t}{(1+FRR)^t}$$

Procjena finansijske profitabilnosti javnih projekata nije odlučujući element kada se razmatra da li da se investicija realizuje ili da se od nje odustane, jer javne investicije obično ne generišu nikakve prihode, tako da su gore navedeni indikatori često negativni. Dakle, donošenje odluke o realizaciji projekta, uprkos negativnim vrijednostima finansijskih indikatora, ne treba smatrati izuzetkom, već konačna potvrda održivosti investicije treba da bude iskazana u ekonomskoj analizi.

3.6. Finansiranje projekata i finansijska održivost

Izvori finansiranja će biti naznačeni za ukupne troškove projekta. Glavni izvori finansiranja obično su, između ostalog: javna sredstva; privatna sredstva (npr. privatni zajmovi ili kapital); grantovi; preferencijalni zajmovi međunarodnih finansijskih institucija.

Ako su održane bilo kakve konsultacije ili su potpisani početni sporazumi sa finansijskim institucijama, o njima se mora raspravljati u studiji izvodljivosti.

Finansijska održivost bi trebalo da bude dokazana za sve projekte. Analiza finansijske održivosti pokazuje kako će neto finansijski gubitak, ako do njega dođe, biti pokriven. Ako je primjenjivo, troškovi vezani za finansiranje duga takođe se moraju uzeti u obzir prilikom procjene finansijske održivosti (iako ne bi trebalo da budu uključeni u obračun pokazatelja finansijske profitabilnosti).

Stoga, u pratećim tabelama priloženim uz studiju izvodljivosti, treba pripremiti zasebnu tabelu u kojoj će biti predstavljeni kapitalni, operativni i finansijski troškovi projekta za svaku godinu referentnog perioda zajedno sa izvorima njihovog finansiranja. Na primjer, dio troškova može biti pokriven operativnim prihodima, dok će ostatak zahtijevati dodatna sredstva iz državnog budžeta, npr. u obliku subvencija ili direktnih transfera. U analizi održivosti, ne bi trebalo uzeti u obzir rezidualnu vrijednost jer ne predstavlja stvarni priliv budžeta, osim ako se imovina ne prodaje u posljednjoj godini analize. Ako su uključeni troškovi finansiranja duga, oni bi trebali da budu jasno naznačeni kako bi bilo jasno šta je osnovica i kamata koja se plaća svake godine iz državnog budžeta. Neki projekti takođe mogu smanjiti OPEX u odnosu na BAU scenario, tada će analiza održivosti otkriti uštede za državni budžet u datoj godini, na primjer u projektima koji imaju za cilj energetska efikasnost.

4. Ekonomska ocjena

Ekonomska analiza, koja se naziva i ekonomska ocjena, je proces procjene da li će projekat koristiti društvu u cjelini i doprinijeti ekonomskom rastu. Nudi širi pristup od finansijske analize, ali je usko povezan s njom i u velikoj mjeri se nadovezuje na nju.

4.1. Koncept ekonomske analize

Većina projekata u javnom sektoru nije finansijski profitabilna (često ne generišu nikakve finansijske prihode). Međutim, opravdanje za njihovu realizaciju se provjerava procjenom u kojoj mjeri se bave potrebama društva i određivanjem da li očekivane koristi premašuju ekonomske resurse koje treba dodijeliti.

Ekonomska analiza se sprovodi u novčanim iznosima. Finansijski tokovi koji se koriste u finansijskoj analizi treba da se verifikuju i prilagode ekonomskim tokovima, eliminišući značajne tržišne poremećaje. Troškovi i koristi projekta za koje ne postoje tržišne cijene (npr. vrijeme, zdravlje, obrazovanje) moraju se vrednovati.

Prilikom sprovođenja ekonomske analize primjenjuju se sljedeća pravila:

- ekonomska analiza, baš kao i finansijska analiza, treba da se sprovede korišćenjem metode **diferencijalnog novčanog toka**, upoređujući scenario "sa-projektom" i BAU scenario, kao i **metode diskontovanog novčanog toka**.
- Referentni period mora da bude isti kao u finansijskoj analizi.
- Baš kao i finansijska analiza, ekonomska analiza bi takođe trebala da se sprovede u realnim iznosima.
- U ekonomskoj analizi finansijska diskontna stopa je zamijenjena društvenom diskontnom stopom (SDR), koja bi trebala da se usvoji na osnovu relevantnih propisa.
- Konverzija finansijskih novčanih tokova u ekonomske novčane tokove treba da se uradi primjenom metodologije opisane u poglavlju 5.2. ovog dokumenta i međunarodno priznatih metodologija.
- Napor uložen u sprovođenje ekonomske ocjene trebalo bi da bude proporcionalan veličini projekta. Veći projekti zahtijevaju dublju analizu. U slučaju manjih projekata ili manjih aspekata moguća su pojednostavljenja, pod uslovom da su sve odluke i pretpostavke dobro predstavljene i opravdane.

Zbog potrebe dosljednosti i uporedivosti, trebalo bi koristiti standardnu društvenu diskontnu stopu u svim ocjenama projekata. Preporučuje se korišćenje stope od 5%, na osnovu smjernica Evropske investicione banke za projekte u zemljama koje nisu članice EU, osim ukoliko Ministarstvo finansija ne objavi službeni SDR.

4.2. Od finansijske do ekonomske analize

4.2.1. Fiskalni transferi

Finansijski novčani tokovi često sadrže stavke koje su samo transferi unutar nacionalne ekonomije i ne predstavljaju stvarne ekonomske troškove, tj. korišćenje resursa. Fiskalne dažbine, kao što su uvozne dažbine, akcize, PDV i drugi indirektni porezi predstavljaju takve transfere i treba ih isključiti iz ekonomske analize. Važno je da plaćanja za socijalno osiguranje (tj. penziono osiguranje, zdravstveno osiguranje) ne bi trebalo da budu isključena jer predstavljaju takozvanu odloženu platu.

4.2.2. Od tržišnih cijena do cijena u sjenci

Pretvaranje tržišnih cijena u ekonomske cijene ili cijene u sjenci⁴ je neophodno kada tržišne cijene ne predstavljaju precizno oportunitetni trošak inputa i outputa.

Ulazne cijene mogu biti narušene i mogu zahtijevati prilagođavanje kroz faktore konverzije ili drugih metoda kako bi odražavale stvarne ekonomske troškove resursa. Ovo se često uočava na neefikasnim tržištima sa značajnim uticajem javnog sektora, na primjer kroz subvencije za energiju. Takođe, nenovčani doprinosi moraju da budu uključeni u ekonomsku analizu, jer oni predstavljaju trošak za društvo. Na primjer, kada investitor donira zemljište koje bi se potencijalno moglo prodati ili koristiti u druge svrhe, to predstavlja ekonomski trošak koji bi trebao da se procijeni na osnovu njegovog oportunitetnog troška.

Nasuprot tome, rezultati (proizvodi ili usluge) se povremeno pružaju bez ikakvih troškova ili sa smanjenim naknadama koje su regulisane zakonom, potencijalno ne obuhvatajući stvarne oportunitetne troškove inputa zbog uzimanja u obzir pristupačnosti i jednakosti (npr. u slučaju sektora voda ili energetskog sektora). Prema tome, procjena spremnosti korisnika da plate je od suštinskog značaja za uspostavljanje ekonomske cijene.

Spremnost na plaćanje (WtP) je maksimalno plaćanje koje bi korisnik dao da dobije javnu uslugu. U principu, u ekonomskoj analizi, Spremnost na plaćanje bi trebala da zamijeni finansijske prihode kako bi tačno odražavala vrijednost pružene usluge. Osim toga, Spremnost na prihvatanje (WtA) je minimalno plaćanje koje bi neko prihvatio da bi živio sa određenom neugodnošću. Procjena Spremnosti na plaćanje i Spremnosti na prihvatanje može biti izazovan zadatak i treba biti da se sprovede kada može imati veliki uticaj na rezultate ekonomske procjene. Za više informacija o metodologiji provođenja Spremnosti na plaćanje i Spremnosti na prihvatanje analiza, pogledajte izvore predstavljene u Poglavlju 7. Reference.

4.2.3. Vrednovanje koristi projekta i eksternalija

Kao što je prethodno objašnjeno, projekti javnih investicija obično nisu profitabilni sa finansijske tačke gledišta. Međutim, oni bi trebalo da donesu koristi društvu koje opravdavaju njihovu implementaciju. Stoga, ekonomska analiza ima za cilj da kvantifikuje i izrazi u monetarnom smislu ekonomske koristi (i troškove) generisane od strane projekta koji nisu obuhvaćeni finansijskom ocjenom.

Primjeri **koristi** koje projekti mogu donijeti direktnim **korisnicima** javne infrastrukture uključuju: uštedu vremena putovanja; smanjenje broja nesreća; poboljšanu pouzdanost snabdijevanja energijom; povećanu otpornost na trenutne i buduće rizike od katastrofa i klimatske uslove.

Pored toga, projekti takođe mogu da generišu uticaje koji padaju na **treće strane za koje oni ne dobijaju kompenzaciju**. Ovi uticaji su definisani kao **eksternalije**. Eksternalije mogu biti i pozitivne (npr. smanjenje buke u blizini lokalnog puta zbog preusmjerenja saobraćaja na novoizgrađenu gradsku obilaznicu) i negativne (npr. povećana buka i zagađenje vazduha u blizini novog puta), shvaćeni kao ekonomski troškovi. Takođe, ako se očekuje da će projekat značajno povećati/smanjiti emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG), ovaj efekat bi trebao da bude monetizovan u ekonomskoj analizi. Koristi projekta i eksternalije predstavljaju netržišne uticaje projekta. U ekonomskoj ocjeni i direktni i indirektni korisnici projekta trebaju da se identifikuju i kvantifikuju.

⁴ One pokazuju koliko bi se ukupna vrijednost (npr. profit ili trošak) promijenila ako bi se dostupna količina nekog ograničenog resursa promenila za jednu jedinicu.

Spremnost na plaćanje je preferirana, ali i najizazovnija metoda za vrjednovanja koristi projekta i eksternalija. Kada je to izvodljivo i opravdano, treba procijeniti Spremnost na plaćanje. Alternativno, mogu se primijeniti manje složene metode vrjednovanja, koristeći definisane ili utvrđene vrijednosti, npr. Statistička vrijednost života (npr. za monetizaciju koristi od smanjenja broja smrtnih slučajeva u saobraćajnim nesrećama) ili Vrijednost vremena (VoT). Procjenjivanje vrijednosti netržišnih uticaja se takođe može uraditi povezivanjem uticaja određenog projekta za koji ne postoji tržište, s efektom koji se javlja na nekom povezanom tržištu. Na primjer, smanjenje zagađenja tla može se vrjednovati na osnovu efekta na proizvodnju usjeva. Dodatno, ako su slični projekti implementirani bilo u Crnoj Gori ili negdje drugo, procjene ekonomskih koristi/troškova urađene za te projekte mogu se koristiti nakon potrebnih prilagođavanja (npr. za BDP po glavi stanovnika, inflaciju, itd.) za dotični projekt.

Zbog potrebe uporedivosti projekata javnih investicija, neophodno je koristiti potpuno iste monetarne vrijednosti prilikom procjene ekonomskih troškova i koristi. U nastavku su date instrukcije o tome kako unovčiti dva često vrednovanja netržišna uticaja: emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG) i Vrijednost vremena (VoT).

Emisije gasova sa efektom staklene bašte

U odsustvu službene, nacionalno utvrđene cijene u sijenci emisija ugljenika (SPC) ili sistema trgovanja ugljenikom ili poreza na ugljenik, predlagači projekata primijenjuju nisku procjenu cijene u sjenci emisija ugljenika (SPC) Svjetske banke (WB), prilagođavajući vrijednost za baznu godinu koristeći sezonski prilagođeni indeks potrošačkih cijena u SAD-u, u skladu s pristupom koji je objašnjen u napomenama Svjetske banke.⁵

Emisije bi trebalo da se procijenjuju, pretvoraju u ekvivalent CO₂ (CO₂e) i monetizuju. Ovaj proces treba da se sprovede u sljedećim koracima:

Procjena apsolutnih emisija

Apsolutne emisije su jednostavno emisije gasova sa efektom staklene bašte koje generiše projekat. Važno je napomenutu da mogu uključivati i direktne emisije (npr. od sagorijevanja goriva) ili indirektne (npr. od potrošnje toplotne ili električne energije ili generisane saobraćajem na novom putu). U slučaju nove solarne elektrane, na primjer, one se mogu sastojati od:

Direktne emisije, koje bi uključivale emisije iz građevinske opreme i vozila korišćenih za izgradnju postrojenja. Na primjer, ako građevinska oprema emituje 1.000 metričkih tona CO₂ tokom izgradnje, to je dio apsolutne emisije.

Indirektne emisije: To može uključivati emisije iz energije koja se koristi tokom proizvodnje solarnih panela ili rada vozila za održavanje. Na primjer, ako proizvodnja solarnih panela indirektno rezultira sa 500 metričkih tona CO₂, oni su takođe uključeni u apsolutne emisije.

Ukupne apsolutne emisije za prethodno navedeni projekat su u ovom slučaju 1.500 metričkih tona CO₂.

Procjena osnovnih emisija

⁵ Smjernica o analizi cijena u sijenci emisija ugljenik, Svjetska banka (Guidance Note on Shadow Price of Carbon in Economic Analysis, The World Bank), 2024, <http://documents.worldbank.org/curated/en/099553203142424068/IDU1c94753bb1819e14c781831215580060675b1>.

Osnovne emisije treba shvatiti kao emisije u scenariju rada pri kome sve ostaje isto (BAU). Međutim, prilikom izračunavanja osnovnih emisija, ključno je uzeti u obzir scenario koji zadovoljava potražnju/potrebe projekta. Prema tome, u slučaju investiranja koje ne zamjenjuje postojeću imovinu, već stvara potpuno novu, osnovni scenario ne znači da nema emisija. Na primjer, prilikom izgradnje nove elektrane, intenzitet ugljenika u proizvodnji električne energije u Crnoj Gori za količinu električne energije koja će biti dopunjena projektom treba uzeti u obzir kao osnovni scenario.

Pod pretpostavkom da se očekuje da će solarna elektrana proizvoditi 100.000 MWh električne energije godišnje i trenutni miks proizvodnje električne energije u tom području, koji uključuje ugalj i prirodni plin, emituje 0,7 metričkih tona CO₂ po MWh, kalkulacija osnovnih emisija bi bila sljedeća: 100.000 MWh * 0,7 metričkih tona CO₂/MWh = 70.000 metričkih tona CO₂ godišnje.

Procjena relativnih emisija

Relativne emisije znače razliku između apsolutnih emisija i osnovnih emisija (apsolutne emisije minus osnovne emisije) i stoga mogu biti pozitivne ili negativne.

Za primjer solarne elektrane, izračunavanje relativnih emisija će se sprovesti na sljedeći način: Osnovne emisije (70.000 metričkih tona CO₂) - Apsolutne emisije (1.500 metričkih tona CO₂) = 68.500 metričkih tona CO₂. U ovom slučaju, relativne emisije su negativne (-68.500 metričkih tona CO₂), što ukazuje da projekat rezultira neto smanjenjem emisije gasova sa efektom staklene bašte u odnosu na BAU scenario.

Metode izračunavanja emisija će zavisiti od njihove prirode. Na primjer, u slučaju direktnih emisija, treba da su poznate tehničke specifikacije motorā, dok su za emisije koje se odnose na potrošnju električne energije potrebni faktori emisije. Ako je relevantno, emisije gasova sa efektom staklene bašte koji nisu CO₂ takođe bi trebale biti da se procijene i pretvore u CO₂e.6

Jednom kada se utvrdi obim emisija, relativne emisije moraju da se monetizuju pomoću cijene u sjenci emisija ugljenika (SPC) Svjetske banke i da se uključe u ekonomsku analizu kao pozitivna ili negativna eksternalija.

Vrijednost vremena

U odsustvu nacionalno utvrđene Vrijednosti vremena (VoT), koja je zasnovana na procjeni spremnosti na plaćanje, može se usvojiti pojednostavljeni pristup. Prosječna mjesečna bruto plata u Crnoj Gori, izvedena iz zvanične statistike, može se podijeliti sa 168 (što predstavlja broj radnih sati mjesečno). Tako će se dobiti prosječna bruto satnica. Može se pretpostaviti da 100% dobijene vrijednosti predstavlja vrijednost vremena za poslovna putovanja, 35% za putovanje na posao i 25% za slobodno vrijeme.

Izračunavanje Vrijednosti vremena (VoT) za uštede zahtijeva sprovođenje anketa ili pravljenje realnih i opravdanih pretpostavki u vezi sa relativnim udjelom svake vrste putovanja (poslovna putovanja, putovanje na posao, slobodno vrijeme). Takođe je potrebno da se procijeni prosječan broj putnika u datom tipu vozila (putnički automobili, autobusi), ako to već nije učinjeno u analizi potražnje.

Ušteda vremena takođe može da se uključi u projekte koji nisu vezani za transport, ako je to slučaj, 100% prosječna bruto satnica će se koristiti u kalkulacijama.

6 Faktori konverzije i faktori emisije za različite vrste goriva i izvora energije mogu se naći u Metodologijama EIB-a za ocjenu karbonskog otiska projekata (EIB Project Carbon Footprint Methodologies), Evropska investiciona banka, 2023.

4.3. Rezultati ekonomske analize

Nakon kvantifikacije i dodjeljivanja monetarnih vrijednosti svim troškovima i koristima projekta, ekonomski učinak projekta se može procijeniti pomoću sljedećih indikatora:

- **Ekonomska neto sadašnja vrijednost (ENPV)** je razlika između diskontovanih ukupnih društvenih koristi i troškova.
- **Ekonomska interna stopa povrata (EIRR)** je diskontna stopa koja proizvodi nultu vrijednost za ENPV.

U principu, treba odbiti svaki projekat sa EIRR-om koji je niži od društvene diskontne stope ili negativnim ENPV-om. Projekat s negativnim ekonomskim povratom pretjerano koristi društveno vrijedne resurse, donoseći oskudne koristi za širu populaciju.

Iako se pozitivan ENPV obično smatra esencijalnim, sam on možda neće biti dovoljan za pozitivnu odluku o ocjeni. Postoje izuzeci kada bi projekat sa blago negativnim ENPV-om ipak mogao dobiti odobrenje zbog značajnih prednosti za ranjive društvene grupe ili zbog važnih koristi po životnu sredinu koje je izazovno monetizovati. Nasuprot tome, može se savjetovati da bude odbijen projekat sa blago pozitivnim ENPV-om ako ima značajne nemonetizovane negativne uticaje ili ako je vrlo osjetljiv na promjene u procijenjenim troškovima i koristima, kao što je naznačeno analizom osjetljivosti.

4.4. Koristi i troškovi koji se ne mogu unovčiti

Koristi i eksternaliji (i pozitivne i negativne) projekta koji se ne mogu izraziti u monetarnom smislu, uvijek bi trebalo opisati kvalitativno i, kada je to moguće, kvantitativno.

Studija slučaja: Poboljšanje energetske efikasnosti u javnim zgradama

U 2015. godini, gradska Skupština opštine grada Y, opštinska zgrada od 5.000 m² izgrađena 1970-ih, identifikovana je kao jedna od najmanje energetski efikasnih javnih zgrada u gradu. Energetski pregled je otkrio: Velike gubitke toplote zbog loše izolacije, uzrokujući prekomjerne troškove grijanja; Zastarjeli sistemi grijanja, ventilacije i klimatizacije, što dovodi do neefikasne upotrebe energije i nekonzistentnih unutrašnjih temperatura; Neefikasna rasvjeta, sa tradicionalnim fluorescentnim svjetilkama koje troše nepotrebnu električnu energiju; Nedostatak pametnog upravljanja energijom, što rezultira neoptimizovanim rasporedom grijanja, hlađenja i osvjetljenja. Da bi se riješili ovi problemi, grad je implementirao sveobuhvatnu obnovu zgrada 2018. godine, koja je uključivala: Instaliranje izolacije visokih performansi na zidove i krovove, smanjujući gubitak toplote za 30%; Zamjenu starih prozora sa trostrukim ostakljenjem energetski efikasnim prozorima, poboljšanje unutrašnje udobnosti i dalje minimiziranje gubitka toplote; Nadogradnju sistema grijanja, ventilacije i klimatizacije na pametan, automatizovan sistem sa rekuperacijom energije, smanjujući potrošnju energije za grijanje i hlađenje za 25%; Prelazak na LED rasvjetu i integraciju senzora pokreta, smanjenjujući potrošnju električne energije za rasvjetu za 50%; Implementaciju pametnog sistema upravljanja energijom, optimizujući potrošnju energije na osnovu potpunosti i vremenskih uslova.

Do 2020. godine, potrošnja energije u gradskoj skupštini opštine pala je za 35%, što je dovelo do godišnje uštede od oko 40.000 eura na računima za režijske troškove. Osim toga, emisije CO₂ su smanjene za 90 tona godišnje, doprinoseći širim klimatskim ciljevima grada.

Osim uštede troškova (zabilježene u finansijskoj analizi) i smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte (uključeno u ekonomskoj analizi), poboljšanja su takođe unaprijedila kvalitet vazduha u zatvorenom prostoru i udobnost za zaposlene i posjetioce, što je dovelo do povećane produktivnosti i zadovoljstva. Ovakve koristi je možda teško monetizovati, ali ako ne utiču značajno na ekonomske indikatore projekta, dovoljno je da se kvalitativno opišu u Studiji izvodljivosti.

5. Analiza osjetljivosti i Analiza rizika

Neizvjesnost je neodvojiv aspekt svakog investicionog projekta. Kvantifikovana ekonomska analiza nije potpuna bez sistematske analize rizika koji su u pozadini projekta i procjene njihove izvjesnosti i uticaja. Stoga je potrebno razmotriti potencijalni uticaj odstupanja od pretpostavki i pojavu nepredviđenih događaja. Ova aktivnost se sastoji od: **analize osjetljivosti** i **analize rizika**.

5.1. Analiza osjetljivosti

Cilj analize osjetljivosti je da identifikuje ključne parametare, kao što su kapitalni izdaci ili buduća potražnja za proizvodima/uslugama, promjene u kojima bi imale najveći uticaj na finansijske i ekonomske indikatore projekta (posebno na FNPV i ENPV). Identifikacija ovih varijabli se vrši variranjem samo jednog parametra u isto vrijeme i određivanjem efekta te varijacije na performanse projekta. Ako promjena od 1% u datom parametru dovodi do najmanje 1% promjene u FNPV/ENPV, onda se ta varijabla može smatrati "kritičnom" za uspjeh projekta i stoga bi se sa njom trebalo pažljivije upravljati i trebala bi da bude predmet dubinske analize.

Parametri koji će biti analizirani u analizi osjetljivosti treba da se biraju uzimajući u obzir specifičnost određenog projekta, njegov sektor i ciljane korisnike.

Primjeri varijabli koje se mogu analizirati kao dio sprovođenja analize osjetljivosti: makroekonomski indikatori (npr. stopa inflacije); kapitalni izdaci; prognoza buduće potražnje (npr. za proizvode/usluge, prognoza intenziteta saobraćaja); cijene ponuđenih proizvoda/usluga; jedinične cijene glavnih kategorija operativnih troškova (npr. cijene energije); edinične vrijednosti pretpostavljenih ekonomskih koristi, eksternalija, netržišnih uticaja (npr. vrijednost vremena, troškovi emisije).

Važno je zapamtiti da su u praksi te varijable ponekad međusobno zavisne ili podložne sistemskim pristrasnostima prilikom procjene, tako da se preporučuje sprovođenje nekoliko analiza scenarija, u kojima se više ključnih parametara mijenja u isto vrijeme, kako bi se pravilno testirala osjetljivost finansijskih i ekonomskih indikatora.

Rezultati analize osjetljivosti trebaju da se predstave u tabeli, kao u primjeru u nastavku teksta.

Tabela 5: Primjerna tabela sa rezultatima analize osjetljivosti – kritične varijable (EUR)

	FNPV	FRR	ENPV	ERR	NPV promjena	ENPV promjena
Bazna vrijednost	-116 601 572	-	53 030 948	12,48%	-	-
Promjena u CAPEX-u za -1%	-115 737 415	-	53 590 781	12,72%	0,74%	1,06%
Promjena u CAPEX-u za +1%	-117 465 728	-	52 471 116	12,26%	-0,74%	-1,06%
Promjena u OPEX-u za -1%	-116 510 456	-	53 113 592	12,50%	0,08%	0,16%
Promjena u OPEX-u za +1%	-116 692 687	-	52 948 304	12,46%	-0,08%	-0,16%

Izvor: autori

Tabela 6: Primjerna tabela sa rezultatima analize osjetljivosti (EUR)

	FNPV	FRR	ENPV	ERR	NPV promjena	ENPV promjena
Bazna vrijednost	-116 601 572	-	53 030 948	12,48%		
Promjena u CAPEX-u za +5%	-120 922 352	-	50 231 787	11,41%	-3,71%	-5,28%
Promjena u CAPEX-u za +10%	-125 243 133	-	47 432 627	10,47%	-7,41%	-10,56%
Promjena u CAPEX-u za +20%	-133 884 694	-	41 834 305	8,89%	-14,82%	-21,11%
Promjena u OPEX-u za +5%	-117 057 148	-	52 617 728	12,39%	-0,39%	-0,78%
Promjena u OPEX-u za +10%	-117 512 724	-	52 204 508	12,30%	-0,78%	-1,56%
Promjena u OPEX-u za +20%	-118 423 877	-	51 378 067	12,12%	-1,56%	-3,12%

Izvor: autori

Kao što se može vidjeti u tabelama 5 i 6, CAPEX je kritična varijabla jer promjena od 1% u CAPEX-u dovodi do više od 1% promjene u ENPV-u. Međutim, može se primijetiti da čak i ako se CAPEX poveća za 20%, projekat ostaje ekonomski održiv. Razmatranje i tumačenje rezultata analize osjetljivosti treba navesti u Studiji izvodljivosti.

5.2. Identifikacija glavnih izvora rizika i procjena uticaja

Rizik se odnosi na događaj ili okolnost koja, ako se dogodi, može negativno uticati na projekat. Rizici proizlaze iz neizvjesnosti koje su neodvojivo povezane sa ključnim aspektima projekta kao što su npr. investicioni i operativni troškovi, vremenski okvir implementacije ili potražnja.

Materijalizacija rizika predstavlja opasnost od neuspjeha da se: zadrži unutar budžeta projekta; postigne traženi datum završetka projekta; ispune potrebne specifikacije dizajna; postignu ciljevi projekta.

Preporučuje se da se pripremi analiza rizika za projekat u sljedećim koracima: identifikacija i procjena rizika; izbor mjera za prevenciju rizika i ublažavanje rizika; određivanje nivoa rezidualnog rizika; procjena rizika od klimatskih promjena i katastrofa i izbor mjera prilagođavanja; uključivanje rezultata procjene rizika od klimatskih promjena i katastrofa u analizu rizika.

Prvi korak je identifikacija rizika, koji se mogu klasifikovati u sljedeće kategorije:

- **Rizik izgradnje** (npr. investicija nije završena na vrijeme, u okviru budžeta ili prema specifikacijama);
- **Rizik buduće potražnje** (tj. potražnja za ponuđenim proizvodima/uslugama ne ispunjava prognoze);
- **Rizik dizajna** (npr. dizajn ne pruža usluge po potrebnim standardima performansi ili kvaliteta);
- **Ekonomski rizik** (npr. koristi ili troškovi projekta su pod uticajem vanjskih faktora kao što su stopa inflacije ili fluktuacije deviznog kursa);
- **Rizik po životnu sredinu/ekološki rizik** (npr. negativan uticaj projekta na životnu sredinu – uticaj na zagađenje vazduha, buku, klimatske promjene);
- **Rizik finansiranja** (npr. kada dostupnost finansiranja mijenja i odlaže implementaciju projekta ili mijenja njegov obim);
- **Politički i zakonodavni rizici** (npr. promjene u zakonodavstvu, kao što su pooštavanje ekoloških standarda, povećanje troškova projekta; promjene javnih politika; administrativne promjene);
- **Rizik rada i održavanja** (npr. operativni troškovi novoizgrađene infrastrukture razlikuju se od planiranog budžeta);
- **Rizik nabavke** (npr. ugovorni sporovi ili nedostatak kapacitetima izvođača);
- **Tehnološki rizik** (npr. kada se usluge pružaju korišćenjem neoptimalne/zastarjele tehnologije zbog brzog tehnološkog napretka);
- **Rizik od klimatskih promjena** (npr. kada projekat može da bude pogođen bilo kakvim opasnostima izazvanim klimatskim promjenama tokom investicione ili operativne faze);
- **Rizik od katastrofe** (npr. kada projekat može biti pogođen bilo kakvim prirodnim opasnostima tokom investicione ili operativne faze);
- **Socio-ekonomski rizici, rizici jednakosti/roda, rizici manjina/ranjivih grupa** (npr. diskriminatorni razlozi, problemi sa priuštivošću, protivljenje javnosti, neadekvatna komunikacija između aktera uključenih u projekat).

Rizici se mogu pojaviti u različitim fazama tokom životnog ciklusa projekta, što rezultira time da je neophodna sveobuhvatna identifikacija rizika. Važno je procijeniti potencijalne rizike u svim fazama projekta kako bi se osiguralo efikasno upravljanje. Kada se opisuju mogući uticaji datog rizika (vidjeti tabelu 7), treba jasno odrediti koja faza projekta može biti pogođena.

Drugi korak je **procjena rizika**. Za svaki identifikovani rizik potrebno je odrediti izvjesnost nastanka i ozbiljnost njegovog potencijalnog uticaja.⁷

Određivanje izvjesnosti nastanka može se uraditi dodjeljivanjem broja između 1 i 5, gdje je:

- 1 – **vrlo malo vjerovatno** (0-10 % vjerovatnoće),
- 2 – **malo vjerovatno** (11–33 % vjerovatnoće),
- 3 – **otprilike jednako vjerovatno kao i nevjerovatno** (34–66 % vjerovatnoće),
- 4 – **vjerovatno** (67–90 % vjerovatnoća),
- 5 – **vrlo vjerovatno** (91–100 % vjerovatnoće).

Procjena ozbiljnosti uticaja svakog pojedinačnog rizika takođe se može uraditi dodjeljivanjem broja između 1 i 5, gdje je:

- 1 – **beznačajan** (nema relevantnog efekta na socijalnu zaštitu, čak i bez korektivnih radnji);
- 2 – **manji** (manji gubitak socijalne zaštite kao rezultat projekta, minimalno utičući na dugoročne efekte projekta. Međutim, potrebne su sanacione ili korektivne aktivnosti);
- 3 – **umjeren** (gubitak socijalne zaštite kao rezultat projekta, uglavnom finansijska šteta, čak i na srednji i dugi rok. Sanacione aktivnosti mogu ispraviti problem);
- 4 – **kritičan** (visok gubitak socijalne zaštite kao rezultat projekta; nastanak rizika uzrokuje gubitak primarne funkcije/funkcija projekta. Sanacione aktivnosti, čak i velikog opsega, nisu dovoljne da se izbjegne ozbiljna šteta);
- 5 – **katastrofalan** (neuspjeh projekta koji može rezultirati ozbiljnim ili čak potpunim gubitkom funkcija projekta. Glavni efekti projekta u srednjem i dugom roku se ne materijaliziraju).

Na osnovu ove aktivnosti, moguće je odrediti nivo rizika za svaki identifikovani rizik, prema klasifikaciji u tabeli u nastavku.

Tabela 7: Nivoi rizika

		Ozbiljnost uticaja				
		beznačajan	manji	umjeren	kritičan	katastrofalan
Izvjesnost nastanka	vrlo malo vjerovatno	nizak	nizak	nizak	nizak	Srednji
	malo vjerovatno	nizak	nizak	Srednji	Srednji	Visok
	otprilike jednako vjerovatno kao i nevjerovatno	nizak	Srednji	Srednji	Visok	Visok
	vjerovatno	nizak	Srednji	Visok	vrlo visok	vrlo visok
	vrlo vjerovatno	Srednji	Visok	vrlo visok	vrlo visok	vrlo visok

Izvor: Vodič za analizu troškova i koristi investicionih projekata (*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*), Evropska komisija, 2014

Svi rizici moraju da budu predstavljeni na način koji jasno ukazuje na ozbiljnost uticaja, izvjesnost nastanka i ukupni nivo rizika za svaki pojedinačni rizik. Rizici bi trebali da se predstavljaju kao u primjernoj tabeli u nastavku teksta.

⁷ Pristup, uključujući klasifikacije vjerovatnoća i ozbiljnosti rizika, je zasnovan na Vodiču za analizu troškova i koristi investicionih projekata, Evropska komisija, 2014.

Tabela 8: Tabela rizika

Naziv rizika	Uzroci nastanka	Efekti nastanka	Izvjesnost	Uticaj	Nivo rizika
Rizik 1	[opis]	[opis]	2	3	Srednji
Rizik 2	[opis]	[opis]	5	4	vrlo visok
Rizik 3	[opis]	[opis]	3	5	Visok

Izvor: Autori

5.3. Upravljanje rizikom i smanjenje rizika

Nakon identifikacije i procjene rizika, potrebno je odabrati mjere prevencije i ublažavanja.⁸ Svaki rizik koji je procijenjen da je iznad niskog nivoa rizika treba da se riješi, uzimajući u obzir kompromise između dodatnih troškova povezanih sa razmatranim mjerama i njihovog uticaja na nivo rizika.

Mogući odgovori na strani upravljanja rizikom uključuju:

- Identifikovanje neposrednih preventivnih mjera za uklanjanje ili smanjenje rizika, npr: Fazna implementacija; Fleksibilniji dizajn; Manje oslanjanja na napredne ili nedokazane tehnologije.
- Uspostavljanje planova za nepredviđene situacije za rješavanje rizika ako se rizici pojave i minimiziranje njihovih posljedica.
- Pokretanje daljih istraživanja kako bi se smanjila neizvjesnost kroz bolje informacije, npr. pilot projekti, više istraživanja na lokacijama.
- Izbjegavanje nepovratnih odluka i/ili usvajanje principa predostrožnosti u odnosu na malo izvjesne, ali katastrofalne događaje.
- Razmatranje prenošenja rizika na druge strane, npr. kroz izbor načina nabavke i dizajna ugovora.
- Prihvatanje rizika ako očekivane koristi od preuzimanja rizika nadmašuju potencijalne negativne uticaje (i nijedan drugi pravac djelovanja se ne čini izvodljivim).
- Napuštanje projekta, jer je previše rizično.

Rezidualni rizik, koji ostaje nakon implementacije mjera ublažavanja/prevencije rizika, takođe treba procijeniti. Upravljanje rizikom uključuje i određivanje strane koja će biti odgovorna za upravljanje svakim pojedinačnim rizikom (npr. resorno ministarstvo, IT provajder, operater objekta itd, a takođe može postojati zajednička odgovornost za neki rizik).

Treba izraditi tabelu koja prikazuje svaki rizik sa njegovim početnim nivoom rizika, odgovornom stranom, mjerama ublažavanja/prevencije i procjenom rezidualnog rizika, uključujući vjerovatnoću nastanka i potencijalnog uticaja. Mjere ublažavanja/prevencije rizika moraju biti opravdane.

Takođe, mora se dokazati da su rezidualni rizici na prihvatljivom nivou. Ono što predstavlja "prihvatljiv nivo rizika" je specifično za svaki projekat jer zavisi od obima projekta, njegove hitnosti, posljedica neimplementacije i sklonosti nadležnog organa ka riziku. Ipak, Studija izvodljivosti bi trebala da opravda usvojeni nivo tolerancije na rizik.

⁸ Ublažavanje znači smanjenje ozbiljnosti potencijalnog uticaja, dok se prevencija odnosi na smanjenje vjerovatnoće nastanka.

Tabela 9: Tabela upravljanje rizikom i rezidualni rizik

Naziv rizika	Nivo rizika	Odgovorna strana	Mjere prevencije / ublažavanja	Izvjесnost	Uticaj	Nivo rezidualnog rizika
Rizik 1	srednji	[institucija]	[opis]	1	2	nizak
Rizik 2	vrlo visok	[institucija]	[opis]	3	3	Srednji
Rizik 3	Visok	[institucija]	[opis]	3	1	nizak

Izvor: Autori

5.4. Analiza rizika od klimatskih promjena i katastrofa

Neizvjесnosti i složenosti povezane sa klimatskim promjenama i ozbiljnost prijetnje koju predstavljaju opasnosti uzrokovane klimatskim promjenama, kao i prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem, zahtijevaju provođenje odvojene analize rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA). Rezultati analize treba da se uključe u analizu rizika predstavljenu u Studiji izvodljivosti. Analiza rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA) prati istu logiku kao i generalna analiza rizika, o kojoj smo prethodno govorili. Dakle, samo aspekti specifični za CDRA su predstavljeni u nastavku teksta.

5.4.1. Izvori podataka

Da bi se sproveda Analiza rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA) koja ima neku vrijednost, ocjenjivači moraju da počnu sa identifikacijom pouzdanih izvora podataka. Generalno, lokalni i nacionalni izvori podataka su poželjniji. Oni mogu uključivati: Opštinske ili lokalne planove prilagođavanja; Lokalne i nacionalne meteorološke i klimatske podatke; Baze podataka o rizicima od katastrofa, planovi i karte (npr. karte rizika od poplava, seizmičke karte); Strategije za smanjenja rizika od katastrofa; Nacionalne planove prilagođavanja i strategije za klimatske promjene; Konsultacije sa zainteresovanim stranama, uključujući lokalno stanovništvo, u vezi sa prošlim katastrofama i događajima povezanim sa klimom.

Kada ti izvori nisu dostupni ili dovoljni, mogu se uzeti u obzir drugi izvori: Copernicus Climate Change Service; Centar znanja za upravljanje rizicima od katastrofa; Global Climate Monitor; Notre Dame Global Adaptation Initiative; IPCC Data Distribution Centre; ThinkHazard!; World Bank Climate Change Knowledge Portal.

5.4.2. Metodologija analize rizika od klimatskih promjena

Preporučeni pristup sprovođenju Analize rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA) koji će biti predstavljen u studiji izvodljivosti sastoji se od dvije faze: **skrininga (provjere)** i **detaljna analiza**.⁹

Skrining

Skrining je početni korak, s ciljem da se identifikuju specifične opasnosti vezane za klimu i katastrofe na koje bi projekat mogao biti ranjiv. Ovo je zamišljeno kao aktivnost u dva koraka. Prvo, potrebno je odrediti **izloženost** lokacije projekta klimatskim opasnostima i opasnostima od katastrofa, bez obzira na vrstu projekta. Važno je uzeti u obzir i (1) trenutnu situaciju i (2) izloženost budućim klimatskim uslovima na datoj lokaciji, na osnovu klimatskih projekcija.

Drugo, treba analizirati **osjetljivost** projekta, tj. treba identifikovati sve klimatske opasnosti i opasnosti od katastrofa relevantne za vrstu određenog projekta, bez obzira na njegovu lokaciju. Prilikom analiziranja klimatske osjetljivosti projekta i osjetljivosti projekta na katastrofe, ocjenjivači

⁹ Pristup preporučen u ovom dokumentu zasnovan je na *Tehničkim smjernicama o zaštiti infrastrukture od klimatskih promjena u periodu 2021-2027*, Evropska komisija, 2021.

bi trebali da se fokusiraju ne samo na njegovu strukturnu/fizičku otpornost, već i da uzmu u obzir uticaj budućih klimatskih uslova na performanse projekta. Na primjer, smanjenje nivoa vode može negativno uticati na proizvodni kapacitet hidro-elektreane, tako da očekivane koristi neće biti postignute. I u analizi izloženosti i u analizu osjetljivosti ključno je uzeti u obzir ne samo neposredne, katastrofalne uticaje (kao što su šumski požari ili poplave), već i opasnosti koje nastupaju sporo (npr. nestašica vode ili visoke srednje temperature).

Oba aspekta – **osjetljivost tipa projekta i izloženost lokacije projekta** – mogu se procijeniti pomoću skale od tri stepena: **niska, srednja i visoka**. Kao rezultat toga, može se pripremiti matrica rizika koja predstavlja sve potencijalne rizike od klimatskih promjena i rizike od katastrofa za projekat.

Tabela 10: Primjer matrice rizika zasnovane na rezultatima skrininga rizika od klimatskih promjena i katastrofa

		Izloženost		
		Visoka	Srednja	Niska
Osjetljivost	Visoka	Poplava	Povećanje temperature	
	Srednja		Intenzitet kišnih padavina	
	Niska			Suša
Ukupni nivo rizika		Visok	Srednji	Nizak

Izvor: Autori, na osnovu Tehničkih smjernica o zaštiti infrastrukture od klimatskih promjena u periodu 2021-2027, EK, 2021

Ako skrining otkrije postojanje opasnosti sa visokim ili srednjim ukupnim nivoom rizika, ocjenjivači bi trebali da nastave sa drugim korakom Analize rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA), tj. detaljnom **analizom rizika od klimatskih promjena i katastrofa**.

Detaljna analiza rizika od klimatskih promjena i katastrofa

Druga faza CDRA slijedi logiku generalne analize rizika.

Svaka opasnost povezana s klimom koja pokazuje srednji ili visok ukupni nivo rizika (kako je utvrđeno u prvom koraku) mora da se procijeni u pogledu dva aspekta:

- **Vjerovatnoća pojave** datog rizika tokom životnog vijeka projekta; može se koristiti ista klasifikacija vjerovatnoća (petostepena skala, u rasponu od 1 do 5) koja se koristi u generalnoj analizi rizika. Vjerovatnoće treba uzeti u obzir tokom cijelog životnog vijeka projekta; preporučuje se korišćenje srednjeg scenarija budućnosti klime SSP2-4.5, pod pretpostavkom da će temperature porasti za 2,7 stepeni Celzijusa do kraja vijeka.¹⁰
- **Ozbiljnost uticaja** koja se odnosi na posljedice koje proizlaze iz datog klimatskog rizika ili rizika od katastrofa, dok se posljedice mogu odnositi na (i) štete na fizičkoj imovini (koje se mogu podijeliti na neposredne, koje su rezultat katastrofalnih događaja, kao što su poplave, i one koje dovode do bržeg trošenja osnovnih sredstava, što povećava troškove održavanja i popravke) i (ii) gubitke koristi (npr. zbog smanjenog kapaciteta proizvodnje električne energije u hidro-elektreani). Preporučuje se da se ista petostepena skala kao u generalnoj analizi rizika koristi za procjenu potencijalnih uticaja rizika od klimatskih promjena i rizika od katastrofa.

Kombinuju se rezultati analize izvjesnosti i analize uticaja, tako da se ukupni nivo rizika (nizak, srednji, visok ili vrlo visok) može odrediti za svaku opasnost.

Kao što je prethodno spomenuto, rezultati Analize rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA) moraju da se uključe u analizu rizika predstavljenu u dokumentu Studije izvodljivosti. Ako skrining

¹⁰ Klimatske promjene 2021: osnove fizičkih nauka, međudržavni panel o klimatskim promjenama (Climate Change 2021: The Physical Science Basis, Intergovernmental Panel on Climate Change), 2021.

ne otkrije nikakve specifične rizike od klimatskih promjena ili rizike od katastrofa koji su relevantni za projekat, dovoljan je kratak opis rezultata skrininga u odjeljku za analizu rizika. Trebalo bi bude jasno koje su klimatske opasnosti i opasnosti od katastrofa uzete u obzir u zavisnosti od vrste projekta i njegove lokacije i zašto su procijenjene kao niske u smislu ukupnog nivoa rizika. Pored ovog opisa niskog nivoa rizika od klimatskih promjena i rizika od katastrofa, svaka opasnost koja je bila predmet detaljne CDRA mora da se odvojeno uključi u tabelu rizika i tretira na isti način kao i bilo koji drugi faktor rizika.

5.4.3. Izbor mjera prilagođavanja

Na osnovu rezultata Analize rizika od klimatskih promjena i katastrofa (CDRA), ocjenjivači bi trebali da razmotre da li je potrebno usvojiti bilo kakve mjere prilagođavanja. Ovaj proces uključuje tri koraka:

- identifikacija opcija prilagođavanja kao odgovor ne identifikovane rizike;
- ocjenjivanje identifikovanih opcija;
- planiranje prilagođavanja koje uključuje integraciju odabranih opcija u dizajn projekta i/ili rad projekta.

Mjere prilagođavanja mogu se podijeliti na:

Strukturalna rješenja, npr.: izmjena dizajna; prilagođavanje specifikacije fizičke imovine; i

nestrukturalne mjere, npr.: promjena lokacije, planiranje korišćenja zemljišta, poboljšani programi monitoringa ili odgovora na hitne situacije, obuka osoblja i aktivnosti transfera vještina, finansijska rješenja kao što su osiguranje, uključujući parametarsko osiguranje, planovi za nepredviđene situacije.

Odluci koju opciju/opcije prilagođavanja treba izabrati mora da prethodi razmatranje prednosti i nedostataka povezanih sa svakim rješenjem. Kada projekat nije sklon značajnim rizicima od klimatskih promjena i katastrofa, a razmatrane opcije prilagođavanja ne bi imale značajan uticaj na troškove projekta, stručna procjena može biti dovoljna da se odabere rješenje koje najbolje rješava rizike.

Međutim, ako je detaljna CDRA otkrila da klimatski rizici ili rizici od katastrofa mogu značajno uticati na projekat i/ili relevantne mjere prilagođavanja su skupe ili teške za implementaciju, možda će biti potrebna detaljnija analiza.

U takvom slučaju, mogu se izraditi dodatne varijante projekta kako bi se uporedili troškovi i koristi razmatranih mjera prilagođavanja. Ove varijante mogu biti zasnovane i na strateškim opcijama (npr. lokacija projekta) ili tehnološkim rješenjima (npr. tehnologija površine puta) i moraju biti predstavljene u odjeljku za analizu opcija u dokumentu Studije izvodljivosti.

Pored toga, u slučaju posebno velikih/složenih projekata, takve varijante projekata koje uzimaju u obzir klimatske faktore mogu biti predmet kvantitativne Analize troškova i koristi (CBA), koja uključuje vrednovanje finansijskih i ekonomskih troškova koji proizlaze iz materijalizacije klimatskih rizika ili rizika od katastrofa. Takve kalkulacije bi trebali da uzmu u obzir godišnju vjerovatnoću pojave rizika (npr. poplave) i povezane troškove, u smislu štete na fizičkim objektima i gubitaka socio-ekonomskih koristi. Iako je to izazovan zadatak, možda će biti potreban kako bi se opravdao izbor skuplje varijante koja uključuje mjere za smanjenje rizika od klimatskih promjena i rizika od katastrofa. Odabrane mjere prilagođavanja trebale bi da smanje preostale rizike na prihvatljiv nivo i treba da budu predstavljene u tabeli upravljanja rizicima i rezidualnog rizika. Važno je da ako mjere prilagođavanja predstavljaju osnovicu za stvaranje dodatnih varijanti projekta, da je ključno da se obezbijedi usklađenost analize opcija u s informacijama koje su date u dijelu studije izvodljivosti, a koji se odnosi na analizu rizika.

Ako odabrane mjere prilagođavanja smanjuju rizike po zdravlje i materijalnu štetu u odnosu na trenutnu situaciju, takvi zaključci bi trebali da budu uključeni u relevantne odjeljke Obrasca za prijavu kapitalnog projekta kako bi evaluacija projekta imala te informacije.

Studija slučaja: Poboljšanje javne bezbjednosti kroz ulaganja u zaštitu od poplava

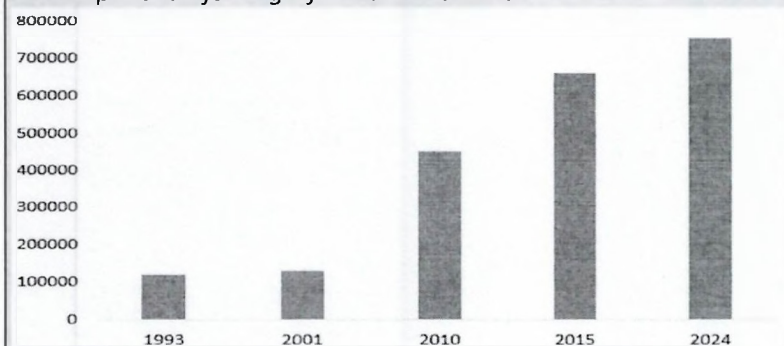
U 2001. godini, Grad X, sa procijenjenom populacijom od 150.000 stanovnika, doživio je razornu bujičnu poplavu uzrokovanu ekstremnim kišnim padavinama. Događaj je rezultirao ozbiljnom štetom na infrastrukturi, poremećajem svakodnevnog života i gubitkom života. Procjene nakon katastrofe identifikovale su sljedeće ključne uticaje:

- Četiri smrtna slučaja zbog stresa povezanog sa poplavama (srčani zastoji),
- 50 miliona eura štete na javnoj imovini,
- 206 porodica koje su direktno pogođene poplavama,
- 123 zgrade proglašene su nesigurnima i potom srušene.

Kao odgovor na ovu katastrofu, gradske vlasti su pokrenule sveobuhvatan program zaštite od poplava s ciljem ublažavanja budućih rizika i jačanja otpornosti. Ključne mjere koje su implementirane uključuju:

- Izgradnja i modernizacija 25 retencijskih bazena, povećanje ukupnog retencijskog kapaciteta (kapacitet zadržavanja vode) na 500.000 m³,
- Proširenje ključnog rezervoara, povećanje njegovog kapaciteta sa 20.000m³ na 124.000m³,
- Modernizacija i proširenje odvodnih kanala, poboljšanje protoka vode i kapaciteta za upravljanje poplavama.

Do 2021. godine, Grad X je uložio više od 250 miliona eura u infrastrukturu za zaštitu od poplava, dodatno povećavajući retencijski kapacitet za dodatnih 600.000 m³ i značajno proširujući sistem upravljanja vodama od atmosferskih padavina. Kapacitet retencijskih rezervoara (m³) između 1993. i 2024. prikazan je na grafikonu u nastavku:

Djelotvornost sprovedenih mjera dokazana je 2022. godine, kada se dogodio još jedan ekstremni događaj sa kišnim padavine. Za razliku od poplave iz 2001. godine, uticaj je znatno ublažen zahvaljujući poboljšanom sistemu upravljanja poplavama:

- Materijalna šteta je smanjena sa 50 miliona eura na 5 miliona eura.
- Nije zabilježen nijedan smrtni slučaj.
- Samo 11 porodica je doživjelo poremećaje povezane sa poplavama.

Novoizgrađeni retencionni rezervoari uspješno su apsorbirali višak vode, dok je nadograđena drenažna infrastruktura efikasno usmjeravala poplavne vode do određenih mjesta za ispuštanje, spriječavajući štetu velikih razmjera.

Projekat zaštite od poplava u Gradu X značajno je doprinio uklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu smanjenjem broj smrtnih slučajeva, spriječavanjem štete velikih razmjera i poboljšanjem otpornosti urbanih područja na ekstremne vremenske događaje.

6. Reference

Vademekum za ekonomske ocjene 2021-2027: Generalni principi i sektorska primjena, Evropska komisija [Economic Appraisal Vademecum 2021-2027: General Principles and Sector Applications, European Commission], 2021.

Vodič za analizu troškova i koristi za investicione projekte, Evropska komisija [Guide to Cost – Benefit Analysis of Investment Projects, European Commission], 2014.

Referentni vodič upravljanja javnim investicijama, Svjetska banka [Public Investment Management Reference Guide, World Bank], 2020.

Referentni vodič za klimatski pametne javne investicije, Svjetska banka [Reference Guide for Climate-Smart Public Investment, The World Bank], 2022.

Tehničke smjernice o zaštiti infrastrukture od klimatskih promjena u periodu 2021-2027, Evropska komisija, [Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027, European Commission], 2021.

Ekonomska ocjena investicionih projekata u Evropskoj investicionoj banci – drugi izdanje, Evropska investiciona banka [The Economic Appraisal of Investment Projects at the EIB – 2nd Edition, European Investment Bank], 2023.

7. Spisak skraćenica

BAU	Uobičajeno poslovanje ili poslovanje bez promjena (Business-as-usual)
CBA	Analiza troškova i koristi
CDRA	Analiza rizika od klimatskih promjena i katastrofa
CEA	Analiza troškovne isplativosti
CPAF	Obrazac za prijavu kapitalnog projekta
EIB	Evropska investiciona banka
EIRR	Ekonomska interna stopa povrata
ENPV	Ekonomska neto sadašnja vrijednost
FDR	Finansijska diskontna stopa
FIRR	Finansijska interna stopa povrata
FNPV	Finansijska neto sadašnja vrijednost
FS	Studija izvodljivosti
BDP	Bruto domaći proizvod
GHG	Gasovi sa efektom staklene bašte
IT	Informaciona tehnologija
MCA	Višekriterijumska analiza
OPEX	Operativni rashodi
R&D	Istraživanje i razvoj
SDR	Socijalna diskontna stopa
SLDM	Metod linearne amortizacije materijalne imovine
SPC	Cijena ugljenika u sjenci
PDV	Porez na dodatu vrijednost
VoT	Vrijednost vremena
WB	Svjetska banka
WtP	Spremnost na plaćanje
WtA	Spremnost na prihvatanje

Obrazac prijave za finansiranje kapitalnog budžeta

OSNOVNE INFORMACIJE O NOSIOCU PROJEKTA

Osnovni podaci o ovlaštenom predlagачu

Ovlašćeni predlagач: (naziv budžetske potrošačke jedinice)	
Adresa:	
Podaci o kontakt osobi: Ime i prezime: Kontakt telefon i e-mail:	

Institucija zadužena za realizaciju projekta

(Uprava javnih radova/saobraćaja, jedinica lokalne samouprave u čijoj nadležnosti su predmetni poslovi i sl)

Naziv institucije: (puni naziv implementacione jedinice kapitalnog budžeta)	
--	--

Institucija zadužena za korišćenje i upravljanjem projektom

(Naziv institucije, jedinice lokalne samouprave ili druge javne ustanove i privrednog društva koji će preuzeti korišćenje i upravljanjem projektom po završetku finansiranja istog iz kapitalnog budžeta države)

Naziv institucije: (puni naziv implementacione jedinice kapitalnog budžeta)	
--	--

OSNOVNI PODACI O PROJEKTU

Naziv projekta

(Naziv projekta treba da bude kratak i jasan tako da odražava smisao projekta)

--

PRIORITET PREDLOŽENOG PROJEKTA ZA OVLAŠĆENOG PREDLAGAČA:

(Unijeti redni broj projekta u odnosu na ukupan broj kandidovanih projekata, u zavisnosti od prioriteta ovlašćenog predlagачa. Primjer: ako kandidovano 8 projekata, a ovaj projekat predstavlja drugorangirani prioritet predlagачa unijeti 2/8. Istom analogijom unositi za ostale projekate.)

STATUS PROJEKTA: Novi projekat Već započeti projekat

(Ako je u pitanju već započeti projekat koji je sastavni dio Kapitalnog budžeta za tekuću godinu, u nastavku ukazati samo na izmjene u odnosu na već postojeću dokumentaciju, posebno ukoliko postoji promjena u dinamici realizacije i/ili vrijednosti projekta, navesti razloge i ukazati na moguće negativne uticaje)

Lokacija na kojoj se realizuje kapitalni projekat

--

Kratak opis projekta

(U kratkim crtama **OBAVEZNO** elaborirati projekat kroz kratak opis tehničkih, tehnoloških i drugih elemenata predloženog projekta, ciljnih grupa, očekivanih koristi i rezultata i sl.)

--

Funkcionalna povezanost sa drugim kapitalnim projektima

(**OBAVEZNO** ukazati na vezu predmetnog projekta sa drugim neposredno povezanim projektima iz Kapitalnog budžeta države, a koji su završeni ili čije je finansiranje u toku.)

--

Razlozi za realizaciju projekta

(OBAVEZNO navesti koje se potrebe zadovoljavaju navedenim projektom, koje su posljedice ukoliko se projekat ne realizuje, kao i specifične probleme koje projekat treba da riješi.)

Procjena uticaja klimatskih promjena na fazi izgradnje i dalje eksploatacije projekta

(OBAVEZNO obrazložiti uticaj klimatskih promjena kako na fazu izgradnje tako i u daljoj eksploataciji.)

VEZA SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Strateška relevantnost

Rb	Naziv STRATEGIJE ILI dokumenta predviđenih članom 5 odluke o izradi kapitalnog budžeta	Veza sa dokumentom <i>(Navesti vezu sa navedenim dokumentima, precizirajući segmet dokumenta –oznaku/odjeljak /poglavlje)</i>
1.		
2.		
3.		

Sektor u kome se realizuje projekat

(Primjer: lokalna infrastruktura, obrazovanje, kultura, turizam, sport, zdravstvo, socijala, ekologija i sl)

Značaj projekta

Državni Regionalni Lokalni

(Ukratko obrazložiti zbog čega je projekat od državnog, regionalnog ili lokalnog značaja)

DOPRINOS PROJEKTU

Doprinosi unapređenju društveno-ekonomskog ambijenta

Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(Za izabranu opciju, dati OBAVEZNO objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

Poboljšanje funkcionalnosti postojećih objekata i pružanju usluga

Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(OBAVEZNO obrazložiti na koji način predmetni projekat doprinosi poboljšanju funkcionalnosti postojećih građevinskih objekata i/ili doprinosi poboljšanju kvaliteta pružanja usluga.)

Ravnomjernijem regionalnom i privrednom razvoju kroz podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave

- Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(Za izabranu opciju, dati OBAVEZNO objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

Zaštiti i valorizaciji kulturne baštine, unapređenju kulturno umjetničkog stvaralaštva i kreativnih industrija, kao i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta

- Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(Za izabranu opciju, dati OBAVEZNO objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

Otklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene

- Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(Za izabranu opciju, dati OBAVEZNO objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

Uticaju na životnu sredinu, poboljšanju energetske efikasnosti i smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte

- Pozitivan uticaj Nema uticaja Negativan uticaj

(Za izabranu opciju, dati OBAVEZNO objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

Podstiče zapošljavanje i smanjuje negativna demografska kretanja

- Da Ne

*(Ukoliko je odgovor **Da**, potrebno je OBAVEZNO objasniti na koji način podstiče zapošljavanje i smanjuje negativna demografska kretanja. Navesti kvalitativne i kvantitativne parametre).*

Unapređuje usluge u socijalnoj i dječijoj zaštiti kroz obezbjeđenje veće odgovornosti budžetiranja za djecu, doprinosi razvoju mladih ljudi

- Da Ne

*(Ukoliko je odgovor **Da**, potrebno je OBAVEZNO objasniti na koji način podstiče zapošljavanje i smanjuje negativna demografska kretanja. Navesti kvalitativne i kvantitativne parametre).*

Utiče na veću rodnu ravnopravnost

- Rodno osjetljiv Rodno neutralan Rodno negativan

(Za izabranu opciju, dati **OBAVEZNO** objašnjenje u narednom polju i navesti kvalitativne i kvantitativne parametre. Priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.)

STATUS DOKUMENTACIJE

Da li je izrađena studija opravdanosti, ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta (Cost-benefit analiza)

- Da Ne Nije potrebno

Ukoliko je odgovor **Da**, priložiti navedenu studiju i **OBAVEZNO** dostaviti kratak rezime u kojem se prezentuju ključni zaključci studije, sa osnovnim tehničkim i ekonomskim parametrima.

Ukoliko je studija opravdanosti potrebna, a nije još urađena, **OBAVEZNO** objasniti razloge neispunjenosti ovog zahtjeva i na koji način će se ispuniti.

Ukoliko studija opravdanosti nije potrebna, potrebno je **OBAVEZNO** obrazložiti u skladu sa kojom regulativom (npr: za projekte čija je procijenjena vrijednost manja od 5.000.000 eura)

Da li je izrađena Studija uticaja na životnu sredinu

- Da Ne Nije potrebno

Ukoliko je odgovor **Da**, priložiti navedenu studiju i prezentovati ključne zaključke iz studije.

Ukoliko je studija uticaja na životnu sredinu potrebna, a nije još urađena, **OBAVEZNO** objasniti razloge neispunjenosti ovog zahtjeva i na koji način će se ispuniti.

Ukoliko studija uticaja na životnu sredinu nije potrebna, potrebno je **OBAVEZNO** obrazložiti osnov.

Da li ima važeću građevinsku dozvolu/odobrenje za izvođenje radova

- Da Ne Nije potrebno

Ako je odgovor **Da**, **OBAVEZNO** priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.

Ako je odgovor **Ne** ili **Nije potrebno**, **OBAVEZNO** pojasniti razloge.

Da li je izrađen i revidovan glavni projekat

- Da Ne Nije potrebno

Ako je odgovor **Da**, **OBAVEZNO** priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.

Ako je odgovor **Ne** ili **Nije potrebno**, **OBAVEZNO** pojasniti razloge.

Da li je izrađena i usvojena planska dokumentacija

- Da Ne Nije potrebno

Ako je odgovor **Da**, **OBAVEZNO** priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.

Ako je odgovor **Ne** ili **Nije potrebno**, **OBAVEZNO** pojasniti razloge.

--

ZEMLIŠTE/OBJEKAT ZA REALIZACIJU PROJEKTA

Da li je zemljište/objekat obezbijeđen

- Da Ne Nije potrebno

*Ako je odgovor **Da**, OBAVEZNO priložiti prateću dokumentaciju koja opravdava navode.
Ako je odgovor **Ne**, ili **Nije potrebno**, obilježiti jedno ili više nazaččenih polja u nasatavku*

- Proglašeno za javni interes
 Nije izvršena parcelizacija
 Donošenje rješenja o eksproprijaciji u toku
 Nije isplaćena naknada
 Ostalo (pojaniti razloge zbog kojih nije obezbijeđeno zemljište/objekat)

--

Da li ima prepreka za realizaciju projekta, a u vezi sa pribavljanjem zemljišta/objekta

- Da Ne

*Ako je odgovor **Da**, OBAVEZNO navesti koje su prepreke*

--

TRAJANJE PROJEKTA

Očekivani početak finansiranja projekta (navesti mjesec i godinu početka)	
Očekivani završetak finansiranja projekta (navesti mjesec i godinu završetka)	

PROCIJENA RIZIKA I TROŠKOVA KAPITALNOG PROJEKTA

Plan aktivnosti u cilju realizacije projekta

Plan ne treba da sadrži detaljan opis aktivnosti, već samo okvirne vremenske aktivnosti i procijenjene vrijednosti (pr. Priprema idejnog rješenja, izrada glavnog projekta, tenderske procedure, pribavljanje dozvola, izgradnja, opremanje prostora i druge aktivnosti)

Rb	Aktivnost	Početak (mjesec/godina)	Završetak (mjesec/godina)	Trajanje aktivnosti (u mjesecima)	Procijenjeni troškovi
1	Unijeti odgovarajući tekst	Unijeti datum	Unijeti datum	Broj mjeseci	Unijeti vrijednost
2					
3					
4					
5					
6					
UKUPNO					

Troškovi klasifikovani po izvorima finansiranja

Rb	Izvor	Procijenjeni troškovi	Napomena
1.	Opšti prihodi iz budžeta		
2.	Namjenski prihodi budžeta		
3	Sopstveni prihodi		
4.	Donacije ¹		
5.	Kreditni aranžman – domaći kredit ² (ime kreditora/kreditne institucije)		
6.	Kreditni aranžman – inostrani kredit (ime kreditora/kreditne institucije)		
7.	EU Donacija		

Procjena efekata uticaja projekta na budžet nakon realizacije

OBAVEZNO elaborirati i kvantifikovati potencijalne fiskalne efekte kapitalnog projekta na prihode i/ili rashode budžeta države Crne Gore, nakon realizacije projekta i njegovog stavljanja u funkciju. Dati procjenu troškova održavanja objekta i opreme nakon stavljanja objekta u funkciju, troškove kadrovskog angažmana neophodnog za ostvarivanje funkcionalnosti objekta i procjenu vezanih troškova, kao i procjenu očekivanih prihoda koji će ostvariti korišćenjem projekta.

¹ U napomene vezane za donacije navesti uslove, ukoliko je primjenjivo.

² U napomene vezane za domaći ili inostrani kredit za svaki instrument finansiranja navesti uslove finansiranja (npr: grejs period, rok dospijeća, raspored otplate, kamatna stopa, valuta, potrebne garancije, troškovi, kazne itd.)

Navesti identifikovane potencijalne finansijske rizike (npr: potencijalne obaveze, prekoračenje troškova, kazne, garancije itd.) i na koji način se takvi rizici mogu ublažiti (odnosno, da li postoji plan upravljanja rizikom)?

Navesti potencijalne rizike kod implementacije projekta?

Navesti potencijalne rizike vezane za proces javnih nabavki.

Da li se predloženi kapitalni projekat realizuje po modelu javno-privatnog partnerstva

Da Ne

*Ako je odgovor **Da**, **OBAVEZNO** obrazložiti i priložiti prateću dokumentaciju (npr. nacrt ugovora, odobrena planska dokumentacija od strane nadležne institucije i dr.)*

Mjesto i datum

m.p.

Ime, prezime i funkcija odgovornog lica Predlagača

OBRAZAC 2

Obrazac za ocjenjivanje projekata

Naziv projekta:

Predlagač projekta:

Prioritet:

Korisnik projekta:

Usklađenost sa zahtjevima utvrđenim članom 5 Odluke o izradi kapitalnog projekta	Ispunjenost
Predviđen razvojnom strategijom ili drugim strateškim dokumentom	
Ima riješeno pitanje urbanističko-tehničkih uslova - planska dokumentacija ili drugo u skladu sa zakonom	
Ima izrađenu procjenu efekata na budžet	
Ima izrađenu studiju opravdanosti, ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta	
Ima uređene imovinsko-pravne odnose	
Razvio i revidirao Glavni projekat u skladu sa zakonom	
Doprinosi unapređenju društveno-ekonomskog ambijenta	

Usklađenost sa zahtjevima utvrđenim članom 6 Odluke o izradi kapitalnog projekta	Da/Ne
Izrada projektne dokumentacije i druge dokumentacije prelaze iznos od 100.000 eura	
Višegodišnjim finansiranjem izgradnje stvara dodatni prostor veličine 200 m2 ili više	
Troškovi kupovine objekta ili zemljišta i nabavke opreme prelaze iznos od 200.000 eura	
Troškovi izgradnje objekata javne infrastrukture i objekata komunalne infrastrukture su iznad 400.000 eura	
Troškovi rekonstrukcije i adaptacije postojeće komunalne infrastrukture ili objekata su iznad 500.000 eura	

Bodovanje prema kvalitativnim kriterijumima iz člana 11 Odluke	Ponder	Korektivni	Bodovi
Funkcionalna povezanost sa postojećim kapitalnim projektom	5		
Doprinosi poboljšanju funkcionalnosti postojećih objekata i povećanju kvaliteta pružanja javnih usluga	10		
Doprinosi ravnomjernijem regionalnom razvoju kroz podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave definisanih Zakonom o regionalnom razvoju	10		
Doprinosi zaštiti i valorizaciji kulturne baštine, unapređenju kulturno umjetničkog stvaralaštva i kreativnih industrija, kao i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta	5		
Doprinosi otklanjanju rizika po zdravlje, bezbjednost i imovinu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene	10		
Doprinosi pozitivnom uticaju na životnu sredinu, poboljšanju energetske efikasnosti i smanjenju emisija sa efektom staklene bašte	10		
Podstiče zapošljavanje i smanjenjuje negativna demografska kretanja	10		
Unapređuje usluge u socijalnoj i dječijoj zaštiti kroz obezbjeđenje veće odgovornosti budžetiranja za djecu, doprinosi profesionalnom razvoju mladih ljudi;	5		
Doprinosi većoj rodnoj ravnopravnosti	5		
Za finansiranje projekta obezbijedeni su vanbudžetski izvori (donacije ili sufinansiranje iz budžeta lokalne samouprave)	20		
Efekat uticaja predloženog projekta na budžet	10		
Ukupno:			

OCIJENILI (svojeručni potpis članova Komisije za ocjenjivanje projekata):

predsjednik: _____ zamjenik predsjednika: _____

član: _____ član: _____ član: _____

član: _____ član: _____

8.

Na osnovu člana 19 stav 6 Zakona o igrama na sreću („Sužbeni list CG”, broj 91/25), Ministarstvo finansija donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽEM NAČINU OGLAŠAVANJA IGARA NA SREĆU NA SPOLJNIM
DJELOVIMA PROSTORA ZA IGRE NA SREĆU I SPOLJNJEM IZGLEDU PROSTORA
ZA IGRE NA SREĆU**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način oglašavanja igara na sreću na spoljnim djelovima prostora za igre na sreću, kao i spoljnji izgled prostora za igre na sreću.

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) **prostor za igre na sreću** je objekat ili dio objekta u kojem se priređuju igre na sreću;
- 2) **spoljni dio prostora za igre na sreću** je ukupni vizuelni spoljni izgled objekta odnosno dijela objekta u kojem se priređuju igre na sreću uključujući fasadu (spoljni zid i zastakljeni djelovi) i nadstrešnicu u granicama prostora za igre na sreću, ulaz i pristupni dio ulazu;
- 3) **oglašavanje na spoljnim djelovima prostora za igre na sreću** je svako reklamno sredstvo (oznake, natpisi, reklame, reklamni totemi, panoi, bilbordi, svjetlosni elementi, LED displeji, druge vrste ekrana i druge slične reklame) postavljeno na spoljnom dijelu prostora za igre na sreću;
- 4) **natpis** je vizuelni prikaz koji može da sadrži naziv priređivača igara na sreću;
- 5) **reklamni pano** je vizuelni prikaz koji može da sadrži logo – zaštitni znak priređivača igara na sreću i naziv objekta u kojem se obavlja djelatnost priređivanja igara na sreću;
- 6) **reklamni ekran** je LED ekran, LCD ekran, digitalni bilbord ili drugi svjetlosni uređaj koji emituje svjetlost radi prikaza informacije o identifikaciji priređivača igara na sreću ili objekta priređivača u kojem se obavlja djelatnost priređivanja igra na sreću;
- 7) **promotivna poruka** je tekst, simbol, grafika, zvuk ili animacija koja poziva ili podstiče na igranje igara na sreću.

Član 3

Na spoljnim djelovima prostora za igre na sreću zabranjeno je:

- 1) svako oglašavanje koje sadrži tekst, sliku, zvuk ili svjetlosni efekat kojim se direktno poziva na igranje igara na sreću, odnosno oglašavaju usluge ili pogodnosti u vezi sa uslugama igara na sreću;
- 2) korišćenje animiranih, video ili zvučnih sadržaja i pokretnih uređaja;
- 3) korišćenje promotivnih poruka;
- 4) prikazivanje unutrašnjosti prostora za igre na sreću sa spoljne strane objekta odnosno dijela objekta u kojem se priređuju igre na sreću;
- 5) postavljanje svjetlećih reklama, LED displeja i drugih vrsta ekrana.

Odredba stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana ne primjenjuju se na prostore kazina u hotelima sa pet zvjezdica.

Član 4

Oglašavanje na spoljnim dijelovima objekta za igre na sreću može obuhvatati naziv priređivača igara na sreću, logo - zaštitni znak priređivača igara na sreću i naziv objekta u kojem se obavlja djelatnost priređivanja igara na sreću (kazino, kladionica, automat klub, lutrija).

Naziv priređivača igara na sreću, logo - zaštitni znak priređivača igara na sreću i naziv objekta u kojem se obavlja djelatnost priređivanja igara na sreću ne treba da bude oblikovan tako da sadrži bilo kakve dodatne promotivne poruke koje pozivaju na igru i igranje igara na sreću, uključujući riječi, simbole ili grafičke elemente koji ukazuju na dobitak, sreću, igru ili druge slične motive.

Član 5

Na spoljnim dijelovima prostora za igre na sreću može da bude postavljen samo jedan natpis priređivača igara na sreću koji se po pravilu, postavlja iznad glavnog ulaza u objekat u kojem se priređuju igre na sreću.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, mogu da se postave dva natpisa kada prostor za igre na sreću ima dva ulaza na različito orijentisanim stranama objekta u kojem se nalazi, pri čemu je dozvoljeno postavljanje natpisa i iznad drugog ulaza u prostor za igre na sreću.

Natpis treba da bude izveden u statičkom i neosvijetljenom obliku.

Član 6

Maksimalna dimenzija natpisa priređivača je 90 cm x 60 cm.

Veličina slova u nazivu priređivača igara na sreću ne treba prelaziti 45 cm visine.

Član 7

Spoljni izgled prostora za igre na sreću treba da onemogući uvid u unutrašnjost prostora igre na sreću.

Staklene površine (izlozi, vrata, prozori) treba da budu u potpunosti zatamnjene.

Za zatamljenje staklenih površina može da se koristi neprovidna podloga (mat folija) koja treba da bude u neutralnim bojama.

Član 8

Objekat u kojem se priređuju igre na sreću treba da ima spoljni izgled bez elemenata koji privlače pažnju kroz zvučne ili svjetlosne efekte.

Član 9

Na fasadi objekta za igre na sreću nije dozvoljeno korišćenje sljedećih elemenata i sadržaja:

- 1) fluorescentnih i neonskih boja;
- 2) 3D elemenata;
- 3) neonskih dekoracija i reflektujućih materijala;
- 4) postera, promotivnih poruka i cifara dobitaka;
- 5) drugih sadržaja koji pozivaju na igranje igara na sreću.

Član 10

Na ulaznim vratima treba da bude jasno naznačeno radno vrijeme i oznaka zabrane pristupa licima mlađim od 18 godina.

Na ulazu i pristupnom dijelu objekta nije dozvoljeno:

- 1) postavljanje mobilnih reklamnih jedinica (reklamni totemi);

- 2) prisustvo maskota, promotera i promotivnog materijala;
- 3) upotreba zvučnih efekata ili bilo kojih uređaja za animaciju prolaznika.

Član 11

Nadstrešnica iznad ulaza ne treba da ima svjetlosne efekte, niti biti nosilac promotivnih poruka.

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14/2-03-040/25-43554/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
mr **Novica Vuković**, s.r.

9.

Na osnovu člana 10 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list CG”, broj 89/25), Ministarstvo finansija donijelo je

**PRAVILNIK
O PRAVILIMA I USLOVIMA ZA DODJELU POMOĆI MALE VRIJEDNOSTI (DE MINIS POMOĆ)**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se pravila i uslovi za dodjelu pomoći male vrijednosti, uključujući i pomoć male vrijednosti za usluge od opšteg ekonomskog interesa.

Član 2

Pravila i uslovi za dodjelu pomoći male vrijednosti, uključujući i pomoć male vrijednosti za usluge od opšteg ekonomskog interesa data su u Prilogu 1 i 2.

Član 3

Prije dodjele pomoći male vrijednosti, odnosno pomoći male vrijednosti za usluge od opšteg ekonomskog interesa, korisnik pomoći popunjava izjavu o primljenoj pomoći male vrijednosti koja je data u Prilogu 3, kojom potvrđuje da ukupan iznos primljene pomoći ne prelazi maksimalno dozvoljeni iznos.

Po dodjeli pomoći male vrijednosti, odnosno pomoći male vrijednosti za usluge od opšteg ekonomskog interesa, davalac pomoći izdaje potvrdu o dodijeljenoj pomoći male vrijednosti, odnosno pomoći male vrijednosti za usluge od opšteg ekonomskog interesa, koja je data u Prilogu 4.

Član 4

Prilozi 1 do 4 su sastvani dio ovog pravilnika.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14/2-03-040/25-44091/4

Podgorica, 30. decembra 2025. godine

Ministar,
mr Novica Vuković, s.r.

PREVOD

**REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2023/2831 od 13. decembra 2023. godine
o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć**

(Tekst značajan za EEP)

EVROPSKA KOMISIJA,

Uzimajući u obzir Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, a posebno njegov član 108 stav 4, uzimajući u obzir Regulativu Savjeta (EU) 2015/1588 od 13. jula 2015. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije horizontalne državne pomoći

¹, a posebno njen član 2 stav 1, nakon konsultacija sa Savjetodavnim odborom za državnu pomoć, s obzirom da:

- (1) Državno finansiranje koje ispunjava kriterijume navedene u članu 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije predstavlja državnu pomoć i mora se prijaviti Komisiji u skladu sa članom 108 stav 3 Ugovora. Međutim, u skladu sa članom 109 Ugovora, Savjet može odrediti određene kategorije pomoći koje su izuzete od ove obaveze prijavljivanja. U skladu sa članom 108 stav 4 Ugovora, Komisija može donijeti propise koji se odnose na te kategorije državne pomoći. U Regulativi (EU) 2015/1588 Savjet je odlučio, u skladu sa članom 109 Ugovora, da *de minimis* pomoć (tj. pomoć dodijeljena istom privrednom društvu za određeni vremenski period koji ne prelazi određeni fiksni iznos) može biti jedna od tih kategorija. Na osnovu toga se smatra da *de minimis* pomoć ne ispunjava sve kriterijume utvrđene članom 107 stav 1 Ugovora i stoga ne podliježe postupku prijave.
- (2) Komisija je u brojnim odlukama razjasnila pojam pomoći u smislu člana 107 stav 1 Ugovora. Komisija je takođe iznijela svoju politiku u pogledu gornje granice *de minimis* pomoći ispod koje se može smatrati da se član 107 stav 1 Ugovora ne primjenjuje. Prvo je to učinila u svom obavještenju o pravilu *de minimis* za državnu pomoć², a zatim u Regulativama Komisije (EC) br. 69/2001³, (EC) br. 1998/2006⁴ i (EU) br. 1407/2013⁵. Ova Regulativa zamjenjuje Regulativu (EU) br. 1407/2013 nakon njenog isteka.
- (3) Uzimajući u obzir iskustva stečena u primjeni Regulative (EU) br. 1407/2013, prikladno je povećati gornju granicu *de minimis* pomoći koju jedno privredno društvo može dobiti po državi članici u bilo kom trogodišnjem periodu na 300 000 EUR. Ova gornja granica odražava inflaciju koja se pojavila od stupanja na snagu Regulative (EU) br. 1407/2013 i procijenjena kretanja tokom perioda važenja ove Regulative. Ova gornja granica je neophodna kako bi se osiguralo da

¹ SL L 248, 24.9.2015, str. 1.

² Obavještenje Komisije o pravilu *de minimis* za državnu pomoć (SL C 68, 06.03.1996, str. 9).

³ Regulativa Komisije (EC) br. 69/2001 od 12. januara 2001. godine o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora EZ o *de minimis* pomoći (SL L 10, 13.01.2001., str. 30).

⁴ Regulativa Komisije (EC) br. 1998/2006 od 15. decembra 2006. godine o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o *de minimis* pomoći (SL L 379, 28.12.2006., str. 5).

⁵ Regulativa Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć (SL L 352, 24.12.2013., str. 1).

se za svaku mjeru obuhvaćenu ovom Regulativom može smatrati da ne utiče na trgovinu između država članicama i da ne narušava odnosno ne prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju.

- (4) Za potrebe pravila o konkurenciji utvrđenih Ugovorom, privredno društvo je svaki subjekt, bilo da je riječ o fizičkom ili pravnom licu, koje se bavi privrednom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni status i način finansiranja⁶. Sud pravde Evropske unije pojasnio je da se subjekt “koji posjeduje kontrolni udio u kompaniji” i koji “stvarno vrši tu kontrolu tako što se direktno ili indirektno uključuje u njeno upravljanje”, mora smatrati da učestvuje u privrednoj djelatnosti tog društva. Dakle, takav subjekt se mora smatrati privrednim društvom u smislu člana 107 stav 1 Ugovora⁷. Sud pravde je odlučio da svi subjekti koji su pod kontrolom (na pravnoj ili *de facto* osnovi) od strane istog subjekta, trebaju posmatrati kao jedno privredno društvo⁸.
- (5) Radi pravne sigurnosti, a u cilju smanjenja administrativnog opterećenja, ova Regulativa treba da obezbijedi jasnu i sveobuhvatnu listu kriterijuma za određivanje slučajeva u kojima dva ili više preduzeća u istoj državi članici treba smatrati kao jedno privredno društvo. Komisija je među utvrđenim kriterijumima za definisanje “povezanih preduzeća” u okviru definicije “malih i srednjih preduzeća” (MSP) u preporuci Komisije 2003/361/EC⁹ i Prilogu I Regulative Komisije (EU) br. 651/2014¹⁰ odabrala one koji su prikladni za potrebe ove Regulative. Kriterijumi bi trebalo da se primjenjuju, s obzirom na područje primjene ove Regulative, kako za MSP tako i za velika privredna društva i trebalo bi da obezbijede da se grupa povezanih preduzeća smatra jednim istim preduzećem u svrhu primjene pravila *de minimis*. Međutim, preduzeća koja nisu u međusobnom odnosu, osim što svako od njih ima direktnu vezu sa istim javnim organom ili organima, ne bi trebalo smatrati povezanim preduzećima. Stoga treba uzeti u obzir specifičnu situaciju preduzeća koja kontroliše isti javni organ ili organi, gdje preduzeća mogu imati nezavisno pravo odlučivanja.
- (6) S obzirom na posebna pravila koja važe u sektorima primarne proizvodnje (posebno primarna proizvodnja poljoprivrednih proizvoda i primarna proizvodnja proizvoda ribarstva i akvakulture) i s obzirom na rizik da bi iznosi pomoći koji su ispod gornje granice utvrđene ovom Regulativom, ipak mogli ispunjavati kriterijume definisane u članu 107 stav 1 Ugovora, ova Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na te sektore.
- (7) S obzirom na sličnosti između prerade i prometa poljoprivrednih i nepoljoprivrednih proizvoda ova Regulativa treba da se primjenjuje na preradu i promet poljoprivrednih proizvoda, ako su određeni uslovi ispunjeni. Aktivnosti koje se obavljaju na poljoprivrednim gazdinstvima, neophodne za pripremu proizvoda za prvu prodaju (npr. žetva; rezanje i vršidba žitarica; ili pakovanje jaja) ili prvu prodaju preprodavcima ili prerađivačima, ne treba smatrati preradom i prometom u tom pogledu, pa se ova Regulativa stoga ne bi trebala primjenjivati na ove aktivnosti.
- (8) Isto tako, s obzirom na prirodu djelatnosti u preradi i prometu proizvoda ribarstva i akvakulture i sličnosti između ovih aktivnosti i drugih aktivnosti prerade i prometa, ova Regulativa treba da se primjenjuje na privredna društva koja se bave preradom i prometom proizvoda ribarstva i

⁶ Presuda Suda pravde od 10. januara 2006. godine, *Ministero dell'Economia e delle Finanze v Cassa di Risparmio di Firenze and Others*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, stav 107

⁷ Ibid, st. 112 i 113.

⁸ Presuda Suda pravde od 13. juna 2002. godine, *Holandija protiv Komisije* C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

⁹ Preporuka Komisije 2003/361/EC od 06. maja 2003. godine o definiciji mikro, malih i srednjih preduzeća (SL L 124, 20.05.2003., str. 36).

¹⁰ Regulativa Komisije (EU) 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći usklađenih sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora (SL L 187, 26.6.2014, str. 1)

akvakulture ako su ispunjeni određeni uslovi. Ni aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima, ni aktivnosti na brodu, neophodne za pripremu životinja ili biljaka za prvu prodaju (uključujući rezanje, filetiranje ili zamrzavanje), niti prva prodaja preprodavcima ili prerađivačima, ne treba da se smatra preradom ili prometom u tom pogledu, pa se s toga, ova Regulativa ne odnosi na te aktivnosti.

- (9) Sud pravde Evropske unije odredio je da su, nakon što Unija donese propise o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta u datom sektoru poljoprivrede, države članice dužne da se uzdrže od preduzimanja bilo kakvih mjera koje bi je mogle narušiti ili stvoriti izuzetke od toga¹¹. Iz tog razloga, ova Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć za iznose utvrđene na osnovu cijena ili količina proizvoda kupljenih ili stavljenih u promet u sektoru poljoprivrede. Takođe, Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć u vezi sa obavezom dijeljenja pomoći sa primarnim poljoprivrednim proizvođačima. Ovi principi se takođe primjenjuju na sektor ribarstva i akvakulture.
- (10) Ova Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na izveznu pomoć ili pomoć koja je uslovljena korišćenjem domaćih roba ili usluga u odnosu na uvozne. Konkretno, ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć kojima se finansira uspostavljanje i rad distributivne mreže u drugim državama članicama ili trećim zemljama. Sud pravde Evropske unije je odlučio da Regulativa (EU) br. 1998/2006 „ne isključuje svaku pomoć koja bi mogla da utiče na izvoz, već samo one pomoći, koje po svom obliku imaju direktnu svrhu da pomognu u promovisanju prodaje u drugoj državi“ i da „pomoć ulaganju, pod uslovom da njen oblik i iznos nisu ni na koji način uslovljeni količinom izvezenih proizvoda, ne spada u „pomoć za djelatnosti usmjerene ka izvozu“ u smislu člana 1 stav 1 tačka (d) Regulative (EU) br. 1998/2006 i stoga ne priprada području primjene te odredbe, čak i ako tako podržane investicije omogućavaju razvoj proizvoda namijenjenih izvozu“¹². Pomoć za pokrivanje troškova učešća na sajmovima, troškova istraživanja ili konsultantskih usluga potrebnih za lansiranje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, generalno ne predstavljaju izveznu pomoć.
- (11) Trogodišnji period koje se uzima u obzir za potrebe ove Regulative trebalo bi ocjenjivati periodično. Pri svakoj novoj dodjeli *de minimis* pomoći, potrebno je uzeti u obzir ukupan iznos *de minimis* pomoći dodjeljenih u prethodne tri godine.
- (12) Ako privredno društvo posluje u jednom od sektora koji su isključeni iz područja primjene ove Regulative, a djeluje i u drugim sektorima ili obavlja druge djelatnosti, ova Regulativa bi trebalo da se primjenjuje i na te druge sektore ili djelatnosti, pod uslovom da predmetna država članica osigura odgovarajućim sredstvima, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u isključenim sektorima ne ostvaruju korist od *de minimis* pomoći. Isti princip treba primjenjivati kada privredno društvo djeluje u sektoru na koji se primjenjuju niže gornje granice *de minimis* pomoći. Ako privredna društva ne mogu da obezbijede da aktivnosti u sektorima, na koje se primjenjuju niže gornje granice *de minimis* pomoći, ostvaruju korist od *de minimis* pomoći samo do tih nižih gornjih granica, onda na sve djelatnosti privrednog društva treba da primjenjivati najnižu gornju granicu.

¹¹ Presuda Suda pravde od 12. decembra 2002. godine, *Francuska/Komisije*, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, stav 31.

¹² Predusa Suda pravde od 28. februara 2018. godine, *ZPT AD/Narodnog sabora Republike Bugarske i drugi*, C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, stav 55 i 56.

- (13) Trebalo bi utvrditi pravila kako bi se osiguralo da nije moguće zaobići maksimalne intezitete pomoći utvrđene u relevantnim propisima o državnoj pomoći ili odlukama Komisije o državnoj pomoći. Takođe bi trebalo uspostaviti i jasna pravila o kumulaciji.
- (14) Ova Regiativa ne isključuje mogućnost da se neka mjera ne smatra državnom pomoći u smislu člana 107 stav 1 Ugovora, na osnovu razloga koji nisu navedeni u ovoj Regiativi, na primjer, kada je mjera u skladu sa principom operatora tržišne ekonomije ili ako mjera ne uključuje transfer državnih sredstava. Konkretno, finansiranje Unije kojim centralno upravlja Komisija, a koje nije direktno ili indirektno pod kontrolom države članice, ne predstavlja državnu pomoć i ne bi trebalo da se uzima u obzir pri utvrđivanju da li je prekoračena gornja granica propisana ovom Regiativom.
- (15) Ova Regiativa ne obuhvata sve situacije u kojima neka mjera ne može imati nikakav uticaj na trgovinu između država članica i ne može narušiti ili prijetiti da naruši tržišnu konkurenciju. Mogu postojati situacije u kojima korisnik isporučuje robu ili usluge na ograničenom području (na primjer u ostrvskom regionu ili najudaljenijem regionu) unutar države članice i da je malo vjerovatno da će taj korisnik privući kupce iz drugih zemalja država članica i da se nije moglo predvidjeti da će ta mjera imati više od marginalnog efekta na uslove za prekogranično ulaganje ili osnivanje. Takve mjere treba procijeniti od slučaja do slučaja.
- (16) Radi transparentnosti, ravnopravnosti i efikasnog praćenja, ova Regiativa bi trebalo da se primjenjuje samo na *de minimis* pomoć za koju je moguće unaprijed (*ex ante*) izračunati precizan bruto ekvivalent pomoći bez potrebe da se vrši procjena rizika („transparentna *de minimis* pomoć“). Takav precizan obračun može se, na primjer, izvršiti za bespovratna sredstva, subvencije kamatne stope, ograničene poreske olakšice ili druge instrumente u okviru kojih je određena gornja granica kojom se osigurava da se ne prekorači odgovarajuća gornja granica. Određivanje gornje granice znači da sve dok tačan iznos pomoći nije poznat, država članica mora da pretpostavi da je iznos pomoći jednak gornjoj granici za mjere kako bi se osiguralo da nekoliko mjera pomoći koje se zajedno preduzimaju ne prelaze gornju granicu utvrđenu u ovoj Regiativi i da se primjenjuju pravila o kumulaciji.
- (17) Radi transparentnosti, ravnopravnosti i pravilne primjene gornje granice *de minimis* pomoći, sve države članice treba da primjenjuju istu metodu za obračun ukupnog iznosa dodijeljene pomoći. Da bi se olakšao obračun, iznosi pomoći koji nisu u obliku gotovinskih bespovratnih sredstava, treba izraziti u njihovom bruto ekvivalentu pomoći. Pri izračunavanju bruto ekvivalenta pomoći za transparentne vrste pomoći, koje nisu bespovratna sredstva i pomoći koje se isplaćuju u više rata, moraju se koristiti tržišne kamatne stope koje su važeće u trenutku dodjele ove pomoći. Da bi se olakšala jedinstvena, transparentna i jednostavna primjena pravila za državnu pomoć, tržišne kamatne stope za potrebe ove Regiative treba da budu referentne kamatne stope utvrđene u skladu sa Saopštenjem Komisije o reviziji metode za određivanje referentnih i diskontnih kamatnih stopa¹³.
- (18) Pomoć u obliku zajmova, uključujući *de minimis* pomoć za finansiranje rizika u obliku zajmova, treba smatrati transparentnom *de minimis* pomoći ako se bruto ekvivalent pomoći obračunava na osnovu tržišnih kamatnih stopa koje su važeće u trenutku dodjele pomoći. Da bi se pojednostavio tretman malih kratkoročnih zajmova, neophodno je postaviti jasno pravilo koje je lako primjeniti i koje uzima u obzir i iznos zajma i njegovo trajanje. Zajmovi koji su obezbijeđeni kolateralom koji pokriva najmanje 50% njihovog iznosa i koji ne prelazi 1 500 000

¹³ Saopštenje Komisije o reviziji metode za određivanje reference i diskontne stope (SL C 14, 19.01.2008.,str.6).

EUR i rok trajanja od 5 godina ili 750 000 EUR i trajanje od 10 godina, mogu se smatrati da imaju bruto ekvivalent pomoći koji ne prelazi gornju granicu *de minimis* pomoći. Navedeno se zasniva na iskustvu Komisije i odražava inflaciju koja je nastupila od stupanja na snagu Regulative (EU) br. 1407/2013 i procjenjeni razvoj inflacije tokom perioda primjene ove Regulative. S obzirom na poteškoće u određivanju bruto ekvivalenta bespovratnih sredstava za pomoć dodijeljenu privrednim društvima koja možda neće biti u mogućnosti da otplate zajam (na primjer, zato što je privredno društvo predmet kolektivnog stečajnog postupka ili zato što ispunjava kriterijume nacionalnog prava za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca), ovo pravilo ne bi trebalo da se primjenjuje na takva privredna društva.

- (19) Pomoć koja se sastoji od dokapitalizacija, ne bi trebalo smatrati transparentnom *de minimis* pomoći, osim u slučajevima kada ukupan iznos javne dokapitalizacije ne prelazi gornju granicu *de minimis* pomoći. Pomoć koja se sastoji od mjera finansiranja rizika u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja, kako je navedeno u novim Smjernicama za finansiranje rizika¹⁴, ne bi trebalo smatrati transparentnom *de minimis* pomoći, osim ako predmetna mjera obezbjeđuje kapital koji ne prelazi gornju granicu *de minimis* pomoći.
- (20) Pomoć u obliku garancija, uključujući *de minimis* pomoć za finansiranje rizika u obliku garancija, treba smatrati transparentnim ako se bruto ekvivalent pomoći izračunava na osnovu minimalnih premija utvrđenih u obavještenju Komisije za predmetnu vrstu privrednog društva¹⁵. Ova Regulativa bi trebalo da utvrdi jasna pravila koja uzimaju u obzir iznos zajma za koji se izdaje garancija i njegovo trajanje. Postavljanje jasnih pravila trebalo bi da pomogne u pojednostavljivanju postupka sa kratkoročnim garancijama koje obezbjeđuju do 80% relativno malog zajma, pri čemu gubitke srazmjerno i na isti način snose zajmodavac i jemac, a neto prihod od naplate zajma iz garancija koje je obezbjedio zajmoprimac srazmjerno smanjuju gubitke koje snose zajmodavac i jemac. Ovo pravilo ne bi trebalo da se primjenjuje na garancije za odgovarajuće nekreditne transakcije, kao što su garancije za kapitalne transakcije. Na osnovu iskustva Komisije i s obzirom na inflaciju koja je nastala nakon stupanja na snagu Regulative Komisije (EU) br. 1407/2013 i procijenjenog kretanja inflacije tokom perioda važenja ove Regulative, trebalo bi smatrati da garancija ima bruto ekvivalent pomoći koja ne prelazi gornju granicu za *de minimis* pomoć, kada: (i) garancija ne prelazi 80% zajma; (ii) garantni iznos ne prelazi 2 250 000 EUR; (iii) trajanje garancije ne prelazi pet godina. Isto važi kada: (i) garancija ne prelazi 80% zajma; (ii) garantni iznos ne prelazi 1 125 000 EUR; (iii) trajanje garancije ne prelazi deset godina.
- (21) Pored toga, države članice mogu za obračunavanje bruto ekvivalenta pomoći garancijama koristiti metodologiju koja je prijavljena Komisiji, u skladu sa nekim drugim Regulativama Komisije iz oblasti državne pomoći koja se primjenjivala u tom trenutku i koju Komisija smatra usklađenom sa Obavještenjem o garancijama¹⁶ ili bilo kojim drugim naknadnim obavještenjem. Države članice to mogu učiniti samo ako se usvojena metodologija izričito odnosi na vrstu garancije i vrstu transakcije koja je dovela do nje kao dio primjene ove Regulative.
- (22) Kada se *de minimis* pomoć pruža preko finansijskih posrednika, države članice treba da obezbjede da oni ne primaju nikakvu državnu pomoć. Ovo se može postići, na primjer: (i)

¹⁴ Saopštenje Komisije – Smjernice o državnoj pomoći za podsticanje ulaganja za finansiranje rizika (SL C 508, 16.12.2021., str.1).

¹⁵ Na primjer, Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o EZ na državnu pomoć u obliku garancija (SL C155, 20.06.2008., str.10).

¹⁶ Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o EZ na državnu pomoć u obliku garancije (SL C 155, 20.06.2008., str.10).

zahtjevanjem od finansijskih posrednika koji imaju koristi od državne garancije, da plate premiju u skladu sa tržišnim uslovima ili (ii) potpunim prenošenjem bilo koje koristi na krajnje korisnike, ili (iii) poštovanjem gornje granice *de minimis* pomoći i drugih uslova iz ove Regulative na nivou posrednika. U cilju pojednostavljenja tretmana finansijskih posrednika koji sprovedu šeme *de minimis* pomoći, kada se države članice oslanjaju na opciju (iii), ova Regulativa treba da obezbjedi jasno i lako primjenljivo pravilo koje uzima u obzir ukupan iznos zajmova uključujući *de minimis* pomoć koju dodjeljuje finansijski posrednik tokom perioda od tri godine. Na osnovu iskustva Komisije može se smatrati da finansijski posrednici koji odobravaju *de minimis* zajmove pokrivenne garancijama i primjenjuju mehanizam za prenos koristi sadržane u garanciji na krajnje korisnike, dobijaju bruto ekvivalent pomoći koji ne prelazi gornju granicu *de minimis*, ako je ukupan iznos portfelja *de minimis* zajma pokrivenog garancijom manji od 10 miliona EUR ili ako je ukupan iznos portfelja *de minimis* zajma pokrivenog garancijom manji od 40 miliona EUR i sastoji se od pojedinačnih *de minimis* zajmova u iznosu ispod 100 000 EUR, pod uslovom da je *de minimis* šema dostupna pod jednakim uslovima za sve finansijske posrednike koji posluju u predmetnoj državi članici.

- (23) Nakon što dobije obavještenje od države članice, Komisija bi trebala da provjeri da li mjera koja se ne sastoji od bespovrtanih sredstava, zajma, garancija, dokapitalizacije ili mjera za finansiranje rizika u obliku vlasničkih ili kvazi-vlasničkih ulaganja, ograničenih poreskih olakšica, ili drugih instrumenata koji predviđaju ograničenje, dovodi do bruto ekvivalenta pomoći koji ne prelazi gornju granicu *de minimis* i stoga bi mogla biti uključena u područje primjene ove Regulative.
- (24) Komisija je dužna da obezbjedi da se pravila o državnoj pomoći poštuju i da su u skladu sa principom lojalne saradnje utvrđenim u članu 4 stav 3 Ugovora o Evropskoj uniji. Države članice bi trebalo da olakšaju ispunjenje ovoga zadatka tako što će uspostaviti neophodne instrumente kako bi osigurale da ukupan iznos *de minimis* pomoći, dodjeljen jednom privrednom društvu, prema pravilu *de minimis*, ne prelazi ukupno dozvoljenu gornju granicu. Države članice bi trebalo da prate dodjeljenu pomoć kako bi osigurale da se gornja granica, utvrđena ovom Regulativom, ne prekorači i da se pošuju pravila o kumulaciji. Kako bi ispunile ovu obavezu, države članice bi trebalo da dostave potpune informacije o dodijeljenoj *de minimis* pomoći u centralnom registru na nacionalnom nivou ili nivou Unije, najkasnije do 01. januara 2026. godine, i provjere da li svaka nova dodjela pomoći ne prelazi gornju granicu utvrđenu ovom Regulativom. Centralni registar će pomoći da se smanji administrativno opterećenje za privredna društva. Prema ovoj Regulativi, privredna društva više neće biti u obavezi da prate i prijavljuju sve druge primljene *de minimis* pomoći nakon što će centralni registar obuhvatati podatke za period od tri godine. Za potrebe ove Regulative, kontrola usklađenosti sa gornjom granicom utvrđenom u ovoj Regulativi će se u principu se zasnivati na informacijama iz centralnog registra.
- (25) Svaka država članica može uspostaviti nacionalni centralni registar. Postojeći nacionalni centralni registri koji ispunjavaju uslove propisane ovom Regulativom mogu nastaviti da se koriste. Komisija će uspostaviti centralni registar na nivou Unije koji države članice mogu da upotrebljavaju od 01. januara 2026.
- (26) S obzirom na to da administrativno opterećenje i regulatorne prepreke predstavljaju problem većini MSP-a i da Komisija nastoji da smanji opterećenje koje proizilazi iz zahtjeva za

izvještavanje¹⁷ za 25%, svaki centralni registar trebalo bi uspostaviti na način da se smanji administrativno opterećenje. Dobre administrativne prakse, kao što su one navedene u Regulativi o jedinstvenoj digitalnoj platformi¹⁸ mogu se koristiti kao referenca za uspostavljanje i rad centralnog registra na nivou Unije i nacionalnih centralnih registara.

- (27) Pravila o transparentnosti imaju za cilj da osiguraju bolju usklađenost, veću odgovornost, uzajamnu provjeru i na kraju efikasniju javnu potrošnju. Objavljivanje imena korisnika pomoći u centralnom registru služi legitimnom interesu u transparentnom pružanju informacija javnosti o korišćenju sredstava država članica. Time se ne ulazi neopravdano u pravo korisnika na zaštitu njihovih ličnih podataka sve dok je objava ličnih podataka u centralnom registru u skladu sa pravilima Unije o zaštiti podataka¹⁹. Države članice trebale bi da imaju mogućnost pseudominimizacije određenih unosa kada je to neophodno radi usklađivanja sa pravila Unije o zaštiti podataka.
- (28) Ovom Regulativom treba da se utvrdi skup uslova prema kojima se za svaku mjeru u okviru ove Regulative može smatrati da nema nikakvog uticaja na trgovinu između država članica i da ne narušava ili prijeti narušavanjem konkurencije. Iz tog razloga, ova Regulativa trebalo bi da se primjenjuje i na pomoć dodjeljenu prije njenog stupanja na snagu ako su ispunjeni svi uslovi navedeni u njoj. Slično tome, pomoć koja je u skladu s kriterijumima iz Regulative (EU) br. 1407/2013 odobrena između 01. januara 2014. godine i 31. decembra 2023. godine, treba smatrati izuzetim od obaveze obavještanja prema članu 108 stav 3 Ugovora.
- (29) Uzimajući u obzir učestalost kojom je generalno potrebno revidirati politiku državnih pomoći, period primjene ove Regulative trebalo bi ograničiti.
- (30) Ako period primjene ove Regulative istekne bez produženja, države članice trebalo bi da imaju period prilagođavanja od šest mjeseci za pomoć *de minimis* obuhvaćenu ovom Regulativom,

DONIJELA JE OVU REGULATIVU:

Član 1

Područje primjene

1. Ova Regulativa se primjenjuje na pomoć koje se dodjeljuje privrednim društvima u svim sektorima, osim na:
 - (a) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave primarnom proizvodnjom proizvoda ribarstva i akvakulture;
 - (b) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave preradom i prometom proizvoda ribarstva i akvakulture, gdje je iznos pomoći utvrđen na osnovu cijene ili količine proizvoda kupljenih ili stavljenih na tržište;

¹⁷ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona, „Paket pomoći za MSP-a, COM (2023) 535 final.

¹⁸ Regulativa (EU) 2018/1724 Evropskog parlamenta i Savjeta od 02. oktobra 2018. godine o uspostavljanju jedinstvene digitalne platforme za obezbjeđivanje pristupa informacijama, procedurama i pomoći i usluge rješavanja problema i izmjene i dopune Regulative (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018. str. 1).

¹⁹ Regulativa (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u vezi sa obradom ličnih podataka i u vezi sa slobodnim kretanja takvih podataka, i stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (Opšta regulativa o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2018., str.1); Regulativa (EU) 2018/1725 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o zaštiti fizičkih lica u pogledu obrade ličnih podataka od strane institucija, organa, kancelarija i agencija Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka, i stavljanju van snage Regulative (EC) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EC (SL L 295, 21.11.2018., str. 39).

- (c) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda;
 - (d) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave preradom i prometom poljoprivrednih proizvoda, u jednom od sljedećih slučajeva:
 - (i) ako se iznos pomoći utvrđuje na osnovu cijene ili količine takvih proizvoda koji se kupuju od primarnih proizvođača ili plasiraju na tržište od strane zainteresovanih privrednih društava;
 - (ii) ako je pomoć uslovljena obavezom da se djelimično ili u potpunosti prenese na primarne proizvođače;
 - (e) pomoći za djelatnosti usmjerene ka izvozu u treće zemlje ili države članice, odnosno pomoći koje su direktno povezane sa izvezenim količinama, sa uspostavljanjem i funkcionisanjem distributivne mreže ili sa drugim tekućim troškovima povezanim sa izvoznom djelatnošću;
 - (f) pomoći koje su uslovljene upotrebom domaćih dobara i usluga umjesto uvoznih dobara i usluga.
2. Ako privredno društvo djeluje u sektorima navedenim u stavu 1 tačke (a), (b), (c) ili (d), i u jednom ili više sektora ili obavlja druge djelatnosti koje su obuhvaćene područjem primjene ove Regulative, ova Regulativa će se primjenjivati na pomoć dodjeljenu tim sektorima ili djelatnostima, pod uslovom da predmetna država članica osigura, na odgovarajući način, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u sektorima koji su isključeni iz područja primjene ove Regulative ne ostvaruju korist od *de minimis* pomoći dodjeljene u skladu sa ovom Regulativom.

Član 2

Definicije

1. Za potrebe ove Regulative primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „poljoprivredni proizvodi“ označavaju proizvode navedene u Prilogu I Ugovora, osim proizvoda ribarstva i akvakulture koji spadaju u područje primjene Regulative (EU) br.1379/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta²⁰;
 - (b) „primarna poljoprivredna proizvodnja“ označava proizvodnju plodova zemlje i stočnih proizvoda, navedenih u Prilogu I Ugovora, bez obavljanja bilo kakvih dodatnih radnji kojima bi se promjenila priroda tih proizvoda;
 - (c) „prerada poljoprivrednih proizvoda“ označava svaku operacija na poljoprivrednom proizvodu od kojeg se takođe dobija poljoprivredni proizvod, osim aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima neophodne za pripremu životinjskog ili biljnog proizvoda za njegovu prvu prodaju;
 - (d) „promet poljoprivrednih proizvoda“ označava držanje ili izlaganje poljoprivrednog proizvoda u svrhu prodaje, ponude za prodaju, isporuku ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prve prodaje od strane primarnog proizvođača preprodavca ili prerađivača, kao i sve pripremne aktivnosti proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja od strane primarnog proizvođača krajnjim potrošačima smatra se prometom poljoprivrednih proizvoda ako se odvija u posebnim prostorijama namjenjenim za ovu svrhu;

²⁰ Regulativa (EU) br. 1379/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2013. godine o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, kojom se mijenjaju i dopunjuju Regulative Savjeta (EC) br. 1184/2006 i (EC) br. 1224/2009 i stavlja van snage Regulative Savjeta (EC) br.104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str.1).

- (e) „proizvodi ribarstva i akvakulture“ označavaju proizvode definisane u članu 5 tačke (a) i (b) Regulative (EU) br. 1379/2013;
- (f) „primarna proizvodnja proizvoda ribarstva i akvakulture“ označava sve aktivnosti koje se odnose na ribolov, uzgoj ili uzgoj vodenih organizama, kao i aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima ili na brodu, neophodne za pripremu životinja ili biljaka za prvu prodaju, uključujući rezanje, filtriranje ili zamrzavanje, i prva prodaja preprodavcima ili prerađivačima;
- (g) „prerada i promet proizvoda ribarstva i akvakulture“ označava sve radnje, uključujući rukovanje, obradu i preradu, koje se obavljaju nakon iskrcavanja ili sakupljanja u slučaju akvakulture) i čiji je rezultat prerađen proizvod, kao i njegova distribucija;
- (h) „finansijski posrednik“ označava svaku finansijsku instituciju, bez obzira na njen oblik i vlasništvo, koja posluje s ciljem ostvarivanja dobiti; smatra se da javne razvojne banke ili institucije nisu obuhvaćene ovom definicijom, ako djeluju kao davaoci pomoći i ako ne postiji unakrsno subvencionisanja aktivnosti koje se preduzimaju na vlastiti rizik i za vlastiti račun.

2. Za potrebe ove Regulative pojam „jedno privredno društvo“ označava sva preduzeća koja imaju najmanje jedan od sljedećih međusobnih odnosa:

- (a) jedno preduzeće ima većinu glasačkih prava akcionara ili članova u drugom preduzeću;
- (b) jedno preduzeće ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa drugog preduzeća;
- (c) jedno preduzeće ima pravo da vrši dominantan uticaj nad drugim preduzećem na osnovu ugovora zaključenog sa tim preduzećem ili u skladu sa odredbama njegovog osnivačkog akta ili statuta;
- (d) jedno preduzeće, koje je akcionar ili član u drugom preduzeću, samostalno kontroliše, u skladu sa sporazumom sa ostalim akcionarima ili članovima tog preduzeća, većinu prava glasa akcionara ili članova u tom preduzeću.

Preduzeća koja imaju bilo koji od odnosa navedenih u tačkama od (a) do (d), preko jednog ili više drugih preduzeća, takođe se smatraju jednim privrednim društvom.

Član 3

De minimis pomoć

1. Ako mjere pomoći ispunjavaju uslove propisane ovom Regulativom, smatra se da ne ispunjavaju sve kriterijume navedene u članu 107 stav 1 od Ugovora, pa se samim tim izuzimaju od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora.
2. Ukupan iznos *de minimis* pomoći koja se po državi članici dodjeljuje jednom privrednom društvu ne smije da prelazi 300 000 EUR tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine.
3. *De minimis* pomoć smatra se dodjeljenom u trenutku kada privredno društvo, u skladu sa odgovarajućim nacionalnim pravnim poretkom stekne zakonsko pravo na primanje pomoći, nezavisno od datuma isplate *de minimis* pomoći privrednom društvu.
4. Gornja granica utvrđena u stavu 2 primjenjuje se bez obzira na oblik *de minimis* pomoći ili na cilj koji se namjerava postići, kao i nezavisno od toga finansira li se pomoć koju dodjeljuje država članica u potpunosti ili djelimično iz sredstava koja su porijeklom iz Unije.
5. Za potrebe gornje granice utvrđene u stavu 2, pomoć se izražava kao bespovratna novčana sredstva. Svi iznosi koji se primjenjuju moraju biti u bruto iznosima tj. iznosi prije bilo kakvog

odbitka poreza ili drugih dažbina. Ako se pomoć ne dodjeljuje u obliku bespovratnih sredstava, iznos pomoći jednak je bruto ekvivalentu pomoći.

6. Pomoć koja se isplaćuje u više rata, diskontuje se na vrijednost pomoći u trenutku njene dodjele. Kamatna stopa koja se primjenjuje pri diskontovanju je diskontna kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele.
7. Ako bi se dodjelom nove *de minimis* pomoći mogla preći odgovarajuća gornja granica iz stava 2, ni jedna od tih novih pomoći ne može imati koristi od ove Regulative.
8. U slučaju spajanja ili preuzimanja, pri utvrđivanju prelazi li se odgovarajuća gornja granica utvrđena u stavu 2, bilo kojom novom *de minimis* pomoći koja se dodjeljuje novom privrednom društvu ili privrednom društvu koje preuzima drugo privredno društvo, u obzir se uzimaju sve prethodne *de minimis* pomoći dodjeljene bilo kome od privrednih društava uključenih u postupak spajanja. *De minimis* pomoći koje su zakonito dodjeljene prije spajanja ili preuzimanja i dalje ostaju zakonite.
9. Ako se jedno privredno društvo podijeli na dva ili više posebnih privrednih društava, *de minimis* pomoć dodijeljena prije podjele, dodjeljuje se privrednom društvu koje je od nje ostvarilo korist, što je načelno privredno društvo koje je preuzelo djelatnosti za koje je korišćena *de minimis* pomoć. Ako takva raspodjela nije moguća, *de minimis* pomoć dodjeljuje se srazmjerno, na osnovu knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog kapitala novih privrednih društava na datum stupanja na snagu podjele.

Član 4

Obračun bruto ekvivalenta pomoći

1. Ova Regulative se primjenjuje samo na pomoć za koju je moguće prethodno tačno izračunati bruto ekvivalent pomoći (*ex ante*) bez potrebe za sprovođenjem procjene rizika („transparentna *de minimis* pomoć“).
2. Pomoć koja se sastoji od bespovratnih sredstava ili subvencionisanih kamatnih stopa smatra se transparentnom *de minimis* pomoći.
3. Pomoć koja se sastoji od zajmova smatra se transparentnim *de minimis* pomoći ako:
 - (a) korisnik nije predmet kolektivnog stečajnog postupka, niti ispunjava kriterijume za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju velikih privrednih društava, korisnik je u poziciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu „B-“; i/ili
 - (b) ako je zajam osiguran kolateralom koji pokriva najmanje 50% zajma i zajam iznosi ili 1 500 000 EUR u periodu od pet godina ili 750 000 EUR u periodu od deset godina; ako je zajam manji od ovih iznosa ili je odobren na period kraći od pet odnosno deset godina, bruto ekvivalent pomoći tog zajma izračunava se kao srazmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene u članu 3 stav 2 ove Regulative; ili
 - (c) bruto ekvivalent pomoći se izračunava na osnovu referentne stope koja se primjenjuje u trenutku dodjele pomoći.
4. Pomoć sadržana u dokapitalizacijama smatra se transparentnom *de minimis* pomoć samo ako ukupan iznos javne dokapitalizacije ne prelazi gornju granicu utvrđenu članom 3 stav 2.

5. Pomoć koja se sastoji od mjera rizičnog finansiranja u obliku vlasničkog ili kvazivlasničkog ulaganja smatraju se transparentnim *de minimis* pomoći samo ako kapital dodjeljen jednom privrednom društvu ne prelazi gornju granicu utvrđenu članom 3 stav 2.
6. Pomoć koja se sastoji od garancija smatraće se transparentnom *de minimis* pomoći ako:
 - (a) korisnik nije predmet kolektivnog stečajnog postupka, niti ispunjava kriterijume za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju velikih privrednih društava, korisnik je u poziciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu „B-“; i/ili
 - (b) garancija ni u jednom trenutku ne prelazi 80% predmetnog zajma, gubitke snose srazmjerno i na isti način zajmodavac i jamac, neto naplaćeni iznosi dobijeni naplatom zajma iz garancije koju je dao zajmoprimac srazmjerno smanjuju gubitke koje snose zajmodavac i jamac, i to ako je garantovani iznos 2 250 000 EUR i trajanje garancije pet godina ili ako je garantovani iznos 1 125 000 EUR i trajanje garancije deset godina; ako je garantovani iznos manji od ovih iznosa ili je garancija obezbijeđena na period kraći od pet godina odnosno deset godina, bruto ekvivalent pomoći te garancije se obračunava kao srazmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene članom 3 stav 2; ili
 - (c) se bruto ekvivalent pomoći izračunava na osnovu minimalne premije osiguranja navedenih u obavještenju Komisije; ili
 - (d) prije implementacije,
 - (i) ako je metodologija upotrijebljena za obračunavanje bruto ekvivalenta pomoći garancije prijavljena Komisiji na osnovu neke druge Regulative Komisije iz područja državne pomoći koja se primjenjivala u tom trenutku i koju je Komisija prihvatila kao usklađenu sa Obavještenjem o garanciji ili bilo kojim drugim naknadnim Obavještenjem; i
 - (ii) ako se ta metodologija isključivo odnosi na vrstu garancije i vrstu osnovne transakcije koje su obuhvaćene područjem primjene ove Regulative.
7. Svaka pomoć koju primi finansijski posrednik koji sprovodi jednu ili više šema *de minimis* pomoći, a koja je pod jednakim uslovima dostupna finansijskim posrednicima, koji posluju u predmetnoj državi članici, smatra se transparentnom *de minimis* pomoći ako:
 - (a) finansijski posrednik ustupa korisnicima prednost, dobijenu kroz državne garancije, obezbjeđivanjem novih kredita korisnicima sa nižim procentom kamatne stope ili nižim kolateralnim zahtjevima, pri čemu ni jedna garancija ne smije prelaziti 80% osnovnog kredita;
 - (b) *de minimis* zajmovi pokriveni garancijom daju se korisnicima koji su na poziciji koja je uporediva sa kreditnim rejtingom od najmanje „B-“, a ukupan iznos takvih kredita:
 - (i) manji je od 10 miliona EUR; ili
 - (ii) manji je od 40 miliona EUR i svaki pojedinačni *de minimis* zajam pokriven garancijom ne prelazi 100 000 EUR.

Ako finansijski posrednik ima *de minimis* zajmove manje od 10 miliona EUR, kako je definisano u tački (b) podtačka i., ili 40 miliona EUR, kako je definisano u tački (b), podtačka ii., bruto ekvivalent pomoći dodijeljen svakom iznosu izračunava se kao odgovarajući dio srazmjernan gornjoj granici utvrđenoj članom 3 stav 2 ove Regulative.

8. Pomoć koja se sastoji od drugih instrumenata smatra se transparentnom *de minimis* pomoći ako je u okviru određenog instrumenta određena gornja granica kojom se osigurava da se ne pređe gornja granica utvrđena članom 3 stav 2 ove Regulative.

Član 5

Kumulacija

1. *De minimis* pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom može se kumulirati sa *de minimis* pomoći dodijeljenom u skladu sa Regulativom Komisije (EU) 2023/2832²¹.
2. *De minimis* pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom može se kumulirati sa *de minimis* pomoći dodijeljenom u skladu sa Regulativama Komisije (EU) br. 1408/2013²² i (EU) br. 717/2014²³ do odgovarajuće gornje granice utvrđene u članu 3 stav 2 ove Regulative.
3. *De minimis* pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom neće se kumulirati sa državnom pomoći u odnosu na iste prihvatljive troškove ili sa državnom pomoći za istu mjeru rizičnog finansiranja ako bi takva kumulacija prelazila najveći relevantni intenzitet pomoći ili iznos pomoći koji je za svaki pojedinačni slučaj utvrđen Regulativom o grupnom izuzeću ili odlukom Komisije. *De minimis* pomoć koja nije dodijeljena za određene prihvatljive troškove ili se ne može pripisati takvim troškovima, može se kumulirati sa drugom državnom pomoći dodijeljenom na osnovu Regulative o grupnom izuzeću ili odlukom Komisije.

Član 6

Praćenje i izvještavanje

1. Države članice će od 01. januara 2026. godine obezbjediti da se informacije o dodijeljenoj *de minimis* pomoći registruju u centralnom registru na nacionalnom nivou ili na nivou Unije. Informacije u centralnom registru sadrže podatke o korisniku, iznos pomoći, datum dodjele, podatke o davaocu pomoći, instrument pomoći i relevantni sektor na osnovu statističke klasifikacije privrednih djelatnosti u Uniji („NACE klasifikacija“). Centralni registar će biti uspostavljen na način da javnosti omogući jednostavan pristup informacijama uz obezbjeđivanje usklađenosti sa pravilima Unije o zaštiti podataka, uključujući pseudonimizaciju određenih unosa kada je to potrebno.
2. Države članice će registrovati informacije iz stava 1 u centralnom registru za *de minimis* pomoći koju dodjeljuje bilo koji organ u predmetnoj državi članici u roku od 20 radnih dana od dodjele pomoći. Takve informacije o *de minimis* pomoći koju su primili finansijski posrednici koji sprovode *de minimis* šeme pomoći biće registrovane u roku od 20 radnih dana od prijema izvještaja u skladu sa stavom 5. Države članice će preduzeti odgovarajuće mjere da obezbijede tačnost podataka sadržanih u centralnom registru.
3. Države članice će voditi evidenciju o registrovanim informacijama o *de minimis* pomoći 10 godina od datuma kada je pomoć dodijeljena.
4. Država članica će odobriti novu *de minimis* pomoć u skladu sa ovom Regulativom tek nakon što utvrdi da se novom *de minimis* pomoći neće povećati ukupan iznos *de minimis* pomoći koju je

²¹ Regulativa Komisije (EU) 2023/2832 od 13. Decembra 2023. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije na *de minimis* pomoći koje se dodjeljuju privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa (SL L, 2023/2832, 15.12.2023., [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj)).

²² Regulativa Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. decembra.2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanu Evropske unije na *de minimis* pomoći u sektoru poljoprivrede (SL L 352, 24.12.2013., str.9).

²³ Regulativa Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. juna 2014. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 26.06.2014., str. 45).

to privredno društvo primilo na nivo iznad gornje granice utvrđene u članu 3 stav 2 ove Regulative i da su ispunjeni svi uslovi propisani ovom Regulativom.

5. Za potrebe primjene stava 1, finansijski posrednici koji sprovode *de minimis* šeme pomoći će prijaviti državi članici ukupan iznos *de minimis* pomoći koju su primili tokom tromesečja u roku od 10 dana nakon završetka datog tromesečja. Datum dodjele je poslednji dan u tromesečju.
6. Države članice koje koriste centralni registar na nacionalnom nivou, dostavljaju Komisiji do 30. juna svake godine zbirne podatke o dodijeljenoj *de minimis* pomoći za prethodnu godinu. Zbirni podaci sadrže broj korisnika, ukupan iznos dodijeljene *de minimis* pomoći i ukupan iznos *de minimis* pomoći dodijeljene po sektorima (koristeći „NACE klasifikaciju“). Prvo dostavljanje podataka se odnosi na *de minimis* pomoć dodjeljenu od 01. januara do 31. decembra 2026. godine. Države članice mogu da podnose izvještaj Komisiji za ranije periode kada su zbirni podaci dostupni.
7. Predmetna država članica će, na pisani zahtjev Komisije, u roku od 20 ranih dana ili u dužem roku koji je naveden u tom zahtjevu, Komisiji dostaviti sve informacije koje Komisija smatra neophodnim kako bi ocijenila da li su ispunjeni uslovi iz ove Regulative, a posebno ukupan iznos *de minimis* pomoći koje je bilo koje privredno društvo primilo na osnovu ove Regulative ili drugih propisa o *de minimis* pomoći.

Član 7

Prelazne odredbe

1. Ova Regulativa se primjenjuje na pomoć koja se dodjeljuje prije njenog stupanja na snagu ako pomoć ispunjava sve uslove propisane ovom Regulativom.
2. Svaka individualna *de minimis* pomoć koja je dodijeljena između 01. januara 2014. godine i 31. decembra 2023. godine i koja ispunjava uslove navedene u Regulativi (EU) br. 1407/2013 smatra se da ne ispunjava sve kriterijume iz člana 107 stav 1 Ugovora, pa se samim tim izuzima od obaveze prijavljivanja u skladu sa članom 108 stav 3 Ugovora.
3. Nakon isteka perioda važenja ove Regulative, svaka *de minimis* pomoć koja ispunjava uslove ove Regulative može se zakonito odobravati još šest mjeseci.
4. Dok se centralni registar ne uspostavi i obuhvati period od tri godine, država članica koja namjerava da dodijeli *de minimis* pomoć privrednom društvu u skladu sa ovom Regulativom, obavještava privredno društvo u pisanoj ili elektronskoj formi o iznosu pomoći izraženoj u bruto ekvivalentu pomoći i njenom *de minimis* karakteru pozivajući se direktno na ovu Regulativu. Ako se *de minimis* pomoć, u skladu sa ovom Regulativom, dodjeljuje različitim privrednim društvima na osnovu šeme pomoći i ako se u okviru te šeme individualna pomoć dodjeljuje privrednim društvima u različitim iznosima, predmetna država članica može odlučiti da svoju obavezu ispuniti tako što će privredno društvo obavijestiti o maksimalnom iznosu pomoći koji će se dodijeliti u okviru te šeme. U ovim slučajevima, fiksni iznos će se koristiti za utvrđivanje da li je ispoštovana gornja granica iz člana 3 stav 2 ove Regulative. Prije dodjele pomoći, država članica od predmetnog privrednog društva mora dobiti izjavu, u pisanoj ili elektronskoj formi, o svakoj drugoj *de minimis* pomoći primljenoj tokom bilo kojeg trogodišnjeg perioda na koju se primjenjuje ova Regulativa ili drugi propisi o *de minimis* pomoći.

Član 8

Stupanje na snagu i period primjene

Ova Regulatorna stupa na snagu 01. januara 2024. godine.

Primjenjivaće se do 31. decembra 2030. godine.

Ova Regulatorna je obavezujuća u cjelini i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 13. decembra 2023. godine.

PREVOD

REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2023/2832 od 13. decembra 2023. godine

o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć koja se dodjeljuje privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa

(Tekst značajan za EEP)

EVROPSKA KOMISIJA,

Uzimajući u obzir Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, a posebno njegov član 108 stav 4, uzimajući u obzir Regulativu Savjeta (EU) 2015/1588 od 13. jula 2015. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije horizontalne državne pomoći¹, a posebno njen član 2 stav 1, nakon konsultacija sa Savjetodavnim odborom za državnu pomoć, s obzirom da:

- (1) Državno finansiranje koje ispunjava kriterijume navedene u članu 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije predstavlja državnu pomoć i mora se prijaviti Komisiji u skladu sa članom 108 stav 3 Ugovora. Međutim, u skladu sa članom 109 Ugovora, Savjet može odrediti određene kategorije pomoći koje su izuzete od ove obaveze prijavljivanja. U skladu sa članom 108 stav 4 Ugovora, Komisija može donijeti propise koji se odnose na te kategorije državne pomoći. U Regulativi (EU) 2015/1588 Savjet je odlučio, u skladu sa članom 109 Ugovora, da *de minimis* pomoć (tj. pomoć dodijeljena istom privrednom društvu za određeni vremenski period koji ne prelazi određeni fiksni iznos) može biti jedna od tih kategorija. Na osnovu toga se smatra da *de minimis* pomoć ne ispunjava sve kriterijume utvrđene članom 107 stav 1 Ugovora i stoga ne podliježe postupku prijave.
- (2) Komisija je u brojnim odlukama razjasnila pojam pomoći u smislu člana 107 stav 1 Ugovora. Komisija je takođe iznijela svoju politiku u pogledu gornje granice *de minimis* pomoći ispod koje se može smatrati da se član 107 stav 1 Ugovora ne primjenjuje.
- (3) Iskustvo Komisije u primjeni pravila o državnoj pomoći dodijeljenoj privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa u smislu člana 106 stav 2 Ugovora, pokazalo je da se gornja granica do koje se može smatrati da prednosti dodijeljene takvim privrednim društvima ne utiču na trgovinu između država članica i ne narušavaju odnosno ne prijete da će narušiti konkurenciju, može u nekim slučajevima razlikovati od opšte gornje granice *de minimis* pomoći utvrđene Regulativom Komisije (EU) 2023/2831². U svakom slučaju, bar neke od ovih prednosti vjerovatno predstavljaju kompenzaciju za dodatne troškove povezane sa pružanjem usluga od opšteg ekonomskog interesa. Pored toga, mnoge djelatnosti koje se kvalifikuju kao usluge od opšteg ekonomskog interesa, imaju ograničeni teritorijalni obim. U skladu sa članom 2 stav 2 Regulative Komisije (EU) broj 360/2012³, smatra se da pomoć dodijeljena privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa ne utiče na trgovinu između

¹ SL L 248, 24.9.2015, str. 1.

² Regulativa Komisije (EU) 2023/2831 od 13. decembra 2023. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcioniranju Evropske unije na *de minimis* pomoć (SL L, 2023/2831, 15.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

³ Regulativa Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. aprila 2012. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć dodijeljenu privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa (SL L 114, 26.4.2012., str. 8.).

država članica i ne narušava odnosno ne prijeti da naruši tržišnu konkurenciju pod uslovom da ukupan iznos pomoći koja se dodjeljuje za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa ne prelazi 500 000 EUR tokom bilo kog perioda od tri fiskalne godine.

- (4) Uzimajući u obzir iskustva stečena u primjeni Regulative (EU) br. 360/2012, prikladno je prilagoditi pravila o *de minimis* pomoći za usluge od opšteg ekonomskog interesa u skladu sa određenim prilagođavanjima unijetim u opštu *de minimis* Regulativu tj. Regulativu (EU) 2023/2831, kako bi se obezbijedila konzistentnost, uzimajući istovremeno u obzir specifične karakteristike usluga od opšteg ekonomskog interesa.
- (5) Takođe, prikladno je povećati gornju granicu *de minimis* pomoći za usluge od opšteg ekonomskog interesa koju može primiti jedno privredno društvo po državi članici, tokom bilo kog trogodišnjeg perioda na 750 000 EUR. Ova gornja granica održava inflaciju koja se pojavila od stupanja na snagu Regulative (EU) br. 360/2012 i procjenjena kretanja tokom perioda važenja ove Regulative. Ova gornja granica je neophodna kako bi se osiguralo da se za svaku mjeru obuhvaćenu ovom Regulativom, može smatrati da ne utiče na trgovinu između država članica i da ne narušava odnosno ne prijeti da će narušiti konkurenciju.
- (6) Državnu pomoć koju je dodijelila država članica treba uzeti u obzir čak i kada je u potpunosti ili djelimično finansirana sredstvima poreklom iz Unije, a pod kontrolom su te države članice. Ne bi trebalo da bude moguće, da se mjere pomoći koje prelaze gornju granicu *de minimis* pomoći mogu razdvojiti na manje djelove kako bi se ti djelovi obuhvatili područjem primjene ove Regulative.
- (7) Za potrebe pravila o konkurenciji utvrđenih Ugovorom, privredno društvo je svaki subjekt, bilo da je riječ o fizičkom ili pravnom licu, koje obavlja privrednu djelatnost, bez obzira na njegov pravni status i način finansiranja⁴. Sud pravde Evropske Unije pojasnio je da se subjekt „koji posjeduje kontrolni udio u kompaniji“ i koji „stvarno vrši tu kontrolu tako što se direktno ili indirektno uključuje u njeno upravljanje“ mora smatrati da učestvuje u privrednoj djelatnosti tog društva. Dakle, takav subjekt se mora smatrati privrednim društvom u smislu člana 107 stav 1 Ugovora⁵. Sud pravde je odlučio da svi subjekti koji su pod kontrolom (na pravnoj ili de facto osnovi) od strane istog subjekta, treba posmatrati kao jedno privredno društvo⁶.
- (8) Radi pravne sigurnosti, a u cilju smanjenja administrativnog opterećenja, ova Regulativa treba da obezbijedi jasnu i sveobuhvatnu listu kriterijuma za određivanje slučajeva u kojima dva ili više preduzeća u istoj državi članici treba smatrati kao jedno privredno društvo. Komisija je među utvrđenim kriterijumima za definisanje „povezanih preduzeća“ u okviru definicije „malih ili srednjih preduzeća“ (MSP) u preporuci Komisije 2003/361/EC⁷ i u Prilogu I prema Regulativi Komisije (EU) br. 651/2014⁸ odabrala one koji su prikladni za potrebe ove Regulative. Kriterijumi bi trebalo da se primjenjuju, s obzirom na područje primjene ove Regulative, kako za MSP tako i za velika privredna društva i trebalo bi da obezbijede da se grupa povezanih preduzeća smatra jednim istim preduzećem u svrhu primjene pravila *de minimis*. Međutim, kako je prepoznato u članu 14 Ugovora, usluge od opšteg ekonomskog interesa zauzimaju posebno mjesto među

⁴ Presuda Suda pravde od 10. januara 2006. godine, *Ministarstvo ekonomije i finansija protiv Cassa di Risparmio di Firenze i dr.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, t. 107.

⁵ Ibid, tačke 112 i 113.

⁶ Presuda Suda pravde od 13. juna 2002. godine, *Holandija/Komisije*, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

⁷ Preporuka Komisije 2003/361/EC od 6. maja 2003. godine o definiciji mikro, malih i srednjih preduzeća (SL L 124, 20.05.2003., str.36).

⁸ Regulativa Komisije (EU) br.651/2014 od 17.juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći usklađenih sa unurašnjim tržištem u primjeni čl.107 i 108 Ugovora (SL L 187, 26.06.2014, str.1).

zajedničkim vrijednostima Unije i imaju posebnu ulogu u promovisanju društvene i teritorijalne kohezije. Usluge od opšteg ekonomskog interesa treba što potpunije da zadovolje potrebe korisnika, a države članice treba da budu u mogućnosti da zadovolje te potrebe na najprikladniji način, uzimajući u obzir specifičnost svake države članice, posebno kada je riječ o pružanju socijalnih usluga. Zbog toga preduzeća koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa i koja nisu međusobno povezana, osim činjenice da svako od njih ima direktnu vezu sa istim javnim organom ili organima odnosno istim neprofitnim subjektom ili subjektima, ne bi trebalo smatrati povezanim preduzećima. Stoga treba uzeti u obzir specifičnu situaciju preduzeća koja kontroliše isti javni organ ili organi, odnosno isti neprofitni subjekt ili subjekti, gdje preduzeća mogu imati nezavisno pravo odlučivanja.

- (9) Ova Regulatorna treba da se primjenjuje samo na pomoć dodijeljenju za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa. Stoga bi trebalo privrednom društvu, korisniku pomoći, pismeno ili u elektronskoj formi povjeriti uslugu od opšteg interesa za koju se pomoć dodjeljuje. Iako bi akt o povjeravanju trebalo da informiše privredno društvo o usluzi od opšteg ekonomskog interesa za koju se dodjeljuje pomoć, on ne mora nužno da sadrži sve detaljne informacije kako je utvrđeno u članu 4 Odluke Komisije 2012/21/EU⁹.
- (10) S obzirom na posebna pravila koja važe u sektorima primarne proizvodnje (posebno primarna proizvodnja poljoprivrednih proizvoda i primarna proizvodnja proizvoda ribarstva i akvakulture), s obzirom da se privrednim društvima u tim sektorima rijetko povjerava pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa i s obzirom na rizik da bi iznosi pomoći koji su ispod gornje granice utvrđene ovom Regulatornom, ipak mogli ispunjavati kriterijume definisane u članu 107 stav 1 Ugovora, ova Regulatorna ne bi trebalo da se primjenjuje na te sektore.
- (11) S obzirom na sličnosti između prerade i prometa poljoprivrednih i nepoljoprivrednih proizvoda, ova Regulatorna treba da se primjenjuje na preradu i promet poljoprivrednih proizvoda, ako su određeni uslovi ispunjeni. Aktivnosti koje se obavljaju na poljoprivrednim gazdinstvima, neophodne za pripremu proizvoda za prvu prodaju (npr. žetva; rezanje i vršidba žita; ili pakovanje jaja) ili prvu prodaju preprodavcima ili prerađivačima, ne treba smatrati preradom i prometom u tom pogledu, pa se ova Regulatorna stoga ne bi trebala primjenjivati na ove aktivnosti.
- (12) Isto tako, s obzirom na prirodu djelatnosti u preradi i prometu proizvoda ribarstva i akvakulture, te sličnosti između ovih aktivnosti i drugih aktivnosti prerade i prometa, ova Regulatorna treba da se primjenjuje na privredna društva koja se bave preradom i prometom proizvoda ribarstva i akvakulture ako su ispunjeni određeni uslovi. Ni aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima, ni aktivnosti na brodu neophodne za pripremu životinja ili biljaka za prvu prodaju (uključujući rezanje, filtriranje ili zamrzavanje), niti prva prodaja preprodavcima ili prerađivačima ne treba da se smatra preradom ili prometom u tom pogledu, pa se s toga, ova Regulatorna ne odnosi na te aktivnosti.
- (13) Sud pravde Evropske unije odredio je da su, nakon što Unija donese propise o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta u datom sektoru poljoprivrede, države članice dužne da se uzdrže od preduzimanja bilo kakvih mjera koje bi je mogle narušiti ili stvoriti izuzetke od toga¹⁰. Iz tog

⁹ Odluka Komisije 2012/21/EU od 20. decembra 2011. godine o primjeni člana 106 stav 2 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije na državnu pomoć u vidu kompenzacije za javne usluge određenim privrednim društvima kojima je povjereno obavljanje usluga od opšteg ekonomskog interesa (SL L 7, 11.01.2012, str.3).

¹⁰ Presuda Suda pravde od 12. Decembra 2022. godine, *Francuska protiv Komisije*, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, stav 31.

razloga ova Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć za iznose utvrđen na osnovu cijena ili količina proizvoda kupljenih ili stavljenih u promet u sektoru poljoprivrede. Takođe, Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć u vezi sa obavezom dijeljenja pomoći sa primarnim poljoprivrednim proizvođačima. Ovi principi se takođe primjenjuju na sektor ribarstva i akvakulture.

- (14) Ova Regulativa ne bi trebalo da se primjenjuje na izvozna pomoć ili pomoć koja je uslovljena korišćenjem domaćih roba ili usluga u odnosu na uvozne. Konkretno, ne bi trebalo da se primjenjuje na pomoć kojima se finansira uspostavljanje i rad distributivne mreže u drugim državama članicama ili trećim zemljama. Sud pravde Evropske Unije je odlučio da Regulativa komisije (EC) br.1998/2006¹¹ "ne isključuje svaku pomoć koja bi mogla da utiče na izvoz, već samo one pomoći, koje po svom obliku imaju direktnu svrhu da pomognu u promovisanju prodaje u drugoj državi" i da „pomoć ulaganju, pod uslovom da njen oblik i iznos nisu ni na koji način uslovljeni količinom izvezenih proizvoda, ne spada u „pomoć za djelatnosti usmjerene ka izvozu“ u smislu člana 1 stav 1 tačka (d) Regulative (EC) br.1998/2006 i stoga ne pripada području primjene te odredbe, čak i ako tako podržane investicije omogućavaju razvoj proizvoda namijenjenih izvozu“¹². Pomoć za pokrivanje troškova učešća na sajmovima, troškove istraživanja ili konsultantskih usluga potrebnih za lansiranje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, generalno ne predstavljaju izvozna pomoć.
- (15) Trogodišnji period koji se uzima u obzir za potrebe ove Regulative trebalo bi ocjenjivati periodično. Pri svakoj novoj dodjeli *de minimis* pomoći, potrebno je uzeti u obzir ukupan iznos *de minimis* pomoći dodjeljenih u prethodne tri godine.
- (16) Ako privredno društvo posluje u jednom od sektora koji su isključeni iz područja primjene ove Regulative, a djeluje i u drugim sektorima ili obavlja druge djelatnosti, ova Regulativa bi trebalo da se primjenjuje i na te druge sektore ili djelatnosti, pod uslovom da predmetna država članica osigura odgovarajućim sredstvima, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u isključenim sektorima ne ostvaruju korist od *de minimis* pomoći. Isti princip treba primjenjivati kada privredno društvo djeluje u sektoru na koji se primjenjuju niže gornje granice *de minimis* pomoći. Ako privredna društva ne mogu da obezbijede da aktivnosti u sektorima, na koje se primjenjuju niže gornje granice *de minimis* pomoći, ostvaruju korist od *de minimis* pomoći samo do tih nižih gornjih granica, onda na sve djelatnosti privrednog društva treba da primjenjivati najnižu gornju granicu.
- (17) Trebalo bi utvrditi pravila kako bi se osiguralo da nije moguće zaobići maksimalne intezitete pomoći utvrđene u relevantnim propisima o državnoj pomoći ili odlukama Komisije o državnoj pomoći. Takođe bi trebalo uspostaviti i jasna pravila o kumulaciji.
- (18) Ova Regulativa ne isključuje mogućnost da se neka mjera ne smatra državnom pomoći u smislu člana 107 stav 1 Ugovora, na osnovu razloga koji nisu navedeni u ovoj Regulativi, na primjer, kada je mjera u skladu sa principom operatora tržišne ekonomije ili ako mjera ne uključuje transfer državnih sredstava. Konkretno, finansiranje Unije kojim centralno upravlja Komisija, a koje nije direktno ili indirektno pod kontrolom države članice, ne predstavlja državnu pomoć i ne bi trebalo da se uzima u obzir pri utvrđivanju da li je prekoračena gornja granica propisana ovom Regulativom.

¹¹ Regulativa Komisije (EC) br.1998/2006 od 15.decembra 2006. godine, o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o *de minimis* pomoći (SL L 379, 28.12.2006, str.5).

¹² Presuda Suda pravde 28.februara 2018. godine, *ZPT AD protiv Narodnog sabora Republike Bugarske i drugi*, C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, st. 55 i 56.

- (19) Ova Regulativa ne obuhvata sve situacije u kojima neka mjera ne može imati nikakav uticaj na trgovinu između država članica i ne može narušiti ili prijetiti da naruši tržišnu konkurenciju. Mogu postojati situacije u kojima korisnik isporučuje robu ili usluge na ograničenom području (na primjer u ostrvskom regionu ili najudaljenijem regionu) unutar države članice i da je malo vjerovatno da će taj korisnik privući kupce iz drugih zemalja država članica i da se nije moglo predvidjeti da će ta mjera imati više od marginalnog efekta na uslove za prekogranično ulaganje ili osnivanje. Takve mjere treba procijeniti od slučaja do slučaja.
- (20) Ova Regulativa ne bi trebalo da utiče na primjenu Regulative (EU) 2023/2831 na privredna društva koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa. Države članice trebale bi imati slobodu da se po pitanju pomoći koja se dodjeljuje za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa oslanjaju na ovu Regulativu ili na Regulativu (EU) 2023/2831.
- (21) Sud pravde je u svojoj presudi u predmetu *Altmark*¹³ utvrdio niz uslova koji moraju biti ispunjeni kako kompenzacija za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa ne bi predstavljala državnu pomoć. Tim uslovima se obezbjeđuje da kompenzacija koja je ograničena na neto troškove, koji imaju efikasna privredna društva prilikom pružanja usluga od opšteg ekonomskog interesa, ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 107 stav 1 Ugovora. Ako ti uslovi nisu ispunjeni, kompenzacija predstavlja državnu pomoć koja se može proglasiti usklađenom na osnovu važećih pravila Unije. Kako bi se izbjeglo da se ova Regulativa primjenjuje s ciljem zaobilaženja uslova utvrđenih u presudi *Altmark*, i kako bi se izbjegao uticaj na trgovinu zbog kumulacije *de minimis* pomoći koja se dodjeljuje u skladu sa ovom Regulativom sa drugim kompenzacijama za istu uslugu od opšteg ekonomskog interesa, *de minimis* pomoć prema ovoj Regulativi ne bi trebalo da se kumulira sa bilo kojom drugom kompenzacijom za iste usluge, bez obzira da li ona predstavlja državnu pomoć u skladu sa presudom u predmetu *Altmark* ili usklađenu državnu pomoć u skladu sa Odlukom 2012/21/EU ili u skladu sa Saopštenjem Komisije o okviru Evropske Unije za državnu pomoć u obliku kompenzacije za javne usluge¹⁴.
- (22) Radi transparentnosti, ravnopravnosti i efikasnog praćenja, ova Regulativa bi trebalo da se primjenjuje samo na *de minimis* pomoć za koju je moguće unaprijed (ex ante) izračunati precizan bruto ekvivalent pomoći bez potrebe da se vrši procjena rizika („transparentna *de minimis* pomoć“). Takav precizan obračun može se, na primjer, izvršiti za bespovratna sredstva, subvencije kamatne stope, ograničene poreske olakšice ili druge instrumente u okviru kojih je određena gornja granica kojom se osigurava da se ne prekorači odgovarajuća gornja granica. Određivanje gornje granice znači da sve dok tačan iznos pomoći nije poznat, država članica mora da pretpostavi da je iznos pomoći jednak gornjoj granici za mjere kako bi se osiguralo da nekoliko mjera pomoći koje se zajedno preduzimaju ne prelaze gornju granicu utvrđenu u ovoj Regulativi i da se primjenjuju pravila o kumulaciji.
- (23) Radi transparentnosti, ravnopravnosti i pravilne primjene gornje granice *de minimis* pomoći, sve države članice treba da primjenjuju istu metodu za obračun ukupnog iznosa dodijeljene pomoći. Da bi se olakšao obračun, iznosi pomoći koji nisu u obliku gotovinskih bespovratnih sredstava, treba izraziti u njihovom bruto ekvivalentu pomoći. Pri izračunavanju bruto ekvivalenta pomoći za transparentne vrste pomoći, koje nisu bespovratna sredstva i pomoći koje se isplaćuju u više rata, moraju se koristiti tržišne kamatne stope koje su važeće u trenutku

¹³ Presuda Suda pravde od 24. jula 2003. godine, *Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, i Oberbundesamt beim Bundesverwaltungsgericht*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, stavovi 88 do 93.

¹⁴ Saopštenje Komisije – Okvir Evropske Unije za državnu pomoć u obliku kompenzacije za javne usluge (2011) (SL C 8, od 11. 1 2012., str.15).

dodjele ove pomoći. Da bi se olakšala jedinstvena, transparentna i jednostavna primjena pravila za državnu pomoć, tržišne kamatne stope za potrebe ove Regulative treba da budu referentne kamatne stope utvrđene u skladu sa Saopštenjem Komisije o reviziji metode za određivanje referentnih i diskontnih kamatnih stopa¹⁵.

- (24) Pomoć u obliku zajmova, uključujući de minimis pomoć za finansiranje rizika u obliku zajmova, treba smatrati transparentnom de minimis pomoći ako se bruto ekvivalent pomoći obračunava na osnovu tržišnih kamatnih stopa koje su važeće u trenutku dodjele pomoći. Da bi se pojednostavio tretman malih kratkoročnih zajmova, neophodno je postaviti jasno pravilo koje je lako primjeniti i koje uzima u obzir i iznos zajma i njegovo trajanje. Zajmovi koji su obezbijeđeni kolateralom koji pokriva najmanje 50% njihovog iznosa i koji ne prelazi 3 750 000 EUR i rok trajanja od 5 godina ili 1 875 000 EUR i trajanje od 10 godina, mogu se smatrati da imaju bruto ekvivalent pomoći koji ne prelazi gornju granicu de minimis pomoći. Navedeno se zasniva na iskustvu Komisije i odražava inflaciju koja je nastupila od stupanja na snagu Regulative (EU) br. 360/2012 i procjenjeni razvoj inflacije tokom perioda primjene ove Regulative. S obzirom na poteškoće u određivanju bruto ekvivalenta bespovratnih sredstava za pomoć dodijeljenu privrednim društvima koja možda neće biti u mogućnosti da otplate zajam (na primjer, zato što je privredno društvo predmet kolektivnog stečajnog postupka ili zato što ispunjava kriterijume nacionalnog prava za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca), ovo pravilo ne bi trebalo da se primjenjuje na takva privredna društva.
- (25) Pomoć koja se sastoji od dokapitalizacija, ne bi trebalo smatrati transparentnom de minimis pomoći, osim u slučajevima kada ukupan iznos javne dokapitalizacije ne prelazi gornju granicu de minimis pomoći. Pomoć koja se sastoji od mjera finansiranja rizika u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja, kako je navedeno u novim Smjernicama za finansiranje rizika¹⁶, ne bi trebalo smatrati transparentnom de minimis pomoći, osim ako predmetna mjera obezbjeđuje kapital koji ne prelazi gornju granicu de minimis pomoći.
- (26) Pomoć u obliku garancija, uključujući de minimis pomoć za finansiranje rizika u obliku garancija, treba smatrati transparentnim ako se bruto ekvivalent pomoći izračunava na osnovu minimalnih premija utvrđenih u obavještenju Komisije za predmetnu vrstu privrednog društva¹⁷. Ova Regulativa bi trebalo da utvrdi jasna pravila koja uzimaju u obzir iznos zajma za koji se izdaje garancija i njegovo trajanje. Postavljanje jasnih pravila trebalo bi da pomogne u pojednostavlivanju postupka sa kratkoročnim garancijama koje obezbjeđuju do 80% relativno malog zajma, pri čemu gubitke srazmjerno i na isti način snose zajmodavac i jemac, a neto prihod od naplate zajma iz garancija koje je obezbjedio zajmoprimac srazmjerno smanjuju gubitke koje snose zajmodavac i jemac. Ovo pravilo ne bi trebalo da se primjenjuje na garancije za odgovarajuće nekreditne transakcije, kao što su garancije za kapitalne transakcije. Na osnovu iskustva Komisije i s obzirom na inflaciju koja je nastala nakon stupanja na snagu Regulative Komisije (EU) br. 360/2012 i procijenjenog kretanja inflacije tokom perioda važenja ove Regulative, trebalo bi smatrati da garancija ima bruto ekvivalent pomoći koja ne prelazi gornju granicu za de minimis pomoć, kada: (i) garancija ne prelazi 80% zajma; (ii) garantni iznos ne prelazi 5 625 000 EUR; i (iii) trajanje garancije ne prelazi pet godina. Isto važi kada: (i) garancija

¹⁵ Saopštenje Komisije o reviziji metode za određivanje reference i diskontne stope (SL C 14, 19.01.2008., str.6).

¹⁶ Saopštenje Komisije – Smjernice o državnoj pomoći za podsticanje ulaganja za finansiranje rizika (SL C 508, 16.12.2021., str.1).

¹⁷ Na primjer, Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora o EZ na državnu pomoć u obliku garancija (SL C 155, 20.06.2008., str.10).

ne prelazi 80% zajma; (ii) garantni iznos ne prelazi 2 813 036 EUR; (iii) trajanje garancije ne prelazi deset godina.

- (27) Pored toga, države članice mogu za obračunavanje bruto ekvivalenta pomoći garancijama koristiti metodologiju koja je prijavljena Komisiji, u skladu sa nekim drugim Regulativama Komisije iz oblasti državne pomoći koja se primjenjivala u tom trenutku i koju Komisija smatra usklađenom sa Obavještenjem o garancijama¹⁸ ili bilo kojim drugim naknadnim obavještenjem. Države članice to mogu učiniti samo ako se usvojena metodologija izričito odnosi na vrstu garancije i vrstu transakcije koja je dovela do nje kao dio primjene ove Regulative.
- (28) Nakon što dobije obavještenje od države članice, Komisija bi trebala da provjeri da li mjera koja se ne sastoji od bespovrtanih sredstava, zajma, garancija, dokapitalizacije ili mjera za finansiranje rizika u obliku vlasničkih ili kvazi-vlasničkih ulaganja, ograničenih poreskih olakšica, ili drugih instrumenata koji predviđaju ograničenje, dovodi do bruto ekvivalenta pomoći koji ne prelazi gornju granicu *de minimis* i stoga bi mogla biti uključena u područje primjene ove Regulative.
- (29) Komisija je dužna da obezbjedi da se pravila o državnoj pomoći poštuju i da su u skladu sa principom lojalne saradnje utvrđenim u članu 4 stav 3 Ugovora o Evropskoj uniji. Države članice bi trebalo da olakšaju ispunjenje ovoga zadatka tako što će uspostaviti neophodne instrumente kako bi osigurale da ukupan iznos *de minimis* pomoći, dodjeljen jednom privrednom društvu za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa, prema pravilu *de minimis*, ne prelazi ukupno dozvoljenu gornju granicu. Države članice bi trebalo da prate dodjeljenu pomoć kako bi osigurale da se gornja granica, utvrđena ovom Regulativom, ne prekorači i da se pošuju pravila o kumulaciji. Kako bi ispunile ovu obavezu, države članice bi trebalo da dostave potpune informacije o dodijeljenoj *de minimis* pomoći u centralnom registru na nacionalnom nivou ili nivou Unije, najkasnije do 01. januara 2026. godine, i provjere da li svaka nova dodjela pomoći ne prelazi gornju granicu utvrđenu ovom Regulativom. Centralni registar će pomoći da se smanji administrativno opterećenje za privredna društva. Prema ovoj Regulativi, privredna društva više neće biti u obavezi da prate i prijavljuju sve druge primljene *de minimis* pomoći nakon što će centralni registar obuhvatati podatke za period od tri godine. Za potrebe ove Regulative, kontrola usklađenosti sa gornjom granicom utvrđenom u ovoj Regulativi će se u principu se zasnivati na informacijama iz centralnog registra.
- (30) Svaka država članica može uspostaviti nacionalni centralni registar. Postojeći nacionalni centralni registri koji ispunjavaju uslove propisane ovom Regulativom mogu nastaviti da se koriste. Komisija će uspostaviti centralni registar na nivou Unije koji države članice mogu da upotrebljavaju od 01. januara 2026.
- (31) S obzirom na to da administrativno opterećenje i regulatorne prepreke predstavljaju problem većini MSP-a i da Komisija nastoji da smanji opterećenje koje proizilazi iz zahtjeva za izvještavanje¹⁹ za 25%, svaki centralni registar trebalo bi uspostaviti na način da se smanji administrativno opterećenje. Dobre administrativne prakse, kao što su one navedene u

¹⁸ Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87 i 88 Ugovora EZ na državnu pomoć u obliku garancija (SL C 155, 20.06.2008., str.10).

¹⁹ Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona, „Paket pomoći za MSP-a, COM (2023) 535 final.

Regulativi o jedinstvenoj digitalnoj platformi ²⁰, mogu se koristiti kao reference za uspostavljanje i rad centralnog registra na nivou Unije i nacionalnih centralnih registara.

- (32) Pravila o transparentnosti imaju za cilj da osiguraju bolju usklađenost, veću odgovornost, uzajamnu provjeru i na kraju efikasniju javnu potrošnju. Objavljivanje imena korisnika pomoći u centralnom registru služi legitimnom interesu u transparentnom pružanju informacija javnosti o korišćenju sredstava država članica. Time se ne ulazi neopravdano u pravo korisnika na zaštitu njihovih ličnih podataka sve dok je objava ličnih podataka u centralnom registru u skladu sa pravilima Unije o zaštiti podataka²¹. Države članice trebale bi da imaju mogućnost pseudominimizacije određenih unosa kada je to neophodno radi usklađivanja sa pravila Unije o zaštiti podataka.
- (33) Ovom Regulativom treba da se utvrdi skup uslova prema kojima se za svaku mjeru u okviru ove Regulative može smatrati da nema nikakvog uticaja na trgovinu između država članica i da ne narušava ili prijeti narušavanjem konkurencije. Iz tog razloga, ova Regulativa trebalo bi da se primjenjuje i na pomoć dodjeljenu prije njenog stupanja na snagu ako su ispunjeni svi uslovi navedeni u njoj. Slično tome, pomoć koja je u skladu s kriterijumima iz Regulative (EU) br. 360/2012 odobrena između 29. aprila 2014. godine i 31. decembra 2023. godine, treba smatrati izuzetom od obaveze obavještanja prema članu 108 stav 3 Ugovora.
- (34) Uzimajući u obzir učestalost kojom je generalno potrebno revidirati politiku državnih pomoći, period primjene ove Regulative trebalo bi ograničiti. Ova Regulativa zamjenjuje Regulativu (EZ) br.360/2012 po njenom prestanku važenja.
- (35) Ako period primjene ove Regulative istekne bez produženja, države članice trebalo bi da imaju period prilagođavanja od šest mjeseci *de minimis* pomoć obuhvaćenu ovom Regulativom,

DONIJELA JE OVU REGULATIVU:

Član 1

Područje primjene

1. Ova Regulativa se primjenjuje na pomoć koja se dodjeljuje privrednim društvima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa u svim sektorima, osim na:
 - (a) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave primarnom proizvodnjom proizvoda ribarstva i akvakulture;
 - (b) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave preradom i prometom proizvoda ribarstva i akvakulture, gdje je iznos pomoći utvrđen na osnovu cijene ili količine proizvoda kupljenih ili stavljenih na tržište;
 - (c) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda;

²⁰ Regulativa (EU) 2018/1724 Evropskog parlamenta i Savjeta od 02. oktobra 2018. godine o uspostavljanju jedinstvene digitalne platforme za obezbjeđivanje pristupa informacijama, procedurama i pomoći i usluge rješavanja problema i izmjene i dopune Regulative (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018. str. 1).

²¹ Regulativa (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u vezi sa obradom ličnih podataka i u vezi sa slobodnim kretanjem takvih podataka, i stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (Opšta regulativa o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2018., str.1); Regulativa (EU) 2018/1725 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o zaštiti fizičkih lica u pogledu obrade ličnih podataka od strane institucija, organa, kancelarija i agencija Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka, i stavljanju van snage Regulative (EC) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EC (SL L 295, 21.11.2018., str. 39).

- (d) pomoć koja je dodjeljena privrednim društvima koja se bave preradom i prometom poljoprivrednih proizvoda, u jednom od sljedećih slučajeva:
 - (i) ako se iznos pomoći utvrđuje na osnovu cijene ili količine takvih proizvoda koji se kupuju od primarnih proizvođača ili plasiraju na tržište od strane zainteresovanih preduzeća;
 - (ii) ako je pomoć uslovljena obavezom da se djelimično ili u potpunosti prenese na primarne proizvođače;
 - (e) pomoći za djelatnosti usmjerene ka izvozu u treće zemlje ili države članice, odnosno pomoći koje su direktno povezane sa izvezenim količinama, sa uspostavljanjem i funkcionisanjem distributivne mreže ili sa drugim tekućim troškovima povezanim sa izvoznom djelatnošću;
 - (f) pomoći koje su uslovljene upotrebom domaćih dobara i usluga umjesto uvoznih dobara i usluga.
2. Ako privredno društvo djeluje u sektorima navedenim u stavu 1 tačke (a), (b), (c) ili (d), i u jednom ili više sektora ili obavlja druge djelatnosti koje su obuhvaćene područjem primjene ove Regulative, ova Regulativa će se primjenjivati na pomoć dodjeljenu tim sektorima ili djelatnostima, pod uslovom da predmetna država članica osigura, na odgovarajući način, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u sektorima koji su isključeni iz područja primjene ove Regulative ne ostvaruju korist od *de minimis* pomoći dodjeljene u skladu sa ovom Regulativom.

Član 2

Definicija

1. Za potrebe ove Regulative primjenjuju se sledeće definicije:
- (a) „poljoprivredni proizvodi“ označavaju proizvode navedene u Prilogu I Ugovora, osim proizvoda ribarstva i akvakulture koji spadaju u područje primjene Regulative (EU) br.1379/2013 Evropskog parlamenta i Savjet²²;
 - (b) „primarna poljoprivredna proizvodnja“ označava proizvodnju plodova zemlje i stočnih proizvoda, navedenih u Prilogu I Ugovora, bez obavljanja bilo kakvih dodatnih radnji kojima bi se promjenila priroda tih proizvoda;
 - (c) „prerada poljoprivrednih proizvoda“ označava svaku operacija na poljoprivrednom proizvodu od kojeg se takođe dobija poljoprivredni proizvod, osim aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima neophodne za pripremu životinjskog ili biljnog proizvoda za njegovu prvu prodaju;
 - (d) „promet poljoprivrednih proizvoda“ označava držanje ili izlaganje poljoprivrednog proizvoda u svrhu prodaje, ponude za prodaju, isporuku ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prve prodaje od strane primarnog proizvođača preprodavca ili prerađivača, kao i sve pripreme aktivnosti proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja od strane primarnog proizvođača krajnjim potrošačima smatra se prometom poljoprivrednih proizvoda ako se odvija u posebnim prostorijama namjenjenim za ovu svrhu;
 - (e) „proizvodi ribarstva i akvakulture“ označavaju proizvode definisane u članu 5 tačke (a) i (b) Regulative (EU) br. 1379/2013;

²² Regulativa (EU) br. 1379/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2013. godine o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, kojom se mijenjaju i dopunjuju Regulative Savjeta (EC) br. 1184/2006 i (EC) br. 1224/2009 i stavlja van snage Regulative Savjeta (EC) br.104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str.1).

- (f) „primarna proizvodnja proizvoda ribarstva i akvakulture“ označava sve aktivnosti koje se odnose na ribolov, uzgoj ili uzgoj vodenih organizama, kao i aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima ili na brodu, neophodne za pripremu životinja ili biljaka za prvu prodaju, uključujući rezanje, filtriranje ili zamrzavanje, i prva prodaja preprodavcima ili prerađivačima;
 - (g) „prerada i promet proizvoda ribarstva i akvakulture“ označava sve aktivnosti, uključujući rukovanje, obradu i preradu, koje se obavljaju nakon iskrcavanja ili sakupljanja u slučaju akvakulture i čiji je rezultat prerađen proizvod, kao i njegova distribucija;
 - (h) „neprofitni subjekt“ označava subjekta čija je osnovna svrha obavljanje društvenih zadataka, koji reinvestira svu ostvarenu dobit i koji se pretežno bavi nekomercijalnim djelatnostima, bez obzira na njegov pravni status (osnovan u skladu sa javnim ili privatnim pravom) ili način finansiranja. Ako taj subjekt obavlja i komercijalne djelatnosti, onda mora osigurati da se finansiranje, troškovi i prihodi od tih komercijalnih djelatnosti obračunavaju odvojeno od nekomercijalnih djelatnosti.
2. Za potrebe ove Regulative, pojam “jedno privredno društvo” označava sva preduzeća koja imaju najmanje jedan od sljedećih međusobnih odnosa:
- (a) jedno preduzeće ima većinu glasačkih prava akcionara ili članova u drugom preduzeću;
 - (b) jedno preduzeće ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa drugog preduzeća;
 - (c) jedno preduzeće ima pravo da vrši dominantan uticaj nad drugim preduzećem na osnovu ugovora zaključenog sa tim preduzećem ili u skladu sa odredbama njegovog osnivačkog akta ili statuta;
 - (d) jedno preduzeće, koje je akcionar ili član u drugom preduzeću, samostalno kontroliše, u skladu sa sporazumom sa ostalim akcionarima ili članovima tog preduzeća, većinu prava glasa akcionara ili članova u tom preduzeću.

Preduzeća koja imaju bilo koji od odnosa navedenih u tačkama od (a) do (d), preko jednog ili više drugih preduzeća, takođe se smatraju jednim privrednim društvom. Međutim, preduzeća koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa i koja nisu u međudobnom odnosu, osim činjenice da svako od njih ima direktnu vezu sa istim javnim organom ili organima, ili sa istim neprofitnim subjektom ili subjektima, neće se tretirati kao jedinstveno privredno društvo za potrebe ove Regulative.

Član 3

De minimis pomoći

1. Ako mjere pomoći dodjeljene privrednim društvima za pružanje usluga od opšteg ekonomskog interesa ispunjavaju uslove propisane ovom Regulativom, smatra se da ne ispunjavaju sve kriterijume navedene u članu 107 stav 1 od Ugovora, pa se samim tim izuzimaju od obaveze prijavljivanja iz člana 108 stava 3 Ugovora.
2. Ukupan iznos *de minimis* pomoći koja se po državi članici dodjeljuje jednom privrednom društvu koje pruža usluge od opšteg ekonomskog interesa ne smije da prelazi 750 000 EUR tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine.
3. *De minimis* pomoć smatra se dodjeljenom u trenutku kada privredno društvo, u skladu sa odgovarajućim nacionalnim pravnim poretkom stekne zakonsko pravo na primanje pomoći, nezavisno od datuma isplate *de minimis* pomoći privrednom društvu.

4. Gornja granica utvrđena u stavu 2 primjenjuje se bez obzira na oblik *de minimis* pomoći ili na cilj koji se namjerava postići, kao i nezavisno od toga finansira li se pomoć koju dodjeljuje država članica u potpunosti ili djelimično iz sredstava koja su porijeklom iz Unije.
5. Za potrebe gornje granice utvrđene u stavu 2, pomoć se izražava kao bespovratna novčana sredstva. Svi iznosi koji se primjenjuju moraju biti u bruto iznosima tj. iznosi prije bilo kakvog odbitka poreza ili drugih dažbina. Ako se pomoć ne dodjeljuje u obliku bespovratnih sredstava, iznos pomoći jednak je bruto ekvivalentu pomoći.
6. Pomoć koja se isplaćuje u više rata, diskontuje se na vrijednost pomoći u trenutku njene dodjele. Kamatna stopa koja se primjenjuje pri diskontovanju je diskontna kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele.
7. Ako bi se dodjelom nove *de minimis* pomoći za usluge od opšteg ekonomskog interesa mogla preći odgovarajuća gornja granica iz stava 2, ta nova pomoć ne može imati koristi od ove Regulative.
8. U slučaju spajanja ili preuzimanja, pri utvrđivanju prelazi li se odgovarajuća gornja granica utvrđena u stavu 2, bilo kojom novom *de minimis* pomoći koja se dodjeljuje novom privrednom društvu ili privrednom društvu koje preuzima drugo privredno društvo, u obzir se uzimaju sve prethodne *de minimis* pomoći dodjeljene bilo kome od privrednih društava uključenih u postupak spajanja. *De minimis* pomoći koje su zakonito dodjeljene prije spajanja ili preuzimanja i dalje ostaju zakonite.
9. Ako se jedno privredno društvo podijeli na dva ili više posebnih privrednih društava, *de minimis* pomoć dodijeljena prije podjele, dodjeljuje se privrednom društvu koje je od nje ostvario korist, što je načelno privredno društvo koje je preuzelo djelatnosti za koje je korišćena *de minimis* pomoć. Ako takva raspodjela nije moguća, *de minimis* pomoć dodjeljuje se srazmjerno, na osnovu knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog kapitala novih privrednih društava na datum stupanja na snagu podjele.

Član 4

Obračun bruto ekvivalenta pomoći

1. Ova Regulativa se primjenjuje samo na pomoć za koju je moguće prethodno tačno izračunati bruto ekvivalent pomoći (ex ante) bez potrebe za sprovođenjem procjene rizika („transparentna de minimis pomoć“).
2. Pomoć koja se sastoji od bespovratnih sredstava ili subvencionisanih kamatnih stopa smatra se transparentnom *de minimis* pomoći.
3. Pomoći koje se sastoje od zajmova smatra se transparentnom *de minimis* pomoći:
 - (a) korisnik nije predmet kolektivnog stečajnog postupka, niti ispunjava kriterijume za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju velikih privrednih društava, korisnik je u poziciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu „B-“; i/ili
 - (b) ako je zajam osiguran kolateralom koji pokriva najmanje 50% zajma i zajam iznosi 3 750 000 EUR u periodu od pet godina ili 1 850 000 EUR u periodu od deset godina; ako je zajam manji od ovih iznosa ili je odobren na period kraći od pet odnosno deset godina, bruto ekvivalent pomoći tog zajma izračunava se kao srazmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene u članu 3 stav 2 ove Regulative; ili

- (c) bruto ekvivalent pomoći se izračunava na osnovu referentne stope koja se primjenjuje u trenutku dodjele pomoći.
4. Pomoć sadržana u dokapitalizacijama smatra se transparentnim *de minimis* pomoći samo ako ukupan iznos javne dokapitalizacije ne prelazi gornju granicu utvrđenu članom 3 stavom 2.
 5. Pomoći koje se sastoje od mjera rizičnog finansiranja u obliku vlasničkog ili kvazi vlasničkog ulaganja, smatraju se transparentnom *de minimis* pomoći samo ako kapital dat jednom privrednom društvu ne prelazi gornju granicu utvrđenu u članu 3 stav 2.
 6. Pomoći koje se sastoje od garancija smatraće se transparentnom *de minimis* pomoći:
 - (a) korisnik nije predmet kolektivnog stečajnog postupka, niti ispunjava kriterijume za pokretanje kolektivnog stečajnog postupka na zahtjev svojih povjerilaca, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju velikih privrednih društava, korisnik je u poziciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu „B-“; i/ili
 - (b) garancija ni u jednom trenutku ne prelazi 80% predmetnog zajma, gubitke snose srazmjerno i na isti način zajmodavac i jamac, neto naplaćeni iznosi dobijeni naplatom zajma iz garancije koju je dao zajmoprimac srazmjerno smanjuju gubitke koje snose zajmodavac i jamac, i to ako je garantovani iznos 5 625 000 EUR i trajanje garancije pet godina ili ako je garantovani iznos 2 813 036 EUR i trajanje garancije deset godina; ako je garantovani iznos manji od ovih iznosa ili je garancija obezbijeđena na period kraći od pet godina odnosno deset godina, bruto ekvivalent pomoći te garancije se obračunava kao srazmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene članom 3 stav 2; ili
 - (c) se bruto ekvivalent pomoći izračunava na osnovu minimalne premije osiguranja navedenih u obavještenju Komisije; ili
 - (d) prije implementacije,
 - (i) ako je metodologija upotrijebljena za obračunavanje bruto ekvivalenta pomoći garancije prijavljena Komisiji na osnovu neke druge Regulative Komisije iz područja državne pomoći koja se primjenjivala u tom trenutku i koju je Komisija prihvatila kao usklađenu sa Obavještenjem o garanciji ili bilo kojim drugim naknadnim Obavještenjem; i
 - (ii) ako se ta metodologija isključivo odnosi na vrstu garancije i vrstu osnovne transakcije koje su obuhvaćene područjem primjene ove Regulative.
 7. Pomoć koja se sastoji od drugih instrumenata smatra se transportnom *de minimis* pomoći ako je u okviru određenog instrumenta određena gornja granica kojom se osigurava da se ne pređe gornja granica utvrđena članom 3 stav 2 ove Regulative.

Član 5

Kumulacija

1. *De minimis* pomoć, dodjeljena u skladu sa ovom Regulativom, može se kumulirati sa *de minimis* pomoći dodjeljenom u skladu sa drugim *de minimis* regulativama²³.

²³ Regulative Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. Decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć u sektoru poljoprivrede (SL L 352, 24.12.2013., str.9). i (EU) br.717/2014 od 27. juna 2014.godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na *de minimis* pomoć u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 26.06.2014., str. 45) i Regulative (EU) 2023/2831.

2. *De minimis* pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom ne može se kumulirati ni sa kakvom drugom kompenzacijom za istu uslugu od opšteg ekonomskog interesa, bez obzira da li ona predstavlja državnu pomoć ili ne.
3. *De minimis* pomoć dodijeljena u skladu sa ovom Regulativom neće se kumulirati sa državnom pomoći u odnosu na iste opravdane troškove ili sa državnom pomoći za istu mjeru rizičnog finansiranja ako bi takva kumulacija prelazila najveći relevantni intenzitet pomoći ili iznos pomoći koji je za svaki pojedinačni slučaj utvrđen Regulativom o grupnom izuzeću ili odlukom Komisije. *De minimis* pomoć koja nije dodijeljena za određene opravdane troškove ili se ne može pripisati takvim troškovima, može se kumulirati sa drugom državnom pomoći dodjeljenom na osnovu Regulative o grupnom izuzeću ili odlukom Komisije.

Član 6

Praćenje i izvještavanje

1. Države članice će od 01. januara 2026. godine obezbjediti da se informacije o dodijeljenoj *de minimis* pomoći za usluge od opšteg ekonomskog interesa registruju u centralnom registru na nacionalnom nivou ili na nivou Unije. Informacije u centralnom registru sadrže podatke o korisniku, iznos pomoći, datum dodjele, podatke o davaocu pomoći, instrument pomoći i relevantni sektor na osnovu statističke klasifikacije privrednih djelatnosti u Uniji („NACE klasifikacija“). Centralni registar će biti uspostavljen na način da javnosti omogući jednostavan pristup informacijama uz obezbjeđivanje usklađenosti sa pravilima Unije o zaštiti podataka, uključujući pseudonimizaciju određenih unosa kada je to potrebno.
2. Države članice će registrovati informacije iz stava 1 u centralnom registru za *de minimis* pomoći koju dodjeljuje bilo koji organ u predmetnoj državi članici u roku od 20 radnih dana od dodjele pomoći. Države članice će preduzeti odgovarajuće mjere da obezbijede tačnost podataka sadržanih u centralnom registru.
3. Države članice će voditi evidenciju o registrovanim informacijama o *de minimis* pomoći 10 godina od datuma kada je pomoć dodijeljena.
4. Država članica će odobriti novu *de minimis* pomoć u skladu sa ovom Regulativom tek nakon što utvrdi da se novom *de minimis* pomoći neće povećati ukupan iznos *de minimis* pomoći koju je to privredno društvo primilo na nivo iznad gornje granice utvrđene u članu 3 stav 2 ove Regulative i da su ispunjeni svi uslovi propisani ovom Regulativom.
5. Države članice koje koriste centralni registar na nacionalnom nivou, dostavljaju Komisiji do 30. juna svake godine zbirne podatke o dodijeljenoj *de minimis* pomoći za prethodnu godinu. Zbirni podaci sadrže broj korisnika, ukupan iznos dodijeljene *de minimis* pomoći i ukupan iznos *de minimis* pomoći dodijeljene po sektorima (koristeći „NACE klasifikaciju“). Prvo dostavljanje podataka se odnosi na *de minimis* pomoć dodijeljenu od 01. januara do 31. decembra 2026. godine. Države članice mogu da podnose izvještaj Komisiji za ranije periode kada su zbirni podaci dostupni.
6. Predmetna država članica će, na pisani zahtjev Komisije, u roku od 20 radnih dana ili u dužem roku koji je naveden u tom zahtjevu, Komisiji dostaviti sve informacije koje Komisija smatra neophodnim kako bi ocijenila da li su ispunjeni uslovi iz ove Regulative, a posebno ukupan iznos *de minimis* pomoći koje je bilo koje privredno društvo primilo na osnovu ove Regulative ili drugih propisa o *de minimis* pomoći.

Član 7

Prelazne odredbe

1. Ova Regulatorna se primjenjuje na pomoć koja se dodjeljuje prije njenog stupanja na snagu ako pomoć ispunjava sve uslove propisane ovom Regulatornom.
2. Svaka individualna *de minimis* pomoć koja je dodijeljena između 29. aprila 2012. godine i 31. decembra 2023. godine i koja ispunjava uslove navedene u Regulatorni (EU) br. 360/2012 smatra se da ne ispunjava sve kriterijume iz člana 107 stav 1 Ugovora, pa se samim tim izuzima od obaveze prijavljivanja u skladu sa članom 108 stav 3 Ugovora.
3. Nakon isteka perioda važenja ove Regulatorne, svaka *de minimis* pomoć koja ispunjava uslove ove Regulatorne može se zakonito odobravati još šest mjeseci.
4. Dok se centralni registar ne uspostavi i obuhvati period od tri godine, država članica koja namjerava da dodijeli *de minimis* pomoć privrednom društvu u skladu sa ovom Regulatornom, obavještava privredno društvo u pisanoj ili elektronskoj formi o iznosu pomoći izraženoj u bruto ekvivalentu pomoći i njenom *de minimis* karakteru pozivajući se direktno na ovu Regulatorni. Ako se *de minimis* pomoć, u skladu sa ovom Regulatornom, dodjeljuje različitim privrednim društvima na osnovu šeme pomoći i ako se u okviru te šeme individualna pomoć dodjeljuje privrednim društvima u različitim iznosima, predmetna država članica može odlučiti da svoju obavezu ispuni tako što će privredno društvo obavijestiti o maksimalnom iznosu pomoći koji će se dodijeliti u okviru te šeme. U ovim slučajevima, fiksni iznos će se koristiti za utvrđivanje da li je ispoštovana gornja granica iz člana 3 stav 2 ove Regulatorne. Prije dodjele pomoći, država članica od predmetnog privrednog društva mora dobiti izjavu, u pisanoj ili elektronskoj formi, o svakoj drugoj *de minimis* pomoći primljenoj tokom bilo kojeg trogodišnjeg perioda na koju se primjenjuje ova Regulatorna ili drugi propisi o *de minimis* pomoći.

Član 8

Stupanje na snagu i period primjene

Ova Regulatorna stupa na snagu 01.januara 2024. godine.

Primjenjivaće se do 31.decembra 2030. godine.

Ova Regulatorna je obavezujuća u cijelini i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu, 13.decembra 2023. godine.

Izjava za pomoć male vrijednosti (de minimis pomoći)

1. Informacije o privrednom društvu							
Naziv privrednog društva							
Registarski broj							
Broj telefona							
Broj faksa							
E-mail adresa							
(markirati)			☐ Spojeno u zadnje tri fiskalne godine ☐ Razdvojeno u zadnje tri fiskalne godine ☐ Kupljeno (stečeno) u zadnje tri fiskalne godine				
Datum kada je privredno društvo spojeno, razdvojeno ili stečeno (kupljeno) (ukoliko je relevantno)			_____ (dan) (mjesec) (godina)				
2. Informacije o pomoćima male vrijednosti (de minimis pomoćima) primljenim u prethodne tri fiskalne godine (trenutna fiskalna godina i dvije prethodne)							
Datum, mjesec, godina kada je donešena odluka o dodjeli pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) od strane davaoca	Naziv spojenog, razdvojenog ili kupljenog (stečenog) privrednog društva (ukoliko je relevantno)*	Davalac državne pomoći	Oblik državne pomoći (grant, subvencija, kredit, garancija, itd.)	Iznos državne pomoći (u eurima)**	Ekvivalent subvencije državne pomoći (u eurima)		
3. Informacije o drugim dobijenim državnim pomoćima za iste opravdane troškove u okviru šema državne pomoći ili individualnih pomoći							
Datum, mjesec, godina kada je donešena odluka o dodjeli pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) od strane davaoca	Davalac državne pomoći	Pravni osnov za šemu/individualnu državnu pomoć	Oblik državne pomoći (grant, subvencija, kredit, garancija, itd.)	Ukupan iznos za iste opravdane troškove (u eurima)	Iznos državne pomoći u odnosu na iste opravdane troškove (u eurima)	Ekvivalent subvencije državne pomoći (u eurima)	Intenzitet državne pomoći (%)
Ovim izjavljujem da moje privredno društvo čini jedno privredno društvo sa sljedećim privrednim društvima							
	Naziv privrednog društva			Registarski broj			
1							

2		
3		
4. Potvrda		
Potpisujući navedeno, potvrđujem		
<ul style="list-style-type: none"> • podaci u tačkama 2 i 3 su podaci na nivou jedinstvenog privrednog društva • gore navedene informacije su kompletne i tačne 		
Odgovorno lice		
_____		_____
(Ime, Prezime)		(potpis i pečat)
_____		_____
(pozicija)		(datum)

* Kolona se neće popunjavati ukoliko je Obrazac izjave dostavljen od strane privrednog društva koje nije spojeno, razdvojeno, kupljeno (stečeno).

** Ukoliko je privredno društvo razdvojeno i nije moguće definisati iznos pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) koja će se dodijeliti svakom novoosnovanom privrednom društvu, iznos pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) će biti raspoređen proporcionalno na osnovu knjigovodstvene vrijednosti kapitala novog privrednog društva na dan stupanja na snagu podjele.

Potvrda o dodijeljenoj državnoj pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći)

Naziv privrednog društva _____

Registarski broj _____

Kontakt (adresa, telefon, faks) _____

1. Informacije o dobijenoj pomoći male vrijednosti (*de minimis* pomoći) u toku prethodne tri fiskalne godine (trenutna i prethodne dvije fiskalne godine)

Godina	Ekvivalent subvencije državne pomoći
UKUPNO	

2. U skladu sa odlukom _____ (naziv davaoca državne pomoći) donesenom _____ (datum) pomoć male vrijednosti (*de minimis* pomoć) u iznosu od _____ dodijeljena je _____ (naziv privrednog društva) u skladu sa pravilima o pomoćima male vrijednosti (*de minimis* pomoćima).

DATUM: _____

POTPIS: _____

M.P.

3. Kontakt podaci davaoca

Adresa _____

Broj telefona _____

Broj faksa _____

10.

Na osnovu člana 14 stav 7 Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list CG”, broj 89/25), Ministarstvo finansija donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽEM NAČINU UNOSA PODATAKA I NAČINU PRISTUPA REGISTRIMA
DODIJELJENE DRŽAVNE POMOĆI I POMOĆI MALE VRIJEDNOSTI**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži način unosa podataka i način pristupa registrima dodijeljenih državnih pomoći i pomoći male vrijednosti.

Član 2

Unos podataka o dodijeljenoj državnoj pomoći i pomoći male vrijednosti vrši se putem elektronske aplikacije dostupne na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija).

Davalac državne pomoći unosi podatke u elektronski obrazac koji sadrži polja propisana zakonom.

Nakon uspješnog unosa, sistem automatski potvrđuje prijem podataka.

Ako Agencija, prilikom provjere unosa, utvrdi da su dostavljeni podaci nepotpuni ili da sadrže očigledne greške, o tome elektronski obavještava davaoca državne pomoći putem aplikacije.

Nakon obavještenja iz stava 4 ovog člana, davalac državne pomoći bez odlaganja vrši ispravku ili dopunu podataka putem iste elektronske aplikacije.

Davalac državne pomoći može i samoinicijativno podnijeti zahtjev za ispravku podataka ako naknadno utvrdi grešku u unesenim podacima.

Član 3

Agencija obezbjeđuje tehnički mehanizam za pristup registrima putem jedinstvenog identifikacionog koda.

Davalac državne pomoći podnosi zahtjev za dodjelu identifikacionog koda na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Agencija po prijemu urednog zahtjeva dodjeljuje identifikacioni kod i dostavlja ga ovlašćenom licu putem elektronske pošte na e-mail adresu ovlašćenog lica, koja je navedena u zahtjevu.

Identifikacioni kod je neprenosiv i koristi se isključivo za potrebe unosa i ažuriranja podataka u registrima, od strane ovlašćenog lica.

Pristup registrima omogućen je tokom cijele godine, osim u dane tehničkog održavanja, o čemu Agencija objavljuje obavještenje na svojoj internet stranici.

U slučaju promjene ovlašćenog lica, davalac državne pomoći o tome obavještava Agenciju bez odlaganja, radi deaktiviranja postojećeg i izdavanja novog koda.

U slučaju promjene podataka iz zahtjeva, davalac državne pomoći o tome obavještava, Agenciju bez odlaganja.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. februara 2026. godine.

Broj:14/2-03-040/25-46344/3

Podgorica, 30. decembra 2025. godine

Ministar,
mr **Novica Vuković**, s.r.

ZAHTJEV ZA DODJELJIVANJE IDENTIFIKACIONOG KODA

Podaci o davaocu državne pomoći	
Naziv davaoca državne pomoći: _____	
Adresa: _____	
Kontakt (adresa, telefon i faks): _____	
Podaci o odgovornom licu kod davaoca državne pomoći (starješina organa državne uprave, predsjednik opštine, izvršni direktor u pravnom licu kao privrednom društvu u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave ili direktor u pravnom licu koje upravlja i raspolaže sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom i/ili drugo odgovorno lice u skladu sa zakonom i/ili osnivačkim aktom)	
Ime i prezime odgovornog lica: _____	
JMB i broj lične karte / broj pasoša za strance: _____	
Adresa prebivališta / boravišta (mjesto, ulica i broj): _____	
Funkcija - posao koji obavlja odgovorno lice: _____	
Podaci o ovlašćenom licu za pristup registrima	
Ime i prezime ovlašćenog lica za pristup registrima: _____	
Kontakt telefon: _____	
E-mail adresa: _____	
Mjesto i datum podnošenja zahtjeva	PODNOŠILAC ZAHTJEVA
_____	_____
Mjesto i datum	Naziv davaoca državne pomoći
_____	_____
	Ime i prezime odgovornog lica

	Potpis odgovornog lica i pečat davaoca državne pomoći

*** Obavezno popuniti svako polje**

U prilogu - Izvornik ili ovjereni prepis ovlašćenja za ovlašćeno lice za pristup registrima

11.

Na osnovu člana 12 stav 4 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", broj 89/25), Ministarstvo finansija donijelo je

UPUTSTVO O NAČINU I METODU UTVRĐIVANJA I IZRAČUNAVANJA EKVIVALENTA SUBVENCije

Član 1

Ovim uputstvom propisuje se način i metod utvrđivanja i izračunavanja ekvivalenta subvencije.

Član 2

Referentna i diskontna kamatna stopa primjenjuju se u obračunu ekvivalenta subvencije u skladu sa ovim uputstvom.

Referentna i diskontna kamatna stopa izračunavaju se na način što se referentna osnovna stopa uvećava za maržu datu u Tabeli 1.

Tabela 1

Marža kod kredita u baznim poenima			
Kreditni rejting	Obezbjedenje		
	Visoko	Uobičajeno	Nisko
Jak (AAA - A)	60	75	100
Dobar (BBB)	75	100	220
Zadovoljavajući (BB)	100	220	400
Slab (B)	220	400	650
Loš/Finansijske teškoće (CCC i manje)	400	650	1000
Marža kod novoosnovanog privrednog subjekta ili privrednog subjekta koji nema kreditnu istoriju ili ocjenu kreditnog rejtinga			
	400	650	1000
Marža za diskontnu kamatnu stopu			
Fiksna marža	100		

Referentna osnovna stopa određuje se na osnovu propisa kojim se uređuju uslovi za davanje dnevnog kredita bankama za likvidnost.

Ekvivalent subvencije za bespovratna sredstva je trenutna vrijednost bespovratnih novčanih sredstava i izračunava se na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q_1 + \frac{Q_2}{1+i} + \frac{Q_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}}$$

gdje je:

Q1 – dio ukupnih bespovratnih sredstava primljen u prvoj godini (prva godina je godina u kojoj davalac pomoći donese odluku o bespovratnim sredstvima);

Q2 – dio ukupnih bespovratnih sredstava primljen u drugoj godini;

Q3 - dio ukupnih bespovratnih sredstava primljen u trećoj godini;

(...)

Qn - dio ukupnih bespovratnih sredstava primljen u godini n;

i - referentna kamatna stopa.

Ekvivalent subvencije kamate je trenutna vrijednost kamate koju država djelimično ili u potpunosti finansira i izračunava se na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q_1 + \frac{Q_2}{1+i} + \frac{Q_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}}$$

gdje je:

Q1 – dio subvencije kamate primljen u prvoj godini;

Q2 - dio subvencije kamate primljen u drugoj godini;

Q3 - dio subvencije kamate primljen u trećoj godini;

Qn - dio subvencije kamate primljen u godini n;

i - referentna kamatna stopa.

Ekvivalent subvencije kod poreskih olakšica je trenutna vrijednost ukupnog iznosa poreske olakšice i izračunava se kao i ekvivalent subvencije bespovratnih sredstava na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q_1 + \frac{Q_2}{1+i} + \frac{Q_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}}$$

gdje je:

Q1 – dio ukupnog iznosa poreske olakšice u prvoj godini (prva godina je godina u kojoj davalac pomoći donese odluku o poreskim olakšicama);

Q2 – dio ukupnog iznosa poreske olakšice u drugoj godini;

Q3 - dio ukupnog iznosa poreske olakšice u trećoj godini;

(...)

Qn - dio ukupnog iznosa poreske olakšice u godini n;

i - referentna kamatna stopa.

Ekvivalent subvencije kod povoljnog zajma je trenutna vrijednost kamate koju korisnik nije platio tokom perioda na koji mu je zajam na raspolaganju i izračunava se na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q * \left(1 + \frac{r^p - r^f}{i * (P - F)} \right)$$

gdje je:

Q – zajam;

i - referentna kamatna stopa,

r – diskonta kamatna stopa, $r=1/(1+i)$;

P – period zajma uključujući grejs period;

F – dužina grejs perioda.

Ekvivalent subvencije kada korisnik prima zajam po subvencionisanoj kamatnoj stopi koja je niža od tržišne je trenutna vrijednost proizvoda razlike između referentne i subvencionisane stope i primljenog zajma i izračunava se na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q * \left(1 - \frac{i'}{i} \right) \left(1 + \frac{r^p - r^f}{i * (P - F)} \right)$$

gdje je:

Q – zajam;

i - referentna kamatna stopa;

i' – subvencionisana kamatna stopa;

r – diskonta kamatna stopa, $r=1/(1+i)$;
 P – period zajma uključujući grejs period;
 F – dužina grejs perioda.

Ekvivalent subvencije kod garancije države ili opštine je trenutna vrijednost proizvoda razlike između referentne stope koja važi bez garancije i niže stope pomnožene sa primljenim iznosom zajma umanjena za trenutnu vrijednost naknade koja se plaća za garanciju i izračunava se na osnovu formule:

$$\text{Ekvivalent subvencije} = Q * \left(1 - \frac{i'}{i}\right) \left(1 + \frac{r^p - r^f}{i * (P - F)}\right) - GF_1 + \frac{GF_2}{1+i} + \frac{GF_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{GF_n}{(1+i)^{n-1}}$$

gdje je:

Q – zajam;
 i - referentna kamatna stopa;
 i' – povlašćena kamatna stopa;
 r – diskonta kamatna stopa, $r=1/(1+i)$;
 P – period zajma uključujući grejs period;
 F – dužina grejs perioda;
 GF_n - naknada za garnciju koju treba platiti u godini „n“.

Ekvivalent subvencije kada korisnik stiče imovinu, nepokretnost ili koristi usluge ispod tržišne cijene je trenutna vrijednost razlike između tržišne cijene i plaćene cijene.

Član 3

Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo o načinu izračunavanja ekvivalenta subvencije i kamatne stope povraćaja ("Službeni list CG", broj 130/22).

Član 4

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 14/2-03-040/25-46345/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
mr **Novica Vuković**, s.r.

12.

Na osnovu člana 24 stav 5 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list RCG", broj 78/2018, 70/2021 i 52/22), člana 71 stav 2 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list CG", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22 i 84/22) i člana 33 Poslovnika Vlade Crne Gore ("Službeni list CG", 3/12, 31/15, 48/17, 62/18), Ministarstvo finansija donijelo je

UPUTSTVO O SPROVOĐENJU ANALIZE UTICAJA PROPISA I SAČINJAVANJU IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

Predmet

Član 1

Ovim uputstvom propisuje se sprovođenje analize uticaja, sačinjavanje izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja i dostavljanje tog izvještaja.

Analiza uticaja propisa se sprovodi i RIA izvještaj se sačinjava u postupku pripreme sljedećih dokumenata, i to za:

- 1) nacрте zakona;
- 2) predloge propisa koje usvaja Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), uključujući uredbe i odluke;
- 3) predloge strateških dokumenata koje usvaja Vlada, uključujući strategije, akcione planove i programe;
- 4) predloge drugih opštih akata koje usvaja Vlada;
- 5) predloge propisa koje usvajaju ministarstva, uključujući pravilnike;
- 6) predloge propisa organa lokalne samouprave, uključujući odluke, koje usvaja skupština opštine, odnosno predsjednik opštine, odnosno gradonačelnik;
- 7) predloge strateških dokumenata koje usvaja skupština opštine, odnosno predsjednik opštine, odnosno gradonačelnik.

RIA izvještaj koji se priprema u postupku pripreme akata iz stava 2 tač. 1, 2, 5 i 6 ovog člana sačinjava se na RIA Obrascu 1.

RIA izvještaj koji se priprema u postupku pripreme akata iz stava 2 tač. 3, 4 i 7 ovog člana sačinjava se na RIA Obrascu 2.

Koraci procesa analize uticaja propisa

Član 2

Analiza uticaja propisa (u daljem tekstu: RIA) obuhvata: definisanje problema i razloga za intervenciju, utvrđivanje ciljeva, identifikaciju i opis razmatranih opcija, procjenu ekonomskih uticaja, fiskalnih uticaja, društvenih uticaja uključujući i procjenu uticaja na rodnu ravnopravnost, i uticaja na životnu sredinu, poređenje opcija za koje je ocijenjeno da omogućavaju postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema i izbor optimalne opcije, konsultacije sa zainteresovanim stranama, sprovođenje i nadzor nad primjenom, praćenje sprovođenja i evaluaciju.

Izvještaj o analizi uticaja propisa dostavlja se na odgovarajućem RIA Obrascu koji je sastavni dio ovog uputstva.

RIA Obrazac iz stava 2 ovog člana sadrži rezime koji treba ukratko da predstavi glavne zaključke i preporuke detaljno sprovedene procjene uticaja, i analitički dio.

Analitički dio RIA Obrasca 1 treba da prikaže detaljnu analizu postojećeg stanja, ciljeva koje treba postići i indikatore uz pomoć kojih će se pratiti nivo ostvarenosti ciljeva, razmatranih opcija i očekivanih uticaja svake od opcija, kao i institucionalnog okvira i mjera za sprovođenje, nadzor nad primjenom, praćenje i evaluaciju.

Analitički dio RIA Obrasca 2 treba da prikaže ključne planirane aktivnosti i detaljnu procjenu njihovog uticaja, kao i ishode sprovedenih konsultacija sa zainteresovanim stranama.

Definisanje problema i razlog za intervenciju

Član 3

Predlagač propisa definiše glavni problem koji treba da bude riješen, njegov obim i značaj, kao i uzroke i posljedice glavnog problema, i detaljno ih obrazlaže u RIA Obrascu 1.

Predlagač identifikuje i u RIA Obrascu 1 navodi grupe na koje je problem uticao, ukazuje na razloge zbog kojih problem nije mogao biti riješen postojećim pravnim okvirom, te, ako je relevantno, navodi i obrazlaže konkretne odredbe važećih propisa koje predstavljaju uzrok problema.

Na osnovu razloga iz st. 1 i 2 ovog člana i relevantnih podataka koji opisuju obim i značaj problema kao i njegov uticaj na različite grupe, predlagač propisa obrazlaže razlog za intervenciju.

U postupku pripreme propisa na lokalnom nivou, predlagač propisa navodi i da li je propis posljedica zahtjeva na državnom nivou, odnosno navodi i zakonski osnov za donošenje propisa, da li je riječ o sopstvenim ili prenesenim nadležnostima, odnosno povjerenom poslu i kakav je odnos propisa prema strateškim dokumentima lokalne samouprave.

Definisanje ciljeva

Član 4

Predlagač propisa jasno definiše i navodi u RIA Obrascu 1 ciljeve koje treba postići i to tako da su specifični, mjerljivi, dostižni, realni i vremenski određeni, kao i rezultate i mjere koje su odgovarajuće za rješavanje identifikovanih problema.

Predlagač propisa jasno postavlja prioritete prilikom utvrđivanja ciljeva, tako da budu u skladu sa ciljevima javnih politika i/ili prioritetima Vlade sadržanim u višim planskim i strateškim dokumentima kojima se utvrđuju opšti pravci razvoja na nivou Crne Gore i finansijskim strateškim dokumentima.

Ciljevi propisa na lokalnom nivou treba da budu u skladu sa ciljevima javnih politika i/ili prioritetima jedinice lokalne samouprave sadržanim u višim planskim i strateškim dokumentima kojima se utvrđuju opšti pravci razvoja na nivou te jedinice lokalne samouprave i finansijskim strateškim dokumentima jedinice lokalne samouprave.

Predlagači propisa utvrđuju ključne indikatore na osnovu kojih će se mjeriti ispunjenje ciljeva i napredak u ostvarivanju istih, njihove bazne i ciljane vrednosti, kao i izvore provjere za svaki indikator.

Identifikovanje i opis razmatranih opcija

Član 5

Predlagač propisa identifikuje opcije za rješavanje problema i postizanje utvrđenih ciljeva (relevantne - izvodljive - preferirane opcije), uključujući status quo opciju („bez djelovanja“, neregulatorne opcije (alternative u odnosu na regulativu) i regulatorne opcije.

Prilikom pripreme strateških dokumenata i drugih akata iz člana 1 stav 2 tač. 3, 4 i 7 ovog uputstva, predlagač propisa identifikuje i obrazlaže mjere i aktivnosti koje će biti potrebno preduzeti (umjesto opcija).

Procjena uticaja i analiza razmatranih opcija

Član 6

Za svaku od razmatranih opcija, predlagač propisa identifikuje i u RIA Obrascu 1 detaljno obrazlaže vjerovatne pozitivne i negativne, direktne i indirektne ekonomske, fiskalne, društvene uticaje i uticaje na životnu sredinu.

Procjena ekonomskih uticaja uključuje, prije svega, identifikaciju grupa koje će svaka razmatrana opcija uticati u ekonomskom smislu, te stvoriti pozitivne i negativne, direktne i indirektne ekonomske uticaje.

Predlagač propisa utvrđuje na koga i kako će svaka razmatrana opcija uticati, i u što većoj mjeri kvantifikuje očekivane uticaje, uključujući uticaj na funkcionisanje privrednih subjekata i privredu uopšte, očekivane koristi i troškove za građane i privredu (uključujući i koristi i troškove za mala i srednja preduzeća, odnosno procjenu administrativnih opterećenja), kao i da li razmatrana opcija podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju, na koje ekonomske sektore ili posebna područja utiče.

Procjena fiskalnog uticaja uključuje da se, za svaku od razmatranih opcija, utvrdi da li će se sprovođenjem razmatrane opcije ostvariti prihod za budžet Crne Gore i/ili lokalne samouprave, i/ili je potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore i/ili budžeta lokalne samouprave i u kom iznosu.

U slučaju da su za sprovođenje razmatrane opcije potrebna budžetska sredstva, predlagač propisa navodi da li su potrebna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

Procjena društvenih uticaja obuhvata procjenu da li će, na koji način i u kom obimu - svaka od razmatranih opcija uticati na cijene roba i usluga i životni standard, zatim na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje, zdravlje ljudi, kvalitet i dostupnost usluga sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema i sistema obrazovanja (posebno u smislu jednakog pristupa uslugama pripadnicima osjetljivih društvenih grupa), kao i da li razmatrana opcija ima rodno-senzitivne uticaje, odnosno uticaje na rodnu ravnopravnost, te na koji način će uticati na žene i muškarce.

Predlagač propisa identifikuje i formuliše i mjere za ublažavanje očekivanih negativnih društvenih uticaja.

Procjena uticaja na životnu sredinu podrazumjeva da se za svaku razmatranu opciju, utvrdi da li će uticati na životnu sredinu, na koji način i u kom obimu.

Ako se očekuju negativni uticaji na životnu sredinu, predlagač propisa identifikuje i formuliše mjere kojima će se ublažiti negativan uticaj na životnu sredinu.

Prilikom pripreme strateških dokumenata i drugih akata iz člana 1 stav 2 tač. 3, 4 i 7 ovog uputstva, predlagač propisa identifikuje, procjenjuje i analizira očekivane uticaje ključnih planiranih mjera i aktivnosti (umjesto opcija).

Poređenje opcija za koje je ocijenjeno da omogućavaju postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema i izbor optimalne opcije

Član 7

Prilikom poređenja razmatranih opcija, za svaku od razmatranih opcija, predlagač propisa utvrđuje da li pozitivne posljedice svake od njih opravdavaju troškove koje bi ta opcija stvorila, i to detaljno obrazlaže u RIA Obrascu 1.

Predlagač propisa obrazlaže i: koja razmatrana opcija sa sigurnošću omogućava postizanje ciljeva; koja razmatrana opcija vodi ka najvećim pozitivnim (direktnim i indirektnim) uticajima; koja razmatrana opcija vodi ka najvećim negativnim (direktnim i indirektnim) uticajima; koja razmatrana opcija je preferirana na osnovu povratne informacije dobijene od zainteresovanih strana.

Predlagač propisa obrazlaže ishod poređenja opcija, koja je opcija ocijenjena kao optimalna i čije se sprovođenje predlaže, i sumira njene prednosti u odnosu na ostale razmatrane opcije.

Konsultacije sa zainteresovanim stranama

Član 8

Tokom cijelog postupka RIA predlagač propisa sprovodi konsultacije sa zainteresovanim stranama, u cilju obezbjeđenja transparentnosti postupka pripreme propisa, prikupljanja podataka i kvalitetnije analize.

U RIA Obrascu predlagač propisa navodi koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i na koji način (uz pomoć kojih metoda konsultacija). Takođe, predlagač propisa navodi i koji ključni predlozi i komentari su pristigli od zainteresovanih strana tokom procesa konsultacije, i na koji način su uticali na predloženo rješenje, koji predlozi i komentari su prihvaćeni, a koji nijesu prihvaćeni i iz kojih razloga.

U slučaju da je organizovana javna rasprava, predlagač propisa obrazlaže kada i na koji način je sprovedena, a ako nije, kada će biti organizovana i na koji način.

Sprovođenje i nadzor nad primjenom

Član 9

U RIA Obrascu 1, predlagač propisa treba da navede koje mjere i aktivnosti će biti sprovedene u cilju konzistentnog i potpunog sprovođenja predloženog rješenja, kao i institucije koje će biti zadužene za sprovođenje predloženog rešenja.

Predlagač propisa treba da nabroji sve zakone koje treba mijenjati i dopuniti, sa planiranim rokom za njihovo usvajanje i institucijama nadležnim za njihovu izradu; sve potrebne druge propise, sa planiranim rokom za njihovo usvajanje i institucijama nadležnim za njihovu izradu, kao i ostale ključne aktivnosti koje treba sprovesti (uspostavljanje nove/ih institucije/a, uvođenje novog/ih informacionog/ih sistema, obuke, informacione kampanje i drugo) sa planiranim rokom za njihovo sprovođenje i nadležnim institucijama.

Predlagač propisa treba da objasni kako će biti organizovan nadzor nad primjenom, koji će se alati i mehanizmi (mjere) koristiti kako bi se osigurala puna primjena (kaznene mjere, novčane kazne, izvještavanje, kontrole, inspekcijski nadzor, obuke i drugo), i koje institucije će biti nadležne za nadzor nad primjenom.

U RIA Obrascu 1 predlagač propisa treba da navede i obrazloži očekivane rizike (potencijalne prepreke) za sprovođenje i nadzor nad primjenom predloženog rešenja, kao i na koji način će biti prevaziđene.

Praćenje sprovođenja i evaluacija

Član 10

Radi ocjene da li se utvrđeni ciljevi ispunjavaju i u kojoj mjeri, predlagač propisa utvrđuje i u RIA Obrascu 1 obrazlaže način na koji će biti organizovano praćenje sprovođenja predloženog rešenja, odnosno utvrđuje mjere koje je neophodno preduzeti u cilju efikasne primjene predloženog rješenja, kao i odgovornost za njegovo sprovođenje, odnosno – navodi institucije zadužene za praćenje sprovođenja predloženog rješenja.

Radi utvrđivanja ishoda i efekata sprovođenja predloženog rješenja, predlagač propisa utvrđuje i u RIA Obrascu 1 obrazlaže planove za evaluaciju stepena ispunjenja ciljeva, način na koji će i vrijeme kada će evaluacija biti sprovedena.

Predlagač propisa treba da objasni i na koji način će se mjeriti ispunjenje ciljeva kroz indikatore koji su navedeni u odjeljku "Utvrđivanje ciljeva" RIA Obrasca 1.

Potpisivanje RIA izvještaja i dostavljanje

Član 11

Izvještaj o RIA za propise koje usvaja ministarstvo koje je predlagač propisa kao i za propise koje odobrava i usvaja Vlada, potpisuje predlagač propisa i, uz predlog propisa, dostavlja drugim ministarstvima i organima čiji djelokrug ima veze sa predloženim propisom ili sa njihovim očekivanim efektima, i iste objavljuje u cilju konsultacija sa zainteresovanim stranama.

Nakon uzimanja u obzir komentara pristiglih tokom konsultacija i finalizacije predloga propisa i pratećeg RIA izvještaja, predlog propisa, zajedno sa finalnom verzijom pratećeg RIA izvještaja, dostavlja Ministarstvu finansija na mišljenje.

Izvještaj o RIA za propise koje usvaja organ lokalne samouprave, potpisuje rukovodilac službe koja predlaže propis, i uz predlog propisa dostavlja glavnom administratoru ili rukovodiocu organizacione jedinice na odobrenje, a zatim skupštini opštine, odnosno predsjedniku opštine/gradonačelniku.

Obrasci

Član 12

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog uputstva.

Stupanje na snagu

Član 13

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2027. godine.

Broj: 05/3-040/25-45540/2

Podgorica, 31. decembra 2025. godine

Ministar,
mr **Novica Vuković**, s.r.

RIA OBRAZAC KOJI SE SAČINJAVA U POSTUPKU PRIPREME ZAKONA, UREDBI, ODLUKA I PRAVILNIKA

ANALIZA UTICAJA PROPISA (RIA)	
NAZIV PREDLOŽENOG PROPISA	Nacrt zakona / uredbe / odluke / pravilnika o _____
NADLEŽNO MINISTARSTVO / JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	Ministarstvo _____ / _____
DATUM KADA JE RIA POSLATA NA MIŠLJENJE MINISTARSTVU FINANSIJA	_____
IZVOR PREDLOŽENOG PROPISA	Domaći / Transponovanje propisa EU / Međunarodni
DIREKTIVA / REGULATIVA EU (ako je primjenljivo)	Direktiva / Regulative / Nije primjenljivo
MEĐUNARODNI IZVOR PREDLOŽENOG PROPISA	_____
POVEZANI PLANSKI I STRATEŠKI DOKUMENTI KOJIMA SE UTVRĐUJU OPŠTI PRAVCI RAZVOJA NA NIVOU CRNE GORE, ODNOSNO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE I FINANSIJSKI STRATEŠKI DOKUMENTI	Navesti naziv relevantnog/ih planskog/ih i/ili strateškog/ih dokumenta/ata (strategije, programa, plana, itd.) koji će se operacionalizovati / sprovesti putem primjene predloženog rešenja
DATUMI I INTERNET STRANICE ZA SPROVEDENU JAVNU RASPRAVU	Navesti datum/e javne rasprave i link za internet stranicu gde je ista bila objavljena, ako je ista bila održana ili će se održati / Nije primjenljivo
Da li je korišćena eksterna ekspertiza za sprovođenje RIA procesa i sačinjavanje RIA Izvještaja? U slučaju da jeste, opisati.	Da / Ne _____

PRVI DIO: REZIME IZVJEŠTAJA O RIA

(Najviše dvije stranice. Rezime izvještaja o RIA trebalo bi pripremiti nakon sprovođenja detaljne procjene uticaja i predstavljanja svih detalja sprovedene procjene uticaja u drugom dijelu Izvještaja o RIA. Rezime izvještaja o RIA treba da sadrži i ukratko predstavi samo glavne zaključke i preporuke detaljno sprovedene procjene uticaja.)

DEFINICIJA PROBLEMA I RAZLOG ZA INTERVENCIJU

Koji je ključni problem koji se razmatra?

Koji su njegovi uzroci i posljedice?

Ko je bio pogođen problemom i na koji način?

Zašto je potrebna intervencija Vlade / jedinice lokalne samouprave, i zašto sada?

(Maksimum 7 redova)

UTVRĐENI CILJEVI

Koji su ciljevi koji se žele ostvariti?

Opisati usklađenost ciljeva sa ciljevima javnih politika i/ili prioritetima Vlade / jedinice lokalne samouprave.

Koji su ključni indikatori koji će biti korišćeni za praćenje nivoa postizanja ciljeva, ili napretka ka njima?

(Maksimum 5 redova)

RAZMATRANE OPCIJE I PROCJENA NJIHOVOG UTICAJA

Ukratko predstaviti glavne opcije koje su uzete u razmatranje, uključujući opciju „bez djelovanja” (status quo), neregulatorne opcije i regulatorne opcije.

Ukratko objasniti na koji način bi svaka od opcija za koju je ocijenjeno da može da positgne zacrtane ciljeve i riješi identifikovane probleme - uticala na različite zainteresovane strane, uključujući ključne očekivane koristi za budžet, ekonomske koristi, društvene koristi i koristi za životnu sredinu, ali i troškove koje bi svaka od opcija prouzrokovala.

(Maksimum 10 redova)

PREPORUKA OPTIMALNE OPCIJE

Ukratko obrazložiti izbor opcije za koju je donijet zaključak da je optimalna, na osnovu ishoda procjene uticaja svake od razmatranih opcija za koju je ocijenjeno da može da postigne zacrtane ciljeve i riješi identifikovane probleme.

Obrazložiti koji su ključni očekivani pozitivni i negativni uticaji na budžet, ekonomski uticaji, društveni uticaji i uticaji na životnu sredinu odabrane opcije.

(Maksimum 5 redova)

Napomena: Kompletnu analizu za sve razmatrane opcije za koje je ocijenjeno da omogućavaju postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema bi trebalo prikazati u drugom dijelu Izvještaja o RIA i priložima Izvještaju o RIA.

REZIME PROCJENE FISKALNOG UTICAJA

Ukratko predstaviti procjenu očekivanih prihoda/rashoda u srednjem roku za preporučenu opciju.

(Maksimum 4 reda)

KONSULTACIJE SA ZAJINTERESOVANIM STRANAMA

Ukratko predstaviti ishode konsultacija sa zainteresovanim stranama – koje zainteresovane strane su konsultovane, na koji način su bile konsultovane, koji predlozi i sugestije su pristigli od zainteresovanih strana, na koji način su uvaženi i uključeni u predloženo rešenje, a ako nijesu – iz kojih razloga.

(Maksimum 6 redova)

SPROVOĐENJE I NADZOR NAD PRIMJENOM

Ukratko objasniti na koji način će biti organizovano sprovođenje i nadzor nad primjenom odabrane opcije (predloženog rešenja).

Precizirati koja/e će institucija/e biti odgovorna/e za sprovođenje odabrane opcije i nadzor nad njenom primjenom.

(Maksimum 7 redova)

PRAĆENJE SPROVOĐENJA I EVALUACIJA

Ukratko objasniti na koji način će biti organizovano praćenje sprovođenja izabrane opcije (predloženog rešenja) i evaluacija postignutih uticaja.

Precizirati koja/e će institucija/e biti odgovorna/e za praćenje sprovođenja odabrane opcije.

(Maksimum 7 redova)

IZVJEŠTAJ O RIA – DRUGI DIO: GLAVNA ANALIZA

(Prikazati detaljnu analizu glavnih uticaja i rizika razmatranih opcija, uključujući i analizu postojećeg stanja i indikatore koji će se koristiti kako bi se ocijenio napredak u ostvarivanju zacrtanih ciljeva. Koristiti se ovdje predloženom strukturom i pitanjima, kao i onim što je navedeno u Uputstvu o sprovođenju analize uticaja propisa i sačinjavanju izvještaja o analizi uticaja propisa i u Vodiču za analizu uticaja propisa. Moguće je dodati priloge ovom izvještaju, kako bi se pružilo više informacija o sprovedenoj analizi, procijenjenim troškovima i koristima i/ili posebnim provjerama uticaja koje su rađene, sprovedenim konsultacijama i javnim raspravama, itd.)

1. Definisanje problema i razlog za intervenciju

Definisati glavni problem koji se obrađuje. Opisati njegov obim i značaj.

Identifikovati i objasniti uzroke i posljedice glavnog problema.

Identifikovati grupe koje su pogođene problemom, uključujući upravu / privredne subjekte / udruženja i ostale organizacije civilnog sektora / građane, i objasniti kako je raspoređen uticaj, odnosno na koji način i u kom obimu je postojao do sada.

Ukazati i objasniti zašto problem nije bio riješen kroz postojeći regulatorni okvir. Ako je relevantno, navesti konkretne odredbe važećih propisa koje predstavljaju uzrok problema i obrazložiti.

Objasniti razlog za intervenciju - zašto Vlada / jedinica lokalne samouprave mora da interveniše.¹

Napomena: Koristiti pouzdane podatke i statistiku da bi se potkrijepila analiza, i navesti izvore tih podataka.

2. Utvrđivanje ciljeva

Koji su željeni ciljevi koje treba postići predloženom opcijom?

Opisati usklađenost ovih ciljeva sa ciljevima javnih politika i/ili prioritetima Vlade sadržanim u višim planskim i strateškim dokumentima kojima se utvrđuju opšti pravci razvoja na nivou Crne Gore i finansijskim strateškim dokumentima.²

Koji su ključni indikatori na osnovu kojih će se mjeriti ispunjenje ciljeva i napredak u ostvarivanju istih? Navesti bazne i ciljane vrijednosti, kao i izvore provjere za svaki indikator.

Napomena: Ciljevi treba da budu definisani tako da budu konkretni, mjerljivi, ostvarljivi, realni i vremenski određeni.

3. Identifikacija i opis razmatranih opcija

Opisati opciju status quo („bez djelovanja”), kao i šta bi se dalje dešavalo sa problemom ukoliko bi izostala intervencija Vlade / jedinice lokalne samouprave. Da li je vjerovatno da bi problem bio riješen?

Koje alternative u odnosu na regulativu (neregulatorne opcije) su razmatrane? Koje od njih bi omogućile postizanje ciljeva?

Koje regulatorne opcije su razmatrane? Koje od njih bi omogućile postizanje ciljeva?

Napomena: Elaborirati status quo opciju, bar dvije alternativne opcije i jednu regulatornu (npr. izmjena ili dopuna postojećeg propisa ili donošenje novog).

Kod razmatranja regulatornih opcija, predstaviti i opcije koje se tiču samih rješenja razmatranih propisa.

3a. Procjena ekonomskih uticaja – Detaljan prikaz

Za svaku od opcija za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema, odgovoriti na sledeća pitanja:

¹ U skladu sa Uputstvom o sprovođenju analize uticaja propisa i sačinjavanju izvještaja o analizi uticaja propisa, u postupku pripreme propisa na lokalnom nivou, predlagač propisa navodi i da li je propis posljedica zahtjeva na državnom nivou, odnosno navodi i zakonski osnov za donošenje propisa, da li je riječ o sopstvenim ili prenesenim nadležnostima, odnosno povjerenom poslu i kakav je odnos propisa prema strateškim dokumentima lokalne samouprave.

² U skladu sa Uputstvom o sprovođenju analize uticaja propisa i sačinjavanju izvještaja o analizi uticaja propisa, ciljevi propisa na lokalnom nivou treba da budu u skladu sa ciljevima javnih politika i/ili prioritetima jedinice lokalne samouprave sadržanim u višim planskim i strateškim dokumentima kojima se utvrđuju opšti pravci razvoja na nivou te jedinice lokalne samouprave i finansijskim strateškim dokumentima jedinice lokalne samouprave.

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati razmatrana opcija - nabrojati pozitivne i negativne ekonomske uticaje, direktne i indirektne ekonomske uticaje?

Kako će razmatrana opcija uticati na funkcionisanje privrednih subjekata i privredu uopšte?

Koje troškove će primjena razmatrane opcije izazvati građanima i privredi (uključujući i troškove malim i srednjim preduzećima)?

Koje koristi će primjena razmatrane opcije izazvati građanima i privredi (uključujući i malim i srednjim preduzećima)?

Da li razmatrana opcija podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Napomena: Kvantifikovati ekonomske uticaje u što većoj mjeri.

3b. Procjena fiskalnog uticaja – Detaljan prikaz

Za svaku od opcija za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema, odgovoriti na sledeća pitanja:

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore i/ili budžeta lokalnih samouprava za sprovođenje svake od razmatranih opcija i u kom iznosu?

Da li će se sprovođenjem razmatrane opcije ostvariti prihod za budžet Crne Gore i/ili budžet lokalnih samouprava?

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Napomena: Koristiti tabelu ispod za prikaz kvantifikovanih fiskalnih uticaja.

Procjena prihoda i rashoda na budžet Crne Gore u srednjem roku (3 godine) i/ili na budžet lokalnih samouprava, za svaku od opcija za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema:

Fiskalni uticaj svake od razmatranih opcija		Godina X	Godina X+1	Godina X+2
Opcija 1	Prihodi			
	Rashodi			
	Dodatne informacije			
Opcija 2	Prihodi			
	Rashodi			
	Dodatne informacije			
Opcija 3	Prihodi			
	Rashodi			
	Dodatne informacije			
Opcija 4	Prihodi			
	Rashodi			
	Dodatne informacije			

*Godina X - prva godina sprovođenja predloženog rješenja; Godina X+1 - druga godina sprovođenja predloženog rješenja; Godina X+2 - treća godina sprovođenja predloženog rješenja.

* Dodatne informacije - u ovom dijelu treba objasniti da li se prihodi/rashodi povećavaju ili smanjuju u odnosu na prihode / rashode koji su ostvareni shodno važećem propisu (propisu koji se mijenja / stavlja van snage za slučaj da je kao optimalna opcija predloženo donošenje propisa).

3c. Procjena društvenih uticaja – Detaljan prikaz

Za svaku od opcija za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema, odgovoriti na sledeća pitanja:

Da li razmatrana opcija utiče na cijene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kom obimu?

Da li razmatrana opcija ima uticaj na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Da li razmatrana opcija utiče na zdravlje ljudi, na koji način i u kom obimu?

Da li razmatrana opcija utiče na kvalitet i dostupnost usluga sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema i sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama pripadnicima osetljivih društvenih grupa, na koji način i u kom obimu?

Da li razmatrana opcija ima rodno-senzitivne uticaje, odnosno uticaje na rodnu ravnopravnost? Da li podstiče rodnu ravnopravnost ili utiče na povećanje rodne neravnopravnosti? Da li ima različit uticaj na žene i muškarce? Opisati te uticaje, kao i mjere koje su predviđene za ublažavanje potencijalnih negativnih uticaja na rodnu ravnopravnost.

Napomena: Kvantifikovati društvene uticaje u što većoj mjeri.

3d. Procjena uticaja na životnu sredinu – Detaljan prikaz

Za svaku od opcija za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema, odgovoriti na sledeća pitanja:

Da li razmatrana opcija utiče na životnu sredinu, na koji način i u kom obimu?

Predstaviti mjere kojima se ublažava negativan uticaj na životnu sredinu.

Napomena: Kvantifikovati uticaje na životnu sredinu u što većoj mjeri.

4. Poređenje opcija za koje je ocijenjeno da omogućavaju postizanje zacrtanih ciljeva i rješavanje identifikovanih problema i izbor optimalne opcije

Da li pozitivne posljedice koje svaka od razmatranih opcija (za koju je ocijenjeno da omogućava postizanje ciljeva i rješavanje identifikovanih problema) – opravdavaju troškove koje bi ova opcija stvorila?

Objasniti sledeće:

- koja razmatrana opcija sa sigurnošću omogućava postizanje ciljeva;
- koja razmatrana opcija vodi ka najvećim pozitivnim (direktnim i indirektnim) uticajima;
- koja razmatrana opcija vodi ka najvećim negativnim (direktnim i indirektnim) uticajima;
- koja razmatrana opcija je preferirana na osnovu povratne informacije dobijene od zainteresovanih strana?

Navesti koja je opcija ocijenjena kao optimalna i čije se sprovođenje predlaže. Sumirati njene prednosti u odnosu na ostale razmatrane opcije.

5. Konsultacije sa zainteresovanim stranama

Navesti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi procesa procjene uticaja i na koji način (uz pomoć kojih metoda konsultacija).

Koji ključni predlozi i komentari su pristigli od zainteresovanih strana tokom procesa konsultacije, i na koji način su uticali na predloženo rešenje? Koji predlozi i komentari su prihvaćeni, a koji nijesu prihvaćeni i iz kojih razloga?

Napomena: Posebno naznačiti da li je organizovana javna rasprava, kada i na koji način, a ako nije – kada će biti organizovana i na koji način.

6. Sprovođenje i nadzor nad primjenom

Koje mjere i aktivnosti će biti sprovedene u cilju konzistentnog i potpunog sprovođenja predloženog rešenja i ko će biti zadužen za sprovođenje predloženog rešenja?

Nabrojati sve zakone koje treba mijenjati i dopuniti, sa planiranim rokom za njihovo usvajanje i institucijama nadležnim za njihovu izradu;

Nabrojati sve potrebne druge propise, sa planiranim rokom za njihovo usvajanje i institucijama nadležnim za njihovu izradu; Nabrojati ostale ključne aktivnosti koje treba sprovesti (uspostavljanje nove/ih institucije/a, uvođenje novog/ih informacionog/ih sistema, obuke, informacione kampanje, etc.) sa planiranim rokom za njihovo sprovođenje i nadležnim institucijama.

Objasniti kako će biti organizovan nadzor nad primjenom, koji će se alati i mehanizmi (mjere) koristiti kako bi se osigurala puna primjena (kaznene mjere, novčane kazne, izvještavanje, kontrole, inspeksijski nadzor, obuke, itd.), i koje institucije će biti nadležne za nadzor nad primjenom.

Koji su rizici (potencijalne prepreke) za sprovođenje i nadzor nad primjenom predloženog rešenja, i na koji način će biti prevaziđene?

7. Praćenje sprovođenja i evaluacija

Objasniti kako će biti organizovano praćenje sprovođenja predloženog rešenja i na koji način će se vršiti?

Koja institucija će biti zadužena za praćenje sprovođenja predloženog rešenja?

Da li postoje planovi za evaluaciju stepena ispunjenja ciljeva, i ako da – na koji način i kada će evaluacija biti sprovedena?

Napomena: Objasniti na koji način će se mjeriti ispunjenje ciljeva kroz indikatore u odeljku "Utvrđivanje ciljeva".

Podgorica, _____ godine

Ministar/rukovodilac službe lokalne samouprave

POJEDNOSTAVLJENI RIA OBRAZAC KOJI SE SAČINJAVA U POSTUPKU PRIPREME STRATEŠKIH DOKUMENATA (STRATEGIJA, PLANOVA, PROGRAMA) I DRUGIH AKATA

ANALIZA UTICAJA PROPISA (RIA)	
NAZIV PREDLOŽENE STRATEGIJE / PREDLOŽENOG PROGRAMA / AKCIONOG PLANA / DRUGOG AKTA³⁴	Predlog strategije / programa / akcionog plana / drugog akta
NADLEŽNO MINISTARSTVO / JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	Ministarstvo _____ / _____
DATUM KADA JE RIA POSLATA NA MIŠLJENJE MINISTARSTVU FINANSIJA	
IZVOR PREDLOŽENE STRATEGIJE / PREDLOŽENOG PROGRAMA / AKCIONOG PLANA / DRUGOG AKTA	Domaći / Međunarodni
DIREKTIVA / REGULATIVA EU (ako je primjenljivo)	Direktiva / Regulatorna / Nije primjenljivo
MEĐUNARODNI IZVOR PROPISA	_____
POVEZANI PLANSKI I STRATEŠKI DOKUMENTI KOJIMA SE UTVRĐUJU OPŠTI PRAVCI RAZVOJA NA NIVOU CRNE GORE / JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, I FINANSIJSKI STRATEŠKI DOKUMENTI	Navesti naziv relevantnog/ih planskog/ih i/ili strateškog/ih dokumenta/ata (druge strategije, programi, planovi, itd.) koji će se operacionalizovati / sprovesti putem primjene predložene strategije / predloženog programa / akcionog plana / drugog akta
DATUMI I INTERNET STRANICE ZA SPROVEDENU JAVNU RASPRAVU	Navesti datum/e javne rasprave i link za internet stranicu, ako je ista bila održana ili će se održati / Nije primjenljivo
Da li je korišćena eksterna ekspertiza za sprovođenje RIA procesa i sačinjavanje RIA Izvještaja? U slučaju da jeste, opisati.	Da / Ne _____
PRVI DIO: REZIME IZVJEŠTAJA O RIA	
(Najviše dvije stranice. Rezime izvještaja o RIA trebalo bi pripremiti nakon sprovođenja detaljne procjene uticaja i predstavljanja svih detalja sprovedene procjene uticaja u drugom dijelu Izvještaja o RIA. Rezime izvještaja o RIA treba da sadrži i ukratko predstavi samo glavne zaključke i preporuke detaljno sprovedene procjene uticaja.)	
PLANIRANE AKTIVNOSTI I PROCJENA NJIHOVOG UTICAJA	
Ukratko predstaviti glavne aktivnosti koje su planirane, uključujući regulatorne i neregulatorne aktivnosti.	
Ukratko objasniti na koji način će glavne planirane aktivnosti uticati na različite zainteresovane strane, uključujući ključne očekivane koristi za budžet, ekonomske koristi, društvene koristi i koristi za životnu sredinu, ali i troškove koje će planirane aktivnosti prouzrokovati.	
(Maksimum 10 redova)	
Napomena: Kompletanu analizu efekata bi trebalo prikazati u drugom dijelu Izvještaja o RIA i priložima Izvještaju o RIA (ukoliko ih ima).	
KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM STRANAMA	
Ukratko predstaviti ishode konsultacija sa zainteresovanim stranama – koje zainteresovane strane su konsultovane, na koji način su bile konsultovane, koji predlozi i sugestije su pristigli od zainteresovanih strana, na koji način su uvaženi i uključeni u predložene aktivnosti, a ako nijesu – iz kojih razloga.	
U slučaju da konsultacije sa određenim zainteresovanim stranama još uvijek nisu sprovedene za regulatorne aktivnosti (izmene i dopune postojećih i donošenje novih propisa), navesti koje su to zainteresovane strane, i na koji način i kada će konsultacije biti sprovedene.	
(Maksimum 6 redova)	

³ Ostaviti naziv relevantnog strateškog dokumenta za koji se sprovodi RIA.

⁴ Kada su akcioni planovi u pitanju, ako je riječ o akcionom planu koji prati i sastavni je dio strategije ili programa, RIA se sprovodi za oba strateška dokumenta i isto tako se RIA obrazac popunjava tako da se odnosi na oba strateška dokumenta (strategiju i prateći akcioni plan, odnosno program i prateći akcioni plan). Ako je u pitanju akcioni plan koji se samostalno sprovodi, RIA se sprovodi i RIA Obrazac se popunjava za taj strateški dokument.

IZVJEŠTAJ O RIA – DRUGI DIO: GLAVNA ANALIZA

(Prikazati detaljnu analizu najznačajnijih uticaja planiranih aktivnosti i rizika za njihovo sprovođenje. Koristiti se ovdje predloženom strukturom i pitanjima, kao i onim što je navedeno u Uputstvu o sprovođenju analize uticaja propisa i sačinjavanju izvještaja o analizi uticaja propisa i u Vodiču za analizu uticaja propisa. Moguće je dodati priloge ovom izvještaju, kako bi se pružilo više informacija o sprovedenoj analizi, procijenjenim troškovima i koristima i/ili posebnim provjerama uticaja koje su rađene, sprovedenim konsultacijama i javnim raspravama, itd.)

Identifikacija i opis ključnih planiranih aktivnosti

Opisati ključne planirane aktivnosti, uključujući regulatorne (donošenje propisa) i neregulatorne aktivnosti. Obrazložiti na koji način će ključne planirane aktivnosti doprinijeti rješavanju identifikovanih problema i postizanju zacrtanih ciljeva.

Dodatno pojasniti zbog čega je neophodno sprovesti regulatorne aktivnosti (donošenje propisa).

2a. Procjena ekonomskih uticaja – Detaljan prikaz

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati planirane aktivnosti - nabrojati pozitivne i negativne ekonomske uticaje, direktne i indirektne ekonomske uticaje?

Kako će planirane aktivnosti uticati na funkcionisanje privrednih subjekata i privredu uopšte?

Koje troškove će primjena planiranih aktivnosti izazvati građanima i privredi (uključujući i troškove malim i srednjim preduzećima)?

Koje koristi će primjena planiranih aktivnosti izazvati građanima i privredi (uključujući i malim i srednjim preduzećima)?

Da li planirane aktivnosti podržavaju stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Obrazložiti koji segment ekonomskih uticaja treba dodatno analizirati u predstojećem periodu prilikom pripreme planiranih propisa?⁵

Napomena: Kvantifikovati ekonomske uticaje u što većoj mjeri.

2b. Procjena fiskalnog uticaja – Detaljan prikaz

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore i/ili budžeta lokalnih samouprava za sprovođenje planiranih aktivnosti i u kom iznosu?

Da li će se sprovođenjem planiranih aktivnosti ostvariti prihod za budžet Crne Gore i/ili budžet lokalnih samouprava?

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Obrazložiti koji segment fiskalnih uticaja treba dodatno analizirati u predstojećem periodu prilikom pripreme planiranih propisa?⁶

Napomena: Koristiti tabelu ispod za prikaz kvantifikovanih fiskalnih uticaja.

Procjena prihoda i rashoda na budžet Crne Gore u srednjem roku (3 godine) i/ili na budžet lokalnih samouprava, za sprovođenje planiranih aktivnosti:

Fiskalni uticaj planiranih aktivnosti			
	Godina X	Godina X+1	Godina X+2
Prihodi			
Rashodi			
Dodatne informacije			

**Godina X - prva godina sprovođenja planiranih aktivnosti; Godina X+1 - druga godina sprovođenja planiranih aktivnosti; Godina x+2 - treća godina sprovođenja planiranih aktivnosti.*

** Dodatne informacije - u ovom dijelu treba objasniti da li se prihodi/rashodi povećavaju ili smanjuju u odnosu na prihode / rashode koji su ostvareni u prethodnom planskom periodu.*

⁵ Imajući u vidu da se prilikom izrade strateških dokumenata ne mogu precizno identifikovati i analizirati svi ekonomski efekti propisa planiranih strateškim dokumentom, naznačiti koji će to ekonomski efekti biti detaljno razmatrani prilikom donošenja tih konkretnih propisa.

⁶ Imajući u vidu da se prilikom izrade strateških dokumenata ne mogu precizno identifikovati i analizirati svi fiskalni efekti propisa planiranih strateškim dokumentom, naznačiti koji će to fiskalni efekti biti detaljno razmatrani prilikom donošenja tih konkretnih propisa.

2c. Procjena društvenih uticaja – Detaljan prikaz

Da li planirane aktivnosti utiču na cijene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kom obimu?

Da li planirane aktivnosti imaju uticaj na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Da li planirane aktivnosti utiču na zdravlje ljudi, na koji način i u kom obimu?

Da li planirane aktivnosti utiču na kvalitet i dostupnost usluga sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema i sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama pripadnicima osetljivih društvenih grupa, na koji način i u kom obimu?

Da li planirane aktivnosti imaju rodno-senzitivne uticaje, odnosno uticaje na rodnu ravnopravnost? Da li podstiču rodnu ravnopravnost ili utiču na povećanje rodne neravnopravnosti? Da li imaju različit uticaj na žene i muškarce? Opisati te uticaje, kao i mjere koje su predviđene za ublažavanje potencijalnih negativnih uticaja na rodnu ravnopravnost.

Obrazložiti koji segment društvenih uticaja treba dodatno analizirati u predstojećem periodu prilikom pripreme planiranih propisa?⁷

Napomena: Kvantifikovati društvene uticaje u što većoj mjeri.

2d. Procjena uticaja na životnu sredinu – Detaljan prikaz

Da li planirane aktivnosti utiču na životnu sredinu, na koji način i u kom obimu?

Predstaviti mjere kojima se ublažava negativan uticaj na životnu sredinu.

Obrazložiti koji segment uticaja na životnu sredinu treba dodatno analizirati u predstojećem periodu prilikom pripreme planiranih propisa?⁸

Napomena: Kvantifikovati uticaje na životnu sredinu u što većoj mjeri.

Konsultacije sa zainteresovanim stranama

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi procesa procjene uticaja i na koji način (uz pomoć kojih metoda konsultacija).

Koji ključni predlozi i komentari su pristigli od zainteresovanih strana tokom procesa konsultacije, i na koji način su uticali na predložene aktivnosti? Koji predlozi i komentari su prihvaćeni, a koji nijesu prihvaćeni i iz kojih razloga?

Naveći koje zainteresovane strane će biti konsultovane za regulatorne aktivnosti (izmjene i dopune postojećih i donošenje novih propisa), na koji način i kada će konsultacije biti sprovedene.

Podgorica, _____ godine

Ministar/rukovodilac službe lokalne samouprave

⁷ Imajući u vidu da se prilikom izrade strateških dokumenata ne mogu precizno identifikovati i analizirati svi društveni efekti propisa planiranih strateškim dokumentom, naznačiti koji će to društveni efekti biti detaljno razmatrani prilikom donošenja tih konkretnih propisa.

⁸ Imajući u vidu da se prilikom izrade strateških dokumenata ne mogu precizno identifikovati i analizirati sve efekte na životnu sredinu propisa planiranih strateškim dokumentom, naznačiti koji će to efekti na životnu sredinu biti detaljno razmatrani prilikom donošenja tih konkretnih propisa.

13.

Ministarstvo finansija, na osnovu čl. 12 i 13 Zakona o duvanu („Službeni list CG”, br. 48/08, 76/08, 40/11 i 42/15) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po zahtjevu privrednog društva „Buena Vista Habano“ d.o.o. (PIB: 03328996) iz Podgorice, koje zastupa izvršni direktor Nikola Šuković, u predmetu pod evidencionim brojem UPI 10/5-321/25-1566/1 od 16.12.2025. godine, za izdavanje odobrenja za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima, donosi

R J E Š E N J E

1. Usvaja se zahtjev kao osnovan.
2. Izdaje se privrednom društvu „Buena Vista Habano” d.o.o. (PIB: 03328996) iz Podgorice odobrenje za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima u skladištu koje se nalazi na adresi: Vojvode Maša Đurovića br. 39, Podgorica.
3. Odobrenje se izdaje na period od pet godina, počev od 28.12.2025. godine.
4. Na osnovu ovog rješenja izvršiće se upis u Registar trgovaca na veliko duvanskim proizvodima.

O b r a z l o ž e n j e

Privredno društvo „Buena Vista Habano“ d.o.o. (PIB:03328996) iz Podgorice, Vojvode Maša Đurovića br.39, Podgorica, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom od 16.12.2025.godine za izdavanje odobrenja za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima u skladištu koje se nalazi na adresi: Vojvode Maša Đurovića br. 39, Podgorica.

Uz predmetni zahtjev dostavljena je zakonom propisana dokumentacija.

Postupajući po zahtjevu, utvrđeno je da:

- je privredno društvo upisano u Centralni registar privrednih subjekata (Rješenje o registraciji br. 30-01-31629-9 od 14.10.2020. godine);
- ispunjava propisane uslove za promet robe na veliko ostalim duvanskim proizvodima u pogledu skladišta i prevoznog sredstva, o čemu je sačinjen Zapisnik o izvršenom inspekcijском pregledu Ministarstva ekonomskog razvoja, Direkcija za tržišnu inspekciju, br. UP IN-01-716/25-9425/1 od 26.12.2025. godine;
- privredno društvo, odnosno odgovorno lice Nikola Šuković, u posljednje tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, nije osuđeno za krivično djelo nedozvoljene trgovine, odnosno za krivično djelo nedozvoljene proizvodnje duvana, obrađenog duvana i duvanskih proizvoda, što je potvrđeno uvjerenjima Ministarstva pravde, Direkcije za kaznenu i prekršajnu evidenciju, br. 0804-21169/25 i br. 0804-21170/25, oba od 09.12.2025. godine;
- je uplaćena prva rata naknade za izdavanje odobrenja za promet na veliko ostalim duvanskim proizvodima u iznosu od 6.000,00 eura, o čemu je dostavljen dokaz od 21.02.2025. godine;
- je uplaćena administrativna taksa u iznosu od 50,00 eura za obavljanje trgovine na veliko ostalim duvanskim proizvodima, o čemu je dostavljen dokaz od 15.12.2025. godine;
- je uplaćena administrativna taksa u iznosu od 20,00 eura za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima, o čemu je dostavljen dokaz od 15.12.2025. godine;
- je uplaćena administrativna taksa u iznosu od 10,00 eura za upis u registar za obavljanje djelatnosti prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima, o čemu je dostavljen dokaz od 15.12.2025. godine.

Imajući u vidu da su podnijeti dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 12 Zakona o duvanu („Službeni list CG”, br. 48/08, 76/08, 40/11 i 42/15), stekli su se uslovi za izdavanje odobrenja za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima, u smislu člana 13 stav 5 navedenog zakona, pa je odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Na utvrđeno činjenično stanje primijenjene su relevantne odredbe Zakona o duvanu. Članom 12 propisano je da se privredno društvo, odnosno preduzetnik, može baviti prometom na veliko duvanskim proizvodima ako ispunjava sljedeće uslove: da je upisano u CRPS, da ispunjava propisane minimalne tehničke uslove za promet robe na veliko, da ima odgovarajući prostor i opremu za skladištenje duvanskih proizvoda, da ima prevozno sredstvo za snabdijevanje trgovaca na malo na teritoriji Crne Gore, da ima zaključen ugovor o snabdijevanju sa registrovanim proizvođačem, odnosno uvoznikom duvanskih proizvoda, da privredno društvo, preduzetnik ili odgovorno lice u privrednom društvu u posljednje tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva nije osuđeno za navedena krivična djela, kao i da je uplaćena propisana naknada.

Članom 13 st. 3 i 4 Zakona o duvanu propisano je da se naknada za obavljanje prometa na veliko ostalim duvanskim proizvodima plaća u iznosu od 30.000,00 eura, s tim što se može platiti u pet godišnjih rata, dok je stavom 5 istog člana propisano da se privrednom društvu koje ispunjava propisane uslove izdaje odobrenje na period od pet godina i vrši upis u registar.

Administrativna taksa za ovo rješenje naplaćuje se po tarifnim brojevima 96 i 97, u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama („Službeni list CG”, br. 18/19).

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena, već se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog Suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj: UPI 10/5-321/25-1566/2
Podgorica, 26.12.2025. godine

Načelnica,
Dragana Vučinić, s.r.

14.

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja („Službeni list RCG”, broj 28/06 i „Službeni list CG”, br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K O IZMJENI PRAVILNIKA O FITOSANITARNIM MJERAMA ZA SUZBIJANJE ŠTETNOG ORGANIZMA FITOPLAZME GRAPEVINE FLAVESCENCE DORÉE U OBILJEŽENIM PODRUČJIMA*

Član 1

U Pravilniku o fitosanitarnim mjerama za suzbijanje štetnog organizma fitoplazme Grapevine flavescence dorée u obilježenim područjima* ("Službeni list CG", broj 105/25) Prilog 1 mijenja se i glasi:

PRILOG 1

LISTA OBILJEŽENIH PODRUČJA U KOJIMA SE SPROVODE FITOSANITARNE MJERE SUZBIJANJA ŠTETNOG ORGANIZMA (CONTAINMENT MEASURES)

LISTA OBILJEŽENIH PODRUČJA EVROPSKE UNIJE

1. Austrija

Proširenje sigurnosnih područja na državnom području Austrije zbog obilježenih područja u Sloveniji:

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna jedinica/katastarska jedinica
1.	Sigurnosno područje	Steiermark/ Leibnitz	Dio općine Straß in Steiermark, dio općine St. Veit in der Steiermark
2.	Sigurnosno područje	Steiermark/ Südoststeiermark	Mureck, Deutsch Goritz
3.	Sigurnosno područje	Burgenland/ Jennersdorf	Neuhaus am Klausenbach: Altenhof, Bonisdorf, Edelsbach, Kalch, Kalchbergen, Krottendorf bei Neuhaus, Neuhaus am Klausenbach, Steinleiten.
4.	Sigurnosno područje	Burgenland/ Jennersdorf	Minihof Liebau: Minihof-Liebau uključujući Judenberg, Kramerberg i Theresienberg, Tauka uključujući Pelzereck, Petereck, Winkel i Zotterberg, Windisch-Minihof uključujući Loasleiten, Schmelzereck, Schusterberg, Schützengraben i Thomasberg.
5.	Sigurnosno područje	Burgenland/ Jennersdorf	St. Martin an der Raab: Kölbereck, Oberdrosen, Oberdrosen – Bergen.

2. Hrvatska

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna jedinica/katastarska jedinica
1.	Zaraženo područje	Panonska Hrvatska (Bjelovarskobilogorska županija, Virovitičko-podravska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarskosrijemska županija, Karlovačka županija, Sisačkomoslavačka županija)	Katastarske opštine Bedenik, Bjelovar, Bojana, Brezovac, Ciglena, Čazma, Dapci, Diklenica, Draganec, Gornje Plavnice, Kapela, Kobasičari, Kraljevac, Križic, Miklouš, Orovac, Petrička, Pobjenik, Podgorci, Pupelica, Ribnjačka, Šandrovac, Sišćani, Veliko Korenovo, Veliko Trojstvo, Višnjevac, Vrtlinska, Zrinski Topolovac; Borova, Budanica, Cabuna, Čačinci, Grabrovnica, Kozice, Mala Črešnjevica, Pčelić, Podravska Slatina, Sedlarica, Špišić Bukovica, Turnašica, Velika Črešnjevica, Virovitica, Vukosavljevica; Cernik, Nova Gradiška, Šumetlica; Draž, Majar, Osijek, Trnava, Tvrđavica-Podravlje, Zmajevac I; Bapska, Grabovo, Ilok, Lovas, Mohovo, Opatovac, Sotin, Šaregrad, Tovarnik, Vukovar; Belaj, Brajakovo Brdo, Bratovanci, Breznik, Brlog Ozaljski, Bubljarci, Donji Lović, Draganić, Duga Resa 2, Dvorište Vivodinsko, Ferenci, Gršćaki, Ilovac, Jurovo, Lipnik, Lišnica, Lović Prekriški, Mahično, Mala Švarča, Mrzlo Polje Mrežničko, Oštri Vrh Ozaljski, Ozalj, Police Pirišće, Ribnik, Svetice, Svetičko Hrašće, Tomašnica, Vivodina, Vrhovac, Zagradci, Zajačko Selo, Zaluka, Žakanje, Zorkovac; i Batina, Gornja Jelenska, Ilova, Katoličko Selišće, Kutina, Peščenica, Popovača, Repušnica, Voloder.
	Sigurnosno područje	Panonska Hrvatska (Bjelovarskobilogorska županija, Virovitičko-podravska županija, Požeškoslavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Vukovarskosrijemska županija, Karlovačka županija, Sisačkomoslavačka županija)	Katastarske opštine Bačkovica, Bedenička, Berek, Bjelovar Novi, Bjelovar-Sredice, Blatnica, Bosiljevo, Bršljanica, Brzaja, Cerina, Cjepidlake, Cremušina, Čadavac, Dapčevica, Daskatica, Dautan, Dereza, Donja Kovačica, Drljanovac, Đurđić, Galovac, Gornja Garešnica, Gornja Kovačica, Gornje Rovišće, Gudovac, Ivanska, Kakinac, Kaniška Iva, Klisa, Klokočevac, Kostonjevac, Kozarevac Račanski, Križ Gornji, Laminac, Lasovac, Lipovčani, Mala Barna, Mala Jasenovača, Mala Peratovica, Mala Pisanica, Mali Grđevac, Malo Trojstvo, Martinac, Međurača, Mosti, Narta, Nevinac, Nova Ploščica, Nova Rača, Nove Plavnice-Hrgovljani, Obrovica, Orlovac, Pavlin Kloštar, Predavac, Prespa, Prgomelje, Rajić Gudovački, Rašenica, Ravneš, Removac, Rovišće, Ruškovac, Samarica, Sasovac, Severin, Sibenik, Slovinska Kovačica, Sredice Gornje, Srijednska, Stara Ploščica, Stare Plavnice, Šimljana, Šimljanik, Štefanje, Šušnjara, Tomaš, Topolovica, Trojstveni Markovac, Turčević Polje, Vagovina, Velika Peratovica, Velika Pisanica, Veliki Grđevac, Veliki Prokop, Vukovje, Zdelice, Zrinska Žabjak, Ždralovi; Antunovac, Bačevac, Bakić, Bankovci, Bistrica,

			<p>Bokane, Brezovljani, Budrovac, Lukački, Bušetina, Crnac, Čadavica, Čeralije, Dinjevac, Dobrović, Dolci, Donja Bukovica, Donja Pištana, Donje Bazije, Donje Kusonje, Donje Predrijevo, Donji Meljani, Duga Međa, Dugo Selo Lukačko, Gačište, Gornja Bukovica, Gornja Pištana, Gornje Bazje, Gornje Kusonje, Gornje Viljevo, Gornji Miholjac, Gradina, Gvozdanska, Hum Varoš, Hum Voćinski, Ivanbrijeg, Jasenaš, Kapan, Kapinci, Kladare, Kokočak, Krajna, Krasković, Kutovi, Levinovac, Lozan, Lukač, Lukavac, Macute, Medinci, Mikleuš, Miljevci, Naudovac, Nova Bukovica, Nova Jošava, Novaki, Obradovci, Orahovica, Orešac, Otrovanec, Paušinci, Petrovac, Pitomača I, Pitomača II, Pivnica, Popovac, Požari, Pušina, Radosavci, Rezovac, Rijenci, Rogovac, Sladojevci, Slatinski Lipovac, Slavonske Bare, Sopje, Stari Gradac, Starin, Suha Mlaka, Suhopolje, Turanovac, Vaška, Virovitica-Centar, Virovitica-City, Vrneševci, Zdenci; Bjelajci, Cikote, Imrijevi, Lipovac, Rogulje, Šnjegavić, Šumetlica; Adžamovci, Baćin Dol, Banićevac, Bobare, Bodavljaci, Brđani, Donji Andrijevi, Drežnik, Garčin, Giletinci, Golobrdac, Gorice, Gunjavci, Klokočevik, Kovačevac, Laze, Ljupina, Mačkovac, Mašić, Medari, Novo Topolje, Opatovac, Podvrško, Podvrško Novo, Poljane, Prvča, Rešetari, Rogolji, Sičice, Smrtić, Stari Perkovci, Staro Topolje, Šagovina Cernička, Šagovina Mašička, Širinci, Trnava, Vrbje, Žuberkovac; Antunovac, Batina, Bijelo Brdo, Bilje, Branjin Vrh, Branjina, Breznica Đakovačka, Brijesće, Čenkovo, Čepin, Dalj, Darda, Dragotin, Duboševica, Gajić, Gašinci, Hrkancovci Đakovački, Ivanovac, Josipovac, Kneževi Vinogradi, Kondrić, Kopačevo, Kotlina, Lapovci, Levajska Varoš, Mandićevac, Musić, Nabrđe, Našice, Novi Perkovci, Orlovnjak, Paučje, Petrijevi, Piškorevci, Podolje, Popovac, Pridvorje, Selci Đakovački, Sarvaš, Slobodna Vlast, Suza, Svetoblažje, Tenja, Topolje, Vardarac; Apševci, Banovci, Berak, Bogdanovci, Borovo, Borovo Naselje, Bršadin, Čakovci, Ilača, Klisa, Lipovača, Marinci, Mikluševci, Negoslavci, Nijemci, Pačetin, Petrovci, Podgrađe, Stari Jankovci, Svinjarevci, Tompojevci, Trpinja, Vinkovački Banovci; Barilović, Blatnica Pokupska, Brašljeвица, Bukovlje, Cerovac Barilovički, Cerovac Vukmanički, Donje Mekuše, Donje Pokupje, Donji Budački, Donji Zvečaj, Gornje Mekuše, Gornje Prilišće, Gornje Stative, Gornji Zvečaj, Griče, Jarče Polje, Jaškovo, Kamensko, Karlovac I, Karlovac II, Kosjersko Selo, Kozalj Vrh, Ladešići, Lipa, Luka Pokupska, Mahično, Maletići, Malinci, Martinski Vrh, Modruš Potok, Mračin, Mrežnički Novaki, Mrzljaki, Novaki Ozaljski, Piščetke, Podbrežje, Pokupje, Popović Brdo, Pravutina, Rečica, Rosopajnik, Sekulići, Skakavac, Slapno, Sračak, Šišljavić, Trebinja, Trg, Turanj, Tušilović, Velika Jelsa, Vinski Vrh, Vodena Draga, Vukmanić, Vukova Gorica, Zadobarje, Zagrad; i Banova Jaruga, Bistrač, Bobovac, Cerje Letovaničko, Čaire, Čigoč, Dužica, Farkašić, Grabrov Potok, Gračenica, Gušće, Husain, Jamarica, Kraljeva Velika, Kratečko, Krivaj, Kutinica, Lekenik, Letovanić, Lipovljani, Lonja, Ludina, Međurić, Mikleuška, Mužilovčica, Okoli, Osekovo, Piljenec, Poljana Lekenička, Potok, Ruškovića, Selište, Stremen, Stružec, Stupovača, Svinjičko, Šartovac, Turopoljski Lekenik, Vidrenjak, Vukojevac, Zbjegovača.</p>
2.	Zaraženo područje	Jadranska Hrvatska Istarska županija	<p>Katastarske opštine Bačva, Baderna, Brkač, Brtonigla, Buje, Donja Mirna, Frata, Grožnjan, Kaldir, Karojba, Kaštel, Kaštelir, Kostajnica, Krasica, Kršete, Labinci, Lovrečica, Mrčenepla, Materada, Merišće, Motovun, Nova Vas, Novigrad, Oprtalj, Petrovija, Poreč, Račice, Rakotule, Savudrija, Sveti Ivan, Sveti Vital, Tinjan, Umag, Višnjani, Vižinada, Vrh, Završje, Zrenj, Žbandaj.</p>
	Sigurnosno područje	Jadranska Hrvatska Istarska županija	<p>Katastarske opštine Beram, Borut, Brdo, Butoniga, Buzet, Buzet-Old City, Cerovlje, Čepić, Črnica, Dračevac, Draguč, Funtana, Fuškulin, Gradina, Gdoselo, Grimalda, Hum, Kašćerga, Krajcar Breg, Kringa, Kršikla, Kuberton, Kućibreg, Lesišćina, Lim, Lindar, Lovreč, Momjan, Mrgani, Mugeba, Muntrilj, Mušalež, Novaki Motovunski, Novaki Pazinski, Pazin, Prvež, Roč, Rovinj, Rovinjsko Selo, Salež, Senj, Sovinjak, Sovišćina, Sveti Petar u Šumi, Svi Sveti, Šterna, Tar, Tibole, Triban, Trviž, Vabriga, Varvari, Vrsar, Zabrežani, Zamask, Zumesk, Žminj.</p>
3.	Zaraženo područje	Sjeverna Hrvatska s područjem Grada Zagreba (Međimurska županija, Varaždinska županija, Koprivničko-križevačka županija, Krapinsko-zagorska županija, Zagrebačka županija, Grad Zagreb.	<p>Katastarske opštine Badličan, Bogdanovec, Donji Vidovec, Dragoslavac, Dunjkovec, Gornja Dubrava, Gornji Mihaljevec, Gradišćak, Kotoriba, Lopatinec, Martinuševec, Preseka, Pretetinec, Prhovec, Robadje, Selnica, Slakovec, Stanetinec, Sveta Marija, Sveti Martin na Muri, Sveti Urban, Šenkovec, Štrigova, Štrukovec, Vukanovec, Zasadbrag, Zebanec, Železna Gora; Babinec, Bednja, Bela, Beletinec, Beretinec, Bolfan, Breznica, Butkovec, Cerje Tužno, Čanjevo, Črešnjevo, Čukovec, Donja Višnjica, Donja Voća, Donje Makojišće, Drenovec, Dubrava Križovljanska, Đurinovec, Gornja Višnjica, Gornje Ladanje, Gornji Martijanec, Grana, Hrastovec Toplički, Hrastovsko, Ivanec, Jakopovec, Jalžbet, Jerovec, Kamena Gorica, Kamenica, Kaniža, Kelemen, Klenovnik, Ključ, Kneginec, Lepoglava, Ludbreg, Ljubelj Kalnički, Ljubešćica, Mali Bukovec, Marčan, Natkrižovljan, Novakovec, Očura, Podevčevo, Poljana, Radovan, Remetinec, Rinkovec, Segovina, Sigetec Ludbreški, Slanje, Sudovec, Sveti Ilija, Svibovec, Šaša, Šćepanje, Tuhovec, Tužno, Varaždin Breg, Varaždinske Toplice, Vidovec, Vinica Breg, Vinično, Vinogradi Ludbreški, Visoko; Apatovec, Bakovčica, Bakovec, Bojnjkovec, Borje, Botinovac, Branjska, Budrovan, Carevdar, Cirkvena, Cubinec, Čepelovac, Dijankovec, Donja Brckovčina, Dubovec, Đurđevac II, Đurđić, Erdovec, Finčevac, Fodrovec, Glogovac, Glogovnica, Gornja Rijeka, Gregurovec, Gušćerovec, Hampovica, Hudovljani,</p>

			<p>Jagnjedovec, Jagnjedovec-City, Javorovac, Kalinovac, Kalnik, Kamešnica, Kloštar Podravski, Kloštar Vojakovački, Koprivnica, Kozarevac, Križevci, Kunovec, Kunovec Breg, Lemeš, Lepavina, Lukačevac, Majurec, Mala Mučna, Marinovec, Mičetinac, Miholec, Miholjanec, Novi Glog, Novigrad Podravski, Osijek Vojkovački, Plavšinar, Podvinje Miholečko, Požuki, Potočec, Potok Kalnički, Prkos, Prugovac, Rasinja, Raščani, Raven, Reka, Ruševac, Širova Katalena, Sokolovac, Srijem, Subotica Podravska, Subotica Podravska Nova, Suha Katalena, Sveta Ana, Sveta Helena, Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Čvrstec, Sveti Petar Orehovec, Šemovci, Špiranec, Štrigovec, Trema, Velika Mučna, Veliki Grabičani, Veliki Poganac, Virje, Vojakovac, Vojkovačke Sesvete, Vojnovec Kalnički, Zaistovec; Andraševac, Bedekovičina, Belec, Brezno, Budinščina, Donja Batina, Donja Stubica, Donja Šemnica, Druškovec Humski, Dubovec, Dubrovčan, Globočec, Gornja Stubica, Gubaševo, Hrašćina, Hrašćinski Kraljevec, Hum na Sutli, Hum Stubički, Jertovec, Jesenje, Klanjec, Klokovec, Komor, Kraljev Vrh, Krapina, Krapina Jug, Krapina-City, Laz Bistrički, Mače, Marija Bistrica, Martinci Zlatarski, Mirkovec, Oštrc, Peršavec, Petrova Gora, Plemenščina, Poljanica Bistrička, Poznanovec, Prišlin, Purga, Pustodol, Radoboj, Ravno Brezje, Razvor, Selnica, Selno, Slani Potok, Sopot, Strmec, Strmec Stubički, Stubička Slatina, Stubičko Podgorje, Sveti Križ, Sveti Križ Začretje, Sveti Matej, Šemnica, Špičkovina, Tomaševac, Tugonica, Tuhelj, Veleškovec, Veliko Trgovišće, Veternica, Vinagora, Vojnovec Loborski, Vrbaneč, Vrtnjakovec, Zabok, Zagorska Sela, Zajezda, Zlatar; Bedenica, Bešlinec, Blaškovec, Blaževdol, Brckovljani, Čaginec, Čeglje, Dijaneš, Donja Lomnica, Dubranec, Dubrava, Dugo Selo I, Fuka, Gornja Kupčina, Gornji Vinkovec, Gostović, Gradec, Habjanovac, Haganj, Helena, Hrastje, Hrebinec, Hrnjanec, Hruškovića, Hudovo, Kloštar Ivanić, Komin, Kozjača, Krašić II, Kravarsko, Kupljenovo, Laktec, Lonjica, Lovrečka Varoš, Lukavec, Mala Gorica, Molvice, Novoselec, Obreška, Orešje, Paruževac, Paukovec, Pluska, Prekrižje, Prozorje, Psarjevo, Rakitje, Rakovec, Salnik, Stari Glog, Strmec Samoborski, Sveti Nedelja, Šiljakovina, Šumećani, Tkalec, Tomaševac, Valetić, Velika, Velika Buna, Vinkovec, Vrbovec, Zelina, Žitomir; i Adamovec, Blaguša, Blato, Čučerje, Čučerje Novo, Đurđekovec, Glavnica, Gornje Vrapče, Gornji Stenjevec, Gračani, Granešina Nova, Kašina, Klara, Maksimir, Markuševac, Planina, Podsused, Remete, Sesvete, Vurnovec.</p>
	Sigurnosno područje	Sjeverna Hrvatska s područjem Grada Zagreba (Međimurska županija, Varaždinska županija, Koprivničkokožarovačka županija, Krapinskozagorska županija, Zagrebačka županija, Grad Zagreb.	<p>Katastarske opštine Belica, Cirkovljan, Čakovec, Črečan, Čukovec, Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Mihaljevec, Draškovec, Ferketinec, Goričan, Gornji Hrašćan, Gornji Kraljevec, Gornji Pustakovec, Gornji Vidovec, Hemuševac, Hlapičina, Hodošan, Ivanovec, Krištanovec, Križovec, Kuršanec, Macinec, Mačkovec, Mihovljan, Mursko Središće, Nedelišće, Novo Selo Rok, Oporovec, Orehovića, Peklenica, Podbrest, Prelog, Pribislavec, Pušćine, Savska Ves, Sivica, Strahoninec, Šandrovec, Štefanec, Totovec, Tmonec, Vratišinec, Vularija, Žiškovec; Bisag, Biškupec, Biškupec II, Čalinec, Črnc Biškupečki, Donje Ladanje, Donji Kučan, Drašković, Druškovec, Družbinec, Gojanec, Gornja Voća, Gornji Kučan, Hrastovljan, Hrženica, Jalkovec, Kapela Kalnička, Kapela Podravska, Karlovec Ludbreški, Kaštelanec, Komarnica Ludbreška, Križovljan, Kučan Marof, Leskovec Toplički, Lunjkovec, Majerje, Martijanec, Maruševac, Nedeljanec, Nova Ves Petrijanečka, Novi Marof, Novo Selo Podravsko, Petrijanec, Poljana Biškupečka, Radovec, Selnik, Sesvete Ludbreške, Slokovec, Sračinec, Struga, Sveti Đurđ, Sveti Petar, Šemovec, Trakošćan, Tmonec, Varaždin, Veliki Bukovec, Vinica, Vratno, Zamlača, Zbelava, Žabnik; Budančevića, Delovi, Dmje, Duga Rijeka, Đelekovec, Đurđevac I, Ferdinandovac, Gorica, Heršin, Hlebine, Hrsovo, Imbriovec, Koledinec, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Kutnjak, Kuzminec, Legrad, Lepa Greda, Međa, Mikovec, Molve, Novačka, Novo Virje, Petranec, Podravske Sesvete, Selnica Podravska, Severovci, Sigetec, Torčec, Veliki Otok, Varaždin II, Zablattie, Ždala; Cigrovec, Črešnjevce, Čret, Desinić, Donja Pačetina, Đurmanec, Gorjakovo, Gornja Pačetina, Gornji Čemehovec, Gotalovec, Gusakovec, Hlevnica, Jelenjak, Jezero Klanječko, Konjščina, Košnica, Kostel, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Lepa Ves, Lovrečan, Lupinjak, Mala Erpenja, Mihovljan, Miljana, Modrovec, Mokrice, Novi Dvori Klanječki, Oroslavje, Pešćeno, Petrovsko, Podgrađe Bistričko, Poljana Sutlanska, Pregrada, Putkovec, Radakovo, Sušobreg, Svedruža, Škarićevo, Švaljkovec, Velika Erpenja, Velika Horvatska, Velika Ves; Andrilovec, Bađinec, Bistransko Podgorje, Bolč, Brčevac, Brdovec, Breška Greda, Brezine, Brezje, Brlenić, Bukovčak, Buševac, Cerje Samoborsko, Cerovski Vrh, Cugovec, Cvetković, Cvetković Brdo, Črnkovec, Desinec, Domagović, Domaslovec, Donja Bistra, Donja Kupčina, Donja Zelina, Drežnik Podokički, Drmek, Dubravica, Dugo Selo II, Farkaševac, Glagovo, Gornja Bistra, Gornje Podotočje, Gornji Hruševac, Grabar, Gradići, Gustelnica, Hotnja, Hrastilnica, Hruščica, Ivanić-Grad, Jakovlje, Jastrebarsko, Ježevo, Kabal, Kalinovića, Kalje, Kerestinec, Klokočevac, Klokočevac Samoborski, Konščica, Kosnica, Kostanjevac, Kraj, Krašić I, Križ, Kuče, Kupinec, Kupljenovo-Novog, Kurilovec, Laduč, Lazina Čička, Leprovica, Lepšić, Lučelnica, Luka, Lukinić Brdo, Lupoglav, Mahovljčić, Marinkovac, Mičevac, Mirkoplje, Mlaka, Mraclin, Mrzlo Polje Žumberačko, Negovec, Nova Kapela, Nova Marča, Novaki, Novo Brdo, Novo Čiče, Novo Mjesto, Obrezina, Obrež,</p>

			Okešinec, Okić, Okunšćak, Opatinec, Ostrna, Otok Samoborski, Otruševac, Pečno, Perivoj, Petrovina, Pirakovec, Pisarovina I, Pisarovina II, Pleso, Plešivička Reka, Podjales, Podvornica, Pojatno, Pokupsko, Poljana, Poljana Čička, Poljanski Lug, Posavski Bregi, Prečec, Preseka, Pribić, Prosinec, Pustike, Pušća, Radoišće, Rakov Potok, Rakovica, Roženica, Ruča, Rude, Rugvica, Samobor, Samoborec, Slavetić, Sošice, Staro Čiče, Stupnik, Sveta Jana, Šarampov, Šćitarjevo, Širinec, Šušnjari, Topolje, Trebovec, Tučenik, Turopoljski Lug, Veleševac, Velika Gorica, Velika Jamnička, Velika Mlaka, Volavje, Vrbovec, Vrbovec I, Vrhovčak, Vukomerić, Vukovina, Vukšinc, Zabrdje, Zaprešić, Zdenčina, Zetkan, Zgurić Brdo, Zvonik, Željezo Žumberačko, Žumberak; i Brezovica, Centar, Čehi, Črnomerec, Demerje, Dragonožec, Dubrava, Goranec, Horvati, Jakuševac, Kupinečki Kraljevec, Lučko, Lužan, Mikulići, Odra, Odranski Obrež, Peščenica, Resnik, Rudeš, Sesvetski Kraljevec, Starjak, Stenjevec, Šašincev, Šestine, Sesvete Novo, Trešnjevka, Trnje, Trpuci, Vrapče, Vugrovec, Zaprudski Otok, Žitnjak.
--	--	--	--

3. Francuska

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna jedinica/katastarska jedinica
1.	Zaraženo područje	Nova Akvitanija Departman Charente	Aigre, Ambérac, Anais, Angeac-Champagne, Angeac-Charente, Angeduc, Angoulême, Ars, Asnières-sur-Nouère, Aubeterres-sur-Dronne, AussacVadalle, Baignes-Sainte-Radegonde, Balzac, Barbezières, Barbezieux-Saint-Hilaire, Bardenac, Barret, Bassac, Bazac, Bécheresse, Bellon, Berneuil, Bessac, Birac, Coteaux-du-Blanzacais, Blanzaguet-Saint-Cybard, Boisbretreau, Bonnes, Bonneuil, Bors (Canton de Tude-et-Lavalette), Bors (Canton de Charente-Sud), Bourg-Charente, Bouteville, Boutiers-SaintTrojan, Bréville, Brie, Brie-sous-Barbezieux, Brie-sous-Chalais, Brossac, Cellettes, Chadurie, Chalais, Challignac, ChampagneVigny, Champmillon, Champniers, Chantillac, La Chapelle, Boisé-La Tude, Charmé, Chassors, Châteaubernard, Châteauneufsur-Charente, Châtignac, Cherves-Richemont, Chillac, Claix, Cognac, Condéon, Coulonges, Courbillac, Courgeac, Courlac, La Couronne, Criteuil-la-Magdeleine, Curac, Deviat, Dignac, Dirac, Douzat, Ébréon, Échallat, Les Essards, Étriac, Fléac, Fleurac, Fontenille, Fouquebrune, Fouqueure, Foussignac, Garat, Gardes-le-Pontaroux, Genac-Bignac, Gensac-la-Pallue, Genté, Gimoux, Mainxe-Gondeville, Gond-Pontouvre, Les Gours, Guimps, Guizengeard, Gurat, Hiersac, Houlette, L'Isle-d'Espagnac, Jarnac, Jauldes, Javrezac, Juignac, Juillac-le-Coq, Juillé, Julienne, Val des Vignes, Lachaise, Ladville, Lagarde-sur-le-Né, Laprade, Ligné, Lignières-Sonneville, Linars, Lonnes, Louzac-Saint-André, Lupsault, Luxé, Magnac-Lavalette-Villars, Magnac-sur-Touvre, Mainede-Boixe, Bellevigne, Mansle-les-Fontaines, Marcillac-Lanville, Mareuil, Marsac, Médillac, Mérignac, Merpins, Mesnac, Les Métairies, Mons, Montboyer, Montmérac, Montignac-Charente, Montignac-le-Coq, Montmoreau, Mornac, Mosnac-SaintSimeux, Moulidars, Mouthiers-sur-Boême, Nabinaud, Nanclars, Nercillac, Nersac, Nonac, Oradour, Oriolles, Orival, Palluaud, Passirac, Pérignac, Pillac, Plassac-Rouffiac, Poullignac, Puymoyen, Puyréaux, Ranville-Breuillaud, Reignac, Réparsac, RiouxMartin, Ronsenac, Rouffiac, Rouillac, Rouillet-Saint-Estèphe, Ruelle-sur-Touvre, Saint-Amant-de-Boixe, Graves-Saint-Amant, Saint-Amant-de-Nouère, Saint-Aulais-la-Chapelle, Saint-Avit, Saint-Bonnet, Saint-Brice, Saint-Ciers-sur-Bonnieure, SaintCybardeaux, Saint-Félix, Saint-Fort-sur-le-Né, Saint-Fraigne, Saint-Genis-d'Hiersac, Saint-Groux, Saint-Laurent-de-Cognac, Saint-Laurent-des-Combes, Saint-Martial, Saint-Médard, Val-d'Auge, Saint-Même-les-Carières, Saint-Michel, Saint-Palaisdu-Né, Saint-Preuil, Saint-Quentin-de-Chalais, Sainte-Souline, Saint-Sulpice-de-Cognac, SaintVallier, Saint-Yrieix-sur-Charente, Salles-d'Angles, Salles-de-Barbezieux, Salles-deVillefagnan, Salles-Lavalette, Sauvignac, Segonzac, Sigogne, Sireuil, Souvigné, Soyaux, Le Tâtre, Torsac, Tourniers, Touvérac, Touvre, Triac-Lautrait, Trois-Palis, Tusson, Vars, Vaux-Lavalette, Vaux-Rouillac, Verdille, Verrières, Vervant, Vibrac, Vignolles, Villebois-Lavalette, Villejoubert, Villognon, Vindelle, Vœuil-et-Giget, Vouharte, Voulgézac, Xambes, Yviers.
		Nova Akvitanija Departman Charente-Maritime	Agudelle, Aigrefeuille-d'Aunis, Île-d'Aix, Allas-Bocage, Allas-Champagne, Anais, Andilly, Angliers, Angoulins, Annepont, Annezay, Antezant-la-Chapelle, Arces, Archiac, Archingeay, Ardillières, Ars-en-Ré, Arthenac, Arvert, Asnières-la-Giraud, Aujac, Aulnay, Aumagne, Authon-Ébéon, Avy, Aytré, Bagnizeau, Balanzac, Ballans, Ballon, La Barde, Barzan, Bazauges, Beaugeay, Beauvais-sur-Matha, Bedenac, Belluire, Benon, Bercloux, Bernay-Saint-Martin, Berneuil, Beurly, Bignay, Biron, Blanzac-lès-Matha, Blanzay-sur-Boutonne, Bois, Le Bois-Plage-en-Ré, Boisredon, Bords, Borese-et-Martron, Boscamnant, Bougneau, Bouhet, Bourcefranc-le-Chapus, Bourgneuf, Boutenac-Touvent, Bran, Bresdon, Breuil-la-Réorte, Breuillet, BreuilMagné, Brie-sous-Archiac, Brie-sous-Matha, Brie-sous-Mortagne, Brives-sur-Charente, Brizambourg, La

			<p>Brousse, Burie, Bussacs-sur-Charente, Bussac-Forêt, Cabariot, Celles, Cercoux, Chadenac, Chaillevette, Chambon, Chamouillac, Champagnac, Champagne, Champagnolles, Champdolent, Chaniers, Chantemerle-sur-la-Soie, La Chapelle-des-Pots, Chartuzac, Le Château-d'Oléron, Châtelailon-Plage, Chatenet, Chaunac, Le Chay, Chenac-Saint-Seurin-d'Uzet, Chepniers, Chérac, Cherbonnières, Chermignac, Chevancaux, Chives, Cierzac, Ciré-d'Aunis, Clam, Clavette, Clérac, Clion, La Clisse, La Clotte, Coivert, Colombiers, Consac, Contré, Corignac, Corme-Écluse, Corme-Royal, La Couarde-sur-Mer, Coulonges, Courant, Courcelles, Courcerac, Courçon, Courcoury, Courpignac, Coux, Cozes, Cramchaban, Cravans, Crazannes, Cressé, Croix-Chapeau, La Croix-Comtesse, Dampierre-sur-Boutonne, Dœuil-sur-le-Mignon, Dolus-d'Oléron, Dompierre-sur-Charente, Dompierre-sur-Mer, Le Douhet, Échebrune, Échillais, Écoyeux, Écurat, Les Éduts, Les Églises-d'Argenteuil, L'Éguille, Épargnes, Esnandes, Les Essards, Étaules, Expiremont, Fenioux, Ferrières, Fléac-sur-Seugne, Floirac, La Flotte, Fontaine-Chalendray, Fontaines-d'Ozillac, Fontcouverte, Fontenet, Forges, Le Fouilloux, Fouras, Geay, Gémozac, La Genétouze, Genouillé, Germignac, Gibourne, Le Gicq, Givrezac, Les Gonds, Gourvillette, Grandjean, La Grève-sur-Mignon, Grézac, La Gripperie-Saint-Symphorien, Le Gua, Le Guéd'Alléré, Guitinières, Haimps, L'Houmeau, La Jard, Jarnac-Champagne, La Jarne, La Jarrie, La Jarrie-Audouin, Jazennes, Jonzac, Juicq, Jussas, Lagord, La Laigne, Landes, Landrais, Léoville, Loire-les-Marais, Loiré-sur-Nie, Loix, Longèves, Lonzac, Lorignac, Loulay, Louzignac, Lozay, Luchat, Lussac, Lussant, Macqueville, Marennes-Hiers-Brouage, Marignac, Marsais, Marsilly, Massac, Matha, Les Mathes, Mazeray, Mazerolle, Médis, Mérignac, Meschers-sur-Gironde, Messac, Meursac, Meux, Migré, Migron, Mirambeau, Moëze, Mons, Montendre, Montguyon, Montils, Montlieu-la-Garde, Montpellier-de-Médillan, Montroy, Moragne, Mornac-sur-Seudre, Mortagne-sur-Gironde, Mortiers, Mosnac, Le Mung, Muron, Nachamps, Nancras, Nantillé, Néré, Neuillac, Neulles, Neuvicq, Neuvicq-le-Château, Nieul-lès-Saintes, Nieul-le-Virouil, Nieul-sur-Mer, Nieulle-sur-Seudre, Les Nouillers, Nuailé-d'Aunis, Nuailé-sur-Boutonne, Orignolles, Ozillac, Paillé, Pérignac, Périgny, Pessines, Le Pin, Essouvert, Pisany, Plassac, Plassay, Polignac, Pommiers-Moulons, Pons, Pont-l'Abbé-d'Arnoult, Port-d'Envaux, Les Portes-en-Ré, Pouillac, Poursay-Garnaud, Préguiillac, Prignac, Puilboreau, Puy-du-Lac, Puyravault, Puyrolland, Réaux sur Trèfle, Rétaud, Rivedoux-Plage, Rioux, Rochefort, La Rochelle, Romazières, Romegoux, Rouffiac, Rouffignac, Royan, Sablonceaux, Saint-Agnant, Saint-Aigulin, Saint-André-de-Lidon, Saint-Augustin, Saint-Bonnet-sur-Gironde, Saint-Bris-des-Bois, Saint-Césaire, Saint-Christophe, Saint-Ciers-Champagne, Saint-Ciers-du-Taillon, Saint-Clément-des-Baleines, Sainte-Colombe, Saint-Coutant-le-Grand, Saint-Crépin, Saint-Cyr-du-Doret, Saint-Denis-d'Oléron, Saint-Dizant-du-Bois, Saint-Dizant-du-Gua, Saint-Eugène, Saint-Félix, Saint-Fort-sur-Gironde, Saint-Froult, Sainte-Gemme, Saint-Genis-de-Saintonge, Saint-Georges-Antignac, Saint-Georges-de-Didonne, Saint-Georges-de-Longuepierre, Saint-Georges-des-Agoûts, Saint-Georges-des-Coteaux, Saint-Georges-d'Oléron, Saint-Georges-du-Bois, Saint-Germain-de-Lusignan, Saint-Pierre-La-Noue, Saint-Germain-de-Vibrac, Saint-Germain-du-Seudre, Saint-Grégoire-d'Ardennes, Saint-Hilaire-de-Villefranche, Saint-Hilaire-du-Bois, Saint-Hippolyte, Saint-Jean-d'Angély, Saint-Jean-d'Angle, Saint-Julien-de-l'Escap, Saint-Just-Luzac, Saint-Laurent-de-la-Prée, Saint-Léger, Sainte-Lheurine, Saint-Loup, Saint-Maigrin, Saint-Mandé-sur-Brédoire, Saint-Mard, Sainte-Marie-de-Ré, Saint-Martial, Saint-Martial-de-Mirambeau, Saint-Martial-de-Vitaterne, Saint-Martial-sur-Né, Saint-Martin-d'Ary, Saint-Médard, Saint-Médard-d'Aunis, Sainte-Même, Saint-Nazaire-sur-Charente, Saint-Ouen-d'Aunis, Saint-Ouen-la-Thène, Saint-Palais-de-Négrignac, Saint-Palais-de-Phiolin, Saint-Palais-sur-Mer, Saint-Pardoult, Saint-Pierre-d'Amilly, Saint-Pierre-de-Juillers, Saint-Pierre-de-l'Isle, Saint-Pierre-d'Oléron, Saint-Pierre-du-Palais, Saint-Porchaire, Saint-Quantin-de-Rançanne, Sainte-Radegonde, Sainte-Ramée, Saint-Rogatien, Saint-Romain-de-Benet, Saint-Saturnin-du-Bois, Saint-Sauvant, Saint-Sauveur-d'Aunis, Saint-Savinien, Saint-Seurin-de-Palenne, Saint-Sever-de-Saintonge, Saint-Séverin-sur-Boutonne, Saint-Sigismond-de-Clermont, Saint-Simon-de-Bordes, Saint-Simon-de-Pellouaille, Saint-Sorlin-de-Conac, Saint-Sornin, Sainte-Soulle, Saint-Sulpice-d'Arnoult, Saint-Sulpice-de-Royan, Saint-Thomas-de-Conac, Saint-Trojan-les-Bains, Saint-Vaize, Saint-Vivien, Saint-Xandre, Saintes, Saleignes, Salignac-de-Mirambeau, Salignac-sur-Charente, Salles-sur-Mer, Saujon, Seigné, Semillac, Semoussac, Semussac, Le Seure, Siecq, Sonnac, Soubise, Soubran, Soulignonne, Soumèras, Sousmoulins, Surgères, Taillant, Taillebourg, Talmont-sur-Gironde, Tanzac, Ternant, Tesson, Thaims, Thairé, Thénac, Thézac, Thors, Le Thou, Tonnay-Boutonne, Tonnay-Charente, Torxé, Les Touches-de-Périgny, La Tremblade, Trizay, Tugéras-Saint-Maurice, La Vallée, La Devise, Vanzac, Varaize, Varzay, Vaux-sur-Mer, Vénérand, Vergeroux, Vergné, La Vergne, Vérines, Vervant, Vibrac, Villars-en-Pons, Villars-les-Bois, La Villedieu, Villedoux, Villemorin, Villeneuve-la-Comtesse, Villexavier, Villiers-Couture, Vinax, Virollet, Virson, Voissay, Vouhé, Yves, Portdes-Barques, Le Grand-Village-Plage, La Brée-les-Bains</p>
--	--	--	---

		Nova Akvitanija Departman Deux-Sèvres	Beauvoir-sur-Niort, Le Bourdet, Plaine-d'Argenson, La Foye-Monjault, Granzay-Gript, Mauzé-sur-le-Mignon, Prin-Deyrançon, La Rochénard, Val-du-Mignon, Le Vert
		Nova Akvitanija Departman Dordogne	Badefols-sur-Dordogne, Baneuil, Bardou, Bayac, Beaumontois en Périgord, Bergerac, Boisse, Bonneville-et-Saint-Avit-deFumadières, Bosset, Bouniagues, Bourniquel, Le Buisson-de-Cadouin, Campsegret, Carsac-de-Gurson, Cause-de-Clérans, Colombier, Conne-de-Labarde, Cours-de-Pile, Coux et Bigaroque-Mouzens, Couze-et-Saint-Front, Creysse, Cunèges, Eymet, Plaisance, Faurilles, Faux, Le Fleix, Fonroque, Fougueyrolles, Fraisse, Gageac-et-Rouillac, Gardonne, Ginestet, Issigeac, La Force, Lalinde, Lamonzie-Montastruc, Lamonzie-Saint-Martin, Lamothe-Montravel, Lanquais, Les Lèches, Lembras, Liorac-surLouyre, Lunas, Eyraud-Crempse-Maurens, Mescoules, Minzac, Molières, Monbazillac, Monestier, Monfaucon, Monmadalès, Monmarvès, Monsac, Monsaguel, Montaut, Montazeau, Montcaret, Montpeyroux, Mouleydier, Moulin-Neuf, Nastringues, Naussannes, Parcoul-Chenaud, Pomport, Pontours, Port-Sainte-Foy-et-Ponchapt, Pressignac-Vicq, Prigonrieux, Queyssac, Razac-d'Eymet, Razac-de-Saussignac, Ribagnac, La Roche-Chalais, Rouffignac-de-Sigoulès, Sadillac, Saint-Agne, Saint-Antoine-de-Breuilh, Saint-Aubin-de-Cadelech, Saint-Aubin-de-Lanquais, Saint Aulaye-Puymangou, Saint-Avit-Sénieur, Saint-Caprais-de-Lalinde, Saint-Capraise-d'Eymet, Saint-Cernin-de-Labarde, Saint-Cyprien, Saint-Georges-Blancaneix, Saint-Georges-de-Montclard, Saint-Géraud-de-Corps, Saint-Germain-et-Mons, Saint-Géry, Saint-Julien-Innocence-Eulalie, Saint-Laurent-des-Vignes, Saint-Léon-d'Issigeac, Saint-Martin-de-Gurson, Saint-Méard-de-Gurçon, Saint-Michel-de-Montaigne, Saint-Nexans, Saint-Perdoux, Saint-Pierre-d'Eyraud, Sainte-Radegonde, Saint-Rémy, Saint-Sauveur, Saint-Seurin-de-Prats, Saint-Vivien, Saussignac, Serres-et-Montguyard, Sigoulès-et-Flaugeac, Singleyrac, Siorac-en-Périgord, Thénac, Urval, Varennes, Vélines, Verdon, Villefranche-de-Lonchat
		Nova Akvitanija Departman Gironde	Abzac, Aillas, Ambarès-et-Lagrave, Ambès, Anglade, Arbanats, Porte-de-Benauges, Arcins, Arzac, Artigues-près-Bordeaux, Les Artigues-de-Lussac, Arveyres, Asques, Aubiac, Val de Virvée, Auriolles, Auros, Avensan, Ayguemorte-les-Graves, Bagas, Baigneaux, Balizac, Barie, Baron, Barsac, Bassanne, Bassens, Baurech, Bayas, Bayon-sur-Gironde, Bazas, Beautiran, Bégadan, Bègles, Béguey, Bellebat, Bellefond, Belvès-de-Castillon, Bernos-Beaulac, Berson, Berthez, Beychac-et-Caillau, Bieujac, Les Billaux, Birac, Blaignac, Blaignan-Prignac, Blanquefort, Blasimon, Blaye, Blésignac, Bommès, Bonnetan, Bonzac, Bordeaux, Bossugan, Bouliac, Bourdelles, Bourg, Le Boussac, Brach, Branne, Brannens, Braud-et-Saint-Louis, Brouqueyrac, Bruges, Budos, Cabanac-et-Villagrains, Cabara, Cadarsac, Cadaujac, Cadillac, Cadillac-en-Fronsadais, Camarsac, Cambes, Camblanes-et-Meynac, Camiac-et-Saint-Denis, Camiran, Camps-sur-l'Isle, Campugnan, Canéjan, Capian, Caplong, Carbon-Blanc, Carcans, Cardan, Carignan-de-Bordeaux, Cars, Cartelègue, Casseuil, Castelmoron-d'Albret, Castelnau-de-Médoc, Castelviel, Castets et Castillon, Castillon-la-Bataille, Castres-Gironde, Caudrot, Caumont, Cauvignac, Cavignac, Cazats, Cazaugitat, Cénac, Cenon, Cérons, Cessac, Cestas, Cézac, Chamadelle, Cissac-Médoc, Civrac-de-Blaye, Civrac-sur-Dordogne, Civrac-en-Médoc, Cleyrac, Coimères, Coirac, Comps, Coubeyrac, Couquègues, Courpiac, Cours-de-Monségur, Cours-les-Bains, Coutras, Coutures, Créon, Croignon, Cubnezais, Cubzac-les-Ponts, Cudos, Cursan, Cussac-Fort-Médoc, Daignac, Dardenac, Daubèze, Dieulivol, Donnezac, Donzac, Doulezon, Les Églisottes-et-Chalaures, Escoussans, Espiet, Les Esseintes, Étauliers, Eynesse, Eyrens, Eysines, Faleyras, Fargues, Fargues-Saint-Hilaire, Le Fieu, Floirac, Flaujagues, Floudès, Fontet, Fossès-et-Baleyssac, Fours, Francs, Fronsac, Frontenac, Gabarnac, Gaillan-en-Médoc, Gajac, Galgon, Gans, Gardégan-et-Tourtirac, Gauriac, Gauriaguët, Générac, Génissac, Gensac, Gironde-sur-Dropt, Gornac, Gours, Gradignan, Grayan-et-l'Hôpital, Grézillac, Grignols, Guillac, Guillos, Guîtres, Le Haillan, Haux, Hourtin, Hure, Illats, Isle-Saint-Georges, Izon, Jau-Dignac-et-Loirac, Jugazan, Juillac, Labarde, Labescau, La Brède, Ladaux, Lados, Lagorce, La Lande-de-Fronsac, Lamarque, Lamothe-Landerron, Lalande-de-Pomerol, Landerrouat, Landerrouet-sur-Ségur, Landiras, Langoiran, Langon, Lansac, Lapouyade, Laroque, Laruscade, Latresne, Lavazan, Léoageats, Léognan, Lerm-et-Musset, Lesparre-Médoc, Lestiac-sur-Garonne, Les Lèves-et-Thoumeyragues, Libourne, Lignan-de-Bazas, Lignan-de-Bordeaux, Ligeux, Lustrac-de-Durèze, Lustrac-Médoc, Lormont, Loubens, Loupes, Loupiac, Loupiac-de-la-Réole, Ludon-Médoc, Lugaigac, Lugasson, Lugon-et-l'Île-du-Carnay, Lussac, Macau, Madirac, Maransin, Marcenais, Margaux-Cantenac, Margueron, Marimbault, Marions, Marsas, Martignas-sur-Jalle, Martillac, Martres, Masseilles, Massugas, Mauriac, Mazères, Mazion, Mérieux, Mérieux, Mesterrieux, Mombrier, Mongauzy, Monprimblanc, Monségur, Montagne, Montagoudin, Montignac, Montussan, Morizès, Mouillac, Moullets-et-Villemartin, Moulis-en-Médoc, Moulon, Mourens, Naujac-sur-Mer, Naujan-et-Postiac, Néac, Nérigean, Neuffons, Le Nizan, Noaillac, Noaillan, Omet, Ordonnac, Origne, Paillet, Parempuyre, Pauillac, Les Peintures, Pellegrue, Périssac, Pessac, Pessac-sur-Dordogne, Petit-Palais-et-Cornemps, Peujard, Le Pian-Médoc, Le Pian-sur-Garonne, Pineuilh, Plassac, Pleine-Selve, Podensac,

			<p>Pomerol, Pompéjac, Pompignac, Pondaurat, Porchères, Portets, Le Pout, Preignac, Prignac-et-Marcamps, Pugnac, Puisseguin, Pujols-sur-Ciron, Pujols, Le Puy, Puybarban, Puynormand, Queyrac, Quinsac, Puzan, Reignac, La Réole, Rimons, Riocaud, Rions, La Rivière, Roaillan, Romagne, Roquebrune, La Roquille, Ruch, Sablons, Sadirac, Saillans, Saint-Aignan, Saint-André-de-Cubzac, Saint-André-du-Bois, Saint-André-et-Appelles, Saint-Androny, Saint-Antoine-du-Queyret, Saint-Antoine-sur-l'Isle, Saint-Aubin-de-Blaye, Saint-Aubin-deBranne, Saint-Aubin-de-Médoc, Saint-Avit-de-Soulège, Saint-Avit-Saint-Nazaire, Saint-Brice, Val-de-Livenne, Saint-Caprais-deBordeaux, Saint-Christoly-de-Blaye, Saint-Christoly-Médoc, Saint-Christophe-des-Bardes, Saint-Christophe-de-Double, SaintCibard, Saint-Ciers-d'Abzac, Saint-Ciers-de-Canesse, Saint-Ciers-sur-Gironde, Sainte-Colombe, Saint-Côme, Sainte-Croix-duMont, Saint-Denis-de-Pile, Saint-Émilion, Saint-Estèphe, Saint-Étienne-de-Lisse, Sainte-Eulalie, Saint-Exupéry, Saint-Félix-deFoncaude, Saint-Ferme, Sainte-Florence, Sainte-Foy-la-Grande, Sainte-Foy-la-Longue, Sainte-Gemme, Saint-Genès-de-Blaye, Saint-Genès-de-Castillon, Saint-Genès-de-Fronsac, Saint-Genès-de-Lombaud, Saint-Genis-du-Bois, Saint-Germain-de-Grave, Saint-Germain-d'Esteuil, Saint-Germain-du-Puch, Saint-Germain-de-la-Rivière, Saint-Gervais, Saint-Girons-d'Aiguevives, Sainte-Hélène, Saint-Hilaire-de-la-Noaille, Saint-Hilaire-du-Bois, Saint-Hippolyte, Saint-Jean-de-Blaignac, Saint-Jean-d'Ilac, Saint-Julien-Beychevelle, Saint-Laurent-Médoc, Saint-Laurent-d'Arce, Saint-Laurent-des-Combes, Saint-Laurent-du-Bois, Saint-Laurent-du-Plan, Saint-Léon, Saint-Loubert, Saint-Loubès, Saint-Louis-de-Montferrand, Saint-Macaire, Saint-Magne-deCastillon, Saint-Maixant, Saint-Mariens, Saint-Martial, Saint-Martin-Lacaussade, Saint-Martin-de-Laye, Saint-Martin-de-Lerm, Saint-Martin-de-Sescas, Saint-Martin-du-Bois, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Médard-de-Guizières, Saint-Médard-d'Eyrans, SaintMédard-en-Jalles, Saint-Michel-de-Fronsac, Saint-Michel-de-Rieufret, Saint-Michel-de-Lapujade, Saint-Morillon, Saint-Palais, Saint-Pardon-de-Conques, Saint-Paul, Saint-Pey-d'Armens, Saint-Pey-de-Castets, Saint-Philippe-d'Aiguille, Saint-Philippe-duSignal, Saint-Pierre-d'Aurillac, Saint-Pierre-de-Bat, Saint-Pierre-de-Mons, Saint-Quentin-de-Baron, Saint-Quentin-de-Caplong, Sainte-Radegonde, Saint-Romain-la-Virvée, Saint-Sauveur, Saint-Sauveur-de-Puynormand, Saint-Savin, Saint-Selve, SaintSeurin-de-Bourg, Saint-Seurin-de-Cadourne, Saint-Seurin-de-Cursac, Saint-Seurin-sur-l'Isle, Saint-Sève, Saint-Sulpice-deFaleyrens, Saint-Sulpice-de-Guillerauges, Saint-Sulpice-de-Pommiers, Saint-Sulpice-et-Cameyrac, SainteTerre, SaintTrojan, Saint-Vincent-de-Paul, Saint-Vincent-de-Pertignas, Saint-Vivien-de-Blaye, Saint-Vivien-de-Médoc, Saint-Vivien-de-Monségur, Saint-Yzan-de-Soudiac, Saint-Yzans-de-Médoc, Salaunes, Sallebœuf, Les Salles-de-Castillon, Samonac, Saucats, Saugon, Sauternes, La Sauve, Sauveterre-de-Guyenne, Sauviac, Savignac, Savignac-de-l'Isle, Semens, Sendets, Sigalens, Sillas, Soulac-surMer, Soullignac, Soussac, Soussans, Tabanac, Le Taillan-Médoc, Taillecavat, Talais, Talence, Targon, Tarnès, Tauriac, Tayac, Teuillac, Tizac-de-Curton, Tizac-de-Lapouyade, Toulenne, Le Tourne, Tresses, Uzeste, Valeyrac, Vayres, Vendays-Montalivet, Vensac, Vérac, Verdélais, Le Verdon-sur-Mer, Vertheuil, Vignonet, Villegouge, Villenave-de-Rions, Villenave-d'Ornon, Villeneuve, Virelade, Virsac, Yvrac</p>
		Nova Akvitanija Departman Lot-et-Garonne	<p>Agmé, Ambrus, Anzex, Argenton, Auriac-sur-Dropt, Baleyssagues, Barbaste, Beaupuy, Birac-sur-Trec, Bouglon, Bruch, Buzetsur-Baise, Calignac, Cambes, Casteljaloux, Castelnau-sur-Gupie, Caubeyres, Caubon-Saint-Sauveur, Caumont-sur-Garonne, Cocumont, Couthures-sur-Garonne, Damazan, Duras, Escassefort, Esclottes, Espiens, Fauguerolles, Feugarolles, Fourques-surGaronne, Gaujac, Gontaud-de-Nogaret, Grézet-Cavagnan, Guérin, Hautesvignes, Jusix, Labastide-Castel-Amouroux, Labretonie, Lachapelle, Lagupie, Lavardac, Lé vignac-de-Guyenne, Leyritz-Moncassin, Longueville, Loubès-Bernac, Marcellus, Marmande, Le Mas-d'Agenais, Mauvezin-sur-Gupie, Meilhan-sur-Garonne, Moncaut, Mongaillard-en-Albret, Montagnac-surAuvignon, Montesquieu, Monteton, MontignacToupinerie, Montpouillan, Moustier, Nérac, Pardaillan, Peyrière, Pompiey, Poussignac, Puch-d'Agenais, Puymiclan, Razimet, La Réunion, Romestaing, Ruffiac, Saint-Astier, Saint-Avit, Saint-Barthélemyd'Agenais, Sainte-Bazeille, Sainte-Colombe-de-Duras, Sainte-Colombe-en-Bruilhois, Sainte-Gemme-Martailac, Saint-Géraud, Saint-Jean-de-Duras, Saint-Léon, Sainte-Marthe, Saint-Martin-Petit, Saint-Pardoux-du-Breuil, Saint-Pierre-de-Buzet, SaintPierre-sur-Dropt, Saint-Sauveur-de-Meilhan, Saint-Sernin, Samazan, La Sauvetat-du-Dropt, Savignac-de-Duras, Seyches, Soumensac, Taillebourg, Vianne, Villefranche-du-Queyrac, Villeneuve-de-Duras, Virazeil, Xaintraillies</p>
	Sigurnosno područje	Nova Akvitanija Departman Charente	<p>Agris, Aunac-sur-Charente, Barro, Bessé, Bouëx, Brettes, Bunzac, Chazelles, Chenon, Combiens, Coulgens, Courcôme, Édon, Empuré, La Faye, Grassac, Lichères, Longré, Mouton, Moutonneau, Paizay-Naudouin-Embourie, Poursac, Pranzac, Raix, Rivières, La Rochefoucauld-en-Angoumois, La Rochette, Rougnac, Val-de-Bonnieure, Saint-Front, Sers, Valence, Verteuil-surCharente, Villefagnan, Vouzan</p>
		Nova Akvitanija Departman Charente-Maritime	<p>Charron, Marans, La Ronde, Saint-Jean-de-Liversay, Taugon</p>

		Nova Akvitanija Departman Deux-Sèvres	Affres, Amuré, Arçais, Asnières-en-Poitou, Aubigné, Brieuil-sur-Chizé, Chizé, Couture-d'Argenson, Ensigné, Épannes, Fors, Les Fosses, Frontenay-Rohan-Rohan, Marigny, Paizay-le-Chapt, Saint-Georges-de-Rex, Saint-Hilaire-la-Palud, Saint-Symphorien, Vallans, Villemain, Villiers-en-Bois, Villiers-sur-Chizé
		Nova Akvitanija Departman Dordogne	Alles-sur-Dordogne, Allas-les-Mines, Allemans, Audrix, Beaupouyet, Beauregard-et-Bassac, Beleymas, Pays de Belvès, Berbiguières, Bouillac, Bourg-du-Bost, Bourgnac, Bouteilles-Saint-Sébastien, Calès, Campagne, Carves, Castels et Bézenac, Champagne-et-Fontaine, Chassaignes, Clermont-de-Beauregard, Comberanche-et-Épeluche, Douville, Échourgnac, Église-Neuve-d'Issac, Eygurande-et-Gardedeuil, Les Eyzies, Fouleix, Issac, Lolme, Lusignac, Marnac, Mauzac-et-Grand-Castang, Ménesplet, Meyrals, Montagnac-la-Crempse, Montferrand-du-Périgord, Monplaisant, Montpon-Ménésterol, Mussidan, Nanteuil-Auriac-de-Bourzac, Petit-Bersac, Pezuls, Le Pizou, Rampieux, La Rochebeaucourt-et-Argentine, Sagelat, Saint-Avit-Rivière, Saint-Chamassy, Sainte-Croix, Saint-Félix-de-Villadeix, Sainte-Foy-de-Longas, Saint-Front-de-Pradoux, Saint-Germaine-Belvès, Saint-Marcel-du-Périgord, Saint-Martial-d'Artenset, Saint-Martin-des-Combes, Saint-Médard-de-Mussidan, Saint Pardoux-et-Vielvic, Saint-Paul-Lizonne, Saint Privat en Périgord, Saint-Romain-de-Monpazier, Saint-Sauveur-Lalande, Saint-Vincent-Jalmoutiers, Servanches, Sourzac, Trémolat, Vendoire
		Nova Akvitanija Departman Gironde	Audenge, Le Barp, Belin-Béliet, Biganos, Bourideys, Captieux, Cazalis, Escaudes, Giscos, Goualade, Hostens, Lacanau, Lanton, Lartigue, Louchats, Lucmau, Lugos, Mios, Préchac, Saint-Léger-de-Balson, Saint-Magne, Saint-Michel-de-Castelnau, Saint-Symphorien, Salles, Saumos, Le Temple, Le Tuzan, Villandraut, Marcheprime
		Nova Akvitanija Departman Lot-et-Garonne	Agnac, Aiguillon, Allemans-du-Dropt, Andiran, Antagnac, Armillac, Aubiac, Bazens, Beauziac, Bourgognague, Brax, Cahuzac, Calonges, Castillonès, Cavarc, Clermont-Dessous, Colayrac-Saint-Cirq, Coulx, Doudrac, Douzains, Durance, Estillac, Fargues-sur-Ourbise, Fauillet, Ferrensac, Fieux, Francescas, Fréchou, Grateloup-Saint-Gayrand, Lagruère, Lalandusse, Lannes, Laperche, Laplume, Lasserre, Lauzun, Lavergne, Lusignan-Petit, Mazières-Naresse, Mézin, Miramont-de-Guyenne, Moncrabeau, Monheurt, Nicole, Nomdieu, Le Passage, Pindères, Pompogne, Port-Sainte-Marie, Puysserampion, Rayet, Réaup-Lisse, Rives, Roquefort, Roumagne, Saint-Hilaire-de-Lusignan, Saint-Laurent, Saint-Léger, Saint-Martin-Curton, Saint-Pardoux-Isaac, Saint-Quentin-du-Dropt, Saint-Vincent-de-Lamontjoie, Saumont, Sénestis, Sérignac-sur-Garonne, Thouars-sur-Garonne, Tombebeuf, Tonneins, Tourliac, Tourtrès, Varès, Verteuil-d'Agénais, Villeton
2.	Zaraženo područje	Nova Akvitanija Departman Pyrénées Atlantiques	Abidos, Abos, Arbus, Aressy, Artiguelouve, Artix, Aubertin, Aussevielle, Bézingrand, Beyrie-en-Béarn, Billère, Bizanos, Bosdarros, Cardesse, Cuqueron, Denguin, Estialescq, Gan, Gelos, Haut-de-Bosdarros, Idron, Jurançon, Labastide-Cézéracq, Labastide-Monréjeau, Lacommande, Lagor, Lahourcade, Laroin, Lasseube, Lasseubetat, Lescar, Lons, Lucq-de-Béarn, Mazères-Lezons, Monein, Mourenx, Narcastet, Noguères, Os-Marsillon, Parbayse, Pardies, Pau, Poey-de-Lescar, Rontignon, Saint-Faust, Siros, Tarsacq, Uzoz
	Sigurnosno područje	Nova Akvitanija Departman Pyrénées Atlantiques	Angaïs, Aren, Arros-de-Nay, Arthez-d'Asson, Artigueloutan, Assat, Asson, Bairos, Baudreix, Bescat, Beuste, Boeil-Bezing, Bordes, Bougarber, Bourdettes, Bruges-Capbis-Mifaget, Bugnein, Buros, Buziet, Buzy, Casteide-Cami, Cescou, Dognen, Escou, Escout, Estos, Geüs-d'Oloron, Goès, Herrère, Lacq, Lagos, Lay-Lamidou, Ledeuix, Lée, Lys, Maslacq, Maucor, Meillon, Mirepeix, Mont, Montardon, Morlaàs, Moumour, Navarrenx, Nay, Nousty, Ogenne-Camptort, Ogeu-les-Bains, Oloron-Sainte-Marie, Orin, Ousse, Pardies-Piétat, Poey-d'Oloron, Préchacq-Josbaig, Préchacq-Navarrenx, Précilhon, Rébénacq, Saint-Abit, Saint-Castin, Saucède, Sauvagnon, Sauvelade, Sendets, Serres-Castet, Serres-Morlaàs, Serres-Sainte-Marie, Sévignacq-Meyracq, Urdès, Uzein, Verdets, Viellenave-d'Arthez, Vielleségure.

4. Mađarska

Proširenje sigurnosnih područja na državnom području Mađarske zbog obilježenih područja u Hrvatskoj i Sloveniji:

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna /katastarska jedinica
1.	Sigurnosno područje	Županija BácsKiskun	Hercegszántó
	Sigurnosno područje	Županija Baranya Okrug Mohács	Kölked, Homorúd
2.	Sigurnosno područje	Županija Zala Okrug Letenye	Tótszerdahely, Molnári
3.	Sigurnosno područje	Županija Zala Okrug Lenti	Bödeháza, Nemesnép, Lendvajakabfa, Márokföld, Szentgyörgyvölgy

4.	Sigurnosno područje	Županija Zala Okrug Lenti	Lendvadedes
----	---------------------	---------------------------	-------------

5. Italija

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna /katastarska jedinica
1.	Zaraženo područje	Toskana Pokrajine Massa Carrara i Lucca	Borgo a Mozzano, Camporgiano, Careggine, Castelnuovo di Garfagnana, Fabbriche di Vergemoli, Gallicano, Minucciano, Molazzana, Pescaglia, Piazza al Serchio, Stazzema, Vagli Sotto, Villafranca in Lunigiana. Dijelovi sljedećih opština: Altopascio, Aulla, Bagni di Lucca, Bagnone, Barga, Camaione, Capannori, Carrara, Casola in Lunigiana, Castiglione di Garfagnana, Comano, Coreglia Altelminelli, Filattiera, Fivizzano, Forte dei Marmi, Fosciandora, Fosdinovo, Lucciana Nardi, Lucca, Massa, Massarosa, Montecarlo, Montignoso, Mulazzo, Pietrasanta, Pieve Fosciana, Podenzana, Pontremoli, Porcari, San Romano in Garfagnana, Seravezza, Sillano Giuncugnano, Tresana, Viareggio, Villa Basilica, Villa Collemantina, Zeri.
	Sigurnosno područje	Toskana Pokrajine Massa Carrara i Lucca	Dijelovi sljedećih opština: Altopascio, Aulla, Bagni di Lucca, Bagnone, Barga, Camaione, Capannori, Carrara, Casola in Lunigiana, Castiglione di Garfagnana, Comano, Coreglia Altelminelli, Filattiera, Fivizzano, Forte dei Marmi, Fosciandora, Fosdinovo, Lucciana Nardi, Lucca, Massa, Massarosa, Montecarlo, Montignoso, Mulazzo, Pietrasanta, Pieve Fosciana, Podenzana, Pontremoli, Porcari, San Romano in Garfagnana, Seravezza, Sillano Giuncugnano, Tresana, Viareggio, Villa Basilica, Villa Collemantina, Zeri.
2.	Zaraženo područje	Lombardija	Cijela regija Lombardija, osim opština Albinese, Golasecca, Langosco, Nosate i dio područja opština: Abbiategrasso, Angera, Bernate Ticino, Boffalora sopra Ticino, Breme, Candia Lomellina, Cassolnovo, Castano Primo, Castelnuovo, Cilavegna, Confienza, Cozzo, Cuggiono, Gravellona Lomellina, Lonate Pozzolo, Magenta, Mortara, Nicorvo, Palestro, Parona, Robbio, Robecchetto con Induno, Robecco sul naviglio, Rosasco, Sartirana Lomellina, Sesto Calende, Somma Lombardo, Torre Beretti e Castellaro, Turbigo, Vergiate, Vizzola Ticino.
	Sigurnosno područje	Lombardija	Albinese, Golasecca, Langosco, Nosate i dio područja sljedećih opština Abbiategrasso, Angera, Bernate Ticino, Boffalora sopra Ticino, Breme, Candia Lomellina, Cassolnovo, Castano Primo, Castelnuovo, Cilavegna, Confienza, Cozzo, Cuggiono, Gravellona Lomellina, Lonate Pozzolo, Magenta, Mortara, Nicorvo, Palestro, Parona, Robbio, Robecchetto con Induno, Robecco sul naviglio, Rosasco, Sartirana Lomellina, Sesto Calende, Somma Lombardo, Torre Beretti e Castellaro, Turbigo, Vergiate, Vizzola Ticino.

6. Portugalija

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna /katastarska jedinica
1.	Zaraženo područje	Sjeverni Portugal	Alijó, Amarante, Amares, Baião, Barcelos, Braga, Cabeceiras de Basto, Castelo de Paiva, Celorico de Basto, Cinfães, Esposende, Fafe, Felgueiras, Guimarães, Lousada, Maia, Marco de Canaveses, Monção, Mondim de Basto, Paços de Ferreira, Paredes, Paredes de Coura, Penafiel, Peso da Régua, Ponte de Lima, Póvoa de Lanhoso, Póvoa de Varzim, Ribeira de Pena, Sabrosa, Santa Marta de Penaguião, Santo Tirso, Trofa, Valença, Valongo, Vieira do Minho, Vila do Conde, Vila Nova de Famalicão, Vila Pouca de Aguiar, Vila Real, Vila Verde i Vizela; Dijelovi sljedećih opština: Arcos de Valdevez, Chaves, Melgaço, Ponte da Barca, Terras de Bouro i Viana do Castelo
	Sigurnosno područje	Sjeverni Portugal	Mesão Frio; Dijelovi sljedećih opština: Arcos de Valdevez, Armamar, Arouca, Boticas, Caminha, Chaves, Carraceda de Ansiães, Gondomar, Lamego, Matosinhos, Melgaço, Montalegre, Murça, Porto, Ponte da Barca, Resende, Santa Maria da Feira, São João da Pesqueira, Tabuaço, Terras de Bouro, Valpaços, Viana do Castelo, Vila Nova de Cerveira, Vinhais
		Središnji Portugal	Dio opštine Castro Daire.

7. Slovenija

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna /katastarska jedinica
1.	Zaraženo područje	Zapadna Slovenija	Ankaran, Koper, Izola i Piran; i Sežana, Komen (osim katastarske općine Brestovica – ID 2408) i Renče-Vogrsko
	Sigurnosno područje	Zapadna Slovenija	Brda, Nova Gorica, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba, Ajdovščina, Vipava, Divača Hrpelje-Kozina, Kanal i katastarska općina Brestovica (ID 2408) u općini Komen.
2.	Zaraženo područje	Jugoistočna Slovenija	Dolenjske Toplice, Straža, Mirna peč, Novo mesto, Šentjernej, Kostanjevica na Krki, Krško, Brežice.
	Sigurnosno područje	Jugoistočna Slovenija	Žužemberk, Trebnje, Mirna, Šentrupert, Sevnica, Mokronog-Trebelno, Šmarješke Toplice, Škocjan, Semič, Črnomelj i Metlika.
3.	Zaraženo područje	Sjeveroistočna Slovenija	Dobrovnik, Lendava, Beltinci, Tišina, Gornji Petrovci, Šalovci, Moravske Toplice, Murska Sobota, Rogoševci, Turmišče, Kobilje, Kuzma, Puconci, Cankova, Grad, Hodoš, Črenšovci, Odranci, Velika Polana, Trnovska vas, Destrnik, Sveti Jurij ob Ščavnici, Sveti Tomaž, Ljutomer, Ormož, Razkrižje, Središče ob Dravi, Duplek, Lenart, Cerkevjak, Pesnica, Šentilj, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveta Ana, Apače, Benedikt, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Gornja Radgona, Radenci, Križevci, Veržej, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Juršinci, Ptuj, Domava, Gorišnica, Miklavž na Dravskem polju, Starše, Kidričevo, Hajdina, Markovci, Hoče-Slivnica, Rače-Fram, Majšperk, Žetale, Podlehnik, Videm, Cirkulane, Zavrč, Poljčane, Makole, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje, Bistrica ob Sotli.
	Sigurnosno područje		Maribor, Kungota, Zreče, Oplotnica, Slovenska Bistrica, Vojnik, Slovenske Konjice, Šentjur.

8. Španija

Proširenje obilježenih područja na državnom području Španije zbog obilježenih područja u Portugaliji:

Broj/naziv obilježenog područja (DP)	Područja DP-a	Regija	Opština ili druga administrativna /katastarska jedinica
1.	Sigurnosno područje	Galicija Pokrajina Pontevedra	A cañiza: Dio župe Valeixe (Santa Cristina), Arbo: Upravne župe Barcela (San Xoán) i Cequeliños (San Miguel), dio upravnih župa Arbo (Santa María), Cabeiras (San Sebastián), Mourentán (San Cristovo) i Sela (Santa María), Crecente: Upravne župe Albeos (San Xoán), Quintela (San Caetano) i Ribeira (Santa Mariña) Dio upravnih župa Crecente (San Pedro), O Freixo (San Roque), Sendelle (Santa Cruz) i Vilar (San Xorxe), Tomiño: Upravne župe Amorín (San Xoán) i Currás (San Martiño). Dio upravnih župa Piñeiro (San Salvador), Sobrada (San Salvador) i Taborda (San Miguel), Tui: Upravne župe Baldráns (Santiago), Caldelas de Tui (San Martiño), Paramos (San Xoán) i Tui (O Sagrario). Dio upravnih župa Areas (Santa Mariña), Guillarei (San Mamede), Pazos de Reis (O Sagrario), Pexegueiro (San Miguel), Randufe (Santa María da Guía) i Rebordáns (San Bartolomeu), As Neves: Upravne župe As Neves (Santa María), Liñares (Santa María), Setados (Santa Euxenia) i Vide (Santa María). Dio upravnih župa Rubjós (San Xoán), San Cibrán de Ribarteme (San Cibrán), Santiago de Ribarteme (Santiago) i Tortoreos (Santiago), Salvaterra do Miño: Upravne župe Arantei (San Pedro), Oleiros (Santa María) i Porto (San Paulo). Dio upravnih župa Alxén (San Paio), Cabreira (San Miguel), Fiolledo (San Paio), Meder (Santo Adrián), Pesqueiras (Santa Mariña) i Salvaterra (San Lourenzo), Salceda de Caselas: Dio upravnih župa Entenza (Santos Xusto e Pastor) i Soutelo (San Vicente).
		Galicija Pokrajina Orens	Bande: Dio upravne župe Corvelle (Santa María), Entrimo: Dio upravnih župa A Illa (San Lourenzo), A Pereira (San Facundo) i Venceáns (San Tomé), Lobeira: Dio upravnih župa A Fraga (San Bartolomeu), Parada (Santa Eufemia) i San Xes de Vilariño (San Xes), Lobios: Dio upravnih župa Araúxo (San Martiño), Grou (San Mamede), A Illa (San Lourenzo), Manín (San Salvador) i Río Caldo (Santa María), Monterrei: Dio upravne župe Medeiros (Santa María), Oimbra: Upravne župe San Cibrao (Santa Cruz) i Rabal (Santo André) i dio upravnih župa Bousés (Santa Baia), As Chás (Santa María das Neves), A Granxa (San Xoán), Oimbra (Santa María) i Videferre (Santa María), Padrenda: Dio upravnih župa Crespos (San Xoán), Desteriz (San Miguel), O Condado (Santa María) i Padrenda (San Cibrán), Quintela de Leirado: Dio upravne župe Xacebáns (Santiago), Verea: Dio upravne župe Bangueses (San Miguel), Verín: Upravna župa Feces de Abaixo (Santa María) i dio upravnih župa Feces de Cima (Santa María), Mandín (Santa María), Mourazos (San Martiño), Tamagos (Santa María) i Tamaguelos (Santa María), i Vilardevós: Dio upravnih župa Arzádegos (Santa Baia), Berrande (San Bartolomeu), Soutochao (Santa María), Terroso (Santa Cruz), Vilarello da Cota (Santa María) i Vilar de Cervos (San Vicente).

LISTA OBILJEŽENIH PODRUČJA CRNE GORE U KOJIMA SE SPROVODE MJERE ISKORIJEŃIVANJA ŠTETNOG ORGANIZMA

Broj obilježenih područja	Obilježeno područje (zaraženo i sigurnosno područje)	Regija	Opština ili druga administrativno/geografska razgraničenja		
			Opština	Katastarska opština	Broj rješenja/datum
1.	zaraženo područje	Crnička regija	Bar	Godinje	04-309/21 – UPI – 5030 27.09.2021.
	sigurnosno područje				
2.	zaraženo područje	Crnička regija	Bar	Gluhi Do	04-309/21 – UPI – 5030/2 28.09.2023.
	sigurnosno područje				
3.	zaraženo područje	Centralna regija	Zeta	Mataguži	04-309/21 – UPI – 5030/6 8.01.2025.
	sigurnosno područje				
4.	zaraženo područje	Centralna regija	Zeta	Mataguži	04-309/21 – UPI – 5030/7 15.12.2025.
	sigurnosno područje				

Stupanje na snagu

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

*U ovaj pravilnik prenijeta je: Implementirajuća Regulativa Komisije (EU) 2025/358 od 21. februara 2025. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2022/1630 u pogledu liste obilježenih područja za sprječavanje širenja fitoplazme zlatne žutice vinove loze (Commission Implementing Regulation (EU) 2025/358 of 21 February 2025 amending Implementing Regulation (EU) 2022/1630 as regards the list of demarcated areas for containment of Grapevine flavescence dorée phytoplasma)

Broj: 04-309/25-18727/6
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

15.

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K
O IZMJENI PRAVILNIKA O FITOSANITARNIM MJERAMA ZA SPREČAVANJE
UNOŠENJA I ŠIRENJA BAKTERIJE *XYLELLA FASTIDIOSA* (WELLS ET AL.)*

Član 1

U Pravilniku o fitosanitarnim mjerama za sprečavanje unošenja i širenja bakterije *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)* ("Službeni list CG", broj 58/25) Prilog 4 mijenja se i glasi:

PRILOG 4

LISTA ZARAŽENIH PODRUČJA EVROPSKE UNIJE U KOJIMA SE SPROVODE
FITOSANITARNE MJERE SUZBIJANJA ŠETNOG ORGANIZMA

Zaražena područja u Italiji

1. Pokrajina Lecce

2. Pokrajina Brindisi

3. Opštine u pokrajini Taranto:

Avetrana

Carosino

Crispiano

Faggiano

Fasano

Fragagnano

Grottaglie

Leporano

Lizzano

Manduria

Martina Franca

Maruggio

Monteiasi

Montemesola

Monteparano

Pulsano

Roccaforzata

San Giorgio Ionico

San Marzano di San Giuseppe

Sava

Statte

Taranto

Torricella

4. Opštine u pokrajini Bari:

Alberobello

Castellana Grotte

Locorotondo
Monopoli
Polignano a Mare
Putignano

Zaražena područja u Francuskoj

Region Corsica

Region Okcitaniji:

(a) opštine u okrugu Ariège:

Aigues-Juntes, Allières, Alzen, Arabaux, Artigat, Artix, Arvigna, La Bastide-de-Besplas, La Bastide-de-Bousignac, La Bastide-de-Lordat, La Bastide-de-Sérou, Baulou, Benagues, Besset, Bonnac, Bordes-sur-Arize, Brassac, Brie, Bédaille, Bénac, Bézac, Cadarcet, Calzan, Camarade, Camon, Campagne-sur-Arize, Canté, Carla-Bayle, Carla-de-Roquefort, Carlaret, Castex, Castéras, Cazals-des-Baylès, Cazaux, Clermont, Contrazy, Cos, Coussa, Coutens, Crampagna, Cézizols, Dalou, Daumazan-sur-Arize, Dun, Durban-sur-Arize, Durfort, Escosse, Esplas, Fabas, Ferrières-sur-Ariège, Foix, Fornex, Fossat, Gabre, Ganac, Gaudiès, Gudas, Herm, Issards, Justiniac, Labatut, Lagarde, Lanoux, Lapenne, Lasserre, Lescousse, Lescure, Leychert, Lieurac, Limbrassac, Lissac, Loubaut, Loubens, Loubières, Ludiès, Lézat-sur-Lèze, Madière, Malegoude, Malléon, Manses, Le Mas-d'Azil, Mauvezin-de-Sainte-Croix, Mazères, Mirepoix, Monesple, Montardit, Montaut, Montels, Montesquieu-Avantès, Montfa, Montgailhard, Montjoie-en-Couserans, Montseron, Montégut-Plantaurel, Moulin-Neuf, Méras, Mérigon, Pailhès, Pamiers, Pradettes, Pradières, Pujols, Rieucros, Rieux-de-Pelleport, Rimont, Roquefort-les-Cascades, Roumengoux, Sabarat, Saint-Amadou, Saint-Bauzeil, Saint-Félix-de-Rieutord, Saint-Félix-de-Tournegat, Saint-Jean-de-Verges, Saint-Jean-du-Falga, Saint-Julien-de-Gras-Capou, Saint-Martin-d'Oydes, Saint-Martin-de-Caralp, Saint-Michel, Saint-Pierre-de-Rivière, Saint-Quentin-la-Tour, Saint-Quirc, Saint-Victor-Rouzaud, Saint-Ybars, Sainte-Croix-Volvestre, Sainte-Foi, Sainte-Suzanne, Saverdun, Serres-sur-Arget, Sieuras, Soula, Suzan, Ségura, Teilhet, Thouars-sur-Arize, Tour-du-Crieu, Tourtouse, Tourtrol, Troye-d'Ariège, Trémoulet, Unzent, Vals, Varilhès, Ventenac, Vernajoul, Vernet, Verniolle, Villeneuve-du-Latou, Villeneuve-du-Paréage, Vira, Viviès;

(b) opštine u okrugu Aude:

Aigues-Vives, Airoux, Ajac, Alaigne, Alairac, Albas, Alet-les-Bains, Alzonne, Antugnac, Aragon, Argeliers, Argens-Minervois, Armissan, Arquettes-en-Val, Arzens, Azille, Badens, Bages, Bagnoles, Baraigne, Barbaira, Belcastel-et-Buc, Belflou, Bellegarde-du-Razès, Belpech, Belvèze-du-Razès, Berriac, Bezole, Bizanet, Bize-Minervois, Blomac, Bouilhonnac, Bouisse, Bourigeole, Bouriège, Boutenac, Bram, Brousses-et-Villaret, Brugairolles, Brunels, Brézilhac, Cabrespine, Cahuzac, Cailhau, Cailhavel, Cambieure, Camplong-d'Aude, Canet, Cependu, Carcassonne, Carlipa, Cascastel-des-Corbières, Cassaigne, Cassés, Castans, Castelnau-d'Aude, Castelnaudary, Castelreng, Caudebronde, Caunes-Minervois, Caunette-sur-Lauquet, Caunettes-en-Val, Caux-et-Sauzens, Cavanac, Cazalrenoux, Cazilhac, Cenne-Monestiés, Citou, Clermont-sur-Lauquet, Comigne, Conilhac-Corbières, Conques-sur-Orbiel, Corbières, Couffoulens, Cournanel, Coursan, Courtauly, Courtète, Coustouge, Cruscades, Cumiès, Cuxac-Cabardès, Cuxac-d'Aude, Cépie, Digne-d'Amont, Digne-d'Aval, Donzac, Douzens, Durban-Corbières, Embres-et-Castelmaure, Escales, Escueillens-et-Saint-Just-de-Bélenqard, Fabrezan, Fajac-en-Val, Fajac-la-Rellenque, Fanjeaux, Fendeille, Fenouillet-

du-Razès, Ferrals-les-Corbières, Ferran, Festes-et-Saint-André, Fleury, Floure, Fontcouverte, Fonters-du-Razès, Fontiers-Cabardès, Fontiès-d'Aude, Fontjoncouse, Force, Fournes-Cabardès, Fraise-Cabardès, Gaja-et-Villedieu, Gaja-la-Selve, Gardie, Generville, Ginestas, Gourvieille, Gramazie, Greffeil, Gruissan, Homps, Hounoux, Ilhes, Issel, Jonquières, Labastide-Esparbairénque, Labastide-d'Anjou, Labastide-en-Val, Labécède-Lauragais, Lacombe, Laderm-sur-Lauquet, Lafage, Lagrasse, Lairière, Laprade, Lasbordes, Lasserre-de-Prouille, Lastours, Laurabuc, Laurac, Lauraguel, Laure-Minervois, Lavalette, Lespinassière, Leuc, Lignairolles, Limousis, Limoux, Loupia, Louvière-Lauragais, Luc-sur-Orbieu, Lézignan-Corbières, Magrie, Mailhac, Malras, Malves-en-Minervois, Malviès, Marcorignan, Marquein, Marseillette, Martyrs, Mas-Cabardès, Mas-Saintes-Puelles, Mas-des-Cours, Mayreville, Mayronnes, Mazerolles-du-Razès, Miraval-Cabardès, Mirepeisset, Mireval-Lauragais, Missègre, Molandier, Molleville, Montauriol, Montbrun-des-Corbières, Montclar, Montferrand, Montgradail, Monthaut, Montirat, Montjoi, Montmaur, Montolieu, Montredon-des-Corbières, Montréal, Montséret, Monze, Moussan, Moussoulens, Moux, Mézerville, Narbonne, Néviau, Ornaisons, Orsans, Ouveillan, Palaja, Paraza, Pauligne, Payra-sur-l'Hers, Pech-Luna, Pennautier, Pexiora, Peyrefitte-du-Razès, Peyrefitte-sur-l'Hers, Peyrens, Peyriac-Minervois, Peyriac-de-Mer, Pezens, Pieusse, Plaigne, Plavilla, Pomarède, Pomas, Pomy, Port-la-Nouvelle, Portel-des-Corbières, Pouzols-Minervois, Pradelles-Cabardès, Preixan, Puginier, Puichéric, Pécharic-et-le-Py, Pépieux, Raissac-d'Aude, Raissac-sur-Lampy, Redorte, Ribaute, Ribouisse, Ricaud, Rieux-Minervois, Rieux-en-Val, Roquecourbe-Minervois, Roquefort-des-Corbières, Roquefère, Roquetaillade-et-Conilhac, Roubia, Rouffiac-d'Aude, Roullens, Routier, Rustiques, Saint-Amans, Saint-André-de-Roquelongue, Saint-Benoît, Saint-Couat-d'Aude, Saint-Couat-du-Razès, Saint-Denis, Saint-Frichoux, Saint-Gaudéric, Saint-Hilaire, Saint-Jean-de-Barrou, Saint-Julien-de-Briola, Saint-Laurent-de-la-Cabrerisse, Saint-Marcel-sur-Aude, Saint-Martin-Lalande, Saint-Martin-de-Villereglan, Saint-Martin-des-Puits, Saint-Martin-le-Vieil, Saint-Michel-de-Lanès, Saint-Nazaire-d'Aude, Saint-Papoul, Saint-Paulet, Saint-Pierre-des-Champs, Saint-Polycarpe, Saint-Sernin, Sainte-Camelle, Sainte-Eulalie, Sainte-Valière, Saissac, Salles-d'Aude, Salles-sur-l'Hers, Sallèles-Cabardès, Sallèles-d'Aude, Salsigne, Salza, Seignalens, Serpent, Serviès-en-Val, Sigean, Sonnac-sur-l'Hers, Souilhanel, Souilhe, Soupex, Talairan, Taurize, Termes, Thézan-des-Corbières, Tourette-Cabardès, Tournissan, Tourouzelle, Turreilles, Trassanel, Trausse, Trèbes, Tréville, Tréziers, Val de Lambron, Val-de-Dagne, Ventenac-Cabardès, Ventenac-en-Minervois, Verdun-en-Lauragais, Verzeille, Vignevieille, Villalier, Villanière, Villar-Saint-Anselme, Villar-en-Val, Villardebelle, Villardonnell, Villarzel-Cabardès, Villarzel-du-Razès, Villasavary, Villautou, Villebazy, Villedaigne, Villedubert, Villefloure, Villegailhenc, Villegly, Villelongue-d'Aude, Villemagne, Villemoustaussou, Villeneuve-Minervois, Villeneuve-la-Comptal, Villeneuve-les-Corbières, Villeneuve-lès-Montréal, Villepinte, Villerouge-Termenès, Villesisclé, Villespy, Villesèque-des-Corbières, Villesèquelande, Villetritouls, Vinassan, Véraza;

(c) opštine u okrugu Haute-Garonne:

Aignes, Auribail, Auterive, Avignonet-Lauragais, Bax, Beateville, Bois-de-la-Pierre, Bélesta-en-Lauragais, Caignac, Calmont, Canens, Capens, Carbonne, Castagnac, Caujac, Cazères, Cintegabelle, Couladère, Esperce, Folcarde, Fousseret, Gaillac-Toulza, Gardouch, Gensac-sur-Garonne, Gibel, Goutevernisse, Gouzens, Gratens, Grazac, Labastide-Clermont, Lacaugne, Lafitte-Vigordane, Lagarde, Lagrâce-Dieu, Lahitère, Lapeyrère, Latour, Latrape, Lavelanet-de-Comminges, Longages, Mailholas, Marignac-Lasclares, Marliac, Marquefave, Massabrac, Mauressac, Mauvaisin,

Monestrol, Montaut, Montberaud, Montbrun-Bocage, Montclar-Lauragais, Montesquieu-Volvestre, Montgazin, Montgeard, Mourvilles-Hautes, Nailloux, Noé, Palaminy, Peyssies, Plagne, Plan, Pouy-de-Touges, Puydaniel, Renneville, Revel, Rieumajou, Rieux-Volvestre, Roumens, Saint-Christaud, Saint-Félix-Lauragais, Saint-Julien-sur-Garonne, Saint-Michel, Saint-Sulpice-sur-Lèze, Saint-Élix-le-Château, Salles-sur-Garonne, Seyre, Vaudreuille;

(d) opštine u okrugu Hérault:

Agel, Aigne, Aigues-Vives, Azillanet, Beaufort, Béziers, Capestang, Cassagnoles, Cers, Cesseroles, Colombiers, Cruzy, Ferrals-les-Montagnes, Félines-Minervois, Lespignan, Livinière, Montady, Montels, Montouliers, Nissan-lez-Enserune, Olonzac, Oupia, Poilhes, Quarante, Sauvian, Siran, Vendres, Villeneuve-lès-Béziers, Villespassans;

(e) opštine u okrugu Tarn:

Aigüefonde, Albine, Arfons, Aussillon, Bout-du-Pont-de-Larn, Cammazes, Dourgne, Durfort, Escoussens, Labruguière, Lacabarède, Massaguel, Mazamet, Pont-de-Larn, Saint-Amancet, Saint-Amans-Soult, Sauveterre, Sorèze, Verdalle

Zaražena područja u Španiji

Autonomna zajednica Balearic Islands

Zaražena područja u Portugaliji

Region Porto

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Espinho:

Anta e Guetim

Espinho

Silvalde

Župe koje se nalaze u opštini Gondomar:

Gondomar (São Cosme), Valbom e Jovim

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Gondomar:

Baguim do Monte (Rio Tinto)

Fânzeres e São Pedro da Cova

Foz do Sousa e Covelo

Melres e Medas

Rio Tinto

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Maia:

Pedrouços

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Matosinhos:

Custóias, Leça do Balio e Guifões

São Mamede de Infesta e Senhora da Hora

Župe koje se nalaze u opštini Porto:

Bonfim

Campanhã

Cedofeita, Ildefonso, Sé, Miragaia, Nicolau, Vitória

Paranhos

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Porto:

Aldoar, Foz do Douro e Nevogilde

Lordelo do Ouro e Massarelos

Ramalde

Župe koje se nalaze u opštini Santa Maria da Feira:

Argoncilhe

Fiães

Nogueira da Regedoura

Sanguedo

Dio sljedećih župa koje se nalaze u opštini Santa Maria da Feira:

Caldas de São Jorge e Pigeiros

Canedo, Vale e Vila Maior

Lobão, Gião, Louredo e Guisande

Lourosa

Mozelos

Santa Maria de Lamas

São João de Ver

São Paio de Oleiros

Opština of Vila Nova de Gaia:

Sve župe

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenešena je: Implementirajuća Regulativa Komisije (EU) 2025/2231 od 3. novembra 2025. o izmjeni Implementirajuće Regulative (EU) 2020/1201 u pogledu liste zaraženih područja na kojima se primjenjuju mjere za sprečavanje širenja organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Commission Implementing Regulation (EU) 2025/2231 of 3 November 2025 amending Implementing Regulation (EU) 2020/1201 as regards the list of infected zones for containment of *Xylella fastidiosa* (Wells et al.))

Broj: 04-313/25-2991/6

Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

16.

Na osnovu člana 4 st. 2 i 4, člana 12 stav 7, člana 14 stav 7, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 26 stav 3, člana 26a stav 4, člana 31 stav 2, člana 32 stav 4, člana 34 st. 4 i 5, člana 35 stav 4, člana 37 stav 6, člana 38 stav 6, člana 39 stav 3 i člana 76 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja („Službeni list RCG“, broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K O IZMJENAMA PRAVILNIKA O PROIZVODNJI I STAVLJANJU U PROMET SJEMENSKOG MATERIJALA KRMNOG BILJA*

Član 1

U Pravilniku o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala krmnog bilja* („Službeni list CG“, br. 21/18 i 33/19), član 2 mijenja se i glasi:

„Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na krmno bilje sljedećih rodova i vrsta:

1) trave Poaceae (Gramineae):

- *Agrostis canina* L. – rosulja pasja;
- *Agrostis gigantea* Roth- rosulja bijela;
- *Agrostis stolonifera* L. - rosulja vriježasta;
- *Agrostis capillaris* L. - rosulja tankolisna;
- *Alopecurus pratensis* L. - lisičji repak;
- *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl. & C. Presl.- francuski ljulj;
- *Bromus catharticus* Vahl - stoklasa štraderova;
- *Bromus sitchensis* Trin.- ovseni vlasen;
- *Cynodon dactylon* (L.) Pers. - zubača puzava, zubača obična;
- *Dactylis glomerata* L. – ježevica;
- *Festuca arundinacea* Schreber - visoki vijuk;
- *Festuca filiformis* Pourr. – uskolisni vijuk;
- *Festuca ovina* L.- ovčji vijuk;
- *Festuca pratensis* Huds.- livadski vijuk;
- *Festuca rubra* L. - crveni vijuk;
- *Festuca trachyphylla* (Hack.) Hack – oštrolisni vijuk;
- *Lolium multiflorum* Lam. - italijanski ljulj, mnogocvjetni ljulj;
- *Lolium perenne* L. - engleski ljulj;
- *Lolium x hybridum* Hausskn - oldenburški ljulj;
- *Phalaris aquatica* L. - blještac, svjetlica;
- *Phleum nodosum* L. - mačji rep bertolonijev;
- *Phleum pratense* L. - mačji rep;
- *Poa annua* L. - vlasnjača jednogodišnja;
- *Poa nemoralis* L. - vlasnjača šumska;
- *Poa palustris* L. - vlasnjača močvarna;
- *Poa pratensis* L. - vlasnjača livadna;
- *Poa trivialis* L. - vlasnjača obična;
- *Trisetum flavescens* (L.) P. Beauv. - zlatožuta zobika;

- *Festulolium* Asch.& Graebn – hibridi koji su nastali ukrštanjem roda *Festuca* sa vrstama iz roda *Lolium*;

2) *Fabaceae* (*Leguminosae*) - leguminoze:

- *Biserrula pelecinus* L. – biserula;
- *Galega orientalis* Lam. - krmna galega;
- *Hedysarum coronarium* L. – slatkovina;
- *Lathyrus cicera* L. – crvena graholika;
- *Lotus corniculatus* L. - žuti zvezdan;
- *Lupinus albus* L.- lupina bijela slatka;
- *Lupinus angustifolius* L.- lupina plava;
- *Lupinus luteus* L. - lupina žuta;
- *Medicago doliata* Carmign. – dunjica šiljasta;
- *Medicago italica* (Mill.) Fiori - *Medicago italica* (Mill.) Fiori;
- *Medicago littoralis* Rohde ex Loisel. – obalna dunjica;
- *Medicago lupulina* L. - dunjica;
- *Medicago murex* Willd. - *Medicago murex* Willd.;
- *Medicago polymorpha* L. – oštrodlakava dunjica;
- *Medicago rugosa* Desr. - oštrodlakava dunjica;
- *Medicago sativa* L. - lucerka;
- *Medicago scutellata* (L.) Mill. – štitasta dunjica;
- *Medicago truncatula* Gaertn. - buretasta lucerka;
- *Medicago* × *varia* T. Martyn - lucerka bastardna;
- *Onobrychis viciifolia* Scop. - esparzeta;
- *Ornithopus compressus* L. – žuta ptičja noga;
- *Ornithopus sativus* Brot. – saradela;
- *Pisum sativum* L. (partim) - stočni grašak;
- *Trifolium alexandrinum* L. - aleksandrijska djetelina;
- *Trifolium fragiferum* L. – jagodasta djetelina,
- *Trifolium glanduliferum* Boiss. - *Trifolium glanduliferum* Boiss.;
- *Trifolium hirtum* All. - *Trifolium hirtum* All.;
- *Trifolium hybridum* L. - švedska djetelina;
- *Trifolium incarnatum* L.- inkarnatska djetelina;
- *Trifolium isthmocarpum* Brot. - *Trifolium isthmocarpum* Brot;
- *Trifolium michelianum* Savi – mišelijeva djetelina;
- *Trifolium pratense* L. - crvena djetelina;
- *Trifolium repens* L.- bijela djetelina;
- *Trifolium resupinatum* L.- persijska djetelina;
- *Trifolium squarrosum* L. – stršeća djetelina;
- *Trifolium subterraneum* L. – podzemna djetelina;
- *Trifolium vesiculosum* Savi – mještinasta djetelina;
- *Trigonella foenum-graecum* L.- pliskavica;
- *Vicia benghalensis* L. - *Vicia benghalensis* L.;
- *Vicia faba* L. (partim) - stočni bob;
- *Vicia pannonica* Crantz - panonska grahorica;
- *Vicia sativa* L. - krmna grahorica;
- *Vicia villosa* Roth - maljava grahorica; i

3) drugih vrsta:

- *Brassica napus* L. var. *napobrassica* (L.) Rchb. - stočna keleraba;
- *Brassica oleracea* L. convar. *acephala* (DC.) Alef. var. *medullosa* Thell. + var. *varidis* L.- stočni kelj;

- *Phacelia tanacetifolia* Benth.- facelija;
- *Plantago lanceolata* L. – uskolisna bokvica;
- *Raphanus sativus* L. var. *oleiformis* Pers.- uljana rotkva.“

Prilozi 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„Prilog 1

USLOVI ZA SERTIFIKACIJU SJEMENSKOG MATERIJALA KRMNOG BILJA

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se, ako je:

1. plodored usklađen sa vrstom i sortom usjeva koja se proizvodi, a polje dovoljno čisto od samoniklog bilja zaostalog od prethodnog usjeva;
2. najmanja udaljenost usjeva (minimalna izolacija) od susjednih izvora polena, radi sprečavanja nepoželjnog stranog oprašivanja:

Usjev		Najmanja udaljenost*
Brassica spp., Phacelia tanacetifolia:	– za proizvodnju osnovnog sjemena;	400 m
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena;	200 m
Vrste osim ili sorte Brassica spp., Phacelia tanacetifolia, Pisum sativum, sorti Poa pratensis navedene u tačke 4.3 ovog Priloga, a u vezi sa »apomiktične uniklonalne sorte«:	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za dalje umnožavanje, površine do 2 hektara;	200 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za dalje umnožavanje, površine veće od 2 hektara;	100 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine do 2 hektara;	100 m
	– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine veće od 2 hektara.	50 m

*Minimalna izolacija može se zanemariti ako postoji odgovarajuća zaštita od bilo kog nepoželjnog stranog oprašivača (npr. usjev visokih biljaka ili pojas šume).

3. u sjemenskom usjevu prisutnost biljaka drugih vrsta (čije je sjeme teško razlikovati od sjemena usjeva u laboratorijskom ispitivanju), u što manjem broju, naročito za usjeve *Lolium* vrsta ili × *Festulolium* gdje broj biljaka *Lolium* vrsta ili × *Festulolium* (koje su drugačije od vrsta iz sjemenskog usjeva) ne prelazi:

jedna na 50 m² za proizvodnju osnovnog sjemena; jedna na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena.

4. autentičnost i čistoća sorte sjemenskog usjeva krmnog bilja odgovarajuća i to:

4.1 vrste *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* convar. *acephala* ili *Poa pratensis*, kod kojih broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije biti:

– jedna na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;

– jedna na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena;

4.2 vrsta *Poa pratensis*, kod koje broj biljaka koje su atipične i ne pripadaju sorti, ne smije biti:

– jedna na 20 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;

– četiri na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena;

– više od šest na 10 m² kod "apomiktične uniklonalne sorte", za proizvodnju sertifikovanog sjemena.

4.3 vrste *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*,

Brassica oleracea convar. *acephala*: primjenjuje se tačka 4.1.

5. Usjev je praktično slobodan od štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost i kvalitet sjemena.

Usjev je u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karatinski štetne organizme, karatinski štetne organizme zaštićenih područja i regulisane nekaratinske štetne organizme (RNQP).

Regulisani nekaratinski štetni organizmi (RNQP) i određeno bilje sa kategorijama i dozvoljenim procentom prisustva za sjeme krmnog bilja:

RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Dozvoljeni procenat % za predosnovno sjeme	Dozvoljeni procenat % za osnovno sjeme	Dozvoljeni procenat % za sertifikovano sjeme
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (McCulloch 1925) Davis et al. [CORBIN]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %

6. Da bi zadovoljili uslove i standarde iz tačke 5 za sjemenski materijal vrši se stručna kontrola, na način koji obezbjeđuje:

- 1) izvršena primjerena ispitivanja u skladu sa stanjem i fazama razvoja usjeva;
- 2) vršenje najmanje jednog pregleda u toku vegetacije;
- 3) da veličina, broj i raspodjela djelova polja na kojima se vrši stručna kontrola radi provjere uslova propisanih ovim pravilnikom bude u skladu sa metodama (OECD).

Ako nakon sprovođenja tačaka 4. i 6. i dalje postoji sumnja u identitet sorte sjemena, organ uprave nadležan za sertifikaciju može za ispitivanje identiteta koristiti međunarodno priznatu biohemijsku ili molekularnu tehniku u skladu sa primjenjivim međunarodnim standard

USLOVI ZA SJEMENSKI MATERIJAL KRMNOG BILJA

Dio 1

PREDOSNOVNO I OSNOVNO SJEME

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se u kategoriju predosnovno, odnosno osnovno sjeme ako, osim uslova iz Dijela 1 ovog priloga, ispunjava i sljedeće uslove:

1. Sjeme *Pisum sativum*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* conv. *acephala*, *Vicia faba* i sorte *Poa pratensis* iz tačke 4 Priloga 1., koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte« treba da ispunjavaju sljedeće standarde ili druge uslove: minimalna čistoća sorte treba da bude 99,7%, a minimalna čistoća sjemena se utvrđuje stručnom kontrolom (field inspections).

2. Sjeme treba da ispunjava uslove date u Tabeli 2:

Tabela 1.

Vrsta	Ukupno (maseni %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti					Drugi standardi ili uslovi
		Sadržaj prema broju u uzorku mase navedene u koloni 4 Priloga 3 (ukupno po koloni)					
		Pojedinačne vrste	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosella</i> i <i>Rumex maritimus</i>	<i>Elymus repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> spp.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Poaceae (Gramineae)							
<i>Agrostis canina</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis capillaris</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis gigantea</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis stolonifera</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Alopecurus pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(i) (j)
<i>Bromus catharticus</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Bromus sitchensis</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Cynodon dactylon</i>	0,3	20 (a)	1	1	1		(j)
<i>Dactylis glomerata</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca arundinacea</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca filiformis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca ovina</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca rubra</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca trachyphylla</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
× <i>Festulolium</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium multiflorum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium perenne</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium ×hybridum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Phalaris aquatic</i>	0,3	20	2	5	5		(j)
<i>Phleum nodosum</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Phleum pratense</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Poa annua</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa nemoralis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)

<i>Poa palustris</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa pratensis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa trivialis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Trisetum flavescens</i>	0,3	20 (c)	1	1	1		(i) (j)
Fabaceae (Leguminosae)							
<i>Biserrula pelecinus</i>	0,3	20	5				
<i>Galega orientalis</i> Lam.	0,3	20	2			0 (e)	(j)
<i>Hedysarum coronarium</i>	0,3	20	2			0 (e)	(j)
<i>Lathyrus cicera</i>	0,3	20	5			0 (d)	
<i>Lotus corniculatus</i>	0,3	20	3			0 (e)	(g) (j)
<i>Lupinus albus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus angustifolius</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus luteus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Medicago dolia</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago italica</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago littoralis</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago lupulina</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Medicago murex</i>	0,3	20	5			0 (e)	
<i>Medicago polymorpha</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago rugosa</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago sativa</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Medicago scutellata</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago truncatula</i>	0,3	20	5				
<i>Medicago × varia</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Onobrychis viciifolia</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Ornithopus compressus</i>	0,3	20	5				
<i>Ornithopus sativus</i>	0,3	20	5				
<i>Pisum sativum</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Trifolium alexandrinum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium fragiferum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium glanduliferum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium hirtum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium hybridum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium incarnatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium isthmocarpum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trifolium michelianum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium pratense</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium repens</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium resupinatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium squarrosum</i>	0,3	20	5				
<i>Trifolium subterraneum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trifolium vesiculosum</i>	0,3	20	5				(j)
<i>Trigonella foenum graecum</i>	0,3	20	2			0 (d)	

<i>Vicia benghalensis</i>	0,3	20	5			0 (d)	
<i>Vicia faba</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Vicia pannonica</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia sativa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia villosa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
Ostale vrste							
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	0,3	20	2				(j)
<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	0,3	20	3				(j)
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	0,3	20					
<i>Plantago lanceolata</i>	0,3	20	3				
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	0,3	20	2				

1. Opis:
- a) maksimalan broj od 80 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom;
- b) Uslovi navedeni u trećoj koloni ne odnose se na sjeme *Poa* spp. Maksimalan sadržaj sjemena *Poa* spp. osim onih vrsti koje se ispituju ne smije biti veći od jedne sjemenke u uzorku od 500 sjemenki.
- c) Maksimalan broj od 20 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom.
- d) Utvrđivanje broja sjemenki *Melilotus* spp. ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 7 nisu ispunjeni.
- e) Prisutnost jedne sjemenke *Melilotus* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži niti jedno sjeme *Melilotus* spp.
- f) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 c) nisu primjenjivi.
- g) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod d) nisu primjenjivi.
- h) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod e) nisu primjenjivi.
- i) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod f) nisu primjenjivi.
- j) Uslovi iz Priloga 2, Dijela 1 pod k) i m) nisu primjenjivi.
- k) Postotak prema broju sjemenki gorke lupine u sortama *Lupinus* spp., osim gorke lupine, ne smije prelaziti 1%.

Dio 2 SERTIFIKOVANO SJEME

Usjev sjemenskog materijala krmnog bilja sertifikovaće se u kategoriju sertifikovano sjeme ukoliko je:

1. Sjeme ispunilo uslove u pogledu autentičnosti i čistoće sorte, a minimalna čistoća sjemena koja se utvrđuje stručnom kontrolom:
 - 1.1 98% za sorte *Poa pratensis*, koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte«, *Brassica napus* var. *napobrassica* i *Brassica oleracea* convar. *acephala*:
 - 1.2 za sorte *Pisum sativum*, *Vicia faba*:
 - 99% sertifikovano sjeme prve generacije:
 - 98% sertifikovano sjeme druge i sljedećih generacija.
2. Sjeme ispunilo uslove u pogledu klijavosti, analitičke čistoće i prisutnosti sjemena drugih biljnih vrsta:
 - 2.1 uključujući sjeme Lupine druge boje i sjeme gorke Lupine u skladu sa Tabelom 1.

Tabela 2.

Vrsta	Klijavost		Analitička čistoća								Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti u uzorku mase navedene u koloni 4 Priloga 3. (ukupno po koloni)			Uslovi u pogledu sadržaja sjemena na Lupine druge boje i sjemena gorke Lupine
	Najmanja klijavost (% od čistog sjemena)	Najveći sadržaj tvrdog sjemena (% čistog sjemena)	Najmanja analitička čistoća (maseni %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti (maseni %)										
				Ukupno	Pojedinačne vrste	<i>Elymus repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> pp.	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> pp.	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosella</i> i <i>Rumex maritimus</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Poaceae (Gramineae)														
<i>Agrostis canina</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis capillaris</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis gigantea</i>	80 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis stolonifera</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Alopecurus pratensis</i>	70 (a)		75	2,5	1,0 (f)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	75 (a)		90	3,0	1,0 (f)	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Bromus catharticus</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Bromus stichensis</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Cynodon dactylon</i>	70 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2	
<i>Dactylis glomerata</i>	80 (a)		90	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca arundinacea</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca filiformis</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca ovina</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca pratensis</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca rubra</i>	75 (a)		90	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca trachyphylla</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
× <i>Festulolium</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium multiflorum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium perenne</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium × hybridum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Phalaris aquatica</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5	

<i>Pheum nodosum</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3			0	0 (k)	5	
<i>Pheum pratense</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3			0	0 (k)	5	
<i>Poa annua</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Poa nemoralis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa palustris</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa pratensis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa trivialis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Trisetum flavescens</i>	70 (a)		75	3,0	1,0 (f)	0,3	0,3			0 (h)	0 (j) (k)	2 (n)	
Fabaceae (Leguminosae)													
<i>Biserrula pelecinus</i>	70		98	0,5						0 (i)	0 (j) (k)	10	
<i>Galega orientalis</i>	60 (a) (b)	40	97	2,0	1,5		0,3			0	0 (l) (m)	10 (n)	
<i>Hedysarum coronarium</i>	75 (a) (b)	30	95	2,5	1,0		0,3			0	0 (k)	5	
<i>Lathyrus cicera</i>	80		95	1	0,5		0,3			0 (j)	0 (j) (k)	20	
<i>Lotus corniculatus</i>	75 (a) (b)	40	95	1,8 (d)	1,0 (d)		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Lupinus albus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus angustifolius</i>	75 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus luteus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)		0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Medicago dolia</i>	70		98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago italica</i>	70 (b)	20	98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago littoralis</i>	70		98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago lupulina</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago murex</i>	70 (b)	30	98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago polymorpha</i>	70 (b)	30	98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago rugosa</i>	70 (b)	20	98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago sativa</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago scutellata</i>	70		98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago truncatula</i>	70 (b)	20	98	2						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Medicago × varia</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Onobrychis viciifolia</i>	75 (a) (b)	20	95	2,5	1,0		0,3			0	0 (j)	5	
<i>Ornithopus compressus</i>	75		90	1						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Ornithopus sativus</i>	75		90	1						0 (j)	0 (j) (k)	10	
<i>Pisum sativum</i>	80 (a)		98	0,5	0,3		0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Trifolium alexandrinum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0		0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i>	70		98	1						0 (j)	0 (j) (k)	10	

<i>fragiferum</i>													
<i>Trifolium glanduliferum</i>	70 (b)	30	98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium hirtum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium hybridum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium incarnatum</i>	75 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium isthmocarpum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium michelianum</i>	75 (b)	30	98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium pratense</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium repens</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium resupinatum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium squarrosum</i>	75 (b)	20	97	1,5				0,3	0	0 (l) (m)	10		
<i>Trifolium subterraneum</i>	80 (b)	40	97	0,5					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trifolium vesiculosum</i>	70		98	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Trigonella foenum-graecum</i>	80 (a)		95	1,0	0,5			0,3	0	0 (j)	5		
<i>Vicia benghalensis</i>	80 (b)	20	97 (e)	1					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Vicia faba</i>	80 (a) (b)	5	98	0,5	0,3			0,3	0	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia pannonica</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia sativa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
<i>Vicia villosa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3	0 (i)	0 (j)	5 (n)		
OSTALE VRSTE													
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	80 (a)		98	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j) (k)	5	
<i>Brassica oleracea</i> con var. <i>accephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	75 (a)		98	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j) (k)	10	
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	80 (a)		96	1,0	0,5				0	0 (j) (k)			
<i>Plantago lanceolata</i>	75		85	1,5					0 (i)	0 (j) (k)	10		
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	80 (a)		97	1,0	0,5			0,3	0,3	0	0 (j)	5	

2. Opis:

- a) svo čisto i zdravo sjeme koje ne klija nakon predtretmana smatra se sjemenom koje je klijalno;
- b) do najveće navedene količine, tvrdo sjeme smatra se sjemenom sposobnim za klijanje;
- c) maseni udio od 0,8% sjemena drugih *Poa* vrsti ne smatra se nečistoćom;
- d) maseni udio od 1% sjemena *Trifolium pratense* ne smatra se nečistoćom;
- e) maseni udio od 0,5 % sjemena *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia spp.* u drugim pripadajućim vrstama ne smatra se nečistoćom;
- f) propisani maseni udio sjemena pojedinačnih vrsti neće se odnositi na sjeme *Poa spp.*;
- g) maksimalan broj od dvije sjemenke *Avena fatua* i *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jedno sjeme tih vrsta;
- h) prisutnost jedne sjemenke *Avena fatua* i *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostuko veći od propisane mase ne sadrži ni jedno sjeme tih vrsta;
- i) utvrđivanje broja sjemenki *Avena fatua* i *Avena sterilis* ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 12 nisu ispunjeni;
- j) utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta spp.* ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 13 nisu ispunjeni;
- k) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta spp.* u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži ni jedno sjeme *Cuscuta spp.*;

- l) masa uzorka za utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. biće dvostuko veća od mase propisane u koloni 4 Priloga 3 za pripadajuće vrste;
- m) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži ni jedno sjeme *Cuscuta* spp.;
- n) utvrđivanje broja sjemenki *Rumex* spp. osim *Rumex acetosella* i *Rumex maritimus* ne mora biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 14 nisu ispunjeni;
- o) procenat prema broju sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:
- u gorkoj Lupini 2%;
 - u Lupina spp. osim gorke Lupine 1%;
- p) procenat prema broju sjemenki gorke Lupine u sortama *Lupinus* spp., osim gorke lupine, ne smije prelaziti 2,5%.

3. Sjeme je praktično slobodno od štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost i kvalitet sjemena. Sjeme je u skladu sa zahtjevima koje se odnose na karatinske štetne organizme, karatinske štetne organizme zaštićenih područja i RNQP u skladu sa propisima zdravstvene zaštite bilja.

Prisustvo RNQP-a na sjemenu i odgovarajućim kategorijama treba biti u skladu sa zahtjevima navedenim u datoj tabeli:

RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Dozvoljeni procenat % za predosnovno sjeme	Dozvoljeni procenat % za osnovno sjeme	Dozvoljeni procenat za sertifikovano sjeme
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (McCulloch 1925) Davis <i>et al.</i> [CORBIN]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]	<i>Medicago sativa</i> L.	0 %	0 %	0 %

Dio 3 KOMERCIJALNO SJEME

Sjeme se sertifikuje u kategoriju komercijalno sjeme ako, osim uslova iz Dijela 2 tač. 2 i 3 ovog priloga, ispunjava i sljedeće uslove:

1. Ako su maseni djelovi iz Dijela 2, tačka 2 Tabela 2 u koloni 5 i 6 ovog priloga povećani su za 1%.
2. Za *Poa annua* maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 10% neće se smatrati nečistoćom.
3. Za *Poa* spp., osim *Poa annua*, maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 3% neće se smatrati nečistoćom.
4. Za *Hedisarum coronarium* maksimalan ukupni maseni udio od 1% sjemena *Melilotus* spp. neće se smatrati nečistoćom.
5. Uslovi pod d) navedeni u Dijelu 1 tačka 2 Priloga 2 ovog Pravilnika ne odnose se na *Lotus corniculatus*.
6. U vrstama Lupine:
 - a) minimalna analitička čistoća treba da bude 97% po masi;
 - b) procenat broja sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:
 - u gorkoj Lupini 4%;
 - u *Lupinus* spp. osim gorke Lupine 2%.
7. Za sjeme *Vicia* spp. ukupni maseni postotak sjemena *Vicia pannonica*, *Vicia villosa*, *Vicia benghalensis* ili povezanih kultiviranih vrsta do 6 % u drugoj odgovarajućoj vrsti ne smatra se nečistoćom.
8. Za vrste *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa* i *Vicia benghalensis* maseni postotak najmanje analitičke čistoće jest 97 %.
9. Za vrstu *Lathyrus cicera* maseni postotak najmanje analitičke čistoće jest 90 %, a ukupni maseni postotak sjemena sličnih uzgajanih vrsta do najviše 5 % ne smatra se nečistoćom.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj Pravilnik prenešeni su sledeći Celexi: 32016L2109, 32018L1028, 32020L0177, 32021L0415, 32021L0971.

Broj: 04-313/25-30889/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

17.

Na osnovu člana 4 st. 2 i 4, člana 14 stav 7, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 26 stav 3, člana 26a stav 4, člana 31 stav 2, člana 32 stav 4, člana 34 st. 4 i 5, člana 35 stav 4, člana 37 stav 6, člana 38 stav 6, člana 39 stav 3 i člana 76 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K O IZMJENI PRAVILNIKA O PROIZVODNJI I STAVLJANJU U PROMET SJEMENSKOG MATERIJALA ULJARICA I PREDIVOG BILJA*

Član 1

U Pravilniku o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja* ("Službeni list CG" broj 75/18), Prilozi 1 i 2 mijenjaju se i glase:

"PRILOG 1

USLOVI ZA SERTIFIKACIJU USJEVA

Usjev sjemenskog materijala uljarica i predivog bilja sertifikuje se ako je:

1. plodored usklađen sa vrstom i sortom usjeva koja se proizvodi, a polje dovoljno čisto od samoniklog bilja zaostalog od prethodnog usjeva, a u slučaju hibrida uljane repice, usjev se uzgaja na polju koje je pet godina bilo slobodno od biljaka iz porodice Cruciferae.
2. najmanja udaljenost usjeva (minimalna izolacija) od susjednih izvora polena, radi sprječavanja nepoželjnog stranog oprašivanja:

Usjev	Najmanja udaljenost*	
Brassica spp. osim Brassica napus; Cannabis sativa osim jednodome konoplje; Carthamus tinctorius; Carum carvi; Sinapis alba:	– za proizvodnju osnovnog sjemena;	400 m
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena;	200 m
Brassica napus:	– za proizvodnju osnovnog sjemena sorti osim hibrida;	200 m
	– za proizvodnju osnovnog sjemena hibrida;	500 m
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena sorti osim hibrida;	100 m
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena hibrida.	300 m
Cannabis sativa, jednodoma konoplja:	– za proizvodnju osnovnog sjemena;	5000
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena;	1000
Helianthus annuus:	– za proizvodnju osnovnog sjemena hibrida;	1500
	– za proizvodnju osnovnog sjemena sorti osim hibrida;	750
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena;	500
Gossypium hirsutum i/ili Gossypium barbadense:	– za proizvodnju osnovnog sjemena Gossypium hirsutum;	100
	– za proizvodnju osnovnog sjemena Gossypium barbadense	200
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena ne hibrida i unutarvrstnih hibrida Gossypium hirsutum proizvedenih bez citoplazmatske muške sterilnosti CMS - om	30
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena unutarvrstnih hibrida Gossypium hirsutum proizvedenih CMS - om	800
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena ne hibrida i unutarvrstnih hibrida Gossypium barbadense proizvedenih bez CMS - a	150
	– za proizvodnju sertifikovanog sjemena unutarvrstnih hibrida Gossypium barbadense proizvedenih CMS - om	800

*Minimalna izolacija može se zanemariti ako postoji odgovarajuća zaštita od bilo kog nepoželjnog stranog oprašivača (npr. usjev visokih biljaka ili pojas šume).

3. Usjev treba imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću sorte ili, u slučaju usjeva inbred linija, zadovoljavajuću autentičnost i čistoću u pogledu njenih karakteristika. Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti, prije spomenute odredbe će se primijeniti na osobine komponenti, uključujući mušku sterilnost ili obnavljanje fertilnosti.

Posebno, usjevi *Brassica juncea*, *Brassica nigra*, *Cannabis sativa*, *Carthamus tinctorius*, *Carum carvi*, *Gossypium* spp. i hibridi *Helianthus annuus* i *Brassica napus* treba da ispunjavaju sljedeće standarde:

3.1 *Brassica juncea*, *Brassica nigra*, *Cannabis sativa*, *Carthamus tinctorius*, *Carum carvi* i *Gossypium* spp. osim hibrida:

broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije prelaziti:

- jedna na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,

– jedna na 10 m² za proizvodnju sertifikovanog sjemena

3.2 Hibridi *Helianthus annuus*:

3.2.1 procenat broja biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju inbred liniji ili komponenti ne smije prelaziti:

3.2.1.1 za proizvodnju osnovnog sjemena inbred linija 0,2%

3.2.1.1.1 jednolinijski hibridi:

– muški roditelj, biljke koje su izbacile polen dok 2% ili više ženskih biljaka imaju receptivne cvjetove 0,2 %

– ženski roditelj 0,5%

3.2.1.2 za proizvodnju sertifikovanog sjemena

– muška komponenta, biljke koje su izbacile polen dok 5% ili više ženskih biljaka imaju receptivne cvjetove 0,5%

– ženska komponenta 1,0%

3.3 Sljedeći drugi standardi ili uslovi trebaju biti zadovoljeni za proizvodnju sjemena hibridnih sorti:

3.3.1 dovoljno polena treba biti izbačeno od biljaka muške komponente dok su biljke ženske komponente u cvjetanju;

3.3.2 gdje ženska komponenta biljaka ima receptivne stigme, porocenat broja ženske komponente biljaka koje su izbacile polen ili izbacuju polen ne smije prelaziti 0,5%;

3.3.3 za proizvodnju osnovnog sjemena ukupni porocenat broja biljaka ženske komponente koje su atipične i očito ne pripadaju komponenti i koje su izbacile polen ili izbacuju polen ne smije prelaziti 0,5%;

3.3.4 gdje uslovi iz Priloga 2 Dio I tačke 2 ne mogu biti ispunjeni, sljedeći uslovi treba da budu ispunjeni: muška sterilna komponenta će se upotrijebiti za proizvodnju sertifikovanog sjemena upotrebom muške komponente koja sadrži specifičan obnavljač linije ili linija tako da barem trećina biljaka od hibrida će proizvesti polen koji se pojavljuje normalno u svim pogledima;

3.4 Hibridi *Brassica napus*, dobijeni upotrebom muške sterilnosti:

3.4.1 procenat broja biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju inbred liniji ili komponenti ne smije prelaziti:

3.4.1.1 za proizvodnju osnovnog sjemena

3.4.1.1.1 inbred linija 0,1 %

3.4.1.1.2 jednolinijski hibridi:

– muška komponenta 0,1%

– ženska komponenta 0,2%

3.4.1.2 za proizvodnju sertifikovanog sjemena

– muška komponenta 0,3%

– ženska komponenta 1,0%

3.4.2 muška sterilnost treba biti najmanje 99% za proizvodnju osnovnog sjemena i 98% za proizvodnju sertifikovanog sjemena. Nivo muške sterilnosti treba da bude ocijenjena ispitivanjem biljaka na nedostatak fertilnih antera;

3.5 Hibridi *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*:

3.5.1 u usjevima za proizvodnju osnovnog sjemena roditeljskih linija *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*, najmanja čistoća sorte obije ženske i muške roditeljske linije treba da bude 99,8% kada 5% ili više biljaka koje donose sjeme imaju receptivne cvjetove za polen. Nivo muške sterilnosti roditeljske linije koja donosi sjeme treba da bude ocijenjena ispitivanjem biljaka na prisutnost sterilnih antera i ne smije biti manja od 99,9%;

3.5.2 u usjevima za proizvodnju sertifikovanog sjemena hibridnih sorti *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense*, najmanja čistoća sorte oba roditelja koji donose sjeme i roditeljska linija koja sadrži polen treba da bude 99,5% kada 5% ili više biljaka koje donose sjeme imaju receptivne cvjetove za polen. Nivo muške sterilnosti roditeljske linije koja donosi sjeme treba da bude ocijenjena ispitivanjem biljaka na prisutnost sterilnih antera i ne smije biti manja od 99,7%.

3.6 Ako nakon sprovođenja tačaka 1. i 3. i dalje postoji sumnja u identitet sorte sjemena, odsijek za sertifikaciju može za ispitivanje tog identiteta koristiti međunarodno priznato i ponovljivo biohemijsku ili molekularnu tehniku u skladu sa primjenjivim međunarodnim standardima.

4. Usjev je praktično slobodan od štetnih organizama koji smanjuju upotrebljivost i kvalitet sadnog materijala. Osim toga, usjev mora biti u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karantinske štetne organizme, karantinske štetne organizme zaštićenih područja i regulisane nekarantinske štetne organizme (RNQP).

Prisustvo RNQP-a na usjevima mora biti u skladu sa sledećim zahtjevima navedenima u tabeli:

Gljive i pseudogljive

RNQP-i ili simptomi koje oni uzrokuju	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Pragovi za proizvodnju predosnovnog sjemena	Pragovi za proizvodnju osnovnog sjemena	Pragovi za proizvodnju sertifikovanog sjemena
<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berlese & de Toni [PLASHA]	<i>Helianthus annuus</i> L.	0%	0%	0%

5. Ispunjavanje gore navedenih standarda ili drugih uslova će u slučaju osnovnog sjemena, biti utvrđeno stručnom kontrolom, a u slučaju sertifikovanog sjemena stručnom kontrolom ili stručnom kontrolom pod nadzorom.

Stručna kontrola vrši se u skladu sa sljedećim uslovima:

5.1 stanje i polen razvoja usjeva će omogućiti prikladno ispitivanje.

5.2 u slučajevima osim usjeva hibrida *Helianthus annuus*, *Brassica napus*, *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*, treba biti najmanje jedan pregled.

U slučaju hibrida *Helianthus annuus* trebaju biti najmanje dva pregleda.

U slučaju hibrida *Brassica napus* trebaju biti najmanje tri pregleda: prvi treba biti sproveden prije cvjetanja, drugi u ranom cvjetanju i treći na kraju cvjetanja.

U slučaju hibrida *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense* vrše se tri pregleda: prvi treba biti sproveden u ranom stadijumu cvjetanja, drugi prije završetka stadijuma cvjetanja i treći na kraju stadijuma cvjetanja nakon uklanjanja, gdje je prikladno, roditeljskih biljaka koje imaju polen,

5.3 Veličina, broj i podjela parcela u svrhu ispitivanja zadovoljavanja odredbi Dodatka 1. treba da bude utvrđena u skladu sa prikladnim metodama.

<i>Arachis hypogaea</i>	70	99	-	5	0	0(c)					
<i>Brassica</i> s pp.											
–osnovno sjeme	85	98	0,3	-	0	0(c) (d)	10	2			
– sertifikovano sjeme	85	98	0,3	-	0	0(c) (d)	10	5			
<i>Cannabis sativa</i>	75	98	-	30 (b)	0	0(c)					(e)
<i>Carthamus tinctorius</i>	75	98	-	5	0	0(c)					(e)
<i>Carum carvi</i>	70	97	-	25 (b)	0	0(c) (d)	10		3		
<i>Gossypium</i> spp.	80	98	-	15	0	0(c)					
<i>Helianthus annuus</i>	85	98	-	5	0	0(c)					
<i>Linum usitatissimum</i> :			-	15	0	0(c) (d)			4	2	
– predivi lan	92	99	-	15	0	0(c) (d)			4	2	
– uljni lan	85	99									
<i>Papaver somniferum</i>	80	98	-	25 (b)	0	0(c) (d)					
<i>Sinapis alba</i> :											
– osnovno sjeme	85	98	0,3	-	0	0(c) (d)	10	2			
– sertifikovano sjeme	85	98	0,3	-	0	0(c) (d)	10	5			

Drugi standardi ili uvjeti koji se primjenjuju kada se na njih upućuje u tablici iz ovog Priloga odjeljka I. točke 4. dijela A:

(a) najveći dopušteni sadržaj sjemena, naveden u stupcu 5., uključuje također sjeme vrsta iz stupaca 6. do 11.;

(b) utvrđivanje ukupnog sadržaja sjemena drugih biljnih vrsti prema broju ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da nisu ispunjeni uvjeti iz stupca 5.;

(c) utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da nisu ispunjeni uvjeti iz stupca 7.;

(d) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase ne smatra se nečistoćom, ako drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jednu sjemenku *Cuscuta* spp.;

(e) u sjemenu ne smije biti sjemenki *Orobanche* spp.; međutim, prisutnost jedne sjemenke *Orobanche* spp. u uzorku od 100 grama ne

smatra se nečistoćom ako drugi uzorak od 200 grama ne sadrži niti jednu sjemenku *Orobanche* spp

3.1. Standardi ili drugi uslovi navedeni u tabeli u Prilogu 2 Dio I:

3.1.1. maksimalan sadržaj sjemena naveden u koloni 5 takođe uključuje sjeme vrsta od kolone 6 do kolone 11;

3.1.2. utvrđivanje ukupnog sadržaja sjemena drugih biljnih vrsti prema broju ne treba biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 5 nisu ispunjeni;

3.1.3. utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. ne treba biti sprovedeno, osim ako postoji sumnja da uslovi iz kolone 7 nisu ispunjeni;

3.1.4. prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži ni jednu sjemenku *Cuscuta* spp.;

3.1.5. sjeme treba da bude bez sjemenki *Orobanche* spp.; ipak prisutnost jedne sjemenke *Orobanche* spp. u uzorku od 100 grama neće se smatrati nečistoćom ukoliko drugi uzorak od 200 grama ne sadrži ni jednu sjemenku *Orobanche* spp.;

4. Sjeme je praktično slobodno od štetnih organizama koji smanjuju upotrebljivost i kvalitet sadnog materijala. Osim toga, sjeme mora biti u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karantinske štetne organizme, karantinske štetne organizme zaštićenih područja i RNQP-e u Uniji. Prisustvo RNQP-a na sjemenu i odgovarajućim kategorijama mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima navedenima u tabeli:

Gljive i pseudogljive

RNQP-i ili simptomi koje oni uzrokuju	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Pragovi za predosnovno sjeme	Pragovi za osnovno sjeme	Pragovi za sertifikovano sjeme
<i>Alternaria linicola</i> Groves & Skolko [ALTELI]	<i>Linum usitatissimum</i> L.	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp
<i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> (Naumov & Vassiljevsky) Aveskamp, Gruyter & Verkley [PHOMEL]	<i>Linum usitatissimum</i> L. – lan	1 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	1 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	1 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp
<i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> (Naumov & Vassiljevsky) Aveskamp, Gruyter & Verkley [PHOMEL]	<i>Linum usitatissimum</i> L. – laneno sjeme	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp
<i>Botrytis cinerea</i> de Bary [BOTRCI]	<i>Helianthus annuus</i> L., <i>Linum usitatissimum</i> L.	5%	5%	5%
<i>Colletotrichium lini</i> Westerdijk [COLLLI]	<i>Linum usitatissimum</i> L	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp
<i>Diaporthe caulivora</i> (Athow & Caldwell) J.M. Santos, Vrandečić & A.J.L. Phillips [DIAPPC] <i>Diaporthe phaseolorum</i> var. <i>sojae</i> Lehman [DIAPPS]	<i>Glycine max</i> (L.) Merr	15 % za infekciju gljivama iz kompleksa <i>Phomopsis</i>	15 % za infekciju gljivama iz kompleksa <i>Phomopsis</i>	15 % za infekciju gljivama iz kompleksa <i>Phomopsis</i>
<i>Fusarium</i> (anamorfni rod) Link [1FUSAG], osim štetnog organizma <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>albedinis</i> (Kill. & Maire) W.L. Gordon [FUSAAL] i <i>Fusarium circinatum</i> Nirenberg & O'Donnell [GIBBCI]	<i>Linum usitatissimum</i> L.	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp	5 % 5 % zahvaćeno štetnim organizmima <i>Alternaria linicola</i> , <i>Boeremia exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichium lini</i> i <i>Fusarium</i> spp
<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berlese & de Toni [PLASHA]	<i>Helianthus annuus</i> L.	0%	0%	0%
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs,	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika
<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Brassica napus</i> L. (partim), <i>Helianthus annuus</i> L	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 10 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 10 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 10 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika

<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Libert) de Bary [SCLESC]	<i>Sinapis alba</i> L.	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika	U laboratorijskom ispitivanju reprezentativnog uzorka svake partije sjemena pronađeno je najviše 5 sklerocija ili dijelova sklerocija, veličine koja je utvrđena u koloni 4. Priloga IV ovog pravilnika
--	------------------------	---	---	---

Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme

RNQP-i ili simptomi koje oni uzrokuju	Bilje za sadnju (rod ili vrsta)	Pragovi za predosnovno sjeme	Pragovi za osnovno sjeme	Pragovi za sertifikovano sjeme
Virus prstenaste pjegavosti duvana [TRSV00]	<i>Glycine max</i> (L.) Merr	0%	0%	0%

**Dio II
KOMERCIJALNO SJEME**

Uslovi iz Priloga 2 Dio 1 odnose se na komercijalno sjeme kada je to primjenjivo."

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

U ovaj Pravilnik prenešeni su sledeći Celexi: 32020L0177, 32021L0971, 32024L3010.

Broj: 04-313/25-30891/3

Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

18.

Na osnovu člana 4 st. 2 i 4, člana 5 stav 4, člana 14 stav 7, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 31 stav 2, člana 32 stav 4, člana 34 st. 4 i 5, člana 35 stav 4, člana 37 stav 7, člana 38 stav 7, člana 39 stav 3 i člana 76 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K O IZMJENI PRAVILNIKA O PROIZVODNJI I STAVLJANJU U PROMET SJEMENSKOG MATERIJALA POVRĆA*

Član 1

U Pravilniku o proizvodnji i stavljanju u promet sjemenskog materijala povrća* ("Službeni list CG", br. 26/17, 42/18 i 136/22), Prilog 2 mijenja se i glasi:

„PRILOG 2

USLOVI ZA SJEME

1. Sjeme treba da ima sortnu autentičnost i sortnu čistoću.
2. Usjev je praktično slobodan od štetnih organizama koji smanjuju upotrebljivost i kvalitet sjemenskog materijala. Osim toga, usjev je u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karantinske štetne organizme, karantinske štetne organizme zaštićenih područja i regulisane nekarantenske štetne organizme (RNQP) u skladu sa propisima zdravstvene zaštite bilja.
3. Sjeme pojedinih vrsta povrća treba da ispunjava uslove date u Tabeli 1 ovog priloga.

a) Standardni uslovi

Tabela 1 – Uslovi za analitičku čistoću, sadržaj sjemena i klijanje

Vrsta	Minimalna analitička čistoća (maseni %)	Maksimalni sadržaj sjemena drugih biljnih vrsta (maseni %)	Minimalna klijavost (% klupka, klustera ili čistog sjemena)
<i>Allium cepa</i>	97	0,5	70
<i>Allium fistulosum</i>	97	0,5	65
<i>Allium porrum</i>	97	0,5	65
<i>Allium sativum</i>	97	0,5	65
<i>Allium schoenoprasum</i>	97	0,5	65
<i>Anthriscus cerefolium</i>	96	1	70
<i>Apium graveolens</i>	97	1	70
<i>Asparagus officinalis</i>	96	0,5	70
<i>Beta vulgaris</i> (grupa cvekla)	97	0,5	50 (klupka ili klustera)
<i>Beta vulgaris</i> (osim grupe cvekla)	97	0,5	70 (klupka ili klustera)
<i>Brassica oleracea</i> (grupa karfiol)	97	1	70
<i>Brassica oleracea</i> (osim grupe karfiola)	97	1	75
<i>Brassica rapa</i> (grupa kineski kupus)	97	1	75
<i>Brassica rapa</i> (grupa postrna repa)	97	1	80
<i>Capsicum annuum</i>	97	0,5	65
<i>Cichorium intybus</i> (grupa cikorija, grupa lisnata cikorija)	95	1,5	65
<i>Cichorium intybus</i> (grupa industrijska (korjenasta) cikorija)	97	1	80
<i>Cichorium endivia</i>	95	1	65
<i>Citrullus lanatus</i>	98	0,1	75
<i>Cucumis melo</i>	98	0,1	75
<i>Cucumis sativus</i>	98	0,1	80
<i>Cucurbita maxima</i>	98	0,1	80
<i>Cucurbita pepo</i>	98	0,1	75
<i>Cynara cardunculus</i>	96	0,5	65
<i>Daucus carota</i>	95	1	65
<i>Foeniculum vulgare</i>	99	1	70
<i>Lactuca sativa</i>	95	0,5	75
<i>Solanum Lycopersicum</i>	97	0,5	75
<i>Petroselinum Crispum</i>	97	1	65
<i>Phaseolus coccineus</i>	98	0,1	80
<i>Phaseolus vulgaris</i>	98	0,1	75
<i>Pisum sativum</i>	98	0,1	80
<i>Raphanus sativus</i>	97	1	70
<i>Rheum rhabarbarum</i>	97	0,5	70
<i>Scorzonera hispanica</i>	95	1	70
<i>Solanum melongena</i>	96	0,5	65
<i>Spinacia oleracea</i>	97	1	75
<i>Valerianella locusta</i>	95	1	65
<i>Vicia faba</i>	98	0,1	80
<i>Zea mays</i>	98	0,1	85

b) Prisutnost regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP) na sjemenu povrća, barem koliko je moguće utvrditi vizuelnim pregledom, ne smije biti veća od primjenjivih pragova (mjerila) utvrđenih u Tabeli 2:

Tabela 2. Prisutnost regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP)

BAKTERIJE		
RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Rod ili vrsta sjemena povrća	Prag za prisutnost RNQP-a na sjemenu povrća
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>michiganensis</i> (Smith) Davis et al. [CORBMI]	<i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>phaseoli</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPH]	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	0%
<i>Xanthomonas fuscans</i> subsp. <i>fuscans</i> Schaad et al. [XANTFF]	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	0%
<i>Xanthomonas euvesicatoria</i> Jones et al. [XANTEU]	<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
<i>Xanthomonas gardneri</i> (ex Šutić 1957) Jones et al [XANTGA]	<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
<i>Xanthomonas perforans</i> Jones et al. [XANTPF]	<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
<i>Xanthomonas vesicatoria</i> (ex Doidge) Vauterin et al. [XANTVE]	<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
INSEKTI I GRINJE		
RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Rod ili vrsta sjemena povrća	Prag za prisutnost RNQP-a na sjemenu povrća
<i>Acanthoscelides obtectus</i> (Say) [ACANOB]	<i>Phaseolus coccineus</i> L., <i>Phaseolus vulgaris</i> L.	0%
<i>Bruchus pisorum</i> (Linnaeus) [BRCHPI]	<i>Pisum sativum</i> L.,	0%
<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman [BRCHRU]	<i>Vicia faba</i> L.	0%
Nematode		
RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Rod ili vrsta sjemena povrća	Prag za prisutnost RNQP-a na sjemenu povrća
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]	<i>Allium cepa</i> L., <i>Allium porrum</i> L.	0%
Virusi, viroidi, virusima slične bolesti i fitoplazme		
RNQP ili simptomi njihovog prisustva	Rod ili vrsta sjemena povrća	Prag za prisutnost RNQP-a na sjemenu povrća
Pepino mosaic virus [PEPMV0]	<i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
Potato spindle tuber viroid [PSTVD0]	<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Solanum lycopersicum</i> L.	0%
Virus smeđe naboranosti ploda paradajza [ToBRFV]	<i>Capsicum annuum</i> L., osim sjemena sorti za koje je poznato da su otporne na ToBRFV. <i>Solanum lycopersicum</i> L. i njegovi hibridi	0%

c) Drugi standardi ili uslovi

Drugi standardi ili uslovi koji se primenjuju kada se na njih upućuje u tabeli pod tačkom a).

Kod sorti *Zea mays* (kukuruz slatki – super-slatke vrste) zahtjevani minimalni kapacitet klijanja je smanjen na 80% čistog semena. Zvanična etiketa ili etiketa dobavljača, po potrebi, sadrži reči „Minimalni kapacitet klijanja 80 %“.

4. Uslovi za maksimalnu količinu sjemena za svaku čuvanu sortu za stavljanje u promet:

Botaničko ime	Maksimalan broj hektara na kojima se može proizvoditi povrće čuvane sorte u jednoj godini po sorti
<i>Allium cepa</i> L. – grupa lukova iz roda <i>cepa</i> <i>Brassica oleracea</i> L. <i>Brassica rapa</i> L. <i>Capsicum annuum</i> L. <i>Cichorium intybus</i> L. <i>Cucumis melo</i> L. <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne <i>Cynara cardunculus</i> L. <i>Daucus carota</i> L. <i>Lactuca sativa</i> L. <i>Solanum lycopersicum</i> L. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Vicia faba</i> L. (partim)	40
<i>Allium cepa</i> L. – Skupina lukova iz roda <i>aggregatum</i> <i>Allium porrum</i> L.	20

<i>Allium sativum</i> L. <i>Beta vulgaris</i> L. <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai <i>Cucumis sativus</i> L. <i>Cucurbita pepo</i> L. <i>Foeniculum vulgare</i> Mill. <i>Solanum melongena</i> L. <i>Spinacia oleracea</i> L.	
<i>Allium fistulosum</i> L. <i>Allium schoenoprasum</i> L. <i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. <i>Apium graveolens</i> L. <i>Asparagus officinalis</i> L. <i>Cichorium endivia</i> L. <i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill <i>Phaseolus coccineus</i> L. <i>Raphanus sativus</i> L. <i>Rheum rhabarbarum</i> L. <i>Scorzonera hispanica</i> L. <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. <i>Zea mays</i> L. (partim)	10

5. Veličina sitnog pakovanja za standardno sjeme sorte razvijene za uzgoj pri određenim uslovima

Botaničko ime	Maksimalna neto masa po pakovanju, u gramima
<i>Phaseolus coccineus</i> L. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Vicia faba</i> L. (partim) <i>Spinacia oleracea</i> L. <i>Zea mays</i> L. (partim)	250
<i>Allium cepa</i> L. (Skupina lukova <i>cepa</i> , <i>aggregatum</i>) <i>Allium fistulosum</i> L. <i>Allium porrum</i> L. <i>Allium sativum</i> L. <i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. <i>Beta vulgaris</i> L. <i>Brassica rapa</i> L. <i>Cucumis sativus</i> L. <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne <i>Cucurbita pepo</i> L. <i>Daucus carota</i> L. <i>Lactuca sativa</i> L. <i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill <i>Raphanus sativus</i> L. <i>Scorzonera hispanica</i> L. <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	25
<i>Allium schoenoprasum</i> L. <i>Apium graveolens</i> L. <i>Asparagus officinalis</i> L. <i>Brassica oleracea</i> L. (all) <i>Capsicum annuum</i> L. <i>Cichorium endivia</i> L. <i>Cichorium intybus</i> L. <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai <i>Cucumis melo</i> L. <i>Cynara cardunculus</i> L. <i>Solanum lycopersicum</i> L. <i>Foeniculum vulgare</i> Mill. <i>Rheum rhabarbarum</i> L. <i>Solanum melongena</i> L.	5

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenijet je Celex: 32024L3010.

Broj: 04-309/25-30892/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

19.

Na osnovu člana 4 stav 2, člana 9 stav 3, člana 10 stav 3, člana 14 stav 6, člana 15 stav 4, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 21 stav 4, člana 22 stav 6 i člana 36 stav 2 Zakona o sadnom materijalu („Službeni list CG”, br. 28/06, 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, donijelo je

PRAVILNIK O IZMJENI PRAVILNIKA O PROIZVODNJI I STAVLJANJU U PROMET SADNOG MATERIJALA VINOVE LOZE*

Član 1

U Pravilniku o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze* („Službeni list CG”, broj 11/26), Prilozi 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„PRILOG 1

USLOVI ZA UZGOJNA MJESTA SADNOG MATERIJALA VINOVE LOZE

Dio 1

Autentičnost, čistoća i stanje zasada

1. Sadni materijal vinove loze ima sortnu autentičnost i čistoću ako je neophodno i klonsku čistoću.
2. Opšte stanje i razvojni stadijum zasada vinove loze treba da obezbijede primjerenu provjeru sortne autentičnosti i čistoće zasada, kao i provjeru zdravstvenog stanja zasada.

Dio 2

Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja matičnjaka namijenjene za proizvodnju svih kategorija prporišta i sadnog materijala

1. Ovaj dio primjenjuje se na matičnjake namijenjene za proizvodnju svih kategorija prporišta i sadnog materijala.
2. Za matičnjake i prporišta vizuelnim pregledom utvrđujemo da su slobodni od regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP) navedenih u Dio 6 i Dio 7 s obzirom na rod ili vrstu. Matičnjaci i prporišta se uzorkuju i ispituju na regulisane nekarantinske štetne organizme (RNQP) navedene u Dio 7 ovog priloga s obzirom na rod ili vrstu. U slučaju sumnje na prisustvo RNQP-a navedenih u Dio 6 i Dio 7 ovog priloga s obzirom na rod ili vrstu, matičnjake i prporišta uzorkujemo i ispitujemo.
3. Vizuelni pregled i, prema potrebi, uzorkovanje i ispitivanje matičnjaka vrše se u skladu sa Dio 8 ovog priloga.
4. Uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 2. sprovode se u najprikladnije doba godine uzimajući u obzir klimatske uslove i uslove proizvodnje sadnog materijala vinove loze i biologiju RNQP-a koji su relevantni za sadni materijal vinove loze. Pri uzorkovanju i ispitivanju primjenjuju se protokoli Evropske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili drugi međunarodno priznati protokoli. Ako takvi protokoli ne postoje, primjenjuju se relevantni protokoli utvrđeni na nacionalnom nivou. Pri uzorkovanju i ispitivanju sadnog materijala vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala primjenjuje se biološko indeksiranje na biljkama indikatorima kako bi ispitale prisustvo virusa, viroida, virozama sličnih bolesti i fitoplazmi ili primjenjuju druge ekvivalentne međunarodno priznate protokole.

Dio 3

Zahtjevi za zemljište i uslovi proizvodnje za matičnjake namijenjene za proizvodnju svih kategorija sadnog materijala i za prporišta

1. Sadni materijal vinove loze u matičnjacima i prporištima mogu se saditi samo u zemljištu ili, prema potrebi, u posude s uzgojnim supstratima koji su slobodni od štetnih organizama koji mogu biti domaćini virusa navedenih u Dio 7 ovog priloga. Utvrđivanje da je sadni materijal vinove loze bez prisustva štetnih organizama vrši se uzorkovanjem i ispitivanjem. Uzorkovanje i ispitivanje vrši se uzimajući u obzir klimatske uslove i biologiju štetnih organizama koji mogu biti domaćini virusa navedenih u Dio 7 ovog priloga.
2. Ne vrši se uzorkovanje i ispitivanje ako nadležni organ na osnovu službenog inspekcijskog pregleda zaključuje da je to zemljište slobodno od štetnih organizama koji mogu biti domaćini virusa navedenih u Dio 7 ovog priloga. Uzorkovanje i ispitivanje se ne sprovode ni ako u periodu od najmanje pet godina u zemljištu proizvodnje nije uzgajan sadni materijal vinove loze i ako nema sumnje da u tom zemljištu nijesu prisutni štetni organizmi koji mogu biti domaćini virusa navedenih u Dio 7 ovog priloga.
3. U uzorkovanju i ispitivanju primjenjuju se i protokoli EPPO-a ili drugi međunarodno priznati protokoli. Ako takvi protokoli ne postoje, primjenjuju relevantni protokoli utvrđeni na nacionalnom nivou.

Dio 4

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

1. Sadnja matičnjaka i prporišta je pod odgovarajućim uslovima kako bi se spriječio rizik od zaraze štetnim organizmima koji mogu biti domaćini virusa navedenih u Dio 7 ovog priloga.
2. Prporišta se ne smiju saditi u vinogradima ili matičnjacima. Najmanja dopuštena udaljenost od vinograda ili matičnjaka iznosi tri metra.
3. Osim što se primjenjuju zdravstveni zahtjevi i zahtjevi za zemljište i uslovi proizvodnje iz Dio 2 i Dio 3 ovog priloga, sadni materijal vinove loze se proizvodi u skladu sa zahtjevima za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje utvrđenima u Dio 8 ovog priloga kako bi se ograničilo prisustvo štetnih organizama navedenih u Dio 8 ovog priloga.

Dio 5

Službene mjere

1. Za sadni materijal vinove loze proizveden u matičnjacima i prporištima potrebno je godišnjim inspekcijskim pregledima usjeva utvrditi da ispunjava zahtjeve iz Dio 2 ovog priloga do Dio 4 ovog priloga.
2. Službene inspekcijske preglede vrši organ uprave u skladu sa Dio 8 ovog priloga.
3. U slučaju sporova o pitanjima o kojima se može odlučiti, ne dovodeći u pitanje kvalitet sadnog materijala vinove loze vrši se dodatni službeni inspekcijski pregled zasada.

Dio 6

Popis RNQP-a čije je prisustvo potrebno provjeriti vizuelnim pregledom i u slučaju sumnje, uzorkovanjem i ispitivanjem u skladu sa dio 2. tačkom 2.

Rod ili vrsta sadnog materijala vinove loze, osim sjemena	RNQP
Nekalamljeni sadni materijal vrste <i>Vitis Vinifera</i> L.	Insekti i grinje <i>Viteus vitifoliae</i> Fitch [VITEVI]

Biljke roda <i>Vitis L.</i> , osim nekalamljenih biljaka vrste <i>Vitis vinifera L.</i>	Inskti i grinje <i>Viteus vitifoliae</i> Fitch [VITEVI]
<i>Vitis L.</i>	Bakterije <i>Vitis L. Xylophilus ampelinus</i> Willems et al. [XANTAM]
<i>Vitis L.</i>	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme <i>Candidatus Phytoplasma solani</i> Quaglino et al. [PHYPSO]

Dio 7

Popis RNQP-a čije je prisustvo potrebno provjeriti vizuelnim pregledom i u određenim slučajevima, uzorkovanjem i ispitivanjem u skladu sa Dio 2. tačka 2. i Dio 8. ovog priloga

Rod ili vrsta	RNQP- i
Sadni materijal za rod <i>Vitis L.</i> , osim sjemena	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus lepezastog lista vinove loze [GFLV00] Uvijenosti lista vinove loze pridruženi virus 1 [GLRAV1] Uvijenosti lista vinove loze pridruženi virus 3 [GLRAV3]
Podloge sadnog materijala roda <i>Vitis spp.</i> i njihovih kalema, osim vrste <i>Vitis vinifera L.</i>	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus lepezastog lista vinove loze [GFLV00] Uvijenosti lista vinove loze pridruženi virus 1 [GLRAV1] Uvijenosti lista vinove loze pridruženi virus 3 [GLRAV3] Virus pjegavosti vinove loze [GFKV00]

Dio 8

Zahtjevi za mjere za matičnjake sadnog materijala roda *Vitis L.* i, prema potrebi, prporišta prema kategoriji, u skladu sa Dio 2. tačka 2. ovog priloga

Vitis L.

1. Predosnovni sadni materijal, osnovni sadni materijal i sertifikovani sadni materijal

Vizuelni pregledi

Organ uprave na matičnjacima i prporištima najmanje jednom u sezoni proizvodnje vrši vizuelne preglede radi otkrivanja svih RNQP-a navedenih u Dio 6 i Dio 7 ovog priloga.

2. Predosnovni sadni materijal

Uzorkovanje i ispitivanje

Sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala treba uzorkovati i ispitivati na prisustvo virusa mozaika gušarke, virusa lepezastog lista vinove loze, virusa uvijenosti lista vinove loze 1 i virusa uvijenosti lista vinove loze 3. Uzorkovanje i ispitivanje ponavljaju se svakih pet godina. Uz uzorkovanje i ispitivanje na prisustvo virusa iz prve alineje, matičnjaci namijenjeni za proizvodnju podloga neophodno je jednom uzorkovati i ispitivati i na prisustvo virusa pjegavosti vinove loze.

Rezultati uzorkovanja i ispitivanja trebaju da budu dostupni prije priznavanja matičnjaka.

3. Osnovni sadni materijal

Uzorkovanje i ispitivanje

Sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju osnovnog sadnog materijala treba uzorkovati i ispitivati na prisustvo virusa mozaika gušarke, virusa lepezastog lista vinove loze, virusa uvijenosti lista vinove loze 1 i virusa uvijenosti lista vinove loze 3.

Uzorkovanje i ispitivanje prvi put se obavlja na šestogodišnjim matičnjacima i ponavlja se svakih šest godina.

Rezultati uzorkovanja i ispitivanja trebaju da budu dostupni prije priznavanja matičnjaka.

4. Sertifikovani sadni materijal

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sadnog materijala vinove loze u matičnjaku namijenjenom za proizvodnju sertifikovanog sadnog materijala treba uzorkovati i ispitivati na prisustvo virusa mozaika gušarke, virusa lepezastog lista vinove loze, virusa uvijenosti lista vinove loze 1 i virusa uvijenosti lista vinove loze 3. Uzorkovanje i ispitivanje prvi put se obavlja na desetogodišnjim matičnjacima i ponavlja se svakih deset godina. Rezultati uzorkovanja i ispitivanja treba da budu dostupni prije priznavanja matičnjaka.

5. Predosnovni sadni materijal, osnovni sadni materijal i sertifikovani sadni materijal

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje prema RNQP-ima

(a) *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.

- 1) Sadni materijal vinove loze se proizvodi na područjima za koja je poznato da su slobodni od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.; ili
- 2) tokom posljednje cijele sezone proizvodnje na sadnom materijalu vinove loze u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.; ili
- 3) trebaju biti ispunjeni sljedeći uslovi povezani sa prisustvom štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.:
 - sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala i osnovnog sadnog materijala na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al. izdvojene su, i
 - sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju sertifikovanog sadnog materijala na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al. su isključene iz proizvodnje, i
 - ako se na sadnom materijalu koji se stavlja u promet uoče simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al., cijelu partiju tog materijala treba tretirati vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.

(b) *Xylophilus ampelinus* Willems et al.

i. Sadni materijal vinove loze proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus* Willems et al.; ili

ii. tokom posljednje cijele sezone proizvodnje na sadnom materijalu vinove loze u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus* Willems et al.; ili

iii. trebaju biti ispunjeni sljedeći uslovi povezani sa prisustvom štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*:

- sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala, osnovnog sadnog materijala i sertifikovanog sadnog materijala na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.* izdvojene su i preduzimaju se primjerene higijenske mjere, i
- nakon rezidbe sadni materijal vinove loze u proizvodnoj jedinici na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.* treba tretirati baktericidom kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*, i
- ako se na sadnom materijalu koji se stavlja u promet uoče simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.*, cijelu partiju tog materijala treba tretirati vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*

c) Virus mozaika gušarke, virus lepezastog lista vinove loze, virus uvijenosti lista vinove loze 1 i virus uvijenosti lista vinove loze 3

i. Trebaju biti ispunjeni sljedeći uslovi povezani sa prisustvom virusa mozaika gušarke, virusa lepezastog lista vinove loze, virusa uvijenosti lista vinove loze 1 i virusa uvijenosti lista vinove loze 3:

- na sadnom materijalu vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala i osnovnog sadnog materijala nisu uočeni simptomi zaraze nijednim od navedenih virusa, i
- simptomi zaraze navedenim virusima uočeni su na najviše 5 % sadnog materijala vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju sertifikovanog sadnog materijala i ti su čokoti vinove loze izdvojeni i uništeni, ili

ii. sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjen za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala i predosnovni sadni materijal treba se držati u objektima koji su zaštićeni od insekata kako bi se osiguralo da je slobodan od virusa uvijenosti lista vinove loze 1 i virusa uvijenosti lista vinove loze 3.

(d) *Viteus vitifoliae* Fitch

- i. Sadni materijal vinove loze proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Viteus vitifoliae* Fitch; ili
- ii. sadni materijal vinove loze kalem se na podloge otporne na štetni organizam *Viteus vitifoliae* Fitch; ili
- sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju predosnovnog sadnog materijala i sav predosnovni sadni materijal treba držati u objektima koji su zaštićeni od insekata i na tim biljkama tokom posljednje cijele sezone proizvodnje nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Viteus vitifoliae* Fitch, i
- ako se na sadnom materijalu koji se stavlja u promet uoče simptomi zaraze štetnim organizmom *Viteus vitifoliae* Fitch, cijela partija tog materijala tretira se fumigacijom, vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Viteus vitifoliae* Fitch.

6. Standardni sadni materijal

Vizuelni pregledi

Nadležni organ, na matičnjacima i prporištima najmanje jednom u sezoni proizvodnje vrši vizuelne preglede radi otkrivanja svih RNQP-a navedenih u Dio 6 i Dio 7 ovog priloga.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje prema RNQP-u

(a) *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*

- i. Sadni materijal vinove loze proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*; ili
- ii. tokom posljednje cijele sezone proizvodnje na sadnom materijalu vinove loze u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*; ili
- iii. sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju standardnog sadnog materijala na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.* su isključene iz proizvodnje, i
- iv. ako se na sadnom materijalu koji stavlja u promet uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*, cijela partija tog materijala tretira se vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*

(b) *Xylophilus ampelinus Willems et al.*

- i. Sadni materijal vinove loze proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*; ili
- ii. tokom posljednje cijele sezone proizvodnje na sadnom materijalu vinove loze u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.*; ili
- iii. ispunjeni su sljedeći uslovi povezani sa prisustvom štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*:
 - sadni materijal vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju standardnog sadnog materijala na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.* izdvojene su i preduzimaju se primjerene higijenske mjere, i
 - nakon rezidbe sadni materijal vinove loze u proizvodnoj jedinici na kojoj su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.* tretira se baktericidom kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*, i
 - ako se na sadnom materijalu koji se stavlja u promet uoče simptomi zaraze štetnim organizmom *Xylophilus ampelinus Willems et al.*, cijela partija tog materijala tretira se vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Xylophilus ampelinus Willems et al.*

(c) Virus mozaika gušarke, virus lepezastog lista vinove loze, virus uvijenosti lista vinove loze 1 i virus uvijenosti lista vinove loze 3

Simptomi zaraze svim navedenim virusima (virus mozaika gušarke, virus lepezastog lista vinove loze, virus uvijenosti lista vinove loze 1 i virus uvijenosti lista vinove loze 3) uočeni su na najviše 10 % sadnog materijala vinove loze u matičnjacima namijenjenima za proizvodnju standardnog sadnog materijala i taj sadni materijal vinove loze uklonjen je iz proizvodnje.

(d) *Viteus vitifoliae* Fitch

- i. Sadni materijal vinove loze proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Viteus vitifoliae* Fitch; ili
- ii. sadni materijal vinove loze kalem se na podloge otporne na štetni organizam *Viteus vitifoliae* Fitch; ili
- iii. ako se na sadnom materijalu koji se stavlja u promet uoče simptomi zaraze štetnim organizmom *Viteus vitifoliae* Fitch, cijela partija tog materijala tretira se fumigacijom, vrućom vodom ili na neki drugi primjeren način u skladu sa protokolima EPPO-a ili drugim međunarodno priznatim protokolima kako bi se osiguralo da je slobodan od štetnog organizma *Viteus vitifoliae* Fitch.

USLOVI ZA SADNI MATERIJAL VINOVE LOZE**Dio 1****Opšti uslovi**

- 1.1. Sadni materijal vinove loze ima sortnu autentičnost i čistoću, ako je neophodno i klonsku čistoću, a prilikom stavljanja u promet sadnog materijala vinove loze kategorije standardni sadni materijal dozvoljeno je odstupanje od 1 %.
- 1.2. Sadni materijal vinove loze je minimalne tehničke čistoće od 96 %, a tehnički nečistim sadnim materijalom vinove loze smatra se: a) potpuno ili djelimično isušen sadni materijal, koji je poslije isušivanja potopljen u vodu; b) oštećen, savijen ili ranjeni sadni materijal, koji je oštećen grad ili mraz ili kada je zdrobljen ili slomljen; c) sadni materijal koji ne ispunjava uslove iz dijela 3 ovog Priloga.
- 1.3. Lastari dostižu zadovoljavajuće stanje zrelosti drveta.
- 1.4. Sadni materijal vinove loze je praktično slobodan od štetnih organizama koji smanjuju upotrebljivost i kvalitet sadnog materijala vinove loze. Osim toga, sadni materijal vinove loze je u skladu sa zahtjevima koji se odnose na karantinske štetne organizme i karantenske štetne organizme zaštićenih područja u Uniji u skladu sa propisima zdravstvene zaštite bilja.

Dio 2**POSEBNI USLOVI**

Ukorijenjeni kalemovi:

Ukorijenjeni kalemovi sastavljeni kombinacijom iste kategorije razvrstavaju se u tu kategoriju.

Ukorijenjeni kalemovi sastavljeni kombinacijom različitih kategorija sadnog materijala razvrstavaju se u kategoriju nižeg elementa sadnog materijala koji se sastavlja.

Dio 3**OCJENJIVANJE**

3.1. Reznice podloga za kalemljenje, rasadničke reznice i reznice plemki:

Promjer:

Mjerenje promjera vrši se na najširoj tački vršnog poprečnog presjeka, osim u slučaju zrelih lastara.

3.1.1. Reznice podloga za kalemljenje i reznice plemki:

- a) treba da imaju vršni promjer od 6,5 do 12 mm;
 - b) treba da imaju maksimalni promjer donjeg dijela od 15 mm, osim u slučaju plemki za kalemljenje biljaka *in situ*.
- 3.1.2. Rasadničke reznice imaju minimalni vršni promjer od 3,5 mm.

3.2. Ukorijenjene reznice

a) Promjer:

Promjer se mjeri na sredim gornje internodije ispod vršnog pupoljka i uzduž najduže ose i treba da je najmanje 5 mm, osim u slučaju ukorijenjenih reznica iz zrelih lastara.

b) Dužina:

Udaljenost od najniže tačke reznice na kojoj se javlja korijen (baze koljena) i baze vršnog pupoljka ne treba da bude manja od:

- 30 cm za ukorijenjene reznice vinove loze namijenjene za kalemljenje, a ukorijenjene reznice vinove loze namijenjene za sortu Sicilija ta udaljenost treba da bude 20 cm;
- 20 cm za ostale ukorijenjene reznice vinove loze.

c) Korijenje:

Svaka biljka treba da ima najmanje tri dobro razvijena i dobro raspoređena korijena, a sorta 420 A može da ima samo dva dobro razvijena korijena, pod uslovom da se oni nalaze na suprotnim stranama.

d) Peta:

Rez treba da bude napravljen na dovoljnoj udaljenosti od dijafragme nodija ali ne višoj udaljenosti od 1 cm ispod nje, na način da nema oštećenja.

3.3 Ukorijenjeni kalemovi:

a) Dužina:

Dužina debla kalemova vinove loze treba da bude najmanje 20 cm, osim u slučaju ukorijenjenih kalemova dobijenih iz zrelih lastara.

b) Korijenje:

Svaka biljka treba da ima najmanje tri dobro razvijena i dobro smještena korijena, a sorta 420 A može imati samo dva dobro razvijena korijena pod uslovom da se oni nalaze na suprotnim stranama.

c) Spojno mjesto:

Svaka biljka treba da ima odgovarajuće i u potpunosti sraslo spojno mjesto.

d) Peta:

Rez treba da bude napravljen na dovoljnoj udaljenosti od dijafragme nodija ali ne višoj udaljenosti od 1 cm ispod nje, na način da nema oštećenja.

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

U ovaj pravilnik prenešen je Celex: 32020L0177.

Broj: 04-309/25-30894/3

Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

20.

Na osnovu člana 8 stav 3, člana 9 stav 2, člana 10 stav 2 i člana 16 stav 2 Zakona o zaštiti biljnih sorti („Službeni list RCG“, broj 48/07 i „Službeni list CG“, broj 48/08), člana 41 stav 2 Zakona o sadnom materijalu („Službeni list RCG“, broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 61/11 i 48/15) i člana 57 stav 2 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja („Službeni list RCG“, broj 28/06 i „Službeni list CG“, br. 61/11 i 48/15) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K

O IZMJENI PRAVILNIKA O METODAMA ZA ISPITIVANJE RAZLIČITOSTI, UNIFORMNOSTI I STABILNOSTI BILJNE SORTE*

Član 1

U Pravilniku o metodama za ispitivanje različitosti, uniformnosti i stabilnosti biljne sorte* („Službeni list CG“, broj 8/25), Prilog 1 mijenja se i glasi:

„Prilog 1

DIO A

Latinski naziv biljne vrste	Engleski naziv	CPVO protokol
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Cocksfoot	TP 31/1 of 25.3.2021
<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	Tall fescue	TP 39/1 of 1.10.2015
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	Fine-leaved sheep's fescue	TP 67/1 of 23.6.2011
<i>Festuca ovina</i> L.	Sheep's fescue	TP 67/1 of 23.6.2011
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Meadow fescue	TP 39/1 of 1.10.2015
<i>Festuca rubra</i> L.	Red fescue	TP 67/1 of 23.6.2011
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Hack.	Hard fescue	TP 67/1 of 23.6.2011
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Italian ryegrass	TP 4/2 of 19.3.2019
<i>Lolium perenne</i> L.	Perennial ryegrass	TP 4/2 of 19.3.2019
<i>Lolium x hybridum</i> Hausskn.	Hybrid ryegrass	TP 4/2 of 19.3.2019
<i>Medicago sativa</i> L.	Lucerne	TP /6/1 Corr. of 22.12.2021
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	Sand lucerne	TP 6/1 Corr. of 22.12.2021
<i>Phleum nodosum</i> L.	Small timothy	TP 34/1 of 22.12.2021
<i>Phleum pratense</i> L.	Timothy	TP 34/1 of 22.12.2021
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Field pea	TP 7/2 Rev. 3 Corr. of 6.3.2020
<i>Poa pratensis</i> L.	Smooth-stalked meadow grass	TP 33/1 of 15.3.2017
<i>Trifolium pratense</i> L.	Red clover	TP 5/1 Ref. of 13.2.2025
<i>Vicia faba</i> L.	Field bean	TP 8/1 of 19.3.2019
<i>Vicia sativa</i> L.	Common vetch	TP 32/1 of 19.4.2016
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Swede	TP 89/1 of 11.3.2015
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Fodder radish	TP 178/1 of 15.3.2017
<i>Brassica napus</i> L. (partim)	Swede rape	TP 36/4 of 31.3.2025
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam) Briggs	Tuiniip rape	TP/185/1 of 31.3.2025
<i>Cannabis sativa</i> L.	Hemp	TP 276/2 Rev. of 30.12.2022
<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	Soya bean	TP 80/1 of 15.3.2017
<i>Gossypium</i> spp.	Cotton	TP 88/2 of 11.12.2020
<i>Helianthus annuus</i> L.	Sunflower	TP 81/1 of 31.10.2002
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Flax/Linseed	TP 57/2 of 19.3.2014
<i>Sinapis alba</i> L.	White mustard	TP 179/1 of 15.3.2017
<i>Avena nuda</i> L.	Small naked oat, Hulless oat	TP 20/3 of 6.3.2020
<i>Avena sativa</i> L. (includes <i>A. byzantina</i> K. Koch)	Oats and Red oat	TP 20/3 of 6.3.2020
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Barley	TP 19/5 of 19.3.2019
<i>Oryza sativa</i> L.	Rice	TP 16/3 of 1.10.2015
<i>Secale cereale</i> L.	Rye	TP 58/1 Rev Corr. of 27.4.2022
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i>	Sorghum	TP 122/1 of 19.3.2019
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Sudan grass	TP 122/1 of 19.3.2019
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>bicolor</i> x <i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench subsp. <i>drummondii</i> (Steud.) de Wet ex Davidse	Hybrids resulting from the crossing of <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>bicolor</i> and <i>Sorghum bicolor</i> subsp. <i>drummondii</i>	TP 122/1 of 19.3.2019
x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	Hybrids resulting from the crossing of a species of the genus <i>Triticum</i> and a species of the genus <i>Secale</i>	TP 121/3 Corr. of 27.4.2022
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>aestivum</i>	Wheat	TP 3/5 of 19.3.2019
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) van Slageren	Durum wheat	TP 120/3 of 19.3.2014
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Maize	TP 2/3 of 11.3.2010
<i>Solanum tuberosum</i> L.	Potato	TP 23/4 of 28.11.2023

DIO B

POVRĆE

Latinski naziv biljne vrste	Engleski naziv	CPVO protokol
<i>Allium cepa</i> L. (Cepa group)	Onion and Echalion	TP 46/2 of 1.4.2009
<i>Allium cepa</i> L. (Aggregatum group)	Shallot	TP 46/2 of 1.4.2009
<i>Allium fistulosum</i> L.	Japanese bunching onion or Welsh onion	TP 161/1 of 11.3.2010
<i>Allium porrum</i> L.	Leek	TP 85/2 of 1.4.2009
<i>Allium sativum</i> L.	Garlic	TP 162/2 of 30.5.2023
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Chives	TP 198/2 of 11.3.2015
<i>Apium graveolens</i> L.	Celery	TP 82/1 of 13.3.2008
<i>Apium graveolens</i> L.	Celeriac	TP 74/1 of 13.3.2008
<i>Asparagus officinalis</i> L.	Asparagus	TP 130/2 Rev. of 3.1.2025
<i>Beta vulgaris</i> L.	Beetroot including Cheltenham beet	TP 60/1 of 1.4.2009
<i>Beta vulgaris</i> L.	Spinach beet or Chard	TP 106/2 of 14.4.2021
<i>Brassica oleracea</i> L.	Curly kale	TP 90/1 of 16.2.2011
<i>Brassica oleracea</i> L.	Cauliflower	TP 45/2 Rev. 3 of 11.4.2024
<i>Brassica oleracea</i> L.	Sprouting broccoli or Calabrese	TP 151/2 Rev. 3 Corr. of 11.4.2024
<i>Brassica oleracea</i> L.	Brussels sprouts	TP 54/2 Rev. 2 of 11.4.2024
<i>Brassica oleracea</i> L.	Kohlrabi	TP 65/2 Rev. of 11.4.2024
<i>Brassica oleracea</i> L.	Savoy cabbage, White cabbage and Red cabbage	TP 48/3 Rev. 3 of 11.4.20214
<i>Brassica rapa</i> L.	Chinese cabbage	TP 105/1 of 13.3.2008
<i>Capsicum annuum</i> L.	Chilli or Pepper	TP 76/3 of 31.3.2025
<i>Cichorium endivia</i> L.	Curled-leaved endive and Plain-leaved endive	TP 118/3 of 19.3.2014
<i>Cichorium intybus</i> L.	Industrial chicory	TP 172/2 Rev. of 28.1.2025
<i>Cichorium intybus</i> L.	Leaf chicory	TP 154/2 Rev. of 31.3.2023
<i>Cichorium intybus</i> L.	Witloof chicory	TP 173/2 of 21.3.2018
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai	Watermelon	TP 142/2 Rev. 3 of 29.2.2024
<i>Cucumis melo</i> L.	Melon	TP 104/2 Rev. 3 of 31.3.2025
<i>Cucumis sativus</i> L.	Cucumber and Gherkin	TP 61/2 Rev. 3 of 3.1.2025
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne	Gourd	TP 155/1 of 11.3.2015
<i>Cucurbita pepo</i> L.	Marrow or Courgette	TP 119/1 Rev. 2 of 31.3.2025
<i>Cynara cardunculus</i> L.	Globe artichoke and Cardoon	TP 184/2 Rev. of 6.3.2020
<i>Daucus carota</i> L.	Carrot and Fodder carrot	TP 49/3 of 13.3.2008
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Fennel	TP 183/2 of 14.4.2021
<i>Lactuca sativa</i> L.	Lettuce	TP 13/6 Rev. 5 of 3.1.2025
<i>Solanum lycopersicum</i> L.	Tomato	TP 44/4 Rev. 5 of 14.4.2021
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill	Parsley	TP 136/1 of 21.3.2007
<i>Phaseolus coccineus</i> L.	Runner bean	TP 9/1 of 21.3.2007
<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	Dwarf French bean and Climbing French bean	TP 12/4 of 27.2.2013
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Wrinkled pea, Round pea and Sugar pea	TP 7/2 Rev. 3 of 6.3.2020
<i>Raphanus sativus</i> L.	Radish, Black radish	TP 64/2 Rev. 2 of 29.2.2024
<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	Rhubarb	TP 62/1 of 19.4.2016
<i>Scorzonera hispanica</i> L.	Scorzonera or Black salsify	TP 116/1 of 11.3.2015
<i>Solanum melongena</i> L.	Aubergine or Egg plant	TP 117/1 of 13.3.2008
<i>Spinacia oleracea</i> L.	Spinach	TP 55/5 Rev. 4 of 27.4.2022
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	Corn salad or Lamb's lettuce	TP 75/2 Rev of 29.2.2024
<i>Vicia faba</i> L. (partim)	Broad bean	TP 206/1 of 25.3.2004
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Sweet corn and Pop corn	TP 2/3 of 11.3.2010
<i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum peruvianum</i> (L.) Mill.; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum cheesmaniae</i> (L. Ridley) Fosberg; <i>Solanum pimpinellifolium</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D.M. Spooner	Tomato rootstocks	TP 294/1 Rev. 6 of 29.2.2024

<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne x <i>Cucurbita moschata</i> Duchesne	Interspecific hybrids of <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne x <i>Cucurbita moschata</i> Duchesne for use as rootstocks	TP 311/1 of 15.3.2017
---	--	-----------------------

Latinski naziv biljne vrste	Engleski naziv	UPOV protokol
<i>Brassica rapa</i> L.	Turnip	TG/37/11 of 23.9.2022

DIO C

Latinski naziv biljne vrste	Engleski naziv	UPOV protokol
<i>Beta vulgaris</i> L.	Fodder beet	TG/150/3 of 4.11.1994
<i>Agrostis canina</i> L.	Velvet bent	TG/30/6 of 12.10.1990
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	Red top	TG/30/6 of 12.10.1990
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Creeping bent grass	TG/30/6 of 12.10.1990
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Brown top	TG/30/6 of 12.10.1990
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	Rescue grass	TG/180/3 of 4.4.2001
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Alaska brome grass	TG/180/3 of 4.4.2001
x <i>Festulolium</i> Asch. et Graebn.	Hybrids resulting from the crossing of a species of the genus <i>Festuca</i> with a species of the genus <i>Lolium</i>	TG/243/1 of 9.4.2008
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Birdsfoot trefoil	TG 193/1 of 9.4.2008
<i>Lupinus albus</i> L.	White lupin	TG/66/4 of 31.3.2004
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Narrow-leaved lupin	TG/66/4 of 31.3.2004
<i>Lupinus luteus</i> L.	Yellow lupin	TG/66/4 of 31.3.2004
<i>Medicago doliata</i> Carmign.	Straight-spined medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago italica</i> (Mill.) Fiori	Disc medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago littoralis</i> Rohde ex Loisel.	Shore medic/Strand medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago lupulina</i> L.	Trefoil	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago murex</i> Willd.	Sphere medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago polymorpha</i> L.	Bur medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago rugosa</i> Desr.	Wrinkled medic/Gama medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago scutellata</i> (L.) Mill.	Snail medic/Shield medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Medicago truncatula</i> Gaertn.	Barrel medic	TG/228/1 of 5.4.2006
<i>Trifolium repens</i> L.	White clover	TG/38/7 of 9.4.2003
<i>Trifolium subterraneum</i> L.	Subterranean clover	TG/170/3 of 4.4.2001
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	California Bluebell	TG/319/1 of 5.4.2017
<i>Arachis hypogaea</i> L.	Groundnut/Peanut	TG/93/4 of 9.4.2014
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern	Brown mustard	TG/335/1 of 17.12.2020
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	Turnip rape	TG/185/3 of 17.4.2002
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	Safflower	TG/134/4 of 24.10.2023
<i>Papaver somniferum</i> L.	Poppy	TG/166/4 of 9.4.2014

DIO D

KARAKTERISTIKE U VEZI ISPITIVANJA VREDNOSTI ZA UZGOJ ILI UPOTREBU
1. Prinos
2. Rezistentnost na štetne organizme
3. Ponašanje u odnosu na faktore životne sredine
4. Karakteristike kvaliteta

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj Pravilnik prenešeni su sledeći Celexi: 32025L1079 32024L2963

Broj: 04-313/25-30896/3
Podgorica, 29. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

21.

Na osnovu člana 8 stav 7 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG“, br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K O SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O UPOTREBI SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA*

Član 1

Evidencija o upotrebi sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Evidencija) sadrži podatke, vodi se i dostavlja na način utvrđen ovim pravilnikom.

Član 2

- (1) Evidenciju vode korisnici sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: profesionalni korisnici).
- (2) Korisnici sredstava za zaštitu bilja koji posjeduju u vlasništvu ili pod zakupom pet ili više hektara evidenciju vode i u elektronskoj formi upotrebom mašinski čitljivog formata.
- (3) Korisnik koji na osnovu ugovora sredstva za zaštitu bilja upotrebljava za drugo fizičko ili pravno lice tom licu bez nepotrebnog odlaganja ili ograničenja omogućava pristup relevantnoj evidenciji koju vodi ili dostavlja njenu kopiju.
- (4) Korisnici iz stava 1 ovog člana vode evidenciju na Obrascu 1.
- (5) Korisnici iz st. 2 i 3 ovog člana vode evidenciju na Obrascu 2.
- (6) U slučaju da se lokacija područja ili objekta gdje je sredstvo za zaštitu bilja upotrebljavano ne može identifikovati preko zemljišne jedinice unutar obima zahtjeva za geoprostornu pomoć integralnog administrativnog i kontrolnog sistema, ili gdje to nije potrebno za vrstu upotrebe, tim profesionalnim korisnicima identifikacija se vrši primjenom alternativnih metode.
- (7) Alternativnim metodama identifikacije iz stava 6 ovog člana omogućava se identifikacija lokacije područja, jedinice ili objekta gdje je sredstvo za zaštitu bilja korišteno, i, gdje je relevantno, njenu geoprostornu lokaciju.
- (8) Na internet stranici organa uprave nadležnog za sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava) objavljuju se radi dostupnosti i uvida profesionalnih korisnika:
 - uobičajene nazive usjeva,
 - situacija ili način korištenja zemljišta koji odgovaraju EPPO kodovima,
 - faze rasta usjeva, u skladu sa BBCH monografijom za evidentiranje upotrebe sredstava za zaštitu bilja.
- (9) Uprava može od profesionalnih korisnika da zatraži da se u evidencije uključe i drugi podaci osim podataka o nazivi sredstva za zaštitu bilja, vremenu i dozi primjene, površini i usjevu na kojem je sredstvo za zaštitu bilja korišteno radi dostavljanja na uvid trećoj strani kao što su industrija pitke vode, trgovci na malo ili stanovnici, koji mogu zatražiti pristup ovim informacijama obračunajući se Upravi.

Član 3

- (1) Profesionalni korisnik vodi Evidenciju o svakoj upotrebi sredstva za zaštitu bilja bez neopravdanog odlaganja.
- (2) Ako evidencije koje vode korisnici iz člana 2 st. 2 i 3 ovog pravilnika nijesu kreirane u propisanom elektronskom formatu, one se u takav format prenose najkasnije u roku od 30 dana od dana upotrebe sredstva za zaštitu bilja.

Član 4

Evidencija sadrži po pravilu sljedeće podatke:

- 1) naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, adresu i broj legitimacije korisnika sredstva za zaštitu bilja;
- 2) broj upisa u registar proizvođača;
- 3) lokaciju (katastarska parcela/GPS koordinate), površinu (m²) i lokalni naziv parcele;
- 4) godinu proizvodnje;
- 5) naziv biljne vrste;
- 6) redni broj tretiranja;
- 7) datum tretiranja;
- 8) vrijeme tretiranja;
- 9) opis faze razvoja;
- 10) naziv štetnog organizma (bolesti, štetočine, korovi);
- 11) trgovački naziv pesticida;
- 12) upotrijebljenu količinu preparata (u litrima, mililitrima, kilogramima, gramima);
- 13) upotrijebljenu količinu radnog rastvora (u litrima);
- 14) o karenci propisanoj za upotrijebljeni pesticid (u danima);
- 15) vrijeme berbe ili žetve;
- 16) napomene.

Član 5

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 6

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja („Službeni list CG“, br. 24/13 i 81/21).

Član 7

Odredbes člana 3 ovog pravilnika primjenjivaće se od 31. decembra 2028. godine.

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

U ovaj pravilnik prenijeta je: Direktiva 2009/128/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida: Aneks I Tačka 13 i Implementaciona Uredba Komisije (EU) 2023/564 od 10. marta 2023. o sadržaju i formatu evidencije o sredstvima za zaštitu bilja koju vode profesionalni korisnici u skladu sa Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta

Broj: 04-313/25-31125/3
Podgorica, 31. decembra 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Obrazac 1

Evidencija o upotrebi sredstava za zaštitu bilja										
1. Ime i prezime i broj legitimacije korisnika sredstva za zaštitu bilja: Naziv i sjedište korisnika sredstva za zaštitu bilja i brojevi legitimacija:										
2. Broj upisa u registar proizvođača:										
3. Lokacija (katastarska parcela/GPS koordinate), površina (m ²) i lokalni naziv parcele:										
4. Godina proizvodnje:										
5. Biljna vrsta:										
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Redni broj tretiranja	Datum tretiranja	Vrijeme (čas) tretiranja	Opis faze razvoja ¹	Štetni organizam (bolesti, štetočine, korovi)	Trgovački naziv pesticida	Upotrebljena količina preparata (u litrima, mililitrima, kilogramima, gramima)	Upotrebljena količina radnog rastvora (u litrima)	Karenca propisana za upotrebjeni pesticid u danima	Vrijeme berbe ili žetve	Napomena
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
¹ Primjeri faza razvoja: nicanje, razvoj listova, cvjetanje, formiranje ploda i slično										

Evidencija o upotrebi sredstava za zaštitu bilja						
1. Ime i prezime i broj legitimacije korisnika sredstva za zaštitu bilja: Naziv i sjedište korisnika sredstva za zaštitu bilja i brojevi legitimacija:						
2. Broj upisa u registar proizvođača:						
3. Lokacija (katastarska parcela/GPS koordinate), površina (m ²) i lokalni naziv parcele:						
4. Godina proizvodnje:						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<i>Tip upotrebe</i> <i>Type of use</i>	<i>Upotrijebljeno sredstvo za zaštitu bilja</i> <i>Plant protection product used</i>	<i>Vrijeme tretiranja</i> <i>Time of use</i>	<i>Doza primjene</i> ¹ <i>Dose of application</i>	<i>Lokacija ili identifikacija tretiranog područja ili jedinice</i> ² <i>Location or identification of treated area or unit</i>	<i>Veličina ili količina tretiranog područja ili jedinice</i> ³ <i>Size or amount of treated area or unit</i>	<i>Usjev ili situacija/zemljište upotrebe</i> <i>Crop or situation/land use</i>
Tretiranje površina (kao što su poljoprivredna polja, površine za javnu upotrebu/namjenu, željezničke pruge, nepoljoprivredne površine ili staklenici koji nisu navedeni u sljedećem redu)	Naziv proizvoda i broj registracije ⁹	Datum i gdje je relevantno ⁴ vrijeme početka (sat)	Količina primijenjenog sredstva za zaštitu bilja po hektaru u kilogramima/li trima	Ako je dostupna, jedinica zemljišta unutar područja primjene geoprostornog zahtjeva za podršku u okviru integrisanog administrativnog i kontrolnog sistema ⁵ . Ako se površina ne može identifikovati unutar područja primjene geoprostornog zahtjeva za podršku kako je prethodno navedeno, primenjuje se metoda identifikacije iz člana 2 stav 6.	Broj tretiranih hektara	Nazivi usjeva, situacije/upotrebe zemljišta u skladu sa oznakama EPPO-a ⁶ , ako je primjenljivo, i faze rasta u skladu sa Monografijom BBCH ⁷ , prema potrebi ⁸
Tretiranje zatvorenih prostora ili u zatvorenim prostorima (kao što su zamagljivanje/prskanje skladišnih objekata, prazne prostorije za skladištenje žita ili stalni staklenici ⁹)	Naziv proizvoda i broj registracije ⁹	Datum	Količina primijenjenog sredstva za zaštitu bilja u kilogramima/li trama po kubnom ili kvadratnom metru	Broj skladišta/staklenika i metoda identifikacije iz člana 2 stav 6.	Obim tretiranog područja u kubnim metrima ili površina ¹⁰ tretiranog područja u kvadratnim metrima.	Nazivi usjeva, situacije u skladu sa oznakama EPPO-a, ako je primjenljivo, i faza rasta u skladu sa Monografijom BBCH, ako je relevantno

¹ Jedinice za evidentiranje količine mogu se prilagoditi prema potrebi.

² Prema potrebi uz naznaku koji je dio jedinice ili površine tretiran.

³ Jedinice za evidentiranje površine i obujma mogu se prilagoditi prema potrebi

⁴ npr. kada je upotreba sredstva za zaštitu bilja ograničena na određeno doba dana ili kada je vrijeme upotrebe relevantno u kontekstu određene primjene;

⁵ iz člana 8. stav 3. tačke (b) Uredba o sprovođenju (EU) 2022/1173;

⁶ <https://gd.eppo.int/>

⁷ Meier, Uwe (ur.), Growth stages of mono- and dicotyledonous plants. BBCH Monograph. Quedlinburg, 2018. Open Agrar Repository. DOI: 10.5073/20180906-074619 ISBN: 978-3-95547-071-5.

⁸ Npr. ako je upotreba sredstva za zaštitu bilja ograničena na određenu fazu rasta ili ako je faza rasta relevantna u kontekstu određene upotrebe.

⁹ kako su definisani u članu 3 stavu 27 Uredbe (EZ) br. 1107/2009;

¹⁰ Za objekte sa više nivoa potrebno je evidentirati ukupnu tretiranu površinu.

22.

Na osnovu člana 240e stav 5 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG“, br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU OCJENJIVANJA OVLAŠĆENIH ISPITIVAČA I SASTAVU KOMISIJE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način ocjenjivanja ovlašćenih ispitivača (u daljem tekstu: kandidat) nakon sprovedenog programa redovnog osposobljavanja i periodičnog stručnog usavršavanja i sastav komisije za ocjenjivanje ovlašćenih ispitivača (u daljem tekstu: Komisija).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Organizovanje ispita

Član 3

Komisija ocjenjuje kandidate na ispitu, koji organizuje organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ispit se organizuje nakon sprovedenog programa redovnog osposobljavanja, odnosno stručnog usavršavanja.

Obavještenje o datumu, vremenu i mjestu održavanja ispita, objavljuje se na internet stranici Ministarstva, najranije sedam dana prije dana održavanja ispita.

Prijava za polaganje ispita

Član 4

Kandidat podnosi prijavu za polaganje ispita Ministarstvu, nakon sprovedenog programa redovnog osposobljavanja i periodičnog stručnog usavršavanja.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana, kandidat podnosi i dokaz o sprovedenom programu redovnog osposobljavanja i periodičnog stručnog usavršavanja.

Utvrđivanje identiteta

Član 5

Prije početka ispita, Komisija utvrđuje identitet kandidata uvidom u ličnu kartu ili pasoš.

Ako u vrijeme utvrđivanja identiteta kandidat kod sebe nema dokument iz stava 1 ovog člana, neće mu se dozvoliti polaganje ispita.

Pravila ponašanja

Član 6

Nije dozvoljeno audio i video snimanje polaganja ispita, bez prethodne saglasnosti Ministarstva.

Kandidat, odnosno član Komisije na ispitu ne smije da bude pod uticajem droge ili alkohola.

Kandidatu, odnosno članu Komisije nije dozvoljeno da verbalno ili fizički napada, vrijeđa ili na neki drugi način uznemirava ostale kandidate i članove Komisije.

Kad član Komisije utvrdi da kandidat krši pravila iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, isključuje ga iz daljeg polaganja ispita, a u zapisnik o ocjeni ovlašćenog ispitivača unosi ocjenu „nije položio”, uz navođenje razloga u rubrici „napomena”.

Kad član Komisije utvrdi da drugi član Komisije krši pravila iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, prekida ispit do otklanjanja nepravilnosti.

Zapisnik iz stava 4 ovog člana vodi se na Obrascu 1.

Ispit

Član 7

Ispit se polaže putem testa ili usmenim putem, u skladu sa programom redovnog osposobljavanja i periodičnog stručnog usavršavanja, u prostoriji za polaganje koju odredi Ministarstvo.

Za vrijeme sprovođenja ispita, u prostoriji za polaganje mogu da budu prisutni samo kandidati i članovi Komisije.

Ispitu može da prisustvuje ovlašćeni predstavnik Ministarstva, radi praćenja sprovođenja ispita.

Ispit traje najduže 30 minuta.

Pravila polaganja ispita

Član 8

Prije početka polaganja ispita, Komisija upoznaje kandidate sa načinom polaganja ispita i pruža im objašnjenja koja se odnose na način sprovođenja ispita.

Kandidatu koji ne pristupi ispitu u vrijeme koje je odredila Komisija, neće se dozvoliti polaganje ispita.

Ako kandidat napusti prostoriju za polaganje tokom trajanja ispita iz bilo kojeg razloga, neće mu se dozvoliti da se na ispit vrati, odnosno smatraće se da je odustao od polaganja.

Kandidat koji je završio sa radom prije isteka vremena predviđenog trajanja ispita, treba da napusti prostoriju za polaganje u kojoj se održava ispit.

Ocjenjivanje ispita

Član 9

Kandidata koji je na ispitu ostvario najmanje 90% od ukupnog broja bodova, Komisija ocjenjuje ocjenom „položio” i ocjenu unosi u zapisnik o ocjeni ovlašćenog ispitivača.

Prekid ispita

Član 10

Ako se kandidat na ispitu služi nedozvoljenim sredstvima, odnosno pomaže drugim kandidatima, nedolično se ponaša ili ometa održavanje ispita, Komisija tog kandidata udaljava sa ispita.

U slučaju prekida ispita iz razloga na koje kandidat nije mogao da utiče, Komisija razlog prekida upisuje u rubriku „napomena” u zapisniku o ocjeni ovlašćenog ispitivača.

Sastav Komisije

Član 11

Komisiju čine po jedan predstavnik Ministarstva, organizatora osposobljavanja i organizacione jedinice organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove.

Član Komisije može biti lice koje ima:

- 1) vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilom kategorije za koju se sprovodi ispit, najmanje tri godine;
- 2) najmanje 23 godine života;
- 3) licencu za ovlašćenog ispitivača;
- 4) VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja.

Izuzetno od stava 2 tačka 3 ovog člana, predstavnik Ministarstva i organizatora osposobljavanja može biti lice koje nema licencu za ovlašćenog ispitivača, ako ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti drumskog saobraćaja.

Dokumentacija

Član 12

Član Komisije koji je predstavnik Ministarstva, radi arhiviranja, predaje Ministarstvu zapisnik o ocjeni ovlašćenog ispitivača.

Na osnovu zapisnika o ocjeni ovlašćenog ispitivača, Ministarstvo izdaje potvrdu o položenom ispitu.

Potvrda iz stava 2 ovog člana izdaje se na Obrascu 2.

Obrasci

Član 13

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 08/1-03-011/25-13497

Podgorica, 30. decembra 2025. godine

Ministarka,
prof. dr **Andela Jakšić-Stojanović**, s.r.

Naziv organizatora osposobljavanja:	Datum organizacije redovnog osposobljavanja i periodičnog stručnog usavršavanja:	Mjesto i datum održavanja ispita:
--	---	--

ZAPISNIK O OCJENI OVLAŠĆENOG ISPITIVAČA BROJ _____

IME I PREZIME KANDIDATA	
DATUM ROĐENJA	
BROJ LICENCE ZA OVLAŠĆENOG ISPITIVAČA	

Ocjena ispita	
POLOŽIO	NIJE POLOŽIO

<u>NAPOMENA:</u>

Članovi ispitne komisije:

OBRAZAC 2

Na osnovu člana 12 stav 2 Pravilnika o načinu ocjenjivanja ovlašćenih ispitivača i sastavu komisije („Službeni list CG”, broj _____), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija izdaje

POTVRDU

(ime, ime roditelja, prezime)

(datum i mjesto rođenja)

(broj licence ovlašćenog ispitivača)

Da je u periodu od _____ do _____ pohađao

(naziv seminara)

i da je nakon istog ocijenjen ocjenom **POLOŽIO**.

Ova potvrda izdaje se na osnovu Zapisnika o ocjeni ovlašćenog ispitivača broj: _____.

U Podgorici, _____ godine

MINISTARKA,
